

၁၁၅၄၄

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

သံယုတ္တနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

နိဒါန်း

(ပဌမအုပ်)

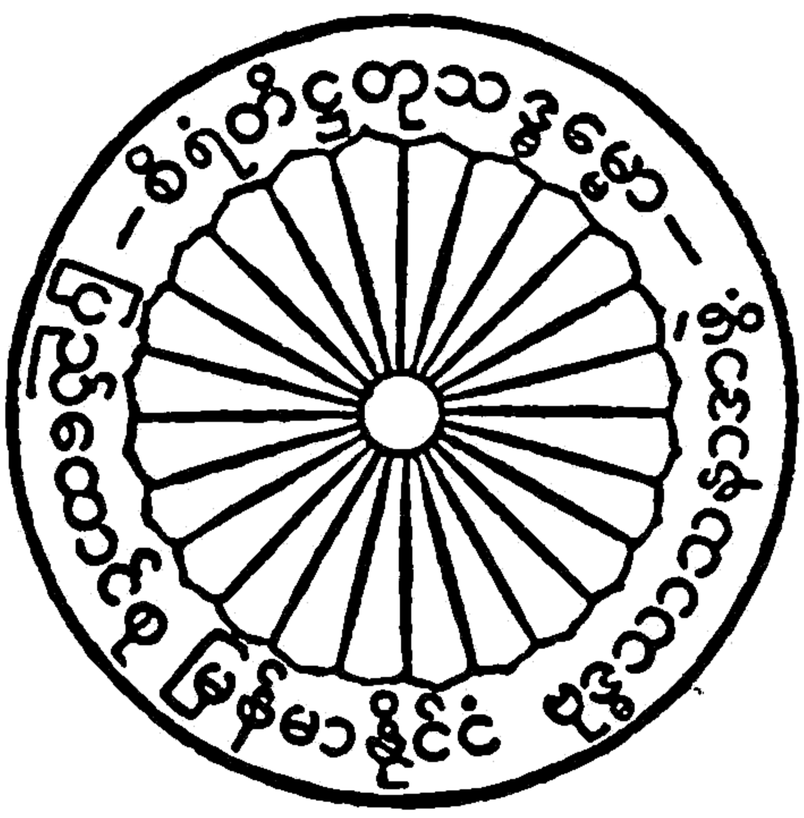

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉ ခုနှစ် ၁၉၆၅

သံယုတ္တနိကာယ်ပါဠိတော် နိဿယ

ကျမ်းဦးနိဒါန်း

ဗုဒ္ဓ၏ တနေ့တာ လုပ်ငန်းစဉ်

နမော ဗုဒ္ဓါယ၊ သိဒ္ဓမ်—

(က) ဝိရတ္တော သဗ္ဗမမ္မေသု၊ သတ္တေသု စ ဥပေက္ခကော။
သဒါ သတ္တဟိတေ ယုတ္တော၊ အဟော အစ္ဆရိယော ဇိနော။

(ခ) သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဟိတာယ စ သုခါယ စ။
ဥယျုတ္တော အကိလာသု စ၊ အဟော အစ္ဆရိယော ဇိနော[1]။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး နေ့ညမအား အမှန်တရားကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်၊ တပည့်တို့အားလည်း ဟောကြားစေတော်မူခဲ့၏၊ လောကဓာတ်တခုလုံး အမှန်တရား ထင်ရှားကျယ်ပြန့်စေရန် ဟောပြော ညွှန်ပြရသော တာဝန်ကား ကြီးလေးလှသည်။ လူသားမန်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ကို မဆိုထားဘိ စိတ်နှင့်မျှပင် မကြံဝံ့ရဲသော တာဝန်ကြီးတရပ် ဖြစ်ချေသည်၊ ယင်းသို့ကြီးလေးလှသည့် တာဝန်ကြီးကို နေ့ရော ညဉ့်ပါ ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့ရပေသည်၊ ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး အမြဲမပြတ် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ မဟာကရုဏာနှင့် ဝိရိယတော်ကို မိမိတို့ ဉာဏ်မှီသမျှနှင့်ပင် ခန့်မှန်း ကြည်ညိုနိုင်ကြစေရန် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ တနေ့တာအတွက် ပြုလုပ်မြဲ လုပ်ငန်းစဉ် အကျဉ်းချုပ်ကို ဖော်ပြလိုက်ပါအံ့။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် တနေ့တနေ့အတွက် အချိန်ကိုငါးပိုင်းခွဲခြား၍ ဆောင်ရွက်တော်မူမြဲ ဖြစ်သည်၊ နေ့ခင်းအချိန်ကို ၂-ပိုင်း၊ ည၌အချိန်ကို ၃-ပိုင်းအားဖြင့် ခွဲခြားဆောင်ရွက်တော် မူသည်။

(၁) နံနက်ပိုင်း လုပ်ငန်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ကျိန်းစက်တော်မူရာမှ နံနက် စောစော ထတော်မူပြီးနောက် ပြုစုလုပ်ကျွေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်တော်မူရန်၎င်း, ခန္ဓာကိုယ် ချမ်းချမ်းသာသာရှိစေရန်၎င်း မျက်နှာသစ်တော်မူခြင်းစသော ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာ ပရိကံများကို ပြုတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဆွမ်းခံမဝင်မီအတွင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာတွင် ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူကာ အချိန်ကို ကုန်လွန်စေတော်မူမြဲဖြစ်၏။ ဆွမ်းခံချိန်ရောက်သော အခါ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်တော်မူခြင်း, ခါးပန်းဖွဲ့တော်မူခြင်း, သင်္ကန်းရုံတော်မူခြင်းများကို ပြုတော်မူပြီးလျှင် သပိတ်ကို ယူတော်မူကာ ရံခါတပါးတည်း ရံခါရဟန်းတော်အပေါင်း ခြံရုံအပ်လျက် မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူမြဲဖြစ်၏။ ထိုသို့ကြွတော်မူရာ၌လည်း တခါတရံ

၁။ စရိယာပိဋကဋ္ဌကထာ-၃၂၀။

သံ နိ ၁-(က)-ပ-မ-၀-သ-၀

ပကာသိအဘိုင်း ကြွတော်မူတတ်၏၊ တခါတရံ တန်းခိုးပြာဋိဟာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်စေကာ ကြွတော်မူတတ်၏။

တန်ခိုးပြာဋိဟာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်စေကာ ကြွတော်မူပုံကား—ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ရွှေမှ ကြိုကာ ကြိုကာ နှူးညံ့သိမ်မွေ့သော လေကလေးတို့သည် မြေကြီးကို စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းနှင့်ကြကုန်၏။ တိမ်တိုက်များသည် ရေပေါက်ကလေးများကို လွှတ်ချ (သွန်းလောင်း) ပြီးလျှင် လမ်းစဉ်တလျှောက်၌ မြူမှုန့်များကိုငြိမ်စေ၍ အထက်ကောင်းကင်၌ဗိတာန် (မျက်နှာကြက်) ဖြစ်စေကာ တည်နေကြကုန်၏။အခြားလေတို့ကလည်း ပန်းများကိုဆောင်ယူကာ လမ်းစဉ်တလျှောက် ကြဲ၍ထားကြကုန်၏။ မြင့်သောမြေနေရာများသည် ညီအောင် နှိမ့်၍သွားကြကုန်၏။ နိမ့်သော မြေနေရာများသည်လည်း ညီအောင် မြင့်တက်၍ လာကြကုန်၏။ ခြေတော်ချတော်မူလိုက်သောအခါ တပြင်တည်း တညီတည်းဖြစ်၍ နေလေ၏။ ကောင်းမြတ်သော အတွေ့အထိရှိကြသည့် ပဒုမာကြာပန်းတို့ကလည်း ခြေတော်အစုံတို့ကို ခံလင့်ကြကုန်၏။ မြို့, ရွာတံခါးတိုင် အတွင်းဘက်သို့လက်ျာ ခြေတော်ကို ချလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ခန္ဓာကိုယ်တော်မှ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ထွက်၍ ပြာသာဒ် စုလစ်မှန်းချွန်တပ်သော အိမ်စသည်တို့ကို ရွှေရောင်အယဉ်သဖွယ် ရွှေရောင်ရှိကုန်သကဲ့သို့ဂင်း ဆန်းကြယ်သော အဝတ်အထည်တို့ဖြင့် လွှမ်းခြုံအပ်ကုန်သကဲ့သို့ဂင်း တန်းဆာဆင်ကြကုန်လျက် ထိုမှ ဤမှ ပြေးလွှားကြလေကုန်၏။ ဆင်, မြင်း, ငှက် စသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း မိမိတို့ရောက်ရှိနေသည့် နေရာတွင်ပင် တည်နေကြကုန်လျက် သာယာ ချိုမြိန်သည့် အခြင်းအရာရှိသော အသံဖြင့် ကျူးရင့်မြည်တွန်ကြလေကုန်၏။ စည်, စောင်း, ငြင်း စသော တူရိယာတို့သည်ရင်း လူတို့ကိုယ်၌ ဆင်ထားကြသည့် ခြေချင်း, နားခောင်း, လက်ကောက် စသော တန်းဆာတို့သည်ရင်း လူမတီးခတ်ဘဲ အလိုလိုမြည်ကြလေကုန်၏။

လူတို့သည် ဆိုခဲ့သည့် အမှတ်အသားများကို တွေ့မြင်ရသောအားဖြင့် "ယနေ့ ရှင်တော်ဘုရား ဤအရပ်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလာသည်"ဟု သိကြရကုန်၏။ လူတို့သည် ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံကြပြီးလျှင် ပန်း, နံ့သာ စသည်တို့ကို ယူကာ အိမ်မှ ထွက်ကြပြီးနောက် ခရီးအကြားသို့ သွားကြကာ ရှင်တော်ဘုရားကို ပန်း, နံ့သာ စသည်တို့ဖြင့် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပူဇော်ကြ၍ "အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား သံဃာ ၁၀-ပါး ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။ တပည့်တော်တို့အား သံဃာ ၂၀-ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။ ပ။ သံဃာ ၁၀၀-ပေးသနားတော်မူပါဘုရား" စသည်ဖြင့် တောင်းကြကုန်၏။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ထံတော်မှ သပိတ်တော်ကို ယူငင်၍ နေရာခင်းကာ ရိုရိုသေသေလေးလေးမြတ်မြတ် ဆွမ်းဖြင့် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည်လည်း ဆွမ်းကိစ္စပြည့်စုံ ပြီးစီးလေလျှင် ထိုသူတို့၏ ရှေးအကြောင်းခံပါရမီနှင့် မျက်မှောက်စိတ်သန္တာန်တို့ကို ကြည့်တော်မူပြီးနောက် ဆီလျော်ရာ တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ အချို့ကား သရဏဂုံ တည်ကြလေကုန်၏။ အချို့ကား ငါးပါးသီလ တည်ကြလေကုန်၏။ အချို့ကား သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ဟူသော အောက်ဖိုလ်တို့တွင် တခုခုဌာ တည်ကြလေကုန်၏။ အချို့ကား ရဟန်းပြု၍ အရဟတ္တဖိုလ်ဌာ တည်ကြလေကုန်၏[1]။

ဤသို့ လူအများကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တော်မူပြီးနောက် နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွတော်မူလေ၏။ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်အရောက်တွင် ရဟန်းတော်တို့

၁။ ဤစကားဖြင့် ရဟန်းသာ ဒေရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင် (ရဟန္တာဖြစ်နိုင်)သလော ? ဟု လျှဉ်းပါးဘွယ်ရှိသည်၊ စင်စစ်သော်ကား လူသည်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရနိုင် (ရဟန္တာဖြစ်နိုင်) သည်သာတည်း၊ သို့ရာတွင်

ဆွမ်းကိစ္စပြီးချိန်ကို ငံ့လင့်တော်မူရင်း ဂန္ဓကုဋ္ဌိ တန်ဆောင်းဝန်း၌ရှိသည့် မြတ်သောဘုရာ့ နေရာတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထို့နောက် အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ရဟန်းတော်က ရဟန်းတော်တို့ ဆွမ်းကိစ္စ ပြီးပြီဖြစ်ပါကြောင်း–လျှောက်လာသောအခါတွင်မှ ဂန္ဓကုဋ္ဌိသို့ ဝင်ကြွတော်မူလေ၏။

[ဤကား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မမူမီ ကာလအတွင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပုရေဘတ္တကိစ္စ။]

(၂) နေ့ပိုင်းလုပ်ငန်း ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဂန္ဓကုဋ္ဌိသို့ ဝင်တော်မူသည် ဆိုသော်လည်း မဝင်မီ ဂန္ဓကုဋ္ဌိအနီး၌ ထိုင်နေတော်မူကာ ခြေတော်များကို ဆေးတော်မူပြီးနောက် ခြေဆေးအင်းပျဉ်၌ ရပ်တည်တော်မူရင်း (အသင့်ရောက်နေနှင့်ကြသည့် ရဟန်းတော်တို့အား) ဆုံးမစကား မိန့်ကြားတော်မူမြဲဖြစ်၏။ "ချစ်သားတို့။ မမေ့မလျော့ခြင်း (သတိ) နှင့် ပြည့်စုံကြစေလော့။ လောက၌ ဗုဒ္ဓဘုရားပွင့်ချိန်ကို ရခဲ—ကြုံခဲပေသည်။ လူအဖြစ်ကိုလည်း ရခဲပေသည်။ (လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေရခြင်း, ဣန္ဒြေများ မချို့တဲ့ခြင်း, သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း စသော) ခဏကောင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်း ရခဲပေသည်၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း ရခဲပေသည်၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားစကားကိုလည်း ကြားနာရခဲပေသည်" ဟု ဆုံးမတော်မူမြဲဖြစ်၏၊ ဤသို့ပင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရဟန်းတို့အား ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးကို သတိပေးဟောပြောလေ့ ရှိပေသည်။

ထိုနေရာ၌ပင် အချို့ ရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့နှင့်သင့်လျော်မည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ထိုရဟန်းတော်တို့အား စရိုက်နှင့်လျော်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသနားတော်မူလေ၏၊ ထို့နောက်မှ ရဟန်းတော်အားလုံးပင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားကို ရှိခိုးကာ မိမိတို့ညဉ့်နေရာ, နေ့နေရာများသို့ ကြွသွားကြလေကုန်၏၊ အချို့ကား တောသို့, အချို့ကား သစ်ပင်ရင်းသို့, အချို့ကား တောင်စသည်တို့တွင် တခုခုသို့, အချို့ကား စတုမဟာရာဇ်ဘုံရှိ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဗိမာန်သို့။ပ။ အချို့ကား ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီဘုံရှိ ဆိတ်ငြိမ်ရာဗိမာန်သို့ ကြွကြလေကုန်၏။

ထို့နောက် ဂန္ဓကုဋ္ဌိတိုက်တော်တွင်းသို့ ဝင်တော်မူကာ အကယ်၍ အလိုရှိတော်မူပါက လက်ျာနံစောင်းဖြင့် လျောင်းတော်မူ၍ သတိ, သမ္ပဇဉ် ယှဉ်တော်မူလျက် တမုဟုတ်မျှ ခြသေ့်မင်းကဲ့သို့ ကျိန်းစက်တော်မူလေ၏၊ ကျိန်းစက်တော်မမူသော အခါ၌လည်း သမာပတ် ဝင်စားတော်မူလေသည်။

ဤသို့ တမုဟုတ်ကလေးမျှ ကျိန်းစက်တော်မူလိုက်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် မျှတမှုကိုရတော်မူပြီးလျှင် ထတော်မူကာ ဒုတိယအဖို့၌ (ပစ္ဆိမယာမ်အခါ၏ တတိယအဖို့မှာကဲ့သို့ပင်) ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုစားတော်မူလေ၏။

တတိယအဖို့၌ သီတင်းသုံး မှီဘင်းတော်မူရာ ရွာ,နိဂုံးရှိ ဒါနရှင်အပေါင်းတို့က နံနက်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မမူမီအချိန်အတွင်း အလှူဒါနများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီးလျှင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီး

လူသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရလျှင် ယင်းရသော နေ့၌ ရဟန်းပြုရမည်၊ သို့မဟုတ်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရမည် ဖြစ်သည်၊ "ကေစိ ပဗ္ဗဇိတွာတိ စ အရဟတ္တသမာပန္နာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇသခေ်ပဒဿနတ္ထံ၊ နပန ဂိဟီနံ အရဟတ္တသမာပန္နတာ ပဋိကွေ့ပနတ္ထံ။ အယဉ္ဒိ အရဟတ္တပတ္တာနံ ဂိဟီနံ သဘာဝေါ၊ ယာ တဒဟေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါ, ကာလံ ကိရိယာ ဝါ" စသည်ဖြင့် သီ၊ဋီသစ်၊ ၁၊ ၂၀၇၊ ၌ဖွင့်ဆိုလေသည်။

အချိန်၌လည်း ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံကြပြီးလျှင် ပန်း, နံ့သာ စသည်တို့ကို ယူဆောင်ကြ၍ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ကျောင်းတော်၌ အညီအညွတ် စည်းဝေးကြလေ၏၊ ထိုသို့ စည်းဝေးရောက်လာကြသည့် ဒကာ, ဒကာမအပေါင်းနှင့် သင့်လျော်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာဖြင့် ကြွလာတော်မူကာ တရားသဘင်ရှိ ဘုရားနေရာတော်မြတ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူလျက် ကာလ, သမယနှင့်အညီ (မိုးမချုပ်မီအပြီး) တရားရေအေး တိုက်ကြွေးတော်မူမြဲ ဖြစ်ပေ၏။ [ဤကား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးနောက် အချိန်အတွင်း ဆောင်ရွက်တော်မူပုံပေတည်း။]

(၃) **ညဉ့်ပထမပိုင်းလုပ်ငန်း** ဤသို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး နောက်ပိုင်း အချိန်ကာလ အတွင်း ဆောင်ရွက်ဖွယ် ရှိသမျှကိုဆောင်ရွက်တော်မူပြီးနောက် ခန္ဓာကိုယ်ကို ရေသွန်းလောင်း (သပ္ပါယ်) တော်မူလိုပါက သီတင်းသုံးတော်မူရာနေရာမှ ထတော်မူကာ ရေချိုးရုံသို့ ဝင်တော်မူ၍ အလုပ်အကျွေး ရဟန်းတော်၏ အသင့် စီမံထားသော ရေဖြင့် ကိုယ်တော်ကို ချမ်းဧစေတော်မူ၏၊ ထို့နောက် အလုပ်အကျွေးက ရှင်တော်ဘုရား၏ နေရာတော်ကို ယူဆောင်ကာ ဂန္ဓကုဋ္ဌိ ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ အသင့်ခင်းထားနှင့်လေရာ ဘုရားရှင်သည် ကောင်းစွာ ဆိုးထားသည့် နှစ်ထပ်သင်းပိုင်ကို ဝတ်တော်မူခြင်း, ခါးပန်းဖွဲ့တော်မူခြင်း, ကိုယ်ရုံတော်ကို လက်ဝဲ ပခုံးတဖက်၌ စမ္ပယ်တင်ခြင်းများပြုတော်မူပြီးနောက် ကြွလာတော်မူကာ တမုဟုတ်မျှ တပါးထည်း သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်၊ (ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူလေသည်)။

ထိုအခါ ရဟန်းတော်တို့သည် ထိုထိုအရပ်များမှ ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ ရောက်လာကြပြီးလျှင် အချို့ကား ပြဿနာ မေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ အချို့ကား ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုမေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ အချို့ကား တရားနာယူလိုပါကြောင်း တောင်းပန်ကြကုန်၏၊ ဘုရားရှင်သည် ထိုရဟန်းတော်တို့၏ အလိုကို ပြည့်စုံစေတော်မူရင်း ပုရိမယာမ် (ညဉ့်ဦးယာမ်) ညဉ့်ရှေပိုင်းအချိန်ကို ကုန်လွန်စေတော်မူလေ၏။

(၄) **ညဉ့် ဒုတိယပိုင်းလုပ်ငန်း** မဇ္ဈိမယာမ်ခေါ်သော ညဉ့်အလယ်ပိုင်း အချိန်ကား နတ်ဗြဟ္မာတို့အတွက် သီးသန့် အခွင့်ရသောအချိန် ဖြစ်လေသည်၊ မှန်၏။ တသောင်းသော လောကဓာတ်မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤညဉ့်အလယ်ပိုင်း အချိန်ကျမှသာ မိမိတို့ မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုသော ပြဿနာများကို မေးလျှောက်ခွင့်ရကြလေသည်[၁]။ ထိုကြောင့် နတ်များ လာရောက်ဆည်းကပ်သော အခါတိုင်းပင် "အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ (ညဉ့်ဦးယာမ် လွန်ပြီးသော သန်းကောင်အခါ၌)" ဟု ပါရှိလေသည်၊ ဤသံယုတ္တနိကာယ်သည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ ညဉ့်အလယ်ပိုင်း လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့ပုံများကို အများဆုံး မှတ်တမ်းတင်သည့် နိကာယ်ကြီးပင်ဖြစ်ပေသည်။ (ဒေဝတာသံယုတ်, ဒေဝပုတ္တသံယုတ် စသည်ရှု။)

(၅) **ညဉ့် နောက်ဆုံးပိုင်းလုပ်ငန်း** ပစ္ဆိမယာမ် ခေါ်သော ညဉ့် နောက်ဆုံးပိုင်း၌ကား၊ အချိန် ၃-ချိန်ပိုင်းခြား၍ **ပထမအချိန်၌** ကိုယ်၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုပပျောက်စေရန် စင်္ကြံကြွမြဲဖြစ်သည်၊ **ဒုတိယအချိန်၌**ကား ဂန္ဓကုဋ္ဌိသို့ဝင်၍ ကျိန်းစက်တော်မူလေ့ရှိသည်၊ **တတိယအချိန်**ကား (နေ့ပိုင်းကကဲ့သို့) ချွေချွတ်သင့်သော သတ္တဝါများအား

၁။ နိယာမော ဟိ ကိရေသ ဒေဝတာနံ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တာ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရေယေဝ အာဂစ္ဆန္တိ (သံ ၌၊၁၊၁၃)။

ချေချွတ်နိုင်ရန် တလောကလုံးကို ခြုံ၍ ကြည့်ရှုတော်မူမြဲ ဖြစ်ပေသည်၊ ယင်းသို့လျှင် နောက်တနေ့အတွက် နံနက်ပိုင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဆက်စပ်သွားမြဲဖြစ်ပေသည်။

အခြားအကြောင်းထူးကိစ္စ တစုံတရာမပေါ်ပေါက်လျှင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ဌာနတိုင်း၌ ဤအတိုင်းပင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ဤမျှဖြင့်ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ တနေ့တာ ဆောင်ရွက်မြဲလုပ်ငန်းတာဝန်မှာ မည်မျှကြီးလေးကြောင်း အကဲခတ်နိုင်ပေသည်၊ တနေ့နှင့် တညဉ့်= ၂၄-နာရီတွင် တနာရီခွဲမျှလောက်သာ ကျိန်းစက်တော်မူ၍ ကျန်အချိန်အားလုံး (၂၂-နာရီခွဲခန့်) အလုပ်လုပ်တော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ မဟာကရုဏာနှင့် ဝိရိယစွမ်းအင်မှာ အတိုင်းမသိ ချီးကျူးဘွယ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာဆရာက (ဤနိဒါန်းအစဉ် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဂါထာများဖြင့်) —

> "ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ခပ်သိမ်းသော ဓမ္မနှင့် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့အပေါ်၌ တွယ်တာကပ်ငြိမှုမရှိပဲ ဥပေက္ခာဝိဟာရီ (လျစ်လျူရှုလေ့ရှိသူ) ဖြစ်တော်မူလျက် သတ္တဝါအများ၏ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းကို အမြဲတန်း ဇဆောင်ရွက်တော်မူနေသည်မှာလည်း လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးဘွယ်တပါးပင် ဖြစ်ပါပေသည်" ဟုဎင်း
>
> "(ယင်းသို့လျှင် အတန်းအစား မခွဲခြားပဲ) အများသတ္တဝါတို့ ကြီးပွါးချမ်းသာရေးအတွက် အချိန်ရှိသမျှ ကြိုးစားပြုလုပ်တော်မူရပါလျက် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုဟူ၍ ရှိတော်မမူခြင်းသည်လည်း လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးဘွယ်တပါးပင် ဖြစ်ပါပေသည်" ဟုဎင်း ချီးကျူးတော်မူခဲ့လေသည်။

နိကာယ်ငါးရပ် ပဋ္ဌကတ်သုံးသွယ် ဤသို့ သတ္တဝါတို့ အပေါ်၌ ဝဋ်ဒုက္ခဝေဒနာကို ကုစားရန် သနားခြင်းမဟာကရုဏာတော်ကို အရင်းခံ၍ ပြင်းထန်သော ဝိရိယစွမ်းဖြင့် ၄၅-ဝါပတ်လုံး အပင်ပန်းခံကာ တရားဒေသနာ အဆုံးအမများကို နေ့မနား ညမအား ဆုံးမ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်၊ ထိုတရားဒေသနာများကို သင့်တော်သလို ပေါင်းစည်းစုရုံးလိုက်သည့်အခါ ဒီဃနိကာယ, မဇ္ဈိမနိကာယ, သံယုတ္တနိကာယ, အင်္ဂုတ္တရနိကာယ, ခုဒ္ဒကနိကာယ ဟူ၍ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးသွယ် အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိနေပေသည်။

နိကာယ်ငါးရပ်တွင် သံယုတ္တနိကာယ် ငါးကျမ်းကို "ဉာဏပဗောဒဇနနဿ = ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အသိဉာဏ်ပညာထူးများ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော ဂုဏ်သကတ်ရှိသည့် နိကာယ်" ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်က ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ရုပ်, နာမ်, ဓမ္မ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အထူး ညွှန်ကြား ပြသသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း "ဝိပဿနာ အလုပ်စခန်း၌ သိမ်မွေ့သော အသိဉာဏ်ပညာရှိကုန်သော ရဟန်းယောဂီတို့အား အလွန်ကျေးဇူးများလှသော နိကာယ်" ဖြစ်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာနိဂုံး၌—

> "ဗဟုကာရဿ ယတီနံ ဝိပဿနာစာရနိပုဏဗုဒ္ဓိနံ သံယုတ္တဝရနိကာယဿ" ဟု ထပ်လောင်း၍ ဂုဏ်ပြုခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနိကာယ်အား "ဉာဏပဗောဒဇနနဿ" ဟု ချီးကျူးဂုဏ်ပြုထားသည်မှာ ကိုက်ညီလှပါပေသည်။

ဤသံယုတ္တနိကာယ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ ၃-ကျမ်း၏ အမည်ကိုလည်း “ သာရတ္ထပကာသနီ= အနုစ် သဘာဝ အလင်းပြ အဖွင့်ကျမ်း ” ဟု မှည့်ခေါ်ခဲ့ပေသည်။

ဟောကြားပုံ အစီအစဉ် ‘သံယုတ္တ’ ဟူသည် ယှဉ်စပ်စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းမှုဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်သို့ စပ်ယှဉ် စုပေါင်းဖွဲ့စည်းသနည်းဟူငြားအံ့—

အက္ခရာဗျည်းတို့၏ စုပေါင်းမှုသည် – ပုဒ်
ပုဒ်တို့၏ စုပေါင်းမှုသည် – ဝါကျ
ဝါကျတို့၏ စုပေါင်းမှုသည် – သုတ်
သုတ်တို့၏ စုပေါင်းမှုသည် – ဝဂ်

ထိုသုတ်နှင့်ဝဂ်တို့၏ စုပေါင်းမှုကို သံယုတ်ဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။ အကျဉ်းချုပ်၍ ဆိုရသော် ယင်းသုတ် ဝဂ် အကြောင်းအရာတို့ကို **သဘောတူရာ စုပေါင်းဖွဲ့စည်း၍ သူ့ကဏ္ဍနှင့်သူ စီစဉ်ထားသည်ကို “သံယုတ်”** ဟု ခေါ်သည်။ ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်း ပင်မဖွဲ့စည်းမှု ပုံသဏ္ဌာန်ကို ၅-မျိုး ခွဲခြား၍ ထို ၅-မျိုးတွင်လည်း သဘောတူရာ သံယုတ် ဝဂ် သုတ်အလိုက် ထပ်မံ၍ ခွဲခြား စီစဉ်ထားပြန်လေသည်။

ဤပုံသဏ္ဌာန်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဤနိကာယ်ကြီးသည် မည်မျှ ကျယ်ဝန်းစေကာမူ မိမိ အလိုရှိသော အကြောင်းအရာ တစုံတခုကို အချိန်မကုန်စေပဲ လွယ်ကူစွာ ရှာဖွေရရှိနိုင်သည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

ပင်မ အခြေခံ ဖွဲ့စည်းပုံ ငါးမျိုးမှာ—

(၁) **သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်။** ယင်းသံယုတ်သည် ဂါထာဗန္ဓပါရှိသော အကြောင်းအရာတူများကို ဒေဝတာ သံယုတ် စသည်အားဖြင့် ၎င်း, နဒ္ဒဝဂ် စသည်အားဖြင့်၎င်း အဆင့်ဆင့် ပေါင်းစည်းထားသော ပင်မ အခြေခံဖွဲ့စည်းမှု အပိုင်း ၁-ဖြစ်သည်။ ဤအပိုင်း ၁-၌ သဘောတူ အတွင်း သံယုတ်ပေါင်း ၁၁-သံယုတ်၊ ဝဂ်ပေါင်း ၃၈-ဝဂ်၊ သုတ်ပေါင်း ၂၇၀ သုတ် ပါဝင်သည်။

ဤအပိုင်း ၁-၌ ဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာဝကတို့နှင့် နတ်, ဗြဟ္မာ, သိကြား, မာရ်နတ်, ဘီလူး, ဗြာဟ္မဏတို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုဆက်ဆံပုံများ၊ ကောသလမင်းကြီး၏ အကြောင်း, ရှင်ဝဇိရ အကြောင်း စသည်တို့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

(၂) **နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်။** ၎င်းသည် အကြောင်းအကျိုးဆက်သွယ်မှု (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ကို ပဓာန ပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝ မှ ကင်းဆိတ်ပုံ စသည်ကို အကြောင်း ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောထားသည့် ဒေသနာတို့ကို သဘောတူရာ စုပေါင်း ဖွဲ့စည်း ထားသော ပင်မ အခြေခံ ဖွဲ့စည်းမှုအပိုင်း ၂-ဖြစ်သည်။ ဤအပိုင်း ၂-၌ အတွင်း သံယုတ်ပေါင်း ၉-သံယုတ်၊ ဝဂ်ပေါင်း ၃၉-ဝဂ်၊ သုတ်ပေါင်း ၄၂၆-သုတ် ပါဝင်သည်။

ဤအပိုင်း ၂-၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပင်မ အခြေခံ ပြု၍ အကြောင်းဥပမာအမျိုးမျိုး, မဂ်ဖိုလ် ရသူများ၏ ဆင်းရဲမှလွတ်ကင်းပုံ ဥပမာများ, အချင်းချင်း ဓာတ်သဘောတူရာဆက်ဆံတတ်ကြပုံ,

အစမထင်သော သံသရာ, ဆွေမျိုးမိဘမတော်စပ်ဘူးသူ မရှိပုံ ဥပမာများ, ရှင်မဟာကဿပ၏ ကျေးဇူးဂုဏ်များ, ဒကာ ဒကာမ ဆက်ဆံရေးနှင့် လာဘ်လာဘတို့၏ အပြစ်များ, ပြိတ္တာမျိုးစုံ, လူ့အဖြစ် ရခဲပုံ, အသက်တိုပုံ, မေတ္တာ အကျိုးများပုံ ဥပမာများ, အပွမာဒ ဖြစ်ဖွယ်များ စသည်တို့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

(၃) **ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်။** ၎င်းသည် ခန္ဓာငါးပါးကို ပဓာနပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝ စသည် ကင်းဆိတ်ပုံစသည်ကို အကြောင်း ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောထားသည့်ဒေသနာတို့ကို သဘောဘူရာစုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော ပင်မ အခြေခံဖွဲ့စည်းမှုအပိုင်း ၃-ဖြစ်သည်။ ဤအပိုင်း ၃-၌ အတွင်းသံယုတ်ပေါင်း ၁၁-သံယုတ်၊ ဝဂ်ပေါင်း ၅၉-ဝဂ်၊ သုတ်ပေါင်း ၇၁၆-သုတ် ပါဝင်သည်။ (သီဟိုဠ်မူအလို ၇၆၄-သုတ်။)

ဤအပိုင်း ၃-၌ ခန္ဓာငါးပါး၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး ထင်ပုံကို ပင်မ, အခြေခံပြု၍ ဟောတော်မူသည်၊ ဝိပဿနာရှုပုံ, ခန္ဓာငါးပါး ဆင်းရဲပုံ, ဥပမာများ, အနတ္တလက္ခဏသုတ်, ခန္ဓာငါးပါးသိ၍ ဝိဇ္ဇာဖြစ်ပုံ, မသိ၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံ, သေသည့်နောက်၌ သတ္တဝါ ဖြစ်,မဖြစ် စသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမျိုးစုံ (အပြည့်အစုံ),ရှင်သာရိပုတြာ၏ ဝိပဿနာသုခရှိပုံ, နဂါး ဂဠုန် ဂန္ဓဗ္ဗ မိုး လေ စသော ဝလာဟက နတ်များ ဖြစ်ရကြောင်းနှင့် လောကီစျာန်အမျိုးမျိုး စသည်တို့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

(၄) **သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်။** ၎င်းသည် အတွင်းအပြင် အာယတန ၁၂-ပါးကို ပဓာနပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, သတ္တဇီဝ စသည့် အတ္တဒိဋ္ဌိအစွဲအလန်းမှ ကင်းလွတ်ပုံ အကြောင်းတို့ကို ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် သဘောတူရာ စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော ပင်မ, အခြေခံဖွဲ့စည်းမှုအပိုင်း ၄-ဖြစ်သည်။ ဤအပိုင်း ၄-၌ အတွင်းသံယုတ်ပေါင်း ၉-သံယုတ်၊ ဝဂ်ပေါင်း ၃၀-ဝဂ်၊ သုတ်ပေါင်း ၄၃၀-သုတ် ပါဝင်သည်။

ဤအပိုင်း ၄-၌ အာယတန ၁၂-ပါးကို ဝိပဿနာရှုပုံ, ဆန်းကြယ်သော ဥပမာ အမျိုးမျိုးဖြင့် အာယတနသဘောကိုပြသည့် အာသီဝိသောပမ စသော ဥပမာပြ သုတ်များ, မာတုဂါမတို့၏ အကြောင်း, ရဟန္တာ, နိဗ္ဗာန် စသော ပြဿနာများ, ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်၏ အဘိညာဉ် အစွမ်းသတ္တိများ, စိတ္တသူကြွယ်အကြောင်း, အထူး စိတ်ဝင်စားဘွယ်ကောင်းသော ရှာသူကြီးများအား ဟောသော တရားစု, သဘင်သည်ငရဲ, စစ်သားငရဲ, တမလွန်ဘဝ စသော ပြဿနာမျိုးစုံ စသည်တို့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

(၅) **မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်။** ၎င်းသည် မဂ္ဂင် ၈-ပါး, ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး, သစ္စာ ၄-ပါး စသော သဘောတူရာတို့ကို စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော ပင်မ, အခြေခံဖွဲ့စည်းမှုအပိုင်း ၅-ဖြစ်သည်။ ဤအပိုင်း ၅-၌ သံယုတ်ပေါင်း ၁၂-သံယုတ်၊ ဝဂ်ပေါင်း ၄၈-ဝဂ်၊ သုတ်ပေါင်း ၁၃၉၉-သုတ် ပါဝင်သည်။

ဤအပိုင်း ၅-၌ မဂ္ဂင်, ဗောဇ္ဈင်, အာနာပါန, သတိပဋ္ဌာန်, ဣန္ဒြေ,သမ္မပ္ပဓာန်, ဗိုလ်, ဣဒ္ဓိပါဒ် တို့၏အစွမ်း, ဣဒ္ဓိပါဒ် ပွါးများပုံနှင့် ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်, စျာန်အဘိညာဉ်, သောတာပန်အကြောင်း, သစ္စာ ၄-ပါး, ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်, သစ္စာ ၄-ပါးသိသူ အလွန်နည်းပုံ ဥပမာများ, လောက အကြောင်းကို မကြံစည်သင့်ပုံ, မနုဿဘူတဒုလ္လဘကို လိပ်ကာဏ်းကွင်းစပ် စသောဥပမာများဖြင့်

ဟောကြားထားပုံ, သေရည်သေရက်, ကျွန်မိန်းမ, ကျွန်ယောကျ်ား, မိန်းမပျို,အိုကို အလျှူခံမှု စသည့် အကြောင်း၊ လူနတ် သေလျှင် အပါယ်ကျသူများကြောင်း စသည်တို့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

သံယုတ္တနိကာယ် ငါးကျမ်းကို စာအုပ်သုံးအုပ်ခဲ့၍ ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ ပထမအုပ်၌ သဂါထာ-ဝဂ္ဂသံယုတ်နှင့် နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ၂-ကျမ်းပါဝင်သည်။ ဒုတိယအုပ်၌ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်နှင့် သဠာယတန ဝဂ္ဂသံယုတ် ၂-ကျမ်းပါဝင်သည်။ တတိယအုပ်၌ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ၁-ကျမ်းသာ ပါဝင်သည်။ စာအုပ်အားဖြင့် သုံးအုပ်ဖြစ်၍ ကျမ်းအရေအတွက်အားဖြင့် ငါးကျမ်းဖြစ်သည်။ အစုစု သံယုတ်ပေါင်း ၅၂,၀၈်ပေါင်း ၂၂၂,သုတ်ပေါင်း ၇၀၄၉-သုတ်ဖြစ်သည်။ သံယုတ်နှင့် ဝဂ်အရေအတွက်မှာ ဋီကာ (၁၊၁၅)အရ ဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်၏။ သုတ်အရေအတွက်မှာကား ကိုယ်တိုင် အထပ်ထပ် တွက်ယူရရှိချက် (ယခုလက်ရှိ ပါဠိတော်မူအရ)သာ ဖြစ်သည်။ သုတ်အရေအတွက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဋ္ဌကထာ (၁၊၃)၌—

သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ၊ သတ္တ သုတ္တသတာနိ စ။
ဒ္ဝါသဋ္ဌိ စေဝ သုတ္တာနိ၊ ဧသော သံယုတ္တသင်္ဂဟော–ဟု

သုတ်ပေါင်း ၇၇၆၂-သုတ် ရှိကြောင်း ပြဆိုလျက်ရှိ၏။

ဘာသာပြန် အမျိုးအစား။ ။ပါဠိမှ မြန်မာပြန်ဆိုရာ၌ ပုံသဏ္ဌာန် အမျိုးအစားမှာ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်—

၁။ ပါဠိတကျော့ မြန်မာတကျော့ ပြန်ဆိုနည်း (နိဿယ)

၂။ တိုက်ရိုက်မြန်မာပြန်ဆိုနည်း (ဘာသာပြန်)

၃။ လက်ဝဲဖြင့် ဖြစ်စေ စကားပြေဖြင့် ဖြစ်စေ အဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ အမှတ်းတင် ခဲ့ုထုင်ပြန်ဆိုနည်း (ဝတ္ထု, ပျို., ကဗျာ)အားဖြင့် ၃-စား တွေ့ရပေသည်။ ထို ၃-စားတို့တွင် ပါဠိတကျော့ မြန်မာတကျော့ပြန်ဆိုနည်းဖြစ်သော (နိဿယ=အမှီ)၏ အမျိုးအစားနှင့် ဝေါဟာရများမှာ—

၁။ နိဿယ နံကျဉ်း။
၂။ နိဿယ နံကျယ်။
၃။ နိဿယ နံပြောက်ဟူ၍ ၃-မျိုးခဲ့ခြားခဲ့ကြ၏။

(၁) **နံကျဉ်း** ဟူသည် တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် လိုရင်းစေ့ငရုံ ပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) နံကျယ်ကား အဓိပ္ပါယ် အမှာအထားများနှင့်တကွ ဆန်း, သဒ္ဒါ, အလင်္ကာနည်း, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, အာစရိယဝါဒနည်းများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ အကျယ်ရေးသားခြင်း ဖြစ်၏[၁]။

(၃) နံပြောက်ဟူသည် နံကျဉ်း, နံကျယ်တို့ကဲ့သို့ မဟုတ်ပဲ ခက်နိုးရာ ပုဒ်လောက်ကိုသာ ရွေးချယ်၍ (ပြောက်ကျား)ရေးသားခြင်း ဖြစ်၏။

၁။ ရွှေဥမင်ဆရာတော် ရေးသော ပိနည်းငါးကျမ်း နိဿယကို **နံစောင်**ခေါ်၍ ဒုတိယ မောင်းထောင် သာသနာပိုင် ဦးဥေယျ ရေးသော နိဿယကို နံကျယ်ဟု ဆိုကြောင်း ၁၂၉၀-ပြည့်နှစ်ရေး ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနိဿယ (ရွှေဥမင်မူ)၏ နိဒါန်း၌ တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် နိဿယနှင့် ပတ်သက်သော ဝေါဟာရများကား မနည်းလှပေ၊ တွေ့ရှိရသမျှမှာကား — နိဿရေည်း, နံ, အမ့်, နံစောင်, နံစံ, ချနက် ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ် သုံးနှုံးကြသည်။

တဖန် ရှေးက စာရေးသောအခါ ရေးသော ဆရာတော်က များသောအားဖြင့် ပုရပိုဏ်မှာ ရေး၍ နောက်မှ ကျောင်းစာရေးက ပေမှာတင်လေ့ရှိသည်။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်က ပုရ့ပိုဏ်မှာမရေးပဲ ဒူးထက်တွင် ပေတင်ရေးလျှင် လက်အလွန်ပင်ပန်းသောကြောင့် ယင်းနိဿယ မျိုးကို "လက်ပန်း နိဿယ" ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။

အထက်ကပြဆိုခဲ့သော မြန်မာပြန်ဆိုနည်း ၃-မျိုးတွင် နိဿယခေါ် ပါဠိတကျော့ မြန်မာတကျော့ ပြန်ဆိုနည်းမှာ အလွန်ပင် ကျေးဇူးများ၍ စိတ်ဝင်စားဘွယ်လည်း ကောင်းသော စံနစ်ဟောင်းတခု ဖြစ်ပေသည်၊ ပါဠိရော မြန်မာပါ ၂-ဘာသာလုံး ဂရုတစိုက် တွဲစပ်မှတ်သားမိစေခြင်းဖြင့် ပါဠိဘာသာကို အထူးကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းစေလေသည်။ မူလ ပါဠိ ဝေါဟာရ၏သဘောအနက်ကို အတိအကျ အပြည့်အဝ နားလည်ခွင့်ရယူနိုင်စေသည်။ ပါဠိဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာတို့၏ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံချင်း အလွန်နီးစပ်သဖြင့်လည်း ယင်းသို့ ထပ်တူထပ်မျှ ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤနည်းသည် ဝါကျ တခု တခု၏ ပဓာန ဆိုလိုချက် (ပိဏ္ဍတ္ထ) ကို အပြည့်အစုံ မပေါ်လွင်စေကာမူ လုံးကောက်သဘောကိုကား အခြားဘာသာပြန်နည်းတို့ထက် ပို၍ အကျိုးများစေသောနည်းဟောင်း နည်းကောင်းတခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤစံနစ်ကို မည်သည့်ခေတ်က စတင်တည်ထွင်ခဲ့သည်ဟုကား မဖော်ပြနိုင်သော်လည်း သက္ကရာဇ် ၄၀၀-ကျော်ကာလ၌ ဤစံနစ်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်းကိုကား အထောက်အထား ရရှိနိုင်ပေသည်။ ပထမဆုံး နိဿယအဖြစ် (စာရင်းတွေ့ရသမျှတွင်) ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌကထာ နိဿယကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ (ရှေးဦးပြအံ့)။

မြစေတီကျောက်စာမှ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်

ပါဠိမှ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂံခေတ်ဦးပိုင်းမှ အထောက်အထားကို ကျမ်းစာအုပ် အနေဖြင့် ရရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်ပေ။ ထို့အတွက် ကျောက်စာအနေဖြင့် အထောက်အကူကို ရှာဖွေသောအခါ မြစေတီကျောက်စာခေါ် ပုဂံမြို့ မြင်းကပါရှာဂူပြောက်ကြီးဘုရား ကျောက်စာကို တွေ့ရပေသည်။ ပါဠိ, ပျူ, မွန်, မြန်မာ ၄-ဘာသာဖြင့် ၄-ဖက် ရေးထိုးခဲ့သဖြင့်လည်း သုတေသနအတွက် များစွာ အထောက်အကူပေးလျက် ရှိပေသည်။ ထိုကျောက်စာကို ၁၂၄၈-ခုနှစ်လောက်က ကျောက်စာဝန် ဒေါက်တာဖိုးရှမ်းမား, ဂျာမန်လူမျိုးက တွေ့ရှိထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။

ဤကျောက်စာကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း တထောင်ခန့် အခါကာလ ပုဂံခေတ်ဦးဖြစ်သည့် နော်ရထာ, ကျန်စစ်မင်းတို့ခေတ်က ပါဠိမှ မြန်မာဘာသာပြန်ပုံကို အကဲခတ်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်းအရာတူ တခုကို ၄-ဘာသာ ယှဉ်ပြိုင်ရေးထိုးထားသဖြင့်လည်း တဘာသာမှ တဘာသာ ပြန်ဆိုသည်ဟု ယူဆသင့်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ပါဠိနှင့် မြန်မာ ၂-ဘာသာကို အောက်ပါအတိုင်း ကြိုးကြား ထုတ်နှုတ်တွဲစပ်၍ ပြလိုက်ပါသည်။

ပါဠိ

အနိစ္စတာ ဝသံ တဿာ၊ ဂတာယ ပန ဒေဝိယာ။
ရာဇာ ရာဇကုမာရဿ၊ အဒါ ဂါမတ္တယံ ပုန။ ။

[ကော်]　　သံယုတ္တနိကာယ်ပါဠိတော် နိဿယ

မြန်မာ　ထို ချစ်သောမယား သေခဲ့ရကား၊ (ထို ချစ်သောမယား၏ တန်းဆာနှင့်)[1] ထို ကျွန် သုံးရွာတို့ကိုပင် ထို ချစ်စွာသော မယား၏ သား ရာဇကုမာရ မည်သောသူအား မင်းကြီးက ပေးတော်မူ၏။

ပါဠိ　အဌဝိသတိ ဝဿာနိ၊ ရဇ္ဇံ ဓမ္မေန ကာရိယ။
မာရဏန္တိကရောဂဿ၊ ဝသံ ပတ္တော နရာဓိပေ။　။

မြန်မာ　ထိုမင်း အနှစ် နှစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ် မင်းပြုတော်မူပြီးလျှင် သေခါနီး နာတော်မူသောအခါ ပေတည်း။

ပါဠိ　သရန္တော ဓမ္မရာဇဿ၊ မဟန္တံ ဂုဏသဉ္ဇယံ။
ကာရေတ္ဝာ သတ္ထုနော ဗိမ္ဗံ၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏယံ သုဘံ။　။

မြန်မာ　ထို ရာဇကုမာရ မည်သော ချစ်သောမယား၏ သားက မိမိကို မွေးမြူခဲ့သော မင်းကြီး၏ ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ရကား ရွှေအတိပြီးသော ဘုရားသခင်အဆင်း (ရုပ်တု) ပြု၍။

ပါဠိ　ဧဝံ ဝုတ္တော မဟီပါလော၊ (ရောဂေနာတုရမာနသော)။
သာဓု သာဓုတိ ဝတ္ဝာန၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော ပမောဒိတော။　။
... . ဧတေသံ ပန ဘိက္ခူနံ၊ သံမုခေ သော သုမာနသော။ ဧလံ ပါတေသိ။

မြန်မာ　ထို ရော်(အခါ) တည်း၊ မင်းကြီးနှစ်ခြိုက်ရကား ကောင်းလှသတည်း, ကောင်းလှသတည်း ဟု မိန့်၏၊ ... ... ထိုသခင် (အရှင်မြတ်) တို့ မျက်မှောက် မင်း ရေသွန် (ရေစက်ချ)၏။　။

[မြန်မာကျောက်စာအရေးတို့ကို အများ နားလည်စေရန် မူရင်းနှင့် မကွာသွန်းစေဘဲ ခေတ်ရေးနှင့်နီးစပ်အောင် ပြင်ရေးထားသည်။]

ဤ နှိုင်းယှဉ်ဘာသာပြန်ချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထိုခေတ် ပါဠိစကားမှုသည် ဆန်းသဒ္ဒါကျန၍ အလွန်ဂေဆာလှသော်လည်း မြန်မာစာမှာ အတွန့်အတက် အညွှန့်အခက် မရှိသေးဘဲ အဓိပ္ပါယ် စေ့ငင် လုံလောက်ရုံမျှသာရှိသေးကြောင်း တွေ့နိုင်ပေသည်။ ကျောက်ထက်အက္ခရာဖြစ်၍ ဤသို့ကျုံ့ရုံ့နေသည်ဟုလည်း ယူဆရပေသည်။

ပေစာ မင်စာခေတ် ဘာသာပြန်

ကျောက်စာမထိုးမီခေတ်နှင့် ကျောက်စာခေတ် ဘာသာပြန် သမိုင်းကို ပြပြီးနောက် ဤ၌ ပေစာ မင်စာခေတ်ဟု ခေါ်ရမည့် ရာဇဝင်ခေတ် ဘာသာပြန်သမိုင်းကို ဖော်ပြသင့်ပေသည်။ ဘာသာပြန် သမိုင်းကို ဖော်ပြရာ၌လည်း စာပေရေးသားမှု နည်းပါးခဲ့ခြင်း, ခေတ်ဆိုးများကို အတန်တန် ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရခြင်း စသည်တို့ကြောင့် အထောက်အထားများ လိုသလောက် မရနိုင်တော့ပေ။ ဥပမာ—သက္ကရာဇ် ၅၂၇-ခုနှစ် ကုလားကျခေါ် နရသူမင်းခေတ်, (သီဟိုဠ်တိုက်၍ ပုဂံ၌ ၉-နှစ် မင်းမဲ့။), တရုပ်ပြေး နရသီဟပတေ့ခေတ်, အင်းဝသိုဟန်ဘွားခေတ်, တောင်ငူနန္ဒဘုရင် နတ်ရှင်နောင်တို့

၁။ (....) ပါဠိ၌မပါ။

ခေတ်, (ပေါ်တူဂီ ငင်ကာခေါ် ဗိလစ်ဒေဘရစ်, တိုနီကိုတေတို့ရန်ကြောင့် ကျောင်းကန်ဘုရား စာပေများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း) သီဘောခေတ်, (နန်းတွင်းပေထုပ်ပေါင်း ၁၁၅၀-ကို လန်ဒန်သို့ ယူသွားကြကြောင်း) စသော ခေတ်ဆိုးများသည်လည်း ဤ ဘာသာပြန်သမိုင်းအတွက် ဝမ်းနည်း ဖွယ် ခွဲတဲ့ချက်များ ဖြစ်ကြ၏။

ယင်းသို့သောအကြောင်းများကြောင့် ယခု တွေ့ရှိရသမျှ ပေစာတို့တွင် ညောင်ရမ်းခေတ် ဝမ်းဘဲအင်းစံမင်းခေါ် (ပေကို သားရိုး သစ္စေးကိုင်ပြီးမှ ပိဋကတ် ပါဠိကို ဆေးဒန်းရေး ရွှေရေးများ ဖြင့် ရေးခြင်းကို စတင် တီထွင်ခဲ့သူ)မင်းရဲကျော်ထင်လက်ထက် ၁၀၄၂-ခုနှစ် ရေးကူးသော ပေစာသည် ရှေးအကျဆုံးဟု ယူဆကြ၏။ ထို ပေစာလည်း လန်ဒန်ရောက် ပေစာဖြစ်နေ၏။ ဝေဟာရလိနတ္ထဒီပနီဆရာ ဦးခြိမ့် (ဘကြီးတော်ခေတ်) တို့ ခေတ်ကပင် တောင်ငူရောက်မင်း လက်ထက်က ပေစာကိုသာ တွေ့ရတော့ကြောင်း၊ ယင်း ဒီပနီ (၅၈-၉)၌ ဖော်ပြလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ယခု တွေ့ရှိသမျှပေစာနှင့် မှတ်တမ်းများကို မူတည်၍ ဤ သမိုင်းဖော်ပြရပေသည်။

ခေတ်အား‌ဖြင့် အလွန်စောသည် မဆိုနိုင်သော်လည်း နိဿယဘာသာပြန်အတွက် မင်စာအဖြစ် တွေ့ရှိရသည်မှာ ပုဂံမြို့ စူဠာမဏိဘုရားလို့ဏ်အတွင်းရှိ ဝိမလာစာရထေရ် ရေးသားခဲ့သည်ဆိုသော အောက်ပါ မင်စာရေး နိဿယဘာသာပြန်ပင် ဖြစ်သည်။

> "ဥပ္ပလေဟိ၊ အထူးထူးသော ကြာတို့ဖြင့်။ သဉ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းထသော။ နိမ-လောဒကံ၊ ကြည်သော ရေလည်းရှိထသော။ နာလိကေရောဒကသမံ၊ အုန်းရည် နှင့်တူသော ရေရှိထသော။ ပေါရာဏေဟိ= ရှေးသူဟောင်းတို့သည်။ ရူပပုစ္ဆနဝိသဇ္ဇန-တလာကသမ္မတံ=ရုပ်မေးကန် ရုပ်ဖြေကန် ဟု သမုတ်အပ်ထသော။ တဋ္ဌာကဿ၊ တဖက်ဆည်းကန်၏"။ (ပါဠိသဒ္ဒါနည်းကား မက္ခ။)

ပုဂံခေတ် နိဿယများ နိဿယဘာသာပြန်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေးအကျဆုံးသော နိဿယများကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

"ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌကထာနိဿယဟောင်းမှာ သက္ကရာဇ် ၄၅၅-ခုနှစ်ဲ အရိမဒ္ဒနာ မည်သော ပုဂံမြို့၌ နန်းတက်သော သိရိတြိဘဝနာဒိတျုပဝရပဏ္ဍိတသုဓမ္မရာဇာ မဟာဓိပတိ နရပတိစည်သူတံဆိပ် နာမံခံသော အလောင်းစည်သူမင်းလက်ထက် ထီးလင်းမြို့စီရင်စု ပေါင်လောင်ရွာဇာတိ ရှင်မဟာ-ကဿပ ပုဂံမြို့ တောင် ခရီးတတိုင်ကျော်ကွာ တောရကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် စီရင်သည်"

၁။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းလာ စကားအရှိအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ (ဤနိဿယကားဘားနဒ်ပိဋက တိုက်၊) (ယခု ဂျူဘလီဟောစာကြည့်တိုက်) ၌ ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ယင်းသမိုင်း၌ ပြထားသည့်မင်းနှင့် သက္ကရာဇ်ကိုလည်း စဉ်းစားသင့်မည်ထင်ပါသည်။ ယင်း ဆရာတော်ရေး သဟဿရံသီ ဋီကာခေါ် မဟာဗောဓိဝင်ဋီကာ (ရှစ်ကြောင်းပေ၊ စျူမှ တာအထိ) နိဂုံး၌ကား "ပဋ္ဌဝဿသတေ ယာ တေ၊ ပဋ္ဌဆဋ္ဌိမဟာယနေ" ဟု ပါဠိစီကုံး၍ သိဃ်ဝိဇယမင်းသားက ၅၆၅-ခုနှစ် ယင်းဋီကာကို ပေတင်ကြောင်း ပါရှိ၏။ ဤ သက္ကရာဇ်အရ သော် အလောင်းစည်သူ မဖြစ်နိုင်။ နရပတိစည်သူသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ယင်းသမိုင်း၌ပင် ၃၃၀, မဟာဗောဓိဝင် ဋီကာကို ပြရာ၌ နရပတိစည်သူ ဟုပင် ပြထားသည်။ ဒေါက်တာသန်းထွန်းရေး "ခေတ်ဟောင်း မြန်မာ ရာဇဝင်" ၂၃၇၊ ၂၄၁-၌ ယင်းဆရာတော် သက်တော် ၁၀၃, သို့မဟုတ် ၁၀၉-နှစ်ရှည်ပုံရကြောင်း ရေးသား ချက်နှင့် ၎င်း,ဦးဖိုးကျားရေး "ပေါင်လောင်မှင်ကဿပ" စာအုပ်နှင့်၎င်း နှိုးနှောင်၍ ဆက်လက်လေ့လာရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟု ပိဋကတ်တော်သမိုင်း (ဦးရေ ၇၆၀)၌ တွေ့ရှိရ၏။ သာလွန်မင်းကြီးလက်ထက် တောင်ဖီလာဆရာတော်ရေးသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ (၁၊၂၄) အရဏဝိနိစ္ဆယကထာ၌ "ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဿယော ဝုတ္တံ" ဟု ကိုးကားဖော်ပြထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ယင်းနိဿယပင် ဖြစ်ဖွယ်ရှိသည်ဟု ယူဆရပေသည်။

ဂျင်းနောက်ခေတ်စော နိဿယတစောင်ကား ပြိဟင်္ဂနိဿရည်းဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘိုးတော်နှင့် ပဌမမောင်းထောင်သာသနာပိုင်တို့၏ အမေးတော်အဖြေ ၅၄၆-၌ "အရိမဒ္ဒနာပုဂံကျစွာမင်းကြီးလက်ထက် (၅၉၃-၆၁၁) သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်းကို စီရင်သော ဓမ္မသိရိ (သဒ္ဓမ္မသိရိ) မထေရ်ပြုစုခဲ့သော ပြိဟင်္ဂနိဿရည်းသည် ကာလရှည်ကြာသဖြင့် အရေးအသားပျက်၍ အခ္ခါအရာ၌ မယူသာ မသိသာရှိသည်နှင့်" ပြိဟင်္ဂနိဿယအသစ် ရေးသားကြောင်းပါရှိသည်။

ဂျင်းနောက် တွေ့ရှိရသမျှ ပုဂံခေတ် နိဿယများမှာ ဒီဃနိကာယ်ပါဠိနှင့် အဋ္ဌကထာနိဿယများ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနိဿယတို့အကြောင်းကို ပိဋကတ်တော်သမိုင်း (ဦးရေ ၄၆၃၊၅၇၅) ၌ "သင်္ကရာဇ် ၉၀၇-ခုနှစ် အရိမဒ္ဒနာ မည်သော ပုဂံမြို့တွင် နန်းတက်သော စောမွန်နှစ်မင်း ညီတော်ရာဇသူ မြောက်သားတော် စောမြတ်လှတို့က မွေးဖွားသူ ညောင်ရမ်း, သာဂရ နှစ်မြို့စား ဂုဏ္ဍာန္တရာဇ်မင်းသားက ပုဂံမြို့တွင် ရွှေကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်ကိုးကွယ်သည့် ဆရာတော်ရှင်ဂုဏဝင်္သက စီရင်သည်" ဟု ပါရှိသည်။

ယင်း ဆရာသည်ပင် မုခမတ္တဒီပနီ (ရှာသ-ဉာဏ်) နိဿယဟောင်း (ဦးရေ ၂၂၉)နှင့် ကဝိ-သာရဋီကာသစ်နိဿယ (၁၀၁၉) များကိုလည်း ရေးသားကြောင်း ယင်းသမိုင်း၌ပင် ဖော်ပြလျက်ရှိ၏[၂]။ ယင်းသို့သျှင် ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပ, သဒ္ဓမ္မသီရိနှင့် အထူးသဖြင့် ရှင်ဂုဏဝင်္သက တို့သည် တွေ့ရှိရသမျှ ရှေးခေတ်နိဿယစာမူများအရ အာဒိကမ္မိက (ရွှေပြား) ပုဂံခေတ် နိဿယကျမ်းပြုဆရာများအဖြစ် ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်ရပေသည်။

နောက်ဆုံးသင်္ကရာဇ် ၇၀၀-ကျော်က ပုဂံခေတ်နှောင်း နိဿယများ စာရင်းကိုကား ပိဋကတ်သမိုင်းတို့နှင့် အခြားစာအုပ်စာတမ်းတို့၌ မတွေ့ရှိရပေ။ သင်္ကရာဇ် ဂ၀၄-ခုနှစ် တောင်တွင်းမင်း, မင်းသီရိဇေယျသူ တည်သည့် ပုဂံမြို့ ရွှေစည်းခုံဘုရားအနောက် တက်နဲ့ချောင်းကျောင်း ကျောက်စာ၌ကား ယင်းခေတ်ရှိ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာစသော သာသနာဝင်ကျမ်းများ စာရင်းနှင့်ဆေး, ဗေဒင်စသော လောကီကျမ်းများစာရင်း အထူးသဖြင့် ထိုခေတ်ရှိ နိဿယစာရင်းများကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ ပိဋကသမိုင်းအတွက် လွန်စွာကျေးဇူးများသော ကျောက်စာဖြစ်ပေသည်[၃]။ ထို ကျောက်စာပါနိဿယစာရင်းများကို ဤ၌ မူအတိုင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြကာ မှတ်တမ်းပြုလိုက်ပါသည်။

၁။ သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း ၁၂၀ နှင့် ပိဋကတ်တော်သမိုင်း(ဦးရေ ၃၉၅)၌လည်းရှု။

၂။ ယင်းနိဿယများလည်း ဘားနဒ်ပိဋကတိုက်၌ ရှိကြောင်းသိရသည်။ ယင်းစာမူရင်းကို ကြည့်ရှုရသော် ပါဠိမြန်မာ ၂-ဘာသာအတွက် ဝေါဟာရသုတေသန (ဝါ) ဘာသာပြန်ဆိုပုံနှင့် ခုနှစ်သင်္ကရာဇ်လည်း အတိအကျသိနိုင်ပေရာ၏။ သထုံပိဋကတိုက်၌ကား "ကဝိသာရဋီကာသစ်နိဿယ" ကိုသာ တွေ့ရ၏။ (စာထုပ် နံပါတ် ၃၁၈။)

၃။ သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း(၁၄၁),ပိဋကတ်တော်သမိုင်း(၁၀၇), ဝေါဟာရလိနတ္ထဒီပနီ(၁၈၁)တို့၌ ဤကျောက်စာကို အမြွက်မျှကိုးကားဖော်ပြလျက်ရှိကြသည်။

"ဝိနေည်နံ ၁၇-နစ်ကျဲ နိဿရေည်၊ သုတ်နံ၊ လက်ပံကျဲ၊ ကျဲမုတ်၊ ဆင်စွယ်ကျဲ၊ အဋ္ဌသာလိဏီ ကုဋ္ဌတိသာဏီ ?ကထာဝတ္ထုနိဿရေည်၊အဋ္ဌသာလိဏီနိဿရေည်၊ကစ္စယ်နိဿရေည်၊ ရူပသိဒ္ဓိနိဿရေည်၊ အဘိဓာန်နိဿရေည်၊ စစ်ဂါရျှာနိဿရေည်၊ စစ်ဂါရျှာဂန္ထီ၊ ဓမ္မပဂန္ထီ နိဿရေည် ၁၅၁-သော်၊ ဎေ ၅၆၈။ (တတိယမျက်နှာ။ ကြောင်းရေ ၂၃–၂၈။) အမြတုတ်နိဿရေည်၊ ပြဏ္ဍောနိဿရေည်၊ ကလပ်နိဿရေည်၊ နိဿရေည် သုံမ်ကျဲသော်၊ ဎေ ၂၂ ကျပ်၊ (စတုတ္ထမျက်နှာ ၃–၅။) သာရသင်္ဂြိုဟ်အမှီ၊ ကာမန္ဒကီအမှီ၊ ယောယသာတြဲအမှီ၊ ရောဂနိဒါန်အမှီ၊ သာရတ္ထစိန္ဒာအမှီ၊ ပါရာအမှီ၊ ဂါရုမိတိကဗျအမှီ၊ သဗ္ဗဟတ်အမှီ၊ ရတ္တမာလာနံ၊ ယုတ္တိသင်္ဂဟအမှီ၊" (ယင်းနှာ ၁၆–၁၉[၁]။)

ပုဂံဖြစ် မိန်တောင်း, ပိုင်တောင်း ပိုင်တောင်းကျမ်း ပုဂံခေတ်နိဿယများ၏ နောက်ဆက်တဲ့အဖြစ် မိန်တောင်း, ပိုင်တောင်း ၂-ကျမ်းကိုပါ ထည့်သွင်း ဖော်ပြသင့်ပေသည်[၂]။ ယင်း ၂-ကျမ်းလည်း ပုဂံဖြစ်ကျမ်းဟု နှုတ်မှတ်တမ်းပြုကြသည်။ အဋ္ဌသာလိနီဂဏ္ဌိများဖြစ်သော်လည်း ခက်နိုးရာ ပုဒ်ဝါကျများကို အနက်ဘာသာပြန်ပြလေ့ရှိသဖြင့် နိဿယနံပြောက်ဟုပင် ဆိုသင့်၏။ ထူးခြားသည်မှာ ပိဋကတ်သမိုင်းတို့၌ ဤကျမ်းစာများ၏အမည်ကို မတွေ့ရခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယင်းမှနောက်၌ ရေးသားအပ်သည့် အဋ္ဌသာလိနီဂဏ္ဌိများ ဖြစ်ကြသော ပဌမကျော်အောင်စံထား ဆရာတော် (ဟံသာဝတီပါမင်းလက်ထက်)၏ ဂဏ္ဌိနှင့် မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော် အရှင်စန္ဒဝံသာလင်္ကာရ၏ ဂဏ္ဌိ[၃] တို့၌ မိန္တောင်း, ပိုင်ဟူသော သင်္ကေတများဖြင့် မကြာခဏကိုးကား ဖော်ပြလေ့ရှိကြပေသည်။ ပမာဏပြုသင့်သောကျမ်း ၂-ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

တဖန် ဟံသာဝတီပါမင်းလက်ထက် တောင်တွင်းကြီးမြို့ မင်းကျောင်းဘုန်းတော်ကြီး ဖြေဆိုသည့် "ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာအဖြေ" အစဉ်ပင် ကျမ်းဂန်တတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တတ်သိအပ်သော ကျမ်းစုကိုဖော်ပြရာ၌လည်း ဤ ၂-ကျမ်း၏ အမည်များကိုပါဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ သို့ဖြင့်ထင်ရှားခိုင်ခံ့သောကျမ်းများဖြစ်ကြောင်း သိအပ်သည်။ ယနေ့တိုင်လည်း ကျမ်းစာကို မမြင်ဘူးကြစေကာမူ သာသနာဝင်တို့၏ နား၌ ကျက်စားမိသော ကျမ်းများဖြစ်လျက်ရှိကြပေသေးသည်။

ကျမ်း အမည်ပေးပုံ သို့မဟုတ် ခေါ်တွင်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ကား အတိအကျ မဆိုသာ။ "မြိန်လှပေတောင်း ပိုင်လှပေတောင်း"ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့်ကျမ်းဟုဆရာတို့ဆိုစမှတ်ပြုကြ၏။စစ်ဂါရှာ

၁။ ယင်းကျောက်စာလာဂျိကျမ်းစာရင်းကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထိုခေတ်ရှိ စာပေအဆင့်အတန်းကို သိခွင့်ရသည်သာမက မည်သည့်ကျမ်းမျိုးကို နိဿရေည်,နံ,အဓိဟု ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းကိုလည်း အကဲခတ်နိုင်၏။ ထိုခေတ်ကကျမ်းစာ၏ဌေတန်ဘိုးကိုလည်း သိနိုင်သည်။

အေဒီ ၁၂၇၃-ခုနှစ် (၆၃၈ = မြန်မာ ၆၃၅-ခုနှစ်) ပုဂံခေတ်က ပိဋကတစုံ၏ ဌေတန်ဘိုးမှာ ၃၀၀၀ ဖြစ်၍ ထိုခေတ်ကာလတန်ကြေးဖြင့် ဧက ၅၃၁၀-ရှိ မြေကိုပင် ဝယ်နိုင်သည်ဟု ခေတ်ဟောင်း မြန်မာရာဇဝင် ၂၀၅-၌ ဖော်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ပိဋကစာပေများဆင့်ပွါးမှကူးယူ မပူဇော်နိုင်ပဲဖြစ်ရကာ မှိသမျှ စာစုလည်း ခေတ်ဆိုးများနှင့်ကြုံရ၍ ပျောက်ကွယ်မှုများခြင်း ဖြစ်ခဲ့ရပေလိမ့်မည်။

၂။ ယင်း ၂-ကျမ်းကို ကမ္ဘာအေး ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင် အဘိဓာန်နာယက-အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးဉာနုတ္တရထံ၌ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၃။ ၁၂၆၁-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၄-ရက်နေ့ ကဝိမျက်မှန်စာပုံနှိပ်တိုက်၌ရိုက်သည်။

၄။ ကဝိမျက်မှန်စာပုံနှိပ်တိုက်၊ ခရစ် ၁၉၄၁-ခုနှစ်ရိုက်၊ စာမျက်နှာ ၆။

ဂဏ္ဌိ,မြို့ပြင်ကြီး ဂဏ္ဌိ, ကစ္ဆယ်နိဿယ,ဒန့်တိုင်မူ စသည်တို့ကဲ့သို့ ရွာအမည်ကိုတင်စားခေါ် ဝေါ်ခြင်း လောဟုလည်း စဉ်းစားသင့်၏။ ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်၌ ရေချိုးသောမောင်ရှင်တစုနှင့် မာတုဂါမလေး များ အဝတ်အစားကို အပြန်အလှန်ဝှက်ကြရာမှ "ကျမ်းပြုကြေး" ကတိဖြင့် ထမိန် သင်းပိုင် တောင်းကြပုံ ပြောဆိုကြသည်ကား အပျော်အပျက်မျှသာ ဖြစ်၏။ ပိုင်တောင်း ကျမ်းဆရာကမူ ခဲရပ်အဓိပ္ပါယ်တခု ရေးပြီးတိုင်းပြီးတိုင်း "ပိုင်" ဟုသီးသန့်ထင်ရှားစွာထည့်လေ့ရှိ၏။ တမျက်နှာ လျှင် ၂-ခု ၃-ခုပင်တွေ့ရတတ်၏။ မိန်တောင်း၌ကား ဤသို့မတွေ့ရှိရ။

ယင်းပေစာရေးကူးသော သက္ကရာဇ်ကို ပေ ရေးဆရာက "ဋီကာမိန္ဓောင်း။ သက္ကရာဇ် ၁၁၃၉-ခု တပို့တွဲလဆန်း ၁၂-ရက်နေ့တွင် မိန္တောင်းကိုဝ် ရေးကူး၍ပြီးပြည့်စုံသည်ဘုရား။ **ပိုင်**။ သက္ကရာဇ် ၁၁၃၉-ခုတပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်နေ့တွင် ပိုင်ကိုဝ် ရေးကူး၍ ပြီးပြည့်စုံသည်ဘုရား" ဟု ရေး သားဖော်ပြ၏။ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀-နီးပါးရှိလေပြီ။ ယင်း ပေရေးကူးသည့်ခေတ်၏ စာလုံးပေါင်းနှင့် ရေးသားဟန်များ လွှမ်းမိုးနေခဲ့မည်မှာ မလွဲမရှောင်သာသော်လည်း မူလရေးဟန်များကိုကား အရသာခံနိုင်ပေသေးသည်။

ဤ၌သိစေလိုရင်းဖြစ်သော စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် အနက်ဘာသာပြန်ပုံတို့ကို အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ (အောက်ပါအားလုံး မိန်တောင်းကျမ်းမှချည်းဖြစ်သည်။)

လက္ခဏကြျှာမဉ်သဉ်ကား လက္ချကြျှာ မပြီးမီ ပြဦးသည်လည်းရှိ၏။ အတီနှေဉ်း။ ဒုဌာသု အာဂတော တဉ်း။

စေတနာနှင့် ဘြုားလည်း အာရုံ အာရမ္မဏိကအားဖြင့် အာဓဉ် အာဓာရ ဖြစ်တတ်၏။ ကာယဝစီအမူကား ဆြာ၌တဉ်အံ့။ ဖုရားနှင့် အာဓဉ် အာဓာရ အသိုဝ့်ဖြစ်အံ့နှေး။

သွာချာတ ဘာဝသရုပ်ကား လှုံမစောက် ပတေပတာအားဓုတ်၍ ဟောအပ်သော ကြား၏အဖြစ်ဟူသော....ငြန်းနှင့် ကူဓွတ်သိုဝ့် နှလုံးမူ၍ တပ္ပရိတ်လဉ်းမူ၏။ (လည်း=၄၊ သော=၆၊ ယ – သတ်အစား နောက်ပစ်အသုံး၊ ဥပမာ အဓိဗ္ဗဲကား စသော ရေးဟန်များ နှင့် ကြေဥူး စသော စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဝေါဟာရများကိုလည်း များစွာ တွေ့နိုင်၏။)

ဒဋ္ဌဓမ္မာ၊ လေးလက်စွဲသော။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ လေးသမား။ သိက္ခိတာ၊ ဆြာအထံ၌ ဆဲနှစ်နှစ်တိုင်တိုင် အတတ်သင်ပြီးသ။ ကတဟတ္ထာ၊ လေးကိုလျှင် လက်မူဓသော။ လေး၏ လေး ဟူသတည်း။ ကတုပါသနာ၊ ရှေးတောဖြစ်ပြီးသော။ စတုဒိသာဓိ(ဌိ)တာ၊ နောက်ခြင်ခိုင်လျက် လေးမြက်နှာရပ် ရတ်သည်ဖြစ်၏။ ခိတ္တေ၊ ပစ် ၆။ ကဏ္ဏေ၊ မြားသည်။ ပထဝိယံ အပ္ပတိဓိတေ၊ မြေသို့မရောက်မိ။ ဂမနဿာဒါနံ၊ သွားခြင်း၌ သာယာစလို သော။ ဟေဋ္ဌ(ဋ္ဌု)ပရိယဝသေန၊ သြောက်ဓက်ဖြစ်သအားဖြင့်။ ပဋိမုခံ၊ ရှေ့ဆိုဝ်။ သိရသိ၊ သြောက်နဿာ် (နတ်သား) ဥက္ခောင်းဓက်၌။ ပါဒေ စ၊ အထက်နဿာ်ခြေ၌။ (ဋီကာ၌ စိတ်၏လျင်ပုံကို ပြသော ပါဠိကို အနက်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။)

ထို့ပြင် ပါဝုရဏံ။ ဖုံးမတီး။ ကပလ္လ၊ မဲပျူ(မီးအိုးကင်း)။ ကတ္တရ၊ အသက်ကြီး တောင်ဝှေး။ သြသဓိ၊ သောက်ရှူး (စိုင်ရှူး)။ ကလသ၊ ကြာသအိုဝ်း။ (ကြာသွတ်အိုး, ရေတံခေါင်း)။

သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂ၊ ရွှေကုံရွက်။ ပါနိယသရာဝက၊ အိုးဖုံးခွက်။ ဗန္ဓုဇီဝက၊ မိုဝ်းစေ့ပန်း (ရေမြှင်း)။ ကုသုမ၊ ဝတ်ပန်း (ပန်းသုဉ်း)။ ကုက်ဠစုဏ္ဏ၊ မာလာကျိကျုမှုန့် ကန့်ကုတ်မှုန့်လည်းဟူ။ သာရသူစိ၊ မြသကြင် (သံကျင်)။ တိဒဏ္ဍ၊ ခြုသခေါ်ဖျဲ (ရသေ့ာက် ခရူသင်းတင်ရန် သစ်သားသုံးခွ)။

ဤကား အမြွက်မျှ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံခေတ် မည်သည့်မင်းလက်ထက်က မည်သည့်ဆရာတို့ ရေးသားသည်ဟု အတတ်မဆိုသာချေသော်လည်း နှောင်းခေတ် မြန်မာဝေါဟာရနှင့် ပါဠိမှ သည် မြန်မာဘာသာသို့ ပြောင်းလဲပြန်ဆိုပေးမှုအတွက် ရှေးဦး မီးရှူးတန်ဆောင်မျှားဖြစ်သည့်အပြင် အာဘိဓမ္မာဉာဏ်ရောင်ပေးခဲ့သော ခေတ်ဦးကျမ်းဟောင်းမျှားအဖြစ် ဤဠ် မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပါသည်။

ဤတွင်ရွှေကား ပုဂံခေတ် နိဿယဘာသာပြန်တို့ အကြောင်းခြင်းတ ဖြစ်ပေသည်။

အင်းဝခေတ် နိဿယ ဘာသာပြန်များ အင်းဝခေတ်တွင် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းသည် အတော်ပင် ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိပေပြီ။ ပျို ကဗျာများနှင့် ပါရာယနဝတ္ထု (ရှင်မဟာသီလဝံသ), ယသဝစုန ဝတ္ထု (တောင်ဖီလာ), မဏိကုဏ္ဍလဝတ္ထု (ဝရာဘိသဃ်နာထ) စသော ဝတ္ထုများသည် (၁) နိဿယနည်း (၂) တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်နည်း (၃) ခဲ့ုထွင် ဘာသာပြန်နည်း သုံးနည်းလုံးကို အလျဉ်းသင့်သလိုလုည့်လည် အသုံးပြုရေးသား ထားသော ကျမ်းများဖြစ်ကြ၏။ ယခု ထိုစာအုပ်များ ဖတ်ရှုနိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ အထူးမဖော်ပြလိုပေ။

သို့သော် အင်းဝခေတ်ဦး နိဿယစစ်စစ်များကား အလွန်ပင် ရှားပါးလှပေသည်။ နရပတိ, ပြည်စုန်မင်းတို့လက်ထက် မဏိသာရမဉ္ဇူ။ သာဠီကာကျမ်းပြုဆရာ ပင်းယ ရှင်အရိယဝံသ၏ ဝိသတိဝဏ္ဏနာ နိဿယ, သမ္မောအဋ္ဌကထာနိဿယ, အနုဋ္ဌီကာနိဿယ, ပင်းယအရှင် ဝိဇိတာဝီ၏ ဝါစကောပဒေသနိဿယ, သာလွန်မင်းကြီးလက်ထက်[၁] ရွှေဥမင်ဆရာတော်၏ ဝိနည်းပါဠိအဋ္ဌကထာနိဿယများ[၂], နန်းကျောင်းဆရာတော်၏ သဒ္ဒါကြီးစသော နိဿယ စသည်တို့ကိုကား အခြို့စာအုပ် အဖြစ်ဖြင့်ငင်း, ယေဘုယျအားဖြင့် ပေစာအဖြစ်ဖြင့်ငင်း ရှားပါးသော်လည်း သထုံပိဋကတ်တိုက် စသည်တို့၌ တွေ့ရှိနိုင်ပေသေးသည်။

ထိုခေတ်၏ တွေ့ရသမျှ ခေတ်ဦး နိဿယဘာသာပြန်အဖြစ် ဘာသာပြန်ပုံကို အထက်ဖော်ပြရာ ပါကျမ်းများ၌ငင်း, အလွယ်တကူသိလိုပါက ပါရမီခန်းပြု၌ စသည်၌ငင်း ဖတ်ရှုနိုင်ပေသည်။ ရှင်မဟာသီလဝံသအကျော်၏ နေတ္တိပါဠိတော် နိဿယဟောင်းမှာ မတွေ့နိုင်တော့သော်လည်း ၎င်းရေးမဟာရဟန်တိပါဠိနိဿယကိုကား[၃] ယနေ့ဖတ်ရှုနိုင်ပေသေးသည်။

၁။ ဤမင်းလက်ထက်၌ နိဿယကျမ်းစာမျှား အမျှားဆုံးပေါ်ထွက်ခဲ့၏။ ဂ-နှစ်တိုင်တိုင် ပါဠိပိဋကမျှား ရေးကူးစေခြင်း (ရာဇမဏိစူဠာ ကောင်းမှုတော်ကြီး ကျောက်စာကြောင်းရေ ၅၉) ပဌမပြန် စာမေးပွဲကို ၁၁၀၀ - ပြည့်နှစ်၌ စတင်စေခြင်းဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သည်။

၂။ ယင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နိဿ ယမျှား၌ ရှေးနိဿယမျှားရှိနေကြောင်း "ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမှိုဟောင်းဘို့သည် ရှိကုန်ပါသော်လည်း" ဟု ပဏာမပဋ္ဌိညာဉ် ဂါထာမျှား၌ ပြဆိုထားသည်။

၃။ ၁၉၂၉-ခုနှစ် ဟံသာဝတီပိဋကပုံနှိုင်းတိုက်မှ ရိုက်နှိပ်သည်။ ဂါထာပေါင်း ၂၅၄-ဂါထာ ရှိသည်။ ယင်း ခေတ်ပေါ် နိဿယဘာသာပြန်ကျမ်းစာတို့ကား ယခုခေတ် ပြန်ဆိုပုံနှင့်လည်း မျှားစွာ မကွဲပြားသည့်အပြင် အခြို့စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့်ပင် တွေ့ရှိနိုင်သေးသဖြင့် မဖော်ပြလိုက်ပြီ။

ကုန်းဘောင်ခေတ် သည်မှနောက် အင်းဝခေတ်နှောင်းနှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ် နိဿယဘာသာပြန်တို့ကိုကား လုယ်ကူစုဝေ ဖတ်ရှုနိုင်ကြပေသေးသည်။ ဘိုးတော် ခေတ်အထူးသဖြင့် မင်းတုန်း, သီဘောခေတ်တို့၌ကား ပါဠိမှသာမက အခြားသက္ကတ, ပြင်သစ်, အင်္ဂလိပ်, တရုတ် စသော ဘာသာမှလည်း ဆေးကျမ်း မာတ်ကျမ်းစသည်တို့ကို ဘာသာပြန်ခဲ့ကြလေပြီ။

နိဿယသမိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေးနိဿယများကို ပေါင်းရုံးဖြည့်စွက်၍ ရေးသော မိုးထိမူ ပါဠိတော်နိဿယများကား ပါဠိတော်အပြည့်အစုံမျှပင် ရှိနေပေပြီ။ ရသေ့ကြီး ဦးခန္တီနှင့် ဆရာတော် ဦးဇာဂရတို့၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းတရပ် ဖြစ်ခဲ့၏။သို့ရာတွင် ယင်း နိဿယတို့၌ မည်သည့် ရှေးနိဿယကို မူတည်၍ ရေးသည်စသော သမိုင်းစဉ်များ မပါရှိခဲ့ပေ။

သံယုတ္တနိကာယ်ပါဠိ နိဿယ သမိုင်း သံယုတ္တနိကာယ်ပါဠိတော် ၅-ကျမ်း နိဿယဟောင်း တမူကို "သက္ကရာဇ် ၁၁၄၄-ခုနှစ် အမရပူရ ပဋမမြို့တည်နန်းတည် သိရိပဝရ ဝိဇယာနန္တယသတြိဘဝနာဒိတျာဓိပတိပဏ္ဍိတ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇာတံဆိပ်နာမံခံသော အောင်မြေလောကစေတီ ဒါယကာမင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၁၆၈-ခုနှစ်လောကမှန်ကင်း ဆရာတော် ဝရသဒ္ဓမ္မဓဇမဟာဓမ္မရာဇဂုရု ၁ စီရင်သည်ဟု ပိဋကတ်တော်သမိုင်း (ဦးရေ ၄၇၂) ၌ ဆိုသည်။ စာမူမတွေ့ရ၊ အချို့အဝက် ဘားနဒ်ပိဋကတိုက်၌ ရှိသည်ဟု သိရ၏။

အခြားယင်း ၅-ကျမ်း နိဿယဟောင်း တမူကို မဇ္ဈိမနိကာယ်ပါဠို ၃-ကျမ်းနိဿယ, မနောရထပကာသနီဆေးကျမ်း, ဥပေါသထပကာသနီ (တူ-ခေါ်၊ ၃-အင်္ဂါ ၅-ချပ်၊ ၁၂-ကြောင်းပေ၊ ပိန်း၊ ၁၁၈၄-ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၅-ရက် ၂-လံာနေ့ စီရင်ပြီး)ကျမ်းများကို ရေးသားတော်မူခဲ့သော ပင်းဆရာတော်လေး စီရင်သည်။ နိဂုံး၌ "အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သီလအာစာရရှိတော်မူသော သာမဏေဖြစ်သောအခါ၌ ကဝိန္ဒ ဟူသောအမည်၊ ပဥ္စင်းဖြစ်သောအခါ၌ ကဝိန္ဒဟူသော အမည် ကဝိန္ဒာဘိဝံသသဒ္ဓမ္မပဝရမဟာဓမ္မရာဇဂုရုဟူသော တံဆိပ်တော်, ကဝိန္ဒာဘိသီရိသဒ္ဓမ္မဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရုဟူသောတံဆိပ်တော် ဤသို့လျှင် နှစ်ကြိမ်မြောက်လူတော်

၁။ ဘိုးတော်လက်ထက် နန်းတက်စဉ် သာသနာပြုတံဆိပ်တော်အလှူခံရသော ဆရာတော်များစာရင်း (သာသနာလင်္ကာရ ၁၉၈၊ သီလဝိသောဓနီ ၁၇၀) နှင့် ၁၁၅၃-၅၄ ခုနှစ် ရွှေမြို့တော်စာပြန်နိဿယည်းဆရာတို့စာရင်းအင်းစောက်ကိုပြရာ (အမေးတော်အဖြေကျမ်း ၄၆၄)၌ လောကမှန်ကင်းဆရာတော်၏ အမည်ကို "ကဝိန္ဒ သာရဓဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု (၅၅-နှစ်)" ဟုသာ ပါရှိ၏။

တဖန် မင်းလှသီရိသီဟသူ၏ ဆရာတော် ၁၀၅-ပါး အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ (လက်ရေးမူ) ဦးရေ ၃၂-၌ "လောကမှန်ကင်းဆရာတော် ၁၀၉၉-ခုဘွား၊ နံ ၄၊ ဦးထွေး၊ အမရပူရပဋမမြို့တည်မင်းလက်ထက် ဝန်ထောက် စန္ဒဝေသော်က ကိုးကွယ်သည်။ အမရပူရမြို့ မြောက်မျက်နှာ လောကမှန်ကင်းတိုက် ဝန်ထောက် စန္ဒဝေသော်က ဆောက်သည့်ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးတော်မူသည်"ဟု ပါရှိ၏။ အချုပ်ကား ၁၁၄၄-ခုနှစ်မှ ၁၁၅၄-ခုနှစ်ထိ ဘိုးတော်လက်ထက် လောကမှန်ကင်းဆရာဟူသည် ဝရသဒ္ဓမ္မဓဇမဟုတ် ကဝိန္ဒသာရသာ ဖြစ်၏။ ကျမ်းပြုသက္ကရာဇ် ၁၁၆၈-ခုနှစ်၌ကား ယင်းဆရာ ရှိ-မရှိ အသေအချာ မဆိုနိုင်သော်လည်း ကဝိန္ဒသာရသာ ဖြစ်ဘယ်မျှား၍ ပိဋကသမိုင်းစကားကို ကျမ်းရင်းနှင့် ယှဉ်စပ်ပြီးမှ လက်ခံနိုင်မည်ဖြစ်၏။

၆-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ

၈-ပဋိသမ္ဘိဒါဝါရ ၃၁၉
၉-ဆဗ္ဗုဒ္ဓဓမ္မဝါရ ၃၁၉

၇-ဓမ္မစက္ကကထာ

၁-သစ္စဝါရ ၃၂၀
၈-လောကုတ္တရကထာ ၃၂၁
၉-ဗလကထာ ၃၂၃
၁၀-သုညကထာ ၃၂၇
၁-မာတိကာ ၃၂၉

၃-ပညာဝဂ်

၁-မဟာပညာကထာ

၁-သောဠသပညာနိဒ္ဒေသ ၃၃၆
၂-ပုဂ္ဂလဝိဘင်္ဂသနိဒ္ဒေသ ၃၄၆

၂-ဣဒ္ဓိကထာ

ဒသဣဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ ၃၄၉

၃-အဘိသမယကထာ ၃၅၃
၄-ဝိဘင်္ဂကထာ ၃၅၃

၁-မဂ္ဂင်္ဂနိဒ္ဒေသ ၃၆၂
၂-ဈာန်္ဂိယနိဒ္ဒေသ ၃၆၄

၅-စရိယာကထာ ၃၆၄
၆-ပါဋိဟာရိယကထာ ၃၆၄
၇-သမသီသကထာ ၃၆၆
၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ ၃၆၇
၉-ဝိပဿနာကထာ ၃၆၈
၁၀-မာတိကာကထာ ၃၇၁

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် နိဿယ မာတိကာ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်

နိဿယ

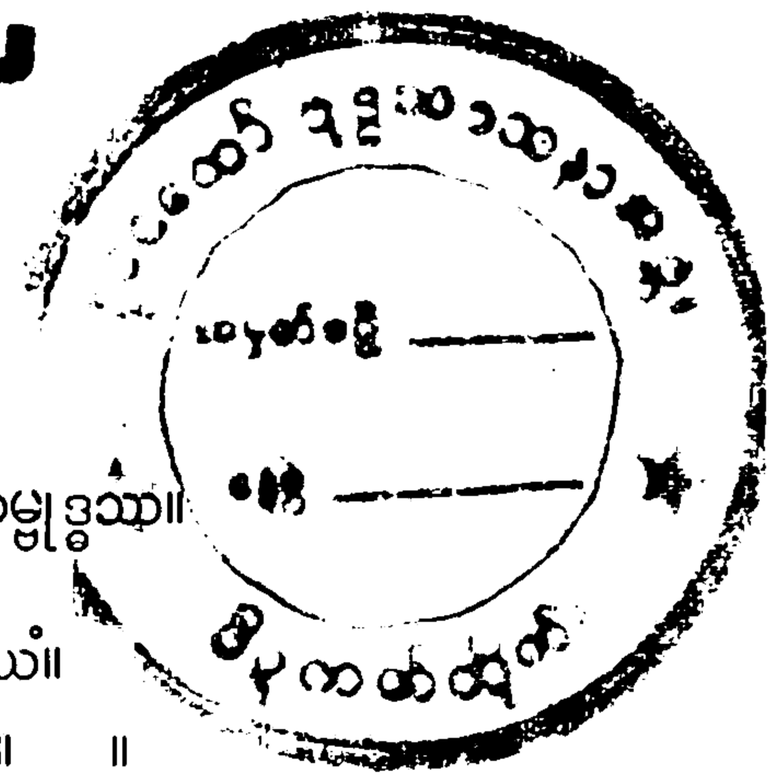

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နတ္ထာ ဝတ္ထုတ္တယံ သုခ၊ ဒ္ဝဒံ သာဓုံဝ နိဿယံ။
လိခိဿာမိ အာစေရဿ၊ ဝါစနတ္ထံ ပရမ္ပရာ။ ။

သုခဒ္ဒဒံ၊ ချမ်းသာသုံးပါးကို ပေးတော်မူတတ်သော။ ဝတ္ထုတ္တယံ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို။ နတ္ထာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နတ္ထာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အာစေရဿ၊ ဆင်တဲဆရာတော်၏။ ဝါစနတ္ထံ၊ ချနက်ဖြစ်သော။ နိဿယံ၊ မှီရာနိဿယကို။ ပရမ္ပရာ၊ အဆင့်အဆင့်။ သပ္ပုရိသေဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပေက္ခိတုံ၊ ကြည့်ရှုစိမ့်သောငှါ။ သာဓုံဝ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ လိခိဿာမိ၊ ရေးတင်လိုက်အံ့။

၁—မဟာဝဂ်

မာတိကာ

၁။ သောတာဝဓာနေ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်း၌။ ဝါ၊ သောတဒ္ဓါရကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိအပ် မှတ်အပ်သော တရားအပေါင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏ်၊ သုတမယဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သုတဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်မည်၏။

၂။ (သုတမယဉာဏော၊ သုတမယဉာဏ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။) သုတ္တာန၊ နာကြားပြီး၍။ဝါ၊ နာကြားရသောကြောင့်။ သံဝရေ၊ လေးပါးသော စောင့်စည်း ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ။တနည်းကား၊ သမွယုတ္တာ၊ ယှဉ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သီလမယေ ဉာဏ်၊ သီလမယဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သီလဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်မည်၏။

၃။ (သီလမယဉာဏော၊ သီလမယဉာဏ်၌။ ဝုတ္တာသီလသံဝရေန၊ ဆိုအပ်သော သီလသံဝရဖြင့်။) သံဝရိတ္ထာ၊ ကောင်းစွာစောင့်စည်း၍။ သမာဒဟနေ၊ (တခုတည်းသောအာရုံ၌စိတ်ကို) ကောင်းစွာထားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏ်၊ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သမာဓိဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်မည်၏။

၄။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်ကြောင်းကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၅။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့ကို။(ဧကေကလက္ခဏေ၊ အနိစ္စအစရှိသော တပါးပါးသော လက္ခဏာ၌)။ သံခိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ ဝါ၊ ပေါင်းရုံး၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမ္မသနေ ဉာဏ်၊ သမ္မသနဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်မည်၏။

၆။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အဖြစ် အပျက်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသောဉာဏ်မည်၏။

၇။ အာရမ္မဏံ၊ (ရုပ်အစရှိသော) အာရုံကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ရှုဆင်ခြင်ပြီး၍။ ဝါ၊ ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်ပြီး၍။ ဘင်္ဂါနုပဿနေ၊ (ရှုမြင်သော ထိုစိတ်၏) အပျက်ကို တဖန်ရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိပဿနေဉာဏ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ရှုသောဉာဏ်မည်၏။

၈။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးအားဖြင့် ထင်သောအာရုံ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ။တနည်းကား၊ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊ ဘေးဟုထင်မြင်သော ပညာသည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အပြစ်ကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၉။ မုဉ္စိတုကမျတာပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊ (ဥပ္ပါဒစသည်ကို) စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာသု ဉာဏ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် မည်၏။ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့ကို လျစ်လျူရှုသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၀။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊ ထခြင်း ကင်းခြင်း၌။ ဝါ၊ ထခြင်း ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါခြင်း၌။ ဝါ၊ ထခြင်း မျက်လွှဲပြုခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ကျော်လွန်သော ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊အရိယာအနွယ်သို့ သက်ရောက်သော ဉာဏ်မည်၏။

၁၁။ ဒုဘတော၊ နိမိတ္တ, ပဝတ္တနှစ်ပါးစုံမှ။ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊ ထခြင်း ကင်းခြင်း၌။ ဝါ၊ ထခြင်း ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါခြင်း၌။(ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ မဂ္ဂေ ဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊မဂ်၌ ပါဝင်သော ဉာဏ်မည်၏။

၁၂။ ပယောဂပဋိပဿဒ္ဓိပညာ၊ (နှစ်ပါးစုံမှထမှ) မဂ်လှုံ့လ၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ပညာသည်။ ဖလေ ဉာဏ်၊ဖိုလ်ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ (မဂ်၏အကျိုး) ဖိုလ်၌ပါဝင်သော ဉာဏ်မည်၏။

၁၃။ ဆိန္နဝဋ္ဋမာနုပဿနေ၊ (ထိုထိုအရိယမဂ်ဖြင့်) ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာ လမ်းကြောင်း (ကိလေသာအပေါင်း)ကို တဖန်ပြန်လှည့်၍ ရှုဆင်ခြင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော့။)

ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်မည်၏။ ၀။ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၄။ တဒါ၊ ထို မဂ်ခဏ ဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတော၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီးသော။ ၀။၊ ရအပ်သိအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မေ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကို။ ၀။၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို။ ပဿနေ၊ ရှုရာ၌။(ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ပညာသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ တဖန် ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်မည်၏။

၁၅။ အဇ္ဈတ္တဝ၀တ္ထာနေ၊ အဇ္ဈတ္တမည်သော စက္ခာယတနစသည်တို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝတ္ထုနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ ဝတ္ထုနာနတ္တ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ တည်ရာဝတ္ထုအထူးထူးကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၆။ ဗဟိဒ္ဓါဝ၀တ္ထာနေ၊ ဗဟိဒ္ဓမည်သော ရူပါယတနစသည်တို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဂေါစရနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ ဂေါစရနာနတ္တ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ အာရုံအထူးထူးကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၇။ စရိယာ၀၀တ္ထာနေ၊ သုံးပါးသောစရိယာတို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စရိယာနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ စရိယာနာနတ္တ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးထူးကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၈။ စတုဓမ္မ၀၀တ္ထာနေ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဘူမိနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ ဘူမိနာနတ္တ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ ဘုံအထူးထူးကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၁၉။ နဝဓမ္မ၀၀တ္ထာနေ၊ ကိုးပါးသောတရားတို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ဓမ္မနာနတ္တ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ တရားအထူးထူးကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၀။ အာဘိညာပညာ၊ အထူးသဖြင့် သိသောပညာသည်။ ၀။၊ ရှေးရှု၍ပြု၍ သိသောပညာသည်။ ၀။၊ တင့်တယ်စွာ သိသောပညာသည်။ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဉာတဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊သိအပ်သိထိုက်သော သဘောကို သိသော ဉာဏ် မည်၏။

၂၁။ ပရိညာပညာ၊ ပိုင်းခြား၍သိသော ပညာသည်။ ၀။၊ နှံ့နှံ့စပ်စပ် သိသောပညာသည်။ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ တီရဏဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ စူးစမ်းဆုံးဖြတ်သော ဉာဏ်မည်၏။

၂၂။ ပဟာနေပညာ၊ (နိစ္စသညာစသည်ကို) ပယ်သောပညာသည်။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ပရိစ္စာဂဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်သော သဘောကို စွန့်သောဉာဏ်မည်၏။

၂၃။ ဘာ၀နာပညာ၊ ပွါးစေအပ်သောပညာသည်။ ကေရသဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ကေရသဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ ကိစ္စတူသောသဘောရှိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၄။ သစ္ဆိကိရိယာ ပညာ၊ (ပဋိ၀ေဓ,ပဋိလာဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မျက်မှောက် ပြုသောပညာသည်။ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဖဿနဋ္ဌ ဉာဏ်မည်၏။ ၀။၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း, ရခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိရောက်သော ဉာဏ်မည်၏။

၂၅။ အတ္ထနာနတ္တေ၊ အနက်အကျိုးတို့၏ အထူးထူးသော သဘောဌ်။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အနက်, အကျိုးတို့ကို ခွဲခြား၍သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၆။ ဓမ္မနာနတ္တေ၊ ဒေသနာ ပါဋိ, အကြောင်းတို့၏အထူးထူးသောသဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ဒေသနာ ပါဋိ, အကြောင်းတို့ကိုခွဲခြား၍ သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၇။ နိရုတ္တိနာနတ္တေ၊ ပါဋိသဒ္ဒါတို့၏ အထူးထူးသော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ပါဋိသဒ္ဒါကို ခွဲခြား၍ သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၈။ ပဋိဘာနနာနတ္တေ၊ ထင်မြင်ဉာဏ် ပဋိဘာန်တို့၏ အထူးထူးသော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ထင်မြင်ဉာဏ်တို့ကို ခွဲခြား၍သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၂၉။ ဝိဟာရနာနတ္တေ၊ နေထိုင်မှု ဝိဟာရတို့၏ အထူးထူးသော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဝိဟာရဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အထူးထူးသော နေထိုင်မှု ဝိပဿနာဝိဟာရကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၃၀။ သမာပတ္တိနာနတ္တေ၊ သမာပတ်တို့၏ အထူးထူးသောသဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သမာပတ္တဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊အထူးထူးသော သမာပတ်ဝင်စားမှုကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၃၁။ ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္တေ၊ နေထိုင်မှုဝိဟာရနှင့် သမာပတ်တို့၏ ထူးသော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အထူးထူးသော နေထိုင်မှု ဝိပဿနာဝိဟာရနှင့် အထူးထူးသော သမာပတ်ဝင်စားမှုတို့ကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၃၂။ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ မပျံလွှင့်မှု သမာဓိစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ၊ အာသဝတို့ကို ကောင်းစွာဖြတ်ရာဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဉာဏံ၊ အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့ဌ်ပင် အကျိုးပေးတတ်သော မဂ်သမာဓိဉာဏ်မည်၏။

၃၃။ ဒဿနာဓိပတေယျံ စ၊ ရှုမှုလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ငုင်း။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရာဓိဂမော စ၊ ရအပ်သော ဝိဟာရဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလ သမာပတ္တိ ပညာသည်ငုင်း။ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖလသမာပတ်ဌ် နှလုံးသွင်း ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပညာ စ၊ (အရဟတ္တ ဖလသမာပတ်၏ ရှေးအဖို့ဌ်ဖြစ်သော)ပညာသည်ငုင်း။ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ၊ အရဏဝိဟာရဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ကိလေသာကင်းသော နေထိုင်မှုကိုသိသော ဉာဏ်မည်၏။

၃၄။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ သမထ ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တယော တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သန်းရာနှံ၊ ဝစီသင်္ခါရ, ကာယသင်္ခါရ, စိတ္တသင်္ခါရတို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ငင်း။ သောဠသဟိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ စ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ငင်း။ နဝဟိ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ စ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ငင်း။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာနိုင်နင်းခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကည်းဟူသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ၊ နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ နိရောဓသမာပတ်၏အကြောင်းကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၃၅။ သမ္ဘဇာနဿ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသောသူ၏။ ပဝတ္တပရိယာဒါနေ၊ ကိလေသာ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို ကုန်စေရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၃၆။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တဘူမက သင်္ခါရတရားတို့ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆေဒေ စ၊ ဖြတ်ရာ၌ငင်း။ နိရောဓေ စ၊ ချုပ်စေရာ၌ငင်း။ အနုပဒ္ဒဝနတာ အနုပဒ္ဒဝနတာယ စ၊ တဖန်မထင်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း၌ငင်း။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမသီသဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သမသီသဋ္ဌ ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သုံးပါးသော သမသီသ သဘောကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။

၃၇။ ပုထုနာနတ္တ တေဇပရိယာဒါနေ၊ ရာဂစသော သီးခြားတရား, ကာမစ္ဆန္ဒစသော အထူးထူးသောသဘော, ဒုဿီလျစသော တန်ခိုးတို့ကို ကုန်စေရာ၌။ဝါ၊သီးခြားတရား, အထူးထူးသော သဘောတို့၏ တန်ခိုးကိုကုန်စေရာ၌။(ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ သလ္လေခဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သလ္လေခဋ္ဌဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ (သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော) သလ္လေခသဘောကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၃၈။ အသလ္လီနတ္တ ပဟိတတ္တ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ မဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် အားထုတ်ခြင်းသဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ် မည်၏။ ဝါ၊ အပြင်းအထန် အားထုတ်မှုကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

၃၉။ နာနာဓမ္မပွကာသနတာ၊ အထူးထူးသောတရားတို့ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ ဝါ၊ အထူးထူးသောတရားတို့ကို ဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထသန္နိဿနေ ဉာဏံ၊ အတ္ထသန္နိဿနဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အနက်သဘောကို ပြတတ်သော ဉာဏ်မည်၏။

၄၀။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့၏။ ကေသင်္ဂဟတာနာနတ္တေကတ္တပဋိဝေဓေ၊တူသော အားဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ အထူးထူးသောသဘော၊ တမျိုးတည်းသောသဘောတို့ကို သိရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ၊ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အမြင်စင်ကြယ်သော မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်မည်၏။

၄၁။ ဝိဒိတတ္တာ၊ ထင်ရှားသိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ခန္တိဉာဏံ၊ ခန္တိဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ နှစ်သက် သဘောကျသော ဉာဏ်မည်၏။

၄၂။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ၊ ပရိယောဂါဟဏဉာဏ် မည်၏။ ဝါ၊ သက်ဝင်သောဉာဏ်မည်၏။

၄၃။ သမောဒဟနေ၊ (ခန္ဓာစသည်တို့တွင် တစိတ် တဒေသ ဖြစ်သော တလောကလုံးမှ ဝေဒနာတရားကို) စုပေါင်း၍ရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ပညာသည်။ ပဒေသဝိဟာရေ ဥာဏံ၊ ပဒေသဝိဟာရဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ခန္ဓာ အာယတန စသည်တို့တွင် တစိတ် တဒေသမျှ ဖြစ်သော ဝေဒနာကို ရှုဆင်ခြင်၍ နေမှုဝိဟာရကို သိသော ဥာဏ်မည်၏။

(ထိုဝေဒနာမှာ တမျိုးတည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ဘုံ ၃၁-တလောကလုံးမှ ရှိရှိသမျှ ဝေဒနာတို့ကို စုပေါင်း၍ ရှုဆင်ခြင်မှုဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းဆင်ခြင်မှုကို 'သမောဒဟန'ဟု ဆိုသည်ဟူ၍ ယူအပ်၏။)

၄၄။ အဓိပတတ္တာ၊ နေက္ခမ္မစသည်ကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ နေက္ခမ္မစသည်သည် လွှမ်းမိုးအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သညာဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ သညာဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သညာကြောင့် ကာမစ္ဆန္ဒစသည်မှ ကင်းခြင်း (သညာဖြင့်မျက်လွှဲပြုခြင်း)ကို သိသောဥာဏ်မည်၏။

၄၅။ နာနတ္တေ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသော အထူးထူးသော သဘောကြောင့်။ဝါ။ အထူးထူးသော သဘောကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စေတောဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ စေတနာဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒစသည်မှ ကင်းခြင်း (မျက်လွှဲပြုခြင်းကို) သိသော ဥာဏ်မည်၏။

၄၆။ အဓိဋ္ဌာနေ၊နေက္ခမ္မစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် စိတ်ကို ဆောက်တည်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ဝါ၊ စိတ်ဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်မှ ကင်းခြင်း (မျက်လွှဲပြုခြင်း)ကို သိသောဥာဏ်မည်၏။

၄၇။ သုညတေ၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥာဏဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ ဥာဏဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ အတ္တဟု မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းမှ ကင်းသော(မျက်လွှဲပြုသော) အသိဥာဏ်မည်၏။

၄၈။ ဝေါသဂ္ဂေ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိမောက္ခ ဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ ဝိမောက္ခ ဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ဝါ၊ လွှတ်မြောက်လျက် ကာမစ္ဆန္ဒစသည်မှ ကင်းသော ဥာဏ်မည်၏။

၄၉။ တထဋ္ဌေ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ပညာ သည်။ သစ္စဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊သစ္စဝိဝဋ္ဌဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊သစ္စာတို့၌သိလျက် နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှ ကင်းသော ဥာဏ်မည်၏။

၅၀။ ကာယမ္ပိ၊ ရူပကာယကို၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ ပါဒကစျာန်စိတ်ကို၎င်း။ ကေဝဝတ္ထာနတာ စ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ပိုင်းခြားတတ် မှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သုခသညဉ္စ၊ သုခသညာ ကို၎င်း။ လဟုသညဉ္စ၊ လဟုသညာကို၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်း သဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓဥာဏံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဥာဏ်မည်၏။

၅၁။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန၊ ကြံစည်မှု ဝိတက်ပျံ့နှံ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ နာနတ္တေကတ္တ သဒ္ဒနိမိတ္တာနံ၊ အထူးထူး သဘောရှိသော အသံနိမိတ်, တမျိုးတည်းသဘောရှိသော အသံ

နိမိတ်တို့သို့။ပရိယောဂါဟကော၊ သက်၀င်ရာ၌။(ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ သောတ ခါတုိ၀သုဒ္ဓိဉာဏ်၊ သောတခါတုိ၀သုဒ္ဓိဉာဏ်မည်၏။

၅၂။ တိဏ္ဏန္နံ၊ သောမနဿ, ဒေါမနဿ,ဥပေက္ခာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော၊ စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့၏။ ဝိပ္ဖါရတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခု အစရှိသော ခြောက်ပါး ကုန်သော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပသာဒ၀သေန၊ ကြည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနတ္တေကတ္တ၀ိညာဏ စရိယာပရိယောဂါဟကော၊ အထူးထူးသဘောရှိသောစိတ်၀ိညာဏ် တမျိုးတည်းသဘောရှိသော စိတ်၀ိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသို့ သက်၀င်ရာ၌။(ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စေတော ပရိယဉာဏ်၊ စေတောပရိယဉာဏ်မည်၏။

၅၃။ နာနတ္တေကတ္တကမ္မ၀ိပ္ဖါရ၀သေန၊ အထူးထူး သဘောရှိသောကံ,တမျိုးတည်း သဘော ရှိသောကံတို့၏ ပျံ့နှံ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယပ၀တ္ထာနံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့သို့။ ပရိယောဂါဟကော၊ သက်၀င်ရာ၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိဉာဏ်မည်၏။

၅၄။ ဩဘာသ၀သေန၊ အရောင်အလင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနတ္တေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ၊ အထူးထူးသဘောရှိသော အဆင်းနိမိတ်, တမျိုးတည်း သဘောရှိသော အဆင်းနိမိတ်တို့ကို။ ဒဿနဋ္ဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘော၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မည်၏။

၅၅။ စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ၊ ခြောက်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တီဏ္ဏန္နံ၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ,အညိန္ဒြေ, အညာတာ၀ိန္ဒြေအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ၀သီဘာ၀တာ၊လေ့လာခြင်းရှိသော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော။ ပညာ၊ပညာသည်။ အာသ၀ါနံ ခယေ ဉာဏ်၊ အာသ၀က္ခယဉာဏ်မည်၏။

၅၆။ ပရိညဋ္ဌေ၊ ပိုင်းခြားရှု သိအပ်သော သဘော၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။ ဒုက္ခေ ဉာဏ်၊ ဒုက္ခဉာဏ်မည်၏။

၅၇။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ပယ်အပ်သော သဘော၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ သမုဒယေ ဉာဏ်၊ သမုဒယဉာဏ်မည်၏။

၅၈။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်သောသဘော၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ နိရောဓေ ဉာဏ်၊ နိရောဓဉာဏ်မည်၏။

၅၉။ ဘာ၀နဋ္ဌေ၊ ပွါးစေအပ်သော သဘော၌။ (ပ၀တ္ထာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ မဂ္ဂေ ဉာဏ်၊မဂ္ဂဉာဏ် မည်၏။

၆၀။ ဒုက္ခေ ဉာဏ်၊ ဒုက္ခကိုသိသောဉာဏ်။

၆၁။ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏ်၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းကို သိသောဉာဏ်။

၆၂။ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏ်၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိသောဉာဏ်။

၆၃။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏ်၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်ကို သိသောဉာဏ်။

၆၄။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အကျိုးကိုသိသောဉာဏ်။ (၀ါ၊ အနက်ကိုသိသောဉာဏ်။)
၆၅။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အကြောင်းကို သိသောဉာဏ်။ (၀ါ၊ပါဠိကို သိသောဉာဏ်။)
၆၆။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အမည်သဒ္ဒါကို သိသောဉာဏ်။
၆၇။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပညာကို သိသောဉာဏ်။
၆၈။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏ အမြတ်အယုတ် အရင့်အနုကို သိသောဉာဏ်။
၆၉။ သတ္တာနံ၊သတ္တ၀ါတို့၏။ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ၊ အာသယ အနုသယကိုသိသောဉာဏ်။
၇၀။ ယမကပါဋိဟာရိယေ ဉာဏံ၊ ယမကပါဋိဟာရိယကို သိသောဉာဏ်။
၇၁။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ်နှင့် ယှဉ်သောဉာဏ်။
၇၂။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်။
၇၃။ အနာ၀ရဏဉာဏံ၊ အနာ၀ရဏဉာဏ်။

ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ တေသတ္တတိဉာဏာနိ၊ ခုနစ်ဆယ့်သုံးပါးသော ဉာဏ်တို့ပေတည်း။ ဣမေသံ တေသတ္တတိယာ ဉာဏာနံ၊ ဤခုနစ်ဆယ့်သုံးပါးသော ဉာဏ်တို့တွင်။ သတ္တာသဋ္ဌိဉာဏာနိ၊ ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့သည်၊ သာ၀ကသာဓာရဏာနိ၊ သာ၀ကတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်၏။ ဆ ဉာဏာနိ၊ ခြောက်ပါးသော ဉာဏ်တို့သည်၊ သာ၀ကေဟိ၊ သာ၀ကတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာနိ၊ မဆကဆကုန်။

မာတိကာ၊ မာတိကာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁-မဟာ၀ဂ် ၁-ဉာဏကထာ

၁-သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁။ သောတာ၀ဓာနေ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်း၌။ ၀ါ၊ သောတဒ္ဓါရုကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိအပ်မှတ်အပ်သော တရားအပေါင်း၌။ (ပ၀တ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။ သုတမယေဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်သည်။ ၀ါ၊ သုတဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ၀ါ၊ ရှေးရှု့ပြု၍ သိအပ်ကုန်၏။ ၀ါ၊ တင့်တယ်သော အခြင်းအရာဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ 'မြတ်စွာဘုရားက ဖြစ်စေ၊ တပည့်သာ၀က တပါးပါးကဖြစ်စေ' ဟော ကြားစဉ်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။(ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ၀ါ၊ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ သောတာ၀ဓာနမည်၏။ ၀ါ၊ သောတဒ္ဓါရကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိအပ် မှတ်သားအပ်သော တရားဖြစ်၏။တံပဇာနနာ၊

ထိုနာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းကို သိနားလည်သော။ ပညာ၊ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်၏။ ၀ါ၊ သုတဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်မည်၏။ (၁)

ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြားရ၍ သိအပ်ကုန်၏။ ၀ါ၊ နှံ့နှံ့စပ်စပ် သိအပ်ကုန်၏။ ။(ဣဘိစသည်၌ အနက်ကို နည်းတူသိပါ။) (၂)

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ (၃)

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ (၄)

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ (၅)

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဟာနဘာဂိယာ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိကုန်၏။ (၆)

ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဌိတိဘာဂိယာ၊ တည်တန့်ခြင်းအဖို့ ရှိကုန်၏။ (၇)

(ဤအရာ၌ တည်တန့်ဟူသည်မှာ ခိုင်ခံ့သည်ကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ မတိုးတက်ဘဲ ရပ်တန့်နေသည်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် "တန့်"ကို နငယ်သတ်နှင့်ထားသည်။)

ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ဝိသေသဘာဂိယာ၊ ထူးခြားသော အဖို့ရှိကုန်၏။ (၈)

ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ၊ လောဘစသော ကိလေသာ အစုိင်အခဲကို ဖောက်ခဲခြင်းအဖို့ ရှိကုန်၏။ (၉)

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ (၁၀)

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတရားတို့သည်။ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။၀ါ၊ဆင်းရဲကုန်၏။ (၁၁)

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တကောင်မဟုတ်ကုန်။ (၁၂)

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ (၁၃)

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ (၁၄)

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ (၁၅)

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ။ တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ၀ါ၊ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ သောတာဝဓာနမည်၏။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာ၀ဓာနကို သိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်၏။ (၁၆)

(၁)အဘိညေယျ နိဒ္ဒေသ

၂။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ တနည်းကား၊ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ကထံဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။)သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာနမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာဝဓာနကိုသိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ တနည်းကား၊ ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားပေတည်း။ (ကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အာဟာရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ (အယံ၊ ဤတရားတပါးပင်တည်း။)

ဒွေ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ တနည်းကား၊ ဒွေ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားဖြစ်ကုန်၏။(ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူ။) ဒွေ ဓာတုယော၊ (သင်္ခတ, အသင်္ခတအားဖြင့်) နှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့တည်း။

တယော ဓမ္မာ၊ သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ တိဿော ဓာတုယော၊(ကာမ,ရူပ,အရူပအားဖြင့်) သုံးပါးသော ဓာတ်တို့တည်း။

စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့တည်း။

ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ငါးပါးသော ဝိမုတ္တာယတနတို့တည်း။

ဆ ဓမ္မာ၊ ခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အနုတ္တရိယတို့တည်း။

သတ္တ ဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထူနိ၊ ခုနစ်ပါးသော နိဒ္ဒသဝတ္ထုတို့တည်း။

အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ၊ရှစ်ပါးသော အဘိဘာယတနတို့တည်း။

နဝ ဓမ္မာ၊ကိုးပါးသောတရားတို့ကို။အဘိညေယျာ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်ကုန်၏။နဝ အနုပုဗ္ဗ ဝိဟာရာ၊ ကိုးပါးသော အနုပုဗ္ဗဝိဟာရတို့တည်း။

ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသောတရားတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ။ တနည်းကား၊ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသောတရားတို့သည်။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောတရားတို့ပေတည်း။ ဒသ နိဇ္ဇရဝတ္ထူနိ၊ ဆယ်ပါးသော နိဇ္ဇရဝတ္ထုတို့တည်း။

၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားအပေါင်းကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောတရားကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်း သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ရူပါ၊ အဆင်း,ရူပါရုံတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မျက်စိအသိ, မြင်သိမှု, စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ ။စက္ခုသမ္ဖဿော၊ မျက်စိအတွေ့, မြင်တွေ့မှု,စက္ခုသမ္ဖဿကို။ ။စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊မျက်စိအတွေ့,မြင်တွေ့မှု,စက္ခုသမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသော်လည်းဖြစ် သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာ လျစ်လျူသော်လည်းဖြစ်သော။ ယမ္ပိဒံ- ယမ္ပိဒံ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊အကြောင်ခံစားမှုဝေဒနာသည်လည်း။ ဉပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တမ္ပိ၊ထိုခံစားမှုဝေဒနာ ကိုလည်း။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သောတံ၊ နားကို။ သဒ္ဒါ၊ အသံ,သဒ္ဒါရုံတို့ကို။ ။ဃာနံ၊ နှာခေါင်းကို။ ဂန္ဓာ၊ အနံ့,ဂန္ဓာရုံ တို့ကို။ ။ဇိဝှါ၊ လျှာကို။ ရသာ၊ အရသာ,ရသာရုံတို့ကို။ ကာယော၊ ကိုယ်ကို။ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊အတွေ့, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ။မနော၊ စိတ်ကို။ ဓမ္မာ၊ သဘော,ဓမ္မာရုံတို့ကို။ မနောဝိညာဏံ၊ စိတ်အသိ, ကြံသိမှု, မနောဝိညာဉ်ကို။ မနောသမ္ဖဿော၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု, မနောသမ္ဖဿကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု, မနောသမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသော်လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာ လျစ်လျူသော်လည်း ဖြစ်သော။ ယမ္ပိဒံ-ယမ္ပိ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြောင်ခံစားမှု, ဝေဒနာသည်လည်း။ ဉပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုခံစားမှုဝေဒနာကိုလည်း။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ သညာ၊ သညာကို။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခု၊ မျက်စိကို။ သောတံ၊ နားကို။ ဃာနံ၊ နှာခေါင်းကို။ ဇိဝှါ၊ လျှာကို။ ကာယော၊ ကိုယ်ကို။ မနော၊ စိတ်ကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပါ၊ အဆင်း,ရူပါရုံတို့ကို။ သဒ္ဒါ၊ အသံ,သဒ္ဒါရုံတို့ကို။ ဂန္ဓာ၊ အနံ့,ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ ရသာ၊ အရသာ, ရသာရုံတို့ကို။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အတွေ့, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ဓမ္မာ၊ သဘော, ဓမ္မာရုံတို့ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

စက္ခုဝိညာဏံ၊ မျက်စိအသိ, မြင်သိမှု,စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ စိတ်အသိ, ကြံသိမှု, မနောဝိညာဉ်ကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခုသမ္ဖဿော၊ မျက်စိအတွေ့,မြင်တွေ့မှု,စက္ခုသမ္ဖဿကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿော၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု,မနောသမ္ဖဿကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပသညာ၊ အဆင်းအမှတ်သညာကို။ပ။ ဓမ္မသညာ၊ သဘောအမှတ်သညာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပသဉ္ဇေတနာ၊ အဆင်း၌စေ့ဆော်မှုကို။ပ။ ဓမ္မသဉ္ဇေတနာ၊ သဘောအာရုံ၌စေ့ဆော်မှုကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပတဏှာ၊ အဆင်း၌တပ်မက်မှု ရူပတဏှာကို။ပ။ ဓမ္မတဏှာ၊ သဘောအာရုံ၌ တပ်မက်မှု ဓမ္မတဏှာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပဝိတက္ကော၊ အဆင်း၌ကြံမှု ရူပဝိတက်ကို။ပ။ ဓမ္မဝိတက္ကော၊ သဘောအာရုံ၌ကြံမှု ဓမ္မဝိတက်ကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပဝိစာရော၊ အဆင်း၌ဆင်ခြင်မှု ရူပဝိစာရကို။ပ။ ဓမ္မဝိစာရော၊ သဘောအာရုံ၌ ဆင်ခြင်မှု ဓမ္မဝိစာရကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၄။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်ကို။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်ကို။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်ကို။ အာကာသဓာတု၊ အာကာသဓာတ်ကို။ ဝိညာဏဓာတု၊ ဝိညာဏဓာတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစျာန်ကို။ အာပေါကသိဏံ၊ အာပေါကသိုဏ်းစျာန်ကို။တေဇောကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းစျာန်ကို။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းစျာန်ကို။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းစျာန်ကို။ ပီတကသိဏံ၊ ပီတကသိုဏ်းစျာန်ကို။ လောဟိတကသိဏံ၊ လောဟိတကသိုဏ်းစျာန်ကို။ သြဒါတကသိဏံ၊ သြဒါတကသိုဏ်းစျာန်ကို။ အာကာသကသိဏံ၊ အာကာသကသိုဏ်းစျာန်ကို။ ဝိညာဏကသိဏံ၊ ဝိညာဏကသိုဏ်းစျာန်ကို။ အဘိညေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ကေသာ၊ ဆံပင်တို့ကို။ လောမာ၊ အမွေးတို့ကို။ နခါ၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့ကို။ ဒန္တာ၊ သွားတို့ကို။ တစော၊ အရေကို။ မံသံ၊ အသားကို။ နှာရု၊ အကြောကို။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးကို။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ရိုးတွင်းချင်ဆီကို။ ဝက္ကံ၊ အညှို့ကို။ ဟဒယံ၊ နှလုံးကို။ ယကနံ၊ အသည်းကို။ ကိလောမကံ၊ အမြှေးကို။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းကို။ ပပ္ဖါသံ၊ အဆုတ်ကို။ အန္တံ၊ အူမကို။ အန္တဂုဏံ၊ အူသိမ်ကို။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်ကို။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းကို။ ပိတ္တံ၊ သည်းခြေကို။သေမှံ၊ သလိပ်ကို။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်ကို။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ သေဒေါ၊ ချွေးကို။ မေဒေါ၊ အဆီခဲကို။ အဿု၊ မျက်ရည်ကို။ ဝသာ၊ ဆီကြည်ကို။ ခေဋ္ဌော၊ တံတွေးကို။ သိဃ်ာဏိကာ၊ နှပ်ကို။ လသိကာ၊ အစေးကို။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်ကို။ မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ဦးနှောက်ကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနကို။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနကို။ သောတာယတနံ၊ သောတာယတနကို။ သဒ္ဒါယတနံ၊ သဒ္ဒါယတနကို။ ဃာနာယတနံ၊ ဃာနာယတနကို။ ဇိဝှါယတနံ၊ ဇိဝှါယတနကို။ ကာယာယတနံ၊ ကာယာယဘနကို။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကို။ မနာယဘနံ၊ မနာယတနကို။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်ကို။ ရူပဓာတု၊ ရူပဓာတ်ကို။စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်ကို။ သောတဓာတု၊ သောတဓာတ်ကို။ သဒ္ဒဓာတု၊ သဒ္ဒဓာတ်ကို။ သောတဝိညာဏဓာတု၊ သောတဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဃာနဓာတု၊ ဃာနဓာတ်ကို။ ဂန္ဓဓာတု၊ ဂန္ဓဓာတ်ကို။ ဃာနဝိညာဏဓာတု၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဇိဝှါဓာတု၊ ဇိဝှါဓာတ်ကို။ ရသဓာတု၊ ရသဓာတ်ကို။ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု၊ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတ်ကို။ ကာယဓာတု၊ ကာယဓာတ်ကို။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတ်ကို။ ကာယဝိညာဏဓာတု၊ ကာယဝိညာဏဓာတ်ကို။ မနောဓာတု၊ မနောဓာတ်ကို။ ဓမ္မဓာတု၊ ဓမ္မဓာတ်ကို။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေကို။ သောတိန္ဒြိယံ၊ သောတိန္ဒြေကို။ ဃာနိန္ဒြိယံ၊ ဃာနိန္ဒြေကို။ ဇိဝှိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝှိန္ဒြေကို။ ကာယိန္ဒြိယံ၊ကာယိန္ဒြေကို။ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြေကို။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေကို။ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြေကို။ သုခိန္ဒြိယံ၊ သုခိန္ဒြေကို။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေကို သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿိန္ဒြေကို။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေကို။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေကို။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေကို။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေကို။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေကို။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေကို။ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေကို။ အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေကို။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၅။ ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ်ကို။ ရူပဓာတု၊ ရူပဓာတ်ကို။ အရူပဓာတု၊ အရူပဓာတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ကာမဘဝေါ၊ ကာမဘဝကို။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝကို။ အရူပဘဝေါ၊ အရူပဘဝကို။ သညာဘဝေါ၊ သညာဘဝကို။ အသညာဘဝေါ၊ အသညာဘဝကို။ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊ နေဝသညာနာသညာဘဝကို။ ကေဝေါကာရဘဝေါ၊ ကေဝေါကာရဘဝကို။ စတုဝေါကာရဘဝေါ၊ စတုဝေါကာရဘဝကို။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၆။ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဒုတိယံဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ တတိယံဈာနံ၊ တတိယဈာန်ကို။ စတုတ္ထံဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကို။ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိကို။ မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိကို။ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ကို။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ၊ အာကိဉ္စညာယတန

သမာပတ်ကို။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနကို။ ဖဿော၊ ဖဿကို။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ တဏှာ၊ တဏှာကို။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်ကို။ ဘဝေါ၊ ဘဝကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိကို။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၇။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းကို။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ရူပနိရောဓော၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သညာ၊ သညာကို။ပ။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ပ။ စက္ခု၊ စက္ခုကို။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ ဇရာမရဏသမုဒယော၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဇရာမရဏနိရောဓော၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို။ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏။ ပရိညဋ္ဌော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တဏှာ၏။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်အပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါယ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဘာဝနဋ္ဌော၊ ပွါးစေအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပဿ၊ရုပ်၏။ပရိညဋ္ဌော၊ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောကို။ရူပသမုဒယဿ၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယ၏၊ ပဟာနဋ္ဌော။ ပယ်အပ်သော သဘောကို။ရူပနိရောဓဿ၊ရုပ်၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏။သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောကို။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဘာဝနဋ္ဌော၊ပွါးစေအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝေဒနာယ၊ဝေဒနာ၏။ပ။ သညာယ၊ သညာ၏။ သခ်ါရာနံ၊သခ်ါရတို့၏။ ဂိညာဏဿ၊ဝိညာဉ်၏။စက္ခုဿ၊စက္ခု၏။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ပရိညဋ္ဌော၊ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဇရာမရဏသမုဒယဿ၊ ဇရာမရဏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယ၏။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်အပ်သော သဘောကို။ ဇရာမရဏနိရောဓဿ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၏။သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောကို။ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဘာဝနဋ္ဌော၊ ပွါးစေအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဝါ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်, ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း တဏှာ၏။ ပဟာနပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပယ်သော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပွါးစေသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ပ။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပွါးစေသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ပ။ သညာယ၊သညာ၏။သင်္ခါရာနံ၊သင်္ခါရတို့၏။ဝိညာဏဿ၊ဝိညာဉ်၏။ စက္ခုဿ၊ စက္ခု၏။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ပရိညာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ပ။ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်၏။ ဘာဝနာပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ပွါးစေသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၈။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ သမုဒယနိရောဓော၊ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။အဘိညေယျော၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော၊ ဆန္ဒရာဂ၏ ချုပ်ရာကို။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်ကို။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ အာဒီနဝေါ အပြစ်ကို။ဒုက္ခဿ၊ဒုက္ခ၏။နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ပ။ ရူပံ၊ရုပ်ကို။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ရူပနိရောဓော၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာကို။ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယနိရောဓော၊ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်သော သမုဒယ၏ ချုပ်ရာကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော၊ ဆန္ဒရာဂ၏ ချုပ်ရာကို။ရူပဿ၊ရုပ်၏။အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်ကို။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်ကို။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သညာ၊ သညာကို။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ စက္ခု စက္ခုကို။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ ဇရာမရဏ သမုဒယော၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဇရာမရဏနိရောဓော၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာကို။ ဇရာမရဏဿ၊ဇရာမရဏ၏။ သမုဒယနိရောဓော၊ ပဓာန အကြောင်း ဖြစ်သော သမုဒယ၏ ချုပ်ရာကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဆန္ဒရာဂနိရောဓော၊ ဆန္ဒရာဂ၏ ချုပ်ရာကို ။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကို။ ဒုက္ခသမုဒယော။ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်ကို ။ပ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ နိဿရဏံ၊

ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၂၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ။ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ပ။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၂၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝေဒနာ၊ ဒေဝနာကို။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဘိညေယျံ၂၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၉။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာကို။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ အနတ္တာနုပဿနာကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာကို။ နိရောဓာနုပဿနာ၊ နိရောဓာနုပဿနာကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို။ပ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ဇရာမရဏ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၀။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကို။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဋိသန္ဓိ၊ တဖန်ဆက်စပ်ခြင်း ပဋိသန္ဓေကို။ ဂတိ၊ လားရာဂတိကို။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပပတ္တိ၊ ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာတိ၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇရာ၊ အိုခြင်းကို။ ဗျာဓိ၊နာခြင်းကို။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ သောကော၊ စိုးရိမ်ခြင်းကို။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်းကို။ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ပွါးခြင်းကို။ အနိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရ နိမိတ်မရှိခြင်းကို။ အနာယူဟနာ၊ အားမထုတ်ခြင်းကို။ အပ္ပဋိသန္ဓိ၊ တဖန်မဆက်စပ်ခြင်း ပဋိသန္ဓေ မနေခြင်းကို။ အဂတိ၊ လားရာဂတိကင်းခြင်းကို။ အနိဗ္ဗတ္တိ၊ခန္ဓာတို့၏မဖြစ်ခြင်းကို။ အနုပပတ္တိ၊ ဝိပါက်၏မဖြစ်ခြင်းကို။ အဇာတိ၊ ဘဝအသစ်မဖြစ်ခြင်းကို။ အဇရာ၊ မအိုခြင်းကို။ အဗျာဓိ၊ မနာခြင်းကို။ အမတံ၊ မသေခြင်းကို။ အသောကော၊ မစိုးရိမ်ခြင်းကို။ အပရိဒေဝေါ၊ မငိုကြွေးခြင်းကို။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာမပင်ပန်းခြင်းကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ၊ အနုပ္ပါဒေါ၊ ဟူသော ယုဂလဝါရကား-အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခဟူ၍။ ။တနည်းကား၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ အဘိညေယျံ၂၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခဟူ၍။ ။တနည်းကား။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိညေယျံ၂၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာသုခဟူ၍။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာမပင်ပန်းခြင်းကို။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာသုခဟူ၍။ အဘိညေယျံ၂၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခံ၊ အနုပ္ပါဒေါ သုခံ ဟူသော ယုဂလဝါရကား-အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ဘယန္တိ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟူ၍။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းကို။ ဘယန္တိ၊ ဘေးဟူ၍။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ ခေမန္တိ၊ ဘေးကင်းရာဟူ၍။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာ မပင်ပန်းခြင်းကို။ ခေမန္တိ၊ဘေးကင်းရာဟူ၍။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊ အနုပ္ပါဒေါ ခေမံ-ဟူသော ယုဂလ ဝါရကား-အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ သာမိသန္တိ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစာ, ကာမဂုဏ်အစာနှင့်တကွ ဖြစ်သည် ဟူ၍။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။သာမိသန္တိ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစာ, ကာမဂုဏ်အစာနှင့် တကွဖြစ်သည် ဟူ၍။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ နိရာမိသန္တိ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစာ, ကာမဂုဏ်အစာ ကင်းသည်ဟူ၍။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာမပင်ပန်းခြင်းကို။ နိရာမိသန္တိ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစာ, ကာမဂုဏ်အစာ ကင်းသည်ဟူ၍။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ သာမိသံ၊ အနုပ္ပါဒေါ နိရာမိသံ-ဟူသော ယုဂလဝါရကား-အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ သန်ါရာတိ၊ သန်ါရတို့ဟူ၍။ ။တနည်းကား၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းသည်။သန်ါရာ၊ သန်ါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။ သန်ါရာတိ၊ သန်ါရတို့ဟူ၍။ ။တနည်းကား၊ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသည်။သန်ါရာ၊ သန်ါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ ။တနည်းကား၊ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ် ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာမပင်ပန်းခြင်းကို။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ ။တနည်းကား၊ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ သန်ါရာ- အနုပ္ပါဒေါ နိဗ္ဗာနံ-ဟူသော- ယုဂလဝါရကား-အနက်ဘူပြီ။]

ပဌမဘာဏဝါရော၊ ပဌမဘာဏဝါရသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၁။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသဘောကို။ ပရိဝါရဋ္ဌော၊ အခြံအရံသဘောကို။ ပရိပူရဋ္ဌော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်ခြင်းသဘောကို။ ဧကဂ္ဂဋ္ဌော၊ တည်ကြည်ခြင်းသဘောကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောကို။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောကို။အဝိသာရဋ္ဌော၊ ဖရိုဖရဲမပြန့်ကျဲခြင်းသဘောကို။ အနာဝိလဋ္ဌော၊ မနောက်ကျုခြင်းသဘောကို။ အနိဥ္ဇနဋ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောကို။ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန၊ တခုတည်းသောအာရုံ၌ လွန်စွာတည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ နိရောဓဟူသော တခုတည်းသောသဘောထင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။

(အာနာပါနဿတိကထာ ၄-ဝေါဒါနဥာဏနိဒ္ဒေသစာမျက်နှာ ၁၆၇ ၌"နိရောဓုပဋ္ဌာနေကတ္တဥ အရိယပုဂ္ဂလာနံ" ဟူသော ပါဋ္ဌိနှင့် ညီစေသည်။)

စိတ္တဿ၊ မဂ်စိတ်၏။ ဌိဘဋ္ဌော၊တည်ခြင်းသဘောကို။ အာရမ္မဏဋ္ဌော၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်း သဘောကို။ ဂေါစရဋ္ဌော၊ (နိဗ္ဗာန်၌) ကျက်စားခြင်းသဘောကို။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်ခြင်း

သဘောကို။ ပရိစ္ဆာဂဋ္ဌော၊ စွန့်ခြင်းသဘောကို။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ နိမိတ္တ ပဝတ္တနှစ်ပါးလုံးမှ ထခြင်း သဘောကို။ ဝိဝဋ္ဋနဋ္ဌော၊ (နိမိတ္တ, ပဝတ္တတို့မှ) ဆုတ်နစ်ဖဲခွါခြင်း(ကင်းခြင်း)သဘောကို။သန္တဋ္ဌော၊ ငြိမ်းခြင်း သဘောကို။ပဏီတဋ္ဌော၊မြတ်သောသဘောကို။ဝိမုတ္တဋ္ဌော၊ လွတ်မြောက်ခြင်း သဘောကို။ အနာသဝဋ္ဌော၊ အာသဝေါတို့၏ အာရုံမဟုတ်သောသဘောကို။ တရဏဋ္ဌော၊ ကူးမြောက်ခြင်း သဘောကို။ အနိမိတ္တဋ္ဌော၊ သင်္ခါရ နိမိတ်ကင်းခြင်း သဘောကို။ အပ္ပဏိဟိတဋ္ဌော၊ တောင့်တမှု မရှိခြင်း သဘောကို။ သုညတဋ္ဌော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း သဘောကို။ ကေရသဋ္ဌော၊ တူသော ကိစ္စ ရှိခြင်း သဘောကို။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌော၊ (သမထ,ဝိပဿနာအချင်းချင်း) မလွန်ခြင်း သဘောကို။ ယုဂနဒ္ဓဋ္ဌော၊ (သမထ,ဝိပဿနာ) အစုံဖွဲ့ခြင်း သဘောကို။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ထွက်သွားခြင်း သဘော ကို။ ဟေတုဋ္ဌော၊ (နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေသော) အကြောင်းဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ ဒဿနဋ္ဌော၊ (နိဗ္ဗာန်ကို)မြင်ခြင်း သဘောကို။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၂။ သမထဿ၊ သမထ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း သဘောကို။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏။ အနုပဿနဋ္ဌော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသဘောကို။ သမထဝိပဿနာနှံ၊ သမထ ဝိပဿနာတို့၏။ ကေရသဋ္ဌော၊ တူသော ကိစ္စရှိခြင်းသဘောကို။ ယုဂနဒ္ဓဿ၊ အစုံ ဖွဲ့အပ်သော သမထ, ဝိပဿနာ၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌော၊ အချင်းချင်း မလွန်ခြင်းသဘောကို။ သိက္ခာယ၊ အကျင့် သိက္ခာ၏။သမာဒါနဋ္ဌော၊ဆောက်တည်အပ်သော သဘောကို။အာရမ္မဏဿ၊အာရုံ၏။ဂေါစရဋ္ဌော၊ ကျက်စားရာဖြစ်သော သဘောကို။ လီနဿ၊ ပျင်းရိဆုတ်နစ်သော။ စိတ္တဿ၊စိတ်၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ ချီးမြှောက်အားပေးအပ်သော သဘောကို။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တဿ၊စိတ်၏။ နိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ နှိပ်အပ်သောသဘောကို။ ဥဘောဝိသုဒ္ဓါနံ၊ နှစ်ပါးစုံမှ စင်ကြယ်ကုန်သောစိတ်တို့၏။ အဇ္ဈုပေက္ခ နဋ္ဌော၊ လျစ်လျူရှုအပ်သောသဘောကို။ ဝိသေသဘဂိဂမဋ္ဌော၊ (အညီအမျှ ဖြစ်သော စိတ်၏ အစုမ်းအားဖြင့်) ဘာဝနာအထူးရရှိသော သဘောကို။ ဥတ္တရိပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ (အရိယမဂ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်သည်၏ အစုမ်းအားဖြင့်) ထို့ထက်အလွန် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘောကို။ သစ္စာဘိသမ ယဋ္ဌော၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘောကို။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာ၌။ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌော၊ (ဖလသမာပတ် အလိုအားဖြင့်) တည်စေခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၏။ အဓိမောက္ခဋ္ဌော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း သဘောကို။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောကို။ သတိန္ဒြိယဿ၊ သတိန္ဒြေ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ အာရုံ၌ကပ်၍တည်ခြင်း ထင်ခြင်းသဘောကို။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ သမာဓိန္ဒြေ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောကို။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ပညိန္ဒြေ၏။ ဒဿနဋ္ဌော၊ မြင်ခြင်းသဘောကို။ အဘိ ညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သဒ္ဓါဗလဿ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်၏။ အသဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်မှုကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌော၊မတုန်လှုပ်ခြင်း သဘောကို။ ဝီရိယဗလဿ၊ဝီရိယဗိုလ်၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိမှုကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌော၊ မတုန်လှုပ် ခြင်းသဘောကို။ သတိဗလဿ၊ သတိဗိုလ်၏။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့မှုကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောကို။ သမာဓိဗလဿ၊သမာဓိဗိုလ်၏။ဥဒ္ဓစ္စေ၊ပျံ့လွင့်မှုကြောင့်။အကမ္မိယဋ္ဌော၊

မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောကို။ ပညာဗလသည်၊ ပညာဗိုလ်၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မသိမှုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်း ထင်ခြင်းသဘောကို။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ပဝိစယဋ္ဌေ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောကို။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောကို။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ဖရဏဋ္ဌေ၊ပြန့်နှံ့ခြင်းသဘောကို။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ဥပသမဋ္ဌေ၊ငြိမ်းခြင်းသဘောကို။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောကို။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၏။ ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌေ၊ (အညီအမျှ) ဆင်ခြင်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဒဿနဋ္ဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘောကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေသည်၊သမ္မာသင်္ကပ္ပ၏။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေ၊အာရုံသို့ရွေးရှု့တင်ခြင်းသဘောကို။သမ္မာဝါစာယ၊သမ္မာဝါစာ၏။ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ (နှုတ်စောင့်စည်းမှုကို) သိမ်းဆည်းခြင်းသဘောကို။ သမ္မာကမ္မန္တေသည်၊သမ္မာကမ္မန္တ၏။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေ၊ (ကိုယ်စောင့်စည်းမှုကို) ကောင်းစွာဖြစ်စေခြင်း သဘောကို။ သမ္မာအာဇီဝသည်၊ သမ္မာအာဇီဝ၏။ ဝေါဒါနဋ္ဌေ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသဘောကို။ သမ္မာဝါယာမသည်၊ သမ္မာဝါယာမ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောကို။ သမ္မာသတိယာ၊သမ္မာသတိ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေ၊ အာရုံ၌ကပ်၍တည်ခြင်းထင်ခြင်းသဘောကို။ သမ္မာသမာဓိသည်၊ သမ္မာသမာဓိ၏။အဝိက္ခေပဋ္ဌေ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၃။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ဣန္ဒြေတို့၏။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေ၊ အစိုးရခြင်းသဘောကို။ ဗလာနံ၊ဗိုလ်တို့၏။ အကမ္မိယဋ္ဌေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောကို။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့၏။ နိယျာနဋ္ဌေ၊ ဝင်္ဆင်းရဲမှထုတ်သွားခြင်းသဘောကို။ မဂ္ဂသည်၊ မဂ်၏။ ဟေတုဋ္ဌေ၊ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေ၊ အာရုံ၌ကပ်၍ဘည်ခြင်း ထင်ခြင်းသဘောကို။ သမ္မပ္ပဓာနာနံ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့၏။ ပဒဟနဋ္ဌေ၊ အားထုတ်ခြင်းသဘောကို။ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၏။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ၊ ပြည့်စုံခြင်း သဘောကို။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်ကန်ခြင်းသဘောကို။ “မဂ္ဂါနံ၊ မဂ်တို့၏။ ပဋိပတ္တိဋ္ဌေ၊ ငြိမ်းခြင်းသဘောကို”။ (အဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့်၊ ‘‘ပယောဂါနံ၊ ၄-ပါးသော မဂ်လှုံ့လတို့၏။ ပဋိပတ္တိဋ္ဌေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌ ငြိမ်းခြင်းသဘောကို’’ဟု ရှိသင့်၏။) ဗလာနံ၊ ဖိုလ်တို့၏။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝိဘင်္ဂသည်၊ ဝိတက်၏။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေ၊ အာရုံသို့ရွေးရှု့တင်ခြင်း သဘောကို။ ဝိစာရသည်၊ ဝိစာရ၏။ ဥပဝိစာရဋ္ဌေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသဘောကို။ ပီတိယာ၊ပီတိ၏။ဖရဏဋ္ဌေ၊ပြန့်နှံ့ခြင်းသဘောကို။ သုခသည်၊ သုခ၏။ အဘိသန္ဒနဋ္ဌေ၊ (ယိုစီး)စိုစွတ်စေခြင်းသဘောကို။ စိတ္တသည်၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂဋ္ဌေ၊ တည်ကြည်ခြင်းသဘောကို။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌေ၊ (အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏) နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းသဘောကို။ ဝိဇာနနဋ္ဌေ၊ (ဝိညာဏ်၏)သိခြင်းသဘောကို။ ပဇာနနဋ္ဌေ၊(ပညာ၏)အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသဘောကို။ သဉ္ဇာနနဋ္ဌေ၊ (သညာ၏) မှတ်သားခြင်း သဘောကို။ ဧကောဒဋ္ဌေ၊ (ဒုတိယစျာန်သမာဓိ၏ ဝိတက်ဝိစာရ အဖော်မဲ့ဘဲ)တခုတည်း ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။

(ပါဋိ၌ "ဧကရသဋ္ဌော" ဟုရှိ၏။ တူသောကိစ္စရှိခြင်းသဘောကိုဟု အနက်ပေး။) အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

အဘိညာယ၊ အဘိညာ၏။ ဉာတဋ္ဌော၊ သိခြင်း သဘောကို။ ပရိညာယ၊ ပရိညာ၏။ တီရဏဋ္ဌော၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ခြင်း သဘောကို။ ပဟာနဿ၊ ပဟာန၏။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌော၊ စွန့်ခြင်း သဘောကို။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၏။ ဧကရသဋ္ဌော၊ တူသော ကိစ္စရှိခြင်း သဘောကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ သစ္ဆိကိရိယာ၏။ ဖဿနဋ္ဌော၊ တွေ့ခြင်း သဘောကို။ ဝါ၊ ရခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူ သော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ခန္ဓဋ္ဌော၊ အဖို့အစု သဘောကို။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဓာတုဋ္ဌော၊ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း သဘောကို။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့၏။ အာယတနဋ္ဌော၊ တည်ရာ ဟူသော သဘောကို။ ဝါ၊ ဖြစ်ပွါးကြောင်း သဘောကို။ သခ်တာနံ၊ သခ်တ တရားတို့၏။ သခ်တဋ္ဌော၊ ပြုအပ်သော သဘောကို။ အသခ်တဿ၊ အသခ်တ တရား၏။ အသခ်တဋ္ဌော၊ မပြုအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၄။ စိတ္တဋ္ဌော၊ (စိတ်၏) အာရုံကို ကြံသိတတ်သော သဘောကို။ စိတ္တာနန္တရိယဋ္ဌော၊ စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ စိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း သဘောကို။ စိတ္တဿ၊ ဂေါတြဘူစိတ် မဂ်စိတ်၏။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ (နိမိတ္တမှဂင်း နိမိတ္တပဝတ္တမှဂင်း) ထခြင်းသဘောကို။ စိတ္တဿ၊ ဂေါတြဘူစိတ် မဂ်စိတ်၏။ ဝိဝဋ္ဌနဋ္ဌော၊ (နိမိတ္တ ပဝတ္တမှ) ဆုတ်နစ်ဖဲခွါခြင်း(ကင်းခြင်း)သဘောကို။ ဝါ၊ ဝဋ္ဌကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ တည်ခြင်းသဘောကို။စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဟေတုဋ္ဌော၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဇနက အကြောင်း သဘောကို။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော ဥပထမ္ဘက အကြောင်း သဘောကို။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဝတ္ထုဋ္ဌော၊ (စက္ခုစသော ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးတို့၏) တည်မှီရာ ဖြစ်သော သဘောကို။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဘူမဋ္ဌော၊ (ကာမာဝစရ အစရှိသော) ဖြစ်ရာဘုံ သဘောကို။ အာရမ္မဏဋ္ဌော၊ အာရုံပြုခြင်း သဘောကို။ ဂေါစရဋ္ဌော၊ (လေ့ကျက်ဘူးသော အာရုံ၏) ကျက်စားရာ သဘောကို။ စရိယဋ္ဌော၊ (ဝိညာဏစရိယာ အလိုအားဖြင့်) ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ ဂတဋ္ဌော၊ သွားရောက်ခြင်း သဘောကို။ အဘိနီဟာရဋ္ဌော၊ ရှေးရှူဆောင်ခြင်း သဘောကို။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှ ထွက်သွားခြင်း သဘောကို။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၅။ ဧကတ္တော၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌော၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း သဘောကို။ ဝိဇာနနဋ္ဌော၊ သိခြင်း သဘောကို။ ပဇာနနဋ္ဌော၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်း သဘောကို။သဉ္ဇာနနဋ္ဌော၊မှတ်သားခြင်းသဘောကို။ဧကောဒဋ္ဌော၊တခုတည်းဖြစ်ခြင်းသဘောကို။ ဥပနိဗန္ဓနဋ္ဌော၊ ဖွဲ့ခြင်း သဘောကို။ ပက္ခန္ဒနဋ္ဌော၊ ပြေးဝင်ခြင်း သဘောကို။ ပသီဒနဋ္ဌော၊ ကြည်ခြင်းသဘောကို။ သန္တိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ တည်ခြင်း သဘောကို။ ဝိမုစ္စနဋ္ဌော၊ လွတ်ခြင်း သဘောကို။ ဧတံ သန္တန္တိ ပဿနဋ္ဌော၊ ဤတရားကား ငြိမ်သက်သည်ဟု ရှုခြင်း သဘောကို။ ယာနီကတဋ္ဌော၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော သဘောကို။ ဝတ္ထုကတဋ္ဌော၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်သော သဘောကို။ အနုဋ္ဌိတဋ္ဌော၊ ရှေရှူထင်သော သဘောကို။ ပရိစိတဋ္ဌော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လေ့လာအပ်သော သဘောကို။ သုသမာရဒ္ဓဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော သဘောကို။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း သဘောကို။ ပရိဝါရဋ္ဌော၊ ခြံရံခြင်း

သဘောကို။ ပရိပူရဋ္ဌော၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်း သဘောကို။ သမောဓာနဋ္ဌော၊ ပေါင်းစုခြင်း သဘောကို။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ဆောက်တည်ခြင်း သဘောကို။ အာသေဝနဋ္ဌော၊ မှီဝဲခြင်း သဘောကို။ ဘာဝနဋ္ဌော၊ ပွါးစေခြင်း သဘောကို။ ဗဟုလီကမ္မဋ္ဌော၊ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်း သဘောကို။ သုသမုဂ္ဂတဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ တိုးတက်ခြင်း သဘောကို။ သုဝိမုတ္တဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ လွှတ်ခြင်း သဘောကို။ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော၊ သိခြင်း သဘောကို။ အနုဗုဇ္ဈနဋ္ဌော၊ လျော်စွာ သိခြင်း သဘောကို။ ပဋိဗုဇ္ဈနဋ္ဌော၊ တဖန် သိခြင်း သဘောကို။ သမ္ဗုဇ္ဈနဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ သိခြင်း သဘောကို။ ဗောဓနဋ္ဌော၊ သိစေခြင်း သဘောကို။ အနုဗောဓနဋ္ဌော၊ လျော်စွာ သိစေခြင်း သဘောကို။ ပဋိဗောဓနဋ္ဌော၊ တဖန်သိစေခြင်း သဘောကို။သမ္ဗောဓနဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ သိစေခြင်း သဘောကို။ ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော၊ ဗောဓိဉာဏ် အဖို့၌ ဖြစ်သော သဘောကို။ အနုဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော၊ လျော်စွာ သိသော ဗောဓိဉာဏ် အဖို့၌ ဖြစ်သော သဘောကို။ ပဋိဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော၊ တဖန် သိသော ဗောဓိဉာဏ် အဖို့၌ ဖြစ်သော သဘောကို။ သမ္ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ သိသော ဗောဓိဉာဏ် အဖို့၌ ဖြစ်သော သဘောကို။ ဇောတနဋ္ဌော၊ ထွန်းပခြင်း သဘောကို။ ဥဇ္ဇောတနဋ္ဌော၊ အလွန် ထွန်းပခြင်း သဘောကို။ အနုဇောတနဋ္ဌော၊ လျော်စွာထွန်းပခြင်းသဘောကို။ ပဋိဇောတနဋ္ဌော၊ တဖန် ထွန်းပခြင်း သဘောကို။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌။ သဥ္ဇောတနဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ ထွန်းပခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၆။ ပတာပနဋ္ဌော၊ထွန်းတောက် တင့်တယ်စေခြင်း သဘောကို။(စျာယီ တပတိ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ တို့၌ကဲ့သို့ တပဓာတ် ဒိတ္တိ အနက်၌ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ပတာပေတိဟု မူလဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်ပြပြီးလျှင် ၎င်းကို ပဘာသေတိ ဝိရောစာပေတိဟု ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြထားပေသည်။ ပကာသနဋ္ဌောဟု ရှိသော မူကွဲလည်း သင့်သည်ပင်။ အနက်လည်း အတူတူပင်)ဝိရောစနဋ္ဌော၊တင့်တယ်ခြင်းသဘောကို။ကိလေသာနံ၊ကိလေသာတို့ကို။သန္တာပနဋ္ဌော၊ ပူလောင်စေခြင်း သဘောကို။ အမလဋ္ဌော၊ အညစ်အကြေး မရှိသော သဘောကို။ ဝိမလဋ္ဌော၊ အညစ်အကြေး ကင်းသော သဘောကို။ နိမ္မလဋ္ဌော၊ အညစ်အကြေး မတင်သော သဘောကို။သမဋ္ဌော၊ညီညွတ်သော သဘောကို။သမယဋ္ဌော၊ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း သဘောကို။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ခြင်း သဘောကို။ ဝိဝေကစရိယဋ္ဌော၊ ဆိတ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ ဝိရာဂဋ္ဌော၊ ရာဂကင်းခြင်း သဘောကို။ ဝိရာဂစရိယဋ္ဌော၊ ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ နိရောဓဋ္ဌော၊ ချုပ်ခြင်း သဘောကို။ နိရောဓစရိယဋ္ဌော၊ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော သဘောကို။ ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်, စေလွှတ်ခြင်း သဘောကို။ ဝေါသဂ္ဂစရိယဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်, စေလွှတ်သဖြင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ ဝိမုတ္တဋ္ဌော၊ လွှတ်မြောက်ခြင်း သဘောကို။ ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌော၊ လွှတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဆန္ဒဋ္ဌော၊ ဆန္ဒ၏ ပြုလိုသော သဘောကို။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒ၏။ မူလဋ္ဌော၊ အကြောင်းအရင်း ဖြစ်သော သဘောကို။ ပါဒဋ္ဌော၊ တည်ရာ အခြေဖြစ်သော သဘောကို။ ပဓာနဋ္ဌော၊ ပြဓာန်းသော သဘောကို။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌော၊ ပြည့်စုံခြင်း သဘောကို။ အဓိမောက္ခဋ္ဌော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း သဘောကို။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ ချီးမြောက်ခြင်း သဘောကို။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်း

သဘောကို။ အဝိက္ခေပဌေ၊ မပ္ပံလွင့်ခြင်း သဘောကို။ ဒဿနဌေ၊ မြင်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝီရိယဌေ၊ ဝီရိယ၏ လုံ့လ ပြုခြင်း သဘောကို။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ မူလဌေ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သဘောကို။ပ။ ဝီရိယဿ၊ ဝီရိယ၏။ ဒဿနဌေ၊ မြင်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

စိတ္တဌေ၊ စိတ်၏ အာရုံကို သိခြင်း သဘောကို။ပ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဒဿနဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဝီမံသဌေ၊ ပညာ၏ စူးစမ်းခြင်း သဘောကို။ပ။ ဝီမံသာယ၊ ပညာ၏။ပ။ ဒဿနဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၇။ ဒုက္ခဌေ၊ ဒုက္ခ၏ ဆင်းရဲခြင်းသဘောကို။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ပီဠနဌေ၊ နှိပ်စက်တတ်သော သဘောကို။ သင်္ခတဌေ၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို။ သန္တာပဌေ၊ ပူပန်စေတတ်သော သဘောကို။ ဝိပရိဏာမဌေ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ သမုဒယဌေ၊ သမုဒယ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောကို။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယ၏။ အာယူဟနဌေ၊ အားထုတ်ခြင်း သဘောကို။ နိဒါနဌေ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောကို။ သညောဂဌေ၊ ဝဋ်၌ဉ်ယှဉ်ခြင်း သဘောကို။ ပလိဗောဓဌေ၊ နှောင့်ယှက်ပိတ်ပင်ခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ နိရောဓဌေ၊ နိရောဓ၏ ချုပ်ရာဟူသော ဘဘောကို။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓ၏။ နိဿရဏဌေ၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော သဘောကို။ ဝိဝေကဌေ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း သဘောကို။ အသင်္ခတဌေ၊ မပြုပြင်အပ်သော သဘောကို။ အမတဌေ၊ သေခြင်းကင်းသော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ မဂ္ဂဌေ၊ မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောကို။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ နိယျာနဌေ၊ ဝဋ်မှ ထွက်သွားခြင်း သဘောကို။ ဟေတုဌေ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောကို။ ဒဿနဌေ၊ (နိဗ္ဗာန်ကို) မြင်ခြင်း သဘောကို။ အာဓိပတေယျဌေ၊ အစိုးရခြင်း သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

တထဌေ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောကို။ အနတ္တဌေ၊ အတ္တမဟုတ်သော သဘောကို။ သစ္စဌေ၊ မှန်သော သဘောကို။ ပဋိဝေဓဌေ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း သဘောကို။ အဘိဇာန နဌေ၊ အထူးသိအပ်သော သဘောကို။ ပရိဇာနနဌေ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောကို။ ဓမ္မဌေ၊ ဓမ္မ၏ မိမိသဘောကို ဆောင်ခြင်းစသော သဘောကို။ ဓာတုဌေ၊ ဓာတ်၏ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်ခြင်းစသော သဘောကို။ ဉာတဌေ၊ သိအပ်သိနိုင်သော သဘောကို။ သစ္ဆိကိရိယဌေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောကို။ ဖဿနဌေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့အပ်သော သဘောကို။ အဘိသမယဌေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော သဘောကို။ အဘိညေယျော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၈။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထွက်မြောက်ခြင်းကို။ အဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒ ဒေါသမရှိခြင်းကို။ အာလောကသညာ၊ အာလောကသညာကို။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပ္ပံလွင့်ခြင်းကို။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊

ဓမ္မကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်ကို။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇကို။ အဘိညေယျံ၊ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ပဌမံစျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ဒုတိယံစျာနံ၊ ဒုတိယစျာန်ကို။ တတိယံစျာနံ၊ တတိယစျာန်ကို။ စတုတ္ထံစျာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနသမာပတ္တိ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနသမာပတ်ကို။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ္တိ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ်ကို။ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို။ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။

အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာကို။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ အနတ္တာနုပဿနာကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာကို။ နိရောဓာနုပဿနာ၊ နိရောဓာနုပဿနာကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာကို။ ခယာနုပဿနာ၊ ကုန်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းကို။ ဝယာနုပဿနာ၊ ပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းကို။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းကို။ အနိမိတ္တာနုပဿနာ၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာကို။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ၊ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာကို။ သုညတာနုပဿနာ၊ သုညတာနုပဿနာကို။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကို။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ကို။ အာဒီနဝါနုပဿနာ၊ အာဒီနဝါနုပဿနာကို။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာကို။ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာ၊ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၉။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ၊ သောတာပတ္တိဖလ သမာပတ်ကို၊သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊သကဒါဂါမိမဂ်ကို။သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိ၊ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ်ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ အနာဂါမိမဂ်ကို။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိ၊ အနာဂါမိဖလသမာပတ်ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကို။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောရှိသည်ဟူ၍။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေကို။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေကို။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေကို။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ။သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်ကို။ အသဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗိုလ်ကို။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိဗလံ၊ သတိဗိုလ်ကို။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗိုလ်ကို။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညာဗလံ၊ ပညာဗိုလ်ကို။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မသိမှုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ။သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိ

သမ္မောဇ္ဈင်ကို။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ပဝိစယဋ္ဌေန၊ စိစစ်ဆင်ခြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဖရဏဋ္ဌေန၊ ပြန့်နှံ့သော သဘောအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဥပသမဋ္ဌေန၊ ငြိမ်သက်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပဋိသင်္ခါနဋ္ဌေန၊အညီအမျှဆင်ခြင်သော သဘောအားဖြင့်။အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ရွေးရှု့တင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာကို။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တကို။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝကို။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ စင်ကြယ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမကို။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိကို။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ဣန္ဒြိယာ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ ဗလာ၊ ဗိုလ်တို့ကို။အကမ္မိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ဝဋ်မှ ထွက်သွားသော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ ပဒဟဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စာ၊ သစ္စာတို့ကို။ တထဋ္ဌေန၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ သမဓဝါ၊ သမထကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို၊ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သမထဝိပဿနာတို့ကို။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သည်ကို။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိကို။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းသော သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သောသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခကို။ မုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာကို။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်းမြင်သိသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိကို။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်သောသဘောအားဖြင့်။ ခယေဉာဏံ၊ ခယဉာဏ်ကို။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ အနုပ္ပါဒေဉာဏံ၊ အနုပ္ပါဒဉာဏ်ကို။ ပဋိပဿဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ငြိမ်းသော သဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

၂၀။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒကို။ မူလဋ္ဌေန၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ မနသိကာရကို။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ ဖဿော၊ ဖဿကို။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ (ဒွါရ အာရုံ ဝိညာဏ်တို့၏)ပေါင်းဆုံရာသဘောအားဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကို။ သမောသရဏဋ္ဌေန၊ စုဝေးသက်ဝင်ရာ သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိကို။ ပမုခဋ္ဌေန၊ ကုသိုလ်တရားတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိ၊ သတိကို။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ ပညာ၊ ပညာကို။ တတုတ္တရဋ္ဌေန၊ ထိုထိုတရားတို့ထက် လွန်မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိကို။ သာရဋ္ဌေန၊ အနှစ်ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့သက်ဝင်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ သက်ဝင်၍တည်ရာ အမြိုက်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။

ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ ဝါ၊အကြင်အကြင်တရားတို့သည်။အဘိညာတာ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ထိုထိုတရားတို့သည်။ ဥာတာ၊ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဝါ၊ သိအပ်ပြီးသော ဥာတမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တံဥာတဋ္ဌေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော တရားအပေါင်းကို သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ။တနည်းကား၊ တံ၊ ထိုသုတမယဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ (ဆိုအပ်ပြီးသော တရားအပေါင်းကို) သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။

(တံဥာတဋ္ဌေနကို အနက် ၂-နည်း ပြန်ဆိုရာတွင် ပဌမနည်းမှာ အဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့် အညီ ပြန်ခြင်းပေတည်း။ ဒုတိယနည်းမှာ ဥာဏံဟူသော နာမီပုဒ်ကိုဌင်း ဒုတိယဝိကပ်၌ တံသဒ္ဒါမပါဘဲ ပဇာနနဋ္ဌေန-ဟုရှိသော ဟိတ်ပုဒ်ကိုဌင်း ထောက်မျှော်၍ ဆရာအများတို့ ပြန်ဆိုကြသော နည်းပေတည်း။ နောက်ဥာဏ်များအရာ၌ ထိုဒုတိယနည်းအတိုင်း ပြန်ထားသည်ကိုသာ အများအားဖြင့် တွေ့ရလတ္တံ့။ သို့သော် အထက် ၁၄-ခုမြောက် ဝိမုတ္တိဥာဏနိဒ္ဒေသ၏ နိဂုံး၌ မိန့်ဆိုထားသော တံဝိမုတ္တိဥာတဋ္ဌေန ပုဒ်ကို ထောက်လျှင် ပဌမနည်းအတိုင်းပြန်မှ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ကို ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုကျဘွယ် ရှိပေသည်)။

ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ 'ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေဥာဏန္တိ'၊ 'ဣမေ ဓမ္မာ။ပ။ သုတမယေဥာဏံ'ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဒုတိယဘာဏဝါရော၊ ဒုတိယဘာဏဝါရသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

(၂) ပရိညေယျနိဒ္ဒေသ

၂၁။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ။

တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာနမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာဝဓာနကို သိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ပရိညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ သာသဝေါ၊ (အာရုံ အာရမ္မဏိက အလိုအားဖြင့်)အာသဝတရားနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိယော၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿတည်း။ ဒေ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ နာမဉ္စ၊ နာမ်၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်၎င်းတည်း။တယော ဓမ္မာ၊ သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ တိဿော ဝေဒနာ၊ သုံးပါးသောဝေဒနာတို့တည်း။ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ လေးပါးသော အာဟာရတို့တည်း။

ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ ပဉ္စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ဆ ဓမ္မာ၊ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို။ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိက အာယတနတို့တည်း။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့တည်း။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသော လောကဓံ တရားတို့တည်း။ နဝ ဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသောတရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်၏။ နဝ သတ္တာဝါသာ၊ ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့တည်း။ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ ဒသာယတနာနိ၊ ဆယ်ပါးသော အာယတနတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားကို။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားကို။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ရူပါ၊ အဆင်း ရူပါရုံတို့ကို။ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မျက်စိအသိမြင်သိမှု, စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ပရိညေယျံ၊ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။စက္ခုသမ္ဖဿော၊မျက်စိအတွေ့, မြင်တွေ့မှု, စက္ခုသမ္ဖဿကို။ ပရိညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ မျက်စိအတွေ့, မြင်တွေ့မှု, စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခသော်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခသော်လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အဒုက္ခမသုခသော်လည်း ဖြစ်သော။ ယမ္ပိဒံ-ယမ္ပိ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားမှု, ဝေဒနာသည်လည်း။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ပေါ်၏။တမ္ပိ၊ ထိုသုခ, ဒုက္ခ, အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကိုလည်း။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ သောတံ၊ နားကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿော၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု, မနောသမ္ဖဿကို။ ပရိညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စိတ်အတွေ့ ကြံတွေ့မှု, မနောသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။တမ္ပိ၊ ထိုသုခ,ဒုက္ခ, အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကိုလည်း။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ ရူပံ၊ရုပ်ကို။ပ။ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ပ။ အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့ သက်ဝင်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ သက်ဝင်၍တည်ရာ အမြိုက်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။၀ါယမန္တိဿ၊ အားထုတ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ၀ါ၊ အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ၀ါ၊ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရအပ်ကုန်ပြီးဖြစ်လတ်သော်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ပရိညာတာ စေ၀၊ ပိုင်းခြားရှင်သိအပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တီရိတာ စ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၂၂။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထွက်မြောက်သော အလောဘကို။

(နေက္ခမ္မမှ ပါမောဇ္ဇအထိ တရား ၇-ပါးမှာ ဥပစာရစျာန်၌ ပါ၀င်သော တရားမျှားသာ တည်း။ အပ္ပနာစျာန် မဟုတ်သေး။ ပဌမံ စျာနံ စသည်ဖြင့် အပ္ပနာစျာန်ကို ပြလတ္တံ့၊ ထိုကြောင့် "နေက္ခမ္မံ၊ စျာန်ကို"ဟု မပြန်အပ်။ အထက်၌လည်း နည်းတူပင်။)

ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ၀ါယမန္တိဿ၊ အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ၀ါ၊သည်။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထွက်မြောက်သော အလောဘကို။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ၀ါ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ရအပ်ပြီးဖြစ်လတ်သော်။ သော ဓမ္မော၊ ထိုဘရားသည်။ ပရိညာတော စေ၀၊ ပိုင်းခြားရှင်သိအပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တီရိတော စ၊ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

[ရပြီးဖြစ်လျှင်၊ ထိုရသောတရားသည် ပရိညာတလည်း ဖြစ်သည်။ တီရိတလည်း ဖြစ်သည်၊ တီရဏပရိညာဖြင့် သိပြီးဖြစ်သည်-ဟု ဆိုလို၏။ ။အဗျာပါဒံ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ အစရှိသော ကြွင်းသော ၀ါရတို့၌ကား အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုသုတမယညာဏ်သည်။ ညာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ညာဏံ၊ညာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ ဧတေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ ပရိညေယျာတိ သောတာ၀ဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ညာဏန္တိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ။ပ။ သုတမယေ ညာဏံ-ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

(၃) ပဟာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသ

၂၃။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သော တာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတ်၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ၀ါ၊ ဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ သောတာ၀ဓာန မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာ၀ဓာနကိုသိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေညာဏံ၊ သုတမယညာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း မူဟူကား။

ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။အသ္မိမာနော၊ ငါဟူသောမာနတည်း။ ။တနည်းကား၊ ဧ!ဟူသောမာနကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ပယ်အပ်၏။ ဒ္ဝေ ဓမ္မာ၊

နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာဒုင်း။ ဘဝ တဏှာ စ၊ ဘဝတဏှာဒုင်းတည်း။ တယော ဓမ္မာ၊ သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။တိဿော တဏှာ၊ သုံးပါးသောတဏှာတို့တည်း။ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊လေးပါးသော တရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။ စတ္တာရော ဩဃာ၊ လေးပါးသော ဩဃတို့တည်း။ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ငါးပါးသောတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။ ပဉ္စ နီဝရဏာနိ၊ ငါးပါးသော နီဝရဏတို့တည်း။ဆ ဓမ္မာ၊ ခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို။ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ဆ တဏှာကာယာ၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာကာယတို့တည်း။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ သတ္တာနုသယာ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုသယတို့တည်း။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ၊ ရှစ်ပါးသောမိစ္ဆတ္တတို့တည်း။ နဝ ဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသောတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ပယ်အပ်ကုန်၏။ နဝ တဏှာမူလကာ၊ ကိုးပါးသော တဏှာမူလတို့တည်း။ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဒသ မိစ္ဆတ္တာ၊ ဆယ်ပါးသော မိစ္ဆတ္တတို့တည်း။

၂၄။ သမုဒ္ဆေဒပဟာနဥ္စ၊ သမုဒ္ဆေဒပဟာန်ဂုဏ်း။ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနဥ္စ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်ဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဟာနာနိ၊ ပဟာန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ခယဂါမိမဂ္ဂံ၊ အာသဝတရားတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မဂ်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေဆဲဖြစ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမုဒ္ဆေဒပဟာနဥ္စ၊ သမုဒ္ဆေဒပဟာန်ဂုဏ်း။ ဖလက္ခဏေ၊ဖိုလ်ခဏ၌။ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနဥ္စ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်ဂုဏ်းတည်း။ ပဟာနာနိ၊ ပဟာန်တို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ယဒိဒံ- ယံ ဣဒံ နေက္ခမ္မံ၊ အကြောင် အသုဘစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေံ၊ ဤအသုဘစျာန်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာပေတည်း။ ယဒိဒံ- ယံ ဣဒံ အာရုပ္ပံ၊ အကြောင် အရူပစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေံ၊ ဤအရူပစျာန်သည်။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာပေတည်း။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော။ သခ်ံတံ၊ အကြောင်းတရားတို့ကပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားတို့ကိုစွဲမှီ၍ ဖြစ်သော။ ယံ ဓေါ ပန ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော သခ်ံါရတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ တဿ၊ ထိုသခ်ံါရ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာပေတည်း။ နေက္ခမ္မံ၊ အသုဘစျာန်ကို။ပဋိလဒ္ဓဿ၊ရသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ဝါ၊ သည်။ ကာမာ၊ ကာမတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပဟီနာ စေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆတ္တာ စ၊စွန့်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ အာရုပ္ပံ၊ အရူပစျာန်ကို။ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပါ၊ ရုပ်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပဟီနာစေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆတ္တာ စ၊စွန့်အပ်ကုန်ပြီ သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နိရောဓံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ သည်။ သခ်ံါရာ၊ သခ်ံါရတို့ကို။ပဟီနာ စေဝ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆတ္တာ စ၊စွန့်အပ်ကုန် ပြီးသည်လည်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ။ပဟာနာနိ၊ ပဟာန်တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာပဋိဝေဓံ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသော ပရိညာပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဇဟတိ၊ (ပယ်သင့်သောကိလေသာကို) ပယ်၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနပဋိဝေဓံ၊ ပယ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသော ပဟာနပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။

ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ၊ မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိသော သစ္ဆိကိရိယာ ပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ၊ ပွါးစေသောအားဖြင့် ထိုး ထွင်း၍ သိသောဘာဝနာပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဇဟတိ၊ (ပယ်သင့်သော ကိလေသာကို) ပယ်၏။ ။ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဥ္စ၊ ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်ရင်း။ တဒင်္ပ ဟာနဥ္စ၊ တဒင်္ပဟာန်ရင်း။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဥ္စ၊ သမုစ္ဆေဒ ပဟာန်ရင်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဥ္စ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာန်ရင်း။ နိဿရဏပ္ပဟာနဥ္စ၊ နိဿရဏ ပဟာန်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဟာနာနိ၊ ပဟာန် တို့သည်။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဥ္စ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်သည်ကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ နီဝရဏာနံ၊ နီဝရဏတို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းပေတည်း။ တဒင်္ပ ပဟာနဥ္စ၊ တဒင်္ပဟာန်သည်ကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ လောဘ စသော ကိလေသာအစိုင်အခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိံ၊ ဝိပဿနာသမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်း ပေတည်း။သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဥ္စ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်သည်ကား။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ခယဂါမိမဂ္ဂံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို။ ဘာဝ ယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဟာနံ၊ ပယ်သင့်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်း ပေတည်း။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဥ္စ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာန်သည်ကား။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ (ပဟာနံ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်းပေတည်း။) နိဿရဏပ္ပဟာနဥ္စ၊ နိဿရဏပဟာန်သည်ကား။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန် ပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိဥ္စ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်၏။ ရူပါ၊အဆင်းရူပါရုံတို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မျက်စိအသိ,မြင်သိမှု စက္ခုဝိညာဏ်ကို။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ မျက်စိအတွေ့,မြင်တွေ့မှုစက္ခုသမ္ဖဿကို။ပဟာတဗ္ဗော၊ပယ်အပ် ၏။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ မျက်စိအတွေ့,မြင်တွေ့မှု စက္ခုသမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ တမ္ပိ၊ ထိုသုခ, ဒုက္ခ, အဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာကိုလည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ပယ်အပ်၏။ သောတံ၊ နားကို။ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဿန္တော၊ အနိစ္စစသည်ဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပဇဟတိ၊ ကိလေသာကိုပယ်၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့ သက်ဝင်ရာ ဖြစ်သော။ ဝါ၊သက်ဝင်၍တည် ရာ အမြိုက်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ရှုသည်ဖြစ်၍။ပဇဟတိ၊ ကိလေသာကို ပယ်၏။

ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့သည်။ ဝါ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ပဟီနာ၊ပယ် အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ဝါ၊ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ထိုထိုတရားတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုထိုတရားတို့ကို။ ပရိစ္စတ္တာ၊ စွန့်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုတမယ ဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာ မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ၊တံ ပဇာနနာ ပညာ သုဟမယေ

ညာဏန္တိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ညာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

တတိယဘာဏဝါရော၊ တတိယဘာဏဝါရသည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

---

(၄) ဘာဝေတဗ္ဗနိဒ္ဒေသ

၂၅။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဖာရုံးတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ဤသို့။(ဒေသယန္တာသ၊ဟောကြားစဉ်။)သောတာဝဓာနံ၊နာကြားအပ်သောတရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တာသ၊ ဟောတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာန မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်း။တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာဝဓာနကို သိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေညာဏံ၊ သုတမယညာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွါးစေအပ်၏။ သောတသဟဂတော၊ သာယာဘွယ် သုခဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိပေတည်း။ ဒွေ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ သမထောစ၊ သမထဝင်း။ ဝိပဿနာစ၊ ဝိပဿနာဝင်းတည်း။ တယော ဓမ္မာ၊ သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ တယော သမာဓီ၊ သုံးပါးသော သမာဓိတို့တည်း။ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့တည်း။ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ပဉ္စဂိကော၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိတည်း။ ဆ ဓမ္မာ၊ ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ခြောက်ပါးသော အနုဿတိဋ္ဌာနတို့တည်း။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့တည်း။ အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ နဝ ဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသော တရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသော ပါရိသုဒ္ဓိ၏ ပဓာနိယအင်္ဂါတို့တည်း။ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကသိဏ်းဟူသော တည်ရာတို့တည်း။

၂၆။ လောကိယာ စ ဘာဝနာ၊လောကိဘာဝနာဝင်း။လောကုတ္တရာ စ ဘာဝနာ၊လောကုတ္တရာဘာဝနာဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ဘာဝနာ၊ဘာဝနာတို့သည်။ဒွေ၊နှစ်ပါးတို့တည်း။ရူပါဝစရကုသလာနံ၊ ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်း။ အရူပါဝစရကုသ

လာနံ၊ အရူပါ၀စရ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊တရားတို့ကို။ဘာ၀နာ၊ပွါးစေခြင်း။ အပရိယာပန္နကုသလာနံ၊ လောကသုံးပါး၌ အကျုံးမ၀င်သော ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာတို့သည်။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ရူပါ၀စရကုသလာနံ၊ရူပါ၀စရ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟီနာ၊ယုတ်သောပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မဇ္ဈိမာ၊ အလတ်ဖြစ်သော ပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ပဏီတာ၊ မြတ်သော ပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။

၂၇။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာတို့သည်။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာပဋိဝေဓံ၊ ပရိညာပဋိဝေဓ အလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနပဋိဝေဓံ၊ ပဟာနပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ၊ သစ္ဆိကိရိယာ ပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာ၀နာပဋိဝေဓံ၊ ဘာ၀နာပဋိဝေဓအလိုအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကား။စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးခြင်းတို့တည်း။

အပရာပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဘာ၀နာ။ ဘာ၀နာတို့သည်။ သေနာ၊ ရှာမှီးခြင်းဟူသော။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာဌာန်း။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်းဟူသော။ ဘာ၀နာ။ ဘာ၀နာဌာန်း။ ကေရသာ၊ တူသော ကိစ္စရှိသော။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာဌာန်း။ အာသေ၀နာ၊ မှီ၀ဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာဌာန်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ သေနာ၊ ရှာမှီးခြင်းဟူသော။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သမာဓိ သမာပဇ္ဇနာနံ၊ သမာဓိသို့ ရောက်ကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတ္ထ၊ထိုသမာဓိ၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ တရားတို့သည်။ ကေရသာ၊ တူသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သမာဓိ သမာပဇ္ဇနာနံ၊ သမာဓိသို့ ရောက်ကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိ၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။နာတိ၀တ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်းဟူသော။ ဘာ၀နာ၊ ဘာ၀နာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ဘာ၀ယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ကေရသာ၊ တူသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေကို။ပ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေကို။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေကို။ပ။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေကို။ ဘာ၀ယတော၊ ပွါးစေသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ပညိန္ဒြေ၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။

စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒိယာနိ၊ဣန္ဒြေဘို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣန္ဒိယာနံ၊ ဣန္ဒြေဘို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စ ရှိသော သဘောအားဖြင့်။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။

အသဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်ကို။ပ။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗိုလ်ကို။ပ။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိဗလံ၊ သတိဗိုလ်ကို။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗိုလ်ကို။ပ။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညာဗလံ၊ ပညာဗိုလ်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပညာဗလဿ၊ ပညာဗိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်ဘို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ဗလာနံ၊ ဗိုလ်ဘို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စ ရှိသော သဘောအားဖြင့်။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ ပဝိစယဋ္ဌေန၊ စိစစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ ဖရဏဋ္ဌေန၊ ပြန့်နှံ့သော သဘောအားဖြင့်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ ဥပသမဋ္ဌေန၊ ငြိမ်သက်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ သမာဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ပ။ ပဋိသခ်ါနဋ္ဌေန၊ ဆင်ခြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ံ၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဗောဇ္ဈင်ါ၊ ခြောက်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗောဇ္ဈင်ါနံ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။

ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ပ။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှူတင်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို။ပ။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါစံ၊ သမ္မာဝါစာကို။ပ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာကမ္မန္တကို။ပ။ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ ဖြူစင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာအာဇီဝံ၊ သမ္မာအာဇီဝကို။ပ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါယာမံ၊ သမ္မာဝါယာမကို။ပ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသတိံ၊ သမ္မာသတိကို။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိံ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ သမ္မာသမာဓိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တ မဂ္ဂင်ါ၊ ခုနစ်ပါးသော မဂ္ဂင်တို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

မဂ္ဂင်ါနံ၊ မဂ္ဂင်တို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧကရသာဘာဝနာ၊ ဧကရသာဘာဝနာတည်း။

အာသေဝနာဘာဝနာ၊ အာသေဝနာဘာဝနာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယမ္ပိ၊ နံနက်အခါ၌လည်း။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ မဇ္ဈန္ဒိကသမယမ္ပိ၊ မွန်းတည့်အခါ၌လည်း။ သာယန္ဒသမယမ္ပိ၊ ညနေချမ်းအခါ၌လည်း။ ပုရေဘတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းမစားမီအခါ၌လည်း။ ပစ္ဆာဘတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းစားပြီးသော အခါ၌လည်း။ ပုရိမေပိ ယာမေ၊ ပုရိမယာမ်၌လည်း။ မဇ္ဈိမေပိ ယာမေ၊ မဇ္ဈိမယာမ်၌လည်း။ ပစ္ဆိမေပိ ယာမေ၊ ပစ္ဆိမယာမ်၌လည်း။ ရတ္တိမ္ပိ၊ ညဉ့်၌လည်း။ ဒိဝါပိ၊ နေ့၌လည်း။ ရတ္တိန္ဒိဝါပိ၊ညဉ့်နေ့တို့၌လည်း။ကာဋ္ဌေပိ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌လည်း။ ဇုဏ္ဍေပိ၊ လဆန်းပက္ခ၌လည်း။ ဝဿေပိ၊ မိုဃ်းကာလ၌လည်း။ ဟေမန္တေပိ၊ ဆောင်းကာလ၌လည်း။ ဂိမ္ဟေပိ၊ နွေကာလ၌လည်း။ ပုရိမေပိ ဝယောခန္ဓေ၊ ရှေးအရွယ်အစု၌လည်း။ (ပဌမအရွယ်၌လည်းဟူ။) မဇ္ဈိမေပိ ဝယောခန္ဓေ၊ မဇ္ဈိမအရွယ်အစု၌လည်း။ ပစ္ဆိမေပိ ဝယောခန္ဓေ၊ ပစ္ဆိမအရွယ်အစု၌လည်း။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာသေဝနာဘာဝနာ၊ အာသေဝနာဘာဝနာတည်း။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။

၂၈။ အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာ၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂင်း။ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ထိုအနတိဝတ္တနသဘော, ဧကရသ သဘောအားလျော်သော ဝီရိယကို ဆောင်သော(ဖြစ်စေသော)သဘောအားဖြင့်။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂင်း။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂင်းတည်း။ ။တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာ၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ နေက္ခမ္မ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ မလွန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုနေက္ခမ္မဘာဝနာ၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ အဗျာပါဒဝသေန၊ အဗျာပါဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာလောကသညာဝသေန၊ အာလောကသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။အဝိက္ခေပဝသေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝသေန၊ တရားကို ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဉာဏဝသေန၊ ဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အရတိံ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ပါမောဇ္ဇ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

နိဝရဏံ၊ နိဝရဏာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမဈာနဝသေန၊ ပဌမစျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက် ဝိစာရဘို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အား။ ဒုတိယဈာနဝသေန၊ ဒုတိယစျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပီတိ၊ ပီတိကို။ ပဇဟာတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတိယဈာနဝသေန၊ တတိယစျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခ ဒုက္ခေ၊ သုခဒုက္ခတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထဈာနဝသေန၊ စတုတ္ထ စျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

ရူပသည်၊ ရူပသညာကိုဂုဏ်း။ ပဋိဃသည်၊ ပဋိဃသညာကိုဂုဏ်း။ နာနတ္တသည်၊ နာနတ္တသညာ ကိုဂုဏ်း။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိဝသေန၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသည်၊ အာကာ သာနဉ္စာယတနသညာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ္တိဝသေန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ္တိဝသေန၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

နိစ္စသည်၊ နိစ္စသညာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဝသေန၊ အနိစ္စာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခသည်၊ သုခသညာကို။ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေန၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တသည်၊ အတ္တ သညာကို။ပဇဟတော၊ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။အနတ္တာနုပဿနာဝသေန၊အနတ္တာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။နန္ဒိ၊ နန္ဒိသက်ခြင်းကို။ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝသေန၊နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ရာဂံ၊ရာဂကို။ပဇဟတော၊ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန၊ ဝိရာဂါနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိရောဓာနုပဿနာဝသေန၊ နိရောဓာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဒါနံ၊ လက်ခံခြင်း ယူခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဝသေန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၏အစွမ် အားဖြင့်။ဃနသည်၊ တခဲနက်ဟူသော သညာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ခယာနုပဿနာဝသေန၊ခယာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အား။ ဝယာနုပဿနာဝသေန၊ ဝယာနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓုဝသည်၊ ဓုဝသညာကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာဝသေန၊ ဝိပရိဏာမာ နုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ နိစ္စနိမိတ်ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဏိဓိ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပဏိဟိတာနုပဿနာဝသေန၊ အပဏိဟိတာ နုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟု နှလုံ သွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုညတာနုပဿနာဝသေန၊ သုညတာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ အနှစ်ရှိသည်ဟု ယူဆနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာဝသေန၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊ တွေဝေသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဝသေန၊ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

အာလယာဘိနိဝေသံ၊ စွဲငြိဘွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဒီနဝါနုပဿနာဝသေန၊ အာဒီနဝါနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဋိသခ်ံ၊ သင့်လျော်သောအကြောင်းကို မရှုခြင်းကို။ ဝါ၊ လွတ်မြောက်ရန်တဖန်မရှုခြင်းကို။ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာဝသေန၊ ပဋိသခ်ါနုပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သညောဂါဘိနိဝေသံ၊ ကာမဂုဏ်စသည်နှင့်ယှဉ်တွဲလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ သခ်ါရအာရုံနှင့်ယှဉ်တွဲလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာဝသေန၊ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တဦးတည်း၌ဘည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တည်ရာတူကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝသေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဏုသဟဂတေ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနာဂါမိမဂ္ဂဝသေန၊ အနာဂါမိမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန၊ အရဟတ္တမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့မလွန်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဘာဝနာ၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းမလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုနေကျမ္မစသော ဘာဝနာ၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းမလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ နေကျမ္မဝသေန၊ နေကျမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ကိစ္စတူခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ပ။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန၊ အရဟတ္တမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ကိစ္စတူခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တနသဘော, ဧကရသသဘောအား လျော်သော ဝီရိယကိုဆောင်သော (ဖြစ်စေသော) သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ကထံ

ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ နေက္ခမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ ဝါဟေတိ၊ ဆောင်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ဝီရိယကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တနသဘော, ကေရဿ သဘောအား လျော်သော ဝီရိယာကိုဆောင်သော (ဖြစ်စေသော) သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ပ။သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ပယ်စဉ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန၊ အရဟတ္တမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ ဝါဟေတိ၊ ဆောင်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ဝီရိယကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တနသဘော, ကေရဿသဘောအား လျော်သော ဝီရိယကို ဆောင်သော (ဖြစ်စေသော) သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တနသဘော, ကေရဿ သဘောအား လျော်သော ဝီရိယကို ဆောင်သော(ဖြစ်စေသော) သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။။

အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့မှီဝဲခြင်းသည်။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ပ။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ပဇဟန္တော၊ပယ်သည်ဖြစ်၍ ။အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းသည်။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊မှီဝဲသောသဘောအားဖြင့်။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဤသို့။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ ဣမာ စတသော၊ ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဿန္တော၊ အနိစ္စ, စသော လက္ခဏာ အားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ပ။အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့ သင်္ဃဝင်ရာ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ သင်္ဃဝင်၍တည်ရာ အမြိုက်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။

ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင်တရားတို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုတမယညာဏ်သည်။ ညာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ညာဏံ၊ ညာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ညာဏန္တိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ။ပ။ ညာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော၊ စတုတ္ထဘာဏဝါရသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

(၅) သစ္ဆိကာတဗ္ဗနိဒ္ဒေသ

၂၉။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာ၀ဓာနံ၊နာကြားအပ်သောတရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာ၀ဓာနံ၊ နာကြားအပ်သောတရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်)။ သောတာ၀ဓာနံ၊ သောတာ၀ဓာန မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာ၀ဓာနကို သိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတမယ ဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ အကုပ္ပါ၊ မပျက်သော။ စေတော၀ိမုတ္တိ၊ စေတော၀ိမုတ္တိတည်း။

ဒွေ ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာစ၊ ဝိဇ္ဇာဉင်း။ ဝိမုတ္တိစ၊ ဝိမုတ္တိဉင်းတည်း။

တယော ဓမ္မာ၊ သုံးပါးသောတရားတို့ကို။သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့တည်း။

စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်၏။ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ၊ လေးပါးသော သာမညဖလတို့တည်း။

ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ငါးပါးသောတရားတို့ကို။သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့တည်း။

ဆ ဓမ္မာ၊ ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်၏။ ဆ အဘိညာ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့တည်း။

သတ္တ ဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်၏။ သတ္တဓီဏာသ၀ဗလာနိ၊ ခုနစ်ပါးသော ဓီဏာသ၀ဗလတို့တည်း။

အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့တည်း။

နဝ ဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။နဝ အနုပုဗ္ဗ နိရောဓာ၊ ကိုးပါးသော အနုပုဗ္ဗနိရောဓတို့ဘည်း။

ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်၏။ ဒသ အသေက္ခာဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသော အသေက္ခဓမ္မတို့ဘည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ရူပါ၊

အဆင်း ရူပါရုံတို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏ်၊ မျက်စိအသိ,မြင်သိမှု စက္ခုဝိညာဉ်ကို။စက္ခု သမ္ဖဿော၊ မျက်စိအတွေ့,မြင်တွေ့မှု စက္ခုသမ္ဖဿကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ မျက်စိအတွေ့, မြင်တွေ့မှု စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာ သော်လည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသော်လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာ သော်လည်း ဖြစ်သော။ ယမွိဒံ-ယမွိ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားမှု ဝေဒနာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တမွိ၊ ထိုခံစားမှု ဝေဒနာကိုလည်း။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ သောတံ၊ နားကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿော၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု မနောသမ္ဖဿကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်၏။ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စိတ်အတွေ့, ကြံတွေ့မှု မနောသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ တမွိ၊ ထိုသုခ, ဒုက္ခ, အဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာ ကိုလည်း။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဿန္တော၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ သစ္ဆိကရောတိ။ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့ သင်္ဃဝင်ရာ ဖြစ်သော ။ဝါ၊ သင်္ဃဝင်၍ တည်ရာ အမြိုက်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံး ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။

ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင် တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့ကို။ ဖဿိတာ၊ တွေ့ထိအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုတမယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘော ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘော ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမေဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံ ပဇာနနာ ပညာ သုတမယေဉာဏန္တိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ။ပ။ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

(၆-၉) ဟာနဘာဂိယ စတုက္က

၃၀။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဟာနဘာဂိယာ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဘို့ ရှိကုန်၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ ဌိတိဘာဂိယာ၊တည်တန့်ခြင်းအဘို့ရှိကုန်၏။။ဣမေ ဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ ဝိသေသဘာဂိယာ၊ ထူးခြားသောအဘို့ ရှိကုန်၏။။ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ၊ လောဘစသော ကိလေသာ အစိုင်အခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဘို့ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ။ တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ ဟောသော ဒေသက ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာန မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာဝဓာနကို သိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။။ပဌမဿ စျာနဿ၊ ပဌမစျာန်ကို။ လာဘိ-လာဘိနော၊ ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ဝါ။ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ကာမသဟဂတာ၊ ကာမနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ သညာ မနသိကာရတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝါ။ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ငြားအံ့။ ဟာနဘာဂိယော၊

ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဘိုရှိသော။ ဓမ္မော၊ တရားပေတည်း။ တဒနုဓမ္မတာ၊ ထိုဗျာန်သို့ အစဉ် လျှောက်သော သဘောရှိသော။သတိ၊ စျာန်ကိုဖဲ့၍ဖြစ်သော နိကန္တိဟုဆိုအပ်သော သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်ငြားအံ့။ဌိတိဘာဂိယော၊ တည်တန့်ခြင်းအဘိုရှိသော။ဓမ္မော၊ တရားပေတည်း။ အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ ဝိတက်နှင့်တကွမဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိတက် ကင်းကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ သညာမနသိကာရတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ငြားအံ့။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ ထူးသောအဘိုရှိသော။ ဓမ္မော၊ တရားပေတည်း။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ၊ ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရာဂူပသံဟိတာ၊ အရိယာမဂ်နှင့်စပ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ သညာမနသိကာရတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်ငြားအံ့။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော၊ ဖောက်ခဲ့ခြင်း အဘိုရှိသော။ ဓမ္မော၊ တရားပေတည်း။

ဒုတိယဿ စျာနဿ၊ ဒုတိယစျာန်ကို။လာဘိ˚-လာဘိနော၊ ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိတက္ကသဟဂတာ၊ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။သညာမနသိကာရာ၊သညာမနသိကာရ တို့သည်။သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။

[တတိယဿ စျာနဿ အစရှိသော ကြွင်းသော ဝါရတို့၌ အနက် သိသာပြီ။]

တံ၊ ထိုသုတမယ ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ဣမေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ,ဣမေ ဓမ္မာ ဌိတိဘာဂိယာ,ဣမေ ဓမ္မာ ဝိသေသဘာဂိယာ, ဣမေ ဓမ္မာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတ-မယေ ဉာဏန္တိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဟာနဘာဂိယာ။ပ။ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

(၁၀-၁၂) လက္ခဏတ္တိကနိဒ္ဒေသ

၃၁။ သဗ္ဗေ၊အလုံးစုံကုန်သော။သင်္ခါရာ၊သင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်။သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲသော သဘော ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံ စုံကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရုပ်-နာမ် တရားတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တကောင်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သောတရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။ တနည်းကား၊ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တသ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သောတရား အပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တသ၊ ဟောတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းသည်။) သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာနမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောဘာဝဓာနကိုသိသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ရူပံ၊ရုပ်သည်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ဆုတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ် ဘေးဟူသောအနက်သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနှစ်မရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တသ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ဓမ္မဇာတံ၊တရားအပေါင်းသည်။)သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ် သိမှတ်အပ်သောတရားပေတည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုနာကြားအပ် သိမှတ်

အပ်သော တရားကို အပြားအားဖြင့် သိသော။ပညာ၊ပညာသည်။သုတမယေ ဉာဏ်၊သုတမယဉာဏ်မည်၏။ [ဝေဒနာအန်စွာ-စသော ကြွင်းသော ဝါရတို့၌ အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုသုတမယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ သောတာဝဓာနံ၊ တံပဇာနနာ ပညာ သုတမယေ ဉာဏန္တိ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ပ။ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

(၁၃-၁၆) သစ္စနိဒ္ဒေသ

၃၂။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော။အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနံ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ ဟောကြားစဉ်။) သောတာဝဓာနံ၊ သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဒေသယန္တဿ၊ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရား အပေါင်းသည်။) သောတာဝဓာနံ၊ သောတာဝဓာန မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ သနည်း။ တံပဇာနနာ၊ ထိုသောတာဝဓာနကိုသော်။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏ၊သုတမယ ဉာဏမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

(က) ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ

၃၃။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဇရာပိ၊ အိုခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတည်း။ မရဏမ္ပိ၊ သေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ဆင်းရဲတည်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲတို့တည်း။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်သောသူတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွ ပေါင်းဖော်ရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲတည်း။ ပိယေဟိ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်းရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယမ္ပိစ္ဆံ၊ အကြင်လိုအပ် တောင့်တအပ်သော ဝတ္ထု ကိလည်း။ နလဘတိ၊ မရ။ တမ်ပိ၊ ထိုမရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ။တနည်းကား၊ ယမ်ပိ ယေနပိ၊ အကြင်လိုချင်ခြင်းတရားဖြင့်လည်း။ ဣစ္ဆံ ဣစ္ဆန္တော၊ မရနိုင်ကောင်းသည်ကို လိုမျှင်သောသူသည်။ နလဘတိ၊မရ။ တမ်ပိ၊ ထိုမရနိုင်သည်ကို လိုချင်ခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။

တတ္ထ၊ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌာ၊ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) ဇာတိ၊ဇာတိသည်။ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ တမ္ဖိ တမ္ဖိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထိုသတ္တဝါ

အပေါင်း၌။ ယာဇာတိ၊ အကြင်ရှေးဦးစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၎င်း။ ယာ သဥ္ဇာတိ၊ အကြင်ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ယာ သြက္ကန္တိ၊ အကြင်အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်၎င်း။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင်ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့ကို။ ယော ပဋိလာဘော၊ အကြင်တဖန်ရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။) ဇရာ၊ ဇရာသည်၊ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ တမှိတမှိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထို သတ္တဝါအပေါင်း၌။ ယာ ဇရာ၊ အကြင်အိုခြင်းသည်၎င်း။ ယာ ဇီရဏတာ၊ အကြင်အိုသော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယံ ခဏ္ဍိစ္စံ၊ အကြင်သွားကျိုးသော အဖြစ်သည်၎င်း၊ ယံ ပါလိစ္စံ၊ အကြင်ဆံဖြူသောအဖြစ်သည်၎င်း။ ယာ ဝလိတ္တစတာ၊ အကြင်တွန့်သော အရေရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အာယုနော၊ အသက်၏။ (ဇီဝိတိန္ဒေ၏လည်းဟူ) ယာ သံဟာနိ၊ အကြင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ယော ပရိပါကော၊ အကြင်ရင့်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ ဇရာ၊ ဇရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) မရဏံ၊ မရဏသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ တမှာတမှာ သတ္တနိကာယာ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်းမှ။ ယာ စုတိ၊ အကြင်ရွှေလျှောခြင်းသည်၎င်း။ ယာ စဝနတာ၊ အကြင်ရွှေလျှောသော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်ပျက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံ အန္တရဓာနံ၊ အကြင်ကွယ်ခြင်းသည်၎င်း။ မစ္စု၊ မစ္စုဟုဆိုအပ်သော။ ယံ မရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်၎င်း။ ယာ ကာလကိရိယာ၊ အကြင်နောက်ဆုံးကာလကိုပြုခြင်းသည်၎င်း။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်ပျက်ခြင်းသည်၎င်း။ ကဋ္ဌေဝရဿ၊ အကောင်ကို။ ယော နိက္ခေပေါ၊ အကြင်ပစ်ချခြင်းသည်၎င်း။ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ဇီဝိတိန္ဒေ၏။ယော ဥပစ္ဆေဒေါ၊ အကြင် ပြတ်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားကို။ မရဏံ၊ မရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) သောကော၊ သောကသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဉာတိဗျသနေန ဝါ၊ အဆွေအမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ဘောဂဗျသနေန ဝါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ရောဂဗျသနေန ဝါ၊ အနာဟူသော ပျက်စီးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ သီလဗျသနေန ဝါ၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ဒိဋ္ဌိဗျသနေန ဝါ၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ် သောသူ၏။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသောသူ၏။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း တရားဖြင့်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ ယော သောကော၊ အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၎င်း။ ယာ သောစနာ၊ အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယံ သောစိတတ္တံ၊ အကြင်စိုးရိမ်ပူဆွေးသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ယော အန္တောသောကော၊ အကြင်အတွင်း၌ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၎င်း။ ယော အန္တောပရိသောကော၊ အကြင်အတွင်း၌ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၎င်း။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ယော ပရိသောကော၊ အကြင်အဖန်တလဲလဲ

စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်၎င်း။ ယာ ပရိဇ္ဈာယနာ၊ အကြင်ပူလောင်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ အကြင်နှလုံး မသာယာခြင်းသည်၎င်း။ ယံ သောကသလ္လံ၊ အကြင်သောကတည်းဟူသော ငြောင့် သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသောတရားကို။ သောကော၊ သောကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော) ပရိဒေဝေါ၊ ပရိဒေဝ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဉာတိဗျသနေန ဝါ၊ အဆွေအမျိုး တို့၏ ပျက်စီး ခြင်းဖြင့် မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော သူ၏။ပ။ ယော အာဒေဝေါ၊ အကြင် ငိုကျွေးခြင်းသည်၎င်း။ ယော ပရိဒေဝေါ၊ အကြင် အဖန်တလဲလဲ ငိုကျွေးခြင်း သည်၎င်း။ ယာ အာဒေဝနာ၊ အကြင်ငိုကျွေးသော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယာ ပရိဒေဝနာ၊ အကြင် အဖန် တလဲလဲ ငိုကျွေးသော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယံ အာဒေဝိတတ္တံ၊ အကြင်ငိုကျွေးသော သူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ယံ ပရိဒေဝိတတ္တံ၊ အကြင်ပြင်းစွာ ငိုကျွေးသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ယော ဝါစာ ပလာပေါ၊ အကြင်ပြောဆိုခြင်းသည်၎င်း။ ယော ဝိပ္ပလာပေါ၊ အကြင်အထူးထူး အပြားပြား ပြောဆိုခြင်းသည်၎င်း။ ယော လာလပ္ပေါ၊ အကြင် ယောင်ယမ်းခြင်းသည်၎င် ။ ယာ လာလပ္ပနာ၊ အကြင်ယောင်ယမ်းသော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယံ လာလပ္ပိတတ္တံ၊ အကြင် ယောင်ယမ်းသော သူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသောတရားကို။ ပရိဒေဝေါ၊ ပရိဒေဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။) ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ယံ အသာတံ၊ အကြင်မသာယာ အပ်သော သဘောသည်၎င်း။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင် ဆင်းရဲသည်၎င်း။ ကာယ သမ္ဖဿဇံ၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ (ကာယသမ္ဖဿကို မှီ၍ဖြစ်သောလည်းဟူ။) အသာတံ၊ မသာယာအပ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ခံစားခြင်းသည်၎င်း။ ကာယ သမ္ဖဿဇာ၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။အသာတာ၊ မသာယာအပ်သော။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲသော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသောတရားကို။ ဒုက္ခံ, ဒုက္ခဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿ သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယံ အသာတံ၊ အကြင်မသာယာအပ် သော သဘောသည်၎င်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်၎င်း။စေတော သမ္ဖဿဇံ၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ အသာတံ၊ မသာယာအပ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားခြင်းသည်၎င်း။ စေတောသမ္ဖဿဇာ၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော။ အသာတာ၊ မသာယာအပ်သော။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲသော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသောတရားကို။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။) ဥပါယာသော၊ ဥပါ ယာသသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဉာတိဗျသနေန ဝါ၊ အဆွေအမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် မူလည်း။ ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ပ။ ယော အာယာသော၊ အကြင်ပင်ပန်း ခြင်းသည်၎င်း။ ယော ဥပါယာသော၊ အကြင်ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသည်၎င်း။ ယာ အာယာသနာ၊ အကြင်ပင်ပန်း သောအခြင်းအရာသည်၎င်း။ ယာ ဥပါယာသနာ၊ အကြင်ပြင်းစွာပင်ပန်းသော အခြင်းအရာ

သည်၎င်း။ ယံ အာယာသိတတ္တံ၊ အကြင်ပင်ပန်းသော သူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ယံ ဥပါယာသိတတ္တံ၊ အကြင် ပြင်းစွာ ပင်ပန်းသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသော တရားကို။ ဥပါယာသေ၊ ဥပါယာသဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) အပိုယေဟိ၊ မချစ် မနှစ်သက်အပ်သောသူတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွ ပေါင်းဖော်ရခြင်း ဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိဋ္ဌာ၊ မလိုအပ်ကုန်သော။ အကန္တာ၊ မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ ယေ တေ ရူပါ၊ အကြင်ရူပါရုံ တို့သည်၎င်း။ ယေ တေ သဒ္ဒါ၊ အကြင်သဒ္ဒါရုံတို့သည်၎င်း။ ယေ တေ ဂန္ဓာ၊ အကြင်ဂန္ဓာရုံတို့သည်၎င်း။ ယေ တေ ရသာ၊ အကြင်ရသာရုံတို့သည်၎င်း။ ယေ တေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အကြင်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်၎င်း။ ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင်ဓမ္မာရုံတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနတ္ထကာမာ၊ အကျိုးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်သော။ အဟိတကာမာ၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်သော။ အဖာသုကကာမာ၊ မချမ် သာခြင်းကို အပြုံရှိကုန်သော။ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ဘေးမငြိမ်းခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော။ ယေ ဝါ တေ ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုမနှစ်လိုအပ်သော အာရုံ၊ အကျိုးမဲ့ကို အလိုရှိသောသူ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယာ သင်္ဂတိ၊ အကြင် တွေ့ရခြင်းသည်၎င်း။ ယော သမာဂမော၊ အကြင်ဆုံရ ခြင်းသည်၎င်း။ ယံ သမောဓာနံ၊ အကြင် ပေါင်းဖော် ရခြင်းသည်၎င်း။ ယော မိဿီဘာဝေါ၊ အကြင်ရောနှော၍ နေရသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အယံ၊ ဤ။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ အပိုယေဟိ၊ မချစ် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်သော သူတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ ပေါင်းဖော်ရခြင်း ဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။) ပိယေဟိ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော သူတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွဲကွင်းရခြင်းဟူသော။ ဒုက္ခော၊ဆင်းရဲသည်။ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ကန္တာ၊နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။ မနာပါ၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ ယေ တေ ရူပါ၊ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်၎င်း။ပ။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ အတ္ထကာမာ၊ အကျိုးကို ဒေလိုရှိကုန်သော။ ဟိတကာမာ၊ စီးပွါးကို အလိုရှိကုန်သော။ ဖာသုကကာမာ၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်သော။ ယောဂက္ခေမကာမာ၊ ခန့်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော။ မာတာ ဝါ၊ အမိသော်၎င်း။ ပိတာ ဝါ၊ အဖသော်၎င်း။ ဘာတာ ဝါ၊ အစ်ကိုသော်၎င်း။ ဘဂိနီ ဝါ၊ အစ်မ, နှမသော်၎င်း။ မိတ္တာ ဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သော်၎င်း။ အမစ္စာ ဝါ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူတို့သော်၎င်း။ ဉာတီ ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့သော်၎င်း။ သာလောဟိတာ ဝါ၊ သားချင်းတို့သော်၎င်း။ ယေ ဝါ တေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုနှစ်သက်အပ်သော အာရုံ၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော အမိအဖ အစရှိသော သူတို့နှင့်။ ယာ အသင်္ဂတိ၊ အကြင် မတွေ့ရခြင်းသည်၎င်း။ ယော အသမာဂမော၊ အကြင်မဆုံရခြင်းသည်၎င်း။ ယံ အသမောဓာနံ၊ အကြင်တပေါင်းတည်း မနေရခြင်းသည်၎င်း။ ယော အမိဿီဘာဝေါ၊ အကြင်ရောနှော၍ မနေရသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ ပိယေဟိ၊ ချစ်ခင်လေးမြတ်အပ်သော သူတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွဲကွင်းရခြင်း ဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော) ယမိုစ္ဆံ၊ အကြင်အလို ကိုလည်း။နေ လဘတိ၊ မရ။တမို ဒုက္ခံ၊ ထိုသို့ မရခြင်းဟူသော ဆင်းရဲသည်လည်း။ ကတမံ၊ အဘယ် နည်း။ ဇာတိမမွာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘော ရှိကုန်သော၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာတိမမွာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘော တို့သည်။ နအာသာမ၊ မဖြစ်ပါကုန်မူကား။ အဟော ဝတ၊ချော်ကောင်းလေစ့။ဇာတိ စ၊ဇာတိသည် လည်း။ နော၊ ငါတို့သို့။ န အာဂစ္ဆေယျ၊ မလာပါမူကား။ အဟောဝတ၊ ချော်ကောင်းလေစ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတံ၊ ဤဇာတိကင်းခြင်းကို။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုမျှဖြင့်။နေ ခေါ ပန ပတ္တဗ္ဗံ၊မရောက်အပ် မရောက်နိုင်ပေ။ဣဒမ်ပိ၊ ဤသဘောတရားသည်လည်း။ ယမ်ပိစ္ဆံ နလဘတိ တမ်ပိဒုက္ခံ၊ ယမ်ပိစ္ဆံ နလဘတိ တမ်ပိ ဒုက္ခမည်၏။ ဇရာဓမ္မာနံ၊ အိုခြင်းသဘောရှိကုန် သော။သတ္တာနံ၊သတ္တပါတို့၏။ဗျာဓိဓမ္မာနံ၊ နာခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ မရဏဓမ္မာနံ၊ သေခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသ ဓမ္မာနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း, ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆာ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။နအာသာမ၊ မဖြစ်ပါကုန်မူကား။ အဟောဝတ၊ ချော်ကောင်းလေစ့။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ စ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ သည်လည်း။ နော၊ ငါတို့သို့။ န အာဂစ္ဆေယျုံ၊ မလာပါကုန်မူကား။ အဟောဝတ၊ ချော်ကောင်းလေစ့။ ဣတိ ဧဝံ ဣစ္ဆာ၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတံ၊ ဤစိုးရိမ်မှုစသည် ကင်းခြင်းကို။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုမျှဖြင့်။ နေ ခေါ ပန ပတ္တဗ္ဗံ၊ မရောက်အပ် မရောက်နိုင်ပေ။ ဣဒမ်ပိ၊ ဤတရား သည်လည်း။ ယမ်ပိစ္ဆံ နလဘတိ တမ်ပိ ဒုက္ခံ၊ ယမ်ပိစ္ဆံနလဘတိတမ်ပိဒုက္ခမည်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်ကုန်သော။) သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဒုက္ခတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣဒံ ဣမေ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ သေယျထာ ကတမေ၊အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာဝင်း။ပ။ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဝင်း။ (ဣမေ ပဥ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။) ဣမေ၊ ဤသဘောတရားတို့ကို။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဒုက္ခတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော တရားအပေါင်းကို။ ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(ခ)သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ

၃၄။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယ သစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပေါနော ဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက် တပ်စွဲသောရာဂနှင့် တကွဖြစ်၏။ တတြတတြ၊ ထိုထိုဘဝ ထိုထိုအာရုံ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံ အယံ တဏှာ၊ဤ ဘဏှာသည်။သေယျထာ ကတမာ၊အဘယ်နည်း။ကာမတဏှာ၊ ကာမတဏှာဝင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာဝင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာဝင်း။ (ဣဘိ ဣမာ၊ဤ သည်တို့တည်း။)

သာ ခေါ် ပနေသာ-သာ ခေါ် ပန သော တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ပေါ်သည် ရှိသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရာ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်သနည်း။နိဝိသမာနာ၊ ဝင်၍တည်သည်ရှိသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရာ၌။ နိဝိသတိ၊ ဝင်၍တည်သနည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင်ချစ်ဘွယ် သဘောသည်။ ယံ သာတရူပံ၊ အကြင်သာယာဘွယ်သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ ဥပပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤချစ်ဘွယ် သာယာဘွယ်သဘော၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြဉ်း၏။နိဝိသမာနာ၊ ဝင်၍တည် သည်ရှိသော်။ဧတ္ထ၊ ဤချစ်ဘွယ် သာယာဘွယ်သဘော၌။ နိဝိသတိ၊ ဝင်၍တည်၏။

လောကေ၊ လောက၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်ဘွယ်သဘောသည်။ သာတရူပံ၊ သာယာဘွယ်သဘော သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ လောကေ၊ ၌။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ပိယရူပံ၊ချစ်ဘွယ်သဘောတည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာဘွယ်သဘောတည်း။ သော တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ ဥပပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ပေါ် သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျက်စိ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဝိသမာနာ၊ ဝင်၍တည်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျက်စိ၌။ နိဝိသတိ၊ ဝင်၍တည်၏။

[သောတံ လောကေ အစက္ခိသော ကြွင်းသော၁ရတို့၌ အနက်ပေါ်ပြီ။]

ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားကို။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(၈) နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသ

၃၅။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင်အကြွင်းမဲ့ ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းသည်ဂုဏ်း။ ယောစာဂေါ၊ အကြင်စွန့်ခြင်းသည်ဂုဏ်း။ ယောပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင်တဖန်စွန့်ခြင်းသည်ဂုဏ်း။ယော မုတ္တိ၊အကြင် လွတ်ခြင်းသည်ဂုဏ်း။ ယော အနာလယော၊ အကြင်မငြိတွယ်ခြင်းသည်ဂုဏ်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ (အယံ၊ ဤသဘောတရားပင်တည်း။)

သာ ခေါ် ပနေသာ တဏှာ၊ ထိုတဏှာကို။ ပဟီယမာနာ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရာ၌။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်သနည်း။နိရုဇ္ဈမာနာ၊ချုပ်သည်ရှိသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရာ၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင်မျစ်ဘွယ်သဘောသည်။ ယံ သာတရူပံ၊ အကြင်သာယာဘွယ်သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော တဏှာ၊ ဤတဏှာကို။ ပဟီယမာနာ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျစ်ဘွယ် သာယာဘွယ်သဘော၌။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျစ်ဘွယ်သာယာဘွယ်သဘော၌။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။

လောကေ၊ လောက၌။ ပိယရူပံ၊ ချစ်ဘွယ်သဘောသည်။သာတရူပံ၊ သာယာဘွယ်သဘော သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။

လောကေ၊ ၌။ စက္ခု၊ သည်။ ပိယရူပံ၊ တည်း။ သာတရူပံ၊ တည်း။ သော တဏှာ၊ ထိုတဏှာကို။ ပဟီယမာနာ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျက်စိ၌။ ပဟီယတိ၊ပယ်အပ်၏။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျက်စိ၌။နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်၏။ပ။ဣဒံ၊ဤသဘောတရားကို။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(ဃ)မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ

၃၆။ တတ္ထ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ် ပင်လျှင်တည်း။ ဣဒံ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ သေယ္ယထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်စွာမြင်ခြင်းငင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ မှန်စွာကြံခြင်းငင်း။ သမ္မာဝါစာ၊ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ငင်း။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ မှန်စွာပြုခြင်းငင်း။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်းငင်း။ သမ္မာဝါယာမော၊ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်းငင်း။ သမ္မာသတိ၊ မှန်စွာအမှတ်ရခြင်းငင်း။ သမ္မာ သမာဓိ၊ မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်းငင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်ငင်း။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း၌။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ် သောအကျင့်၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်ငင်း။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ ကတမော၊အဘယ်နည်း။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သောကြံစည်ခြင်းငင်း။ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ၊သေပျက်စေ လိုမှုဒေါသမှ ထွက်မြောက်သောကြံစည်ခြင်းငင်း။ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ၊ ညှဉ်းဆဲလိုမှုမှ ထွက် မြောက်သောကြံစည်ခြင်းငင်း။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ မုသာဝါဒါဝေရမဏီ၊ မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ ကုန်းတိုက်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း။ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ ကြမ်းတမ်းသောဆဲဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း။ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ၊ ပြိန်ဖျင်သောစကားကိုပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းငင်း။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ ကတမော၊ အဘယ် နည်း။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ၊ သူ့ဥစ္စာကို မပေးဘဲယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းငင်း။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်။ ကတမော၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ အရိယသာဝကသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝံ၊မှားသော အသက်မွေးမှုကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ သမ္မာအာဇီဝေန၊ မှန်သောအသက်မွေးမှုဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာ အာဇီဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့ဘင်။ သမ္မာ၀ါယာမော၊ သမ္မာ၀ါယာမသည်။ ကတမော၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ၀ါယမတိ၊ လုံ့လပြု၏။ ဝီရိယံ၊ဝီရိယကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှင့်၏။ ပဒဟတိ၊ အားထုတ်၏။ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ပ။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ပ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဌိတိယာ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မမေ့မပျောက်စေခြင်းငှါ။ ဘိယ္ယောဘာ၀ါယ၊ လွန်စွာပွါးစေခြင်းငှါ။၀েပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှါ။ ဘာ၀နာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ၊ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ ။တနည်းကား၊ ဘာ၀နာယပါရိပူရိယာ၊ ပွါးစေမှု ဘာ၀နာ၏ထက်၀န်းကျင်ပြည့်စေခြင်းငှါ။ဆန္ဒံ၊ဆန္ဒကို။ဇနေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ပ။ပဒဟတိ၊အားထုတ်၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာ၀ါယာမော၊ သမ္မာ၀ါယာမဟူ၍၊ ၀ုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ (ရူပကာယ၌လည်းဟူ) ကာယာနုပဿီ၊ ကိုယ်ဟူရှုသည်ဖြစ်၍။ ။တနည်းကား၊ ဆံ, အမွေး, အစရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသ အပေါင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ။တနည်းကား၊ အနိစ္စ,ဒုက္ခ, အနတ္တ အသုဘဖြစ်သော ရုပ်တရား အပေါင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူလောင်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ၀ါ၊ မှန်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ လိုချင်မက်မောခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ။ နေ၏။ (ဣရိယာပုထ်လေးပါးကို ဆောင်၏လည်းဟူ) ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ပ။ ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ဓမ္မာနုပဿီ၊ သဘောတရားဟု ရှုသည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူလောင်စေတတ်သောလုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ပ။ဝိဟရတိ။ နေ၏။ အယံ၊ဤဘဘောတရားကို။ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့တွင်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိ၀ိစ္စေ၀၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့မှ။ ဝိ၀ိစ္စ၀ေ၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။ သ၀ိတက်ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သ၀ိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွသော။ ဝိ၀େကဇံ၊ဝိ၀େကကြောင့်ဖြစ်သော။ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ပဌမံ ဈာနံ၊ပဌမဈာန်ကို။ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ။တနည်းကား၊ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကောင်းစွာကြည်စေတတ်သော။ ဧကော၀ိဘာ၀ံ၊ မြတ်သော တည်ကြည်ခြင်းကို ပွါးစေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊

ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ဒုတိယစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ပီတိယာ စ၊ ပီတိကိုလည်း။ ဝိရာဂါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ။တနည်းကား၊ ပီတိယာ စ၊ ပီတိ၏လည်း။ ဝိရာဂါ၊ ကင်းခြင်းကြောင့်။ သတော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာနော၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံ၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသူဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သုခဉ္စ၊ သုခကိုလည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယရူပကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံစျာနဟေတု၊ အကြင်စျာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တံ တတိယစျာနသမင်္ဂိံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုတတိယစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ဘို။ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ၊သတိနှင့်ပြည့်စုံ၍ လျစ်လျူရှုလျက် ချမ်းသာစွာ နေပါပေသည်" ဟူ၍။ အရိယာ၊ ဘုရားအစရှိသော သူဘော်ကောင်းတို့သည်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းပြောကြားကုန်၏။ တံ တတိယံ စျာနံ၊ ထိုတတိယစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

သုခဿ စ၊ သုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ဒုက္ခကိုလည်း။ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ စျာန်၏ ဥပစာရ အခိုက်အဘန့် ရှေးအဘို့ကပင်လျှင်။ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿ ဒေါမနဿတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခသုခမရှိသော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော။ စတုတ္ထံစျာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အယံ၊ ဤသဘောတရားကို။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော သဘောတရားကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယ သစ္စာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တံ၊ ထိုသုတမယဉာဏ်သည်။ ဉာဘဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက် သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ ဘေန၊ ဆို့ခကြောင့်။ ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ပ။ သုတမယေ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သောတာဝဓာနေ၊ နာကြားအပ်သော တရားအပေါင်း၌။ ဝါ၊ သောတဒ္ဓါရကို အစဉ်မှီးသဖြင့် သိအပ်မှတ်အပ်သော တရားအပေါင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတမယဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ သုတဖြင့် ပြီးသောဉာဏ်မည်၏။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ သုတမယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သုတမယဉာဏ်ကို
အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂-သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသ

၃၇။ (သုတမယဉာဏေ၊ သုတမယဉာဏ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို)သုတ္ဝာန၊ နာကြားပြီး၍။ ဝါ၊ နာကြားရသောကြောင့်။ သံဝရေ၊ လေးပါးသော စောင့်စည်းခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သီလမယေ ဉာဏံ၊ သီလမယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

သီလာနိ၊ သီလတ္ထံသည်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြားရှိ၍ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလၔင်း။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိမူ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလၔင်း။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလၔင်း။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်မူ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလၔင်း။ ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ငြိမ်းပြီးဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလၔင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။

တတ္ထ။ ထိုငါးပါးသော သီလတို့တွင်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြားရှိ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော။ အနုပသမ္မန္နာနံ၊ လူသာမဏေတို့၏။ သီလံ၊ သီလတည်း။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ သီလမည်၏။

အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိမူ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော။ ဥပသမ္မန္နာနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ သီလံ၊သီလတည်း။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ သီလမည်၏။

ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ကာယေစ၊ကိုယ်၌ဌင်း။ ဇီဝိတေစ၊အသက်၌ဌင်း။ အနုပေက္ခာနံ၊မငဲ့ကုန်သော။ ဝါ၊ မငဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိစ္ဆတ္တဇီဝိတာနံ၊ စွန့်အပ်သော အသက်ရှိကုန်သော။ ။တနည်းကား။ ပရိစ္ဆတ္တဇီဝိတာနံ၊ စွန့်လှူအပ်ပြီးသော အသက်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကာယေစ၊ ကိုယ်၌ဌင်း၊ ဇီဝိတေစ၊ အသက်၌ဌင်း။ အနုပေက္ခာနံ၊ မငဲ့ကုန်သော။ ဝါ၊ မငဲ့ကုန်ဘဲ။ ကုသလဓမ္မေ ယုတ္တာနံ၊ ဝိပဿနာကုသိလ်တရား၌ အားထုတ်ကုန်သော။ သေက္ခပရိယန္တေ၊ အရိယမဂ်ဟူသော သေက္ခတရားလျှင် အဆုံးရှိသော အကျင့်၌။ ပရိပူရကာရိနံ၊ အပြည့်အစုံ ဖြည့်ကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သီလံ၊ သီလပေတည်း။ ဣဒံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။

အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်သော အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ သေက္ခာနံ သေက္ခတို့၏။သီလံ၊ သီလတည်း။ ဣဒံသီလံ၊ ဤသီလသည်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိ သီလမည်၏။

ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ငြိမ်းပြီးဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။တထာဂတသာဝကာနံ၊ဘုရားတပည့် သားတော်ဖြစ်ကုန်သော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဌင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ဌင်း။ တထာဂတာနံ၊ ဝိပဿီ စသော ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်း ကောင်းတော်မူကုန်သော။ ၊ရဟန္တာနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကိုခံတော်မူထိုက်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ဌင်း။သီလံ၊သီလတည်း။ ဣဒံ သီလံ၊ဤသီလသည်။ ပဋိပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ငြိမ်းပြီးသော ပါရိသုဒ္ဓိသီလမည်၏။

၃၈။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။သိလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ အပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။သိလံ၊သီလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။တံသိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ လောဘပရိယန္တံ၊ လောဘ်လျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ယသပရိယန္တံ၊ အခြံအရံလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဉာတိပရိယန္တံ၊ ဆွေမျိုးလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလသည်။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အင်္ဂပရိယန္တံ၊ အင်္ဂါလျှင်အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်လျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

လောဘပရိယန္တံ၊ လောဘ်လျှင်အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံသိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ လောဘဟေတု၊ လောဘ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ လောဘပစ္စယာ၊ လောဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ လောဘကာရဏာ၊ လောဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယထာသမာဒိန္နံ၊ အကြင်အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော။ (ဆောက်တည်တိုင်းသောလည်းဟူ) သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝီတိက္ကမတိ၊ လွန်ကျူး၏။ဣဒံ တံ သီလံ၊ဤသီလသည်။ လောဘပရိယန္တံ၊ လောဘ်လျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ သိလံ၊ သီလပေတည်း။ ။တနည်းကား၊ လောဘပရိယန္တံ၊ လောဘ်လျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံသိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သီလပေတည်း။

ယသပရိယန္တံ၊ အခြံအရံလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ရဟန်းသည်။ ယသဟေတု၊ အခြံအရံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဉာတိပရိယန္တံ၊ ဆွေမျိုးလျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော။ တံသိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ဧကစ္စော၊ အချို့သော ရဟန်းသည်။ ဉာတိဟေတု၊ ဆွေမျိုးဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ အင်္ဂပရိယန္တံ၊ အင်္ဂါလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံ သိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ အင်္ဂဟေတု၊ အင်္ဂါဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်လျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော။ တံ သိလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ ဇီဝိတဟေတု၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇီဝိတပစ္စယာ၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇီဝိတကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ယထာသမာဒိန္နံ၊ အကြင်အကြင် ဆောက်တည်အပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝီတိက္ကမတိ၊ လွန်ကျူး၏။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်လျှင် အပိုင်းအခြား ရှိသော။ သိလံ၊ သီလပေတည်း။ ဧဝံ ရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ခဏ္ဍာနိ၊ ကျိုးကုန်သည်။ ဆိဒ္ဒါနိ၊ ပေါက်ကုန်သည်။ သဗလာနိ၊ ကြောင်ကျားကုန်သည်။ ကမ္မာသာနိ၊ ပြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နာ ဘုဇိဿာနိ၊ တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ မတော်လှန်ကုန်။ နာ ဝိညူပသတ္ထာနိ၊ ပညာရှိတို့ မချီးမွမ်းအပ်ကုန်။ ပရာမဋ္ဌာနိ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်၏။ နာ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကိုမဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ နာ အဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုကာနိ၊ နှလုံးသာရှင်ခြင်း၏ အကြောင်းမဖြစ်ကုန်။နာ ပါမောဇ္ဇဝတ္ထုကာနိ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းမဖြစ်ကုန်။နာ ပီတိဝတ္ထုကာနိ၊ ပီတိ၏ အကြောင်း မဖြစ်ကုန်။ နာ ပဿဒ္ဓိဝတ္ထုကာနိ၊ ပဿဒ္ဓိ၏ အကြောင်း မဖြစ်ကုန်။ နာ သုခဝတ္ထုကာနိ၊ သုခ၏အကြောင်း မဖြစ်ကုန်။ နာ သမာဓိဝတ္ထုကာနိ၊ သမာဓိ၏ အကြောင်းမဖြစ်ကုန်။

နယထာဘူတဉာဏဒဿနဝတ္ထုကာနိ၊ယထာဘူတ ဉာဏ်၏ အကြောင်း မဖြစ်ကုန်။ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဥပသမာယ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သမ္မောဓာယ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ။ နသံဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။ သီလံ၊ သီလပေတည်း။ ။တနည်းကား။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သီလပေတည်း။

အပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ နလာဘပရိယန္တံ၊လာဘ်လျှင်အပိုင်းအခြား မရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နယသပရိယန္တံ၊ အခြံအရံလျှင် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နဉာတိပရိယန္တံ၊ အဆွေအမျိုးလျှင် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ နအင်္ဂပရိယန္တံ၊ အင်္ဂါလျှင်အပိုင်းအခြားမရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်လျှင် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။

နလာဘပရိယန္တံ၊လာဘ်လျှင် အပိုင်းအခြားမရှိသော။တံ သီလံ၊ထိုသီလသည်၊ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ကေစ္စော၊ အချို့သော ရဟန်းသည်။ လာဘဟေတု၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။လာဘပစ္စယာ၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။လာဘကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ယထာသမာဒိန္နံ၊အကြင်အကြင် ဆောက်တည် အပ်သော။သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝီတိက္ကမာယ၊ လွန်ကျူးခြင်းငှါ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုမျှသော်လည်း။ နဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ သောပုဂ္ဂလော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိံ ဝီတိက္ကမိဿတိ၊ အဘယ်မှာ လွန်ကျူးပါအံ့နည်း။ (နဝီတိက္ကမိဿတိဝေ၊ မလွန်ကျူးအံ့သည်သာလျှင်တည်း။) ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ နလာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ သီလံ၊ သီလပေတည်း။ ။တနည်းကား။ နလာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်လျှင် အပိုင်းအခြား မရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သီလပေတည်း။

[ကတမံ တံ သီလံ နယသပရိယန္တံ၊ အစရှိသော ကြွင်းသော ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ လေးဝါရတို့၌ အနက် ပေါ်ပြီ။]

ဧဝရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။အခဏ္ဍာနိ၊ မကျိုးကုန်သည်။ အဆိဒ္ဒါနိ၊ မပေါက်ကုန်သည်။ အသဗလာနိ၊ မကြောင်ကျားကုန်သည်။ အကမ္မာသာနိ၊ မပြောက်ကုန်သည်။(ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဘုဇိဿာနိ၊ (တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ) တော်လှန်ကုန်၏။ ဝိညူပသတ္ထာနိ၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသီလသည်။ အပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော။ သီလံ၊ သီလပေတည်း။ ။တနည်းကား၊ အပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သီလပေတည်း။

၃၉။ သီလံ၊ သီလသည်။ကိံ၊အဘယ်နည်း။ သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း။ သီလံ၊ သီလသည်။ကိံသမုဋ္ဌာနံ၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သနည်း။ သီလံ၊ သီလသည်။ ကတိဓမ္မသမောဓာနံ၊ အဘယ်မျှ သောတရားတို့၏ စုပေါင်းပါဝင်ရာ ဖြစ်သနည်း။

သီလံ၊ သီလသည်။ကိံ၊အဘယ်နည်း။ ဣတိဇ္ဇတ္ထပဋ္ဌေ၊ ဤအမေး၌။ စေဘနာ၊ စေတနာ သည်။ သီလံ၊သီလမည်၏။ စေတသိကံ၊ စေတသိက်သည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊သီလမည်၏။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။သီလံ၊ သီလ မည်၏။ (ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။) သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှရှိကုန် သနည်း။ ဣတိပဋ္ဌေ၊ ဤအမေး၌။ သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ကုသလသီလံ၊ ကုသလ သီလဋင်း။ အကုသလသီလံ၊အကုသလ သီလဋင်း။ အဗျာကတသီလံ၊ အဗျာကတ သီလဋင်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။

သီလံ၊ သီလသည်။ ကိံသမုဋ္ဌာနံ၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသနည်း။ ဝါ၊အဘယ် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သနည်း။ ဣတိပဋ္ဌေ၊ ဤအမေး၌။ ကုသလသီလံ၊ ကုသိုလ်သီလသည်။ ကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ကုသိုလ်စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ အကုသလသီလံ၊ အကုသိုလ်သီလသည်။ အကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ အကုသိုလ်စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ အကုသိုလ် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်၏။ အဗျာကတသီလံ၊ အဗျာကတ သီလသည်။ အဗျာကတစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ အဗျာကတစိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ကြောင့်ဖြစ်၏။

သီလံ၊ သီလသည်။ ကတိဓမ္မသမောဓာနံ၊ အဘယ်မျှသော တရားတို့၏ စုပေါင်းပါဝင်ရာ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိပဋ္ဌေ၊ဤအမေး၌။ သီလံ၊ သီလသည်။ သံဝရသမောဓာနံ၊ စောင့်စည်းခြင်း၏ စုပေါင်း ပါဝင်ရာဖြစ်၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ အဝီတိက္ကမသမောဓာနံ၊ မလွန်ကျူးခြင်း၏ စုပေါင်းပါဝင်ရာဖြစ်၏။ သီလံ၊ သီလသည်။ တထာဘာဝေ ဇာတစေတနာသမောဓာနံ၊ ထိုစောင့်စည်းခြင်းသဘော, မလွန်ကျူးခြင်း သဘော၌ ပါဝင်လျက်ဖြစ်သော စေတနာ၏ စုပေါင်း ပါဝင်ရာ ဖြစ်၏။

၄၀။ ပါဏာတိပါတံ၊ ပါဏာတိပါတကို။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်တတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ အဝီတိက္ကမဋ္ဌေန၊ မလွန်ကျူးတတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။သီလံ၊ သီလမည်၏။ [အဒိန္နာဒါနံ သံဝရဋ္ဌေန သီလံ၊ အစရှိသော ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ အနက်ထင်ပြီ။]

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တဦးထည်း၏ သန္တာန်၌တည်ကုန်သော။ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကာမရာဂ,ဗျာပါဒ ကိလေသာ တို့ကို။ အနာဂါမိ မဂ္ဂေန။ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ အဏုသဟဂတေ။ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကာမရာဂ,ဗျာပါဒ ကိလေသာတို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော

ကိလေသာတို့ကို။ သံဝရဌေန၊ စောင့်တတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ အဝိတိက္ကမဌေန၊ မလွန်ကျူးသော အနက် သဘောကြောင့်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။

သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပါဏာတိပါတာ၊ ပါဏာတိပါတကို့။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဝေရမဏီ၊ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။သီလံ၊သီလမည်၏။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ ဇ၀ရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရာယ၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ။ ပီတိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းငှါ။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ သောမနဿာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ။ အာသေဝနာယ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဗဟုလီကမ္မာယ၊ အကြိမ် များစွာပြုခြင်းငှါ။ အလဘ်ာရာယ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ။ ပရိက္ခာရာယ၊ အထောက်အပံ့ အလိုငှါ။ ပရိဝါရာယ၊ အခြံအရံအလိုငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေန္တနိဗ္ဗဒါယ၊ စင်စစ်ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဥပသမာယ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။သမ္မောဓာယ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၂။ ဧဝရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သီလာနံ၊ သီလတို့၏။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ၊ စောင့်စည်းခြင်းဟူသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အဓိသီလံ၊ အဓိသီလမည်၏။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိယာ၊ စောင့်စည်းခြင်း ဟူသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ၊ စိတ်၏မပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အဓိစိတ္တံ၊ အဓိစိတ္တမည်၏။ သံဝရပါရိသုဒ္ဓိ၊ စောင့်စည်းခြင်း ဟူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓိ၊ စိတ်၏ မပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ခြင်းကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဒဿနပါရိသုဒ္ဓိ၊ မြင်ခြင်း၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မြင်ခြင်း ဟူသော စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အဓိပညာ၊ အဓိပညာ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရသီလ၌။ ယောသံဝရဌေါ၊ အကြင် စောင့်စည်းခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤစောင့်စည်းခြင်း သဘောသည်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရသီလ၌။ ယော အဝိက္ခေပဌေါ၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရသီလ၌။ ယော ဒဿနဌေါ၊ အကြင် မြင်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမြင်ခြင်းသဘောသည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာမည်၏။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာ သိက္ခာယော၊ ဤသိက္ခာတို့ကို။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ ဆောက်တည်သည် ဖြစ်၍။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ အဓိမုစ္စန္တော၊ ဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယကို။ ပဂ္ဂဏှန္တော၊ ချီးမြှောက်သည်ဖြစ်၍။ သတိ ံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေန္တော၊ ရှေးရှုထင်စေသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာ ထားသည်ဖြစ်၍။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဇာနန္တော၊ အပြားအားဖြင့်

သိသည်ဖြစ်၍။ သိကွဲတိ၊ ကျင့်၏။ အဘိညေယျ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော တရားကို။အဘိဇာနန္တော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိသည်ဖြစ်၍။ ပရိညေယျ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သောတရားကို။ ပရိဇာနန္တော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သောတရားကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆိကရောန္တော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်ဖြစ်၍။ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ပွါးစေအပ်သောတရားကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ သိကွဲတိ၊ကျင့်၏။

သီလာနိ၊ သီလတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါး တို့တည်း။ ပါဏာတိပါတာဿ၊ ပါဏာတိပါတကို။ပ။ အရဟာတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလမည်၏။ပ။

တံ၊ ထိုသီလမယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ပညာ၊ပညာမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ "သုတ္ဝာန သံဝရေ ပညာ သီလမယေ ဉာဏ"န္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သီလမယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သီလမယဉာဏ်ကို
အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃-သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏ နိဒ္ဒေသ

၄၃။ သီလမယဉာဏော၊ သီလမယဉာဏ်၌။ ဝုတ္တာသီလသံဝရေန၊ ဆိုအပ်သော သီလသံဝရဖြင့်။ သံဝရိတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာစောင့်စည်း၍။ သမာဒဟနေ၊တခုတည်းသောအာရုံ၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမာဓိ ဘာဝနာမယေ ဉာဏံ၊ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဧကော၊ တပါးသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ပေတည်း။ ဝါ၊ တအာရုံတည်း၌ တည်သည်၏အဖြစ်ပေတည်း။

သမာဓီ၊ သမာဓိတို့သည်။ လောကိယော သမာဓိ၊ လောကီသမာဓိငင်း။ လောကုတ္တရော သမာဓိ၊ လောကုတ္တရာ သမာဓိငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။

သမာဓီ၊ သမာဓိတို့သည်။ သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ ဝိတက်လည်းရှိ ဝိစာရလည်း ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ ဝိတက်မရှိမူ၍ ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ အဝိတက္ကအဝိစာရော၊ ဝိတက် ဝိစာရ မရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့တည်း။

သမာဓီ၊ သမာဓိတို့သည်။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဌိတိ ဘာဂိယော၊ တည်တန့်ခြင်း အဖို့ ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဝိသေသ ဘာဂိယော၊ ထူးခြားသော အဖို့ရှိသော။ သမာဓ၊ သမာဓိငင်း။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော၊ ဖောက်ခဲခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။

သမာဓီ၊ သမာဓိတို့သည်။ သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ ဝိတက်လည်းရှိ ဝိစာရလည်း ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ ဝိတက်မရှိမူ၍ ဝိစာရမျှသာရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ အဝိတက္ကအဝိစာရော၊ ဝိတက် ဝိစာရ မရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့တည်း။

သမာဓီ၊ သမာဓိတို့သည်။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဌိတိ ဘာဂိယော၊ တည်တန့်ခြင်း အဖို့ ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဝိသေသ ဘာဂိယော၊ ထူးခြားသော အဖို့ရှိသော။ သမာဓ၊ သမာဓိငင်း။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော၊ ဖောက်ခဲခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။

သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ ပီတိဖရဏတာ၊ ပီတိပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်သမာဓိ၎င်း။ သုခဖရဏတာ၊ သုခပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယစျာန်သမာဓိ၎င်း။ စေတောဖရဏတာ၊ သူတပါး၏စိတ်ကို သိလျက် ပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော စေတောပရိယအဘိညာသမာဓိ၎င်း။ အာလောကဖရဏတာ၊ အရောင်အလင်းပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာသမာဓိ၎င်း။ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသမာဓိ၎င်း။ ဣတိ၊ ဣဿိ။ ပဋ္ဌာ၊ ငါးပါးတို့တည်း။

သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ ' ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ ဓမ္မာနုဿတိဝသေန၊ ဓမ္မာနုဿတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ဒေဝတာနုဿတိဝသေန၊ ဒေဝတာနုဿတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်းတည်း။

သမာဓိ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့ဘည်း။ သမာဓိကုသလတာ၊ သမာဓိ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိကို။ သမာပတ္တိကုသလတာ၊ ဝင်စားခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဌိတိကုသလတာ၊ တည်တန့်မှု၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဝါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊ ထခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ကလ္လဘာဝကုသလတာ၊ ခန့်ကျန်းမှု၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဂေါစရကုသလတာ၊ အာရုံ၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိကို။ အဘိနီဟာရကုသလတာ၊ လိုရာရာသို့ ရှေးရှု့။ဆောင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်၎င်းတည်း။

သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ အင္ဂ။ ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ပထဝီကသိဏဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်း။ အာပေါကသိဏဝသေန၊ အာပေါကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ဩဒါတကသိဏဝသေန၊ ဩဒါတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိ၎င်းတည်း။

သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့တည်း။ ရူပါဝစရောသမာဓိ၊ ရူပါဝစရသမာဓိသည်။ ဟီနော၊ ယုတ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပဏီတော၊ မြတ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အရူပါဝစရော သမာဓိ၊ အရူပါဝစရသမာဓိသည်။ ဟီနော၊ ယုတ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မဇ္ဈိမော၊ အလတ်ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပဏီတော၊ မြတ်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သုညတော၀သမာဓိ၊သုညတသမာဓိ၎င်း။ အနိမိတ္တောသမာဓိ၊အနိမိတ္တသမာဓိ၎င်း။ အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ၊ အပ္ပဏိဟိတသမာဓိ၎င်းတည်း။

သမာဓိ၊ သမာဓိတို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဝသေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဝိနီလကသညာဝသေန၊

ဝိနီလကသညာ၏ အစ္ဆမ်းအားဖြင့်။ပ။ အဋ္ဌိကသညာဝသေန၊ အဋ္ဌိကသညာ၏ အစ္ဆမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းတည်းဟူသော။ သမာဓိ၊ သမာဓိဎင်းတည်း။ ဣမေ ပဥ္စပညာသ သမာဓီ၊ ဤငါးဆယ့်ငါးပါးသော သမာဓိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၄။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ သမာဓိဋ္ဌာ၊ တည်ကြည်ခြင်းသဘောတို့သည်။ ပဥ္စဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးတို့တည်း။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့က သိမ်းဆည်းအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ ပရိဝါရဋ္ဌေန၊ တပါးသည် တပါး၏ အခြံအရံဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိပူရဋ္ဌေန၊ ပြည့်တင်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ကေဂ္ဂဋ္ဌေန၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊မပျံ့လွင့်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အဝိသာရဋ္ဌေန၊ မပြန့်သော အနက်သဘောကြောင့်။ (ဖရိုဖရဲမရှိသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းဟူ။ ။အဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့် ဤပုဒ် မရှိသင့်။) အနာဝိလဋ္ဌေန၊ မနောက်ကျသော အနက်သဘောကြောင့်။အနိဉ္ဇနဋ္ဌေန၊မတုန်လှုပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝိမုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဧကတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန၊ တခုတည်းသော အာရုံ၌တည်သည်၏ အစ္ဆမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်၏။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။

သမံ၊ (စျာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို) ငြိမ်းစေတတ်သော အပ္ပနာကို။ ဝါ၊ အညီအမျှဖြစ်သော အပ္ပနာကို။ ဧသတိ၊ ရှာမှီးတတ်၏။ (သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဧသတိ၊ ရှာမှီးတတ်၏ ဟူ၍လည်း သင့်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ ဝိသမံ၊ အပ္ပနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို။ ဝါ၊ မညီမညွတ်သော နိဝရဏစသည်ကို။ န ဧသတိ၊ မရှာမှီးတတ်။ (ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ နဧသတိ၊ မရှာမှီးတတ် ဟူ၍လည်း သင့်၏။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ သမံ၊ အပ္ပနာကို။ ဧသိတတ္တာ၊ ရှာမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို။ နဧသိတတ္တာ၊မရှာမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမံ၊ အပ္ပနာကို။ အာဒိယတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို။ နအာဒိယတိ၊ မယူတတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမံ၊ အပ္ပနာကို။ အာဒိန္နတ္တာ၊ ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို။ အနာဒိန္နတ္တာ၊ မယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမံ၊ အပ္ပနာသို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်သို့။ နပ္ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသွားတတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမံ၊ အပ္ပနာသို့။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ သွားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်သို့။ နပ္ပဋိပန္နတ္တာ၊ မသွားတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမံ၊ အညီအညွတ်။စျာယတိ၊ ထွန်းတောက်တတ်၏။(ဤ၌ သမံပုဒ်ကို ဘာဝ နပုံးဟု အဋ္ဌကထာက ဖွင့်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်ကို။ စျာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်၏။ (နစျာယတိဟုရှိလျှင်၊ နေသတိ စသည်နှင့်ညီညွတ်၏။ သို့ရှိလျှင်၊ သမံ စျာယတိ၊ အညီအညွတ်ရှု၏။ ဝိသမံနစျာယတိ၊ မညီမညွတ်မရှုဟူ၍လည်း သင့်ရာ၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊

မည်၏ သမံ၊ အညီအညွတ်။ စျာတတ္တာ၊ ထွန်းတောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ မည်၏ ဝိသမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်နီဝရဏစ့သည်ကို။ စျာပိတတ္တာ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ သမော စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို ငြိမ်းလည်း ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဝါ၊ ညီလည်းညီညွတ်၏။ ဟိတောစ၊ အာရုံ၌မတုန်မလှုပ်သည်ကို ပြုသဖြင့် တည်လည်းတည်စေအပ်၏။ (သမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် သမ၏အနက်၊ သို့မဟုတ်သံ၏အနက်ကိုပြသည်။ ဟိတောဟူသောပုဒ်ဖြင့် အာဓိ၏အနက်ကိုပြသည်။ ထိုနှစ်ရပ်ဖြင့် သမ+အာဓိ မှ၊ သို့မဟုတ် သံ+အာဓိမှ သမာဓိပုဒ်ပြီးသည်ဟုဆိုလို၏။) သုခေါစ၊ ငြိမ်သက်သောသဘောဖြစ်၍ချမ်းသာလည်းချမ်းသာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ ဣမေ၊ ဝိသမံ စျာပိတတ္တ တိုင်အောင် ဤ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော သဘောတို့သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပဋ္ဌဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ သမာဓိဌာ၊ တည်ကြည်ခြင်းသဘောတို့ပေတည်း။

တံ၊ ထိုသမာဓိဘာဝနာမယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သံဝရိတွာ သမာဒဟနေ ပညာ သမာဓိဘာဝနာမယေ ဉာဏန္တိ၊ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သမာဓိဘာဝနာမယဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄- ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၄၅။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတို့၏။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ၊ဖြစ်ပွါးခြင်းငှါအကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ၊နိမိတ်အကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ၊ အားထုတ်တတ်သောအကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ သညောဂဋ္ဌိတိ စ၊ ဖြစ်ပေါ်မှု၌ ယှဉ်စေသောအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ၊ ဖြစ်ပွါးမှု၌ နှောင်ဖွဲ့သောအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သမုဒယအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဇနကအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော ဥပထမ္ဘက အကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုးတို့တည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာနှင့်သခ်ါရတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ အကြောင်း (အကျိုး) ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်

မည်၏။အတီတမို့ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ကာလဌ်လည်း။ဝါ၊ အတိတ်ကာလပတ်လုံးလည်း။ (ဤအစ္စန္တသံယောဂတ္ထကား ဤအဌကထာအဖွင့်ပေတည်း။) အနာဂတမို့ အဒ္ဓါနံ၊အနာဂတ် ကာလဌ်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတို့၏။ ဥပပါဒဋိတိ စ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ အကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ပ။

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ နာမရူပံ၊နာမ်ရုပ်သည်။ သဠာယတနဿ၊ သဠာယတန၏။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ ဖဿဿ၊ ဖဿ၏။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်၏။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ ဥပပါဒဋိတိစ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ အကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ပ။ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ပစ္စယော၊အကြောင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤဇာတိဇရာမရဏတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ပ။

၄၆။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ ဇနကအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုးတရားတို့တည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ သခ်ါရတို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့တည်း။ပ။

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ဟေတုသမုပ္ပန်နံ၊ ဇနကအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ပ။ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဟေတုသမုပ္ပန်နံ၊ ဇနကအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ပ။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉ္ဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီရာအကြောင်းတည်း။ (သခ်ါရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပဋိမုခေတပ္ပာ ဂန္ထပ္ပာတိ ပဋိစ္စာ-ဟု ပြဆိုသော အဌကထာဝစနတ္ထအလိုအားဖြင့် "အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္စာ,ဝိညာဏ ပဋိစ္စံ, ဖဿော ပဋိစ္စော" စသည်ဖြင့် တိလိန် ဝုစ်နှစ်ပါးနှင့် ရှိသင့်၏။ သို့သော်လည်း ပိဋကဋ္ဌ ပဋိစ္စ-ဟု တွဲပစ္စယန္တသာ ထင်သည်ဖြစ်၍ ဤဌဲ့ ရှိရင်းအတိုင်း အနက်ပြန်သည်။) သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ သခ်ါရတို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊အကြောင်း (အကျိုး) ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ် မည်၏။ အတီတမို့ အဒ္ဓါနံ၊ အဘိတ်ကာလဌ်လည်း။ အနာဂတမို့ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂါတ်ကာလဌ်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ပဋိစ္စ၊စွဲမှီရာအကြောင်းတည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတရားတို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ စွဲမှီ၍ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီရာအကြောင်းတည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ပဋိစ္စသမုပ္ပန်နံ၊ စွဲမှီ၍ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ပ။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ပဋိစ္စ၊စွဲမှီရာအကြောင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊

ဇရာမရဏသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန်း၊ စဲမှီ၍ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ဥဘောပိ၊နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ကျိဇာတိ ဇရာမရဏတို့သည်။ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊စဲမှီ၍ဖြစ်သောအကျိုးတို့တည်း။ပ။ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတ်ဉာဏ်မည်၏။

အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းတည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရ တို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတို့ပေတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ဧတေ ဓမ္မာ၊ကျိအဝိဇ္ဇာသခ်ါရတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ဥပထမ္ဘကအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ပ။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ကျိဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ ကွတိ၊ ကျိသို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်း(အကျိုး)ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ပ။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ကျိဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတို့တည်း။ ကွတိ၊ ကျိသို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်း(အကျိုး)ကို သိမ်းဆည်းရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်မည်၏။

၄၇။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော ကမ္မဘဝ၌။ ဝါ၊ ရှေးကမ္မဘဝကို ပြုစဉ်၌။ မောဟော၊ ဒုက္ခစသည်တို့၌ အမှန်အတိုင်းမသိမှု, သုခစသည်ထင်မှုဟူသော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ အာယူဟနာ၊ကောင်းစားချမ်းသာရေးကိုမျှော်၍ အားထုတ်မှုတို့သည်။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့တည်း။ နိကန္တိ၊ ငြိကပ်ခြင်းသည်။ တဏှာ၊ တဏှာတည်း။ ဥပဂမနံ၊ချဉ်းကပ်စဲလမ်းခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်တည်း။ စေတနာ၊ စေ့ဆော်မှု အဆုံးသတ် စေတနာသည်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝတည်း။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သောကမ္မဘဝ၌။ ဝါ၊ ရှေးကမ္မဘဝကို ပြုစဉ်၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) ဣမေ ပဥ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ရှေးဘဝစုတိနှင့် ဆက်စပ်၍ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ဩက္ကန္တိ၊ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သက်ဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်သောတရားအပေါင်းသည်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်တည်း။ ပသာဒေါ၊ ကြည်သောအဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ အာယတနံ၊ အာယတနတည်း။ ဖုဋ္ဌော၊ ထိခြင်းသည်။ ဖဿော၊ ဖဿတည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ဣဓ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ၊ကျိပစ္စုပ္ပန် ဥပပတ္တိဘဝ၌။ဣမေ ပဥ္စ ဓမ္မာ၊ ကျိငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ကတာသာ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မသာ၊ကံ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ။တနည်းကား၊ ပုရေ ကတာသာ ကမ္မသာ ပစ္စယာ၊ ရှေး၌ ပြုအပ်ပြီးသော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣဓ၊ ကျိပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့၏။ ပရိပက္ကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ရင့်ကျက်သောကာလ၌။ မောဟော၊ မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ပ။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝတည်း။ ဣဓ ကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ကျိပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဘဝ၌။ ဝါ၊ ကျိပစ္စုပ္ပန် ကမ္မဘဝကို ပြုစဉ်၌။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။)ဣမေ ပဥ္စ ဓမ္မာ၊ ကျိငါးပါးသောတရား

တို့သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ဘဝဟောင်းစုတိနှင့် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ဩက္ကန္တိ၊ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်တည်း။ပ။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ဣမေ ပဥ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ အာယတိံ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ၊ နောင်အခါ ဥပပတ္တိဘဝ၌။ ဣမေ ပဥ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဝါ၊ ကံဟူသော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ စတုသခေ်ပေ၊ဤလေးပါးသောအလ္ဘာတို့ကိုဋင်း။ ဣမေ တယော အဒ္ဓေ၊ ဤသုံးပါးသော ကာလတို့ကိုဋင်း။ တိသန္ဓိံ၊သုံးပါးသောအစပ်ရှိသော။ ဣမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုဋင်း။ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာ (အဖို့) တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်သောအခြင်းအရာ တို့နှင့်တက္ခ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အညာတိ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။

တံ၊ ထိုဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်။ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်ပေသတည်း။

စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်ကို
အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅-သမ္မသနဉာဏနိဒ္ဒေသ

၄၈။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ သ ခိပိတ္ဝာ၊ချုံး၍။ ဝါ၊ပေါင်းရုံး၍။ဝဝတ္ထာနေ၊ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။(ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမ္မသနေဉာဏံ၊ သမ္မသနဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ်,အနာဂတ်,ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌မူလည်း ဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပြင်ပ၌မူလည်း ဖြစ်သော။ ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ၊ကြမ်းတမ်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ဒူရေ ဝါ၊အဝေး၌မူလည်းဖြစ်သော။ ယံသန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌မူလည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသော။တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ဝါ၊ မမြဲဟု။ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားရှုမှတ်၏။ (ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတရားသည်။) ဧကံ၊တခုသော။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု သမ္မသနဉာဏ်ပေတည်း။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဆင်းရဲဟု။ ဝဝတ္ထေတိ၊ပိုင်းခြားရှုမှတ်၏။ (ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ဤတရားသည်။) ဧကံ၊

တခုသော။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု သမ္မသန ညာဏ်ပေတည်း။ အနတ္တတော၊ အနတ္တ အားဖြင့်။ ၀ါ၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားရှုမှတ်၏။ (ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတရားသည်။) ဧကံ၊ တခုသော။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု သမ္မသနညာဏ်ပေတည်း။ ယာကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ (အမှတ်မရှိသောလည်းဟူ) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ပ။ ယာကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ သညာ၊ သညာသည်။ပ။ ယေကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ပ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ၀ါ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌မူလည်း ဖြစ်သော။ပ။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ၀ါ၊ မမြဲဟု။ပ။

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ်,အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခယဋ္ဌေန ကုန်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။ ၀ါ၊ မမြဲ။ ဘယဋ္ဌေန။ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ ၀ါ၊ ဆင်းရဲတည်း။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနှစ်မရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ ၀ါ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ ၀၀တ္ထာနေ၊ ပိုင်းခြား ရှုမှတ်ရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမ္မသနေညာဏံ၊ သမ္မသနညာဏ်မည်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ပ။

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သခ်ံတံ၊ ပြုအပ်သောသဘောတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကို စဲ့၍ဖြစ်၏။ ခယမဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယမဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂမဓမ္မံ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်း, ကင်းခြင်း သဘောရှိ၏။ နိရောဓမဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ပ။ သမ္မသနေညာဏံ၊ သမ္မသနညာဏ်မည်၏။

ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်၊ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ ဘ၀ပစ္စယာ၊ ဘ၀ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘ၀ေ၊ ဘ၀သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ပ။အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ နတ္ထိ နသန္တိ၊မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ ၀၀တ္ထာနေ၊ ပိုင်းခြားရှုမှတ်ရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမ္မသနေညာဏံ၊ သမ္မသနညာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထိုသမ္မသနညာဏ်သည်။ ညာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ညာဏံ၊ ညာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ ၀၀တ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေညာဏန္တိ၊ ညာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ပဥ္စမော၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သမ္မသနညာဏနိဒ္ဒေသော၊ သမ္မသနညာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသ

၄၉။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဇာတံ၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဥဒယော၊ ဥဒယမည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဝယော၊ ဝယမည်၏။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ပ။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဘဝ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ဥဒယော၊ ဥဒယမည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဝယော၊ ဝယမည်၏။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။

ပဉ္ဆန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။

၅၀။ ပဉ္ဆန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စဝိသတိ လက္ခဏာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စဝိသတိလက္ခဏာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဉ္စဝိသ လက္ခဏာနိ၊ ငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ပ။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။

ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒသ လက္ခဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ပ။

ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမာနိ ပဠုလက္ခဏာနိ၊အဘယ်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ပဿတိ၊မြင်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ခြင်း (ရှိခြင်း) ကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်း,ရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်း,ရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကံ၏ဖြစ်ခြင်း, ရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ အာဟာရသမုဒယာ၊အာဟာရ၏ဖြစ်ခြင်း, ရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း လက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမာနိ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ခြင်း, (မရှိခြင်း)ကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်း, (မရှိခြင်း)ကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တဏှာနိရောဓာ၊ တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်း, (မရှိခြင်း)ကြောင့်။ပ။ ကမ္မနိရောဓာ၊ကံ၏ချုပ်ခြင်း,မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။အာဟာရနိရောဓာ၊အာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်း,(မရှိခြင်း)ကြောင့်။ပ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း လက္ခဏာကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ရူပက္ခန္ဓာ၏။ဝယံ၊ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒသ လက္ခဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ပ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမာနိ ပဠု လက္ခဏာနိ၊အဘယ်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်း, (ရှိခြင်း)ကြောင့်။ ဝိညာဏသမုဒယော၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်း,(ရှိခြင်း)ကြောင့်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ဝိ ညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ပ။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဠု လက္ခဏာနိ၊ ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနို၊ အဘယ် ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ခြင်း, (မရှိခြင်း)ကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဉ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏မျုပ်ခြင်း,(မရှိခြင်း)ကြောင့်။ ဝိညာဏကွန္ဓဿ၊ဝိညာဏကွန္ဓာ၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ပ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနို၊ ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ဒသ လက္ခဏာနို၊ ဤဆယ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စဝိသတိ လက္ခဏာနို၊ ဤနှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနို၊ ဤနှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ပညာသ လက္ခဏာနို၊ဤငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

တံ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံဟူ၏။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ အာဟာရသမုဒယော၊ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ၊ ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရဟုဆိုအပ်ကုန်သော။တယော ခန္ဓာ၊ သုံးပါးသောခန္ဓာတို့သည်။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ ဝိညာဏကွန္ဓော၊ ဝိညာဏကွန္ဓာသည်။ နာမရူပသမုဒယော၊ နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။

ဆဋ္ဌော၊ ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၇-ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏနိဒ္ဒေသ

၅၁။ အာရမ္မဏံ၊ ရုပ်အစရှိသောအာရုံကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ရှုဆင်ခြင်ပြီး၍။ ဝါ၊ ကုန်သည် ပျက်သည်ဟု သိမြင်ပြီး၍။ ဘင်္ဂါနုပဿနေ၊ ရှုမြင်သော ထိုစိတ်၏အပျက်ကို တဖန်ရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိပဿနေဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ရူပါရမ္မဏတာ၊ ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသော။ (ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၌–လည်းဟူ) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုရုပ်အာရုံကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ကုန်သည်ပျက်သည်ဟု သိမြင်ပြီး၍။ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုသိမြင်သောစိတ်၏။ ဘင်္ဂံ၊ အပျက်ကို။ အနုပဿတိ၊ တဖန်ရှု၏။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။

အနုပဿတီတိတ္ထေ၊ အနုပဿတိဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနုပဿတိ၊ တဖန်ရှုပါသနည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ နော အနုပဿတိ၊မရှု။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သုခတော၊ ချမ်းသာဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်, မပျော်မွေ့။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ နော အာဒိယတိ၊လက်မခံ,မယူ။

၅၂။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ နိစ္စသည်၊ မြဲသည်ဟုထင်မှတ်မှု နိစ္စသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ သုခသည်၊ ချမ်းသာဟုထင်မှတ်မှု သုခသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ အနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ အတ္တသည်၊ အတ္တဟု ထင်မှတ်မှု အတ္တသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော်။ နန္ဒိံ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသည်ရှိသော်။ ရာဂံ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ရှိသော်။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော၊ စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။ အာဒါနံ၊ လက်ခံခြင်း, ယူခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။

ဝေဒနာရမ္မဏတာ၊ ဝေဒနာလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဒာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ပ။ ဇရာမရဏာရမ္မဏတာ၊ ဇရာမရဏလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဒာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံအာရမ္မဏံ၊ ထိုဇရာမရဏအာရုံကို။ ပဋိသခ်ါ၊ကုန်သည် ပျက်သည်ဟုသိမြင်ပြီး၍။ တဿ စိတ္တဿ၊ သိမြင်သော ထိုစိတ်၏။ ဘင်္ဂံ၊အပျက်ကို။ အနုပဿတိ၊ တဖန်ရှု၏။ ။[အနုပဿတီတိ စသည်၌ အနက်တူပြီ။]

ဝတ္ထုသက်မနာစေဝ၊ အာရုံ၏အပျက်ဟူသော ရှေးဝတ္ထုမှ ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်ဟူသော အခြားဝတ္ထုသို့ ပြောင်းရွှေခြင်းငင်း။ ပညာယ၊ အဖြစ်အပျက် နှစ်ပါးစုံကိုရှုနေသော ပညာ၏။ ဝိဝဋ္ဋနာ စ၊ အဖြစ်မှ ဆုတ်နစ်ခြင်းငင်း။ ဝါ၊ အဖြစ်ကိုပယ်၍ အပျက်၌ တည်ခြင်းငင်း။ အာဝဇ္ဇနာဗလဥေဝ၊ (အာရုံ၏အပျက်ကိုရှုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌ပင်လျှင် ထိုရှုသောစိတ်၏ အပျက်ကို ရှုခြင်းငှါ) နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နိုင်သော အာဝဇ္ဇန်း အားစွမ်းငင်း။ ဧသာ၊ ဤအင်္ဂါသုံးပါး နှင့်ပြည့်စုံသော ဝိပဿနာသည်။ ပဋိသခ်ါဝိပဿနာ၊ ပဋိသခ်ါ ဝိပဿနာမည်၏။ ဝါ၊ အာရုံ၏ အပျက်ကိုရှုပြီး၍ ဝိပဿနာစိတ်၏ အပျက်ကို တဖန်ရှုသော ညာဏ်မည်၏။

အာရမ္မဏအနွယေန၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်ပြီးသောအာရုံသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနညာဏ်ဖြင့်။ ဥဘော၊ (မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သခ်ါရနှင့် မျက်မှောက် မမြင်အပ်သော အတိတ်အနာဂတ်သခ်ါရဟူ သော) နှစ်မျိုးလုံးသောအာရုံတို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထနာ၊ (တခဏခြင်းပျက်တတ်သော သဘောအားဖြင့်) တူညီကြသည်ဟု ပိုင်းခြား မှတ်သားနိုင်ခြင်းငင်း။ နိရောဓေ၊ ပျက်ခြင်း ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ချုပ်ခြင်း၌၊ အဓိမုတ္တတာ၊ စိတ်ဝင်စားသည်၏အဖြစ်, ညွှတ်ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ငင်း။ ဧသာ၊ ဤအင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော

ဝိပဿနာသည်။ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ၊ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာမည်၏။ ဝါ၊အပျက်လက္ခဏာကိုရှုသော ဉာဏ်မည်၏။

အာရမ္မဏာ၌၊ ရုပ်ဝေဒနာစသော တပါးပါးသောအာရုံကိုလည်း။ ပဋိသန်ဓေါ၊ ကုန်သည်ပျက်သည်ဟုသိမြင်ပြီး၍။ ဘင်္ဂ၌၊ ထိုသိမြင်သောစိတ်၏ အပျက်ကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊ တဖန်ရှု၏။ သုညတောစ၊ ပျက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ ဆိတ်သောအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော ဝိပဿနာသည်။ အဓိပညာဝိပဿနာ၊ အဓိပညာ ဝိပဿနာမည်၏။ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်မည်၏။

တီသု၊ (အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်အားဖြင့်) သုံးပါးကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ အနုပဿနာတို့၌။ ကုသလော၊ လိမ္မာသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတသ္သော— စတူသု၊ (နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာစသည်အားဖြင့်) လေးပါးကုန်သော။ ဝိပဿနာသုစ၊ ဝိပဿနာတို့၌ဌင်း။ တယောဥပဋ္ဌာနေ စ၊(ခယ ဝယ သုညအားဖြင့် ထင်ခြင်းဟူသော)သုံးပါးသောထင်ခြင်း၌ဌင်း။ ကုသလတာ—ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ ကြောင့်။ န ကာမွတိ၊ မတုန် မလှုပ်။

တံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ ပဋိသန်ဓိဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ဉာဏံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဘင်္ဂါ နုပဿနာဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၈-အာဒီနဝဉာဏနိဒ္ဒေသ

၅၃။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးအားဖြင့် ထင်သောအာရုံ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ဗညာသည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟုထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊ သန်းရှ နိမိတ်သည်။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ဂတိ၊ လားရာ ဂတိသည်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပပတ္တိ၊ ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇရာ၊ အိုခြင်းသည်။ ဗျာဓိ၊ နာခြင်းသည်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ သောကော၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည်။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်းသည်။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွဲပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟုထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ခေမံ၊ ဘေးကင်းရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ သန္တိပဒဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသောနိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။အနုပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာမပင်ပန်းခြင်းသည်။ ခေမံ၊ ဘေးကင်းရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ သန္တိပဒဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်မည်၏။

["ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ" ဟူသော ယုဂလဝါရ၌ အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ။ ဘေးဟု ထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ အာဒီနဝဥာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟု ထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ အာဒီနဝဥာဏ်မည်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ သန္တိပဒဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ သန္တိပဒဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဥာဏ်မည်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခံ၊ အနုပ္ပါဒေါ သုခံ၊ ဟူသော ယုဂလဝါရ၌ အနက်ဘူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ ကာမဂုဏ်အစာ, ဝဋ္ဌဆင်းရဲအစာ, ကိလေသာအစာ, နှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟုထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ အာဒီနဝဥာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ အစာနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟု ထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ မည်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ နိရာမိသံ၊ အစာကင်း၏။ဣတိ၊ဤသို့။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ နိရာမိသံ၊ အစာကင်း၏။ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ မည်၏။

[ဥပ္ပါဒေါ သာမိသံ၊ အနုပ္ပါဒေါ နိရာမိသံ၊ ဟူသော ယုဂလဝါရ၌ အနက်တူပြီ။]

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သန်ါရာ၊ သန်ါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟု ထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ အာဒီနဝဥာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပ္ပါးခြင်းသည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစ္ဒာပင်ပန်းခြင်းသည်။ သန်ါရာ၊သန်ါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဘေးဟု ထင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အာဒီနဝေဥာဏံ၊ အာဒီနဝဥာဏ်မည်၏။

အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သန်ါရငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေး

သော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်၏။ပ။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာ မပင်ပန်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သန္တိပဒေ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်၏။

[ဥပပါဒေါ သခ်ါရာ၊ အနုပပါဒေါ နိဗ္ဗာနံ၊ ဟူသော ယုဂလဝါရ၌ကား အနက်တူပြီ။]

ဥပပဇ္ဇ၊ဒဇ္ဇ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုဂုဏ်း။ ပဝတ္တဇ္ဇ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကိုဂုဏ်း၊ နိမိတ္တဇ္ဇ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကိုဂုဏ်း။ အာယူဟနဇ္ဇ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုဂုဏ်း။ ပဋိသန္ဓိဇ္ဇ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဂုဏ်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမြင်သည်။ အာဒီနဝေဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။

အနုပပါဒဇ္ဇ၊မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုဂုဏ်း။အပပဝတ္တဇ္ဇ၊ မဖြစ်ပွါးခြင်းကိုဂုဏ်း။ အနိမိတ္တဇ္ဇ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကင်းခြင်းကိုဂုဏ်း။ အနာယူဟနဇ္ဇ၊ အားမထုတ်ခြင်းကိုဂုဏ်း။ အပပဋိသန္ဓိဇ္ဇ၊ ပဋိသန္ဓေမနေခြင်းကိုဂုဏ်း။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာဟူ၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမြင်သည်။ သန္တိပဒေဉာဏံ၊ သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။

ဣဒံ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ ဤအာဒီနဝဉာဏ်သည်။ ပဇ္ဇသု ဌာနေသု၊ ငါးပါးသော အရာတို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ သန္တိပဒေဉာဏံ၊ ဤသန္တိပဒဉာဏ်သည်။ ပဇ္ဇဌာနေ၊ ငါးပါးသော အရာ၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ (အာဒီနဝေဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ ပဇာနန္တော၊ အပြားအားဖြင့်သိသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဒဿဉ္စာဏော၊ ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဒိန္နံဉ္စာဏာနံ၊ နှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့၌။ ကုသလတာ ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ကြောင့်။ န ကမ္ပတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

တံ၊ ထိုအာဒီနဝဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာဒီနဝဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၉-သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏနိဒ္ဒေသ

၅၄။ မဉ္ဆိတုကမျတာပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ ဥပပါဒစသည်ကို စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်သော။ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသုဉာဏံ၊သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဥပပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ မဉ္ဆိတုကမျတာ ပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသုဉာဏံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကို။ပ။ ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းကို။ မဉ္ဆိတုကမျတာ ပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။

ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ မုဥ္ဆတုကမျတာ ပဋိသခ်ၤါ သန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ မုဥ္ဆတုကမျဟာ ပဋိသခ်ၤါသန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။

ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ မုဥ္ဆတုကမျတာ ပဋိသခ်ၤါသန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။

ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ အစာနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ အစာနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ မုဥ္ဆတုကမျတာ ပဋိသခ်ၤါသန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။

ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသည်။ သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ မုဥ္ဆတုကမျတာ ပဋိသခ်ၤါ သန္တိဋ္ဌနာ၊ စွန့်လွှတ်လိုသဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာသု ဉာဏံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉာဏ်မည်၏။

ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ တေ သခ်ၤါရေ၊ ထိုသခ်ၤါရတို့ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာ မည်၏။ ယေ စ သခ်ၤါရာ၊ အကြင်လျစ်လျူ ရှုအပ်သော သခ်ၤါရတို့သည်၎င်း။ ယာ စ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် လျစ်လျူရှုတတ်သော ဥပေက္ခာသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ဧတေ ဥဘောပိ၊ ထိုသခ်ၤါရနှင့် ဥပေက္ခာ နှစ်ပါးလုံး တို့သည်လည်း။ သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ တေ သခ်ၤါရေ၊ ထိုသခ်ၤါရတို့ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာမည်၏။ ပ။ ဥပါယာသော၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ တေ သခ်ၤါရေ၊ ထိုသခ်ၤါရတို့ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာမည်၏။ ယေ စ သခ်ၤါရာ၊ အကြင် လျစ်လျူရှုအပ်သော သခ်ၤါရတို့သည်၎င်း။ယာ စ ဥပေက္ခာ၊အကြင်လျစ်လျူရှုတတ်သော ဥပေက္ခာသည်၎င်း။(အတ္ထိ၊ရှိကုန်၏။) ဧတေ ဥဘောပိ၊ ထိုသခ်ၤါရနှင့် ဥပေက္ခာ နှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်း။ သခ်ၤါရာ၊ သခ်ၤါရတို့တည်း။ တေ သခ်ၤါရေ၊ ထိုသခ်ၤါရတို့ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာမည်၏။

၅၅။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာဃ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးမျှဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ ရှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သခ်ၤါရုပေက္ခာဃ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာဉ်။

စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ ဇောဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သေက္ခဿ၊သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ၊ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေက္ခဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ် နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ဓါရုပေက္ခံ၊သန်ဓါရုပေက္ခာကို။ အဘိနန္ဒတိ ဝါ၊ နှစ်သက်မှုလည်း နှစ်သက်၏။ ဝိပဿတိ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မှုလည်းရှု၏။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမေဟိ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သေက္ခဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတမေဟိ တိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ် သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပ။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ဓါရုပေက္ခံ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာကို။ အဘိနန္ဒတိ ဝါ၊ နှစ်သက်မှုလည်း နှစ်သက်၏။ ဝိပဿတိ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်မှုလည်း ရှု၏။ ပဋိသန်ဓါယ၊ ရှုဆင်ခြင်၍။ ဖလသမာပတ္တိ ဝါ၊ ဖလသမာပတ်ကိုမှုလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ သေက္ခဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ၊ ဤသုံးပါး သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ကတမေဟိ တိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ် သုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဝိတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ဓါရုပေက္ခံ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာကို။ဝိပဿတိ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် မှုလည်း ရှု၏။ ဖလသမာပတ္တိ ဝါ၊ ဖလသမာပတ်ကိုမှုလည်း။သမာပဇ္ဇတိ၊ဝင်စား၏။ အဇ္ဈု ပေက္ခိတ္တာ၊ လျစ်လျူရှု၍။သုညတဝိဟာရေန ဝါ၊ သုညတဝိဟာရဖြင့်ဝင်း။ အနိမိတ္တဝိဟာရေန ဝါ၊ အနိမိတ္တဝိဟာရဖြင့်ဝင်း။ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရေန ဝါ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရဖြင့်ဝင်း။ ဝိဟရတိ၊နေ၏။ ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ၊ဤသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။စိတ္တာဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅၆။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အားဌင်း။ သေက္ခဿ စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အားဌင်း။ သန်ဓါရုပေက္ခာယ၊ သန်ဓါရုပေက္ခာဉ်။ စိတ္တာဿ၊စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ကေတ္တံ၊ တူညီသည်။ ။တနည်းကား၊ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်း၏။ ကေတ္တံ၊ တူညီသည်၏ အဖြစ်သည်။ (နောက်၌လည်းနည်းတူပင်။) ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ သန်ဓါရုပေက္ခံ၊ သန်ဓါရု

ပေက္ခာကို။အဘိနန္ဒတော၊နှစ်သက်သော။ပုထုဇ္ဇနဿ၊ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ဘာ၀နာယ၊ဘာ၀နာ၏။ပရိပန္ထော၊ဘေးရန်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ပဋိ၀ေ၀ဿ၊မင်္ဂဖြင့် သစ္စာကိုသိခြင်း ပဋိ၀ေ၀၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာယတိံ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။သခ်ၤါရုပေက္ခံ သခ်ၤါရုပေက္ခာကို။ အဘိနန္ဒတော၊ နှစ်သက်သော။ သေက္ခဿပိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ဘာ၀နာယ၊ ဘာ၀နာ၏။ ပရိပန္ထော၊ ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥတ္တရိ ပဋိ၀ေ၀ဿ၊ အထက်အထက်မင်္ဂဖြင့် သစ္စာကိုသိခြင်း ပဋိ၀ေ၀၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သေက္ခဿ စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခာယ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေန၊ နှစ်သက်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ကေတ္တံ၊ တူညီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သေက္ခဿ စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ ဝိတရာဂဿ စ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခာယ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ ကေတ္တံ၊ တူညီသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သခ်ၤါရုပေက္ခံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာကို။ အနိစ္စတောပိ၊ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္တတောပိ၊ အနတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာကို။ အနိစ္စတောပိ၊ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္တတောပိ၊ အနတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိတရာဂေါပိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခံ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာကို။ အနိစ္စတောပိ၊ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခတောပိ၊ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္တတောပိ၊အနတ္တအားဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဧ၀ံ၊ဤသို့။ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သေက္ခဿ စ၊သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ ဝိတရာဂဿ စ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခာယ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ကေတ္တံ၊ တူညီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ။တနည်းကား၊ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်း၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်သည်။ (နောက်၌လည်းနည်းတူပင်) ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာသည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေက္ခဿပိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာသည်။ ကုသလာ ကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သခ်ၤါရုပေက္ခာ၊ သခ်ၤါရုပေက္ခာသည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ ကုသလာဗျာကတဋ္ဌေန၊ ကုသိုလ် အဗျာကတ သဘောအားဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်းသည်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သခ်

ရုပေကွာ၊ သန်ါရုပေကွာသည်။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ တရံတခါ၌။ သုဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ တရံတခါ၌။ နသုဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာ မသိအပ်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာမထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေက္ခသေ့ပိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ သန်ါရုပေကွာ၊ သန်ါရုပေကွာသည်။ပ။ နသုဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာမထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတရာဂဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန်ါရုပေကွာ၊ သန်ါရုပေကွာသည်။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ သုဝိဒိတာ၊ ကောင်းစွာသိအပ်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ဝိဒိတဋ္ဌေန စ၊ ထင်ရှားသိအပ်သောသဘော, ထင်သောသဘောအားဖြင့်ဌင်း။ အဝိဒိတဋ္ဌေန စ၊ ထင်ရှားမသိအပ်သောသဘော, မထင်သောသဘောအားဖြင့်ဌင်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ါရုပေကွံ၊ ဤသန်ါရုပေကွာကို။ အတိတ္တတ္တာ၊ ဝိပဿနာကိစ္စ မပြည့်ဝ မပြီးဆုံးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ သေက္ခောပိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သန်ါရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို။ အတိတ္တတ္တာ၊ ဝိပဿနာကိစ္စ မပြည့်ဝ မပြီးဆုံးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ံရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို။ တိတ္တတ္တာ၊ ဝိပဿနာကိစ္စ ပြည့်ဝပြီးဆုံးပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြီးဆုံးပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ တိတ္တဋ္ဌေန စ၊ ပြည့်ဝပြီးဆုံးသော သဘောအားဖြင့်ဌင်း။ အတိတ္တဋ္ဌေန စ၊ မပြည့်ဝမပြီးဆုံးသော ဘဘောအားဖြင့်ဌင်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ါရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ၊ သုံးပါးသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ံရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို၊ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ၊ သုံးပါးသောသံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ ဥတ္တရိလာဘတ္ထာယ၊ အထက်မဂ်ကိုရခြင်းငှါ။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ါရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထာယ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဋ္ဌ ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ပ။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ ပဟီနဋ္ဌေန စ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောသဘောအားဖြင့်ဌင်း။ အပဟီနဋ္ဌေန စ၊ မပယ်အပ်သေးသော သဘောအားဖြင့်ဌင်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သေက္ခဿ စ၊ ဧသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ ဝိတရာဂဿ စ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ဌင်း။ သန်ါရုပေကွာယ၊ သန်ါရုပေကွာဋ္ဌ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟာရော၊ ရှေးရှု့ဆောင်ခြင်းသည်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ါရုပေကွံ၊ သန်ါရုပေကွာကို။ အဘိနန္ဒတိ ဝါ၊ နှစ်သက်မူလည်း နှစ်သက်၏။ ဝိပဿတိ ဝါ၊ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်

မူလည်း ရှု၏။ ပဋိသခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဖလသမာပတ္တိံ ဝါ၊ ဖလသမာပတ်ကိုမူလည်း။ သမာ ပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ဝီတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သခ်ါရုပေက္ခံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာကို။ ဝိပဿတိ ဝါ၊ ဝိပဿနာဥာဏ်ဖြင့်မူလည်း ရှု၏။ ပဋိသခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဖလသမာပတ္တိံ ဝါ၊ ဖလသမာပတ်ကိုမူလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ တံ၊ ထိုသခ်ါရုပေက္ခာကို။အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဝာ၊ လျစ်လျူရှု၍။ သုညတဝိဟာရေန ဝါ၊ သုညတဝိဟာရဖြင့်၎င်း။အနိမိတ္တဝိဟာရေန ဝါ၊အနိမိတ္တ ဝိဟာရဖြင့်၎င်း။ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရေန ဝါ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရဖြင့်၎င်း။ ဝိဟရတိ၊နေ၏။ဧဝံ၊ ဤသို့။သေက္ခဿ စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ဝီတရာဂဿ စ၊ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။သခ်ါရုပေက္ခာယ၊ သခ်ါရုပေက္ခာ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟာရော၊ ရှေးရှူဆောင်ခြင်းသည်။ ဝိဟာရ သမာပတ္တဋ္ဌေန၊ ဝိဟာရသမာပတ္တိသဘောအားဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

၅၇။ ကတိသခ်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမထဝသေန၊သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကတိသခ်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော သခ်ါရုပေက္ခာ တို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အဋ္ဌသခ်ါ ရုပေက္ခာ၊ ရှစ်ပါးသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒသ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ ဆယ်ပါးသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ဝိပဿနာ ဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမာ အဋ္ဌ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ် ရှစ်ပါးသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ၊ နီဝရဏေ၊ နီဝရဏတို့ကို။ ပဋိသခ်ါ၊ ဆင်ခြင်၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသုဥာဏံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာဥာဏ်မည်၏။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ဒုတိယစျာန်ကို။ပ။နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊အာကိဉ္စညာယတန သညာကို။ ပဋိသခ်ါ၊ ဆင်ခြင်၍။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသုဥာဏံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာဥာဏ်မည်၏။ ဣမာ အဋ္ဌ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ ဤရှစ်ပါးသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမာ ဒသ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ် ဆယ်ပါးသော သခ်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ဝိပဿနာ ဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သောတာ ပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ပ။ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။ ပဋိသခ်ါ၊ ဆင်ခြင်၍။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာ သည်။ သခ်ါရုပေက္ခာသုဥာဏံ၊ သခ်ါရုပေက္ခာဥာဏ်မည်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ် အကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ပ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂပဋိလာ ဘတ္ထာယ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။သကဒါဂါမိဖလသမာ ပတ္တတ္ထာယ၊ သကဒါဂါ မိဖလသမာပတ်အကျိုးငှါ။ပ။ အနာဂါမိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္ထာယ၊ အနာဂါမိမဂ်ကိုရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ အနာဂါမိ ဖလသမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂပဋိလာ ဘတ္ထာယ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရခြင်းအကျိုးငှါ ။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ အရဟတ္တဖလ သမာပတ်အကျိုးငှါ ။ပ။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သုညတဝိဟာရသမာပတ်အကျိုးငှါ။ပ။

အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တိတ္ထာယ၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ် အကျိုးငှါ။ ဥပါဒိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ။ပ။ပဋိသန္ဓိ ံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို။ ပဋိသန်၊ ဆင်ခြင်၍။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ကောင်းစွာ တည်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သန်ါရုပေက္ခာသုညာဏံ၊ သန်ါရုပေက္ခာညာဏ်မည်၏။ကြမာ ဒသသန်ါရုပေက္ခာ၊ ကျိဆယ်ပါးသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ဝိပဿနာဝသေန၊ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၅၈။ ကတိ သန်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည် ကုန်သနည်း။ကတိ သန်ါရုပေက္ခာ၊ အဘယ်မျှသောသန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတမည်ကုန်သနည်း။ ပန္နရသ သန်ါရုပေက္ခာ၊ တဆယ့်ငါးပါးသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ တိဿော သန်ါရုပေက္ခာ၊ သုံးပါးသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတမည်ကုန်၏။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ သန်ါရုပေက္ခာ၊ သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ နတ္ထိ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။

ပဋိသန်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ ဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပညာ၊ သန်ါရုပေက္ခာညာဏ်တို့သည်။ စိတ္တဿ၊ သမာဓိစိတ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွေ၊ သမထ, ဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်ပါးသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တယော၊ သမထ, ဝိပဿနာ, ဖလသမာပတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သေက္ခဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာနယ်ပယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိတရာဂဿ စ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာဖြစ်သော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ တယော၊ သုညတ ဖလသမာပတ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုံးပါးတို့သည်။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ယေဟိ၊ ယင်း သန်ါရုပေက္ခာတို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ (ဝိတက္က ဝိစာရာဒိတော ဝါ၊ ဝိတက် ဝိစာရစသည်တို့မှ သော်၎င်း။ ဥပါဒါဒိတော ဝါ၊ ဥပါဒစသည်တို့မှ သော်၎င်း။) ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါ၏။

အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ ညာဏဿ၊ညာဏ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာ နယ်ပယ် တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ သန်ါရုပေက္ခာ၊ သန်ါရုပေက္ခာတို့သည်။ တိဏ္ဏံ ဝိမောက္ခာနံ၊ သုညတ စသော သုံးပါးသော ဝိမောက္ခတို့၏။ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ အာကာရာ၊ ဤအခြင်း အရာတို့ကို။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာ-ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ လေ့ကျင့် အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်ါရုပေက္ခာသု၊ သန်ါရုပေက္ခာတို့၌။ကုသလေ၊ လိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊အထူးထူးသော အယူ ဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ကြောင့်။ န ကမ္ပတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

တံ၊ ထိုသခ်ါရုပေက္ခာဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ မုဥ္စိတုကမျတာ ပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သခ်ါရုပေက္ခာသု ဥာဏန္တိ၊ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

နဝမော၊ ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သခ်ါရုပေက္ခာဥာဏနိဒ္ဒေသော၊ သခ်ါရုပေက္ခာဥာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၀-ဂေါတြဘုဥာဏနိဒ္ဒေသ

၅၉။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်သော သခ်ါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဌနေ၊ ထခြင်း,ဆုတ်နစ်ဖဲခွါခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဂေါတြဘုဥာဏံ၊ ဂေါတြဘူဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊ကျော်လွန်တတ်၏။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ဂေါတြဘူမည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ပ။ ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ အပြင်အပဖြစ်သော သခ်ါရနိမိတ်ကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ အနုပ္ပါဒံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ပ။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။

ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အဘိဘုယျိတ္ဝာ၊ ကျော်လွန်၍။ အနုပ္ပါဒံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ပ။ဗဟိဒ္ဓါ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊အပြင်အပဖြစ်သော သခ်ါရနိမိတ်ကို။ အဘိဘုယျိတ္ဝာ၊ ကျော်လွန်၍။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။

ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထတတ်၏။ပ။ဥပါယာသာ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ဂေါတြဘူမည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ သခ်ါရနိမိတ္တာ၊အပြင်အပဖြစ်သော သခ်ါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ အနုပ္ပါဒံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ပ။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။

ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ထ၍။ အနုပ္ပါဒံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့။ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ပ။ဗဟိဒ္ဓါ သခ်ါရနိမိတ္တာ၊ အပြင်ပဖြစ်သော သခ်ါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ထ၍။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။

ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါတတ်၏ ။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တာ၊ အပြင်ပ ဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါတတ်၏။ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ပ။

ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှ။ ဝိဝဋ္ဋိတ္ထာ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါ၍၊ အနုပ္ပါဒံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တာ၊ အပြင်ပဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝိဝဋ္ဋိတ္ထာ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါ၍။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။

၆၀။ ကတိ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ အဘယ်မျှသော ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကတိ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ အဘယ်မျှသောဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အဋ္ဌ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသော ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဒသ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသောဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမေ အဋ္ဌ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊အဘယ်ရှစ်ပါးသော ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ နိဝရဏေ၊ နိဝရဏတို့ကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ (ဤအရာ၌ကား ဓမ္မ၏ဝိသေသန ဖြစ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူ-ဟု ဒီဃနှင့်သင့်သည်။) ဒုတိယံစျာနံ၊ ဒုတိယ စျာန်ကို။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန သမာပတ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူမည်၏။ ကွမေ အဋ္ဌ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ ဣဿရိယသုခသဒိသာ ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမေ ဒသ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊အဘယ်ဆယ်ပါးသောဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ပ။ သောတာပတ္တိဖလ သမာပတ္တတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သကဒါဂါမိဖလ သမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ အနာဂါမိမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ အနာဂါမိဖလ သမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ အရဟတ္တဖလ သမာပတ္တတ္ထာယ၊ အရဟတ္တဖလ သမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သုညတဝိဟာရ သမာပတ် အကျိုးငှါ။ပ။ အနိမိတ္တဝိဟာရ သမာပတ္တတ္ထာယ၊ အနိမိတ္တဝိဟာရ သမာပတ်အကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ပ။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ကျော်လွန်တတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊

ဂေါတြဘူမည်၏။ဤမေ ဒသ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ ဤဆယ်ပါးသောဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ ဝိပဿနာ ဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတိ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ အဘယ်မျှသော ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ကုသလာ၊ကုသိုလ်မည်ကုန်သနည်း။ ကတိ၊ အဘယ်မျှသော ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်မည်ကုန်သနည်း။ ကတိ၊ အဘယ်မျှသော ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတမည်ကုန်သနည်း။ ပန္နရသ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ တဆယ့်ငါးပါးသော ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။တယော ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊သုံးပါးသော ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။အဗျာကတာ၊ အဗျာကတမည်ကုန်၏။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ နတ္ထိ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။

သာမိသဥ္ဇ၊ နိကန္တိကိလေသာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဂေါတြဘူဥာဏ်ရှစ်ပါးကိုငင်း။ နိရာမိသဥ္ဇ၊ နိကန္တိကိလေသာမိသကင်းသော ဝိပဿနာဂေါတြဘူဥာဏ်ဆယ်ပါးကိုငင်း။ ပဏိဟိတဥ္ဇ၊ နိကန္တိဖြင့်တောင့်တအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဂေါတြဘူ ဥာဏ်ရှစ်ပါးကိုငင်း။ အပ္ပဏိဟိတဥ္ဇ၊ နိကန္တိဖြင့်မတောင့်တအပ်သော ဝိပဿနာဂေါတြဘူဥာဏ် ဆယ်ပါးကိုငင်း။ သညုတ္တဥ္ဇ၊ နိကန္တိနှင့် ယှဉ်စပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဂေါတြဘူဥာဏ် ရှစ်ပါးကိုငင်း။ ဝိသညုတ္တဥ္ဇ၊နိကန္တိနှင့် မယှဉ်မစပ်သော ဝိပဿနာဂေါတြဘူဥာဏ် ဆယ်ပါးကိုငင်း။ ဝုဋ္ဌိတဥ္ဇ၊ နိကန္တိမှငင်း,ဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရနိမိတ်မှငင်း ထသော ဝိပဿနာဂေါတြဘူဥာဏ် ဆယ်ပါးကိုငင်း။ အဝုဋ္ဌိတဥ္ဇ၊ နိကန္တိ,သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ မထသောမဟဂ္ဂုတ်ဂေါတြဘူဥာဏ် ရှစ်ပါးကိုငင်း။ (ဝေဒ်တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။)

(တေသု၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဂေါတြဘူတို့တွင်။) အဋ္ဌ၊ သာမိသစသည်မည်သော ရှစ်ပါးသော မဟဂ္ဂုတ် ဂေါတြဘူတို့သည်။ သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒသ၊ နိရာမိသစသည်မည်သော ဆယ်ပါးသော ဂေါတြဘူတို့သည်။ ဥာဏဿ၊ ဥာဏ်၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာ နယ်ပယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ ဂေါတြဘူ တရားတို့သည်။ တိဏ္ဏံဝိမောက္ခာနံ၊ သုံးပါးသော ဝိမောက္ခတို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဤမေ အာကာရာ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ကို။ ယဿ၊အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာ-ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ လေ့ကျက်အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဝဋ္ဌေ ဝုဋ္ဌာနေ၊ ဝိဝဋ္ဌဟု ဆိုအပ်သော ဂေါတြဘူဥာဏ်၌။ ကုသလော။ လိမ္မာသည် ဖြစ်၍။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒတို့၌။ ဝါ၊တို့ကြောင့်။ နကမ္ပတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

တံ၊ ထိုဂေါတြဘူဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ပညာမည်၏။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဌနေ ပညာ ဂေါတြဘုဥာဏန္တိ၊ဥာဏံ-ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဒသမော၊ ဆယ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဂေါတြဘုဥာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဂေါတြဘူဥာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ပြီးပြီ။

၁၁-မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသ

၆၁။ ဒုဘတော၊ နိမိတ္တ,ပဝတ္တန္ဒစ်ပါးစုံမှ။ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊ထခြင်း ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခါခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ မဂ္ဂေ ဉာဏ်၊ မဂ္ဂဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ် သနည်းဟူမူကား။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏော၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်တတ်သော သဘော အားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေဉာဏန္တိ။ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ ရွှေ့ရွှတင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရ နိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ။ ဉာဏ်-ဟူ၍ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာသည်။ မိစ္ဆာဝါစာယ၊ မိစ္ဆာဝါစာမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။။ပ။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘော အားဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။။ပ။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ စင်ကြယ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝါ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘော အားဖြင့်။ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမသည်။ မိစ္ဆာဝါယာမာ၊ မိစ္ဆာဝါယာမမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသတိ၊သမ္မာသတိသည်။ မိစ္ဆာသတိယာ၊ မိစ္ဆာသတိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ မိစ္ဆာသမာဓိတော၊ မိစ္ဆာသမာဓိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာသမာဓိသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိစ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ နိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၊ သကဒါဂါမိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသညောဇနာ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်မှ၎င်း။။ပဋိဃသညောဇနာ၊ပဋိဃသံယောဇဉ်မှ၎င်း။ဩဠာရိကာ၊ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂါနုသယာ၊ ကာမရာဂါနုသယမှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ ပဋိဃာနုသယမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ တဒနုဝတ္တက

ကိလေသေဟိ စ၊ ထိုသံယောဇဉ် အနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှ ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ပ။

အနာဂါမိမဂ္ဂကွဏော၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သမ္မာသမာဓိသည်။ အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာမရာဂသညောဇနာ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်မှ၎င်း။ ပဋိဃသညောဇနာ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်မှ၎င်း။ အဏုသဟဂတာ၊သိမ်မွေ့သော။ ကာမရာဂါနုသယာ၊ ကာမရာဂါနုသယမှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ ပဋိဃာနုသယမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိစ၊ ထိုသံယောဇဉ်အနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ပ။

အရဟတ္တမဂ္ဂကွဏော၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ရူပရာဂါ၊ ရူပရာဂမှ၎င်း။ အရူပရာဂါ၊ အရူပရာဂမှ၎င်း။ မာနာ၊ မာနမှ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စာ၊ ဥဒ္ဓစ္စမှ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာမှ၎င်း။ မာနာနုသယာ၊ မာနာနုသယမှ၎င်း။ ဘဝရာဂါနုသယာ၊ ဘဝရာဂါနုသယမှ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယာ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုရူပရာဂ အရူပရာဂစသည်တို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဘတော၀ုဋ္ဌာန ဝိ၀ဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။၀ုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၆၂။ ဇာတေန၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသော လောကုတ္တရာစျာန်ဖြင့်။ အဇာတံ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ကိလေသာအပေါင်းကို။ စျာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ စျာနံ၊စျာန်ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စျာနဝိမောက္ခေ၊ စျာနဝိမောက္ခ၌။ ကုသလတာ-ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူသော အယူဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အထူးထူးသော အယူဝါဒတို့ကြောင့်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

သမာဒဟိတ္တာ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထား၍။ ဝါ၊ တည်ကြည်စေ၍။ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိပဿတိစေ-ဝိပဿတိစ၊ ဝိပဿနာလည်းရှု၏။ ဝိပဿမာနော စေ-ဝိပဿမာနောစ၊ ဝိပဿနာရှုသော်လည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ သမာဒဟော၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားရာ၏။ ဝါ၊ တည်ကြည်စေရာ၏။ တဒါ၊ ထိုရှုသောအခြင်းအရာဖြင့် စိတ်ကိုတည်ကြည်စေသောအခါ၌။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာသည်၎င်း။ သမထော စ၊ သမထသည်၎င်း။ အဟု၊ ဖြစ်၏။(တာ၊ ထိုသမထဝိပဿနာတို့သည်။) သမာနဘာဂါ၊ တူညီသောအဖို့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစုံဖွဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဝတ္တရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဒဿနံ၊ အမြင်သည်။ ဒုဘတော၊ နှစ်ပါးသောအဖို့မှ။ ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထသော။ပညာ၊ ပညာမည်၏။ (သာ၊ထိုပညာသည်။)

အမတံ၊သေခြင်းကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဖဿေတိ၊ မျက်မှောက်တွေ့သော၊အားဖြင့် ဆိုက်ရောက်၏။

(ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဝိမောက္ခစရိယံ၊ ဝိမောက္ခတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ အသမ္မောဟ၏အစ္ဆမ်း, ပစ္စဝေက္ခဏာ၏အစ္ဆမ်းအား‌ဖြင့် သိ၏။ (သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) နာနတ္တေကတ္တကောဝိဒေါ၊ဝိမောက္ခတို့၏ ထူးသည်၏အဖြစ်, တူသည်၏အဖြစ်၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဒ္ဝိန္နံ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ ဒဿနဉာဏ်, ဘာဝနာဉာဏ်တို့၌။ ကုသလတာ- ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာ ဒိဋ္ဌိသု၊အထူးထူးသော အယူဝါဒတို့၌။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ကြောင့်။ န ကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

တံ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဧကောဒသမော၊ တဆယ့်တခုမြောက်ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

မဂ်ဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၂-ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသ

၆၃။ ပယောဂပဋိပဋိဿဒ္ဓိပညာ၊ နှစ်ပါးစုံမှထမှု မဂ်လှုံလ၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပညာသည်။ ဖလေဉာဏံ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘော အား‌ဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ။ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ‌ဌင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ‌ဌင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တံပယောဂပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုထခြင်းလှုံလငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တေံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မဂ္ဂဿ၊ (သောတာပတ္တိ)မဂ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊အာရုံသို့ ရှေ့ရှုတင်သောသဘော အား‌ဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်။ပ။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအား‌ဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ မိစ္ဆာသမာဓိတော၊မိစ္ဆာသမာဓိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ထိုမိစ္ဆာသမာဓိသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ‌ဌင်း။ ခန္ဓေဟိစ၊ ခန္ဓာတို့မှ‌ဌင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊အလုံးစုံသော သင်္ခါရ နိမိတ်တို့မှလည်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တံပယောဂပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုထခြင်းလှုံလ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ပေါ်၏။ တေံ၊ ဤသမ္မာသမာဓိသည်။ မဂ္ဂဿ၊(သောတာပတ္တိ)မဂ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သကဒါဂါမိမဂ် ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသညောဇနာ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်မှဂုင်း။ ပဋိဃသညောဇနာ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်မှဂုင်း။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂါနုသယာ၊ ကာမရာဂါနုသယမှဂုင်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ ပဋိဃာနုသယမှဂုင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တက ကိလေသေဟိ စ၊ ထိုသံယောဇဉ် အနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှဂုင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှဂုင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ် တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တံ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထို ထခြင်းလုံ့လ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဧတံ၊ဤသမ္မာသမာဓိသည်။ မဂ္ဂဿ၊ (သကဒါဂါမိ) မဂ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌။ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သော။ကာမရာဂသညောဇနာ၊ ကာမရာဂ သံယောဇဉ်မှဂုင်း။ ပဋိဃသညောဇနာ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်မှဂုင်း။ အဏုသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သော။ကာမရာဂါနုသယာ၊ ကာမရာဂါနုသယမှဂုင်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ ပဋိဃာနုသယမှဂုင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ပ။ ဧတံ၊ ဤသမ္မာသမာဓိသည်။ မဂ္ဂဿ၊ (အနာဂါမိ) မဂ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ရူပရာဂါ၊ ရူပရာဂမှဂုင်း။ အရူပရာဂါ၊ အရူပရာဂမှဂုင်း။ မာနာ၊ မာနမှဂုင်း။ ဥဒ္ဓစ္စာ၊ဥဒ္ဓစ္စမှဂုင်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊အဝိဇ္ဇာမှဂုင်း။ မာနာနုသယာ၊မာနာနုသယမှဂုင်း။ဘဝရာဂါနုသယာ၊ ဘဝရာဂါနုသယမှဂုင်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယာ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယမှဂုင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တက ကိလေသေဟိ စ၊ ထိုရူပရာဂ အရူပရာဂ စသည်တို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်သော ကိလေသာတို့မှဂုင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှဂုင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရ နိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တံ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထို ထခြင်းလုံ့လ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဧတံ၊ ဤ သမ္မာသမာဓိသည်။ မဂ္ဂဿ၊ (အရဟတ္တ)မဂ်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။

တံ၊ ထိုဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ဉာတဋ္ဌေန၊သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။တံ ပယောဂပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ဒ္ဓါဒသမော၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဖလဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ခုနိ ၉-၆—နေ-ဗု-သ

၁၃-ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၆၄။ ဆိန္နဝဋ္ဋမာနုပဿနေ၊ ထိုထိုအရိယာမဂ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာလမ်းကြောင်း ကိလေသာအပေါင်းကို တဖန်ပြန်လှည့်၍ ရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုဂင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကိုဂင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသကိုဂင်း။ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ ဒိဋ္ဌာနုသယကိုဂင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကိုဂင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်ပူပန်စေတတ်, ညစ်ညူးစေတတ်သော တရားတို့ကိုဂင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဧကမေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဤဥပက္ကိလေသတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုဝိမုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန၊ ထိုလွတ်ခြင်းကို သိသော အနက်သဘောကြောင့်။ (ဤ၌ တံဝိမုတ္တိနှင့် ဉာတဋ္ဌေန၊ သမာ ယ်တပုဒ်တည်း ဖြစ်နေသည်ကိုဂင်း။ အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံကိုဂင်း အဆူးသဘိပြုသင့်၏)။ ။တနည်းကား၊ တံဝိမုတ္တိ၊ ထိုလွတ်ခြင်းကို သိခြင်းသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ (အခြားဉာဏ်တို့၏ နိဂုံး၌ တံနှင့် ဉာတဋ္ဌေနကို ခဲ့၍ အနက်ပေးသည်နှင့် လျော်စေရန် တံဝိမုတ္တိပုဒ်၌ ဇာနန အကျေးကြဲ၍ ပေးသော အနက်ပေတည်း)။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဆိန္နာဝဋ္ဋမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသညောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်ကိုဂင်း။ ပဋိဃသညောဇနံ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်ကိုဂင်း။ ဩဠာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယကိုဂင်း။ ပဋိဃာနုသယော၊ ပဋိဃာနုသယကိုဂင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်ပူပန်စေတတ်, ညစ်ညူးစေတတ်သော တရားတို့ကိုဂင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဧကမေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဤဥပက္ကိလေသ ကိုးမှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာမရာဂသညောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်ကိုဂင်း။ ပဋိဃသညောဇနံ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်ကိုဂင်း။ အဏုသဟဂတော၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယကိုဂင်း။ ပဋိဃာနုသယော၊ ပဋိဃာနုသယကိုဂင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်ပူပန်စေတတ်,ညစ်ညူးစေတတ်သော တရားတို့ကိုဂင်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။

အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂကိုဂင်း။ အရူပရာဂေါ၊ အရူပရာဂကိုဂင်း။ မာနော၊ မာနကိုဂင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုဂင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကိုဂင်း။ မာနာနု

သယော၊ မာနာနုသယကို၎င်း။ ဘဝရာဂါနုသယော၊ ဘဝရာဂါနုသယကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယကို၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသာ၊ နှိပ်စက်ပူပန်စေတတ်၊ ညစ်ညူးစေတတ်သော တရားတို့ကို၎င်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သပရိယုဋ္ဌာနေဟိ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ။ ဤဥပက္ကိလေသတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုဝိမုတ္တံ၊ ကောင်းစွာလွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ ဝိမုတ္တိ ဉာတဋ္ဌေန၊ ထိုလွတ်ခြင်းကို သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဆိန္နဝဋ္ဌုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တံ၊ ထိုဝိမုတ္တိဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက် သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဆိန္နဝဋ္ဌုမာနုပဿနေ ပညာ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

တေရသမော၊ တဆယ့်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝိမုတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၄-ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနိဒ္ဒေသ

၆၅။ တဒါ၊ ထိုမင်္ဂခဏ ဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတော၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော။ ဝါ၊ ရအပ်, သိအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မေ၊ မင် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါး တရာ တို့ကို။ ပဿနေ၊ ရှုရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏံ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမင်္ဂခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမင်္ဂခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံလွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိသည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမင်္ဂခဏ၌။ သမုဒါဂတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ ပဝိစယဋ္ဌေန၊ စူးစမ်းစိစစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝီရိယသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ ဖရဏဋ္ဌေန၊ ပြန့်နှံ့သောသဘောအားဖြင့်။ ပီတိသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပီတိသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ ဥပသမဋ္ဌေန၊ ငြိမ်းသောသဘောအာ ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံလွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သမာဓိသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ ပဋိသခ်ါနဋ္ဌေန၊ ဆင်ခြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာသမ္ဖောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဥပေက္ခာသမ္ဖောဇ္ဈင်သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမင်္ဂခဏ၌။ သမုဒါဂတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယဗလံ။ ဝီရိယဗိုလ်သည်။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိဗလံ၊ သတိဗိုလ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗိုလ်သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညာဗလံ။ ပညာဗိုလ်သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြောက်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေသည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေသည်။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေသည်။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဗလာ၊ ဗိုလ်တို့သည်။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဌမှထွက်သွားသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ဗောဇ္ဈင်ါ၊ သမ္ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ ပဒဟနဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ သစ္စာ၊ သစ္စာတို့သည်။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမထော၊ သမထသည်။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သမထဝိပဿနာတို့သည်။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းမလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ သမထဝိပဿနာ အစုံဖွဲ့ခြင်းသည်။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းသော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိသည်။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသည်။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိသည်။ ဝိမုတ္တဋ္ဌေန၊လွတ်သော သဘောအားဖြင့်။ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခတို့သည်။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်လွှတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ခယေ ဥာဏံ၊ ခယဥာဏ်သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ မူလဋ္ဌေန၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနသိကာရော၊ မနသိကာရသည်။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ဖဿော၊ဖဿသည်။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ (ဒွါရအာရုံဝိညာဏ်တို့၏) ပေါင်းဆုံရာဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ သမောသရဏဋ္ဌေန၊ စုဝေးသက်ဝင်ရာဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိ၊ သမာဓိ

သည်။ ပမုခဋ္ဌေန၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိ၊ သတိသည်။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ ပညာ၊ ပညာသည်။ တတုတ္တရဋ္ဌေန၊ ထိုသို့ တရားတို့ထက် လွန်မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ သာရဋ္ဌေန၊ မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အမတောဂဓံ၊ အမြို့က်သို့ သက်ဝင်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ သက်ဝင်၍တည်ရာ အမြို့က်တရားဖြစ်သော။နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာရအပ်, သင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဘာ၊ မဂ်(ဖိုလ်)မှ ထ၍။ "ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်၏"။ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်၏။

သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ငြိမ်းသော သဘောအားဖြင့်။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏံ၊ အနုပ္ပါဒဉာဏ်သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဆန္နော၊ ဆန္နသည်။ မူလဋ္ဌေန၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော အနက်အားဖြင့်။ပ။အမတောဂဓံ၊ အမြို့က်သို့ သက်ဝင်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ သက်ဝင်၍တည်ရာ အမြို့က်တရားဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်, သင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝုဋ္ဌဟိဘ္ဘာ၊ ဖိုလ်မှထ၍။ "ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ တဒါ၊ ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်၏"။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်၏။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ခဏ၌။ သကဒါဂါမိဖလက္ခဏေ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ခဏ၌။ပ။အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌။ အနာဂါမိဖလက္ခဏေ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ခဏ၌။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ တဒါ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ဝုဋ္ဌဟိတ္ဘာ၊ ဖိုလ်မှထ၍။ "ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားဘို့သည်။ တဒါ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်၏"။ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်၏။

တံ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ ဘေန၊ ထို့ကြောင့်။ တဒါ သမုဒါဂတေ ဓမ္မေ ပဿနေ ပညာ ပစ္စဝေက္ခဏေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ် ပေသတည်း။

စုဒ္ဒသမော၊ တဆယ့်လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏနိဒ္ဒေသော၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို

အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၅- ဝတ္ထုနာနတ္တညာဏနိဒ္ဒေသ

၆၆။ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ၊ အဇ္ဈတ္တမည်သော စက္ခာယတနစသည်တို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝတ္ထုနာနတ္တေညာဏံ၊ ဝတ္ထုနာနတ္တညာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

အဇ္ဈတ္တဓမ္မေ၊ အဇ္ဈတ္တတရားတို့ကို။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊အဇ္ဈတ္တတရားမည်သော။ ဝါ၊အတ္တဝင်းတရားမည်သော။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တတရားမည်သော။ သောတံ၊ သောတကို။ပ။ မနံ၊ မနကို။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တတရားမည်သော။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားသနည်း။စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတံ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ တဏှာသမ္ဘူတံ၊ တဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ကမ္မသမ္ဘူတံ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်၏။ အာဟာရသမ္ဘူတံ၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်၏။ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ၊ လေးပါးသော မဟာဘူတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သော သဘောတည်း။ သမုဒါဂတံ၊ အကြောင်းကြောင့် ပေါ်လာသော သဘောတည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အဟုတ္ဝာ၊ မူလက မရှိမူ၍။ သမ္ဘူတံ၊ ယခုမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍ (လည်း။) နဘဝိဿတိ၊ မရှိပဲ ဖြစ်သွားလတ္တံ့ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သား၏။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ အနုဝန္တတော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အဒ္ဓုဝံ၊ မခိုင်မြဲ။ အသဿတံ၊ မတည်မြဲ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သဒ်တံ၊ စုပေါင်း၍ ပြုအပ်သော သဘောတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ နော ဝဝတ္ထေတိ၊ မပိုင်းခြားမမှတ်သား။ပ။ ပဋိနိဿဇ္ဇနွော၊ စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။ အာဒါနံ၊ လက်ခံခြင်း, ယူခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တတရားမည်သော။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

[သောတံအဇ္ဈတ္တံ ဝဝတ္ထေတိ အစရှိသော ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာဝါရတို့၌ကား အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုဝတ္ထုနာနတ္တညာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဝတ္ထုနာနတ္တေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ပန္နရသမော၊ တဆယ့်ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဝတ္ထုနာနတ္တဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၆-ဂေါစရနာနတ္တဥာဏနိဒ္ဒေသ

၆၇။ ဗဟိဒ္ဓါ ၀၀တ္ထာနေ၊ ဗဟိဒ္ဓမည်သော ရူပါယတနစသည်တို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဂေါစရနာနတ္တေ ဥာဏံ၊ ဂေါစရနာနတ္တဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓတရားမည်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပြင်ပ တရားမည်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား မည်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပြင်ပတရား မည်ကုန်သော။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ သဒ္ဒေ၊ သဒ္ဒါရုံတို့ကို။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓတရား မည်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကို။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သား၏။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓတရားမည်ကုန်သော။ ရူပေ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ကထံ၊အသို့လျှင်။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားသနည်း။ရူပါ၊ရူပါရုံတို့သည်။အဝိဇ္ဇာသမ္ဘူတာ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ပ။ ပဋိနိဿဇ္ဇနွှော၊ စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။အာဒါနံ၊ လက်ခံခြင်း, ယူခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓတရားမည်ကုန်သော။ရူပေ၊ရူပါရုံတို့ကို။ ၀၀တ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ။[သဒ္ဒေ ဗဟိဒ္ဓါ ၀၀တ္ထေတိ အစရှိသော ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရတို့ ၌ကား အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုဂေါစရနာနတ္တဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာ မည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ ၀၀တ္ထာနေ ပညာ ဂေါစရ နာနတ္တေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

သောဋ္ဌသမော၊ တဆယ့်ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဂေါစရနာနတ္တဥာဏနိဒ္ဒေသော၊
ဂေါစရနာနတ္တဥာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၇-စရိယာနာနတ္တဥာဏနိဒ္ဒေသ

၆၈။ စရိယာ၀၀တ္ထာနေ၊ သုံးပါးသော စရိယာတို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပ၀တ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စရိယာနာနတ္တေဥာဏံ၊ စရိယာနာနတ္တဥာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

စရိယာတိဇ္ဇတ္ထ၊ စရိယာဟူသော ဤပုဒ်၌။ စရိယာယော၊ စရိယာတို့သည်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်း ဝိညာဏစရိယာဝုင်း။ အညာဏစရိယာ၊ မသိမှုမောဟ၏ ဖြစ်ခြင်း အညာဏ စရိယာဝုင်း။ ဥာဏစရိယာ၊ အသိဥာဏ်၏ဖြစ်ခြင်း ဥာဏစရိယာဝုင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့တည်း။

ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒဿနတ္ထာယ၊ မြင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇန ကိရိယာဗျာကတာ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု အာဝဇ္ဇန်းဟုဆိုအပ်သော ကိရိယာ

အဗျာကတစိတ်သည်။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ဒဿနဋ္ဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘောဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းသဘောရှိသော။ (ဤ၌ ဒုတိယ ဗဟုဗ္ဗီဟိအနက်ကို ယူလျှင် ဒဿနဋ္ဌော-ကို လိင်္ဂဝိပလ္လာသဟု ယူအပ်၏။)စက္ခုဝိညာဏံ၊စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဘိနိရောပနာ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အဆင်းအာရုံသို့ ရှေးရှု့တင်ခြင်း သဘောရှိသော။ ဝိပါကမနောဓာတု၊ ဝိပါကမနောဓာတ်မည်သော သမ္ပဋိစ္ဆိန်းစိတ်သည်။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ အဘိနိရောပိတတ္တာ၊ အဆင်းအာရုံသို့ ရှေးရှု့ တင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတ်မည်သော သန္တီရဏစိတ်သည်။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။

သဝနတ္ထာယ၊ ကြားခြင်းငှါ။ပ။ ဝိဇာနနတ္ထာယ၊ သိခြင်းငှါ။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု အာဝဇ္ဇန်းဟု ဆိုအပ်သော ကိရိယာအဗျာကတစိတ်သည်။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မာရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ဝိဇာနနဋ္ဌော၊ သိခြင်းသဘောဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သိခြင်းသဘောရှိသော။ မနောဝိညာဏံ၊ (ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇော) မနောဝိညာဉ်သည်။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မာရုံတို့၌။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။

၆၉။ ဝိညာဏစရိယာတိတ္ထော၊ဝိညာဏစရိယာဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာ မည်သနည်း။ နီရုဂါ၊ရုဂကင်းသည်ဖြစ်၍။(နီဝရဏနီဟရတိ-စသည်၌ကဲ့သို့ပင် ဒေဘော် မဆင့်ရသောကြောင့် နီရုဂါ-၌ နီဟုဒီဃပြုသည်။)စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ နိဒ္ဒေါသာ၊ ဒေါသကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိမ္မောဟာ၊ မောဟကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိမ္မာနာ၊ မာနကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိဥ္ဇစ္ဆာ၊ ဥဇ္ဇုစ္ဆကင်းသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကင်းသည်ဖြစ်၍။ နာနုသယာ၊ အနုသယကင်းသည်ဖြစ်၍၊ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ရာဂဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ရာဂနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ပ။ အနုသယဝိပ္ပယုတ္တာ၊ အနုသယနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ကုသလေဟိ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်သည် ဖြစ်၍။ပ။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ သဝဇ္ဇေဟိ၊ အပြစ်ရှိကုန်သော။ အနဝဇ္ဇေဟိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ကဏှေဟိ၊မည်းညစ်ကုန်သော။ သုက္ကေဟိ၊ဖြူစင်ကုန်သော။ သုခုဒြယေဟိ၊ ချမ်းသာသော ဖြစ်ခြင်း, ကောင်းသောဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကောင်းသော အတိုးအပ္ပါးရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ချမ်းသာကို တိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဒုက္ခုဒြယေဟိ၊ ဆင်းရဲကို တိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ သုခဝိပါကေဟိ၊ ချမ်းသာသောအကျိုး, ကောင်းသော အကျိုးရှိကုန်သော။ ဝါ၊ကောင်းသော အကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော။ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ၊ဆင်းရဲသော,မကောင်းသောအကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ဝိညာတေ၊ သိအပ်သောအာရုံ၌။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝိညာဏဿ၊ဝိညာဉ်၏။ ဧရူပါ၊ ကျိသို့သဘောရှိသော။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ တို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ နိက္ကိလေသဋ္ဌေန၊ ကိလေသာမရှိသောသဘောအားဖြင့်။ဤဒံ စိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ပကတိပရိသုဒ္ဓံ၊

ပကတိအားဖြင့် စင်ကြယ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာ မည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဝိညာဏ.စရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာတည်း။

အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာသည်။ ကတမာ၊အဘယ်နည်း။မနာပိယေသု၊နှလုံးကို ပ္ပါးစေတတ်ကုန်သော။ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ရာဂဿ၊ ရာဂ၏။ဇဝနတ္ထာယ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇန ကိရိယာဗျာကတာ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု အာဝဇ္ဇန်းဟု ဆိုအပ်သော ကိရိယာ အဗျာကတစိတ်သည်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ ရာဂဿ၊ ရာဂ၏။ ဇဝနာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာမည်၏။ အမနာပိယေသု၊ နှလုံးကို မပ္ပါးစေတတ်ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ ဒေါသဿ၊ ဒေါသ၏။ပ။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံဖြင့်။ အသမပေက္ခနသ္မိံ၊ အညီအညွတ်ရှုမှုကင်းသော။ဝါ၊ မညီမညွတ်ရှုအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အာရုံဝတ္ထု၌။ မောဟာဿ၊ မောဟ၏။ပ။ ဝိနိဗန္ဓနဿ၊ အမြဲဖွဲ့တတ်သော။ မာနဿ၊ မာန၏။ ပရာမဋ္ဌာယ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူ၏။ ဝိက္ခေပဂတဿ၊ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏။ အနိဋ္ဌဂ်တာယ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ထာမဂတဿ၊ အားစွမ်းသို့ ရောက်သော။ အနုသယဿ၊ အနုသယ၏။ဇဝနတ္ထာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အာဝဇ္ဇန ကိရိယာဗျာကတာ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှု အာဝဇ္ဇန်းဟုဆိုအပ်သော ကိရိယာအဗျာကတစိတ်သည်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာမည်၏။ အနုသယဿ၊ အနုသယ၏။ ဇဝနာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာ မည်၏။

မနာပိယေသု၊ နှလုံးကိုပ္ပါးစေတတ်ကုန်သော။ သဒ္ဒေသု၊ သဒ္ဒါရုံတို့၌။ပ။ မနာပိယေသု၊ နှလုံးကိုပ္ပါးစေတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မာရုံတို့၌။ ရာဂဿ၊ရာဂ၏။ပ။ အနုသယဿ၊ အနုသယ၏။ ဇဝနာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာမည်၏။

၇၀။ အညာဏစရိယာတိတ္ထေ၊အညာဏစရိယာ ဟူသောဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာ မည်သနည်း။ သရာဂါ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာမည်၏။ သဒေါသာ၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်၍။ပ။သာနုသယာ၊ အနုသယနှင့်တကွဖြစ်၍။ စရတိ၊ဖြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာမည်၏။ရာဂသမ္ပယုတ္တာ၊ရာဂနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ပ။ အနုသယသမ္ပယုတ္တာ၊ အနုသယနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညာဏစရိယာ၊အညာဏစရိယာမည်၏။ ကုသလေဟိ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ သာဝဇ္ဇေဟိ၊ အပြစ်ရှိကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ ကံတို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အနဝဇ္ဇေဟိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ကမ္မေဟိ၊ကံတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ပ။ အညာတေ၊ အမှန်အဝိုင်း မသိအပ်သော အာရုံ၌။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ အသာဏာဿ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟ၏။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာမည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာတည်း။

၇၁။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနတ္ထာယ၊ မမြဲဟုရှုသော အနိစ္စာနုပဿနာအကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇနကိရိယာဗျာကတာ၊ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မှု အာဝဇ္ဇန်းဟုဆိုအပ်သော ကိရိယာအဗျာကတသည်။ ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာ မည်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ ဝါ၊ မမြဲဟု ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာ မည်၏။။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာဓိတ္တိ၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ်သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။

ဉာဏစရိယာတိတ္ထေ၊ ဉာဏစရိယာဟူသော ကျိပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်သနည်း။ နိရာဂါ၊ ရာဂကင်းသည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။ နိဒ္ဒေါသာ၊ ဒေါသ ကင်းသည် ဖြစ်၍။ပ။ နာနုသယာ၊ အနုသယကင်းသည်ဖြစ်၍။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ရာဂဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ရာဂနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေါသဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဒေါသနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ပ။ ဉာတေ၊ အမှန်အတိုင်း သိအပ်သောအာရုံ၌။ စရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဉာဏဿ၊ အသိဉာဏ်၏။ ဝေရူပါ၊ ကျိသို့သဘောရှိသော။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာတည်း။

ဝိညာဏစရိယာ၊ ဝိညာဏစရိယာသည်။ အညာ၊ (အညာဏစရိယာ, ဉာဏစရိယာတို့မှ) တခြားတပါးတည်း။ အညာဏစရိယာ၊ အညာဏစရိယာသည်။ အညာ၊ (ဝိညာဏစရိယာ, ဉာဏစရိယာတို့မှ) တခြားတပါးတည်း။ဉာဏစရိယာ၊ဉာဏစရိယာသည်။အညာ၊(ဝိညာဏစရိယာ, အညာဏစရိယာတို့မှ)တခြားတပါးတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။)

တံ၊ ထိုစရိယာနာနတ္တဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ စရိယာဝဝတ္ထာနေ ပညာ စရိယာနာနတ္တေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

သတ္တရသမော၊ တဆယ့်ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ စရိယာနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ စရိယာနာနတ္တဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၈-ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသ

၇၂။ စဘုမမ္မဝဝတ္ထာနေ၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဘူမိနာနတ္တေဉာဏံ၊ ဘူမိနာနတ္တဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဘူမိယော၊ ဘုံတို့သည်။ ကာမာဝစရာဘူမိ၊ ကာမာဝစရဘုဉ်း။ ရူပါဝစရာဘူမိ၊ ရူပါဝစရဘုံဉ်း။ အရူပါဝစရာဘူမိ၊ အရူပါဝစရဘုံဉ်း။ အပရိယာပန္နာ ဘူမိ၊ အပရိယာပန္နဘုံဉ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတဿော၊လေးပါးတို့တည်း။

ကာမာ၀စရာ ဘူမိ၊ ကာမာ၀စရဘုံသည်။ ကတမာ၊ အာဘယ်နည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ အောက် အဖို့အားဖြင့်။အဝီစိနိရယံ၊ အဝီစိငရဲကို့။ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ၊ အပိုင်းအခြားပြု၍။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ ပရနိမ္မိတ၀သဝတ္တိဒေ၀၊ ပရနိမ္မိတ၀သ၀တ္တီ နတ်ပြည်တို့ကို့။ အန္တော ကရိတ္ဝာ၊ အတွင်းပြု၍။ တေသိံ အန္တရေ၊ ဤအပိုင်း အခြား၏ အတွင်း၌။ တ္ထောဝစရာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ သက်ဝင်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တ္ထေ ပရိယာပန္နာ၊ဤနယ်ပယ်၌အတွင်း ဝင်ကုန်သော။ ယံ ယေ ခန္ဓာတုအာယတနာ၊ အကြင်ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန တို့သည်၎င်း။ ယံ ရူပံ၊ အကြင် ရုပ်သည်၎င်း။ ယံ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်၎င်း။ ယံ ယာ သညာ၊ အကြင်သညာ သည်၎င်း။ ယံ ယေ သင်္ခါရာ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ် သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ ကာမာ၀စရာဘူမိ၊ ကာမာ၀စရ ဘုံမည်၏။

ရူပါဝစရာ ဘူမိ၊ ရူပါ၀စရဘုံသည်။ ကတမာ၊ အာဘယ်နည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ အောက်အဖို့ အားဖြင့်။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာကို့။ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ၊ အပိုင်းအခြားပြု၍။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ အကနိဋ္ဌဒေ၀ေ၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မပြည်တို့ကို့။ အန္တော ကရိတ္ဝာ၊ အတွင်းပြု၍။ တေသိံ အန္တရေ၊ ဤအပိုင်း အခြား၏အတွင်း၌။ တ္ထောဝစရာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ သက်ဝင်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တ္ထေ ပရိယာပန္နာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ အတွင်း၀င်ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၌စပ်) သမာပန္နဿ၀ါ၊သမာပတ်၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ဥပပန္နဿ ၀ါ၊ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ၀ိဟာရိဿ ၀ါ၊မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာ နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုသိုလ်,၀ိပါက်,ကိရိယာ စျာန်စိတ်,စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ယံ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ ကာမာ၀စရာဘူမိ၊ ကာမာ၀စရ ဘုံမည်၏။

ရူပါဝစရာ ဘူမိ၊ ရူပါ၀စရဘုံသည်။ ကတမာ၊ အာဘယ်နည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ အောက်အဖို့ အားဖြင့်။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာကို့။ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ၊ အပိုင်းအခြားပြု၍။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ အကနိဋ္ဌဒေ၀ေ၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မပြည်တို့ကို့။ အန္တော ကရိတ္ဝာ၊ အတွင်းပြု၍။ တေသိံ အန္တရေ၊ ဤအပိုင်းအခြား၏အတွင်း၌။ တ္ထောဝစရာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ သက်ဝင်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တ္ထေ ပရိယာပန္နာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ အတွင်း၀င်ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၌စပ်) သမာပန္နဿ ၀ါ၊ သမာပတ်၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဥပပန္နဿ ၀ါ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝိဟာရိဿ ၀ါ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာ နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုသိုလ်,၀ိပါက်,ကိရိယာ စျာန်စိတ်,စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ယံ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ အရူပါ၀စရာ ဘူမိ၊အရူပါ၀စရ ဘုံမည်၏။

အရူပါဝစရာ ဘူမိ၊ အရူပါ၀စရဘုံသည်။ ကတမာ၊ အာဘယ်နည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ ဒေါက်အဖို့ အားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ကုန်သော။ ဒေ၀ေ၊ နတ်တို့ကို့။ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ၊ အပိုင်းအခြားပြု၍။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ နေ၀သညာ နာသညာယတနူပဂေ၊ နေ၀သညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ကုန်သော။ ဒေ၀ေ၊ နတ်တို့ကို့။ အန္တော ကရိတ္ဝာ၊ အတွင်းပြု၍။ တေသိံ အန္တရေ၊ ဤအပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌။ တ္ထောဝစရာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ သက်ဝင်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တ္ထေ ပရိယာပန္နာ၊ ဤနယ်ပယ်၌ အတွင်း၀င်ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၌စပ်) သမာပန္နဿ ၀ါ၊ သမာပတ်၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဥပပန္နဿ ၀ါ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝိဟာရိဿ ၀ါ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘောဌ် ချမ်းသာစွာ နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုသိုလ်,၀ိပါက်,ကိရိယာ စျာန်စိတ်,စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ယံ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ အရူပါ၀စရာ ဘူမိ၊အရူပါ၀စရ ဘုံမည်၏။

အပရိယာပန္နာ ဘူမိ၊ အပရိယာပန္နာဘုံသည်။ ကတမာ၊ အာဘယ်နည်း။ အပရိယာပန္နာ၊ ဘုံ သုံးပါးဌ် အတွင်းမ၀င်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ စ အရိယာမဂ်လေးပါးတို့သည်၎င်း။ဖလာနိ စ၊ အရိယာဖိုလ် လေးပါးတို့သည်၎င်း။ အသင်္ခတာ စ ဓာတု၊ အသင်္ခတဓာတ်သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ အပရိယာပန္နာ ဘူမိ၊အပရိယာပန္န ဘုံမည်၏။ကုမာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီ.သော ဘုံတို့သည်။ စတဿော ဘူမိယော၊ လေးပါးသော ဘုံတို့ပေတည်း။

အပရာပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စတဿော ဘူမိယော၊ လေးပါးသော ဘုံတို့ကား။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ဝင်း။ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့ဝင်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣဒ္ဓိ ါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ စျာနာနိ၊ စျာန်တို့ဝင်း။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ အပ္ပမညာယော၊ အပ္ပမညာတို့ဝင်း။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပသမာပတ္တိယော၊ အရူပသမာပတ်တို့ဝင်း။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယဝံသာနိ၊ အရိယဝံသတို့ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ၊ သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ စက္ကာနိ၊ စက်တို့ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဓမ္မပဒါနိ၊ ဓမ္မပဒတို့ဝင်းတည်း။ ဣမာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဓမ္မပဒတို့သည်။ စတဿော ဘူမိယော၊ လေးပါးသော ဘုံတို့ပေတည်း။

တံ၊ ထိုဘူမိနာနတ္တဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။စတုဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဘူမိနာနတ္တေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

အဋ္ဌာရသမော၊ တဆယ့်ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဘူမိနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဘူမိနာနတ္တဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁၉-ဓမ္မနာနတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသ

၇၃။ နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေ၊ ကိုးပါးသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏံ၊ ဓမ္မနာနတ္တဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။

ဓမ္မေ၊တရားတို့ကို။ကထံ၊အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ ကာမာဝစရဓမ္မေ၊ ကာမာဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။အကုသလတော၊အကုသိုလ်အားဖြင့်။ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ပ။ အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ၊ အရူပါဝစရ တရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေဘိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ၊ ကာမာဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အကုသလတော၊ အကုသိုလ်အားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ ဒသကုသလကမ္မပထေ၊ ဆယ်ပါးသောကုသလကမ္မပထတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြား

မှတ်သား၏။ ဒသအကုသလကမ္မပထေ၊ ဆယ်ပါးသော အကုသလ ကမ္မပထတရားတို့ကို။ အကုသလတော၊ အကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ရူပဥ္ဇ၊ ရုပ်ကိုငှင်း။ ဝိပါကဥ္ဇ၊ ဝိပါက်ကိုငှင်း။ ကိရိယဥ္ဇ၊ ကိရိယာကိုငှင်း။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာမာဝစရေ ဓမ္မေ၊ ကာမာဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အကုသလတော၊ အကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

ရူပါဝစရေ ဓမ္မေ၊ ရူပါဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ဝဝတ္ထေတိ၊ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ဣဓဌဿ၊ဤကာမဘုံ၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ စျာနာနိ၊ ရူပစျာန်တို့ကို။ ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။တတြူပပန္နဿ၊ထိုရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ စျာနာနိ၊ ရူပစျာန်တို့ကို။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ရူပါဝစရေ ဓမ္မေ၊ ရူပါဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ပ။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ၊တို့ကို။ ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ကထံ၊အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ ဣဓဌဿ၊ဤကာမဘုံ၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပါဝစရသမာပတ္တိယော၊ အရူပါဝစရသမာပတ်တို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ တတြူပပန္နဿ၊ ထိုအရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပါဝစရသမာပတ္တိယော၊ အရူပါဝစရသမာပတ်တို့ကို။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အရူပါဝစရေ ဓမ္မေ၊ အရူပါဝစရတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ပ။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

အပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ၊လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသနည်း။ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော။အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်တို့ကို။ကုသလတော၊ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သာမညဖလာနိ စ၊ သာမညဖလတို့ကိုငှင်း။ နိဗ္ဗာနဥ္ဇ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဥ္ဇ၊ ငါးပါးသောတရားတို့ကို။အဗျာကတတော၊အဗျာကတအားဖြင့်။ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အပရိယာပန္နေ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ ကုသလတော၊ ကုသိုလ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ အဗျာကတတော၊ အဗျာကတအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

ပါမောဇ္ဇမူလကာ၊ပါမောဇ္ဇလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်။နဝ၊ ကိုးပါးတို့တည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။

ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ဖြင့်၏။ ပမုဒိတဿ၊ဝမ်းမြောက်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ပီတိမနဿ၊ နှစ်သက်စိတ်ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။ ပဿဒ္ဓကာယော၊ ငြိမ်းသောကိုယ်ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ၊ သုခကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ သုခိနော၊ ချမ်းသာသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ စိတ္တေ၊စိတ်သည်။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်သည်ရှိသော်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဇာနံ-ဇာနန္တော၊ သိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿံ-ပဿန္တော၊မြင်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇံ ပါမောဇ္ဇသည်။ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ သညာကို။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ပါမောဇ္ဇမူလကာ၊ ပါမောဇ္ဇလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဣမေ နဝ၊ ဤကိုးပါးတို့တည်း။

၇၄။ ယောနိသော မနသိကာရမူလကာ၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ နဝ၊ ကိုးပါးဘို့တည်း။ ဒုနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ယောနိသော၊အသင့်အား့ဖြင့်။မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ သမာဟိတေန၊ တည်ကြည်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပါမောဇ္ဇံ၊ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ယောနိသော မနသိကာရမူလကာ၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဣမေ နဝ၊ ဤကိုးပါးတို့တည်း။

နာနတ္တာ၊ နာနတ္တတို့သည်။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့တည်း။ ဓာတုနာနတ္တံ၊ ဓာတ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ့၍၊ ဖဿနာနတ္တံ၊ ဖဿထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿနာနတ္တံ၊ ဖဿထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝေဒနာနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေဒနာနာနတ္တံ၊ ဝေဒနာထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သညာနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သညာနာနတ္တံ၊သညာထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သင်္ခါရနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သင်္ခါရနာနတ္တံ၊ သင်္ခါ

ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဆန္ဒနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒနာနတ္တံ၊ ဆန္ဒထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပရိဠာဟနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပရိဠာဟနာနတ္တံ၊ ပရိဠာဟထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပရိယေသနာနာနတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပရိယေသနာနာနတ္တံ၊ ရှာမှီးခြင်းထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ လာဘနာနတ္တံ၊ လာဘ်ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နာနတ္တာ၊ နာနတ္တတို့သည်။ ဣမေ နဝ၊ ဤကိုးပါးတို့တည်း။

တံ၊ ထိုဓမ္မနာနတ္တာဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နဝဓမ္မဝဝတ္ထာနေ ပညာ ဓမ္မနာနတ္တေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

ကျေနဒီသတိမော၊ တဆယ့်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မနာနတ္တဉာန နိဒ္ဒေသော၊ ဓမ္မနာနတ္တဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂၀-၂၄-ညာဏပဉ္ဉကနိဒ္ဒေသ

၇၅။ အဘိညာ ပညာ၊ အထူးသဖြင့် သိသော ပညာသည်။ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဉာတဋ္ဌ ဉာဏ်မည်သည်။ ပရိညာပညာ၊ ပိုင်းခြားရှင်သိသော ပညာသည်။ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ တီရဏဋ္ဌ ဉာဏ်မည်သည်။ ပဟာနေ ပညာ၊ ပယ်သော ပညာသည်။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ပရိစ္စာဂဋ္ဌဉာဏ် မည်သည်။ ဘာဝနာ ပညာ၊ ပွါးစေအပ်သော ပညာသည်။ ကေရသဋ္ဌေ ဉာဏံ။ ကေရသဋ္ဌဉာဏ် မည်သည်။ သစ္ဆိကိရိယာ ပညာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ပညာသည်။ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဖဿနဋ္ဌ ဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင်တရားတို့ကို။ ဝါ၊အကြင် အကြင်တရားတို့သည်။ အဘိညာဘာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှေးရှု့ပြု၍သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ထိုထိုတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ထိုထိုဘရားတို့သည်။ ဉာဘာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သိအပ်ပြီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြားရှင် သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့ကို။ ဝါ၊ ထိုထိုဘရားတို့သည်။ တီရိတာ၊ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိစ္စတ္တာ၊ စွန့်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုဘရားတို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသော ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင်တရားတို့ကို။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့သည်။ ဖဿိတာ၊ ထိရောက်အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တံ၊ ထိုဉာတဋ္ဌဉာဏ်, တီရဏဋ္ဌဉာဏ်, ပရိစ္စာဂဋ္ဌဉာဏ်, ဧကရသဋ္ဌဉာဏ်, ဖဿနဋ္ဌဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ပညာမည်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ အဘိညာ

ပညာ ဉာတဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ပရိညာ ပညာ တီရဏဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ပဟာနေ ပညာ ပရိစာဂဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဘာဝနာ ပညာ ဧကရသဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သစ္ဆိက်ရိယာ ပညာ ဖဿနဋ္ဌေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ပေသတည်း။

စတုဝိသတိမေ၊ နှစ်ဆယ့်လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဉာဏပဉ္စကနိဒ္ဒေသော၊ ဉာဏ်ငါးပါးကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂၅-၂၈-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသ

၇၆။ အတ္ထနာနတ္တော၊ အနက်အကျိုးတို့၏ အထူးထူးသောသဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မည်သည်။ ဓမ္မနာနတ္တော၊ ပါဠိ အကြောင်းဘို့၏ အထူးထူးသော သဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဓမ္မပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ဓမ္မပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မည်သည်။ နိရုတ္တိနာနတ္တော၊ ပါဠိသဒ္ဒါတို့၏ အထူးထူးသော သဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ နိရုတ္တိပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ နိရုတ္တိပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်သည်။ ပဋိဘာနနာနတ္တော၊ ထင်မြင်ဉာဏ် ပဋိဘာနတို့၏ အထူးထူးသော သဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ ဝါ၊ တရားမည်၏။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ ဝါ၊ တရားမည်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေဟူသော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ တရားသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေဟူသော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ တရားသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ၊ ဤအထူးထူးသော တရားဓမ္မတို့ကို။ဉာတာ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထို့ဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဣမေ နာနာ ဓမ္မာ၊ ဤအထူးထူးသော တရားဓမ္မတို့ကို။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ရှေးရှုထင်ရှား သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊အသီးအသီး ထင်ရှားသိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ဓမ္မနာနတ္တော ပညာ ဓမ္မပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိမောက္ခဋ္ဌော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထော၊ အတ္ထမည်၏။ ဝါ၊ အနက်သဘောမည်၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း သဘောသည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်း သဘောသည်။ အဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ ဒဿနဋ္ဌော၊ မြင်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထော၊အတ္ထမည်၏။ ဝါ၊ အနက်သဘောမည်၏။ အဓိမောက္ခဋ္ဌော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောဟူသော။ အတ္ထော၊ အတ္ထအနက်သဘောသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။ ဒဿနဋ္ဌော၊ မြင်ခြင်းသဘော ဟူသော။ အဇတ္ထော၊ အတ္ထအနက်သဘောသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣမေ နာနာ အတ္ထော၊ ဤအထူးထူးသော အတ္ထအနက်သဘောတို့ကို။ ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထို့ဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ဣမေ နာနာ အတ္ထော၊ ဤအထူးထူးသော အတ္ထ အနက်သဘောတို့ကို။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ရှေးရှုထင်ရှား သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထနာနတ္တော ပညာ အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဥ္စ ဓမ္မေ၊ ငါးပါးသော တရားဓမ္မတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ကောင်းစွာပြခြင်းငှါ။ ဗျဥ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ အနက်ပြအမည်, သဒ္ဒါ, ဝေါဟာရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဥ္စ အတ္ထေ၊ ငါးပါးသော အတ္ထအနက်သဘောတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ကောင်းစွာပြခြင်းငှါ။ ဗျဥ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ အနက်ပြအမည်, သဒ္ဒါ, ဝေါဟာရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ဓမ္မနိရုတ္တိယော၊ တရားဓမ္မကိုပြသောသဒ္ဒါတို့သည်။ အညာ၊ တပါးတို့ဘည်း။ အတ္ထနိရုတ္တိယော၊ အတ္ထအနက်သဘောကို ပြသော သဒ္ဒါတို့သည်။ အညာ၊ တပါးတို့တည်း။ ယေနဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော၊ ဤအထူးထူးသော သဒ္ဒါတို့ကို။ ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဣမာ နာနာ နိရုတ္တိယော၊ ဤအထူးထူးသော သဒ္ဒါတို့ကို။ပဋိဝိဒိတာ၊ ရှေးရှု့ထင်ရှား သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နိရုတ္တေနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဥ္စသု ဓမ္မေသု၊ ငါးပါးသော တရားဓမ္မတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ပဥ္စသု အတ္ထေသု၊ ငါးပါးသော အတ္ထအနက်သဘောတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်ဘို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ နိရုတ္တီသု၊ သဒ္ဒါတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဓမ္မေသု၊ တရားဓမ္မတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်ဘို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။ အတ္ထေသု၊ အတ္ထအနက်သဘောတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။ နိရုတ္တီသု၊ သဒ္ဒါတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဣမေ နာနာဉာဏာ၊ ဤအထူးထူးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဣမေ နာနာ ဉာဏာ၊ ဤအထူးထူးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ရှေးရှု့ထင်ရှား သိအပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဘာန နာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၇၇။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ ဓမ္မေ၁၊ ဓမ္မမည်၏။ပ။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ် ဟူသော။ ဓမ္မေ၁၊ တရားဓမ္မသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အသဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိ ယဒ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောသည်။အတ္ထော၊ အတ္ထ မည်၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းခြင်းကြောင့်။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ အကမ္မိယဒ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထော၊ အတ္ထ မည်၏။ အသဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယဒ္ဌော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောဟူသော။ အတ္ထော၊ အတ္ထအနက်သဘောသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်—ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဥ္စ ဓမ္မေ၊ ငါးပါးသော တရားဓမ္မတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ကောင်းစွာ ပြခြင်းငှါ။ ဗျဥ္ဇန နိရုတ္တာဘိလာပါ၊ အနက်ပြအမည်, သဒ္ဒါ, ဝေါဟာရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။[ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၌ အနက်တူပြီ။]

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ ဓမ္မေ၁၊ ဓမ္မမည်၏။ပ။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဟူသော။ ဓမ္မေ၁၊ တရားဓမ္မသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။တေန၊ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဥပဋ္ဌာနဌော၊ ထင်ခြင်းသဘောသည်။ ပဝိစယဌော၊ စိစစ်ခြင်းသဘောသည်။ ပဂ္ဂဟဌော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောသည်။ ဖရဏဌော၊ ပြန့်နှံ့ခြင်းသဘောသည်။ ဥပသမဌော၊ ငြိမ်းခြင်းသဘောသည်။ အဝိက္ခေပဌော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ ပဋိသန်ါနဌော၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထော၊ အတ္ထ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနဌော၊ ထင်ခြင်း သဘောဟူသော။ အတ္ထော၊ အတ္ထအနက်သဘောသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သတ္တ ဓမ္မေ၊ ခုနစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ကောင်းစွာ ပြခြင်းငှါ၊ ဗျဥ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ အနက်ပြအမည်, သဒ္ဒါ, ဝေါဟာရ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတရားတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတရားတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ စုဒ္ဒသသု၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ နိရုတ္တီသု၊ နိရုတ္တိတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတရားတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတရားတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။နိရုတ္တီသု၊ သဒ္ဒါတို့၌။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ အညာနိ၊ တပါးတို့တည်း။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ပဋိဘာန နာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ပ။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသော။ ဓမ္မော၊ တရားဓမ္မသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မနာနတ္တေ ပညာ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒဿနဌော၊ မြင်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထော၊ အတ္ထ မည်၏။ပ။ဒဿနဌော၊ မြင်ခြင်းသဘောဟူသော။ အတ္ထော၊ အတ္ထ အနက်သဘောသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌ ဓမ္မေ၊ရှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။သန္ဒဿေတုံ၊ကောင်းစွာ ပြခြင်းငှါ။ဗျဥ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ အနက်ပြအမည်, သဒ္ဒါ, ဝေါဟာရ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နိရုတ္တိနာနတ္တေ ပညာ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ ။[ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ ဥာဏ်၌ အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါစသော ဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထနာနတ္တေ ပညာ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏံ။ပ။ ပဋိဘာန နာနတ္တေ ပညာ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌဝီသတိမော၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါဥာဏနိဒ္ဒေသော၊

ပဋိသမ္ဘိဒါဥာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ပြီးပြီ။

၂၉-၃၁-ညာဏတ္တယနိဒ္ဒေသ

၇၈။ ဝိဟာရနာနတ္တော၊နေထိုင်မှုဝိဟာရတို့၏အထူးထူးသောသဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဝိဟာရဋ္ဌဉာဏ်မည်သည်။ သမာပတ္တိနာနတ္တော၊ သမာပတ်တို့၏ အထူးထူးသော သဘော၌။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သမာပတ္တဋ္ဌဉာဏ်မည်သည်။ ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္တော၊ နေထိုင်မှု ဝိဟာရနှင့် သမာပတ်တို့၏ အထူးထူးသောသဘော၌။(ပဘတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အာဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ နိမိတ္တံ၊ သန်္ခါရ နိမိတ်ကို။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု။ သမ္မသမာနော၊ ကောင်းစွာမြင်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိမိတ္တော၊ သန်္ခါရနိမိတ် ကင်းခြင်း၌။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖုဿ ဖုဿ၊ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့၍တွေ့၍။ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ရှုမြင်၏။ အနိမိတ္တော ဝိဟာရော၊အနိမိတ္တဝိဟာရပေတည်း။ ပဏိဓိ ံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ဘယတော၊ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု။ သမ္မသမာနော၊ကောင်းစွာမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။အပ္ပဏိဟိတော၊ တောင့်တခြင်းကင်းရာ၌။ပ။အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော၊ အပ္ပဏိဟိဘဝိဟာရပေတည်း။ အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟုနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု။ သမ္မသမာနော၊ ကောင်းစွာမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုညတော၊ အတ္တဆိတ်သုဉ်းရာ၌။ပ။သုညတောဝိဟာရော၊ သုညတဝိဟာရပေတည်း။

နိမိတ္တံ၊ သန်္ခါရနိမိတ်ကို။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု။ သမ္မသမာနော၊ကောင်းစွာမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိမိတ္တော၊ သန်္ခါရနိမိတ် ကင်းရာ၌။ အဓိမုတ္တတ္တာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်ဖြစ်နေသော ရုပ် နာမ် သန်္ခါရ အလျဉ်ကို။အဇ္ဈူပေက္ခိဘဝ၊ လျစ်လျူရှု၍။ နိရောဓံ၊ သန်္ခါရ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အနိမိတ္တံ၊ သန်္ခါရနိမိတ် ကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဝဇ္ဇောဘဝ၊ ဆင်ခြင်၍။ဖလသမာပတ္တိ ံ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇဘိ၊ ဝင်စား၏။အနိမိတ္တာ သမာပတ္တိ၊အနိမိတ္တသမာပတ်ပေတည်း။ ။[အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်စသည်တို့၌ အနက်ဒူးပြီ။]

၇၉။ ရူပနိမိတ္တံ၊ ရုပ်နိမိတ်ကို။ ရူပပဏိဓိ ံ၊ ရုပ်၌တောင့်တခြင်းကို။ ရူပါဘိနိဝေသံ၊ ရုပ်၌အတ္တဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ပ။ဝေဒနာနိမိတ္တံ၊ ဝေဒနာနိမိတ်ကို။ပ။ဇရာမရဏနိမိတ္တံ၊ ဇရာမရဏနိမိတ်ကို။ ဇရာမရဏပဏိဓိ ံ၊ ဇရာမရဏ၌ တောင့်တခြင်းကို။ ဇရာမရဏာဘိနိဝေသံ၊ ဇရာမရဏ၌ အတ္တဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ပ။

အနိမိတ္တော ဝိဟာရော၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိဟာရော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ သုညတော ဝိဟာရော၊ သုညတဝိဟာရသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ အနိမိတ္တော သမာပတ္တိ၊ အနိမိတ္တသမာပတ်သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ပ။သုညတဝိဟာရသမာပတ္တိ၊ သုညတဝိဟာရသမာပတ်သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။

တံ၊ ထိုဝိဟာရဋ္ဌစသော ဉာဏ်သည်။ ဉာဘဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ ဇေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဟာရနာနတ္တော ပညာ ဝိဟာရဋ္ဌေ ဉာဏံ၊ သမာပတ္တိ

နာနတ္တေ ပညာ သမာပတ္တဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ ဝိဟာရသမာပတ္တိနာနတ္တေ ပညာ ဝိဟာရသမာပတ္တဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကေတ္တိ ံသတိမော၊ သုံးဆယ့်တခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဥဏတ္တယနိဒ္ဒေသော၊
ဥဏ်သုံးပါးကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၂-အာနန္တရိကသမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၈၀။ အဝိက္ခေပပါရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်မှု သမာဓိစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ၊ အာသဝတို့ကို ကောင်းစွာဖြတ်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဥာဏံ၊ အာနန္တရိကသမာဓိဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ တဿ သမာဓိဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေနဥာဏေန၊ ထိုဥာဏ်ဖြင့်။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမထော၊ သမထသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဥာဏံ၊ မဂ်ဥာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဥာဏေန၊ ဖြင့်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှိ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အာသဝါတိ ဧတ္ထ၊ အာသဝါဟူသော ဤပုဒ်၌။ တေ အာသဝါ၊ ထိုအာသဝေါတရားတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ကာမာသဝေါ၊ ကာမာသဝဋင်း။ပ။အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝဋင်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ဧတေ အာသဝါ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့သည်။ ကတ္ထ၊အဘယ်၌။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ အနဝသေသော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဒိဋ္ဌာသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ အပါယဂမနီယော၊ အပါယ်သို့လားစေတတ်သော။ ကာမာသဝေါ၊ကာမာသဝသည်။ခီယတိ၊ကုန်၏။အပါယဂမနီယော၊ အပါယ်သို့လားစေတတ်သော။ ဘဝါသဝေါ၊ ဘဝါသဝသည်။ ခီယတိ၊ကုန်၏။ အပါယဂမနီယော၊ အပါယ်သို့လားစေတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝသည်။ ခီယတိ၊ကုန်၏။ဧတေ အာသဝါ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ဤသောတာပတ္တိမဂ်၌။ ခီယန္တိ၊ကုန်ကုန်၏။သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမာသဝေါ၊ ကာမာသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုရုန့်ရင်းသော ကာမာသဝနှင့် တည်ရာတူသော။ ဘဝါသဝေါ၊ ဘဝါသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုထိုရုန့်ရင်းသော ကာမာသဝနှင့် တည်ရာတူသော။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝသည်။ခီယတိ၊ ကုန်၏။ဧတေ အာသဝါ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသကဒါဂါမိမဂ်၌။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ အနဝသေသော၊ အကြွင်းမရှိသော။ ကာမာသဝေါ၊ ကာမာသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုကာမာသဝနှင့် တည်ရာတူသော။ ဘဝါသဝေါ၊ ဘဝါသဝသည်။ခီယတိ၊ကုန်၏။တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုကာမာသဝနှင့် တည်ရာတူသော။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ ဧတေ

အာသဝါ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနာဂါမိမဂ်၌။ ခီယန္တိ၊ကုန်ကုန်၏။အရဟာတ္တ မဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနဝသေသော၊အကြွင်းအကျန် မရှိသော။ဘဝါသဝေါ၊ဘဝါသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ အနဝသေသော၊ အကြွင်းအကျန် မရှိသော။အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊အဝိဇ္ဇာသဝသည်။ ခီယတိ၊ ကုန်၏။ဧတေ အာသဝါ၊ ဤအာသဝေါတရားတို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရဟတ္တမဂ်၌။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။

အဗျာပါဒဝသေန၊ အဗျာပါဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပထဝီကသိဏဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဝသေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။

ဂဘ။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်ဖြာသော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

(အာနာပါနဿတိကထာ၌ အတွင်းသို့ဝင်သောလေကို အဿာသ၊အပြင်သို့ထွက်သောလေကို ပဿာသဟု ပြဆိုထားသည်၊ ထိုပါဠိနှင့်ညီစေရန် ဤသို့လည်း အဿာသ-ဝင်သက်၊ ပဿာသ-ထွက်သက်ဟုပြန်သည်။)

ဒီဃံပဿာသဝသေန၊ရှည်သော ထွက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ရဿံအဿာသဝသေန၊တိုသော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ တိုစွာဟုဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရဿံပဿာသဝသေန၊ တိုသော ထွက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ အဿာသဝသေန၊ ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။တနည်းကား၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်ရှားစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသောထွက်သက်အပေါင်းကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ပဿာသဝသေန၊ ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ အဿာသဝသေန၊ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။တနည်းကား၊ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန၊ ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ ပဿာသဝသေန၊ ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ပီတိကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ပ။ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ သုခကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ပ။ စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ပ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်ကိုထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ပ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ-အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်စေသည်ဖြစ်၍။ပ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ ဂကောင်းစွာ ထားသည်ဖြစ်၍။ပ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။ပ။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ပ။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းလျက် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ပ။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ချုပ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ချုပ်စေလျက် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်လျက် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿာသဝသေန၊ ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တည်ကြည်သော အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်

ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ တဿ သမာဓိဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမထော၊ သမထသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိသို့ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။[အာသဝါတိ ကတမေ-စသည် အနက်တူပြီ။]

တံ၊ ထိုအာနန္တရိကသမာဓိဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိက္ခေပပရိသုဒ္ဓတ္တာ အာသဝသမုစ္ဆေဒေ ပညာ အာနန္တရိကသမာဓိမှ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒုတိယံ သတိမော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာနန္တရိက သမာဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

အာနန္တရိက သမာဓိဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၃-အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသ

၈၂။ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေ၊ ရှုမှုလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၎င်း။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရာဓိဂမော စ၊ ရအပ်သော ဝိဟာရဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိပညာသည်၎င်း။ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖလသမာပတ်၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ ပညာ စ၊ ပညာသည်၎င်း။ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏံ၊ အရဏဝိဟာရဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဒဿနာဓိပတေယျန္တိ ဇ္ဈာ၊ ဒဿနာဓိပတေယျံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မမြဲဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ဒဿနာဓိပတေယျံ၊ ဒဿနာဓိပတေယျမည်၏။ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ ဆင်းရဲဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ပ။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ အတ္တ မဟုတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ပ။ ရှုပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ဒဿနာဓိပတေယျံ၊ ဒဿနာဓိပတေယျမည်၏။ပ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ဇရာမရဏ၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မမြဲဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ဒဿနာဓိပတေယျံ၊ ဒဿနာဓိပတေယျမည်၏။ပ။

သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမောတိတ္ထေ၊ သန္တော စ ဝိဟာရာဓိဂမော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သုညတော ဝိဟာရော၊ သုညတဝိဟာရသည်။သန္တော၊ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရာဓိဂမော၊ ရအပ်သော ဝိဟာရမည်၏။ပ။

ပဏီဘာဓိမုတ္တတာတိတ္ထေ၊ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ သုညတော၊သုညတ၌။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဏီတာဓိမုတ္တတာ၊ ပဏီတာဓိမုတ္တတာမည်၏။ပ။

အရဏဝိဟာရောတိတ္ထေ၊ အရဏဝိဟာရော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်သည်။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရမည်၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်သည်။အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရမည်၏။

အရဏဝိဟာရောတိတ္ထေ၊အရဏဝိဟာရော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရဧည်သနည်း။ ပဌမေန စျာနေန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။ နီဝရဏော၊ နီဝရဏတို့ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရမည်၏။ ဒုတိယေန စျာနေန၊ ဒုတိယစျာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ တတိယေန စျာနေန၊ တတိယစျာန်ဖြင့်။ ပီတိ ံ၊ ပီတိကို့။ စတုတ္ထေန စျာနေန၊ စတုတ္ထစျာန်ဖြင့်။ သုခဒုက္ခေ၊ သုခဒုက္ခတို့ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဤတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရမည်၏။ အာကာသာနဉ္စာယဘနသမာပတ္တိယာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ ရူပသညံ၊ ရူပသညာကို။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသညံ၊ အာကိဉ္စညာယတနသညာကို။ ဟရတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဤတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရမည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အရဏဝိဟာရော၊ အရဏဝိဟာရတည်း။

တံ၊ ထိုအရဏဝိဟာရဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ပညာ၊ပညာမည်၏။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒဿနာဓိပတေယျံ သန္ဓာ စ ဝိဟာရာဓိဂမော ပဏီတာဓိမုတ္တာဘာပညာ အရဏဝိဟာရေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တေတ္တိ ံသတိမော၊ သုံးဆယ့်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အရဏဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော၊
အရဏဝိဟာရဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

---

၃၄ နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၈၃။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဗလေဟိ၊ သမထ, ဝိပဿနာခွန်အားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။တယော သခ်ါရာနံ၊ သုံးပါးသောသခ်ါရတို့၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိယာစ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။သောဋ္ဌသဟိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ စ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ နဝဟိ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ စ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ ဝသီဘာဝဘာဝ၊ လေ့လာနိုင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ ပညာ၊ ပညာသည်။နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ၊ နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။

ဒ္ဒိဟိ ဗလေဟိတိတ္ထေ၊ ဒ္ဒိဟိဗလေဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သမထဗလဉ္စ၊ သမထခွန်အားငင်း။ ဝိပဿနာဗလဉ္စ၊ ဝိပဿနာခွန်အားငင်း။ ဤတိ၊ဤသို့။ ဒ္ဒေ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ခွန်အားတို့သည်။ဟောန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားသည်။ ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ နေက္ခမ္မပဋိသန္ဓိ၊ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဝဋ္ဋတာ၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ဟူသော။အဝိက္ခေပေါ၊ မ ့လွှင့်ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားမည်၏။ ။[အဗျာပါဒဝသေန-စသည်၌ အနက်ထင်ရှားပြီ။]

သမထဗလန္တိတ္ထေ၊ သမထဗလံ—ဟူသောဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထခွန်အားမည်သနည်း။ ပဌမေန စျာနေန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။နီဝရဏာ၊ နီဝရဏ

ကြောင့်။နကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထခုန်အားမည်၏။ ဒုတိယေန စျာနေန၊ ဒုတိယစျာန်ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်ဝိစာရကြောင့်။ တတိယေန စျာနေန၊ တတိယစျာန်ဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကြောင့်။ စတုတ္ထေန စျာနေန၊ စတုတ္ထစျာန်ဖြင့်။ သုခဒုက္ခေ၊ သုခဒုက္ခကြောင့်။အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ ရူပသညာယ၊ ရူပသညာကြောင့်။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာကြောင့်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထခုန်အားမည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ၊ ပုံ့လွှင့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေစ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာကြောင့်ရင်း။ခန္ဓေ စ၊ ခန္ဓာကြောင့်ရင်း။ နကမ္မတိ၊မတုန်။ နစလတၱ၊မလှုပ်။ နဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထခုန်အား မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သမထဗလံ၊ သမထ ခုန်အားပေတည်း။

ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာခုန်အားသည်။ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ ခုန်အားမည်၏ ။ပ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်လျက် အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ ခုန်အားမည်၏ ။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ဇရာမရဏ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်လျက် အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာခုန်အားမည်၏။

ဝိပဿနာဗလန္တိ ဇတ္ထ၊ ဝိပဿနာဗလံ—ဟူသော ဤပုဒ်၌။ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ ခုန်အားမည်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စသညာကြောင့်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာခုန်အားမည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဒုက္ခဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ သုခသညာယ၊ သုခသညာကြောင့်။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ အနတ္တဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ အတ္တာသညာယ၊ အတ္တာသညာကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြီးငွေ့ဖွယ်ဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းဖြင့်။ နန္ဒီယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းလျက် အဖန် တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ရာဂေ၊ ရာဂကြောင့်။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ ချုပ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။ သမုဒယေ၊ ဖြစ်ကြောင်းကြောင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်လျက် အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းဖြင့်။အာဒါနေ၊စွဲယူခြင်းကြောင့်။နကမ္မတိ၊မတုန်လှုပ်တတ်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဝိပဿနာဗလံ၊ဝိပဿနာ ခုန်အားမည်၏။ အဝိဇ္ဇာယ စ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ရင်း။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာကြောင့်ရင်း။ခန္ဓေစ၊ ခန္ဓာကြောင့်ရင်း။ နကမ္မတိ၊ မတုန်။နစလတိ၊ မလှုပ်။ နဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ ခုန်အားမည်၏။ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ ခုန်အားပေတည်း။

တယော စ သဒ်္ဓါရာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိယာတိတ္ထေ၊ တယော စ သခ်္ဓါရာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိယာ—ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကတမေသံတိဏ္ဏန္နံသခ်္ဓါရာနံ၊ အဘယ်သုံးပါးသော သခ်္ဓါရတို့၏။ပဋိပဿဒ္ဓိယာ၊ငြိမ်းခြင်းကြောင့်နည်း။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ဒုတိယစျာန်ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက် ဝိစာရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ဝစီသခ်္ဓါရာ၊ ဝစီသခ်္ဓါရတို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓါ၊ငြိမ်းကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊စတုတ္ထစျာန်ကို။သမာပန္နဿ၊ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊

အဿာသပဿာသာ၊ အဿာသပဿာသဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရတို့သည်။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သညာဝေဒယိတံ နိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။သညာ စ၊ သညာလည်းဟူသော။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာလည်းဟူသော။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့သည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ကွမေသံ တိဏ္ဏန္နံ သင်္ခါရာနံ၊ဤသုံးပါးသော သင်္ခါရတို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ပေတည်း။

၈၄။ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိတ္ထ၊ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကတမာဟိ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ အဘယ်တဆယ့် ခြောက်ပါးသော ဉာဏစရိယာတို့ဖြင့် နည်းဟူမူကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။ပ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ၊ သင်္ခါရအာရုံမှ ဆုတ်နစ်လျက် ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏစရိယာမည်၏။ပ။ ဤမာဟိ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဉာဏစရိယာတို့ဖြင့် ပေတည်း။

၈၅။ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိတ္ထ၊ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကတမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ၊ အဘယ်ကိုးပါးသော သမာဓိ စရိယာတို့ဖြင့် နည်းဟူမူကား။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာနသည်။ သမာဓိစရိယာ၊ သမာဓိစရိယာမည်၏။ပ။ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်သည်၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ ဝိစာရသည်၎င်း။ ပီတိ စ၊ ပီတိသည်၎င်း။သုခဉ္စ၊ သုခသည်၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တနည်း၊ ကေဂ္ဂတာ စ၊ ကေဂ္ဂတာသည်၎င်း။ သမာဓိစရိယာ၊ သမာဓိစရိယာ မည်၏။ပ။ နေဝ သညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်သည်၎င်း။ပ။စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။တနည်း၊ ကေဂ္ဂတာ စ၊ သည်၎င်း။ သမာဓိစရိယာ၊ သမာဓိစရိယာမည်၏။ ဤမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ၊ ဤကိုးပါးသော သမာဓိစရိယာတို့ဖြင့်ပေတည်း။

ဝသီတိတ္ထ၊ ဝသီ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဝသိယော၊ ဝသီတို့သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ၎င်း။ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ၎င်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ပဒ္ဓ၊ ဂါးပါးတို့တည်း။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောအရပ်၌။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောအခါ၌။ ယာဝတိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောကာလပတ်လုံး။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ နှေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီမည်၏။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ပ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပြန်လှည့်ရှုဆင်ခြင်၏။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောအရပ်၌။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောအခါ၌။ ယာဝတိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသော ကာလပတ်လုံး။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း၌။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ နှေးသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီမည်၏။ပ။ ဤမာ ပဒ္ဓ ဝသိယော၊ ဤငါးပါးသောဝသီတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ္တိဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ တယော စ သခ်ါရာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ ဝသီဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

စတုတ္ထိံ သတိမော၊ သုံးဆယ့်လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

နိရောဓသမာပတ္တိဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၅-ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏနိဒ္ဒေသ

၈၆။ သမ္ဗဇာနဿ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသောသူ၏။ပဝတ္တပရိယာဒါနေ၊ ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ဖြစ်စဉ်ကိုကုန်စေရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ၊ ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သမ္ဗဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိသောသူသည်။နေက္ခမ္မေန၊ အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ၏။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်ဖြစ်သော အလျဉ်ကို။ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ အဗျာပါဒေန၊ အဗျာပါဒဖြင့်။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒ၏။ အာလောကသညာယ၊ အာလောကသညာဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ထိနမိဒ္ဓ၏။ အဝိက္ခေပေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာန်ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ပ။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ပါမောဇ္ဇေန၊ ပါမောဇ္ဇဖြင့်။ အရတိယာ၊ မမွေ့လျော်ခြင်း၏။ ပဌမေန စ္ဆာနေန၊ ပဌမစ္ဈာန်ဖြင့်။ နိဝရဏာနံ၊ နိဝရဏတို့၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။

အထ ဝါ ပန၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သမ္ဗဇာနဿ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣဒံ စေဝ စက္ခုပဝတ္တံ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝ စက္ခု၏ဖြစ်စဉ်ကိုလည်း။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ အညံ စ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ စက္ခုပဝတ္တံ၊ စက္ခု၏ဖြစ်စဉ်သည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒဉ္စေဝ သောတပဝတ္တံ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝ သောတ၏ဖြစ်စဉ်ကိုလည်း။ပ။ ဣဒဉ္စေဝ မနောပဝတ္တံ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝ စိတ်၏ဖြစ်စဉ်ကိုလည်း။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ အညဉ္စ၊ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ မနောပဝတ္တံ၊ စိတ်၏ ဖြစ်စဉ်သည်။ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သမ္ဗဇာနဿ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောသူ၏။ ပဝတ္တ ပရိယာဒါနေ၊ ကိလေသာခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို ကုန်စေရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာဟုဆိုအပ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ၊ ပရိနိဗ္ဗာနဉာဏ်ပေတည်း။

တံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာနဉာဏ်သည်။ ဉဘဘဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊

ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမ္မာဇာနသာ ပဝတ္တာပရိယာဒါနေ ပညာ ပရိနိဗ္ဗာနေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဥ္စတိ ံသတိမော၊ သုံးဆယ့်ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနဉ္ဉာဏနိဒ္ဒေသော၊
ပရိနိဗ္ဗာနဉ္ဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၆-သမသီသင္ဃညာဏနိဒ္ဒေသ

၈၇။ သဗ္ဗမမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆေဒေ စ၊ ဖြတ်ရာ၌ဌင်း။ နိရောဓေစ၊ ချုပ်စေရာ၌ဌင်း။ အနုပဋ္ဌာနတာ- အနုပဋ္ဌာနတာယ စ၊ တဖန် မထင်ခြင်း, မဖြစ်ခြင်း၌ဌင်း။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမသီသင္ဃဉာဏံ၊ သမသီသင္ဃဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ သဗ္ဗမမ္မာနန္တိတ္ထေ၊ သဗ္ဗမမ္မာနံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်ဌင်း။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတန တို့သည်ဌင်း။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့သည်ဌင်း။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်ဌင်း။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ သည်ဌင်း။ အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ အဗျာကတ တရားတို့သည်ဌင်း။ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ၊ ကာမာဝစရ တရားတို့သည်ဌင်း။ ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ၊ ရူပါဝစရ တရားတို့သည်ဌင်း။ အရူပါဝစရာဓမ္မာ၊ အရူပါဝစရ တရားတို့သည်ဌင်း။ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့သည်ဌင်း။ သဗ္ဗမမ္မာ၊ အလုံးစုံသော တရားမည်ကုန်၏။

သမ္မာသမုစ္ဆေဒေတိတ္ထေ၊ သမ္မာသမုစ္ဆေဒေ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။နေက္ခမ္မေန၊ ကာမမှထုတ်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ အဗျာပါဒေန၊ အဗျာပါဒဖြင့်။ ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုစ္ဆိန္ဒတ်၊ ဖြတ်၏။

နိရောဓေတိတ္ထေ၊ နိရောဓေ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မေန၊ ဖြင့်။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။

အနုပဋ္ဌာနတာတိတ္ထေ၊ အနုပဋ္ဌာနတာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထုတ်မြောက်သော အလောဘကို။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဗ္ဗကိလေသာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့သည်။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

သမန္တိတ္ထေ၊ သမံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထုတ်မြောက်သော အလောဘသည်။ သမံ၊ သမ မည်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်းစေသော တရားမည်၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ သမံ၊ သမ မည်၏။

သီသန္တိတ္ထေ၊ သီသံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သီသာနိ၊ ဦးခေါင်းသဖွယ် ပြဓာန်းသော ခေါင်မျုပ် တရားတို့သည်။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးတို့တည်း။တဏှာ၊ တဏှာဟူသော။ ပလိဗောဓသီသဉ္စ၊

ကြောင့်ကြမှု၏ဦးခေါင်းရင်း။(ပလိဗောဓသီသဉ္ဇ၊ကြောင့်ကြမှု၏ ဦးခေါင်းကား။ တဏှာ၊တဏှာ ပေတည်း ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ နောက်ပုဒ် များဌ်လည်း နည်းတူပင်။) မာနော၊ မာန ဟူသော။ ဝိနိဗန္ဓနသီသဉ္ဇ၊တက်ကြွလျက် ဖွဲ့တွယ်မှု၏ ဦးခေါင်းရင်း။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော။ ပရာမာသ သီသဉ္ဇ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်မှု ဦးခေါင်းရင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ဟူသော။ ဝိက္ခေပသီသဉ္ဇ၊ ပျံ့လွင့်မှုဦးခေါင်းရင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော။ သံကိလေသသီသဉ္ဇ၊ ညစ်နွမ်းပူပန် စေတတ် သော ကိလေသာ ဦးခေါင်းရင်း။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါဟူသော။ အဓိမောက္ခသီသဉ္ဇ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်မှု ဦးခေါင်းရင်း။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယဟူသော။ ပဂ္ဂဟသီသဉ္ဇ၊ ချီးမြှောက်မှုဦးခေါင်းရင်း။ သတိ၊ သတိ ဟူသော။ ဥပဋ္ဌာနသီသဉ္ဇ၊ အာရုံ၌ကပ်၍တည်မှု, အာရုံထင်မှု ဦးခေါင်းရင်း။ သမာဓိ၊ သမာဓိ ဟူသော။ အဝိက္ခေပသီသဉ္ဇ၊ မပျံ့မလွင့်စိတ်တည်ကြည်မှု ဦးခေါင်းရင်း။ ပညာ၊ ပညာဟူသော။ ဒဿနသီသဉ္ဇ၊သိမြင်မှုဦးခေါင်းရင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော။ ပဝတ္တသီသဉ္ဇ၊ မပြတ်ဖြစ်နေ သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအလျဉ်၏ဦးခေါင်းရင်း။ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော။(ရှေးကား ပုဂ္ဂလ ပညတ် မူလဋီကာ၊ နောက်ကား ဤ အဌကထာ အဖွင့် တည်း)။ ဂေါစရသီသဉ္ဇ၊ ကျက်စားရာအာရုံ၏ဦးခေါင်းရင်း။နိရောဓော၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ဟူသော။ သခ်ါရသီသဉ္ဇ၊ သခ်ါရတို့၏ ပြီးဆုံးရာ ဦးခေါင်းရင်း ပေတည်း။

တံ၊ ထိုသမသီသဋ္ဌဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ထိုကြောင့်။သဗ္ဗဓမ္မာနံ သမ္မာ သမုစ္ဆေဒေ နိရောဓေ စ အနုပဋ္ဌာနတာ ပညာ သမသီသဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဆတ္တိံသတိမော၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သမသီသဋ္ဌ ဥာဏနိဒ္ဒေသော၊
သမသီသဋ္ဌဥာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၇-သလ္လေခဋ္ဌဥာဏနိဒ္ဒေသ

၈၈။ ပုထုနာနတ္တတေဇပရိယာဒါနေ၊ ရာဂစသော သီးခြားတရား, ကာမစ္ဆန္ဒ စသော အထူးထူးသောသဘော, ဒုဿီလျစသော တန်ခိုးတို့ကို ကုန်စေရာ၌။

(ဥဒ္ဒေသ၌ ဧကတ္တ-မပါခဲ့သောကြောင့်ရင်း၊ ဧကတ္တသည် ကုန်စေအပ် ပယ်အပ်သော ပဟာတဗ္ဗမဟုတ်သောကြောင့်ရင်း ဤ၌လည်း ဧကတ္တ မပါသင့်။ နိဒ္ဒေသ၌ကား အဋ္ဌကထာမှာ အထူးဖွင့်သည်။)

(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သလ္လေခဋ္ဌေဥာဏံ၊သံလေခဋ္ဌဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်ဟူမူကား။ ပုထူတိဧတ္ထ၊ ပုထု—ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂ သည်။ပုထု၊ သီးခြားတရားပေတည်း။ဒေါသော၊ ဒေါသသည်။မောဟော၊မောဟသည်။ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသည်။ဥပနာဟော၊ရန်ငြိုဖွဲ့ခြင်းသည်။ မက္ခော၊ သူ့ကျေးဇူးကို ခြေဖျက်ခြင်း သည်။ ပဋ္ဌာသော၊ အဖျင်းမူခြင်းသည်။ ဣဿာ၊ ငြူစူခြင်းသည်။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်။ မာယာ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းသည်။ သာဌေယျံ၊ စဉ်းလဲစဉ်းစားပြုခြင်းသည်။ ထမ္ဘော၊ တောင့်ခိုင်ခြင်း သည်။ သာရမ္ဘော၊ ချုတ်ချယ်ခြင်းသည်။ မာနော၊ မာန်မူခြင်းသည်။ အတိမာနော၊ အလွန်

မာန်မူခြင်းသည်။မဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ သဗ္ဗေကိလေသာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့သည်။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတာ၊ အလုံးစုံသော ဒုစ္စရိုက်တရားတို့သည်။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံသော အဘိသင်္ခါရတို့သည်။သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘဝဂါမိကမ္မာ၊ ဘဝ တပါးသို့ လားစေတတ်ကုန်သော ကံတို့သည်။ပုထု၊ သီးခြားတရားတို့ပေတည်း။

နာနတ္တေကတ္တန္တိဇတ္ထ၊ နာနတ္တေကတ္တံ—ဟူသော ဤ ပုဒ်၌။

(ဥဒ္ဒေသ၌ဧကတ္တမပါခဲ့သော်လည်း ဤနိဒ္ဒေသအရာ၌ ဧကတ္တပါထည့်၍ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ တည်ခြင်းမှာ အဋ္ဌကထာ၌ ပြသောရည်ရွယ်ချက်အားလျော်စွာ အသင့်ပင်တည်း။ အဋ္ဌကထာ ကို ကြည့်ပါ။)

ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်၊ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တမည်၏။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တမည်၏။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ပ။အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တ မည်၏။

တေဇောတိဇတ္ထ၊ တေဇော—ဟူသော ဤပုဒ်၌။ တေဇာ၊ တန်ခိုးတို့သည်။ စရဏတေဇော၊ သီလအကျင့်တန်ခိုးငှင်း။ ဂုဏတေဇော၊ သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူး တန်ခိုးငှင်း။ ပညာတေဇော၊ ပညာ တန်ခိုးငှင်း။ ပုညတေဇော၊ ကောင်းမှုတန်ခိုးငှင်း။ ဓမ္မတေဇော၊ဒေသနာတရားတော်တန်ခိုးငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဥ္စ၊ငါးပါးတို့တည်း။ စရဏတေဇေန၊ သီလဟူသော စရဏတန်ခိုးဖြင့်။တေဇိတတ္တာ၊ ထက်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုသီလျတေဇံ၊သီလမဲ့ခြင်းဟူသော ဒုသီလတန်ခိုးကို။ ပရိယာ ဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဂုဏတေဇေန၊ သမာဓိဟူသော ဂုဏ်တန်ခိုးဖြင့်။ တေဇိတတ္တာ၊ ထက်စေအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဂုဏတေဇံ၊ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသောဂုဏ်မဲ့ တန်ခိုးကို။ပရိယာဒိယတိ၊ကုန်စေ၏။ ပညာတေဇေန၊ ဝိပဿနာပညာတန်ခိုးဖြင့်။ တေဇိတတ္တာ၊ ထက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုပ္ပညတေဇံ၊ ပညာမဲ့ခြင်းဟူသော ဒုပ္ပညတန်ခိုးကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ ပုညတေဇေန၊ ကောင်းမှုဟူသော တန်ခိုးဖြင့်။ တေဇိတတ္တာ၊ထက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပုညတေဇံ၊ မကောင်းမှုတန်ခိုးကို။ပရိယာဒိယတိ၊ကုန်စေ၏။ ဓမ္မတေဇေန၊ ဒေသနာ တရားတော်ဟူသော ဓမ္မ တန်ခိုးဖြင့်။ တေဇိတတ္တာ၊ ထက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။အဓမ္မတေဇံ၊ တိတ္ထိတို့၏ တရား အမှားဟူသော အဓမ္မတန်ခိုးကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။

သလ္လေခေါတိဇတ္ထ၊ သလ္လေခေါ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ အသလ္လေခေါ၊ အသလ္လေခမည်၏။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ သလ္လေခေါ၊ သလ္လေခမည်၏ ။ပ။ သဗ္ဗ ကိလေသာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့သည်။ အသလ္လေခေါ၊ အသလ္လေခမည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ သလ္လေခေါ၊ သလ္လေခမည်၏။ တံ၊ ထိုသလ္လေခဋ္ဌဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊သိတတ် သော အနက်သဘောကြောင့်။ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ပုထုနာနတ္တ တေဇပရိယာဒါနေ ပညာ သလ္လေခဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ။ ဥာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သတ္တတိံသတိမော၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သလ္လေခဋ္ဌဥာဏနိဒ္ဒေသော၊

သလ္လေခဋ္ဌဥာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၈-ဝိရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသ

၈၉။ အသလ္လီနတ္တာ ပဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ မဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိလျက် အားထုတ်ခြင်းသဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အသလ္လီနတ္တာ ပဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ မဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိလျက် အားထုတ်ခြင်းသဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ်မည်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ပ။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ပ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။။ ဋ္ဌိတိယာ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မပျောက်ပျက်စေခြင်းငှါ။ ဘိယ္ယောဘာဝါယ၊ လွန်စွာဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ပွါးစေခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ပ။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ နေက္ခမ္မဿ၊ နေက္ခမ္မကို။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ပ။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ဋ္ဌိတိယာ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မပျောက်ပျက်စေခြင်းငှါ။ ဘိယ္ယောဘာဝါယ၊ လွန်စွာဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ အသလ္လီနတ္တာ ပဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ မဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိလျက် အားထုတ်ခြင်းသဘော၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏံ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထိုဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အသလ္လီနတ္တာ ပဟိတတ္တာ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ ပညာ ဝီရိယာရမ္ဘေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌတိံသတိမော၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

ဝီရိယာရမ္ဘဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃၉-အတ္ထသန္ဒဿန ဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၀။ နာနာ ဓမ္မပွကာသနတာ၊ အထူးထူးသော တရားကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော၊။ ပညာ၊ပညာသည်။ အတ္ထသန္ဒဿနေ ဉာဏံ၊ အတ္ထသန္ဒဿနဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ။ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ နာနာဓမ္မာဘိ ဇတ္ထေ၊ နာနာဓမ္မာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပဋ္ဌကွန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်ထင်း။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့သည်ထင်း။ပ။

အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ၊ လောကုတ္တရာတရားတို့သည်ချင်း။ နာနာဓမ္မာ၊ အထူးထူးသော တရားတို့ မည်ကုန်၏။

ပကာသနတာတိတ္ထေ၊ ပကာသနတာ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ပကာသေတိ၊ ပြတတ်၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ပကာသေတိ၊ ပြတတ်၏။

အတ္ထသန္ဒဿနေတိ ဇေတ္ထေ၊ အတ္ထသန္ဒဿနေ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ စွန့်စေသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေက္ခမ္မတ္ထံ၊ နေက္ခမ္မ ဟူသော အကျိုးကို။ သန္ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို။ပ။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂတ္ထံ၊ အရဟတ္တမဂ် ဟူသော အကျိုးကို။ သန္ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

တံ၊ ထိုအတ္ထသန္ဒဿနဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နာနာဓမ္မပဝိကာသနတာ ပညာ အတ္ထသန္ဒဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

နဝတိံသတိဓမ၊ သုံးဆယ့်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အတ္ထသန္ဒဿနဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

အတ္ထသန္ဒဿနဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄၀-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၁။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ကေသင်္ဟတာ နာနတ္တေကတ္တ ပဋိဝေဓေ၊ တူသောအားဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်, အထူးထူးသော သဘော, တမျိုးတည်းသော သဘောတို့ကို သိရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ၊ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ ဇေတ္ထေ၊ သဗ္ဗဓမ္မာနံ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်ချင်း။ပ။ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ၊ အပရိယာပန္နတရားတို့သည်ချင်း။ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ သဗ္ဗဓမ္မမည်ကုန်၏။

ကေသင်္ဟတာတိ ဇေတ္ထေ၊ ကေသင်္ဟတာ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဒုါဒသဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္မေ၊အလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ ကေသင်္ဟိတာ၊ တူသောအားဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ တထဋ္ဌေန၊ မချွတ်ယွင်းသော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ အနတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တမဟုတ်သောသဘောအားဖြင့်ချင်း။ သစ္စဋ္ဌေန၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ အဘိဇာနနဋ္ဌေန၊ အထူးသိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ ပရိဇာနနဋ္ဌေန၊ ပိုင်ခြားသိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ ဓမ္မဋ္ဌေန၊တရားဟူသော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ဓာတုဋ္ဌေန၊ ဓာတ်ဟူသော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ချင်း။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော

သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဖုသနဋ္ဌေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ထိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဘိသမယဋ္ဌေန၊ သိလျက်ရအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဣမေဟိ ဒ္ဒါဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ ကောသဇ်ဟိတာ၊ တူသောအားဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။

နာနတ္တေကတ္တန္တိ ဇတ္ထ၊ နာနတ္တေကတ္တ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တမည်၏။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ ကေတ္တံ၊ ကေတ္တမည်၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့သည်။ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တမည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ကေတ္တံ၊ ကေတ္တမည်၏။

ပဋိဝေဓေတိ ဇတ္ထ၊ ပဋိဝေဓေ–ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာပဋိဝေဓံ၊ ပိုင်းခြားခြင်း သိခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနပဋိဝေဓံ၊ ပယ်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ၊မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ၊ ပွါးစေခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။

ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဘိဇ္ဈော၊ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ–ဟူသောဤပုဒ်၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏော၊သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တံ၊ ထိုဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဇကောသဇ်ဟတာ နာနတ္တေကတ္တဇဋ္ဌိဝေဓေ ပညာ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

စတ္တာလီသမော၊ လေးဆယ်မြောက်ဖြစ်သော။ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄၁-ခန္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၂။ ဝိဒိတတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။ ခန္ဓိဉာဏံ၊ ခန္ဓိဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊အနတ္တအားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်၏။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်တရားကို။ ဝိဒိတံ၊ သိအင်၏။ တံတံ၊ ထိုထိုတရားကို။ ခမတိ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဝိဒိတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ခန္ဓိဉာဏံ၊ ခန္ဓိဉာဏ်မည်၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။

ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်၏။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်တရားကို။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုတရားကို။ ခမတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဒိတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ခန္တိဉာဏံ၊ ခန္တီဉာဏ်မည်၏။

တံ၊ထိုခန္တီဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဒိတတ္တာ ပညာ ခန္တိဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဧကစတ္တာလီသမော၊ လေးဆယ့်တခုမြောက်ဖြစ်သော။ ခန္တိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊
ခန္တီဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄၂-ပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၃။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ၊ ပရိယောဂါဟဏဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဖုသတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ပ။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်တရားကို။ ဖုသတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုတရားကို။ ပရိယောဂါဟတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ၊ ပရိယောဂါဟဏဉာဏ်မည်၏။ ဝေဒနံ၊ဝေဒနာကို။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။အနိစ္စတော၊အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ဖုသတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့၏။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်တရားကို။ ဖုသတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့၏၊ တံတံ၊ ထိုထိုတရားကို။ ပရိယောဂါဟတိ၊သက်ဝင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ဖုဋ္ဌတ္တာ၊တွေ့အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏံ၊ ပရိယောဂါဟဏဉာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထိုပရိယောဂါဟဏ ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာ ပရိယောဂါဟဏေ ဉာဏန္တိ၊ဉာဏ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒွေစတ္တာလီသမော၊ သော။ ပရိယောဂါဟဏဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄၃-ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၄။ သမောဒဟဏေ၊စုပေါင်း၍ရှုရာ၌။(ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏံ၊ ပဒေသဝိဟာရဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝူပသမပစ္စယာပိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်

၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝူပသမပစ္စယာပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ ငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာပိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ပ။ သညာပစ္စယာပိ၊ သညာဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ သညာဝူပသမပစ္စယာပိ၊သညာ၏ငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။

ဆန္ဒော စ၊ ဆန္ဒသည်လည်း။ အဝူပသန္တော၊ မငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်သည်လည်း။ အဝူပသန္တော၊ မငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သညာ စ၊ သညာသည်လည်း။ အဝူပသန္တာ၊ မငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တပ္ပစ္စယာပိ၊ ထိုသို့မငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ ဆန္ဒော စ၊ ဆန္ဒသည်လည်း။ ဝူပသန္တော၊ ငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိတက္ကော စ၊ ဝိတက်သည်လည်း။ အဝူပသန္တော၊ မငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သညာ စ၊ သညာသည်လည်း။ အဝူပသန္တာ၊ မငြိမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တပ္ပစ္စယာပိ၊ ထိုသို့ငြိမ်းခြင်း မငြိမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။ပ။ အပ္ပတ္တာဿ၊ မရောက်သောတရားသို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အာသဝံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိမ္ပိ ဌာနေ၊ ထိုမရောက်သေးသော အရာသို့လည်း။ အနုပ္ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ တပ္ပစ္စယာပိ၊ထိုသို့ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားအပ်၏။

တံ၊ ထိုပဒေသဝိဟာရဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမောဒဟနေ ပညာ ပဒေသဝိဟာရေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တေစတ္တာလီသမော၊ သော။ ပဒေသဝိဟာရဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄၄-၄၉-ဆ ဝိဝဋ္ဋဉာဏနိဒ္ဒေသ

၉၅။ အဓိပတတ္တာ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်ကို အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ကာမစ္ဆန္ဒစသည်သည် လွှမ်းမိုးအပ်သော။ (အဓိပတိယတိ အဘိဘဝိယတိ၊ အဓိပတော အတ္တာ သဘာဝေါ အဿာ၊ အဓိပတာ ဧဝ ဝါ အတ္တာတိ အဓိပတတ္တာ ပညာ-ဟု၊ ဝစနတ္ထ ကြံသင့်၏။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ သညာဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ နေက္ခမ္မာဓိပတတ္တာ၊ နေက္ခမ္မကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ နေက္ခမ္မသည် လွှမ်းမိုးအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ သညာယ၊ သညာကြောင့်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဝါ၊ လည်၍ဖြစ်၏။ ။တနည်းကား၊ သညာယ၊ သညာဖြင့်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ မျက်လွှဲပြု၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိပတတ္တာ၊ (နေက္ခမ္မကို) အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ (နေက္ခမ္မသည်) လွှမ်းမိုးအပ်သော၊။ ပညာ၊ ပညာသည်။ သညာဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ သညာဝိဝဋ္ဋဉာဏ် မည်၏။ပ။

တံ၊ ထိုသညာဝိဝဋ္ဌဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိပတတ္တာ ပညာ သညာ ဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၉၆။ နာနတ္တေ၊ အထူးထူးသော သဘောကြောင့်။ ၀။ အထူးထူးသောသဘောကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စေတောဝိဝဋ္ဌဥာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တ မည်၏။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တမည်၏။ နေက္ခမ္မေကတ္တံ၊ နေက္ခမ္မ ဧကတ္တကို။ စေတယတော၊ စေ့ဆော်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ ဝိဝဋ္ဌတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နာနတ္တေ၊ အထူးထူးသောသဘောကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စေတောဝိဝဋ္ဌဥာဏ် မည်၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့သည်။ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တ မည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တမည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေကတ္တံ၊ အရဟတ္တမဂ် ဧကတ္တကို။ စေတယတော၊ စေ့ဆော်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ။ ဝိဝဋ္ဌတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နာနတ္တေ၊ အထူးထူးသော သဘောကြောင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ပညာသည်။ စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စေတောဝိဝဋ္ဌ ဥာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထိုစေတော ဝိဝဋ္ဌဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နာနတ္တေ ပညာ စေတောဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၉၇။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဌဥာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ နေက္ခမ္မ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဌ ဥာဏ် မည်၏။ပ။သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝသေန၊ အရဟတ္တမဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။အဓိဋ္ဌာနေ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဌဥာဏ် မည်၏။

တံ၊ ထို စိတ္တဝိဝဋ္ဌ ဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနေ ပညာ စိတ္တဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၉၈။ သုညတေ၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဥာဏဝိဝဋ္ဌေ ဥာဏံ၊ ဥာဏဝိဝဋ္ဌ ဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ စက္ခု၊

စက္ခုသည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တအဖြစ်, အသက်ကောင်အဖြစ်, ငါ အဖြစ်မှၚ်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာ, အသက်ကောင်၏ဥစ္စာ, ငါ၏ဥစ္စာအဖြစ်မှၚ်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ မြဲခြင်းမှၚ်း။ ဓုဝေန ဝါ၊ ခိုင်မြဲခြင်းမှၚ်း။ သဿတေန ဝါ၊ တည်မြဲခြင်းမှၚ်း။အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊မဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမှၚ်း။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အဝ်ုင်း။ ဇာနတော၊ သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿတော၊ မြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ညာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ စက္ခာဘိနိဝေသတော၊ စက္ခုကို အတ္တ, အတ္တနိယ-ငါ, ငါ့ဥစ္စာဟု မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဝါ၊ လည်၍ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သုညတော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ ဉာဏဝိဝဋ္ဋ ဉာဏ် မည်၏။ပ။မနော၊ မနသည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တအဖြစ်, အသက်ကောင်အဖြစ်,ငါအဖြစ်မှၚ်း၊ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာ, အသက်ကောင်၏ဥစ္စာ, ငါ၏ဥစ္စာ, အဖြစ်မှၚ်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ မြဲခြင်းမှၚ်း။ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ မဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမှၚ်း။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ဇာနတော၊ သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿတော၊ မြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ညာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ မနာဘိနိဝေသတော၊ မနကို ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သုညတော၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ။ ဉာဏဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထို့ဉာဏဝိဝဋ္ဋဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သုညတေ ပညာ ဉာဏဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၉၉။ ဝေါသဂ္ဂေ၊ စွန့်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ နေက္ခမ္မေန၊ နေက္ခမ္မဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ဝေါသဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေါသဂ္ဂေ၊ စွန့်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋဉာဏ် မည်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ဝေါသဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေါသဂ္ဂေ၊ စွန့်ခြင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋဉာဏ် မည်၏။

တံ၊ ထို့ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေါသဂ္ဂေ ပညာ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁၀၀။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်သောသဘော၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သစ္စဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ သစ္စဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဠနဋ္ဌံ၊ နှိပ်စက်တတ်သော သဘောကို။ သင်္ခတဋ္ဌံ၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို။ သန္တာပဋ္ဌံ၊ ပူပန်ဇေတတ်သော သဘောကို။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌံ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကို။ ပရိဇာနန္တော၊ ပိုင်းခြားရှု သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ (နိမိတ္တ, ပဝတ္တမှ) ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။တထဋ္ဌေ၊ မှန်သောသဘော၌။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။

သစ္ဆဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်၏။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌံ၊ အားထုတ်ခြင်းသဘောကို။ နိဒါနဋ္ဌံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောကို။ သညောဂဋ္ဌံ၊ ဝဋ်၌ယှဉ်ခြင်းသဘောကို။ ပလိဗောဓဋ္ဌံ၊ ဝဋ်၌နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသဘောကို။ပဇဟန္တော၊စွန့်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ (နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှ) ကင်း၏။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း သဘောကို။ ဝိဝေကဋ္ဌံ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းသဘောကို။ အသန်္ဓိတဋ္ဌံ၊ မပူပြင်အပ်သောသဘောကို။ အမတဋ္ဌံ၊ မသေခြင်းသဘောကို။ သစ္ဆိကရောန္တော၊ မျက်မှောက်ပြုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ (နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှ) ကင်း၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌံ၊ ဝဋ်မှထွက်သွားခြင်းသဘောကို။ ဟေတုဋ္ဌံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောသဘောကို။ ဒဿနဋ္ဌံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းသဘောကို။ အာဓိပတေယျဋ္ဌံ၊ အစိုးရခြင်း သဘောကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ (နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှ) ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်သောသဘော၌။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ပညာသည်။ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏံ၊ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏ်မည်၏။

သညာဝိဝဋ္ဋော စ၊ သညာဝိဝဋ္ဋဂင်း ။ပ။ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋော စ၊ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋဂင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဝဋ္ဋော၊ ဝိဝဋ္ဋသည်။ ဆဗ္ဗိဓော၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။) သဉ္ဉာနန္တော၊ မှတ်သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သညာဝိဝဋ္ဋော၊ သညာဝိဝဋ္ဋမည်၏။ စေတယန္တော၊ စေဆော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊ စေတောဝိဝဋ္ဋမည်၏။ ဝိဇာနန္တော၊ အထူးသဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဋမည်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဉာဏဝိဝဋ္ဋော၊ ဉာဏဝိဝဋ္ဋမည်၏။ ဝေါသဇ္ဇန္တော၊ စွန့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ကင်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋော၊ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဋမည်၏။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်ခြင်းသဘော၌။ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ ကင်း၏။ ဝါ၊ လည်း၍ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋော၊ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋမည်၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ သညာဝိဝဋ္ဋော၊ သညာဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို တရား၌။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊ စေတောဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊ စေတောဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ သညာဝိဝဋ္ဋော၊ သညာဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တရား၌။ သညာဝိဝဋ္ဋော၊ သညာဝိဝဋ္ဋသည်ဂင်း။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊ စေတောဝိဝဋ္ဋသည်ဂင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယတ္ထ၊အကြင်တရား၌။ စိတ္တဝိဝဋ္ဋော၊ စိတ္တဝိဝဋ္ဋသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရား၌။ သညာဝိဝဋ္ဋော၊ သညာဝိဝဋ္ဋသည်ဂင်း။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊စေတောဝိဝဋ္ဋသည်ဂင်း။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။[တိက စတုက္ကဝါရတို့၌ကား အနက်ပေါ်ပြီ။]

တံ ၊ထိုသစ္ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တထဋ္ဌေ ပညာ သစ္ဆဝိဝဋ္ဋေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

နဝစတ္တာလီသမော။ လေးဆယ့်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဆဝိဝဋ္ဋဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဉာဏ်ခြောက်ပါးကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၀-ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၀၁။ ကာယမ္ပိ၊ ရုပ်ကိုယ်ကို၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ ပါဒကစျာန်စိတ်ကို၎င်း။ ဧကဝဝတ္ထာနတာ စ၊ တခုတည်း ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းဖြင့်၎င်း။ သုခသညဉ္ဇ၊ သုခသညာကို၎င်း။ လဟုသညဉ္ဇ၊ လဟုသညာကို၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ၊ ပြည့်စုံခြင်းသဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဉာဏံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ ဆန္ဒကြီးမှူးသော သမာဓိ, ပြင်းစွာအားထုတ်မှုဟူသော ပဓာန သင်္ခါရတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံကြောင်း ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ပ။ ဝီမံသ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ ပညာကြီးမှူးသောသမာဓိ, ပြင်းစွာအားထုတ်မှုဟူသောပဓာန သင်္ခါရတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံကြောင်း ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ ဤလေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိဘာဝေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေ၏။ ပရိဒမေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဆုံးမ၏။ မုဒုံ၊ နူးညှံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ ခံ့သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သော၊ သည်။ ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ ဤလေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိဘာဝေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေ၍။ ပရိဒမေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဆုံးမ၍။ မုဒုံ၊ နူးညှံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ ခံ့သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ကာယမ္ပိ၊ ရုပ်ကိုယ်ကိုလည်း။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ သမောဒဟတိ၊ ပေါင်းထည့်ထား၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုလည်း။ ကာယေ၊ ရုပ်ကိုယ်၌။ သမောဒဟတိ၊ ပေါင်းထည့်ထား၏။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွှတ်စေ၏။ ဝါ၊ ပြောင်းလဲစေ၏။ စိတ္တဝသေန၊ စိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွှတ်စေ၏။ ဝါ၊ ပြောင်းလဲစေ၏။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ပ။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ သုခသညဉ္ဇ၊ သုခသညာကို၎င်း။ လဟုသညဉ္ဇ၊ လဟုသညာကို၎င်း။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ သြက္ကမိတွာ၊ သက်ဝင်စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သော ပုဂ္ဂလော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဘာဝိတေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ပွါးစေအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ရှေ့ရှုညွှတ်စေ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ တပါးမက များသော အပြားရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ တန်ခိုးအထူးကို။ ဝါ၊ ပြီးမြောက်ခြင်းအဘို့ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။

၁၀၂။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်မူလည်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဗဟုဓာ၊ အများသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗဟုဓာပိ၊ အများသည်မူလည်း။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ် (ကိုယ်ထင်ရှားခြင်း) ကို၎င်း။ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်၏အဖြစ် (ကိုယ်ပျောက်ကွယ်ခြင်း) ကို၎င်း။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တိရောကုဋ္ဌံ၊ နံရံ၏ တဖက်သို့၎င်း။ တိရောပါကာရံ၊ တံတိုင်း၏ တဖက်သို့၎င်း။ တိရောပဗ္ဗတံ၊ တောင်၏ တဖက်သို့၎င်း။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ အသဇ္ဇမာနော၊ မထိမငြိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌မူလည်း။ ဥဒကေ သေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို။

(ဥမ္မုဇ္ဇ-ပေါ်ခြင်း၊ နိမုဇ္ဇ-ငုပ်ခြင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ပေါ်ခြင်း ငုပ်ခြင်းဟု ပြန်သင့်သော်လည်း မြန်မာစကား၌ ပြောရိုးရှိသည့်အတိုင်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းဟု ပြန်သည်။)

ကရောတိ၊ ပြု၏။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ မကွဲမကျွံသော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌မူလည်း။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။အာကာသေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ ပက္ခီသကုဏော သေယျထာပိ၊ အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့။ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်ဖြင့်။ စင်္ကမတိ၊ သွား၏။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ၊ ဤသို့ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ၊ ဤ လ နေတို့ကိုလည်း။ပါဏိနာ၊လက်ဖြင့်။ပရာမသတိ၊သုံးသပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ၊ ဗြဟ္မပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုကို။ ဝတ္တေတိ၊လိုက်စေ၏။

တံ၊ထိုဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်သည်။ဉာတဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကာယမ္ပိ စိတ္တမ္ပိ ဧကဝဝတ္ထာနကာ သုခသညဉ္ဇ လဟုသညဉ္ဇ အဓိဋ္ဌာနဝသေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေ ပညာ ဣဒ္ဓိဝိဓေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပညာသမော၊ ငါးဆယ်မြောက်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၁-သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၀၃။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရဝသေန၊ဝိတက်ပြန့်နှံ့သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။နာနတ္တေကတ္တသဒ္ဒနိမိတ္တာနံ၊ အထူးထူးသော အသံနိမိတ်,တမျိုးတည်းသော အသံနိမိတ်တို့သို့။ပရိယောဂါဟဏေ၊သက်ဝင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ပညာသည်။သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏံ၊ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ ဆန္ဒကြီးမှူးသော သမာဓိ,ပြင်းစွာအားထုတ်မှုဟူသောပဓာန,သင်္ခါရတို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ပ။ဝီမံသ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ပညာကြီးမှူးသောသမာဓိ,ပြင်းစွာအားထုတ်မှုဟူသော ပဓာန,သင်္ခါတို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ဤလေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၌။စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ ပရိဘာဝေတိ၊ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေ၏။ ပရိဒမေတိ၊ထက်ဝန်းကျင် ဆုံးမ၏။မုဒုံ၊နူးညှံသည်ကို။ကမ္မနိယံ၊အမှု၌ခံ့သည်ကို။ ကရောတိ၊ပြု၏။သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေသု စတူသု ဣဒ္ဓိပါဒေသု၊ ဤလေးပါးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့၌။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ ပရိဘာဝေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပွါးစေ၍။ ပရိဒမေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဆုံးမ၍။ မုဒုံ၊နူးညှံသည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ ခံ့သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ဒူရေပိ၊ အဝေး၌လည်း။သဒ္ဒါနံ၊အသံတို့၏။သဒ္ဒနိမိတ္တံ၊အသံနိမိတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ သန္တိကေပိ၊ အနီး၌မူလည်း။ပ။ ဩဋ္ဌာရိကာနမ္ပိ၊ရုန့်ရင်းသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။သုခမကာနမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။သဏှာနမ္ပိ၊သာလွန်၍ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။

(အဋ္ဌကထာ၌ "သဏှသဏှာနမ္ပိ" ဟု ရှိ၏။ "သိမ်မွေ့သည်ထက် သိမ်မွေ့ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော" ဟု အနက်ပေးရာ၏။)

သဒ္ဒါနံ၊ အသံတို့၏။ သဒ္ဒနိမိတ္တံ၊ အသံနိမိတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ပုရတ္ထိမာယပိ ဒိသာယ၊ အရှေ့အရပ်၌မူလည်း။ပ။ ပစ္ဆိမာယပိ ဒိသာယ၊ အနောက်အရပ်၌မူလည်း။ ဥတ္တရာယပိ ဒိသာယ၊ မြောက်အရပ်၌မူလည်း။ ဒက္ခိဏာယပိ ဒိသာယ၊ တောင်အရပ်၌မူလည်း။ ပုရတ္ထိမာယပိ အနုဒိသာယ၊ အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်၌မူလည်း။ပ။ ဟေဋ္ဌိမာယပိ ဒိသာယ၊ အောက်အရပ်၌မူလည်း။ ဥပရိမာယပိ ဒိသာယ၊ အထက်အရပ်၌မူလည်း။ သဒ္ဒါနံ၊ အသံတို့၏။ သဒ္ဒနိမိတ္တံ၊ အသံနိမိတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဘာဝိတေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးစေအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓေန၊စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ စိတ္တေန၊စိတ်ဖြင့်။ သောတဓာတု ဝိသုဒ္ဓိဉာဏာယ၊သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်အကျိုးငှါ။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ရွေ့ရှူဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ရွေ့ရှူညွတ်၏။ ဒိဗ္ဗာယ၊နတ်၌ဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ လူတို့၏ နားကို သာလွန်သော။ သောတ ဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗေ စ၊ နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မာနုဇေ စ၊ လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်အသံတို့သည်။ ဒူရေ စ၊ အဝေးဌာလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သန္တိကေ စ၊ အနီးဌာလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဥဘော၊နှစ်ပါးကုန်သော။ တေ သဒ္ဒေ၊ ထိုအသံတို့ကို။ သုဏာတိ၊ ကြား၏။

တံ၊ ထိုသောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရဝဿေန နာနတ္တေကတ္တသဒ္ဒနိမိတ္တာနံ ပရိယောဂါဟဏေ ပညာ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကေပညာသမော၊ ငါးဆယ့်တခုမြောက်ဖြစ်သော။ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၂- စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၀၄။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့၏။ ဝိပ္ဖါရတ္တာ၊ ပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပသာဒဝသေန၊ ကြည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနတ္တေကတ္တဝိညာဏစရိယာ ပရိယောဂါဟဏေ၊ အထူးထူးသော စိတ်ဝိညာဉ်, တမျိုးတည်းသော စိတ်ဝိညာဉ်တို့၏ဖြစ်ပုံကို သက်ဝင်ရာ၌။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ စေတောပရိယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ ။[ဆန္ဒ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ- စသည်၌ အနက် ရှေးဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့် တူပြီ။] မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှု၌ ခံ့သည်ကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ သောမနဿိန္ဒြိယသမင်္ဂိတံ၊ သောမနဿိန္ဒြေကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယသမင်္ဂိတံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယသမင်္ဂိတံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဘာဝိတေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးစေအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ စေတောပရိယဉာဏာယ၊ စေတောပရိယ ဉာဏ်အကျိုးငှါ။

စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ညွှတ်စေ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ သရာဂံ ဝါ၊ ရာဂရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သရာဂံ စိတ္တန္တိ၊ သရာဂစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဝီတရာဂံ ဝါ၊ ရာဂ မရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝီတရာဂံ စိတ္တန္တိ၊ ဝီတရာဂစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ သဒေါသံ ဝါ၊ ဒေါသရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ပ။ ဝီတဒေါသံ ဝါ၊ဒေါသမရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။သမောဟံ ဝါ၊ မောဟရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဝီတမောဟံ ဝါ၊ မောဟမရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သံခိတ္တံ ဝါ၊ ကျုံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ပျံ့လွင့်သည်မူလည်းဖြစ်သော။မဟဂ္ဂတံ ဝါ၊မဟဂ္ဂုတ်မူလည်း ဖြစ်သော။ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ၊မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။သဥတ္တရံ ဝါ၊အလွန်အကဲရှိသော လောကီမူလည်းဖြစ်သော။ အနုတ္တရံ ဝါ၊ အလွန်အကဲမရှိသော လောကုတ္တရာမူလည်း ဖြစ်သော။ သမာဟိတံ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ အသမာဟိတံ ဝါ၊ မတည်ကြည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဝိမုတ္တံ ဝါ၊ လွတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အဝိမုတ္တံ ဝါ၊ မလွတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ၊ မလွတ်သောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊အပြားအားဖြင့်သိ၏။

တံ၊ ထိုစေတောပရိယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ပညာ၊ပညာမည်၏။တေန၊ ထို့ကြောင့်။တိဏ္ဏံ စိတ္တာနံ ဝိပ္ပါရတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ ပသာဒဝသေန နာနတ္တေကတ္တဝိညာဏစရိယာ ပရိယောဂါဟဏေ ပညာ စေတောပရိယဉာဏန္တိ၊ဉာဏံ-ဟူ၍၊ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒေ့ပညာသမော၊ငါးဆယ့်နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။စေတောပရိယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၃-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၀၅။ ပစ္စယပဝတ္တာနံ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ နာနတ္တေကတ္တကမ္မဝိပ္ပါရဝသေန၊အထူးထူးသောကံ,တမျိုးတည်းသောကံတို့၏ပြန့်နှံ့သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ပရိယောဂါဟဏေ၊ သက်ဝင်ရာ၌။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိဉာဏံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ ။[ဆန္ဒ သမာဓိ ပဓာန သခ်ါရ သမန္နာ ဂတံ-စသည်၌ ရှေးဉာဏ်များနှင့်တူပြီ။] မုဒံ၊နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှုဉ့် ခံ့သည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ဧဝံ၊ဤသို့။ပဇာနာတိ၊အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣမသ္မိံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သတိ၊ရှိသော်။ ဣဒံ၊ဤအကျိုးတရားသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣမဿ၊ ဤအကြောင်းတရား၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးတရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ယဒိဒံ၊ ယင်းဖြစ်ပုံကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သခ်ါရာ၊သခ်ါရတရားတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ သခ်ါရ ပစ္စယာ၊ သခ်ါရဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ဇာတိ ပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာ မရဏံ၊ အိုခြင်း,သေခြင်းသည်၎င်း။သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ၊စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကျွေးခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း,

ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်ထင်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာနှင့် မရောသော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲဒုစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။)

သော၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။တထာဘာဝိတေန၊ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးစေအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓေန၊စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်သော။ စိတ္တေန၊ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏာယ၊ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်အကျိုးငှါ။စိတ်၊စိတ်ကို။အဘိနိဟရတိ၊ရှေးရှုဆောင်၏။အဘိနိန္နာမေတိ၊ရှေးရှုညွတ်စေ၏။သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊တပါးမကမျိုးသောအပြား ရှိသော။ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊အောက်မေ့၏။ ဣဒံ အယံပုဗ္ဗေ နိဝါသော၊ဤရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်သည်။သေယျထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ၊တခုသောဘဝကိုထင်း၊ဒွေပိ ဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုထင်း။တိဿောပိ ဇာတိယော၊ သုံးဘဝတို့ကိုထင်း။စတဿောပိ ဇာတိယော၊လေးဘဝတို့ကိုထင်း။ ပဉ္စပိ ဇာတိယော၊ ငါးဘဝတို့ကို ထင်း။ဒသပိ ဇာတိယော၊ဆယ်ဘဝတို့ကိုထင်း။ဝီသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုထင်း။ တိံသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုထင်း။စတ္တာလီသမ္ပိ ဇာတိယော၊ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုထင်း။ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုထင်း။ သတမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝအရာတို့ကိုထင်း။ သဟဿမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝ အထောင်တို့ကိုထင်း။ သတသဟဿမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝ အသိန်းတို့ကိုထင်း။ အနေကေပိ၊မျိုးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သံဝဋ္ဋကပ္ပေပိ၊ သံဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုထင်း။ အနေကေပိ၊ မျိုးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေပိ၊ ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုထင်း။ အနေကေပိ၊ မျိုးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေပိ၊ သံဝဋ္ဋ ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုထင်း။ အနုဿရတိ၊အောက်မေ့၏။ အမုတြ၊ဤမည် သောဘဝ၌။ဧဝံနာမော၊ဤသို့အမည်ရှိသည်။ဧဝံဂေါတ္တော၊ဤသို့အနွယ်ရှိသည်။ဧဝံဝဏ္ဏော၊ ဤသို့ အဆင်းရှိသည်။ဧဝမာဟာရော၊ ဤသို့အာဟာရရှိသည်။ ဧဝံ သုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ၊ ဤသို့မျှမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားလေ့ရှိသည် ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ ဤသို့ အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အာသိံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။သောအဟံ၊ထိုငါသည်။တတော၊ ထိုဘဝမှ။စုတော၊စုတေသည်ရှိသော်။ အမုတြ၊ ဤမည် သောဘဝ၌။ ဥဒပါဒိံ၊ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုဘဝ၌လည်း။ ဧဝံနာမော၊ ဤသို့ အမည် ရှိသည်။ပ။ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ဤသို့အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အာသိံ၊ဖြစ်ခဲ့ပြီ။သောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ထိုဘဝမှ။ စုတော၊စုတေသည်ရှိသော်။ ဣဓ၊ဤလူ့ပြည်၌။ ဥပပန္နော၊ဖြစ်လာ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ သာကာရံ၊အခြင်းအရာနှင့်တကွသော။သဥဒ္ဒေသံ၊ညွှန်းပြကြောင်းနှင့်ဟကွသော။ အနေကဝိဟိတံ၊ တပါးမကမျိုးသောအပြားရှိသော။ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ရှေးဦးနေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။

တံ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်သည်။ ဉာဘဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပစ္စယပဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ နာနတ္တေကတ္တကမ္မဝိပ္ပါရ ဝသေန ပရိယောဂါဟဏေ ပညာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏန္တိ၊ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

တေပညာသမော၊ ငါးဆယ့်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၄-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန်ဒ္ဒေသ

၁၀၆။ ဩဘာသဝသေန၊ အရောင်အလင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနတ္တေကတ္တရူပနိမိတ္တာနံ၊ အထူးထူးသော အဆင်း နိမိတ်, တမျိုးတည်းသော အဆင်းနိမိတ်တို့ကို။ ဒဿနဋ္ဌေ၊ မြင်ခြင်းသဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ဖြစ်သော။)ပညာ၊ ပညာသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်ဌ်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ။[ဆန္ဒ သမာဓိ ပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ စသည်ဌ် တူပြီ။] မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှုဌ်ခံ့သည်ကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ အာလောကသညံ၊ အာလောကသညာကို။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဒိဝါသညံ၊ နေ့ဟူသောအမှတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ နှလုံးသွင်းဆောက်တည်၏။ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဒိဝါ၊ နေ့ဌ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ရတ္တိံ၊ညဉ်ဌ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ်ဌ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဒိဝါ၊ နေ့ဌ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပါဋ္ဌိဌ်-ရတ္တိံအရာတွင် ရတ္တိ ဟု နိဂ္ဂဟိတ်မပါဘဲ ရှိနေသည်။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဝဋ္ဌေန၊ ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော။ အပရိယောနဒ္ဓေန၊ မမြေးယှက်အပ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သပ္ပဘာသံ၊ တောက်ပခြင်းရှိသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဘာဝိတေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးစေအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ ပရိယောဒါတေန၊ ဖြူစင်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ စုတူပပါတဉာဏာယ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုသိသောဉာဏ်အကျိုးငှါ။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေးရှူဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊ ရှေးရှူညွတ်စေ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏မျက်စိကို သာလွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဟီနေ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ ပဏီတေ၊မြင့်မြတ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏေ၊ အဆင်းလှကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ အဆင်းမလှကုန်သော။ သုဂတေ၊ ကောင်းသောအလားရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသောအလားရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယထာကမ္မူပဂေ၊ ကံအားလျော်စွာ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဘောန္တော၊ အချင်းတို့။ ဝတ၊ စင်စစ်။ဣမေ သတ္တာ၊ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကာယဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ ဝစီဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ မနောဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မှားသောအယူဖြင့် ဆောက်တည်ပြုလုပ်အပ်သောကံရှိကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ဘေဒါ၊ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလဌ်။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊မကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ဝါ၊ မကောင်းသော လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ပျက်စီးလျက်ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဘောန္တော၊ အချင်းတို့။ ဣမေ ဝါ ပန သတ္တာ၊ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား။ ကာယသုစရိတေန၊ ကာယသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ပ။အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနုပဝါဒကာ၊ မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှန်သောအယူရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မှန်သောအယူဖြင့် ဆောက်တည်ပြုလုပ်အပ်သောကံရှိကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။

ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှု။ မရဏာ၊ သေသည်မှု။ ပရုံ၊ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ ံ၊ ကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းသော လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ နတ်ပြည် လောကသို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူဝတ်၏မျက်စိကို သာလွန်သော။ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ပ။ယထာကမ္မူပဂေ၊ ကံအားလျော်စွာ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

တံ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်မည်၏။ပဇာနနဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ သြဘာသဝဿေန နာနတ္တေကတ္တ ရူပနိမိတ္တာနံ ဒဿနဋ္ဌေ ပညာ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။

စတုပညာသမော၊ ငါးဆယ့်လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဒ္ဒေသော၊

သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၅-အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၀၇။ စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ၊ ခြောက်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။တိဏ္ဏန္နံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဂ္ဂန္ထိယာနံ၊ ဂ္ဂန္ထေတို့၏။ဝသီဘာဝတာ၊လေ့လာသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။။ကတမေသံ တိဏ္ဏန္နံ ဂ္ဂန္ထိယာနံ၊အဘယ်သုံးပါးသော ဂ္ဂန္ထေတို့၏။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယေ ဉာဏံ၊ ခယဉာဏ်မည်သနည်း။ အနုညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ၊ အနုညာတညဿဒီတိန္ဒြေ၏ဂုဏ်း။ အညိန္ဒြိယဿ၊ အညိန္ဒြေ၏ဂုဏ်း၊ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၊ အညာတာဝိန္ဒြေ၏ဂုဏ်း ပေတည်း။

အနုညာတညဿာမီဘိန္ဒြိယံ၊ အနုညာတညဿာမီတိန္ဒြေသည်။ ကတိဌာနာနိ၊အဘယ်မျှသော အရာတို့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ အညိန္ဒြိယံ၊အညိန္ဒြေသည်။ ကတိဌာနာနိ၊ အဘယ်မျှသော အရာတို့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေသည်။ ကတိဌာနာနိ၊ အဘယ်မျှသောအရာတို့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ အနုညာတညဿာမီဘိန္ဒြိယံ၊ အနုညာတညဿာမီတိန္ဒြေသည်။ ကေ၊ တဒုသော။ သောဘာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဌာနံ၊ အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေသည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ဌာန်း အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေသည်။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်သို့ဌာန်း အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေသည်။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ဌာန်း အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေသည်။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ အနာဂါမိမဂ်သို့ဌာန်း အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။အညိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြေသည်။ အနာဂါမိဖလံ၊ အနာဂါမိဖိုလ်သို့ဌာန်း အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြေသည်။ ကေ၊ တဒုသော။ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ဌာနံ၊ အရာသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ၊အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အဓိမောက္ခပရိဝါရံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။

[သဒ္ဓိန္ဒြေသည် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၏ အခြံအရံဖြစ်သည်။ ၎င်းဣန္ဒြေအား ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စဖြင့် သဒ္ဓိန္ဒြေက ထောက်ပံ့ ကျေးဇူးပြုသည်ဟု ဆိုလို၏။ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူပင်။]

ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ဝီရိယိန္ဒြေသည်။ ပဂ္ဂဟပရိဝါရံ၊ ချီးမြှင့်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတိန္ဒြိယံ၊သတိန္ဒြေသည်။ ဥပဋ္ဌာန ပရိဝါရံ၊ ထင်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေသည်။ အဝိက္ခေပ ပရိဝါရံ၊ မပျံလွှင့်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ဒဿန ပရိဝါရံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြေသည်။ ဝိဇာနန ပရိဝါရံ၊သိခြင် ကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿိန္ဒြေသည်။ အဘိသန္ဒနပရိဝါရံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို စိုပျိုစေခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယျ ပရိဝါရံ၊မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်ကို အစိုးရသောကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဇာတာ၊ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ အနာသဝါ၊ အာသဝ မရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ္ဌမှထွက်သွားတတ်ကုန်သည်။ အပစယဂါမိနော၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားတတ်ကုန်သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာတို့သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၏။ ဣမာနိ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ သဟဇာတပရိဝါရာ။ တက္ဂဖြစ်သော အခြံအရံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အညမည ပရိဝါရာ၊ အချင်းချင်း၏ အခြံအရံတို့သည်။ နိဿယ ပရိဝါရာ၊ မှီရာဖြစ်သော အခြံအရံတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တ ပရိဝါရာ၊ ယှဉ်သော အခြံအရံတို့သည်။ သဟဂတာ၊ တက္ဂဖြစ်ကုန်သည်။ သဟဇာတာ၊ ပြိုင်တူဖြစ်ကုန်သည်။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှောကုန်သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဝ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထို အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၏။ အာကာရာ စေဝ၊ အခြင်းအရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိဝါရာ စ၊ အခြံအရံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ အညိန္ဒြိယဿ၊ အညိန္ဒြေ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အဓိမောက္ခ ပရိဝါရံ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ပဝတ္တသန္တတာဓိပတေယျ ပရိဝါရံ၊ မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်ကို အစိုးရသော ကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ ဇာတာ၊ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော

ရုပ်ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗေဝ၊အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ အနာသဝါ၊ အာသဝ မရှိကုန်သည်။ပ။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံး ုံတို့သည်ပင်လျှင်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏာ၌။ အဉ်ိန္ဒြိယဿ၊ အညိန္ဒြေ၏။ ဣမာနိ အဋ္ဌ်ိန္ဒြိယာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ သဟဇာတ ပရိဝါရာ၊ သဟဇာတ အခြံအရံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။သမ္မယုတ္တာ၊ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဝ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထို အသိန္ဒြေ၏။ အာကာရာ စေဝ၊ အခြင်းအရာ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိဝါရာ စ၊ အခြံအရံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သကဒါဂါမိ မဂ္ဂက္ခဏော၊သကဒါဂါမိ မဂ်ခဏာ၌။ပ။ သကဒါဂါမိ ဖလက္ခဏော၊သကဒါဂါမိ ဖိုလ်ခဏာ၌။ အနာဂါမိ မဂ္ဂက္ခဏော၊ အနာဂါမိမဂ်ခဏာ၌။ အနာဂါမိ ဖလက္ခဏော၊ အနာဂါမိ ဖိုလ်ခဏာ၌။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏော၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏာ၌။ပ။

အရဟတ္တဖလက္ခဏော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏာ၌။ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၊ အညာတာဝိန္ဒြေ၏။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဒိန္ဒြေသည်။ အဓိမောက္ခ ပရိဝါရံ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ပဝတ္တသန္တာဝိပတေယျပရိဝါရံ၊ မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်ကို အစိုးရသော ကိစ္စအားဖြင့် အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အရဟတ္တဖလက္ခဏော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏာ၌။ဇာတာ၊ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်။သဗ္ဗေဝ၊အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ထား၍။ သဗ္ဗေဝ၊အလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ အနာသဝါ၊အာသဝမရှိကုန်သည်။ပ။နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အရဟတ္တဖလက္ခဏော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏာ၌။ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ၊ အညာတာဝိန္ဒြေ၏။ ဣမာနိ အဋ္ဌ်ိန္ဒြိယာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ သဟဇာတပရိဝါရာ၊သဟဇာတ အခြံအရံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ သမ္မယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဝ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုအညာတာဝိန္ဒြေ၏။ အာကာရာ စေဝ၊ အခြင်းအရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပရိဝါရာ စ၊ အခြံအရံတို့သည်လည်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ အဋ္ဌကာနိ၊ ဤရှစ်ခုအပေါင်း အဋ္ဌကတို့သည်။ စတုသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့်လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။[အာသဝါတိ-စသည်၌ ၃၃-ညာဏနိဒ္ဒေသ အဆုံးပိုင်းနှင့် တူပြီ။]

တံ၊ ထိုအာသဝက္ခယဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ စတုသဋ္ဌိယာအာကာရေဟိ တိဏ္ဏန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသီဘာဝတာ ပညာအာသဝါနံ ခယေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ—ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဋ္ဌပညာသမေဝ၊ ငါးဆယ့်ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာသဝက္ခယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅၆-၆၃-သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဒယနိဒ္ဒေသ

၁၀၈။ ပရိညဋ္ဌေ၊ ပိုင်းခြားရှိသိအပ်သော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ ဒုက္ခေ ဥာဏံ၊ ဒုက္ခကိုသိသော ဥာဏ်မည်သည်။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ ပယ်အပ်သော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ သမုဒယေ ဥာဏံ၊ သမုဒယဥာဏ် မည်သည်။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ နိရောဓေ ဥာဏံ၊ နိရောဓဥာဏ်မည်သည်။ ဘာဝနဋ္ဌေ၊ ပွါးစေအပ်သော သဘောဌ်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ပညာ၊ ပညာသည်။ မဂ္ဂေ ဥာဏံ၊ မဂ္ဂဥာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဋ္ဌနဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်တတ်သော သဘောသည်။ သန်တဋ္ဌော၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောသည်။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေတတ်သောသဘောသည်။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောသည်။ ပရိညာတဋ္ဌော၊ ပိုင်းခြားရှိ သိအပ်သော သဘောမည်၏။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။အာယူဟနဋ္ဌော၊အားထုတ်သော သဘောသည်။ နိဒါနဋ္ဌော၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောသည်။ သညောဂဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌ၌ ယှဉ်စေတတ်သော သဘောသည်။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌ၌နှောင်ဖွဲ့တတ်သော သဘောသည်။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်အပ်သော သဘောမည်၏။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်သော သဘောသည်။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှကင်းဆိတ်သော သဘောသည်။ အသန်တဋ္ဌော၊ မပြုပြင်အပ်သော သဘောသည်။ အမတဋ္ဌော၊ သေခြင်းကင်းသော သဘောသည်။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောမည်၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှထွက်သွားသော သဘောသည်။ ဟေတုဋ္ဌော၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောသည်။ ဒဿနဋ္ဌော နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော သဘောသည်။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အစိုးရသော သဘောသည်။ ဘာဝနဋ္ဌော၊ ပွါးအပ်သောသဘောမည်၏။

တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာစသည်ကို သိသော ဥာဏ်သည်။ ဥာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိညဋ္ဌေ ပညာ ဒုက္ခေ ဥာဏံ ပဟာနဋ္ဌေ ပညာ သမုဒယေ ဥာဏံ၊ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ ပညာ နိရောဓေ ဥာဏံ၊ ဘာဝနဋ္ဌေ ပညာ မဂ္ဂေ ဥာဏန္တိ၊ ဥာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁၀၉။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာဌ်။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဌ်။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဌ်။ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ဌ်။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ၊ မင်္ဂဖြစ်ဆဲ မဂ္ဂသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံဥာဏံ၊ အကြင်မင်္ဂဥာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေံဥာဏံ၊ ဤမင်္ဂဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ဒုက္ခသစ္စာဌ်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေံ ဥာဏံ၊ ဤမင်္ဂဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခသမုဒယေပိ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဌ်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေံ ဥာဏံ၊ ဤမင်္ဂဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓေပိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဌ်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တေံ ဥာဏံ၊ ဤမင်္ဂဥာဏ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ဌ်လည်း။ **ဟောတိ၊ ၏။**

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ဉာဏ်တို့တွင်။ ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခဉာဏ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ယာ ပညာ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့်သိသော ပညာသည်။ယာပဇာနနာ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။ယောဝိစယော၊ အကြင်စိစစ်ခြင်းသည်။ ယော ပဝိစယော၊ အကြင်အပြားအားဖြင့် စိစစ်ခြင်းသည်။ ယော ဓမ္မဝိစယော၊ အကြင်တရားတို့ကို စိစစ်ခြင်းသည်။ ယာ၊ အကြင်သို့သော။ သလ္လက္ခဏာ၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ဥပလက္ခဏာ၊ မြဲမြံစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ပစ္စုပလက္ခဏာ၊ အနိစ္စစသည်ကို စဲ့၍ မြဲမြံစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ယံ၊ အကြင်သို့သော။ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ ပညာရှိအဖြစ်သည်။ ကောသလ္လံ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သည်။ နေပုညံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သည်။ ယာ၊ အကြင်သို့သော။ ဝေဘဗ္ဘာ၊ အနိစ္စစသည်ကို ထင်စွာပြုခြင်းသည်။ စိန္တာ၊ အနိစ္စစသည်ကို ကြံခြင်းသည်။ ဥပပရိက္ခာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဘူရိ၊ မြေကြီးအလား ထူထဲကြီးမားသော ပညာသည်။ မေဓာ၊ ကိလေသာကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးတတ်သောပညာသည်။ ပရိဏာယိကာ၊ ရွေ့ဆောင်ညွှန်ပြတတ်သော ပညာသည်။ ဝိပဿနာ၊ အနိစ္စအစရှိသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာသည်။ ယံ သမ္မဇ္ဇံ၊ အကြင်ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယော ပတောဒေါ၊ အကြင်လမ်းမှန်သို့ သွားအောင် ထိုးဆွတတ်သော နှင်တံနှင့်တူစွာသော ပညာသည်။ ပညာ၊ ပညာဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ၊ အကြင်သို့သော။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ပညာဗလံ၊ ပညာဗိုလ်သည်။ ပညာသတ္ထံ၊ ပညာတည်းဟူသော ထားလက်နက်သည်။ ယော၊ အကြင်သို့သော။ ပညာပါသာဒေါ၊ ပညာတည်းဟူသော ပြာသာဒ်သည်။ ပညာအာလောကော၊ ပညာတည်းဟူသော အလင်းသည်။ ပညာဩဘာသော၊ ပညာတည်းဟူသော အရောင်သည်။ ပညာပဇ္ဇောတော၊ ပညာတည်းဟူသော တောက်ပခြင်းသည်။ ယံ ပညာရတနံ၊ အကြင်ပညာတည်းဟူသော ရတနာသည်။ ယော အမောဟော၊ အကြင် မတွေဝေခြင်းသည်။ ယော ဓမ္မဝိစယော၊ အကြင်တရားကို စိစစ်ခြင်းသည်။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှန်စွာမြင်ခြင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယဉာဏ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ (ပါဠိ၌ ဤပုစ္ဆာကျနေသည်။) ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ယာ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်။ပ။ ယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှန်စွာ မြင်ခြင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တံ၊ ထိုဒုက္ခစသောဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ ဘေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တေသဋ္ဌမော၊ ခြောက်ဆယ့် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ သစ္စဉာဏစတုက္ကဒ္ဒယနိဒ္ဒေသော၊

သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆၄-၆၇-သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၀။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ၊ အကျိုးကိုသိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ၊ အကြောင်းကိုသိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ၊ သဒ္ဒါကိုသိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ပညာကိုသိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတို့၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါမည်၏။ပ။ ပဋိဘာနေသု၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါမည်၏။ အတ္ထနာနတ္တေ၊ အကျိုးအထူး၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ပ။ပဋိဘာနနာနတ္တေ၊ ပညာအထူး၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ။အတ္ထဝဝတ္ထာနေ၊ အကျိုးကိုပိုင်းခြားမှတ်သားရာ၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ပ။ ပဋိဘာနဝဝတ္ထာနေ၊ ပညာကိုပိုင်းခြား မှတ်သားရာ၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ ။အတ္ထသလ္လက္ခဏေ၊ အကျိုးကို မှတ်ရာ၌။ပ။ ပဋိဘာနသလ္လက္ခဏေ၊ ပညာကိုမှတ်ရာ၌။ ။အတ္ထူပလက္ခဏေ၊ အကျိုးကို မြဲမြံစွာ မှတ်သားရာ၌။ပ။ ။အတ္ထပ္ပဘေဒေ၊ အကျိုးအထူးအပြား၌။ ။အတ္ထပ္ပဘာဝနေ၊ အကျိုးကိုထင်စွာ ပြရာ၌။ ။အတ္ထဇောတနေ၊ အကျိုးကို ထွန်းပစေရာ၌။ ။အတ္ထဝိရောစနေ၊ အကျိုးကို အထူးထူးအပြားပြား ထွန်းပစေရာ၌။ အတ္ထပ္ပကာသနေ၊ အကျိုးကို တောက်ပစေရာ၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်၏။ပ။ ပဋိဘာနပ္ပကာသနေ၊ ပညာကို တောက်ပစေရာ၌။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် မည်၏။

တံ၊ ထိုအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါစသော ဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပညာ၊ ပညာမည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏံ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သတ္တသဋ္ဌိမော၊ ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏနိဒ္ဒေသော၊
သုဒ္ဓိကပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆၈-ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၁။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်သည်။ ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသောကိလေသာ မြူရှိကုန်သော။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသော ကိလေသာမြူရှိကုန်သော။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နူးညံ့သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသောအခြင်း အရာရှိကုန်သော။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ သုဝိညာပယေ၊ သိစေလွယ်ကုန်သော။ ဒုဝိညာပယေ၊ သိစေနိုင်ခဲကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော၊ တမလွန်လောကနှင့် အပြစ်တို့ကို ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်

သော။ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော၊ တမလွန်လောကနှင့် အပြစ်တို့ကို ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု ရှုလေ့မရှိကုန်သော။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ပ။ဃာတိ၊ မြင်တော်မူ၏။

အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေတိ ဤထွေ၊ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ-ဟူသော ဤပုဒ်တို့၌။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ဝါ၊ ယုံကြည်မှုရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပရဇက္ခော၊ အပ္ပရဇက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော။ ဝါ၊ ယုံကြည်မှုမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပရဇက္ခော၊ အပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ကုသီတော၊ ပျင်းရိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာရဇက္ခော။ မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ထင်သော သတိရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပရဇက္ခော၊ အပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ မုဋ္ဌဿတိ၊ လွတ်သော သတိရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပရဇက္ခော၊ အပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ အသမာဟိတော၊ မတည်ကြည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပ္ပရဇက္ခော၊ အပ္ပရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဟာရဇက္ခော၊ မဟာရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။

တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေတိထွေ၊ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ-ဟူသော ဤပုဒ်တို့၌။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ တိက္ခိန္ဒြိယ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မုဒိန္ဒြိယော၊ မုဒိန္ဒြိယ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

သဉ္ဇာကာရေ ဒဋ္ဌာကာရေတိထွေ၊ သဉ္ဇာကာရေ ဒဋ္ဌာကာရေ-ဟူသော ဤပုဒ်တို့၌။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဉ္ဇာကာရော၊ သဉ္ဇာကာရပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒဋ္ဌာကာရော၊ ဒဋ္ဌာကာရပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

သုဝိညာပယော ဒုဝိညာပယောတိထွေ၊ သုဝိညာပယော ဒုဝိညာပယော-ဟူသော ဤပုဒ်တို့၌။သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုဝိညာပယော၊ သုဝိညာပယ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဝိညာပယော၊ ဒုဝိညာပယပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ပ။

အပ္ပေကစ္စေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနောတိထွေ၊ အပ္ပေကစ္စေပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာ-ဝိနော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယ ဒဿာဝီ၊ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီ၊ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝီပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

၁၁၂။ လောကောတိထွေ။ လောကော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ခန္ဓလောကော၊ ခန္ဓလောကဌင်း၊ ဓာတုလောကော၊ ဓာတုလောကဌင်း။ အာယတနလောကော၊အာယတနလောကဌင်း။ ဝိပတ္တိဘဝ လောကော၊ ဝိပတ္တိဘဝလောကဌင်း။ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ ဌင်း။ သမ္ပတ္တိဘဝလောကော၊ သမ္ပတ္တိဘဝလောကဌင်း။ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ ဌင်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။

လောကော၊ လောကသည်။ ဧကော၊ တပါးတည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်း အာဟာရလျှင် တည်ရာ ရှိကုန်၏။

လောကာ၊ လောကတို့သည်။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့ဘည်း။ နာမဥ္စ၊ နာမ်၎င်း။ ရူပဥ္စ၊ ရုပ်၎င်းတည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ တယော၊ သုံးပါးတို့ဘည်း။ တိဿော ဝေဒနာ၊ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့တည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ လေးပါးသော အာဟာရတို့တည်း။ လောကာ၊လောကတို့သည်။ပဥ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း။ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ဘည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့ဘည်း။ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိက အာယတနတို့တည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနှစ်ပါးတို့ဘည်း။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ခုနှစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ဘည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့ဘည်း။ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးသောလောကခံတရားတို့တည်း။လောကာ၊လောကတို့သည်။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့တည်း။ နဝ သတ္တာဝါသာ၊ ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့ဘည်း။ လောကာ၊ လောကတို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဒသာယတနာနိ၊ ဆယ်ပါးသော အာယတနတို့တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ဒ္ဒါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဒ္ဒါဒသာယတနာနိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။အဋ္ဌာရသ၊တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊တဆယ့်ရှစ်ပါးသောဓာတ်တို့တည်း။

ဝဇ္ဇနွိဇတ္ထ၊ ဝဇ္ဇံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာ၊ ဒုစရိုက် တရားတို့သည်။ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဘိသင်္ခါရာ၊ အဘိသင်္ခါရ တရားတို့သည်။ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘဝဂါမိကမ္မာ၊ ဘဝသို့ လားစေတတ်သော ကံတို့သည်။ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏။ဣတိ၊ ဤသို့။ဣမသ္မိံစ လောကေ၊ ဤလောက၌၎င်း။ဣမသ္မိံစ ဝဇ္ဇေ၊ ဤဝဇ္ဇ၌၎င်း။တိဗ္ဗာ၊ ထက်စွာသော။ဘယသညာ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု ဖြစ်သော အမှတ်သည်။ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှုထင်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဥက္ခိတ္တာသိကေ၊ ချီမိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသော။ ဝဓကေ သေယျထာပိ၊သူသတ်ယောကျ်ား၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤငါးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣမာနိ ပဥ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ အညာတိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် သိတော်မူ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဥာဏံ။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ ဥာဏ်ပေတည်း။

အဋ္ဌသဋ္ဌိမော၊ ခြောက်ဆယ့် ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ ဥာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆၉-အာသယာနုသယဥာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၃။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယာနုသယေ ဥာဏံ။အာသယနှင့်အနုသယတို့ကို သိသော အာသယာနုသယဥာဏ်သည်။ ကတမံ၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယံ၊ အလိုကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ အနုသယံ၊ ကိန်းဝပ်သော ကိလေသာဟူသောအနုသယကို။

စရိတံ၊ ပြုကျင့်မှု စရိုက်ကို။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ၊ ကျွတ်ထိုက်မကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏။

သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယော၊ အလိုသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ လောကော၊ လောကသည်။ အသဿတော၊မမြဲ။ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ လောကော၊လောကသည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ဤသို့သော်၎င်း။လောကော၊လောကသည်။အနန္တဝါ၊အဆုံးမရှိ။ဣတိ ဝါ၊ဤသို့သော်၎င်း။ တံ၊ ထိုကိုယ်သည်ပင်။ဇီဝံ၊ အသက်တည်း။တံ၊ ထိုအသက်သည်ပင်။ သရီရံ၊ကိုယ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ၊ ရှိနေ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န ဟောတိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ စ၊ ရှိလည်းရှိ၏။ နစဟောတိ၊ မရှိလည်းမရှိ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ပရံ၊ နောက်၌။ နေဝ ဟောတိ၊ ရှိသည်လည်း မဟုတ်။ န န ဟောတိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ဘဝဒိဋ္ဌိသန္နိဿိတာ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို မှီသည် မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိသန္နိဿိတာ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိကိုမှီသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ရှိကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧတေဝါ ဥဘော အန္တေ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသော ဤနှစ်ပါးသော အဖို့တို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ ဤနှစ်ပါးသော အဖို့တို့ကိုပင်လျှင်။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မမှီမူ၍။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ-ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာမည်သော အကြောင်းတရားနှင့်, စဲ့မှီ၍ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၌။ အနုလောမိကာ၊ လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော။ ခန္တိ ဝါ၊ နှစ်သက် သဘောကျသောဉာဏ်ကိုမူလည်း။ (သတ္တော်ဟိ၊ သတ္တဝါတို့သည်။)ပဋိလဒ္ဓါ၊ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ယထာဘူတံ ဝါ ဉာဏံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ဉာဏ်ကိုမူလည်း။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကာမံ၊ ကာမကို။ သေဝန္တည္ဥဝ၊ မှီဝဲနေသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ "အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမဂရုကော၊ ကာမကိုအလေးပြု၏။ ကာမာဿယော၊ ကာမလျှင် တည်ရာ မှီရာရှိ၏။ ကာမာဓိမုတ္တော၊ ကာမ၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းခြင်းရှိ၏" ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ကာမံ၊ ကာမကို။ သေဝန္တည္ဥဝ၊ မှီဝဲနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ "အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေက္ခမ္မဂရုကော၊ နေက္ခမ္မကိုအလေးပြု၏။ နေက္ခမ္မာဿယော၊ နေက္ခမ္မလျှင် တည်ရာ မှီရာရှိ၏။ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော၊ နေက္ခမ္မ၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းခြင်းရှိ၏" ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဇာနာတိ၊သိတော်မူ၏။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မကို။ သေဝန္တည္ဥဝ၊ မှီဝဲနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ပ။ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို။ပ။အဗျာပါဒံ၊ မေတ္တာကို။ပ။ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို။ပ။အာလောကသညံ၊ အာလောကသညာကို။ သေဝန္တည္ဥဝ၊ မှီဝဲနေသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်လျှင်။ပ။ထိနမိဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ ထိနမိဒ္ဓ၌ ညွတ်ကိုင်း နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဒိဋ္ဌိ ၂-မျိုးနှင့် ဉာဏ် ၂-မျိုးသည်။ သတ္တာနံ၊ ဝန္ဒနိသိတသတ္တဝါ, ဝိဝန္ဒနိသိတသတ္တဝါတို့၏။ အာသယော၊ အလိုပေတည်း။ ဝါ၊ တည်ရာနေရာပေတည်း။

(သဿတ အယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရံခါ၌ ဥစ္ဆေဒအယူကို သဘောကျသော်လည်း အများအားဖြင့် မိမိ၏မူလ သဿတအယူ၌သာလျှင် သက်ဝင်လျက်တည်နေ၏။ ဥစ္ဆေဒအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်, အနုလောမိက ဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်, ယထာဘူတဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နည်းတူပင် အများအားဖြင့် မိမိ၏အယူ, မိမိဉာဏ်၌သာလျှင် သက်ဝင်လျက်တည်နေကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအယူ ၂-ပါး, ဉာဏ် ၂-ပါးတို့ကို အာသယ-တည်နေရာဟု ဆိုအပ်ပေသည်။)

၁၁၄။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အနုသယော၊ ကိန်းဝပ်သော အနုသယသည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ အနုသယာ။ အနုသယတို့သည်။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယဝင်း။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင်မျှစ်ဖွယ်သဘောသည်။ ယံ သာတရူပံ၊ အကြင်သာယာဖွယ်သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤမျှစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောဖြစ်သော ဣဋ္ဌာရုံ၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ပ။ လောကေ၊ လောက၌။ ယံအပ္ပိယရူပံ၊ အကြင်မုန်းဖွယ်သဘောသည်။ ယံအသာတရူပံ၊ အကြင်မသာယာဖွယ်သဘောသည်။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္ထ၊ မုန်းဖွယ် မသာယာဖွယ်သဘောဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံ၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ပဋိဃာနုသယော၊ ပဋိဃာနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိသုံ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတရားတို့၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အနုပတိဘာ၊ အစဉ်လိုက်ပျက် ကျရောက်၏။ တဒေကဋ္ဌော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနုသယနှင့် အတူတကွတည်သော။ မာနော စ၊ မာနကိုဝင်း။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ ဒိဋ္ဌိကိုဝင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကိုဝင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ .အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အနုသယော၊ အနုသယတည်း။

သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ စရိတံ၊ ပြုကျင့်မှုစရိုက်သည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ပရိတ္တဘူမကော ဝါ၊ ကာမဘုံ၌သော်လည်းဖြစ်သော။ မဟာဘူမကော ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘုံ၌သော်လည်းဖြစ်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ပုညာဘိသင်္ခါရဝင်း။အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရဝင်း။အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဝင်း။ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ စရိတံ၊ ပြုကျင့်မှု စရိုက်တည်း။

၁၁၅။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ကတမာစ၊ အဘယ်နည်း။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊သတ္တဝါတို့သည်။သဒ္ဓိ၊ ရှိကုန်၏။ ပဏီဘာဓိမုတ္တိကာ၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။သတ္တာ၊သတ္တဝါတို့သည်။သဒ္ဓိ၊ ရှိကုန်၏။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဘဇန္တိ၊ ချည်းကပ်ကုန်၏။ ပယိရုပါသန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကာ၊မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကေ၊ မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ဘဇန္တိ၊ချည်းကပ်ကုန်၏။ ပယ်ရုပါသန္တိ၊

ဆည်းကပ်ကုန်၏။ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ လွန်လေပြီးသော ကာလ၌လည်း။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ပ။သေဝိ ံသု၊မှီဝဲက့ုန်ပြီ။ ဘဇိ ံသု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ ပယိရုပါသိ ံသု၊ ဆည်းကပ်ကုန်ပြီ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ လာလတ္တံ့သော ကာလ၌လည်း။ ဟ်နာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ပ။ သေဝိဿန္တိ၊ မှီဝဲကုန်လတ္တံ့။ ဘဇိဿန္တိ၊ မျဉ်းကပ်ကုန်လတ္တံ့။ ပယိရုပါသိဿန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်လတ္တံ့။ အယံ၊ ဤဆဋ္ဌအပ်ပြီးသည်ကား။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။

အာဘဗ္ဘာ၊ မကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကတမေ၊ အာဘယ်တို့နည်း။ ယေ တေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ ကံ ဟူသော တားမြစ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန၊ ကိလေသာဟူသော တားမြစ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိပါကာဝရဏေန၊ ဝိပါက်ဟူသောတားမြစ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ အဿဒ္ဓါ၊သဒ္ဓါတရား ကင်းကုန်၏။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ကုသိုလ်ဆန္ဒမှ ကင်းကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာ မရှိကုန်။ ယေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ကုသလေသု၊ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သမ္မတ္တံ နိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမဟု ဆိုအပ်သော အရိယာမဂ်သို့။ ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ခြင်းငှါ။ အာဘဗ္ဘာ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣမေ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ အာဘဗ္ဘာ၊ အာဘဗ္ဘ မည်ကုန်၏။

ဘဗ္ဘာ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊သတ္တဝါတို့သည်။ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ယေ တေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ကံ ဟူသော တားမြစ်ခြင်းနှင့်။ န သမန္နာဂတာ၊ မပြည့်စုံကုန်။ပ။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်၏။ ဆန္ဒိကာ၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒရှိကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာရှိကုန်၏။ ယေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သမ္မတ္တံ နိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမဟု ဆိုအပ်သော အရိယာမဂ်သို့။ ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဘာ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣမေ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဘဗ္ဘာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ၊ အာသယအနုသယကို သိသောဉာဏ်မည်၏။

နဝသဋ္ဌိမော၊ ခြောက်ဆယ့်ကိုးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာသယာနုသယဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၇၀-ယမက ပါဠိဟီရဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၆။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယမကပါဠိဟီရေ ဉာဏံ၊ ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တထာဂတော၊ သည်။ သာဝကေဟိ၊ သာဝကတို့နှင့်။အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ ယမကပါဠိဟီရံ၊ အစုံ အစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဥပရိမ ကာယတော၊ အထက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်မှ။ အဂ်္ဂိက္ခန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟေဋ္ဌိမ ကာယတော၊ အောက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟေဋ္ဌိမ ကာယတော၊ အောက်ဖြစ်သော

ကိုယ်တော်မှ။ အဂ္ဂိကွန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပရိမ ကာယတော၊ အထက်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ။ပုရတ္ထိမ ကာယတော၊ ရှေ့ပိုင်း ကိုယ်တော်မှ။ အဂ္ဂိကွန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမ ကာယတော၊ နောက်ပိုင်း ကိုယ်တော်မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏ ပစ္ဆိမကာယတော၊ နောက်ပိုင်း ကိုယ်တော်မှ။ အဂ္ဂိကွန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပ၀တ္တာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရတ္ထိမ ကာယတော၊ ရှေ့ပိုင်း ကိုယ်တော်မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဒက္ခိဏအက္ခိတော၊ လက်ျာမျက်စိတော်မှ။ပ။ ၀ါမအက္ခိတော၊ လက်ဝဲ မျက်စိတော်မှ။ ။ဒက္ခိဏကဏ္ဏသောတတော၊ လက်ျာ နားတွင်းတော်မှ။ ၀ါမကဏ္ဏသောတတော၊ လက်ဝဲနားတွင်းတော်မှ။ ဒက္ခိဏနာသိကာသောတတော၊ လက်ျာနှာခေါင်းတွင်းတော်မှ။ ၀ါမနာသိကာ သောတတော၊ လက်ဝဲနှာခေါင်းတွင်းတော်မှ။ ဒက္ခိဏအံသကူဋတော၊ လက်ျာ ပခုံးစွန်းတော်မှ။ ၀ါမအံသကူဋတော၊ လက်ဝဲ ပခုံ စွန်းတော်မှ။ ဒက္ခိဏဟတ္ထတော၊ လက်ျာလက်တော်မှ။ ၀ါမဟတ္ထတော၊ လက်ဝဲလက်တော်မှ။ ဒက္ခိဏပဿတော၊ လက်ျာ နံပါးတော်မှ။ ၀ါမပဿတော၊ လက်ဝဲ နံပါးတော်မှ။ ဒက္ခိဏပါဒတော၊ လက်ျာ ခြေတော်မှ။ ၀ါမပါဒတော၊ လက်ဝဲ ခြေတော်မှ။ အင်္ဂုလင်္ဂုလေဟိ၊ လက်ချောင်းတိုင်း လက်ချောင်းတိုင်းတို့မှ။ အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရိကာဟိ၊ လက်ကြားတော်ဟိုင်း လက်ကြားတော်တိုင်းတို့မှ။ ဧကေကလောမတော၊ တချောင်း တချောင်းသော မွေးညှင်းတော်မှ။ လောမကူပတော လောမကူပတော၊ မွေးညှင်းတွင်းတော်တိုင်း မွေးညှင်းတွင်းတော်တိုင်းတို့မှ။ အဂ္ဂိကွန္ဓော၊ မီးအစုသည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ လောမကူပတော လောမကူပတော၊ မွေးညှင်းတွင်း တော်တိုင်း မွေးညှင်းတွင်းတော်တိုင်းတို့မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

နီလာနံ၊ညိုကုန်သော။ ပီတကာနံ၊ဝါကုန်သော။ လောဟိတကာနံ၊နီကုန်သော။ ဩဒါတာနံ၊ဖြူကုန်သော။ မဉ္ဇိဋ္ဌာနံ၊ မောင်းကုန်သော။ ၀ါ၊ နီပြေပြေအရောင်ရှိကုန်သော။ ပဘဿရာနံ၊ ပြိုးပြိုးပြက်ရှိကုန်သော။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊ ရောင်ခြည်တော်ဘို့၏။ (အာန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။) ဘဂ၀ါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စက်္ခုံမတိ၊ စက္ခုံကြတော်မူ၏။ နိမ်မိတော၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော နိမ္မိတဘုရားသည်။ တိဋ္ဌတိ ၀ါ၊ ရပ်မူလည်း ရပ်တော်မူ၏။ နိသိဒတိ ၀ါ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်တော်မူ၏။ သေယျံ ၀ါ၊ လျောင်းခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဘဂ၀ါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်တော်မူ၏။ နိမ္မိတော၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော ဘုရားသည်။ စက်္ခုံမတိ ၀ါ၊ စက္ခုံသွားမူလည်း သွားတော်မူ၏။ နိသိဒတိ ၀ါ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်တော်မူ၏။ သေယျံ ၀ါ၊ လျောင်းခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ပ။ နိမ္မိတော၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော ဘုရားသည်၊ သေယျံ၊ လျောင်းခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဘဂ၀ါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ စက်္ခုံမတိ ၀ါ၊ စက္ခုံကြမူလည်း ကြတော်မူ၏။ တိဋ္ဌတိ ၀ါ၊ ရပ်မူလည်း ရပ်တော်မူ၏။ နိသိဒတိ ၀ါ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်တော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ယမကပါဋိဟီရေ ညာဏံ၊ ယမကပါဋိဟာရိယ ညာဏ်မည်၏။

သတ္တတိမော၊ခုနစ်ဆယ်မြောက်ဖြစ်သော။ ယမကပါဋိဟီရညာဏနိဒ္ဒေသော၊သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၇၁-မဟာကရုဏာဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၇။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဇဟုကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဿန္တောနံ၊ ရှုကုန်သော။ ဝါ၊ ရှုကုန်လျက်။ ဘဂဝန္တောနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဟာကရုဏာ၊ ကြီးစွာသော သနားခြင်း မဟာကရုဏာသည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို။ အာဒိတ္တော၊ ရာဂအစရှိသောမီးတို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တောနံ၊ ရှုကုန်သော။ဝါ၊ရှုကုန်လျက်။ ။[နောက်၌လည်းနည်းတူ။] ဘဂဝန္တောနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊မြတ်စွာဘုရားတို့၏။သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဟာကရုဏာ၊ မဟာကရုဏာတော်သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ဥယျုတ္တော၊ မျှားစွာသောကိစ္စတို့၌ အားထုတ်ခြင်းရှိ၏။ပ။ ပယာတော၊ သေမင်းထံသို့ မရပ်မနား ပြေးသွားလျက်ရှိ၏။ပ။ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ လမ်းမှားကို သွားလျက်ရှိ၏။ပ။လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ အဒ္ဓုဝေါ၊ မခိုင်မမြဲသည်ဖြစ်၍။ ဥပနီယတိ၊ သေမင်းထံသို့ ပို့ဆောင်ခံရ၏။ အတာဏော၊ စောင့်ရှောက်မည့်သူမှ ကင်း၏။ အနဘိဿရော၊ အားကိုးရသောသူ မရှိ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဂမနီယံ၊ သွားရမည်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကော၊ သည်။ အဿကော၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာမရှိ။ပ။လောကော၊ သည်။ဥနော၊ အလိုမပြည့်။ အတိတ္တော၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ တဏှာဒါသော၊ တဏှာ၏ကျွန်ဖြစ်၏။။ပ။လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ အတာယနော၊ သားသမီးစသည်တို့ကလည်း စောင့်ရှောက်ခြင်းမရှိ။ အလေဏော၊ ပုန်းအောင်းရာမရှိ။ အသရဏော၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိ။ အသရဏီဘူတော၊ ကိုးကွယ်ရာသဖွယ် ဖြစ်သူမရှိ။ပ။

ဥဒ္ဓတော၊ ပုံ့လွှင့်၏။ အဝူပသန္တော၊ ငြိမ်သက်သဲ့သဲ့ဘောမရှိ။ ပုထုသလ္လေဟိ၊ များစွာသောရာဂ အစရှိသောမြားတို့ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ စူးဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သသလ္လော၊ ရာဂ စသောမြားတို့နှင့်တကွဖြစ်၏။ မယာ၊ ငါ့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ လောကသန္နိဝါသဿ၊ ထိုလောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်း၏။ သလ္လာနံ၊ ရာဂအစရှိသောမြားတို့ကို။ ဥဒ္ဓေတာ၊ နုတ်တတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဓကာရာဝရဏော၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမိုက်တိုက်ဖြင့် ပိတ်ပင်ဖုံးအုပ်လျက်။ ကိလေသပဋိစ္ဆန္နပက္ခိတ္တော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော နှောင်အိမ်၌ သွင်းထားအပ်၏။ မယာ၊ ငါ့ကို။အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ လောကသန္နိဝါသဿ၊ ထိုလောက၌ နေသောသတ္တဝါအပေါင်းအား။ အာလောကံ၊ အလင်းကို။ ဒဿေတာ၊ ပြတတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာ၌ ဖြစ်၏။ အဇ္ဈာဘူတော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ဥခွံတွင်း၌ ဖြစ်၏။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မြေးရှက်အပ်၏။ တန္တာကုလကဇာတော၊ ရှုပ်သော ခြည်ထွေးကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ကုလာဂုဏ္ဌိကဇာတော၊ ယက်ကန်းသည်၏ မြိတ်ဆာခြည်ထွေးကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ဝါ၊ စားပေါင်းသိုက်ရှုပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော၊ ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ မကောင်းသော လားရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီးလျက်ကျရာဖြစ်သော။ သံသာရံ၊

သံသရာကို။ နာတိ၀တ္တာတိ၊ မကျော်လွန်နိုင်။ပ။ လောကသန္နိ၀ါသော၊ လောက၌နေသောသတ္တ၀ါအပေါင်းသည်။ အ၀ိဇ္ဇာ၀ိသဒေါသ သံလိတ္တော၊ အ၀ိဇ္ဇာတည်းဟူသော အဆိတ်ဒေါသ ဖြင့်လိမ်းကျံအပ်လျက်ရှိ၏။ ကိလေသကလလီဘူတော၊ ကိလေသာဟူသော ညွန်ဖြင့် လူးလဲလျက် ရှိ၏။ပ။ ရာဂဒေါသ မောဟ ဇဋာဇဋိတော၊ ရာဂဒေါသ မောဟတည်းဟူသော အရွှဲပ်အထွေးဖြင့် ရွှဲပ်ထွေးစေအပ်၏။မယာ၊ ငါ့ကို။ အာညတြ၊ ကြဉ်ရှု။ တဿ၊ ထိုသတ္တ၀ါအပေါင်း၏။ ဇဋံ၊ အရွှဲပ်အထွေးကို။ ဝိဇဋေတာ၊ ဖြေရှင်းနိုင်သော။ အာညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။

တဏှာသံဃာတပဋိမုက္ကော၊ တဏှာတည်းဟူသော ထုပ်လျှောက်ဖြင့် အစွပ်ခံရ၏။ပ။ တဏှာဇာလေန၊ တဏှာတည်းဟူသော ကွန်ရက်ဖြင့်။ ဩတ္ထဋော၊ ဖုံးအုပ်ခံရ၏။ပ။ တဏှာသောတေန၊ တဏှာတည်းဟူသော ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုယ္ဟတိ၊ မျော၏။ပ။တဏှာသညောဇနေန၊ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်နှင့်။ သညုတ္တော၊ စပ်ယှဉ်၏။ပ။တဏှာနုသယေန၊ တဏှာတည်းဟူသော အနုသယဖြင့်။ အနုသဋ္ဌော၊ အစဉ်လျှောက်၍၀င်အပ် ပို့နှံ့အပ်၏။ပ။တဏှာသန္ထာဝေန၊ တဏှာတည်းဟူသောပူပန်ခြင်းဖြင့်။ သန္ထပ္ပတိ၊ ပူပန်၏။ပ။တဏှာပရိဋ္ဌာဟေန၊ တဏှာတည်းဟူသောပူလောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဍယ္ဟတိ၊ ထက်၀န်းကျင်ပူလောင်၏။ပ။

ဒိဋ္ဌိသံဃာဋပဋိမုက္ကော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသောထုပ်လျှောက်ဖြင့် အစွပ်ခံရ၏။ ဒိဋ္ဌိဇာလေန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသောကွန်ရက်ဖြင့်။ ဩတ္ထဋော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဒိဋ္ဌိသောတေ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ရေအယဉ်၌။ ဝုယ္ဟတိ၊ မျော၏။ ဒိဋ္ဌိသညောဇနေန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော သံယောဇဉ်နှင့်။ သညုတ္တော၊ စပ်ယှဉ်၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယေန၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော အနုသယဖြင့်။ အနုသဋ္ဌော၊ အစဉ်လျှောက်၍၀င်အပ် ပို့နှံ့အပ်၏။ဒိဋ္ဌိသန္ထာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းဖြင့်။ သန္ထပ္ပတိ၊ပူပန်၏။ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟေန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဍယ္ဟတိ၊ ထက်၀န်းကျင်ပူလောင်၏။

လောကသန္နိ၀ါသော၊ သတ္တ၀ါအပေါင်းကို။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဖြင့်။ အနုဂတော၊ အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းဖြင့်။အနုသဋ္ဌော၊ အစဉ်လျှောက်၍၀င်အပ် ပို့နှံ့အပ်၏။(အဋ္ဌကထာ၌ “အနုဂတောတိ အနုဓာ၀ိတော။ အနုသဋ္ဌောတိ အနုပ၀ိဋ္ဌော”ဟု ရှိသင့်၏။)ဗျာဓိနာ၊ နာခြင်းဖြင့်။ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ မရဏေန၊ သေခြင်းဖြင့်။ အဗ္ဘာဟတော၊ ငြင်းစွာပုတ်ခတ်အပ်၏။ လောကသန္နိ၀ါသော၊ သတ္တ၀ါအပေါင်းသည်။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်နေ၏။

လောကသန္နိ၀ါသော၊ သတ္တ၀ါအပေါင်းကို။ တဏှာယ၊ တဏှာညွတ်ကွင်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌိတော၊ ထောင်ဖမ်းအပ်၏။ ဇရာပါကာရပရိက္ခိတ္တော၊ အိုခြင်းတည်းဟူသော တံတိုင်းဖြင့် ကာရံအပ်၏။ မစ္စုပါသေန၊ သေမင်းတည်းဟူသော ကြေ့ကွင်းဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တော၊ ဝိုင်းရံအပ်၏။ မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ၊ ကြီးစွာသောအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ ရာဂဗန္ဓနေန၊ ရာဂတည်းဟူသောအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ ဒေါသဗန္ဓနေန၊ ဒေါသတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။မောဟဗန္ဓနေန၊မောဟတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ မာနဗန္ဓနေန၊ မာနတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနေန၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ ကိလေသဗန္ဓနေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ ဒုစ္စရိတဗန္ဓနေန၊ ဒုစရိုက်တည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၎င်း။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ မယာ၊ ငါ့ကို။ အာညတြ၊ ကြဉ်ရှု။ တဿ၊ ထိုသတ္တ၀ါအပေါင်း၏။ ဗန္ဓနံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို။ မောစေတာ၊ ဖြေနိုင်သော။ အာညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်

သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ပ။ မဟာသမ္မာဓပ္ပဋိပန္နော၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသောအရပ်၌ ရောက်လျက်ရှိ၏။ မယာ၊ငါ့ကို။အညတြ၊ကြဉ်၍။ တဿ လောကသန္နိဝါသဿ၊ထိုလောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းအား။ ဩကာသံ၊ ကျယ်ပြန့် လွတ်လပ်သောအရပ်ကို။ ဒဿေတာ၊ ပြတတ်သော။ အညော၊တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ မဟာပလိဗောဓေန၊ ကြီးစွာသော ရာဂအစရှိသော ပလိဗောဓဖြင့်။ ပလိဗုဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ပ။ ပလိဗောဓံ၊ ရာဂအစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဆေတာ၊ ဖြတ်တတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ မဟာပပါတေ၊ ဂတိငါးပါးတည်းဟူသော ကြီးစွာသော ကမ်းပါးပြတ်၌။ ဝါ၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏအစရှိသော ကြီးစွာသောကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတိတော၊ ကျလျက်ရှိ၏။ပ။ ပပါတာ၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏ အစရှိသော ကြီးစွာသောကမ်းပါးပြတ်မှ။ ဥဒ္ဓတာ၊ ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်တတ်သော။ အညော၊ ငါမှတပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ မဟာကန္တာရပ္ပဋိပန္နော၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏ အစရှိသော ကြီးစွာသော ခရီးခဲသို့ သွားလျက်ရှိ၏။ပ။ကန္တာရံ၊ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အစရှိသော ခရီးခဲကို။ တာရေတာ၊ ကူးမြောက်စေတတ်သော။ အညော၊ ငါမှတပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ မဟာသံသာရပ္ပဋပန္နော၊ မပြတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်တည်းဟူသော ကြီးစွာသော သံသရာခရီး၌ သွားလျက်ရှိ၏။ပ။ သံသာရာ၊ သံသရာမှ။ မောစေတာ၊ လွတ်စေတတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ပ။မဟာဝိဒုဂ္ဂေ၊လွန်စွာ အသွားရခက်သော သံသရာခရီးခဲ၌။ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်လည်လျက်ရှိ၏။ပ။ ဝိဒုဂ္ဂါ၊ အသွားရခက်သော ခရီးခဲမှ။ပ။ မဟာပလိပေ။ ကြီးစွာသောကာမဂုဏ်ညွန်ပျောင်း၌။ပလိပန္နော၊ ကျွံနစ်လျက်ရှိ၏။ပ။ ပလိပါ၊ ကာမဂုဏ်ညွန်ပျောင်းမှ။ပ။

အဗ္ဘာဟတော၊ အလုံးစုံသော ဘေးရန်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်၏။ပ။ ရာဂဂ္ဂိနာ၊ ရာဂတည်းဟူသော မီးဖြင့်။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ဒေါသတည်းဟူသောမီးဖြင့်။မောဟဂ္ဂိနာ၊ မောဟတည်းဟူသောမီးဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏေဟိ၊ ဇာတိဇရာမရဏတို့ဖြင့်။ သောကေဟိ၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ငိုကျွေးခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခေဟိ၊ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒေါမနဿေဟိ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ဖြင့်။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ဖြင့်။ အာဒိတ္တော၊တပြောင်ပြောင်တောက်လောင်အပ်၏။ မယာ၊ ငါ့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ လောကသန္နိဝါသဿ၊ ထိုလောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းအား။ နိဗ္ဗာပေတာ၊ ရာဂအစရှိသည်ကို ငြိမ်းစေတတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဥန္နီတကော၊ ဘေးရန်ရှိရာသို့ဆောင်အပ်၏။ အတာဏော၊ စောင့်ရှောက်သူမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဟညတိ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်၏။ ပတ္တဒဏ္ဍော၊ ရောက်အပ်သော မင်းဒဏ်ရှိသော။ တက္ကရော၊ ခိုးသူသဖွယ်ဖြစ်၏။ပ။ ဝဇ္ဇဗန္ဓနေန၊ ရာဂအစရှိသော အပြစ်တည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ အာဃာတနပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ သူသတ်ကုန်းသို့ ကပ်ရောက်လျက်တည်၏။ပ။ အနာထော၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရမကာပညပတ္တော၊ အလွန်ပင် အထီးကျန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ပ။ တာယေတာ၊စောင့်ရှောက်တတ်သော။ပ။ ဒုက္ခာဘိတုန္နော၊ ဇာတိဒုက္ခအစရှိသော များစွာသော ဆင်းရဲတို့ဖြင့် အလွန် ထိုးဆွအပ်သည်ဖြစ်၍။ စိရရတ္တံ၊မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ပီဋ္ဌိတော၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ (ဂဓိတော၊မက်မောသည်ဖြစ်၍။) နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပိပါသိတော၊ မွတ်သိပ်လျက်ရှိ၏။

အစက္ခုကော၊ ပညာမျက်စိမရှိသည်ဖြစ်၍။ အန္ဓော၊ အကန်းသဖွယ်ဖြစ်၏။ပ။ဟတနေတ္တော၊ လမ်းမှန်သို့ ဆောင်တတ်သော ပညာမျက်စိပျက်သည်ဖြစ်၍။ အပရိဏာယကော၊ ခရီးညွှန်မှ ကင်း၏။ပ။ဝိပထပက္ခန္ဒော၊ မိစ္ဆာအယူ တည်းဟူသော လမ်းမှားသို့ လိုက်သည်ဖြစ်၍။ အဥ္ဇသာ ပရဒ္ဓေါ၊ လမ်းလွဲလျက်ရှိ၏။ပ။ မယာ၊ ငါ့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ လောကသန္ဓိဝါသဿ၊ ထိုလောက၌နေသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ အရိယပထံ၊ အရိယာတို့၏ ခရီးလမ်းမှန်သို့။ အာနေတာ၊ ဆောင်တတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ။ပ။ မဟောဃပက္ခန္ဒော၊ ကြီးစွာသော ကိလေသာ ရေအယဉ်သို့ ပြေးဝင်ကျရောက်လျက်ရှိ၏။ပ။

၁၁၈။ ဒ္ဒီဟိ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ၊သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့သည်။ပရိယုဋ္ဌိတော၊ထကြွနှိပ်စက်အပ်၏။ပ။တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုစ္စရိတေဟိ၊ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ဖြင့်။ ဝိပ္ပဋိပန္နော၊ မှားယွင်းစွာပြုကျင့်လျက်ရှိ၏။ပ။

စတုယောဂယောဇိတော၊ ကာမယောဂ အစရှိသော လေးပါးသောယောဂတို့က ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။စတူဟိယောဂေဟိ၊လေးပါးသောယောဂတို့နှင့်။ယုတ္တော၊ ယှဉ်လျက်ရှိ၏။ပ။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဂန္ထေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ဂန္ထတို့ဖြင့်။ ဂန္ထိတော၊ ထုံးဖွဲ့အပ်၏။ပ။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနေဟိ၊ဥပါဒါန်တို့ဖြင့်။ ဥပါဒိယတိ၊ပြင်းစွာ စွဲလမ်းလျက်ရှိ၏။ပ။ ပဉ္စဂတိသမာရုဋ္ဌော၊ ငါးပါးသော ဂတိသို့ အဖန်တလဲလဲ တက်ရောက်လျက်ရှိ၏ ။ပ။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်နေ၏ ။ပ။ ပဉ္စဟိနီဝရဏေဟိ၊ ငါးပါးသော နီဝရဏတို့ဖြင့်။ သြတ္ထဋ္ဌော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ပ။ဆဟိ ဝိဝါဒမူလေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော ဝိဝါဒမူလတို့ဖြင့်။ ဝိဝဒတိ၊ ငြင်းခုန်နေ၏။ပ။ ဆဟိ တဏှာကာယေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာကာယတို့ဖြင့်။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်နေ၏။ပ။ ဆဟိ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ ထကြွနှိပ်စက်အပ်၏။ပ။ သတ္တဟိ အနုသယေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုသယတို့ဖြင့်။ အနုသဋ္ဌော၊အစဉ်လျှောက်၍ဝင်အပ် ပျံ့နှံ့အပ်၏။ပ။ သတ္တဟိ သညောဇနေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော သံယောဇဉ်တို့နှင့်။ သညုတ္တော၊ စပ်ယှဉ်၏။ပ။ သတ္တဟိ မာနေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော မာနတို့ဖြင့်။ ဥန္ဓတော၊ တက်ကြွလျက်ရှိ၏။ပ။ အဋ္ဌဟိ လောကဓမ္မေဟိ၊ ရှစ်ပါးသော လောကဓံတရားတို့ဖြင့်။သမ္ပရိဝတ္တတိ၊တပြောင်း ပြန်ပြန်လည်လျက်ရှိ၏။ပ။အဋ္ဌဟိ မိစ္ဆတ္တေဟိ၊ ရှစ်ပါးသော မိစ္ဆတ္တတို့ဖြင့်။ နိယျာတော၊ ထိုမှ ဤမှ ပြေးသွား၏။ပ။ အဋ္ဌဟိ ပုရိသဒေါသေဟိ၊ ရှစ်ပါးသော ပုရိသဒေါသတို့ဖြင့်။ဒုဿတိ၊ပျက်စီးလျက်ရှိ၏ ပ။နဝဟိအာဃာတဝတ္ထူဟိ၊ကိုးပါးသောအာဃာတဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ အာဃာတိတော၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်၏ ။ပ။ နဝဝိဓမာနေဟိ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော မာနတို့ဖြင့်။ ဥန္ဓတော၊ တက်ကြွလျက်ရှိ၏။ပ။ တဏှာမူလကေဟိ၊ တဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။နဝဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ၉-ပါးသော တရားတို့ဖြင့်။ ရဇ္ဇတိ၊တပ်မက်နေ၏။ပ။ဒသဟိ ကိလေသဝတ္ထူဟိ၊ဆယ်ပါးသော ကိလေသဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ ကိလိဿတိ၊ ပူပန်စေအပ်,နှိပ်စက်အပ်၏။ပ။ဒသဟိ အာဃာတဝတ္ထူဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အာဃာတဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ အာဃာတိတော၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်၏။ပ။ဒသဟိ အကုသလကမ္မပထေဟိ၊ဆယ်ပါးသော အကုသလကမ္မပထတို့နှင့်။သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ပ။ဒသဟိ သညောဇနေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ် တရားတို့သည်။ သညုတ္တော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ပ။ဒသဟိ မိစ္ဆတ္တေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော မိစ္ဆာတရားတို့ဖြင့်။ နိယျာတော၊ ထိုမှ ဤမှ ပြေးသွား၏။ပ။ဒသဝတ္ထုကာယ၊ ဆယ်ပါးသော မှီရာဝတ္ထုရှိသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ပြည့်စုံ၏။ပ။ဒသဝတ္ထုကာယ၊ဆယ်ပါးသော မှီရာဝတ္ထုရှိသော။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊

အန္တဂ္ဂါဟိကဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ပ။ လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ အဌသတတဏ္ဍာပပဉ္စသတေဟိ၊ တရာ့ရှစ်ပါးသော တဏ္ဍာ ပပဉ္စတရားများစွာတို့ဖြင့်။ ပပဉ္စိတော၊ အကျယ်ခဲ့လျက်ရှိ၏ ။ပ။ လောကသန္နိဝါသော၊ လောက၌ နေသောသတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတေဟိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ ထကြုနှိပ်စက်အပ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ ရှုကုန်သော။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဟာကရုဏာ၊ လွန်စွာသနားသော မဟာကရုဏာတော်သည်။ သြက္ကမတိ၊ သက်၏။

အဟဉ္စ၊ ငါသည်ကား (ငါသည်သာလျှင်-ဟု အဝဓာရဏအနက်လည် ပြန်ကြ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦး၊ ရဟန္တာဖြစ်သည်မှ နောက်ကာလ၌ ငါသည်သာလျှင်ဟု နှလုံးသွင်းရန် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဆင်ခြင်သင့်၏)။ တိဏ္ဏော၊ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာမှ ကူးမြောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ လောကော စ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းသည်ကား။အတိဏ္ဏော၊မကူးမြောက်ရသေး။အဟဉ္စ၊ငါသည်ကား။ မုတ္တော၊ ရာဂ အစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ လောကော စ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းသည်ကား။ အမုတ္တော၊ မလွတ်သေး။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်ကား။ ဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ အမှိ၊ဖြစ်၏။ လောကော စ၊သတ္တဝါအပေါင်းသည်ကား။အဒန္တော၊ မယဉ်ကျေးသေး။အဟဉ္စ၊ငါသည်ကား။သန္တော၊ငြိမ်သက်ပြီးသည်။အမှိ၊ဖြစ်၏။လောကော စ၊သတ္တဝါအပေါင်းသည်ကား။အသန္တော၊မငြိမ်သက်သေး။အဟဉ္စ၊ငါသည်ကား။ အဿတ္ထော၊ သက်သာရာကိုရပြီးသည်။အမှိ၊ဖြစ်၏။ လောကော စ၊သတ္တဝါအပေါင်းသည်ကား။ အနဿတ္ထော၊ သက်သာရာကိုမရသေး။ အဟဉ္စ၊ ငါသည်ကား။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာမီး အလုံးစုံ ငြိမ်းပြီးသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ လောကော စ၊သတ္တဝါအပေါင်းသည်ကား။အပရိနိဗ္ဗုတော၊ မငြိမ်းသေး။အဟံ၊ ငါသည်။တိဏ္ဏော၊ သံသရာတည်းဟူသောသမုဒ္ဒရာမှကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ပရေ စ၊သူတပါးတို့ကိုလည်း။တာရေတုံ၊ ကူးမြောက်စေခြင်းငှါ။မုတ္တော၊ ရာဂအစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပရေ စ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။မောစေတုံ၊ လွတ်စေခြင်းငှါ။ ဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပရေ စ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။ ဒမေတုံ၊ ယဉ်ကျေးစေခြင်းငှါ။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပရေ စ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။သမေံတုံ၊ ငြိမ်သက်စေခြင်းငှါ။ အဿတ္ထော၊ သက်သာရာ ရပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပရေ စ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။အဿာသေတုံ၊ သက်သာရာရစေခြင်းငှါ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းပြီးသည်ဖြစ်၍။ပရေ စ၊ သူတပါးတို့ကိုလည်း။ပရိနိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ခေါ စင်စစ်။ ပဟောမိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပဿန္တာနံ၊ ရှုကုန်သော။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဟာကရုဏာ၊ လွန်စွာသနားသော မဟာကရုဏာတော်သည်။သြက္ကမတိ၊သက်ဝင်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တထာဂတဿ၊ ၏။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဥာဏံ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဥာဏ်ပေတည်း။

ဧကသတ္တတိမော၊ခုနစ်ဆယ့်တခုမြောက်ဖြစ်သော။မဟာကရုဏာဥာဏနိဒ္ဒေသော၊သည်။နိဋ္ဌိတော၊ပြီးပြီ။

၃၂-၃၃-သဗ္ဗညုတညာဏနိဒ္ဒေသ

၁၁၉။ တထာဂတဿ၊၏။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သခ်တံ၊ သခ်တတရားကိုငှင်း။ အသခ်တံ၊ အသခ်တ တရားကိုငှင်း။

အနဝသေသံ၊ အကြင်းမဲ့။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ (အကြင်းမရှိသော သခ်တ အသခ်တကို) သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏ ဉာဏံ၊ အနာဝရဏဉာဏ်မည်၏။

၁၂၀။ အတီဘံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ (အတိတ်တရားကို) သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ (အနာဂတ်တရားကို) သိရာ၌။အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏ ဉာဏ်မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။သဗ္ဗံ၊ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတ-ညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့(ပစ္စုပ္ပန်တရားကို)သိရာ၌၊ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်၊ အနာဝရဏဉာဏံ၊ အနာဝရဏဉာဏ်မည်၏။

စက္ခု၊စေဝ၊စက္ခုပသာဒသည်ဝင်း။ရူပါ စ၊ရူပါရုံတို့သည်ဝင်း။အတ္ထိ၊ရှိကုန်၏။ဧဝံ၊ဤသို့။တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။ သောတဉ္ဇေဝ၊ သောတပသာဒသည်ဝင်း။သဒ္ဒါ စ၊ သဒ္ဒါရုံတို့သည်ဝင်း။ပ။ ဃာနဉ္ဇေဝ၊ ဃာနပသာဒသည်ဝင်း။ ဂန္ဓာ စ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည်ဝင်း။ ဇိဝှါစေဝ၊ ဇိဝှါ ပသာဒသည်ဝင်း။ရသာ စ၊ ရသာရုံတို့သည်ဝင်း။ ကာယောစေဝ၊ ကာယပသာဒသည်ဝင်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်ဝင်း။ မနောစေဝ၊မနတို့သည်ဝင်း။ ဓမ္မာ စ၊ဓမ္မာရုံ တို့သည်ဝင်း။အတ္ထိ၊ရှိကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့၊ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏံ၊အနာဝရဏဉာဏ် မည်၏။

ယာဝတာ၊အကြင်မျှလောက်။အနိစ္စဋ္ဌံ၊အနိစ္စသဘောသည်။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ဒုက္ခသဘောသည်။အနတ္တဋ္ဌံ၊ အနတ္တသဘောသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။တံ သဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံကို။ဇာနာတိ၊၏။ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတ ညာဏံ၊မည်၏။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အနိစ္စဋ္ဌံ၊ အနိစ္စသဘောသည်။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ ဒုက္ခ သဘောသည်။အနတ္တဋ္ဌံ၊ အနတ္တသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ် အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ပ။ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏ၏။ အနိစ္စဋ္ဌံ၊ အနိစ္စ သဘောသည်။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ ဒုက္ခသဘောသည်။အနတ္တဋ္ဌံ၊ အနတ္တ သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဉာဏံ၊ အနာဝရဏဉာဏ်မည်၏။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အဘိညာယ၊ အဘိညာ၏။ အဘိညဋ္ဌံ၊ အထူးသဖြင့်သိအပ်သော သဘောသည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပရိညာယ၊ ပရိညာ၏။ ပရိညဋ္ဌံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောသည်။ ပဟာနဿ၊ ပဟာန၏။ ပဟာနဋ္ဌံ၊ ပယ်အပ်သော သဘောသည်။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၏။ ဘာဝနဋ္ဌံ၊ ပွါးစေအပ်သော သဘောသည်။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ သစ္ဆိကိရိယာ၏။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ညာဏ်မည်၏။ပ။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ခန္ဓဋ္ဌံ၊အဖို့အစုသဘောသည်။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့၏။ အာယတနဋ္ဌံ၊အကြောင်းသဘောသည်။ဓာတူနံ၊ဓာတ်တို့၏။ဓာတုဋ္ဌံ၊ဆောင်တတ်သောသဘောသည်။ သခ်တာနံ၊ သခ်တတရားတို့၏။သခ်တဋ္ဌံ၊သခ်တသဘောသည်။ အသခ်တဿ၊ အသခ်တ၏။ အသခ်တဋ္ဌံ၊ အသခ်တသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ပ။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားဌ်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ။တနည်းကား၊ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကုသလေ ဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်တရားဌ်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိသင့်သိထိုက်သော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ တဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ။[နောက်ဌ်လည်းနည်းဘူပင်။] ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာဌ်။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အနာဝရဏညာဏံ၊ အနာဝရဏညာဏ်မည်၏။ ယာဝတာ၊အကြင်မျှလောက်။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားဌ်။ အဗျာကတေ၊ အဗျာကတဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားဌ်။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ ဌ်။ ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝစရဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ ဌ်။ အရူပါဝစရေ၊ အရူပါဝစရဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ ဌ်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အပရိယာပန္နေ၊ လောကသုံးပါးဌ် အကျုံးမဝင်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားဌ်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာဌ်။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ အနာဝရဏညာဏံ၊ အနာဝရဏညာဏ်မည်၏။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊၏။ပ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ သမုဒယဋ္ဌံ။ ဖြစ်ကြောင်းသဘောသည်။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိရောဓဋ္ဌံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောသည်။မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ မဂ္ဂဋ္ဌံ၊ အကြောင်းသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ပ။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယ၊ ၏။အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ။ အနက်ကို သိသောသဘောသည်။ဓမ္မပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယ၊၏။ဓမ္မပဋ္ဌိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ၊ဒေသနာပါဋ္ဌိကိုသိသောသဘောသည်။ နိရုတ္တိပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယ၊ ၏။ နိရုတ္တိပဋ္ဌိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ၊ ပါဋ္ဌိသဒ္ဒါကို သိသောသဘောသည်။ ပဋ္ဌိဘာနပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါယ၊ ၏။ ပဋ္ဌိဘာနပဋ္ဌိသမ္ဘိဒဋ္ဌံ၊ ပဋ္ဌိဘာနကို သိသောသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ပ။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တင်။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယာနုသယေ၊ အာသယာနုသယ၌။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယမကပါဋိ ဒီရေ၊ ယမကပါဋိဟာရိယ၌။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိယာ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ်၌။ ဥာဏံ၊ သိသောဥာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊၏။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကဿ၊ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်နှင့် တကွသော။ သဗြဟ္မကဿ။ ဗြဟ္မာပြည်နှင့် တကွသော။ လောကဿ၊ လောက၏။ သသမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန် ပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမုတိ နတ်တည်ဟူသော မင်း, ကြင်းသော လူနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သောတရားသည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်သောတရားသည်။ မုတံ၊ တွေ့အပ်သော တရားသည်။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်သောတရားသည်။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်သောတရားသည်။ ပရိယေသိတံ၊ ရှာမှီးအပ်သော တရားသည်။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုစရိတံ၊ အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏဥာဏ်မည်၏။

၁၂၁။ တဿတထာဂတဿ၊ထိုမြတ်စွာဘုရာအား။ဣဓ၊ဤသုံးပါးသောလောကဓာတ်၌။ ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာမျက်စိဖြင့်။ အဒိဋ္ဌံနာမ၊ မမြင်အပ်သောတရားမည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ။ န အတ္ထိ၊မရှိ။အထော၊ ထိုမြို့။ အဝိညာတံ၊မသိအပ်သော တရားမည်သည်။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုမျှ။ န အဟောသိ၊မရှိခဲ့။ အဇာနိတဗ္ဗံ၊မသိအပ် မသိနိုင်သောတရားမည်သည်။ ကိဉ္စိ၊တစုံတခုမျှ။န ဘဝိဿတိ၊မရှိလတ္တံ့။နေယျံ။သိအပ် သိထိုက်သော။ကိဉ္စိ၊တစုံတခုသော။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားသဘောကို။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိညာသိ၊ ထူးကဲလွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်ဖြင့် သိတော်မူပြီ။ တေန၊ထို့ကြောင့်။တထာဂတော၊မြတ်စွာဘုရားကို။ သမန္တစက္ခူတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မြင်စွမ်းနိုင်သော ဥာဏ်မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သမန္တစက္ခူတိတ္ထေ၊ သမန္တစက္ခု-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ သမန္တစက္ခုမည်သနည်း။ ဗုဒ္ဓဥာဏာနိ၊ဗုဒ္ဓဥာဏ်တော်တို့သည်။စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ပဋိပဒါယ၊အကျင့်၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒေ။ အနက်ကိုသိရာ၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်

သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ဒေသနာပါဋိကို သိရာ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ပါဋိသဒ္ဒါကိုသိရာ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်၊ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒေ၊ ပဋိဘာနကိုသိရာ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်၊ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယာနုသယေ၊ အာသယာနုသယ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ ယမကပါဋိဟီရေ၊ ယမကပါဋိဟာရိယ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ်၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ အနာဝရဏဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ဥာဏာနိ၊ ဤဥာဏ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏာနိ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်တို့မည်ကုန်၏။ စုဒ္ဒသန္နံ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ ဗုဒ္ဓဥာဏာနံ၊ ဤဗုဒ္ဓဥာဏ်တို့တွင်။ အဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ သာဝက သာဓာရဏာနိ၊ သာဝကတို့နှင့်ဆက်ဆံကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။ သာဝကေဟိ၊ သာဝကတို့နှင့်။ အသာဓာရဏာနိ၊ မဆက်ဆံကုန်။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဥာတော၊ သိအပ်ပြီ။ အညာတော၊ မသိအပ်သော။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောမည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဥာတော၊ သိအပ်ပြီ။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။ သော သဗ္ဗော၊ ကို။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပြီ။ ။တနည်းကား၊ သော သဗ္ဗော၊ သည်။ ဝိဒိတော၊ထင်ပြီ။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံကို။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ သော သဗ္ဗော။ ထိုအလုံ စုံကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဖဿိ-တော၊ တွေ့ထိအပ်ပြီ။ ပညာယ၊ဖြင့်။ အဖဿိတော၊ မတွေ့ထိအပ်သော။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘော မည်သည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာဝရဏဥာဏံ။ မည်၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယ၏။ သမုဒယဋ္ဌော၊ ဖြစ်ကြောင်းသဘောသည်။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိရောဓဋ္ဌော၊ ချုပ်ခြင်းသဘောသည်။မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။မဂ္ဂဋ္ဌော၊ အကြောင်းသဘောသည်။ပ။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ အနက်ကို သိခြင်းသဘောသည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ ဒေသနာပါဋိကို သိခြင်းသဘောသည်။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ ပါဋိသဒ္ဒါကို သိခြင်းသဘော သည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ ပဋိဘာနကို သိခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံး စုံကို။ ဥာတော၊ သိအပ်ပြီ။ပ။ အဖဿိတော၊ မတွေ့ထိအပ်သော၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ ပဋိဘာနကို သိခြင်းသဘောမည်သည်။ ကောစိ၊တစုံတခုမျှ။နတ္ထိ၊မရှိ။ပ။

ယာ၀တာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကုန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ကုန္ဒြိယပရောပရိယတ္တာဒ္ဒိ။ ဉာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။ မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိယာ၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ်၌။ ဉာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။တံ သဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံကို။ ဉာတံ၊ သိအပ်ပြီ။ပ။ အဖသိဘံ၊ မတ္တေထိအပ်သော။မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ၊ မဟာ ကရုဏာသမာပတ်၌။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။

ယာ၀တာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သဒေ၀ကဿ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ပ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဒိစရိတံ။အဖန်တလဲလဲလေ့ကျက်အပ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံ စုံကို။ ဉာတံ၊ ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ၊ ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဖသိဘံ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဖသိတံ၊ မတွေ့ထိအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ အာ၀ရဏံ။ အပိတ်အပင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနာ၀ရဏဉာဏံ၊ အနာ၀ရဏဉာဏ်မည်၏။ ။[နတသ-စသောဂါထာ၏ အနက်တူပြီ။]

သဗ္ဗညုတာနာ၀ရဏဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ခု, "ခုနှစ်ဆယ်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော" သဗ္ဗညုတဉာဏ်, အနာ၀ရဏဉာဏ်ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဉာဏကထာ၊ ခုနစ်ဆယ့်သုံးပါးသော ဉာဏ်တို့ကို ပြဆိုသော စကားသည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ဒိဋ္ဌိကထာ

၁၂၂။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့သည်။ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဒိဋ္ဌာဘိနိ၀ေသော၊ ဒိဋ္ဌိ၏ နှလုံးသွင်းခြင်းတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။! ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနသမုဋ္ဌါတော၊ ဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နုတ်ခြင်းသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။

ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိပဋ္ဌေ၊ ဤအမေးဌ်။ ။တနည်း၊ ကာ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ကာ ဒိဋ္ဌိ ဟူသောဤအမေးဌ်။ ၀ါ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသော အမေးဌ်။ အဘိနိ၀ေသ-ပရာမာသော၊ နိစ္စ စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

ကတိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟူသော အမေးဌ်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း။

ကတိ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ ဘိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟူသော အမေးဌ်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့သည်။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။

ကတိ ဒိဋ္ဌယောတိ၊ ဒိဋ္ဌတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်းဟူသော အမေး၌။ ဒိဋ္ဌယော၊ ဒိဋ္ဌတို့သည်။ သောဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးတို့တည်း။

ကတိ ဒိဋ္ဌဘိနိဝေသာတိ၊ ဒိဋ္ဌ၏ နှလုံးသွင်းခြင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်းဟူသော အမေး၌။ ဒိဋ္ဌဘိနိဝေသ၊ ဒိဋ္ဌ၏ နှလုံးသွင်းခြင်းတို့သည်။ တိဏိသတံ၊ သုံးရာတို့ဘည်း။

ကတမော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာန သမုဋ္ဌါတောတိ၊ ဒိဋ္ဌ၏ အကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်ခြင်းသည် အဘယ်နည်းဟူသော အမေး၌။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနသမုဋ္ဌါတော၊ ဒိဋ္ဌ၏ အကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်ခြင်းသည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပေတည်း။

၁၂၃။ အဘိနိဝေသ ပရာမာသော၊ နိစ္စ စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "တေံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း"။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌမည်၏။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ တေံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ငါ၏။ အတ္တာ၊အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌမည်၏။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ တေံ၊ ဤမျက်စိသည်။ မမ၊ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ မနံ၊ စိတ်ကို။ "တေံ၊ ဤစိတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤစိတ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤစိတ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊အတ္တ-အဇ်ည်ကိုယ်တည်း"။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသ ပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌမည်၏။ ရူပေ၊အဆင်းရူပါရုံတို့ကို။တေံ၊ဤရူပါရုံသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ဓမ္မေ၊သဘောတရားဓမ္မာရုံတို့ကို။တေံ၊ဤဓမ္မာရုံသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဓမ္မာရုံသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤဓမ္မာရုံသည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ တေံ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဉ်ကို။ ဧတံ၊ ဤမနောဝိညာဉ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤမနောဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤမနောဝိညာဉ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသ ပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌမည်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို။ တေံ၊ ဤစက္ခုသမ္ဖဿသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ တေံ၊ ဤဝေဒနာသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။

ရူပသညံ၊ ရူပသညာကို။ တေံ၊ ဤရူပသညာသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ ရူပသဉ္စေတနံ၊ ရူပသဉ္စေတနာကို။ တေံ၊ ဤရူပသဉ္စေတနာသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ ရူပတဏှံ၊ ရူပတဏှာကို။ တေံ၊ ဤရူပတဏှာသည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ပ။ ရူပဝိတက္ကံ၊ ရူပဝိတက်ကို။ တေံ၊ ဤရူပဝိတက်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ ရူပဝိစာရံ၊ ရူပဝိစာရကို။ တေံ၊ ဤရူပဝိစာရသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ ဓမ္မဝိစာရံ၊ ဓမ္မဝိစာရကို။ တေံ၊ ဤဓမ္မဝိစာရသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။

သော၊ ဤမမ္မဝိစာရသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤမမ္မဝိစာရသည်။ မေ၊ ၏။ အတ္ထာ၊ အထည်ကိုယ်ဘည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

ပထဝီဓာတုံ၊ ပထဝီဓာတ်ကို။ တေံ၊ ဤပထဝီဓာတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ဝိညာဏဓာတုံ၊ ဝိညာဏဓာတ်ကို။ တေံ၊ ဤဝိညာဏဓာတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ တေံ၊ ဤပထဝီကသိုဏ်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ဝိညာဏကသိဏံ၊ ဝိညာဏကသိုဏ်းကို။ တေံ၊ ဤဝိညာဏကသိုဏ်းသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤဝိညာဏကသိုဏ်းသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤဝိညာဏကသိုဏ်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္ထာ၊ အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

ကေသံ၊ ဆံပင်ကို။ တေံ၊ ဤဆံပင်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ (ကေသေ၊ဆံပင်တို့ကို။ပ၊ လောမေ၊ အမွေးတို့ကို။ပ။နခါ၊ လက်သည်းခြေသည်းတို့ကို။ပ။ဒန္တေ၊ သွားတို့ကိုဟု ဤ ၄-ပုဒ်၌ ဗဟုဝုစ်နှင့်ရှိသင့်၏)။ပ။မတ္ထလုင်္ဂံ၊ ဦးနှောက်ကို။ တေံ၊ ဤဦးနှောက်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤဦးနှောက်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤဦးနှောက်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္ထာ၊ အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနကို။တေံ၊ဤစက္ခာယတနသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနကို။ တေံ၊ ဤရူပါယတနသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။မနာယတနံ၊ မနာယတနကို။ တေံ၊ ဤမနာယတနသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာဘည်း။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနကို။ တေံ၊ ဤဓမ္မာယတနသည်။ မမ၊ ၏။ အတ္ထာ၊ တည်း။

စက္ခုဓာတုံ၊ စက္ခုဓာတ်ကို။ တေံ၊ ဤစက္ခုဓာတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ရူပဓာတုံ၊ ရူပဓာတ်ကို။ပ။

စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေကို။ တေံ၊ ဤစက္ခုန္ဒြေသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေကို။ တေံ၊ ဤပညိန္ဒြေသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ကာမဓာတုံ၊ ကာမဓာတ်ကို။ တေံ၊ ဤကာမဓာတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝကို။ တေံ၊ ဤပဋ္ဌဝေါကာရဘဝသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ တေံ၊ ဤပဌမဈာန်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကို။ တေံ၊ သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို။ တေံ၊ သည်။ မမ၊ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ တေံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ပ။ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ တေံ၊ ဤဇရာမရဏသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤဇရာမရဏသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤဇရာမရဏသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္ထာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နိစ္စစသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

၁၂၄။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌ၏ဖြစ်ကြောင်းတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌ၏ဖြစ်ကြောင်းမည်၏။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဖဿောပိ၊ ဖဿသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။သညာပိ၊ သညာသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိတက္ကောပိ၊ ဝိတက်သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အယောနိသော မနသိကာရောပိ၊ မသင့်သောအကြောင်းဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ပါပမိတ္တောပိ၊ ယုတ်မာသောအဆွေခင်ပွန်းသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ပရတောဃောသောပိ၊ သူတပါးထံမှ ပြောဟောသောစကားသံသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌ၏ဖြစ်ကြောင်းမည်၏။

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းတည်း။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္စယော၊ ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတည်း။ (ဣဘိ၊ ထို့ကြောင့်။) ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ကြောင်းသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌ၏အကြောင်းမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌ၏ဖြစ်ကြောင်းမည်၏။

(ဤအနက်ကား ယခုလက်ရှိ ပါဠိစာအုပ်များ၌ ရှိရင်းပါဌ်အတိုင်း သင့်လျော်အောင် ပြန်အပ်သောအနက်ပေတည်း၊ သဒ္ဒါ အနက် အဓိပ္ပါယ် အလုံးစုံပင် မချောမောမပြေပြစ်လှပေ။ ဤပါဠိ၌ "ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ဥပါဒါယ"ဟူသောပုဒ် နှစ်ခုသည် ချုတ်ယွင်းနေဟန် ရှိသည်။ အဋ္ဌကထာမူဟောင်းစာအုပ်၌ "ခန္ဓာဝေ ဒိဋ္ဌိနံ ဥပဂါဒါယ ဇနကဟေတုစေဝ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယော စာတိ အတ္ထော"ဟု ပါဌ်မှန်ကို ဖွင့်ပြထားလျက် ရှိသည်။ ၎င်းပါဌ်မှာ သဒ္ဒါ အနက် အဓိပ္ပါယ် အလုံးစုံပင်ချောမော ပြေပြစ်၏။

သီလက္ခန်ဓဋ္ဌကထာ မူဟောင်းများ၌လည်း ဗြဟ္မဇာလသုတ် သဿတဝါဒအရာ၌ ဤပါဠိကို သာဓကအဖြစ် ထုတ်ပြရာတွင် "ဒိဋ္ဌိနံ ဥပဂါဒါယ" ဟူ၍ပင် ပါဌ်မှန်အတိုင်း ပြလျက်ရှိ၏။ ၎င်းပါဌ်သည် "ဒ္ဝေပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပဂါဒါယ" ဟူသော မဟာဝေဒလ္လသုတ် မ ၁၊ ၃၆၈ နှင့်လည်း ပါဠိနေပုံချင်း တူသဖြင့် သင့်လျော်၏။ ထို့ပြင် ဤပါဠိ၌ 'သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန'ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း 'ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ'ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့်သာ စပ်သင့်သောကြောင့် ဧဝံပုဒ်၏ နောက်၌သာ ရှိသင့်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤအရာ၌ "ခန္ဓာ ဟေတု ခန္ဓာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိနံ ဥပဂါဒါယ၊ ဧဝံ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ" စသည်ဖြင့် ပါဌ်မှန် ရှိသင့်သည်။ ၎င်း၏အနက်မှာ—

"ဒိဋ္ဌိနံ၊ ဒိဋ္ဌိတို့၏။ ဥပဂါဒါယ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းငှါ။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့တည်း။ ဧဝံ၊ဤသို့။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ကြောင်းသဘောအားဖြင့်။ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌ၏ဖြစ်ကြောင်းမည်၏"။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ပြန်ဆိုရာ၏)။

အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟေတု၊ဇနကအကြောင်းတည်း။ပ။ ဖဿော၊ သည်။ပ။ သညာ၊ သည်။ပ။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ပ။အယောနိသော မနသိကာရော၊ သည်။ပ။ပါပမိတ္တော၊ သည်။ ပ။ပရတောဃောသော၊ သည်။ ဟေတု၊ဇနက အကြောင်းတည်း။ ပစ္စယော၊ ဥပတ္ထမ္ဘက အကြောင်းတည်း။

(ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။) ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ကြောင်းသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရတောဃောသောပိ၊ သူတပါးထံမှ ပြောဟောသော စကားသံသည်လည်း။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိ၏အကြောင်းမည်၏။ အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏အကြောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤပြဆိုခဲ့သော အကြောင်းရှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။

၁၂၅။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒဋ္ဌိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိဂတမည်၏။ ဝါ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသောဒိဋ္ဌိတို့၌ အတွင်းဝင်၏။ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော တောရှုပ်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသောခရီးခဲဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသူကံ၊ ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ငြောင့်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော လှုပ်ရှားမှုဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသညောဇနံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ယှဉ်စေမှု ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသလ္လံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မြားဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ဘာဓော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ကျဉ်းမြောင်းရာဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ကြောင့်ကြမှု ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပပါတော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ချောက်ကမ်းပါးပြတ် ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အနုသယဖြစ်၏။ဒိဋ္ဌိသန္တာပေါ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပူပန်ခြင်းဖြစ်၏။ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟော၊ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဂန္ထော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အထုံးအဖွဲ့ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဖြစ်၏။ အဋ္ဌာရသ၊တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ဒိဋ္ဌိ ပရိယုဋ္ဌာနာနိ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤတဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။

၁၂၆။ သောဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ သုခသောမနဿဟုဆိုအပ်သော သာယာဖွယ်၌ဖြစ် သော ဒိဋ္ဌိဝင်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ်လျှောက်သောဒိဋ္ဌိဝင်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဖောက်ပြန်မှား ယွင်းသောအယူဟူသောဒိဋ္ဌိဝင်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်အပေါင်း၌ သတ္တဝါဟု အထင်အမြင်မှားသောဒိဋ္ဌိဝင်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာ၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်အပေါင်းလျှင် တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ တည်မြဲနေသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသောဒိဋ္ဌိဝင်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာ၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်အပေါင်းလျှင် တည်ရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ပြတ်စဲသည်ဟုထင်မြင် ယူဆ သော ဒိဋ္ဌိဝင်း။ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ သဿတစသော အဖို့ကိုယူသောဒိဋ္ဌိဝင်း။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ရှေးအစွန်း သို့ အစဉ်လျှောက်သော ဒိဋ္ဌိဝင်း။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ။ နောက်အစွန်းသို့ အစဉ်လျှောက်သောဒိဋ္ဌိ ဝင်း။ သညောဇနိကာ၊ အကျိုးမဲ့၌ ယှဉ်စေတတ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဝင်း။ အဟန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာဒိဋ္ဌိ၊ ငါဟုမာန်မူခြင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့သော ဒိဋ္ဌိဝင်း။ မမန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာဒိဋ္ဌိ၊ငါ့ဥစ္စာဟု မာန်မူခြင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့သော ဒိဋ္ဌိဝင်း။ အတ္တာဝါဒပဋိသညုတ္တာ၊ အတ္တဟု စွဲလမ်းပြောဆိုသောဝါဒနှင့် စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဝင်း။ လောကဝါဒပဋိသညုတ္တာ၊ လောကဟု စွဲလမ်းပြောဆိုသောဝါဒနှင့် စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဝင်း။ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ရှိမြဲရှိနေသည်ဟု ယူဆသော ဘဝဒိဋ္ဌိဝင်း။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၊ဘဝပြတ်စဲသည်ဟု ယူဆသော ဝိဘဝဒိဋ္ဌိဝင်း။ (ဣတိ၊ဤသို့။) ဣမာ၊ ဤဒိဋ္ဌိတို့သည်။ သောဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ပေတည်း။

၁၂၇။ တီဏိသတံ၊ သုံးရာကုန်သော။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏နှလုံးသွင်းခြင်း တို့သည်။ ကတမေ-ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာ

ကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်းကား၊ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင်တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သညောဇနိကာယ၊ သံယောဇနိကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဟန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာယ၊ ငါဟုမာန်မူခြင်းဖြင့်နှောင်ဖွဲ့သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ မမန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာယ၊ ငါဉစ္စာဟု မာန်မူခြင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အတ္တဝါဒပဋိသညုတ္တာယ၊ အတ္တဟုစ့ဲလမ်းပြောဆိုသော ဝါဒနှင့်စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ လောကဝါဒပဋိသညုတ္တာယ၊ လောကဟု စ့ဲလမ်းပြောဆိုသော ဝါဒနှင့်စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ ပဥ္စတိ ံသာယ၊ သုံးဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ဒိသတိယာအာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ ဒသာဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏။ ဒိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၏။ ပန္နရသဟိ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏။ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကဖြစ်သော၊ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပညာသာယ၊

ငါးဆယ်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ စတုစတ္တာလီသာယ၊လေးဆယ့်လေးပါးသော။ အာကာရေဟိ၊အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သညောဇနိကာယ၊ သံယောဇနိကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အဟန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာယ၊ ငါဟုမာန်မူခြင်းဖြင့်နှောင်ဖွဲ့သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမန္တိမာနဝိနိဗန္ဓာယ၊ငါ့ဥစ္စာဟု မာန်မူခြင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။။ပ။ အတ္တဝါဒပဋိသညုတ္တာယ၊ အတ္တဝါဒနှင့် စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ လောကဝါဒပဋိသညုတ္တာယ၊ လောကဝါဒနှင့်စပ်သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ အဋ္ဌဟိ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ဟောဘိ၊ဖြစ်၏။ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ဘဝဒိဋ္ဌိ၏။ ဧကေန၊ တပါးသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၏။ ဧကေန၊တပါးသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁-အဿာဒဒီဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၁၂၈။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္စတိ ံသာယ၊ အဘယ်သုံးဆယ့်ငါးပါးသော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ။တနည်း၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ကတမေဟိ ပဥ္စတိ ံသာယ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်သုံးဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင် ကိုယ်ချမ်းသာ သုခသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်စိတ်ချမ်းသာ သောမနဿသည်။ ဥပပ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ရုပ်ကို့ဤသော သုခသောမနဿသည်။ရူပဿ၊ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသ ပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိမည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိသည်။ န အဿာဒေါ၊သာယာဖွယ်မဟုတ်။အဿာဒေါ၊သာယာဖွယ်သည်။န ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိမဟုတ်၊ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိသည်။ အညော၊တပါးတည်း။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။အညော၊တပါးတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိသည်ရင် ။ ယော စ အဿာဒေါ။ အကြင် သာယာဖွယ်သည်ရင်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဒိဋ္ဌိနှင့် သာယာဖွယ်နှစ်ပါးစုံကို။ ဇဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ(သာယာဖွယ်အယူ, ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူတည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ(မှန်သောအယူ)၏ ပျက်စီခြင်းတည်း။ တာယ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ၊ ထိုအယူမှန်၏ ပျက်စီးခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော၊ အယူပျက်သောသူ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော၊ အယူပျက်သော။ ပဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ န သေဝိတဗ္ဗော၊မမှီဝဲအပ်။ န ဘဇိတဗ္ဗော၊

မချဉ်းကပ်အပ်။ နပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ မဆည်းကပ်အပ်။ တံ၊ ထိုသို့ မဆည်းကပ်အပ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပါပိကာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်ရာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ရာဂေါ၊ ထိုရာဂသည်။ နဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ နရာဂေါ၊ ရာဂမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်ငှင်း။ ယော စ ရာဂေါ၊ အကြင်ရာဂသည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဒိဋ္ဌိနှင့် ရာဂနှစ်ပါးစုံကို။ ဒိဋ္ဌိရာဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိရာဂဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိနှင့်ငှင်း။ တေန စ ရာဂေန၊ ထိုရာဂနှင့်ငှင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိရာဂဖြင့် တပ်စွဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိရာဂရတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိရာဂဖြင့် တပ်စွဲသော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော။ ဒါနံ၊ အလှူသည်။ မဟပ္ဖလံ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဟာနိသံသံ၊ များသောအကျိုးဆက်ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုသို့ များသောအကျိုးရင်း အကျိုးဆက်မရှိခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပါပိကာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။

အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူတည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ မှားသောအယူရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိရယော ဝါ၊ ငရဲ(၌ဖြစ်ခြင်း)သည်သော်ငှင်း။ တိရစ္ဆာန ယောနိ ဝါ၊တိရစ္ဆာန်အမျိုး (၌ဖြစ်ခြင်း)သည်သော်ငှင်း။ဣတိ၊ဤသို့။ဒေဝ ဂတိယော၊နှစ်ပါးသော ဂတိတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ အယူအားလျော်စွာ။ သမတ္တံ၊ အပြည့်အစုံ။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော။ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ၊ အကြင်ကာယကံသည်ငှင်း။ပ။ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ၊ အကြင် ဝစီကံသည်ငှင်း။ပ။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ၊ အကြင် မနောကံသည်ငှင်း။ ယာ စ စေတနာ၊ အကြင် (ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော) စေတနာသည်ငှင်း။ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ အကြင် (ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော) တောင့်တခြင်းသည်ငှင်း။ ယော စ ပဏိဓိ၊ အကြင် (ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော) ဆောက်တည်ခြင်း သည်ငှင်း။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ အကြင်(ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော) သင်္ခါရတို့သည်ငှင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊အလုံးစုံကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ထိုတရားတို့သည်။ အနိဋ္ဌာယ၊အလိုမရှိအပ်သော။အကန္တာယ၊ မနှစ်သက်အပ်သော။အမနာပါယ၊နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော။အဟိတာယ၊အစီးအပွါး မရှိသော။ ဒုက္ခာယ၊ဆင်းရဲအလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ။တနည်း၊ အနိဋ္ဌာယ၊ အလိုမရှိအပ်သော အကျိုးမဲ့ အလို့ငှါ။ အကန္တာယ၊ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုးမဲ့အလို့ငှါ။ အမနာပါယ၊ နှလုံးကို မပွါးစေ တတ်သော အကျိုးမဲ့အလို့ငှါ။ အဟိတာယ၊စီးပွါးမဲ့အလို့ငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲအလို့ငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပါပိကာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ အလ္လာယ၊ စိုစွတ်သော။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ချထားအပ် စိုက်အပ်သော။နိမ္ဗဗီဇံဝါ၊ တမာစေ့သည်ငှင်း။ ကောသာတကီဗီဇံ ဝါ၊ သပွတ်ခါးစေ့သည်ငှင်း။ တိတ္တကလာဗုဗီဇံ ဝါ၊ ဗူးခါးစေ့သည်ငှင်း။ ယဉ္စေဝ ပထဝိရသံ၊ အကြင် မြေ၏သြဇာ အရသာကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ယူ၏။ ယဉ္စ အာပေါရသံ၊

အကြင်ရေ၏ သြဇာအရသာကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ယူ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို မြေ ရေ သြဇာ အလုံးစုံသည်။ တိတ္တကတ္တာယ၊ ခါးခြင်းအကျိုးငှါ။ ကဋုကတ္တာယ၊ စပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အသာတတ္တာယ၊ မသာယာဗ္ဘယ် ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ဖြစ်တတ်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဿ၊ ထိုတမာအစရှိသည်၏။ ဗဲဇံ၊ အစေ့သည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပါပိကံ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်ပေတည်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျားပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာဒိဋ္ဌိ၊ အယူအားလျော်စွာ။ သမတ္တံ၊ အပြည့်အစုံ။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော။ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ၊ အကြင် ကာယကံသည်၎င်း။ပ။ ယာ စ စေတနာ၊ အကြင် စေတနာသည်၎င်း။ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ အကြင် တောင့်တခြင်းသည်၎င်း။ ယော စ ပဏိဓိ၊ အကြင် ဆောက်တည်ခြင်းသည်၎င်း။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အနိဋ္ဌာယ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ပ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲအလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ ပါပိကာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ပေတည်း။

အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၌ အတွင်း၀င်၏။ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တောရှုပ်ဖြစ်၏။ပ။ ဒိဋ္ဌာဘိနိ၀ေသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘည်းဟူသော မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဖြစ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ၊ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ၀ါ၊ ဒိဋ္ဌိက။ သညောဂေါ၊ သံသရာ၌ ယှဉ်စေခြင်း နှောင့်နှဲခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၂၉။ သညောဇနာနိစေ၀၊ သံယောဇဉ်တို့လည်း မည်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိယော စ၊ ဒိဋ္ဌိတို့လည်း မည်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၍။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ရှိကုန်၏။ သညောဇနာနိ စေ၀၊ သံယောဇဉ်တို့လည်း မည်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိယော စ၊ ဒိဋ္ဌိတို့လည်း မည်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော။ သီလဗ္ဗတပရာမာသဝင်း။ ဣမာနိ၊ ဤ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့သည်။ သညောဇနာနိစေ၀၊ သံယောဇဉ် တို့လည်း မည်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိယော စ၊ ဒိဋ္ဌိဘို့လည်း မည်ကုန်၏။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၍။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ကာမရာဂသညောဇနံ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်ဝင်း။ ပဋိဃသညောဇနံ၊ ပဋိဃ သံယောဇဉ်ဝင်း။ မာနသညောဇနံ၊ မာနသံယောဇဉ်ဝင်း။ ဒိဋ္ဌိသညောဇနံ၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်ဝင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာသညောဇနံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်ဝင်း။ ဘဝရာ..သညောဇနံ၊ ဘဝရာဂသံယောဇဉ်ဝင်း။ ဣဿာသညောဇနံ၊ ဣဿာသံယောဇဉ်ဝင်း။ မစ္ဆရိယသညောဇနံ၊ မစ္ဆရိယသံယောဇဉ်ဝင်း။ အနုနယသညောဇနံ၊ အနုနယသံယောဇဉ်ဝင်း။ အ၀ိဇ္ဇာသညောဇနံ၊ အ၀ိဇ္ဇာသံယောဇဉ်ဝင်း။ ဣမာနိ၊ ဤကာမရာဂသံယောဇဉ် စသည်တို့သည်။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။

ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ကိုယ်ချမ်းသာ သုခသည်။ပ။သည်၊ သညာကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ပ။ စက္ခုံ၊ မျက်စိကို။ ပဋိစ္၊ ၍။ပ။ မနံ၊ စိတ်နှလုံးကို။ ပဋိစ္၊ ၍။ပ။ ရူပေ၊ အဆင်းရူပါရုံတို့ကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ပ။ ဓမ္မေ၊ သဘောဓမ္မာရုံတို့ကို။ ပဋိစ္၊ ၍။ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မျက်စိအသိမြင်မှု, စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ပဋိစ္၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ကိုယ်ချမ်းသာ သုခသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်စိတ်ချမ်းသာ သောမနဿသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုခနှင့် သောမနဿသည်။ မနောသမ္ဖဿဇာယ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။န အဿာဒေါ၊အဿာဒမဟုတ်။အဿာဒေါ၊ အဿာဒသည်။ န ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ အဿာဒေါ၊ အဿာဒသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်ၾကင်း။ ယော စ အဿာဒေါ၊ အကြင်အဿာဒသည်ၾကင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤအဿာဒနှင့်ဒိဋ္ဌိကို။ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။[အဿာဒဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-စသော လေးပိုဒ်၌ အနက်တူပြီ။] အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ ဤမေဟိ ပဥ္စတိံ သာယ အာကာရေဟိ၊ ဤသုံးဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

(အခြင်းအရာ သုံးဆယ့်ငါးပါး ဟူသည်မှာ ခန္ဓာငါးပါး၌ နှလုံးသွင်းပုံ အခြင်းအရာငါးပါး၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတန, ဗာဟိရာယတန, ဝိညာဉ်, ဖဿ, ဝေဒနာတို့၌ ခြောက်ပါးစီသုံးဆယ်၊ ဤသုံးဆယ့်ငါးပါးတို့ပေတည်း)။

ပဌမော၊ သော။ အဿာဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂-အတ္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၃၀။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ အတ္တသို့အစဉ်လျှောက်သော ဒိဋ္ဌိ၏။ကတမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသပရာမာသော။ နှလုံးသွင်းခြင်းမှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿုတဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏ တရားဌ်။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မေ၊ အရိယာတို့၏ တရားဌ်။ အဝိနီတော၊ မဆုံးမအပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မမြင်သည်ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဌ်။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဌ်။ အဝိနီတော၊ မဆုံးမအပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ ဝါ၊ ထင်မှတ်၏။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တကိုမူလည်း။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တနိ ဝါ၊ အဘ္တဌ်မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ရူပဿိံ ဝါ၊ ရုပ်ဌ်မူလည်း။ အတ္တာနံ၊အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ရှု၏။ ဝေဒနံ၊ဝေဒနာကို။ပ။ သညံ၊သညာကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဘလဲလဲရှု၏။ ဝါ၊ ထင်မှတ်၏။ ဝိညာဏဝန္တံ၊ ဝိညာဉ်ရှိသော။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တကိုမူလည်း။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တဌ်မူ

လည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ၊ ဝိညာဉ်၌မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။

၁၃၁။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၁၊ ဟု။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း ဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ အတ္တတော၁၊ အတ္တဟု၊ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ယံ ပထဝီကသိဏံ၊ အကြင်ပထဝီကသိုဏ်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သော၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းသည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုငါသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပထဝီကသိဏဉ္စ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကိုငင်း။ အတ္တဉ္စ၊ အတ္တကိုငင်း။ အဒ္ဒယံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ စျာယတော၁၊ တောက်လောင်နေသော။ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ ယာ အစ္စိ၊ အကြင်မီးလျှံသည်။ (အကြင် အလျှံသည်ဟူ၍လည်းပြန်) အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သော၊ ထိုမီးလျှံသည်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းတည်း။ ယော ဝဏ္ဏော၊ အကြင်အဆင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုအဆင်းသည်။ အစ္စိ၊ မီးလျှံတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အစ္စိဉ္စ၊မီးလျှံကိုငင်း။ ဝဏ္ဏဉ္စ၊ အဆင်းကိုငင်း။ အဒ္ဒယံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ သေယျထာပိ၊ ရှုသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ထင်မှတ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော သူသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ အတ္တတော၁၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ယံ ပထဝီကသိဏံ၊ အကြင်ပထဝီကသိုဏ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းသည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုငါသည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပထဝီကသိဏဉ္စ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကိုငင်း။ အတ္တဉ္စ၊ အတ္တကိုငင်း။ အဒ္ဒယံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှစ်လုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌမည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။နှ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမဟုတ်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ နှ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်၎င်း။ ယဉ္စ ဝတ္ထု၊ အကြင်ဝတ္ထုသည်၎င်း။ အတ္ထိ၏။ အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့်ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ်လျှောက်သော ဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာနုဒ်ဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒ်ဋ္ဌိသည်။မိစ္ဆာဒ်ဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟုလည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ မှန်သောအယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ပ။အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လျှောက်သောဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊ ယောကျားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒ္ဒဝ ဂတိယော၊ နှစ်ပါးသောဂတိတို့သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ် တို့သာ မည်ကုန်၏။ နှ စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။

ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ အာပေါကသိဏံ၊ အာပေါကသိုဏ်းကို။ တေဇောကသိဏံ၊ တေဇောကသိုဏ်းကို။ ဝါယောကသိဏံ၊ ဝါယောကသိုဏ်းကို။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းကို။ ပီတကသိဏံ၊ ပီတကသိုဏ်းကို။ လောဟိတကသိဏံ၊ လောဟိတကသိုဏ်းကို။ ဩဒါတကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိုဏ်းကို။ အတ္တတော၁၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ယံ ဩဒါတကသိဏံ၊ အကြင်ဩဒါတကသိုဏ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုဩဒါတကသိုဏ်းသည်။အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုငါသည်။ ဩဒါတကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိုဏ်း

တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဩဒါတကသိဏဉ္စ၊ ကိုဝင်း။ အတ္တဉ္စ၊ အတ္တကိုဝင်း။ အဒ္ဒယံ၊ နှစ်ခုမြေား တသားတည် ပြု၍။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်ပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ။[သေယျထာပိ-စသည်၌ အနက်တူပြီ။]ဧဝံ၊ ဤသို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၂)

ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ အဖန်တလဲလဲ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ သညာကို။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ။တနည်း၊ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်ပင်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်ဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမိနာ ရူပေန၊ ဤရုပ်ဖြင့်။ ရူပဝါ၊ရုပ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ဥပမာအားဖြင့်။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ဆာယာသမ္ပန္နော၊ အရိပ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တမေနံ-တံ နေံ၊ ထိုအရိပ်နှင့် ပြည့်စုံသောသစ်ပင်ကို။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဆာယာ၊ အရိပ်ပ ည်း။ ရုက္ခော၊သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ဆာယာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။သော ခေါ ပန အယံ ရုက္ခော၊ ထိုအရိပ်နှင့် ပြည့်စုံသောဤသစ်ပင်သည်။ဣမာယ ဆာယာယ၊ ဤအရိပ်ဖြင့်။ ဆာယာဝါ၊ အရိပ်ရှိ၏။ဣတိ၊ ဤသို့။ဆာယာဝန္တံ၊ အရိပ်ရှိသော။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ သမနုပဿတိ သေယျထာပိ၊ ရှုသကဲ့သို့။ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊အချို့သောသူသည်။ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ သညာကို။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏ အယံ ခေါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်ဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမိနာ ရူပေန၊ ဤရုပ်ဖြင့်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အဘိနိဝေသ ပရာမာသော၊သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ နဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမဟုတ်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ နဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိသည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်ဝင်း။ ယဉ္စ ဝတ္ထု၊ သည်ဝင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့် ဒိဋ္ဌိသည်။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခု မြောက်ဖြစ်သော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လျှောက် သော ဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ တည်း။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိ တို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၂)

အတ္တနိ၊ အတ္တဋ္ဌ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ သညာကို။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊

ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ဧခါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော အတ္တ၌။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဘလဲလဲ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ပုပ္ပံ၊ ပန်းသည်။ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသည်။ အာဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဓမေနံ-တံ နေနံ၊ ထိုအနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော ပန်းကို။ ပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပုပ္ပံ၊ ပန်းဘည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဂန္ဓော၊ အနံ့တည်း။ ပုပ္ပံ၊ ပန်းသည်၊ အညံ၊ တပါးတည်း။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ အညော၊တပါးတည်း။ သော ဧခါ ပန အယံ ဂန္ဓော၊ ထိုပန်းမှ တခြားတပါးဖြစ်သော ဤအနံ့သည်။ဣမသ္မိံ ပုပ္ဖေ၊ ဤပန်း၌။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုပ္ဖသ္မိံ ၊ ပန်း၌။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ သမနုပဿတိ သေယျထာပိ၊ ရှုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣမ၊ ဤ၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ ကို။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဧခါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော အတ္တ၌။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင် မှီရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လျောက်သော ဒိဋ္ဌိတည်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိတ္တိ၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၃)

ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဂတံ၊ အဘယ်သို့။ သမနုပဿတိ၊ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ ကို။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဧခါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော အတ္တ၌။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင် မှီရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လျောက်သော ဒိဋ္ဌိတည်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိတ္တိ၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။

ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဂတံ၊ အဘယ်သို့။ သမနုပဿတိ၊ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ သညံ၊ ကို။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ဧခါ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော အတ္တ၌။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ (ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင် မှီရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လျောက်သော ဒိဋ္ဌိတည်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိတ္တိ၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၄)

ဝတ္ထုနှင့် ဒိဋ္ဌိသည်။ စတုတ္ထာ၊ လေးခုမြောက်သော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ်လျှောက်သော ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို့။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၄)

၁၃၂။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို့။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမနုပဿတိ၊ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို့။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿဇာကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို့။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊မနောသမ္ဖဿဇာကြောင့် ဖြစ်သော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။အတ္တိ၊၏။ သာ၊ထိုဝေဒနာသည်။ အဟံ၊ငါဘည်း။ ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုငါသည်။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ မနောသမ္ဖဿဇာကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿဇာကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ဝေဒနာကိုလည်း။ အတ္တာဉ္စ ကိုယ်လည်း။ အဒ္ဒသံ၊နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ။[သေယျထာပိ စသည်၌ အနက်ဘူပြီ။] အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့် ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝေဒနာဝတ္ထုကာ၊ ဝေဒနာလျှင် တည်ရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့အစဉ်လျှောက်သော ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို့။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၁-၅)

ဝေဒနာဝန္တံ၊ ဝေဒနာရှိသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို့။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ သညံ၊ ကို့။ သဒ်္ဓါရေ၊ တို့ကို့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ာ သဒ်္ဓါရ ဝိညာဉ်ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ အထည်ကိုယ်တည်း။ မေ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုသည်ာ သဒ်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ်ဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမာယ ဝေဒနာယ၊ ဤဝေဒနာဖြင့်။ ဝေဒနာဝါ၊ ဝေဒနာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာဝန္တံ၊ ဝေဒနာရှိသော။ အတ္တာနံ၊အတ္တကို့။သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ။[သေယျထာပိ စသည်၌ အနက်တူပြီ။] ။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာဝန္တံ၊ ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို့။ သမနုပဿတိ၊ရှု၏။ (၂-၆)

အတ္တနိ၊ ၌။ ဝေဒနံ၊ ကို့။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ သညံ၊ ကို့။ သဒ်္ဓါရေ၊ တို့ကို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို့။ ရူပံ၊ ကို့။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ာ သဒ်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤသည်ာ သဒ်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ်ဟူသော အတ္တ၌။ အယံ ဝေဒနာ၊ သည်။ (ဌိတာ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဝေဒနံ၊ ကို့။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ။[သေယျထာပိ၊ စသည်၌ အနက်တူပြီ။] ။ပ။ဣမာနိ၊ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝေဒနာ၊ ကို့။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (၂-၇)

ဝေဒနာယ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ သည်ံ၊ ကို။ပ။ သန်္ဓါရော၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤသညာ သန်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုသညာ သန်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ်ဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမာယ ဝေဒနာယ၊ ဤဝေဒနာ၌။ (ဋီတံ၊ တည်၏။) ဣဘိ၊ သို့။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ။[သေယျထာပိ၊ စသည်၌ အနက်တူပြီ။] ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၄-ဂ)

၁၃၂။ သညံ၊ သညာကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ကေစ္စော၊ သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ သညံ၊ ကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ သညံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ သညာ၊ အကြင်သညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုသညာသည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုငါသည်။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ ဖြစ်သော။ သညာ၊တည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ ကြောင့်ဖြစ်သော။ သညဉ္စ၊ သညာကိုငင်း။ အတ္တာဉ္စ၊ အတ္တကိုငင်း။ အဒ္ဓပံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ တေလပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏ ။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ သို့။ သညံ၊ ကို။ အတ္တတော၊အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၁-၉)

သညာဝန္တံ၊ သညာရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ သန်္ဓါရော၊ သန်္ဓါရတို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အယံ ခေါ၊ ဤသန်္ဓါရ ဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ပ။သညာ ဝါ၊ သညာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သညာဝန္တံ၊ သညာရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဖြင့်။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊သံယောဇဉ်သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ သို့။ သညာဝန္တံ၊ သညာရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၂-၁၀)

အတ္တာနံ၊ မိမိ၌။ သညံ၊ သညာကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန်္ဓါရော၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ မိမိ၌။ သညံ၊ သညာကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၃-၁၁)

သညာယ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ သန်္ဓါရော၊ တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ကို။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သမနုဿတိ၊ ရှု၏။။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သညာယ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၄-၁၂)

၁၃၄။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အတ္တတေဝ၊ အတ္တဟု။ ကဆံ သမနုပဿဘိ။ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣမာဒ္ဒ်ဳ။ ကေစ္စေဝ၊ သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇကြောင့်ဖြစ်သော။ စေတနံ၊ စေတနာကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿဇကြောင့်ဖြစ်သော။ စေဘနံ၊ ကို။ အတ္တာတေဝ၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ မနောသမ္ဖဿဇာဝ၊ မနောသမ္ဖဿဇကြောင့်ဖြစ်သော။ယော စေတနာ၊ အကြင် စေတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုစေတနာသည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ အကြင် ငါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုငါသည်။ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာ၊ မနောသမ္ဖဿဇာ စေတနာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ ကြောင့်ဖြစ်သော။ စေတနဉ္စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အတ္တဉ္စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အဒုယံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ဥပမာအား ဖြင့်။ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည် ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌယော၊ ဒိဋ္ဌတို့ကား မမည်ကုန်။ ဇံ၊ဤသို့။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ အတ္တာတေဝ၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၁-၁၃)။

သခ်ါရာန္တံ၊ သခ်ါရဒ္ဓိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကဆံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣမာ၊ ဒ္ဓ်။ ကေစ္စေဝ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝေဒနံ၊ ကို၊ သညံ၊ ကို။ အတ္တာတေဝ၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဇေ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာ သညာသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည် ကိုယ်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာ သညာဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမေဟိ သခ်ါရေဟိ၊ ဤသခ်ါရတို့ဖြင့်။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရဒ္ဓိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သခ်ါရဝန္တံ၊ သခ်ါရဒ္ဓိသော။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည် ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌယော၊ ဒိဋ္ဌတို့ကား မမည်ကုန်။ ဇေံ၊ ဤသို့။ သခ်ါရဝန္တံ၊ သခ်ါရဒ္ဓိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏ (၂-၁၄)။

အတ္တနိ၊ဒ္ဓ်။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ ဣမာ၊ ဒ္ဓ်။ ကေစ္စေဝ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ကို။ ဝေဒနံ၊ကို။ သညံ၊ကို။ အတ္တာတေဝ၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇေံ၊ ဤသို့သောစိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏ အယံ ခေါ၊ ဤဝိညာဉ်,ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာသည်ပင်လျှင်။မေ၊ငါ၏။အတ္တာ၊ အတ္တ အထည် ကိုယ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာ သညာဟူသောအတ္တ၌။ ဣမေ သခ်ါရာ၊ ဤသခ်ါရတို့သည်။ (ဌိတာ၊ ဟည်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ၊ အနံ့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏၏ ။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌယော၊ ဒိဋ္ဌတို့ကား မမည်ကုန်။ ဇေံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ ၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။(၃ ၁၅)။

သခ်ါရေသု၊တို့၌။အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣမာ၊ ဒ္ဓ်။ကေစ္စေဝ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ကို။! ဝေဒနံ၊ ကို။ သညံ၊ ကို။ အတ္တာတေဝ၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇေံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ၊ ဤဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာ သညာသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်ဘည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုဝိညာဉ် ရုပ် ဝေဒနာ သညာဟူသော ဤအတ္တ

သည်။ဣမေသု သခ်ါရေသု၊ ဤသခ်ါရတို့၌။ (ဋ္ဌိတော၊တည်၏။)ဣတိ၊ ဤသို့။ သခ်ါရေသု၊တို့၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။မဏိ၊ ပတ္တမြားကို။ကရဏ္ဍကေ၊ ကြုတ်၌။ ပက္ခိတ္တော၊ ထည့်ထားအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ဧဝံ၊ ဤသို့။ သခ်ါရေသု၊ သခ်ါရတို့၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၄-၁၆)

၁၃၅။ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်ကို။အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ ကထံ သမနုပဿတိ၊အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊၌။ ဧကစ္စော၊သည်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ သောတဝိညာဏံ၊ကို။ ဃာနဝိညာဏံ၊ ကို။ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ ကို။ ကာယဝိညာဏံ၊ ကို။ မနောဝိညာဏံ၊ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ယံ မနောဝိညာဏံ၊ အကြင်မနောဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုမနောဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ယော အဟံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုငါသည်။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဉ် မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘ္ဘဥ္ဇ၊ အတ္တကိုငင်း။ မနောဝိညာဏဥ္ဇ၊ ကိုငင်း။ အဒ္ဒယံ၊ နှစ်ခုမပြား တသားတည်းပြု၍။ ဝါ၊တပေါင်းတည်းပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ စျာယတော၊ တောက်လောင်နေသော။ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၁-၁၇)

ဝိညာဏဝန္တံ၊ ဝိညာဉ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သညံ၊ ကို။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ခေါ၊ ဤရုပ်,ဝေဒနာ, သညာ,သခ်ါရသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သခ်ါရ ဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမိနာ ဝိညာဏေန၊ ဤဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဝါ၊ ဝိညာဉ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏဝန္တံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအား ဖြင့်။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ ဆာယာသမ္ပန္နော၊ အရိပ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ဣမာနိ၊တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည် ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏဝန္တံ၊ ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (၂-၁၈)

အတ္တနိ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ဝေဒနံ၊ကို။ သညံ၊ ကို။သခ်ါရေ၊သခ်ါရတို့ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ။၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤရုပ်, ဝေဒနာ,သညာ,သခ်ါရသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣမသို့ စ ပန အတ္တနိ၊ ဤရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သခ်ါရဟူသော အတ္တ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (ဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ၊ အနံ့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော။ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ (၃-၁၉)

ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ။ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ရူပံ၊ ကို။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သညံ၊ ကို။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ ခေါ၊ ဤရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သခ်ါရသည်ပင်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်တည်း။ မေ၊ ၏။ သော ခေါ ပန အယံ အတ္တာ၊ ထိုရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သခ်ါရဟူသော ဤအတ္တသည်။ ဣမသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ၌။ (ဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျထာပိ၊ အားဖြင့်။ မဏိ၊ ပတ္တမြားကို။ကရဏ္ဍကေ၊ ကြုတ်၌။ပက္ခိတ္တော၊ထည့်ထားအပ်သည်။ အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။တမေနံ၊ထိုပတ္တမြားကို။ ပုရိသော၊သည်။ဧဝံ၊ဤသို့။ဝဒေယျ၊ဆိုရာ၏။ပ။ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။သညောဇနာနိ၊သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ဧဝံ၊ ဤသို့။ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ ဤနှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ တနည်း၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဣမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ ဤနှစ်ဆယ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၄-၂၀)။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိကို
အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၃၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ဒသာဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော ပေးလှူခြင်းသည်။ ဝတ္ထု၊ ဒိဋ္ဌိ၏တည်ရာတည်း။ ။တနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဒါနံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။) ဝတ္ထု၊ တည်ရာတည်း။ ဧဝံဝါဒေါ၊ (ပေးလှူခြင်းမရှိဟု) ဤသို့ဆိုသောဝါဒသည်။ မိစ္ဆာ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်း၏။ ဝါ၊ အမှားတည်း။ (ဧဝံ၊ ဤသို့။ လိုက်ပုဒ်) အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။

[ယခုလက်ရှိစာအုပ်တို့၌"မိစ္ဆာဘိနိဝေသပရာမာသော"ဟု မိစ္ဆာပုဒ်ကို နောက်ပုဒ်နှင့် သမာသ်တွဲလျက်ရှိနေသည်မှာ "ဧဝံ ဝါဒေါ မိစ္ဆာတိ ဧဝံ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ ဝါဒေါ ဝစနံ မိစ္ဆာဝိပရီတောတိအတ္ထော" ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်မညီ။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ၌လည်း မိစ္ဆာပုဒ်နှင့် တွဲစပ်ခြင်းမရှိဘဲ "အဘိနိဝေသပရာမာသော" ဟူ၍သာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသက္ကာယဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ၌လည်း "ဧဝံဝါဒေါ မိစ္ဆာ၊ အဘိနိဝေသပရာမာသော ဒိဋ္ဌိ" ဟု မိစ္ဆာပုဒ်သည် နောက်ပုဒ်နှင့်မတွဲဘဲ သီးခြားသာ ရှိသင့်သည်။ ထိုသို့ ရှိသင့်သည့်အတိုင်း အနက်ပြန်ဆိုလိုက်သည်။ လက်ရှိစာမူအတိုင်း သင့်လျော်အောင် ပြန်လိုလျှင် "ဧဝံဝါဒေါ၊ ဤသို့ဆိုသောဝါဒသည်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသပရာမာသော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း မှား

သောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ သုံးသပ်ခြင်းဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိဘည်း”ဟု ပြန်ရှာ၏။ ဒိဋ္ဌိ နဝတ္ထု-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

ယိဋ္ဌံ၊ (မင်္ဂလာအခမ်း အနားဲ့စသည်၌) အကြီး အကျယ်လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်း (၏အကျိုး) သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုဒဿပ်သော အကြီး အကျယ် ပူဇော်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထု၊ ဒိဋ္ဌိ၏တည်ရာဘည်း။ပ။ ဟုတံ၊ (ညွှဲ့ခံကျွေးမွေးခြင်း၊ လက်ဆောင် ပဏ္ဏာပေးခြင်းစသည်ဖြင့်)သေးငယ်သော ပေးလှူပူဇော်ခြင်း (၏အကျိုး)သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။(ဤအဋ္ဌကထာ၌ “ယိဋ္ဌန္တိ ခုဒ္ဒကယညော။ ဟုတန္တိ မဟာယညော”ဟူသော အဖွင့်မှာ အခြား ပါဠိ အဋ္ဌကထာ အားလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် “ပမာဒလေခ” ဟူ၍သာ မှတ်အပ်၏။) သုကတဒုက္ကဋာနံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။အယံ လောကော၊ ဤမျက်မှောက်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။(ရှေးကံကြောင့် ယခုဘဝ၌ ဖြစ်လာသည်မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏။) ပရောလောကော၊ တပါးသော(နောင်တမလွန်)လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။မာတာ၊ အမိသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။

(အမိ၌ ရိုသေပြုစုခြင်း, ပြစ်မှားခြင်းတို့ကြောင့် အကျိုးအပြစ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် အမိဟု အထူးအသိအမှတ်ပြုထားသင့်သောသူ မရှိဟု ဆိုလို၏။)

ပိတာ၊ အဖသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။သြပပါတိကာ၊ သေပြီးနောက် ဘဝသစ်၌ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ပ။ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣမဉ္စ လောကံ၊ ဤမျက်မှောက်လောကကိုဌင်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ တပါးသော မျက်ကွယ်လောကကိုဌင်း။သယံ၊ ကိုယ်ဘိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ၊ ဟောကြားကုန်၏။ တေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ မှန်စွာကျင့်ကုန်သော။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ မှန်စွာသွားကုန်သော။ဝါ၊ မှန်စွာသိကုန်သော။ သဒ္ဓာဖြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ လောကေ၊ လောက၌။နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်။ ဝတ္ထု၊ ဒိဋ္ဌိ၏တည်ရာတည်း။ဧဝံဝါဒေါ၊ ဤသို့ဆိုသော ဝါဒသည်။ မိစ္ဆာ၊ အမှားတည်း။ (ဧဝံ)အဘိနိဝေသဇရာမာသော၊ (ဤသို့)နှလုံးသွင်းလျက် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိပည်၏။ပ။ဣမာနိ၊ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ဣမေဟိ ဒသာဟာကာရေဟိ၊ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝဝဝ

၄-သက္ကာယဒိဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၁၃၇။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣဓ၊ ဤ၌။ အဿုတဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဒဿနာဖြင့်မမြင်သည်ဖြစ်၍။ပ။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တကို မူလည်း။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။

ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ပ။အယံ၊ ဤဝဏ္ဏနှင့်ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဌမာ၊

ရှေးဦးစွာသော။ ရူပဝတ္ထုကာ၊ ရုပ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမည်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း။ပ။သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဤမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ ဤနှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅-သဿတဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၃၀။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင်တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်တဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဤမ၊ ၌။အဿုတဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့်မမြင်သည်ဖြစ်၍။ပ။ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၌။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တ၌မူလည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ရူပသ္မိံ ဝါ၊ ရုပ်၌မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ၊ ဝေဒနာရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ပ။ဝိညာဏဝါ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။

ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ရှုသနည်း။ ဤမ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သညံ၊ ကို။ သင်္ခါရေ၊တို့ကို။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ပ။အယံ၊ ဤသည်ကား။ပဌမာ၊ ရှေးဦးစွာသော။ သက္ကာယဝတ္ထုကာ၊ သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊သဿတဒိဋ္ဌိမည်၏။ သဿတ၊ဒိဋ္ဌိ၊သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘည်း။ပ။ဤမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နဝ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ဝေါ၊ဤသို့။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ပ။သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဤမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤတဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၆-ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၃၉။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင်တည်ရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏၊ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဤမ၊ ၌။ အဿုတဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့်မမြင်သည်ဖြစ်၍။ပ။ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သညံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟု။ သမနုပဿတိ၊ရှု၏။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ ကထံ သမနုပဿတိ၊ အဘယ်သို့ ရှုသနည်း။ ဤမ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ပ။ဤမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နဝ ဒိဋ္ဌိယော၊ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။ဝေါ၊ဤသို့။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ပ။သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင်

တည်ရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၏။ ဣမေဟိ ပဥ္စဟိ အာကာရေ ဘိ၊ ဤငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသော၊နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၇-အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၄၁။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကဖြစ်သော။ ဝါ၊ သဿတ-စသောအဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်ငါးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ အဖို့ကိုစွဲယူသော။ ။တနည်းကား။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကိုစွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ (လောကသည် မြဲသည်ဟူသောအဖို့ကို စွဲယူသော ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုလို၏။) ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော ဒုခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ လောကော၊ လောကသည်။ အသဿတော၊ မမြဲ။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကိုစွဲယူသော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ လောကော၊ လောကသည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကို စွဲယူသော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ပ။ လောကော၊ သည်။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိ-ကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ပ။ တံ၊ ထိုကိုယ်သည်။ ဇီဝံ၊ အသက်တည်း။ တံ၊ ထိုအသက်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ပ။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။အညံ၊တခြားတပါးတည်း။သရီရံ၊ကိုယ်သည်။အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ဣတိအန္တဂ္ဂါ ဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ပ။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဟောတိ စ၊ ရှိလည်းရှိ၏။ န စ ဟောတိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝ ဟောတိ၊ ရှိသည်လည်းမဟုတ်။န န ဟောတိ၊မရှိသည်လည်းမဟုတ်။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူ၏။ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နေဝ ဟောတိ၊ ရှိသည်လည်းမဟုတ်။န န ဟောတိ၊ မရှိသည်လည်းမဟုတ်။ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(က) လောကော၊သည်။သဿတော၊မြဲ၏။ ဣတိအန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ သည်။ လောကော စေဝ၊ လောကလည်းဟုတ်၏။သဿတဉ္စ၊ မြဲသည်လည်း ဟုတ်၏။ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း, မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ထိုဒိဋ္ဌိဖြင့်။ ဝါ၊ထိုဒိဋ္ဌိသည်။သော အန္တော၊ မြဲသည်ဟူသော ထိုအဖို့ကို။

ဂဟိတော၊ စဲ့ယူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ၊အနန္တဂါဟိကဒိဋ္ဌိမည်၏။ ဒိဋ္ဌိသည်။နဝတ္ထု၊ဝတ္ထုမဟုတ်။ဝတ္ထု၊ သည်။ နဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမဟုတ်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အညံ၊ တပါးဟုတည်း။ ယာ စ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်ရင်း။ ယဉ္စ ဝတ္ထု၊ အကြင်ဝတ္ထု သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့်ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဌမာ၊ သော။ သဿတော လောကော တိ အနန္တဂါဟိကာ၊ လောကသည်မြဲ၏ဟူသော အဖို့ကို စဲ့ယူသော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ အနန္တဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဂါဟိကဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊သည်။လောကော စေဝ၊လောကလည်းဟုတ်၏။သဿတော စ၊ မြဲသည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ လောကော စ၊ ၏။ သဿတဉ္စ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ သော အန္တော၊ မြဲသည်ဟူသော ထိုအဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ စဲ့ယူအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဂါဟိကဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့် ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဌမာ၊ သော။ သဿတော လောကော တိ အနန္တဂါဟိကာယ၊ လောကသည် မြဲ၏ဟူသော အဖို့ကိုစဲ့ယူသော။ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ကုန်၏။နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ကုန်။ လောကော၊ သည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိအနန္တဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၅)

(ခ) လောကော၊ သည်။ အသဿတော၊ မမြဲ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနန္တဂါဟိကာယ၊သော။ ။ တနည်း။ ဣတိအနန္တဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကို စဲ့ယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ လောကော စေဝ၊ လောကလည်းဟုတ်၏။ အသဿတဉ္စ၊ မမြဲသည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ဣမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၅-၁၀)

(ဂ) လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ဣတိ၊ဤသို့။ အနန္တဂါဟိကာယ၊ အဖို့ကိုစဲ့ယူသော။ ။တနည်း။ ဣတိ အနန္တဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကို စဲ့ယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣမ၊ ဤလောကဌ္ဌ ကေစ္စော၊သည်။ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဩကာသံ၊အရပ်ကို။ နိလကတော၊ ညိုသ ည်ဟု။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ အာရုံပြုနှလုံးသွင်း၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။အယံ လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ပရိဝဋုမော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အန္တသညီ၊ အဆုံးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယံ၊ အကြောင်းကိုဘုရားရှင်ပို့။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တံ၊ ထိုကိုဘုရားရှင်သည်။တ္ထာ စေဝ၊ ဝတ္ထုလည်းမည်၏။ လောကော စ၊ လောကလည်းမည်၏။ယေန၊ အကြောင် စိတ်ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုစိတ်သည်။ အတ္တာ စေဝ၊ အတ္တလည်း မည်၏။ လောကော စ၊ လောကလည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိမည်၏။တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။သော အန္တော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်ဟူသော ထိုအဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ စဲ့ယူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ အနန္တဂါဟိကဒိဋ္ဌိမည်၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သာမည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်၏။

ဣမ၊ ဤလောကဉ္စ။ ကေစ္စော၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဩကာသံ၊ အရပ်ကို။ ပီတကတော၊ ဝါသည်ဟု။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ အာရုံပြုနှလုံးသွင်း၏။ လောဟိတကတော၊ နီသည်ဟု ။ပ။ ဩဒါတကတော၊ ဖြူသည်ဟု ။ပ။ ဩဘာသကတော၊ လင်းသည်ဟု။ ဖရတိ၊ ၏။ တာသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အဆင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။(၅-၁၅)

(ဃ) လောကော၊လောကသည်။အနန္တဝါ၊အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ဣဟ၊ဤသို့။ ၊ အန္တဂ္ဂါဟိ-ကာယ၊အဖို့ကိုစွဲယူသော။ ။တနည်း။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤလောကဉ္စ။ ကေစ္စော၊ သည်။ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောသော။ဩကာသံ၊ အရပ်ကို။နီလကတော၊ ညိုသည်ဟု။ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ အာရုံပြုနှလုံးသွင်း၏။ တာသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်။ အနန္တဂါ၊ အဆုံးမရှိ။ အပရိယန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အပိုင်းအခြား မရှိ။ ဣဟ၊ ဤသို့။ ဒီးနန္တသည်၊ အဆုံးမရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယံ၊အကြင်ကသိဏ်းရုပ်ကို။ ဖရ ဘိ၊ဖြန့်၏။ ဝါ၊နှလုံးသွင်း၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။သညောဇနာနိ၊တို့သာမည်ကုန်၏။န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။

ဣမ၊ဤဉ္စ။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်သော။ ဩကာသံ၊ အရပ်ကို။ ပီတကတော၊ ဝါသည်ဟု။ ဖရတိ၊၏။ပ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၅-၂၀)

(င) တံ၊ ထိုကိုယ်သည်။ ဇီဝံ၊ အသက်တည်း။ တံ၊ ထိုအသက်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ အဖို့ကိုစွဲယူသော။ ။တနည်း။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကိုစွဲယူသော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ဒိဋ္ဌိ၏။ကတမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဇီဝဥ္စော၊အသက်လည်းဟုတ်၏။သရီရဉ္စ၊ ကိုယ်လည်းဟုတ်၏။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဇီဝံ၊ အသက်တည်း။ တံ၊ထိုအသက်ဟူသော ရုပ်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ တံ၊ ထိုကိုယ်ဟူသော ရုပ်သည်။ ဇီဝံ၊ အသက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ သော အတ္တော၊ အသက်နှင့်ကိုယ် အတူတူပင်ဟူသော ထိုဒဿဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ စွဲယူအပ်၏။ပ။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဇီဝဥ္စော၊ အသက်လည်းဟုတ်၏။

(မူဟောင်း၌ “ဇီဝေါ စေဝ”ဟုဂင်း၊ မူသစ်၌“ဇီဝါ စေဝ”ဟုဂင်း ရှိ၏။ ဇီဝသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိန် ဖြစ်သောကြောင့် ဝေဒနာ သဒ္ဒါသို့လိုက်၍ ဣတ္ထိလိန် မဖြစ်သင့်။ ဤ ဒေသနာ စကားရပ်၌ မူလကပင် “တံ ဇီဝံ”ဟု လိင်္ဂဝိပလ္လာသပြု၍ နပုလ္လိန်နှင့် ဆိုဘားသောကြောင့် ဂင်း၊ “ဝေဒနာ သရီရံ နဇီဝံ”စသည်ဖြင့် နပုလ္လိန်နှင့်ပင် နောက်၌ ရှိသောကြောင့်ဂင်း နပုလ္လိန်နှင့်သာ သင့်သည်။ သခ်ါရာ ပုဒ်နှင့် ယှဉ်ရာ၌လည်း ပုလ္လိန်ဗဟုဝစ်နှင့် မသင့်၊ ဇီဝဥ္စော-ဟု နပုလ္လိန် ကေဝုစ်နှင့်သာ သင့်သည်။ “သခ်ါရာ သရီရံ နဇီဝံ”ဟူသော ပါဠိကို ထောက်ပါ)။

သရီရဥ္စ၊ ကိုယ်လည်းဟုတ်၏။ပ။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ကြမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ (၅-၂၅)

(စ) ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ကြတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊အဖို့ကိုစွဲယူသော။ ။တနည်း။ကြတာ် အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သောအဖို့ကိုစွဲယူသော။ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ကတမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ န ဇီဝံ၊ အသက်မဟုတ်။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ န သရီရံ၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ တခြားတပါးတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညံ၊တခြားတပါးတည်း။ ကြတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ သော အန္တော၊ အသက်တခြားကိုယ်တခြားဟူသော ထိုအဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ စွဲယူအပ်၏။ပ။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကား မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊ သည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်တည်း။ န ဇီဝံ၊ အသက်မဟုတ်။ပ။ အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍။အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကြမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (၅-၃၀)

(ဆ) တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ကြတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ဟောတိ၊နည်း။ရူပံ၊ရုပ်သည်။ကြဓော၊ကြမျက်မှောက်လောက,မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မံ၊ သေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ ကြတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ သော အန္တော၊ သေပြီးနောက်ရှိသေးသည်ဟူသော ထိုအဖို့ကို။ ဂဟိတော၊စွဲယူအပ်၏။ ကြတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ န ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမဟုတ်။ပ။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊ သည်။ ကြဓော၊ ကြမျက်မှောက်လောက, မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မော၊ သေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ပ။ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊အဆုံးရှိ၏ဟု အယူရှိသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ ကြမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၅-၃၅)

(ဇ) တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ကြတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကြဓော၊ ကြမျက်မှောက်လောက, မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မံ၊ သေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ ကြတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ သော အန္တော၊ သေပြီးနောက် မရှိတော့ပြီဟူသော ထို အဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ စွဲယူအပ်၏။ပ။ ကြမာနိ၊ ကား။ သညောဇနာနိ၊ တို့သာမည်ကုန်၏။ န စ ဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊ သည်။ ဣဓေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မာ၊ သေပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ပ။ နဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ကို။ ဣမေဟိ ပဥ္ဇဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၅-၄၀)

(စျ) တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဟောတိ စ၊ ရှိလည်း ရှိ၏။ နစဟောတိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္ဇဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဣဓေဝ၊ ဤမျက်မှောက်လောက, မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မံ၊ ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ စ၊ ရှိလည်းရှိ၏။ နစဟောတိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ၏။ပ။ ဣမာနိ၊ ကား။ သညောဇနာနိ၊ ကုန်၏။ နစဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊သည်။ဣဓေဝ၊ ၌လျှင်။ မရဏဓမ္မာ၊ ရှိ၏။ပ။ဟောတိ စ နစဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဥ္ဇဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၅-၄၅)

(ည) တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝ ဟောတိ၊ ရှိသည်လည်း မဟုတ်။ နနဟောတိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ကတမေဟိ ပဥ္ဇဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဣဓေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ မရဏဓမ္မံ၊ ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝဟောတိ၊ ရှိသည်လည်း မဟုတ်။ နနဟောတိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ တာယဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ သော အန္တော၊ ထိုအဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ပ။ နစဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့မမည်ကုန်။

ဝေဒနာ၊ သည်။ဣဓေဝ၊ လျှင်။ မရဏဓမ္မာ၊ရှိ၏။ပ။ အယံ၊ ဤဝတ္ထုနှင့်ဒိဋ္ဌိသည်။ ပဥ္ဇမီ၊ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ပ။ နစဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။ နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဥ္ဇဟာကာရေဟိ၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၅၀)

အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤငါးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၈-ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၄၁။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၏။ ကတမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်းဟူမူ

အနန္တဝါ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာ စ၊ သည်ငှင်း။ လောကော စ၊ သည်ငှင်း။ အန္တဝါ စ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားလည်း ရှိ၏။ အနန္တဝါ စ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားလည်းမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာ စ၊ သည်ငှင်း။ လောကော စ၊ သည်ငှင်း။ နေဝ အန္တဝါ စ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသည်လည်း မဟုတ်။ နာနန္တဝါ စ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိ၊ဤသို့။ အဘိနိဝေသပရာမာသော၊ သည်။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ၊ လောကဟု စွဲလမ်းပြောဆိုသောဝါဒနှင့်စပ်သောဒိဋ္ဌိ မည်၏။ပ။ဣမာနိ၊ တို့ကား။ သညောဇနာနိ၊ တို့သာ မည်ကုန်၏။ နစ ဒိဋ္ဌိယော၊ မမည်ကုန်။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၅-၁၆-ဘဝ-ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသ

၁၄၈။ သြလီယနာဘိနိဝေသော၊ တွန့်ဆုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ မည်၏။ အတိဓာဝနာဘိနိဝေသော၊ ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ မည်၏။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ အဿာဒဒိဋ္ဌိ၏။ ပဋ္ဌတိံသာယ အာကာရေဟိ၊ သုံးဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ပ။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ၊ လောကဟုစွဲလမ်းပြောဆိုသော ဝါဒနှင့်စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။

အဿာဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌတိံသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သိယာ၊ အချိုကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သိယာ၊ အချိုကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးတို့ကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးတို့ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၏။ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးတို့ကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးတို့ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊တို့တည်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင် တည်ရာရှိသော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ သဗ္ဗာဝ၊အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ သက္ကာယဝတ္ထုကာယ၊ သက္ကာယလျှင် မှီရာရှိသော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏။ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။

လောကော၊ သည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ ဤသို့သော အဖို့ကို စွဲယူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ၊ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့ဘည်း။ လောကော၊ သည်။ အသဿတော၊ မမြဲ။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။လောကော၊သည်။အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊သော။ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိယာ၊ အခ္ခါကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိဘို့တည်း။ သိယာ၊ အခ္ခါကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ လောကော၊ သည်။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိယာ၊ အခ္ခါကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သိယာ၊ ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ တံ၊ ထိုကိုယ်သည်။ဇီဝံ၊အသက်တည်း။တံ၊ ထိုအသက်သည်။သရီရံ၊ကိုယ်တည်း။ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အည်၊ တပါးတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အည်၊ တပါးတည်း။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ပဠုဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိဘို့တည်း။ န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ဟူ၍။ပ။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ပ။သိယာ၊ အခ္ခါကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သိယာ၊ ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ၊ ဟူ၍။ပ။သိယာ၊အခ္ခါကား။ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊တို့တည်း။သိယာ၊ကား။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။

ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ရှေးအဖို့သို့အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိ၏။ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သိယာ၊ ကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သိယာ၊ ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိဘို့တည်း။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယာ၊ နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ၏။ စတုစတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ပ။ သညောဇနိကာယ၊ သံယောဇနိကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊၏။ အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိယာ၊ ကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ သိယာ၊ ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ အဟန္တိ မာနဝိနိဗန္ဓာယ၊ ငါဟူသော မာနဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏။အဋ္ဌာရသဟိ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ပ။အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ၊ အတ္တဟု စွဲလမ်းပြောဆိုသော ဝါဒနှင့်စပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးတို့ကား။ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ပဠု၊ငါးပါးတို့ကား။ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။အဘိနိဝေသော၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သိယာ၊ ကား။ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ သိယာ၊ ကား။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။

သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တာ ဒိဋ္ဌိယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အဿာဒဒိဋ္ဌိယော၊ တဏ္ဍာဟူသော သာယာဖွယ်ကို မှီသောကြောင့် အဿာဒဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ ဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိယော၊ အတ္တကို ချစ်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သောကြောင့် အတ္တာနုဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ ဒိဋ္ဌိယော၊တို့သည်။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော အယူအမြင်ဖြစ်သောကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။ပ။သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော၊ခန္ဓာလျှင် တည်ရာရှိသောကြောင့် သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏ ။ပ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိယော၊ တပါးပါးသော အဖို့ကိုစွဲယူသောကြောင့် အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။ပ။သညောဇနိကာဒိဋ္ဌိယော၊ အကျိုးမဲ့၌ ယှဉ်စေတတ်သောကြောင့် သညောဇနိကဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝ၊ ကုန်သော။ တာ ဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိယော၊အတ္တဟု စွဲလမ်းပြောဆိုသော ဝါဒနှင့် စပ်သောကြောင့် အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တဒိဋ္ဌိမည်ကုန်၏။

တက္ကိကာ၊ကြံဆ၍ ပြောဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝဥ္ဇ ဒိဋ္ဌိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ, သဿတ ဒိဋ္ဌိကိုငှင်း။ဝိဘဝဥ္ဇ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကိုငှင်း။ ဧတံ ဒွယံ၊ ဤဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကို။ နိဿိတာ၊မှီကုန်၏။ ။(သေ-ကား နိပါတ်မျှသာ။ တနည်း၊ ပဌမာ ဗဟုဝုစ်၏ အရာ၌ လာသော အာဂုမ်ဖြစ်သည်။ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကတာ ပဌမ နံပါတ်၂၁။) ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အယံ လောကော၊ ဤသတ္တာါအပေါင်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ချမ်းသာအစစ်ဖြစ်သော နိရောဓ၌။ဝိပရီတသညီ၊ ဆင်းရဲဟု ဖောက်ပြန် မှားယွင်း သောအမှတ်သညာရှိ၏။တသ္မိံ နိရောဓမှိ၊ထိုချမ်းသာအစစ်ဖြစ်သော သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ တေသံ၊ ထိုကြံဆ၍ ပြောဟောသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ဝါ၊ တို့အား။ဥာဏံ၊သိမြင်မှု ဥာဏ်ပညာသည်။ ဟိ ယသ္မာ၊အကြင့်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ ဧတံ ဒွယံ၊ ကို။ နိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။

၁၄၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒ္ဒီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဘေဟိ၊ မိစ္ဆာအယူတို့ဖြင့်။ ပရိယဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ် လူတို့သည်။ ဩလီယန္တိ၊ တွန့်ဆုတ်ကုန်၏။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ် လူတို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားကုန်၏။ စက္ခုမန္တော စ၊ ပညာမျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ သည်ကား။ (စသဒ္ဒါ ဗျတိရေကတ္ထ။) ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဥ္ဇ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဧကေ၊ အချို့သော သူတို့သည်။ ဩလီယန္တိ၊ တွန့်ဆုတ်ကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ် လူတို့သည်။ ဘဝါရာမာ၊ ဘဝလျှင် ပျော်မွေ့ရာ ရှိကုန်၏။ ဘဝရတာ၊ ဘဝ၌ ပျော်မွေ့ကုန်၏။ ဘဝသမ္မုဒိတာ၊ ဘဝဖြင့် ဝမ်း မြောက်ကျေနပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနတ် လူတို့အား။ ဘဝ နိရောဓာယ၊ ဘဝချုပ်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မေ၊ တရားကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နပက္ခန္ဒတိ၊ မသက်ဝင်။ နပသီဒတိ၊ မကြည်ညို။ နသန္တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧကေ၊ အချို့သော သူတို့သည်။ ဩလီယန္တိ၊ တွန့်ဆုတ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဥ္ဇ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိဓာဝန္တိ၊ ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားကုန်သနည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဘဝေနေဝ၊ ဘဝဖြင့်ပင်လျှင်။ အဋ္ဌီယမာနာ၊ ဆင်းရဲ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနာ၊ ရှက်နိုးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

ဝိဘဝံ၊ ဘဝ၏ ကင်းခြင်းကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ နှစ်သက်ကုန်၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ယတော၊ အကြင့် ကြောင့်။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ကိရ၊ ပြတ်သတတ်။ ဝိနဿတိ ကိရ၊ ပျောက်သတတ်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နဟောတိ ကိရ၊ မရှိသတတ်။ တေံ၊ ဤအတ္တ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျောက်သွားခြင်း မရှိခြင်းသဘောသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက် ငြိမ်းအေး၏။ တေံ၊ ဤ ပြတ်စဲခြင်း ပျောက်သွားခြင်း မရှိခြင်းသဘောသည်။ ပဏီတံ၊ ကောင်းမြတ်၏။ တေံ၊ ဤအတ္တ ဘောသည်။ယာထာဝံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧကော၊ အခွါသော သူတို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ ကျော်လွန်၍ ပြေးသွားကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ စက္ခုမန္တော စ၊ ပညာမျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်ကား။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဆင်းရဲတရားကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သော ဆင်းရဲတရား အနေအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး သဘောတရားကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သော ဆင် ရဲဘရား အနေအားဖြင့်။ ဒိဿာ၊ ရှု၍။ ဝါ၊ ရှုသောကြောင့်။ ဘူတဿ၊ ဟုတ်မှန်သော တရား၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲတရား၌။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ စက္ခုမန္တော စ၊ ပညာမျက်စိနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်ကား။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။

ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဆင်းရဲတရားကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သော ဆင်းရဲအနေအားဖြင့်။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဘူတဿ၊ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဆင်းရဲတရားကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သော ဆင်းရဲအနေအားဖြင့်။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဘဝတဏှာ ပရိက္ခယာ၊ ဘဝဘဏှာ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ယထာဘူတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော နိဗ္ဗာန်၌။ အဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးသွင်း ဝင်စား၏။

ဝေ၊ စင်စစ်။ ဘူတပရိညာတော၊ ဟုတ်မှန်သော ဆင်းရဲကို ပိုင်းခြားသိပြီးသည် ဖြစ်၍။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝကြီးငယ်၌။ ဝါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၌။ ဝါ၊ ရှိမြဲအယူ, ပြတ်ပဲအယူ၌။ ဝိတတဏှာ၊ တဏှာကင်းပြီးသော။ သ-သော ဘိက္ခု၊ ထိုသို့သော ရဟန်းသည်။ ဘူတဿ၊ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး ဆင်းရဲတရား၏။ ဝိဘဝါ၊ မရှိခြင်း ချုပ်ကင်းခြင်းကြောင့်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန် ဘဝသစ်သို့။ ဝါ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းသို့။ နာဂစ္ဆတိ၊ မလာရောက်ပြီ။

၁၅၀။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်သောအယူရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။တယော၊ သုံးယောက်တို့တည်း။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသော အယူရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တယော၊ သုံးယောက်တို့တည်း။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်သော အယူရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ တိတ္ထိယော စ၊ တိတ္ထိသည်ၾကင်း။ တိတ္ထိယသာဝကော စ၊ တိတ္ထိ၏ တပည့်သည်ၾကင်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ မိစ္ဆာအယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသူသည်ၾကင်း။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်သော အယူရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးယောက်ဘို့တည်း။

သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသော အယူရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ တထာဂတော စ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ရင်း။ တထာဂတသာဝကော စ၊မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားတော်သည်ရင်း။ ယော စ၊အကြင်သူသည်လည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ မှန်သော အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသူသည်ရင်း။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသော အယူရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးယောက်တို့တည်း။

ယော နရော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကောဓနော စ၊ အမျက် ထွက်တတ်သည်ရင်း။ ဥပနာဟီ စ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်သည်ရင်း။ ပါပမက္ခီ စ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ခြေဖျက်တတ်သော အကျင့်ယုတ်ရှိသည်ရင်း။ ဝါ၊ ယုတ်မာသော ကျေးဇူးကန်းခြင်း ရှိသည်ရင်း။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ စ၊ ပျက်သော အယူရှိသည်ရင်း။ မာယာဝီ စ၊ လှည့်ပတ်တတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝသလောတိ၊ သူယုတ်ဟူ၍။ ဇညာ၊ သိရာ၏။

ယော နရော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကွောဓနော၊ အမျက်မထွက်တတ်သည်ရင်း။ အနုပနာဟီ၊ရန်ငြိုးမဖွဲ့တတ်သည်ရင်း။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ အရိယမဂ်ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ သုဒ္ဓတံဂတော၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ရင်း။ (ပေမူ၌ "ဝိသုဒ္ဓေါ"အရာတွင်"အမက္ခီ"ဟုရှိ၍ ရှေးနိဿယ၌"အမက္ခီ၊ သူ့ကျေးဇူးကို မခြေဖျက်တတ်သည်ရင်း"ဟု အနက်ပြန်ထား၏။) ။သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသောအယူရှိသည်ရင်း။ မေဓာဝီ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယောတိ၊ သူမြတ်ဟူ၍။ ဇညာ၊ သိရာ၏။

ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပျက်သောအယူတို့သည်။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့တည်း။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပြည့်စုံသောအယူတို့သည်။ တိဿော၊ တည်း။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပျက်သောအယူတို့သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်သောအယူရင်း။ ဧသော၊ ဤအရာသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသို့၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ပျက်သောအယူရင်း။ဧသော၊ဤအရာသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တ- အထည်ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပျက်သောအယူရင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။)ဝိပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပျက်သောအယူတို့သည်။ ဣမာ တိဿော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပြည့်စုံသောအယူတို့သည်။ ကတမာ၊အဘယ်တို့နည်း။ ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ နမမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဣတိ။ ဤသို့။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသောအယူရင်း။ ဧသော၊ ဤအရာသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအသို့၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ပြည့်စုံသောအယူရင်း။ ဧသော၊ ဤအရာသည်။ မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာ၊ အတ္တ-အထည်ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိရင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိယော၊ ပြည့်စုံသောအယူတို့သည်။ဣမာ တိဿော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

ဧတံ မမာတိ ဧတ္ထ၊ဧတံမမ-ဟုစွဲလမ်းရာ၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ တာ ဒိဋ္ဌိယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတမန္တာနုဂ္ဂဟိတာ၊ အဘယ်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ဧသောဟမသ္မိတိ ဧတ္ထ၊ဧသောဟမသ္မိ ဟုစွဲလမ်းရာ၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့

နည်း။တာ ဒိဋ္ဌယော၊ ထိုဒိဋ္ဌတို့သည်။ ကတမန္တာနုဂ္ဂဟီဘာ၊ အဘယ်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။သော မေ အတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ သော မေ အတ္တာ-ဟု စဲ့လမ်းရာ၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒိဋ္ဌယော၊တို့သည်။ ကတိ၊အဘယ်မျှတို့နည်း။ တာ ဒိဋ္ဌယော၊ တို့သည်။ ကတမန္တာနုဂ္ဂဟီဘာ၊ အဘယ်အဖို့သို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်သနည်း။ တေ မမာတိဧတ္ထ၊ တေ့မမ-ဟု စဲ့လမ်းရာ၌။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိတည်း။ ဒိဋ္ဌယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ တာ ဒိဋ္ဌယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိကို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တာနုဂ္ဂဟိတာ၊ရှေးအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောဟမသ္မိတိဧတ္ထ၊ သောဟမသ္မိ-ဟု စဲ့လမ်းရာ၌။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိတည်း။ ဒိဋ္ဌယော၊ တို့သည်။ စတုစတ္တာရီသံ၊ လေးဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ တာ ဒိဋ္ဌယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အပရန္တာနုဂ္ဂဟိတာ၊ နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။သော မေ အတ္တာတိ ဧတ္ထ၊သော မေ အတ္တာ-ဟု စဲ့လမ်းရာ၌။ ဝီသတိဝတ္ထုကာ၊ နှစ်ဆယ်သော တည်ရာရှိသော။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသည်ချင်း။ဝီသတိဝတ္ထုကာ၊ နှစ်ဆယ်သော တည်ရာရှိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်ချင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပပ္ပဟာနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိလျှင် အမှုးရှိကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးတည်း။ တာ ဒိဋ္ဌယော၊ ထိုဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနုဂ္ဂဟိတာ၊ ရှေး, နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၅၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ အကြင်အချို့သောသူတို့သည်။ မယိ၊ ငါ၌။ နိဋ္ဌံဂတာ၊ အရိယမဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့် ဘုရားဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဧ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာ၊ ပြည့်စုံသောအယူရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာနံ၊ ပြည့်စုံသောအယူရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသူတို့ဘဉ်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်၌။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်း, ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓဝိဟာယ၊ ဤကာမဘုံကိုပယ်စွန့်၍ (သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မဉ့ဘုံ၌)။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်း,ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ အဘယ်ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်, ကာမဘုံ၌။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်း,ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမဿ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အားဧကဗီဇီဿ၊ ကောလံကောလ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဗီဇီဿ၊ ဧကဗီဇီ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သကဒါဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယော စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘော, မျက်မှောက်ဘ၀၌။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ဟောတိ၊ ၏။ တဿ စ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဣတိ၊ဤသို့။)ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ဤငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်, ကာမဘုံ၌။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်း, ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ အဘယ်ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်ကို။ ဝိဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍ (သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မဉ့ဘုံ၌)။ နိဋ္ဌာ၊ပြီးဆုံးခြင်း,ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်အားဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ဥဒ္ဓံသောတဿ အကနိဋ္ဌဂါမိနော၊ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ ဤငါးယောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်ကို။ ဝိဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ နိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ တို့သည်။ မယိ၊ ငါ၌။ နိဋ္ဌဂတာ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ ဤရှေးငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်, ကာမဘုံ၌။ နိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ၊ ဤနောက်ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်ကို။ ဝိဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍ (သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မဉ့ဘုံ၌)။ နိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ တို့သည်။ မယိ၊ ငါဘုရား၌။ အဝေစ္စပ္ပသန္နာ၊ အရိယမဂ်၏ အစ္ဆမ်းဖြင့် ဘုရားဟုသိ၍ ကြည်ညိုကုန်သည်။ ဝါ၊ မတုန်မလှုပ်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောတာပန္နာ၊ သောတာပန်တို့တည်း။ သောတာပန္နာနံ၊ သောတာပန်ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ပဉ္စန္နံ၊ တို့အား။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်၌။ နိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဉ္စန္နံ၊ တို့အားဌင်း။ ဣဓ၊ ဤကာမဓာတ်ကို။ ဝိဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။နိဋ္ဌာ၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။ ။[ကတမေသံ ပဉ္စန္နံ-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

သောဋ္ဌသမော၊ တဆယ့်ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိနိဒ္ဒေသော၊

ဘဝဒိဋ္ဌ-ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတို့ကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ၊

ဒိဋ္ဌိကထာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃-အာနာပါနဿတိကထာ၊ ၁-ဂဏနဝါရ

၁၅၂။ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ အာနာပါနသတိသမာဓိကို။ ဝါ၊ဝင်သက်ထွက်သက်အာမှတ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပရိပန္ထေ ဉာဏာနိ စ၊ ပရိပန္ထ ဉာဏ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ အနှောင့်အယှက် ဘေးရန်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။ (တားမြစ်ခြင်း၌ ဉာဏ်တို့၎င်း ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။) အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥပကာရေ ဉာဏာနိ စ၊ ဥပကာရဉာဏ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုသော အထောက်အပံ့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။ (ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဉာဏ်တို့၎င်း ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။) အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသေ ဉာဏာနိ၊ ဥပက္ကိလေသဉာဏ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ ညစ်ညူးကြောင်း၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါး ကုန်သော။ ဝေါဒါနေ ဉာဏာနိ၊ ဝေါဒါနဉာဏ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ စင်ကြယ်ကြောင်း၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။ ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ သတောကာရိဿ ဉာဏာနိ၊ သတောကာရိဉာဏ်တို့၎င်း။ ဝါ၊ အမှတ်ပြုသူ၏ဉာဏ်တို့၎င်း။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ သမာဓိဝသေန ဉာဏာနိ၊ သမာဓိ၏ အစွမ်းအာ. ဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်တို့၎င်း။ ဒွေသတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ၊ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။နိဗ္ဗိဒါဉာဏာနိ၊ ငြီးငွေ့လျက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုလောမဉာဏာနိ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အားလျော်သော ဉာဏ်တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပဿဒ္ဓိဉာဏာနိ၊

နိဗ္ဗိဒါညာဏ်၏ ငြိမ်းခြင်း၌ဖြစ်သော ညာဏ်တို့ငင်း။ ဧကဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဝိမုတ္တိသုခေ ညာဏာနိ၊ ဝိမုတ္တိသုခညာဏ်တို့ငင်း။ ဝါ၊ လွတ်မြောက်သော ချမ်းသာ၌ ဖြစ်သော ညာဏ်တို့ငင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) သမဓိကာနိ၊ အကျော်အလွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေညာဏသတာနိ၊ နှစ်ရာသောညာဏ်တို့သည်။ ။တနည်း၊ သမဓိကာနိ ဒွေညာဏသတာနိ၊နှစ်ရာကျော်သောညာဏ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

(ဤတွင် ဂဏနဝါရပြီးဆုံးသည်။ အဋ္ဌကထာမူဟောင်း စာအုပ်၌လည်း ဤအရာ ဝှင်ပင် "ဂဏနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ"ဟု ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ "ဂဏနဝါရော ပဋမော" ဟု နိဂုံးစကား ရှိသင့်၏)။

ပဋမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဂဏနဝါရော၊ ညာဏ်တို့၏ အရေအတွက်ကို
ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂-သောဋ္ဌသညာဏနိဒ္ဒေသ

အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။ပရိပန္ဆေ ညာဏာနိ စ၊ ပရိပန္ဆညာဏ်တို့သည်ငင်း။အဋ္ဌ၊ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥပကာရေ ညာဏာနိ စ၊ ဥပကာရညာဏ်တို့သည်ငင်း။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမဂုဏ်ကို အလိုရှိခြင်း ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်တည်း။ ။[တနည်း၊သမာဓိဿ၊သမာဓိကို။ပရိပန္ဆော၊တားမြစ်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ရှေ နိဿယအနက်။နောက်၌လည်း"သမာဓိဿ ပရိပန္ဆော-ကိုတွေ့တိုင်းရှေးနိဿယ အနက်ကို နည်းတူပင်သိပါ။]။ ။နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဟူသော ကာမဂုဏ်ကို အလိုမရှိခြင်းသဘောသည်။ (ဥပစာရဘာဝနာ၌ ပါဝင်သော အလောဘမျှသာတည်း။ အပွနာစျာန်မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် ဤနေက္ခမ္မံ-ပုဒ်ကို စျာန်ဟုမပြန်အပ်။) သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဥပကာရံ၊ကျေးဇူးပြုသောအထောက်အပံ့တည်း။ ။[တနည်း။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိအား။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ရှေးနိဿယအနက်ပင်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူသိပါ။] ဗျာပါဒေါ၊ စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုးခြင်းဒေါသသည်။ သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ အနှောင့် အယှက်ဘေးရန်တည်း။ အဗျာပါဒေါ၊ စိတ်မပျက် စိတ်မဆိုးခြင်းအဒေါသသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုသော အထောက်အပံ့တည်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ဘာဝနာ အလုပ်၌ ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိပန္ဆော၊ တည်း။ အာလောကသညာ၊ အလင်းကိုမှတ်သားခြင်း အာလောကသညာသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ဥပကာရံ၊ အထောက်အပံ့တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိပန္ဆော၊ တည်း။ အဝိက္ခေပေါ၊ စိတ်မပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ကြည်ခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊၏။ ဥပကာရံ၊ တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကုသိုလ် စသောတရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိပန္ဆော၊ တည်း။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ဥပကာရံ၊ တည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အမှန်ကိုမသိ အမှားကိုသိသောအဝိဇ္ဇာသည်။ သမာဓိဿ၊၏။ပရိပန္ဆော၊ တည်း။ ညာဏံ။ ညာဏ်သည်။ သမာဓိဿ၊၏။ ဥပကာရံ၊တည်း။ အရတိ၊ဘာဝနာအလုပ်၌ မပျော်မွေ့ခြင်းသည်။သမာဓိဿ၊၏။ပရိပန္ဆော၊တည်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ဘာဝနာအလုပ်နှင့်စပ်၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။သမာဓိဿ၊၏။ဥပကာရံ၊တည်း။သဗ္ဗေပိ၊

အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်တည်း။(အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဧကဝုစ်သာသင့်သည်)။။သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူးပြုသော အထောက်အပံ့တည်း။ (အဋ္ဌာကထာနှင့်အညီ ဧကဝုစ်ပင်)။ ။အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပရိပန္ဆေ ဥာဏာနိ စ၊ပရိပန္ဆဥာဏ်တို့သည်ငုင်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥပကာရေ ဥာဏာနိစ၊ ဥပကာရဥာဏ်တို့သည်ငုင်း။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဥာဏ်တို့ပင်တည်း။

၁၅၃။ ဣမေဟိ သောဋ္ဌသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသောဥာဏ်အဖို့တို့ဖြင့်။ ဥဒုစိတံ၊ အဆင့်ဆင့်လေ့လာအပ်ပွါးစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမုဒုစိတံ၊ ကောင်းစွာ အဆင့်ဆင့်လေ့လာအပ် ပွါးစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်းအဖြစ်၌။ ဝါ၊ တခုတည်းသောသဘော၌။သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။နီဝရဏေဟိ၊ နီဝရဏတို့မှ။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ တေ ဧကတ္တာ၊ ထိုဧကတ္တတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထွက်မြောက်ခြင်းဟူသောကာမဂုဏ်ကို အလိုမရှိခြင်းအလောဘသည်။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်းအဖြစ်, တခုတည်းသောသဘော ဧကတ္တတည်း။ အဗျာပါဒေါ၊ စိတ်မပျက်ခြင်း, စိတ်မဆိုးခြင်း အဒေါသသည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တတည်း။ အာလောကသညာ၊ အလင်းကိုမှတ်သားခြင်း အာလောကသညာသည်။ ဧကတ္တံ၊ ဧကတ္တတည်း။ အဝိက္ခေပေါ၊ စိတ်မပျံ့လွင့်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်းသည်။ ဧကတ္တံ၊ တည်း။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊ ကုသိုလ်စသောတရားတို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဧကတ္တံ၊ တည်း။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဧကတ္တံ၊ တည်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဧကတ္တံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ဧကတ္တံ၊တခုတည်း အဖြစ်, တခုတည်းသောသဘော ဧကတ္တတည်း။

(ဤအရာ၌လည်း ဧကတ္တရှစ်ပါးထဲက တပါးမျှသာဖြစ်သောကြောင့်"သဗ္ဗေပိကုသလာ ဓမ္မာ ဥပကာရံ" ကဲ့သို့ငုင်း၊ စာမျက်နှာ ၉၉-သလ္လေခဋ္ဌဥာဏနိဒ္ဒေသ၌"သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ နာနတ္တံ" ကဲ့သို့ငုင်း 'ဧကတ္တံ'ဟု ဧကဝုစ်နှင့်သာ ရှိသင့်သည်)။

နီဝရဏာတိဧတ္ထ၊ နီဝရဏာ-ဟူသော ဤစကား၌။ တေ နီဝရဏာ၊ထိုနီဝရဏတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ နီဝရဏံ၊ နီဝရဏတည်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓသည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ အရတိ၊ သည်။ နီဝရဏံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ နီဝရဏံ၊ နီဝရဏတည်း။ ။(ဤ၌လည်း နီဝရဏရှစ်ပါးထဲက တပါးမျှသာဖြစ်သောကြောင့် ဧကဝုစ်သာ သင့်သည်)။

နီဝရဏာတိဧတ္ထ၊ နီဝရဏာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက် သဘောကြောင့်။ နီဝရဏာ၊ နီဝရဏတို့ မည်ကုန်သနည်း။ နိယျာနာဝရဏဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ နီဝရဏာ၊ နီဝရဏတို့မည်ကုန်၏။ တေ နိယျာနာ၊ ထိုဝဋ္ဌမှထွက်မြောက်ကြောင်း တရားတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထွက်

မြောက်သော အလောဘသည်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏။ နိယျာနံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နိယျာနတည်း။စ၊နိယျာနမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။တေန နေက္ခမ္မေန၊ ထိုကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ အရိယာ ၊အရိယာတို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ နိယျာနံ၊ နိယျာနမည်၏။) ကာမစ္ဆန္ဒေဝ၊ ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုတားမြစ်ပိတ်ပင်သော နိယျာနာဝရဏကည်း။စ၊နိယျာနာဝရဏမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ တေန ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ထိုကာမစ္ဆန္ဒဖြင့်။ ဝါ၊သည်။နိဝုတတ္တာ၊တားမြစ်ပိတ်ပင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏။ နိယျာနံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣဘိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒေဝ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊နိယျာနာဝရဏမည်၏။ ။အဗျာပါဒေါ၊အဗျာပါဒသည်။အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏။ နိယျာနံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းနိယျာနတည်း။စ၊ နိယျာနမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ တေန အဗျာပါဒေန၊ ထိုအဗျာပါဒဖြင့် ။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ဝဋ်မှထွက်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။) ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ နိယျာနာဝရဏတည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တေန ဗျာပါဒေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ အဗျာပါဒံ၊ ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊မည်၏။ ။ အာလောကသညာ၊ သည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ နိယျာနတည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တာယ အာလောကသညာယ၊ ထိုအာလောကသညာဖြင့်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။) ထိနမိဒံ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ တည်း။စ၊ အကြောင်းကား။ တေန ထိနမိဒ္ဓေန၊ ထိုထိနမိဒ္ဓဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဖြစ်သော။ အာလောကသညံ၊ ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ထိနမိဒံ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ မည်၏။ ။အဝိက္ခေပေါ၊ စိတ်မပျံ့လွင့်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်းသည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ တည်း။စ၊ အကြောင်းကား။တေန အဝိက္ခေပေန၊ထိုစိတ်မပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ကြည်ခြင်းဖြင့်။ အရိယာ၊တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ကုန်၏။(ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊မည်၏။) ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ ကြောင့်။အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဖြစ်သော။ အဝိက္ခေပံ၊ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ မည်၏။ ။ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊ ကုသိုလ်စသောတရားတို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊တည်း။စ၊ အကြောင်းကား။ တေန ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန၊ ထိုဓမ္မဝဝတ္ထာန်ဖြင့်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းသည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ တားမြစ်ပိတ်ပင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း ဓမ္မဝဝတ္ထာန်ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ မည်၏။ ။ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။တေန ဉာဏေန၊ ထို့ဉာဏ်ဖြင့်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တာယ အဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ တားမြစ်ပိတ်ပင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနံ၊

တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ မည်၏။ ။ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။အရိယာနံ၊တို့၏။ နိယျာနံ၊တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တေန ပါမောဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ အရိယာ၊ ကို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။) အရတိ၊သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ တည်း။ စ၊ အကြောင်းကား။ တာယ အရတိယာ၊ထိုဘာဝနာအလုပ်၌မပျော်မွေ့ခြင်း အရတိဖြင့်။ဝါ၊ သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ နိယျာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အရတိ၊ သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ မည်၏။ ။သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အရိယာနံ။ အရိယာတို့၏။ နိယျာနံ၊ ဝဋ္ဋမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နိယျာနတည်း။စ၊နိယျာနမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။တေဟိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုကုသိုလ် တရားတို့ဖြင့်။ အရိယာ၊ တို့သည်။ နိယျန္တိ၊ ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက်ကုန်၏။(ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။နိယျာနံ၊ နိယျာနမည်၏။)သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာဓမ္မာ၊အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ နိယျာနာဝရဏံ၊ ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက်ကြောင်းကို တားမြစ်သော နိယျာနာဝရဏတည်း။စ၊နိယျာနာဝရဏမည်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ တေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့သည်။ နိဝုတတ္တာ၊ တားမြစ်ပိတ်ပင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏။ နိယျာနံ၊ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကုသလေ ဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည်။ နိယျာနာဝရဏံ။ နိယျာနာဝရဏမည်၏။ ။

(ဤ၌လည်း နိယျာနာဝရဏရှစ်ပါးထဲက တပါးမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် "သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ နိယျာနံ"ကဲ့သို့ နိယျာနာဝရဏံ-ဟု ကောဝိဒ်နှင့်သာ သင့်သည်)။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သောဠသ ဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို အကျယ်ပြရာ အပိုင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃-ဥပက္ကိလေသဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၅၄။ ဣမေဟိ စ ပန နိဝရဏေဟိ၊ ဤရှစ်ပါးသော နိဝရဏတို့မှ။ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိလျက်။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိံ၊ အာနာပါနသတိသမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ခဏိကဇသမောဓာနာ၊ ထိုထိုခဏ၌ ဖြစ်သော ဥပက္ကိလေသတို့၏ စုပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ထိုထိုခဏ၌ဖြစ်သော ဥပက္ကိလေသတို့ အစုအပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ဥပက္ကိလေသာ၊ဘာဝနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကုန်၏။) ကတမေ အဋ္ဌာရသ ဥပက္ကိလေသာ၊ အဘယ်တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကုန်သနည်း။

(ရှေးဟံသာဝတီဟိုက်ရိုက်စာအုပ်နှင့် ပေစာတို့၌ "ဣမေဟိ စ ပ န နိဝရဏေဟိ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ သောဠသဝတ္ထုကံ အာနာပါနဿတိသမာဓိံ ဘာဝယတော ခဏိက သမောဓာနာ ကတမေ အဋ္ဌာရသ ဥပက္ကိလေသာ ဥပဋ္ဌန္တိ" ဟု စာတပိုဒ်တည်း၊ ကဝါကျ

တည်းပင် ဆက်လျက်ရှိ၏။ "ဣမေဟိ စ ပ န နိ၀ရဏေဟိ။ပ။ ခဏိကသမောဓာနာ" ဟူသော စကားရပ်ထဲတွင် ပဓာနဖြစ်သော ကတ္တား နှင့် ကြိယာ မရှိသည်ကို ထောက်ဆလျှင် ၎င်းစကားရပ်သည် "ကတမေ အဒ္ဓါရဿ"စသည်နှင့် တ၀ါကျ တည်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ဤအရာ၌ 'ခဏိကသမောဓာနာ'ပုဒ်ကို "ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"၏ ဟိတ်အဖြစ်, ၀ိသေသနအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားသော အဒ္ဓကထာကိုလည်း အထူးသတိပြုသင့်၏။ ထို့ပြင် ပါဠိစာအုပ်နံပါတ် ၁၆၆-ဤဥပက္ကိလေသညာဏနိဒ္ဒေသ၏ အဆုံး၌ "ဧတေဟိ စ ပ န နိ၀ရဏေဟိ။ပ။ ဧကိကသမောဓာနာ အဒ္ဓါရဿ ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"ဟု တ၀ါကျတည်း တည်ရှိသော နိဂုံးစကားကို ထောက်လျှင် ဤဥဒ္ဒေသအရာ၌လည်း တ၀ါကျတည်းဖြစ်ကြောင်း အထူးသဖြင့် ထင်ရှားလှပေ၏။ သို့သော် ကတမေ ဟူသော-ပုစ္ဆာ၀ါစကပုဒ်မှာ ၀ါကျ၏ အစ၌သာရှိတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ နိဒ္ဒေသပုစ္ဆာ ၀ါကျရှိလျှင် ဥဒ္ဒေသသာမည ၀ါကျရှိပြီး ဖြစ်သင့်သောကြောင့်၎င်း တ၀ါကျတည်းယူရန် သံသယ မကင်းသည်လည်း ရှိရာ၏။ ထို့ကြောင့် ခဏိကသမောဓာနာ-နောင် "အဒ္ဓါရဿ ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" ဟူသော ပဓာန သုံးပုဒ်ကို ထည့်၍ ဥဒ္ဒေသသာမည၀ါကျ အဖြစ်ဖြင့် ယူလိုကယူရန်၎င်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်း သုံးပုဒ်ကို မထည့်ဘဲ တ၀ါကျတည်း ယူလိုကယူရန်၎င်း ရည်ရွယ်၍ "အဒ္ဓါရဿ ဥပက္ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" ဟူသော အပိုသုံးပုဒ်ကို လက်သည်းကွင်းဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ထည့်ပြလိုက်ပေသည်)။

ပဌမဆက္က

အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ဝင်သက်လေ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို။ သတိယာ၊ အမှတ်သတိဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊အစဉ်လိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပဂတံ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ (အဿာသ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို လိုက်၍ ရှုလျှင် ကိုယ်တွင်း၌ ပျံ့လွင့်သည်ဟု ဆိုသော ဤပါဠိကို မှီ၍ ရှေးစာပိုဒ်နံပါတ် ၈၁-၌လည်း အဿာသဝဿေန၊ ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟု ပြန်ခဲ့သည်၊ နောက်၌လည်း အဿာသ-ပုဒ်ကို ဝင်သက်ဟူ၍ချည်း ပြန်မည်။ သို့မှ ဤကျမ်းကိုဟောသော ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုကျ၍ ရှေးနောက်လည်း ညီမည်။) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ထော၊ အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်တည်း။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ထွက်သက်လေ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို။ သတိယာ၊ အမှတ်သတိဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဂတံ၊ အပဒ္ဒ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ (ဤပါဠိနှင့်အညီ ရှေးစာပိုဒ်နံပါတ် ၈၁-၌လည်း ပဿာသဝဝေသန၊ ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟု ပြန်ခဲ့သည်။ နောက်၌လည်း ပဿာသ-ကို ထွက်သက်ဟူ၍ချည်း ပြန်မည်။) စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ထော၊ ဘေးရန်တည်း။ အဿာသပဋိကဉ်နာနိကန္တိ၊ ဝင်သက်လေကို တောင့်တလိုလားခြင်း ဟူသော။

(ပဿာသပဋိကဉ်နာနိကန္တိတိ-ဟု သံ၀ဏ္ဏေတပ္ပ တည်၍ ပြသော အဒ္ဓကထာနှင့်အညီ နိကန္တိ-ပုဒ်ကို ရှေးပုဒ်နှင့် သမာသ်ဘဲလျက်သော်လည်း ယူသင့်၏။ စာမျက်နှာ ၁၆၅-၌ "အဿာသပဋိကဉ်နာယ နိကန္တိယာ" ဟူသောပါဠိနှင့်အညီ သမာသ်မတွဲဘဲ အသီး အသီး တပုဒ်စီ သော်လည်း ယူသင့်၏)။

တဏ္ဍာစရိယာ၊ တဏ္ဍာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ ဘေးရန်တည်း။ ပဿာသပဋိကခ်နာနိကန္တိ၊ ထွက်သက်လေကို တောင့်တလိုလားခြင်းဟူသော။ တဏ္ဍာစရိယာ၊ တဏ္ဍာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ ဘေးရန်တည်း။ အဿာသေန၊ ဝင်သက်လေဖြင့်။ဝါ၊သည်။အဘိတုန္နဿ၊နှိပ်စက်အပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ပဿာသပဋိလာဘေ၊ ထွက်သက်လေကိုရခြင်း၌။ မုစ္ဆနာ၊ သာယာဖွယ် ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သာယာဖွယ် ထင်ခြင်းဟူသော တွေဝေခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ ဘေးရန်တည်း။ ပဿာသေန၊ ထွက်သက်လေဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ အဘိတုန္နဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဿာသပဋိလာဘေ။ ဝင်သက်လေကို ရခြင်း၌။ မုစ္ဆနာ၊ သာယာဖွယ် ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ သာယာဖွယ်ထင်ခြင်းဟူသော တွေဝေခြင်းသည်။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်တည်း။

အဿာသံ၊ ဝင်သက်လေကို။ အနုဂစ္ဆနာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ သတိ စ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ပျံ့လွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်သတိဌင်း။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကို။ အနုဂစ္ဆနာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ သတိ စ၊ အပ၌ ပျံ့လွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်သတိဌင်း။ အဇျတ္တ ဝိက္ခေပါကခ်နာ စ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ပျံ့လွင့်စေတတ်သော ဝင်သက်လေကို တောင့်တခြင်းဌင်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပပတ္ထနာ စ၊ အပ၌ ပျံ့လွင့်စေတတ်သော ထွက်သက်လေကို တောင့်တခြင်းဌင်း။

အဿာသေန၊ ဝင်သက်လေဖြင့်။ ဝါ၊ ဝင်သက်လေသည်။ အဘိတုန္နဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿာသပဋိလာဘေ၊ ထွက်သက်လေကို ရခြင်း၌။ မုစ္ဆနာ၊ သာယာဖွယ်ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်းဌင်း။ ဝါ၊ သာယာဖွယ်ထင်ခြင်းဟူသော တွေဝေခြင်းဌင်း။ ပဿာသေန၊ ထွက်သက်လေဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ အဘိတုန္နဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဿာသ ပဋိလာဘေ၊ ဝင်သက်ကို ရခြင်း၌။ မုစ္ဆနာ၊ သာယာဖွယ် ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်းဌင်း။ ဝါ၊ သာယာဖွယ်ထင်ခြင်းဟူသော တွေဝေခြင်းဌင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ဧတေ ဆ၊ ဤ ၆-ပါးတို့သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ အာနာပါနသတိ သမာဓိ၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသ တို့တည်း။

ယေဟိ၊ ယင်း ဥပက္ကိ လေသတို့သည်။ ဝါ၊ ယင်း ဥပက္ကိလေသတို့က။ ဝိက္ခိပ္ပမာနဿ၊ ပျံ့လွင်းခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သော သူ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နော စ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝင်သက် ထွက်သက်အာရုံ၌လည်း မသက်ဝင်။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှလည်း မလွတ်မြောက်။ ဝိမောက္ခံ၊ သက်ဝင်ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းကို။ အပ္ပဇာနန္တာ၊ မျက်မှောက်ကိုယ်တွေ့ အားဖြင့် မသိကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရပတ္တိယာ စ၊ သူတပါးပြောချက် ကိုသာ အားကိုးယုံကြည်ရကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဒုတိယဆက္က

၁၅၅။ နိမိတ္တံ၊ (ဝင်လေထွက်လေတို့၏ ထိရာဌာနဟူသော) နိမိတ်ကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အဿာသေ၊ ဝင်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ (မတည်ဟု ဆိုလို၏။) သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ ဘေးရန်တည်း။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်

လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နိမိတ္တော၊ နိမိတ်၌။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ (ဝင်သက် နောက်သို့ လိုက်လျက် အတွင်းသို့ ဝင်သွားသောကြောင့် နိမိတ်၌ မတည်ဟု ဆိုလို၏။) သမာဓိဿ၏။ ပရိပန္ထော၊တည်း။ နိမိတ္တံ၊နိမိတ်ကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဿာသေ၊ ထွက်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိပန္ထော၊တည်း။ပဿာသံ၊ထွက်သက်လေကိုသာလျှင်။အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နိမိတ္တော၊ နိမိတ်၌။ ဝိကမ္ပတိ၊တုန်လှုပ်၏။သမာဓိဿ၊၏။ ပရိပန္ထော၊တည်း။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်လေကိုသာလျှင်။အာဝဇ္ဇတော၊၏။စိတ္တံ၊ သည်။ ပဿာသေ၊ ထွက်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သမာဓိဿ၊၏။ပရိပန္ထော၊ တည်း။ ပဿာသံ၊ထွက်သက်လေကိုသာလျှင်။အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အဿာသေ၊ ဝင်သက်လေ၌။ဝိကမ္ပတိ၊တုန်လှုပ်၏။သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ ပရိပန္ထော၊ အနှောင့်အယှက် ဘေးရန်တည်း။

နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ အဿာသေ၊ဝင်သက်လေ၌။ ဝိက္ခိပတေ၊ ပျံ့လွင့်၏။ ဿာသံ၊ဝင်သက်လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊၏။ ဇိတ္တံ၊သည်။ နိမိတ္တော၊၌။ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

နိမိတ္တံ၊ကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ပဿာသေ၊ ထွက်သက်လေ၌။ဝိက္ခိပတေ၊ပျံ့လွင့်၏။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊သည်။နိမိတ္တော။၌။ဝိကမ္ပတိ၊ ၏။အဿာသံ၊ဝင်သက်လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ၏။မနော၊ သည်။ ပဿာသေ၊ ထွက်သက်လေ၌။ ဝိက္ခိပတေ၊ ပျံ့လွင့်၏။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကိုသာလျှင်။အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ၏။စိတ္တံ၊သည်။ အဿာသေ၊ဝင်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

ဧတေ ဆ၊ကျိဖ ပါးတို့သည်။အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ညစ်ညူးကြောင်းဥပက္ကိလေသတို့တည်း။ ယေဟိ၊ ယင်း ဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဝိက္ခိပ္ပမာနဿ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နော စ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝင်သက်ထွက်သက် အာရုံ၌လည်း မသက်ဝင်။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှလည်း မလွတ်မြောက်။ ဝိမောက္ခံ၊သက်ဝင်ခြင်း, လွတ်မြောက်ခြင်းကို။အပ္ပဇာနန္တာ၊မျက်မှောက်ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် မသိကုန်သော။တေ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပရပတ္တိယာ စ၊သူတပါးပြောချက်ကိုသာ အားကိုးယုံကြည်ရကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။

တတိယဆက္က

၁၅၆။ အတီတာနုဓာဝနံ၊ အတိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ဝါ၊ ထိရဂ္ဃာနကို လွန်သွားပြီးသော ဝင်သက် ထွက်သက်ကိုအစဉ်လိုက်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိက္ခေပါနုပတိတံ၊ ပျံ့လွင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ပျံ့လွင့်မှု၌ ကျရောက်၏။ သမာဓိဿ၊သမာဓိ၏။ ပရိပန္ထော အနှောင့်အယှက် ဘေးရန်တည်း။ အနာဂတပဋိကခံနံ၊ အနာဂတ်ကို မျော်လင့်တောင့်တသော။ ဝါ၊ ထိရဂ္ဃာနသို့ မရောက်သေးသော ဝင်သက်ထွက်သက်ကို မျော်လင့်တောင့်တသော။စိတ္တံ၊သည်။ဝိကမ္ပိတံ၊ (ထိရဂ္ဃာန၌ မတည်တံ့ဘဲ ပျံ့လွင့်သဖြင့်)တုန်လှုပ်၏။ သမာဓိဿ၊၏။ ပရိပန္ထော၊တည်း။လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။စိတ္တံ၊သည်။ ကောသဇ္ဇာနုပတိတံ၊ ပျင်းရိမှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ ပျင်းရိမှု၌ကျရောက်

၏။သမာဓိဿ၊၏။ ပရိပန္ဆော၊တည်း။ အတိပဂ္ဂဟိတံ၊အလွန်ချီးမြှောက်အပ်သော။ဝါ၊ အားထုတ်လွန်းသော။စိတ္တံ၊သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတံ၊ ပျံ့လွင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ပျံ့လွင့်မှု၌ ကျရောက်၏။သမာဓိဿ၊၏။ ပရိပန္ဆော၊တည်း။ (ရှေး၌ ဝိက္ခေပ—ကား မိမိစိတ်ကို အဝေးသို့ ပစ်လွှင့်လိုက်သကဲ့သို့ လွင့်သွားခြင်းသဘောဖြစ်သည်။ဤ၌ ဥဒ္ဓစ္စ—ကားအနီး၌ပင် ကြောင့်ကြ စိုက်မှုကြောင့် အာရုံ၌မကပ်ဘဲ ကြွတက်လျက် ပျံ့လွင့်သောသဘော ဖြစ်သည်ဟု ခွဲခြားအပ်၏။) အဘိနတံ၊ အလွန်ညွှတ်သော။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။(သမာဓိ ဥာဏ်ထူးများကို ရရန် စိတ်ညွှတ်လွန်း တောင့်တလွန်းသည်ကို ဆိုလိုသည်)။ ရာဂါနုပတိတံ၊ တပ်မက်မှုက အစဉ် လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ တပ်မက်မှု၌ ကျရောက်၏။ သမာဓိဿ၊၏။ ပရိပန္ဆော၊တည်း။ အပနတံ၊ဖဲခွါသော။ဝါ၊ ညွှတ်ခြင်းကင်းသော။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ဗျာပါဒါနုပတိတံ၊ စိတ်ပျက်မှုဗျာပါဒက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ စိတ်ပျက်မှု၌ ကျရောက်၏။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ပရိပန္ဆော၊ အနှောင့်အယှက် ဘေးရန်တည်း။

အတီတာနုဓာဝနံ၊အတိတ်သို့အစဉ်လိုက်သော။စိတ္တံ၊စိတ်သည်ဝင်း။အနာဂတပဋိကခ်နံ၊ အနာဂတ်ကိုမျှော်လင့်တောင့်တသော။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်ဝင်း။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ဝင်း။ အတိပဂ္ဂဟိတံ၊အလွန်ချီးမြှောက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ဝင်း။ အဘိနတံ၊ အလွန်ညွှတ်သော။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်ဝင်း။ အပနတံ၊ ဖဲခွါသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ဝင်း။ နု သမာဓိယတိ၊ မတည်ကြည်။

ဧတေ ဆ၊ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသတို့တည်း။ ယေဟိ၊ ယင်းဥပက္ကိလေသတို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌ သင်္ကပွေါ၊ညစ်ညူးသော အကြံအစည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။အဓိစိတ္တံ၊လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော စိတ် ဟု ဆိုအပ်သောသမာဓိကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊မျက်မှောက် ကိုယ်တွေ့အားဖြင့် မသိနိုင်။ ဝါ၊ မရနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

၁၅၇။ အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ဝင်သက်လေ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို။ သတိယာ၊ အမှတ်သတိဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ရောက်သော။ စိတ္တေန၊စိတ်ကြောင့်။ကာယောပိ၊ကိုယ်သည်ဝင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊စိတ်သည်ဝင်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ပင်ပန်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဣဋ္ဌိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ တွက်သက်လေ၏ အစ အလယ် အဆုံးကို။သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဂတေန၊ အပ၌ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်ဝင်း။ပ။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဿာသပဋိကခ်နာယ၊ ဝင်သက်လေကို တောင့်တသော။ နိကန္တိယာ၊ အလိုရှိခြင်းသဘောဟူသော။ တဏှာစရိယာယ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယောပိ၊ကိုယ်သည်ဝင်း။ပ။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဿာသပဋိကခ်နာယ၊ ထွက်သက်လေကို တောင့်တသော။နိကန္တိယာ၊ အလိုရှိခြင်းသဘောဟူသော။ တဏှာစရိယာယ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်ဝင်း။ပ။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဿာသေန၊ ဝင်သက်လေဖြင့်။ အဘိတုန္နဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿာသပဋိလာဘေ၊ ထွက်သက်လေကို ရခြင်း၌။မုစ္ဆိတတ္တာ၊သာယာဖွယ်ဟုထင်လျက် တပ်မက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

ကာယောပိ၊ကိုယ်သည်၎င်း။ပ။ဖန္ဒိတာ စ၊တုန်ကုန်သည်လည်း။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပဿာသေန၊ ထွက်သက်လေဖြင့်။အဘိတုန္နဿ၊၏။ အဿာသပဋိလာဘေ၊ ဝင်သက်လေကိုရခြင်း၌။မုစ္ဆိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ပ။ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

နိမိတ္တံ၊ ထိရာနိမိတ်ကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏။ စိတ္တံ-စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဿာသေ၊ ဝင်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပိတတ္တာ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်၎င်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ပင်ပန်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဥ္ဇိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏ ။ပ။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကိုသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီ၏။ စိတ္တံ-စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဿာသေ၊ ဝင်သက်လေ၌။ ဝိကမ္ပိတတ္တာ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်၎င်း။ပ။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အတီတာနုဓာဝနေန၊ အတိတ် (ဝင်သက်ထွက်သက်) သို့ အစဉ်လိုက်သော။ ဝါ၊ အတိတ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိကွေပါနုပတိတေန၊ ပျံ့လွင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်မှု၌ ကျရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်၎င်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ပင်ပန်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ဣဥ္ဇိတာ စ။ လှုပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနာဂတပဋိကခ်နေန၊ အနာဂတ် (ဝင်သက်ထွက်သက်) ကို မျှော်လင့်တောင့်တသော။ ဝါ၊ အနာဂတ်ကို မျှော်လင့် တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ ဝိကမ္ပိတေန၊ တုန်လှုပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း ။ပ။ လီနေန၊ တွန့်ဆုတ်သော။ဝါ၊ တွန့်ဆုတ်သည်ဖြစ်၍။ ကောသဇ္ဇာနုပတိတေန၊ ပျင်းရိမှုကအစဉ် လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ ပျင်းရိမှု၌ ကျရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း ။ပ။ အတိပဂ္ဂဟိတေန၊ အလွန်ချီးမြှောက်အပ်သော။ ဝါ၊ အလွန်ချီးမြှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတေန၊ ပျံ့လွင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်မှု၌ ကျရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း ။ပ။ အဘိနတေန၊ အလွန်ညွှတ်သော။ ဝါ၊ အလွန်ညွှတ်သည်ဖြစ်၍။ ရာဂါနုပတိတေန၊ တပ်မက်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်သော။ဝါ၊ တပ်မက်မှု၌ ကျရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ပ။ အပနတေန၊ ညွှတ်ခြင်းကင်းသော။ ဝါ၊ ညွှတ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဗျာပါဒါနုပတိတေန၊ စိတ်ပျက်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ စိတ်ပျက်မှု၌ ကျရောက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်၎င်း။ သာရဒ္ဓါ စ၊ ပူပန်ပင်ပန်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဥ္ဇိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဖန္ဒိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံစွာ။ ဝါ၊ အပြည့်အစုံ။ (ကြိယာဝိသေသနပင်တည်း။ ပရိပုဏ္ဏံ-ဟု ဒုတိယာနှင့်ရှိလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်။) အဘာဝိတာ၊ မပွါးစေအပ်သေးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ ဣဥ္ဇိတော၊ လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ဣဥ္ဇိတံ၊ လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်

လည်း။ ဖန္ဒိတော၊ တုန်သည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ စိတ္တမ္မိ၊စိတ်သည်လည်း။ဖန္ဒိတံ၊တုန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာနာပါနဿတိ၊ကို။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံစ္စာ။ ဝါ၊ အပြည့်အစုံ။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယော၀ိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ အနိဉ္ဇိတော၊ မလှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တမ္မိ၊ စိတ်သည်လည်း။ အနိဉ္ဇိတံ၊ မလှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာယော၀ိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ အဖန္ဒိတော၊ မတုန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တမ္မိ၊ စိတ်သည်လည်း။ အဖန္ဒိတံ၊ မတုန်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

တေဟိ စ ပန နီဝရဏေဟိ၊ ထိုရှစ်ပါးသောနီဝရဏတို့မှ။ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တဿ၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိလျက်။ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခဏိကသမောဓာနာ၊ ထိုထိုခဏ၌ ဖြစ်သော ဥပက္ကိလေသတို့၏ စုပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုထိုခဏ၌ဖြစ်သောဥပက္ကိလေသတို့၏ အစုအပေါင်း၏ အစ့မ်းအားဖြင့်။အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဤဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကုန်၏။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဥပက္ကိလေသဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဥပက္ကိလေသတို့၌ ဖြစ်သောဉာဏ်တို့ကို အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။နိဋ္ဌိတော၊ပြီး၏။

၄-ဝေါဒါနဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၅၈။ ဘေရဿ၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဝေါဒါနေ ဉာဏာနိ၊ ဝေါဒါနဉာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။

အတီဘာနုဓာဝနံ၊ အတိတ် (ဝင်သက်ထွက်သက်) သို့ အစဉ်လိုက်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိက္ခေပါနုပတိဘံ၊ ပယ့်လွှင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဝါ၊ ပယ့်လွှင့်မှုဌ ကျရောက်၏။ တံ၊ ထိုအတိတ် (ဝင်သက်ထွက်သက်)သို့ အစဉ်လိုက်သောစိတ်ကို။ ဝိဝဇ္ဇယိတ္ဝာ၊ ကြဉ်၍။ ကေဋ္ဌာနေ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်လေ့တို့၏ ထိခိုက်ရာတခုဘည်းသောဌာနဌ၌။ သမာဒဟတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထား၏။ဧဝမ်ပိ၊ ဤသို့လည်း။ဝါ၊ ဤသို့ထားသဖြင့်လည်း။စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိက္ခေပံ၊ ပယ့်လွှင့်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊မရောက်။ အနာဂတပဋိကခ်ံနံ၊ အနာဂတ် (ဝင်သက်ထွက်သက်)ကို မျော်လင့်တောင့်တသော။စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ဝိကမိဘံ၊တုန်လှုပ်၏။ တံ၊ ထိုအနာဂတ်(ဝင်သက်ထွက်သက်)ကိုမျော်လင့်တောင့်တသောစိတ်ကို။ဝိဝဇ္ဇယိတ္ဝာ၊ကြဉ်၍။ တတ္ထေ၀၊ထိုထိခိုက်ရာတခုတည်းသောဌာနဌ၌ပင်လျှင်။ အဓိမောစေတိ၊ နှလုံးသွင်းစေ၏။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်စေ၏။

(ဒုတိယအနက်ကား သန္နိဋ္ဌာပေတိ-ဟု ဖွင့်သော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ အဓိမောက္ခပုဒ်၌ကဲ့သို့ အဓိပုဗ္ဗ-မုစ-ဓာတ်၏ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်နှင့် ကာရိတ်ဏေပစ္စည်း၏ အနက်များကို ထင်ရှားစေလျက်ပြန်အပ်သော အနက်ပေတည်း။ မရောက်လာသေးသော ဝင်သက်

ထုက်သက်လေတို့ကို မမျော်ဘဲ ထိခိုက်ရာဌာနဌ ရှုခြင်းဖြင့်သာလျှင် ဘာဝနာကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သည်ဟု မိမိ၏စိတ်ကို ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်စေရမည်ဟု ဆိုလိုဟန်ရှိ၏။ ထိုသို့ မိမိစိတ်ကို ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်စေခြင်းမှာလည်း မိမိကိုယ်တိုင် ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "သန္နိဋ္ဌာနံကရောတိ"ဟုသုဒ္ဓကတ္တုအနက်လည်း ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြသည်ဟု ယူသင့်၏။ နှလုံးသွင်းစေ၏ဟူသော ပဌမအနက်ကရှင်းလင်း၍ သိလွယ်၏)။

၀ေမို၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းစေ သဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကွေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာနုပတိတံ၊ ပျင်းရိမှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတွန့်ဆုတ်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှိတွာ၊ ချီးမြှောက်အားပေး၍။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ၀ေမို၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ပယ်သဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကွေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အတိပဂ္ဂဟိတံ၊ အလွန်ချီးမြှောက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာနုပတိတံ၊ ပျံ့လွင့်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအလွန်ချီးမြှောက်အပ်သောစိတ်ကို။ ဝိနိဂ္ဂဏှိတွာ၊ နှိမ့်ချ၍။ ဝါ၊ အားလျော့စေ၍။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ၀ေမို၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ နှိမ့်မျသဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကွေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အဘိနတံ၊ အလွန်ညွတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ရူပါနုပတိတံ၊ တပ်မက်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအလွန်ညွတ်သောစိတ်ကို။ သမ္မာနေ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ၀ေမို၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ ပယ်သဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကွေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အပနတံ၊ ညွတ်ခြင်းကင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဗျာပါဒါနုပတိတံ၊ စိတ်ပျက်မှုက အစဉ်လိုက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုညွတ်ခြင်းကင်းသောစိတ်ကို။ သမ္မာနေ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဗျာပါဒံ၊ စိတ်ပျက်မှုဗျာပါဒကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ၀ေမို၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ ပယ်သဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကွေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ကွမေဟိ ဆဟိ ဌာနေဟိ၊ ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းသော။ ပရိယောဒါတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကတ္တဂတံ၊ ကိလေသာအဖော်မမှီးသော တခုတည်းအဖြစ် တခုတည်းသဘောဌ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တေ ဧကတ္တာ၊ ထိုတခုတည်း အဖြစ်, တခုတည်းသဘောတို့သည်။' ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဒါနဝေါသဂ္ဂုပဋ္ဌာနေကတ္တံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူမှု ထင်သော ဧကတ္တ ၎င်း။

(အဋ္ဌကထာ၌ ဒါနုပသဂ္ဂုပဋ္ဌာနေကတ္တံ-ပုဒ်ကို မူတည်၍ ဖွင့်၏။သို့သော်လည်း ဥပသဂ္ဂ သဒ္ဒါသည် ငြိကပ်တွယ်တာခြင်း အနက်၌သာထင်၏၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းအနက်၌ မထင်။ ထို့ကြောင့် "ဒါနဝေါသဂ္ဂုပဋ္ဌာနေကတ္တံ"ဟု ရှိရင်းပါဠိသာသင့်သည်။ အဋ္ဌကထာသို့ လိုက်၍ ၎င်းပါဠိကို မပြင်သင့်)။

သမထနိမိတ္တုပဋ္ဌာနေကတ္တံ၊ ကသိဏ်းစသော သမထ၏ အာရုံနိမိတ်ထင်သောကေတ္တ၎င်း။ဝယ လက္ခဏုပဋ္ဌာနေကတ္တ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာထင်သော ကေတ္တ၎င်း။ နိရောဓုပဋ္ဌာနေကတ္တံ၊ သင်္ခါရ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ထင်သော ကေတ္တ၎င်း။ (ကွတိ-ကွမေ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း)။ ဒါနဝေါသဂ္ဂုပဋ္ဌာ

နေကတ္တံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူမှုထင်သော ကေတ္တာသည်။ စာဂါဓိမုတ္တာနံ၊ စွန့်ကြဲပေးလှူခြင်းကို နှလုံးသွင်းကုန်သော စာဂါနုဿတိ ယောဂီတို့၏။ ကေတ္တံ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်စိတ်တခုတည်း အဖြစ်ပေတည်း။ ဝါ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်စိတ်တခုတည်း သဘောပေတည်း။ သမထနိမိတ္တုပဋ္ဌာနေကတ္တာဥ၊ သမထ၏ အာရုံနိမိတ်ထင်သော ကေတ္တာသည်ကား။ အဓိဋ္ဌာတံ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သောစိတ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သမာဓိကို။ အနုယုတ္တာနံ၊ အားထုတ်ကုန်သော သမထယောဂီတို့၏။ ကေတ္တံ၊ တည်း။ (အဋ္ဌကထာ၌ ဝိပဿနာ၏ ပါဒကဖြစ်သော သမာဓိကို အဓိစိတ္တ-ဟု ဖွင့်၏။ မပ္ပါနှံ့မပြည့်စုံဟု ထင်သည်။ဆင်ခြင်ပါ)။ ငယလက္ခဏုပဋ္ဌာနေကတ္တာဥ၊ပျက်ခြင်းလက္ခဏာထင်သော ကေတ္တာသည်ကား။ ဝိပဿကာနံ၊ ဝိပဿနာရှုသော ယောဂီတို့၏။ ကေတ္တံ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာစိတ်တခုဟုတည်း၏ အဖြစ်ပေတည်း။ ဝါ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ စိတ်တခုဟုတည်းသဘောပေတည်း။ နိရောဓုပဋ္ဌာနေကတ္တာဥ၊ သမ်ါရချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ထင်သော ကေတ္တာသည်ကား။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ဆဲ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကေတ္တံ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တခုတည်း အဖြစ်ပေတည်း။ ဝါ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တခုတည်းသဘောပေတည်း။ ဤမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ၊ ဤလေးပါးသော ဌာနတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ကေတ္တဂတံ၊ တခုတည်း အဖြစ်, တခုတည်း သဘော၌ တည်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဋိပဒါပ်သုဒ္ဓိပက္ခန္ဒဥဝေ၊ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ပြေးဝင်သည်လည်း။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သောရောက်ကြောင်းအကျင့်သို့ ပြေးဝင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတဥ၊ ဥပေက္ခာဖြင့် ပွါးစေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ သမ္မဟံသိတံ စ၊ ရှင်စေအပ်, သန့်ရှင်းဖြူစင်စေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဌမဿ စျာနဿ၊ပဌမစျာန်၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကော၊အဘယ်နည်း။ မဇ္ဈေ၊အလယ်ကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ ကိံ၊အဘယ်နည်း။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ပဌစျာန်၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ကား။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာဖြင့် ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ သမ္မဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းပေတည်း။

ပဌမဿ စျာနဿ၊ ၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ လက္ခဏာနိ၊ အမှတ်လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ လက္ခဏာနိ၊ အမှတ်လက္ခဏာတို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးဘို့တည်း။ တဿ၊ ထိုပဌမစျာန်၏။ ယော ပရိပန္ထော၊ အကြင်နိဝရဏဟူသော အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊ ထိုအနှောင့်အယှက်ဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ် အလတ် အညီ အမျှဖြစ်သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ အပွနာသမာဓိဟူသော သမာဓိနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ပရိပန္ထတော၊ ဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယဥ္စ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ အကြင်စင်ကြယ်လည်း စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ် အလတ် အညီ အမျှဖြစ်သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ သမထနိမိတ်သို့။ ယဥ္စ ပဋိပဇ္ဇတိ၊အကြင်ရောက်လည်း ရောက်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအလယ် အလတ် အညီ အမျှ ဖြစ်သော သမထနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ယဥ္စ ပက္ခန္ဒတိ၊ အကြင်ပြေးဝင်လည်း ပြေးဝင်၏။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ပဌမစျာန်၏။

အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ တည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ တီဏိ လက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော စင်ကြယ်ခြင်း, ရောက်ခြင်း, ပြေးဝင်ခြင်းတို့ ပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်သည်။ အာဒိကလ္ယာဏန္တေ၀၊ အစ၏ကောင်းခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လက္ခဏသမ္ပန္နေ၀၊ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဌမဿဈာနဿ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ကား။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာဖြင့် ပွါးစေခြင်းတည်း။ ၀ါ၊ ဥပေက္ခာ၏ပွါးစေခြင်းတည်း။

(ဥပေက္ခာကို ပွါးဖစခြင်းတည်း-ဟူ၍လည်း ပြန်ဆိုကြ၏။ ဤအရာ၌ ဥပေက္ခာက ဈာန်ကို ပွါးစေသလော၊ ဈာန်က ဥပေက္ခာကို ပွါးစေသလော ဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတန္တိ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယဗြူဟိတံ ဝဒေါတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ကို ထောက်လျှင် "တတြမဇ္ဈတ္တတာ ဥပေက္ခာကဈာန်စိတ်ကို ပွါးစေသည်"ဟု ထင်ရှား၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ငင်း ဤအဋ္ဌကထာ၌ငင်း "တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စဝသေန ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ"ဟု မိန့်ဆိုထား၏။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့် မဟာဋီကာ၌ "ပရိပန္ထဝိသုဒ္ဓိမဇ္ဈိမသမထပဋိပတ္တိပက္ခန္ဒနေဟိ ဗုဒ္ဓိပတ္တိယာ အနုဗြူဟိတေ ဈာနစိတ္တေ လဒ္ဓါကာသာ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသမ္ပယုတ္တေသု သမဝါဟိဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ တေ အနုဗြူဟေန္တီ ဝိယ ဟောတီတိ အာဟ-'တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စဝသေန ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ" ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအဖွင့်ဖြင့် ဆိုလိုသည်မှာ "နိဝရဏဘေးရန်မှ စင်ကြယ်ခြင်း, မဇ္ဈိမသမထသို့ ရောက်ခြင်း, ပြေးဝင်ခြင်းတို့ဖြင့် ဈာန်စိတ်ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ထိုသို့သော ကြီးပွါးခြင်းဖြင့် ပွါးစေအပ်သော ဈာန်စိတ်၌ အခွင့်ရသော တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည် သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အညီအမျှဆောင်လျက် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည် ၎င်းသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ပွါးစေသကဲ့သို့ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် 'တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၏ အညီအမျှရှုမှု ကိစ္စအလိုအားဖြင့် ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ ဥပေက္ခာက ပွါးစေခြင်းကို ဃိရမည်,ဟု အဋ္ဌကထာဆရာကဆိုသည်"ဟု ဆိုလို၏။ ဤအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ အလိုအားဖြင့် "ဥပေက္ခာက အညီအမျှ ရှုလျက် ဈာန်စိတ်ကို ပွါးစေသည်" ဟူသော အနက်ထင်ရှား၏ "ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာဖြင့် ပွါးစေခြင်း"ဟု ပြန်ဆိုရာ၌လည်း 'ဖြင့်' ဟူသော ဝိဘတ်မှာ ကရိဏ်းအနက်မဟုတ်၊ ကတ္တားအနက်သာတည်း။ "ဇာတိယာ အနုဂတော လောကသန္နိဝါသော၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို ဇာတိဖြင့် အစဉ်လိုက်အပ်၏။ အာဒိတ္တော်လောကသန္နိဝါသော ရာဂဂ္ဂိနာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို ရာဂမီးဖြင့် တောက်လောင်အပ်၏"ဟု ပြန်ဆိုရာမျှား၌ကဲ့သို့ပင် မှတ်အပ်၏)။ ။

မဇ္ဈဿ၊ အလယ်၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ မဇ္ဈဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထသို့ ရောက်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ၏။ ကေတ္တာပဋိဘာနံ၊ ဘာဝနာစိတ်တခုတည်း အဖြစ်ထင်သော။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဥ္စ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ အကြင်လျစ်လျူလည်း ရှု၏။ သမထပဋိပန္နံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဥ္စ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ၏။ ကေတ္တာပဋိဘာနံ၊ သော။

စိတ္တံ၊ ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈတ္တပေက္ခတိ၊ အကြင်လျစ်လျူလည်း ရှု၏။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ၏။ ဥပေက္ခာနု ဗြူဟနာ၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်တည်း။ မဇ္ဈဿ၊ ၏။ တိဏ် လက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့ သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော လျစ်လျူရှုခြင်း သုံးပါးတို့ပေတည်း။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ပဌမံ စျာနံ၊ သည်။ မဇ္ဈေကလျာဏဥ္စေဝ၊ အလယ်၏ ကောင်းခြင်း ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လက္ခဏ သမ္ပန္နဥ္စ၊ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဌမဿ စျာနဿ၊ ၏။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းပေတည်း။ ပရိယောသာနဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ပရိယောသာ နဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊တို့သည်။ စတ္တာရိ၊လေးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမစျာန်စိတ်၌။ ဇာတာနံ၊ ပါဝင်လျက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းသည်၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ကေရဿ ဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းသည်၎င်း။ တဒုပဂဝီရိယ ဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုမလွန်ခြင်းသဘော, ကိစ္စတူခြင်းသဘောတို့အား လျော်သော ဝီရိယကို ဆောင် စေခြင်း,ဖြစ်စေခြင်း သဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းသည်၎င်း။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲ ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ၏။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်းတည်း။ ပရိယောသာနဿ၊ ၏။ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ၊ လေးပါးသော လက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ရှင်ခြင်းလေးပါးတို့ပေတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမံ စျာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနကလျာဏဥ္စေဝ၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လက္ခဏသမ္ပန္နဥ္စ၊ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒေဝံ-ယထာဝုတ္တေန ဝိဓိနာ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ဘိုးသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဝေဘန်ချက်ဖြင့်။ တိဝင်္ဂဂတံ၊ သုံးဆင့်သုံးတန်ရှိသော။ တိဝိဓကလျာဏကံ၊ သုံးပါးသော ကောင်း ခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိတက္ကသမ္ပယုတ္တဥ္စေဝ၊ ဝိတက်နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိစာရသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ ဝိစာရနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ပီတိသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ ပီတိနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ သုခသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ သုခနှင့် ပြည့်စုံသည် လည်း။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ ကြည်လင်သောသဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။ဝီရိယသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။သတိသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ သမာဓိသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ပညာသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒုတိယဿ စျာနဿ၊ ဒုတိယစျာန်၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကေဝ၊ အဘယ်နည်း။ပ။တတိယဿ စျာနဿ၊ တတိယစျာန်၏။ပ။ စတုတ္ထဿ စျာနဿ၊ စတုတ္ထစျာန်၏။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိယာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်၏။ပ။ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဝိညာ ဏဉ္စာယတန သမာပတ်၏။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ် ၏။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကေဝ၊ အဘယ်နည်း။ပ။ပညာသမ္ပယုတ္တဥ္စ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ မမြဲဟုရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ မဇ္ဈေ၊ ကား။ ကိံ၊ နည်း။ ပရိယောသာနံ၊ ကား။ ကိံ၊ နည်း။ ပ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ မမြဲဟုရှုမြင်သောဝိပဿနာ၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ကား။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဥပေက္ခာဖြင့်ပွါးစေခြင်းပေတည်း။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ သမ္ပဏ်သနာ၊ ရှင်ခြင်း, သန့်ရှင်းဖြူစင်ခြင်းပေတည်း။

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ မမြဲဟုရှုမြင်သောဝိပဿနာ၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ တဿာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာ၏။ ယော ပရိပန္ထော၊ မြဲသည်ဟု ထင်မှတ်သော နိစ္စသညာ အစရှိသော အကြင်ဘေးရန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊ ထိုဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်အလတ်ညီမျှသော။ သမထနိမိတ္တံ၊ ခဏိကသမာဓိဟူသောသမထနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုခဏိကသမာဓိဟူသောသမထနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။

(ဝိပဿနာအရာ၌ အပွနာသမာဓိကိုကား မရနိုင်၊ခဏိကသမာဓိကိုသာ ရနိုင်သည်။ ။ ၎င်းခဏိကသမာဓိသည်ပင် "လီန၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ တက်ကြွပျံလွှင့်ခြင်း" တို့ကင်း၍ အလယ်အလတ်ညီမျှသောကြောင့် မဇ္ဈိမလည်းမည်၏။ အနိစ္စသညာစသော ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် သမထလည်းမည်၏။ ဝိပဿနာယောဂီအားချမ်းသာအထူးတို့ကို ရကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် နိမိတ္တလည်းမည်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းခဏိကသမာဓိကိုပင် ဤဝိပဿနာအရာ၌ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်ဟုဆိုသည်ဟူ၍ သိအပ်၏။ ဤအဋ္ဌကထာနှင့်, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ အဖွင့်ကိုမှီသည်)။

။ပ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ မမြဲဟု ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ တီဏိ လက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်း, သမထနိမိတ်သို့ ရောက်ခြင်း, ပြေးဝင်ခြင်းတို့ပေတည်း။ ဘေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ အာဒိကလျာဏာစေဝ၊ အစ၏ကောင်းခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လက္ခဏသမ္ပန္နာ စ၊ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(အလယ်လက္ခဏာ သုံးပါး၊ အဆုံးလက္ခဏာ လေးပါးတို့၏ ပါဌ်အနက်ကို ပဌမစျာန်ဝါရမှ နည်းမှီ၍ထုတ်ဖော်ပါ)။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သော အစီအရင်ဝေဘန်ချက်ဖြင့်။ တိဝဘ္ဘဂတံ၊ သုံးဆင့်သုံးတန်ရှိသော။ တိဝိဓကလျာဏကံ၊ သုံးပါးသောကောင်းခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသော လက္ခဏာနှင့်

ပြည့်စုံသော။ စိတ္တံ၊ မမြဲဟူရှုမြင်သော ဝိပဿနာစိတ်သည်။ ဝိဇ္ဇာက္ကသမ္ပယုတ္တော၀၊ ဝိတက်နှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။။ပ။ ပညာသမ္ပယုတ္တ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။။

(ဤအနိစ္စာနုပဿနာစိတ်ကို ပဌမစျာန်စိတ်ကဲ့သို့ပင် လက္ခဏာဆယ်ပါးစသည်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ပြဆိုထားသောကြောင့် ထိုလက္ခဏာ ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ "အနိစ္စာနုပဿနာ" အစစ်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏)။

ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဆင်းရဲဟု ရှုမြင်သောဝိပဿနာ၏။။ပ။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ အတ္တမဟုတ်ဟု ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။။ပ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြီးငွေ့လျက် ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ တပ်မက်ကင်းလျက်ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ ရာဂကို ချုပ်စေလျက် ရှုမြင်သောဝိပဿနာ၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်, စေလွှတ်လျက်ရှုမြင်သောဝိပဿနာ၏။ ခယာနုပဿနာယ၊ ကုန်ခြင်းကို ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ ဝယာနုပဿနာယ၊ ပျက်ခြင်းကို ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။။ပ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရှုမြင်သော ဝိပဿနာ၏။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ၊ မြဲသောအရိပ်နိမိတ်မရှိ (မ၌မြဲ) ဟု ရှုမြင်သော အနိမိတ္တာနုပဿနာ၏။။ပ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ၊ နှစ်သက်ဝောင့်တဖွယ်မရှိ (ဆင်းရဲ)ဟု ရှုမြင်သော အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ၏။သုညတာနုပဿနာယ၊ အတ္တမှဆိတ်သုံးသည်ဟု ရှုမြင်သော သုညတာနုပဿနာ၏။အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လွန်မြတ်သောပညာဖြစ်၍သဘောတရားတို့သော ပျက်သည်ဟု ရှုမြင်သော ဘင်္ဂဝိပဿနာ၏။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနာယ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်သော ယထာဘူတဉာဏ်၏။ ။(၎င်းမှာ ဤအဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် ဘယဉာဏ်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အလိုအားဖြင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်သည်။) အာဒီနဝါနုပဿနာယ၊ အပြစ်ကိုရှုမြင်သောအာဒီနဝဉာဏ်၏။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ လွတ်မြောက်စေရန် တဖန်ရှုသော ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၏။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရမှ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါလျက်ရှုသော ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာ၏။ ။(၎င်းမှာ ဤအဋ္ဌကထာ ပဌမ ၉၇၊ ၉၈ အလိုအားဖြင့် ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အလိုအားဖြင့် သင်္ခါရုပေက္ခာနှင့် အနုလောမ ဉာဏ်တို့ဖြစ်သည်။) အာဒိ၊ အစကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ပ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏။ပ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ၊ သကဒါဂါမိမဂ်၏။ပ။ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ၊ အနာဂါမိမဂ်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ၊ အရဟတ္တမဂ်၏။ အာဒိ၊ ကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ပ။အရဟတ္တမဂ္ဂဿ၊၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းပေတည်း။ပ။အာဒိဿ၊ အစ၏။လက္ခဏာနိ၊လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ အာဒိဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။တဿ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်၏။ ယော၁ရိပဋိပန္နော၊ ဘဝရာဂ, မာန, အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်ဘေးရန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဝေါ၊ ထိုဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်အလတ်အညီအမျှဖြစ်သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ မဂ်အပ္ပနာသမာဓိဟူသောသမထနိမိတ်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ် အပ္ပနာသမာဓိဟူသော သမထနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ပ။ ။(ပဌမစျာန်ဝါရမှ နည်းမှီ၍ အနက်ပြန်ပါ)။

ဧပံ၊ ဤဆိုခဲ့သော အစိအရင်ဝေဘန်ချက်ဖြင့်။ တိဝတ္ထုကတံ၊ သော။ တိဝိဓကုလ္ယာဏကံ၊သော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ သော။ စိတ္တံ၊အရဟတ္တမဂ်စိတ်သည်။ ဝိဇ္ဇာက္ကသမ္ပယုတ္တော၀၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ပညာသမ္ပယုတ္တ၊ သည်လည်း။ ဟောဘိဖြစ်၏။

၁၅၉။ နိမိတ္တံ၊ (ဝင်သက်ဆုက်သက်တို့၏ ထိခိုက်ရာ) နိမိတ်သည်၎င်း။ အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက် ထုက်သက် တို့သည်၎င်း။ ကေစိတ္တာသ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ပါလော။ စ-ဝေဠ္ဆ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ (စ သဒ္ဒါဗျာတိရေကတ္ထ-ဟု ဖွင့်သောဋီကာတို့နှင့် အညီပင်။) တယော မေမွေ၊ သုံးပါးသောတရားတို့ကို။ အဇာနတော၊ မသိသောသူအား။ ဝါ၊ မသိသောသူသည်။ ဘာဝနာ၊ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ဘာဝနာကို။ နုပလဗ္ဘတိ-န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်, မရနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော။

နိမိတ္တံ၊သည်၎င်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ ကေစိတ္တာသ၊၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ပေကုန်၏။စ၊ သို့သော်လည်း။တယော ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတော၊ သိသောသူအား။ဝါ၊သိသည်ဖြစ်၍။ဘာဝနာ၊ကို။ဥပလဗ္ဘတိ၊ရအပ် ရနိုင်ပေ၏။

ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသောတရားတို့သည်။ ကေစိတ္တာသ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ကထံ နု ဟောန္တိ၊အဘယ်သို့မဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ ကထံ နု ဟောန္တိ၊ အဘယ်သို့မဖြစ်ကုန်သနည်း။ စိတ္တံ စ၊စိတ်သည်လည်း။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ကထံ နု ဂစ္ဆတိ၊ အဘယ်သို့ မရောက်သနည်း။ ပဓာနဠ္ဆ၊ သမာဓိဘာဝနာကို အားထုတ်မှု ဝိရိယသည်လည်း။ ကထံ ပညာယတိ၊ အဘယ်သို့ထင်သနည်း။ပယောဂဠ္ဆ၊နိဝရဏကို ပယ်ခွါတတ်သောစျာန်ဟူသောပုဗ္ဗဘာဂကိုလည်း။ကထံ သာဓေတိ၊ အဘယ်သို့ပြီးစေသနည်း။ ဝိသေသံ၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်တတ်သော မဂ်ဟူသော အကျိုးထူးကို။ ကထ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အဘယ်သူရသနည်း။

သေယျာထာပိ၊ ဥပမာအား ဖြင့်။ရုက္ခော၊သစ်တုံးကို။ သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအဖို့၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်သည်။ (အဿ၊ဖြစ်ရာ၏။) တမေနံ၊ ထိုသစ်ဘုံးကို။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ကကစေန။ လက်ထိုးလှေယဉ်ဖြင့်။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြတ်သည်ရှိသော်။) ရုက္ခော၊သစ်တုံး၌။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိသောလှသွားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ဖြတ်နေသောယောကျ်း၏။သတိ၊ အမှတ်သတိသည်။ဥပဋ္ဌိတာ၊ထင်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။အာဂတေ ဝါ၊သစ်တုံးမှ အတွင်းဘက်သို့ လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဂတေ ဝါ၊သစ်တုံးမှ အပြင်ဘက်သို့ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တော၊ လှသွားတို့ကို။န မနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။အာဂတာ ဝါ၊အတွင်းဘက်သို့လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဂတာ ဝါ၊အပြင်ဘက်သို့ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ လှသွားတို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်, မထင်ရှားကုန်သည်။န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ပဓာနဠ္ဆ၊သစ်တုံးကိုဖြတ်ကြောင်း လုံ့လဝီရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ထင်၏။ ပဒယောဂဠ္ဆ၊ သစ်တုံးကိုဖြတ်မှု ကိရိယာကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။

သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအဖို့၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်သော။ရုက္ခောယထာ၊ သစ်တုံးကိုကဲ့သို့။ဧဝံ၊ဤအတူ။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ အမှတ်သတိဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော(ဝင်သက်ထုက်သက်တို့၏ထိရာ)နိမိတ်ကို။ ဒဠှဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ကကစဒန္တာ ယထာ၊ လှသွားတို့ကိုကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက်ထုက်သက်တို့ကို။ ဒဠှဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ရုက္ခော၊ သစ်တုံး၌။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိသောလှသွားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်း၏။ သတိ၊ အမှတ်သတိသည်။ဥပဋ္ဌိတာ၊ထင်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ဂင်း။ အာဂတေ ဝါ၊ အတွင်းဘက်သို့လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊အပြင်ဘက်သို့ သွားသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။

ကကစဒန္တေ၊လွှသွားတို့ကို။ နမနသိကရောတိ ယထာ၊ နှလုံးမသွင်းသကဲ့သို့ရင်း။ အာဂတာ ဝါ၊ အတွင်းဘက်သို့လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ အပြင်ဘက်သို့ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ လွှသွားတို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်, မထင်ရှားကုန်သည်။ နဟောန္တိ ယထာ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ပဓာနဥ္စ၊ သစ်တုံးကိုဖြတ်ကြောင်း လုံ့လ ဝီရိယ သည်လည်း။ ပညာယတိယထာ၊ထင်သကဲ့သို့ရင်း။ ပယောဂဥ္စ၊ သစ်တုံးကို ဖြတ်မှုကိရိယာကိုလည်း။ သာဓေတိ ယထာ၊ပြီးစေသကဲ့သို့ရင်း။ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ဘိက္ခု၊ယောဂီရဟန်းသည်။နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နာသီးဖျားဌ်သော်ရင်း။ မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း ဟူသော မုခ နိမိတ်ဌ်သော်ရင်း။ ဝါ၊ ခံတွင်းကိုဖုံးသော အထက်နှုတ်ခမ်းဌ်သော်ရင်း။ သတိံ၊ အမှတ်သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ကပ်လျက်ထားရှ်။ ဝါ ထင်စေရှ်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာဂတေ ဝါ၊ လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊ သွားလည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဿာသပဿာသေ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကို။ နမနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ အာဂတာ ဝါ၊ လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဂတာ ဝါ၊သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပဓာနဥ္စ၊ သမာဓိ ဘာဝနာကို အားထုတ်မှုဝီရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ထင်၏။ ပယောဂဥ္စ၊ နီဝရဏကို ပယ်ခွါတတ်သောစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော ပယောဂကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဝိသေသံ၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်တတ်သော မဂ်ဟူသောအကျိုးထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

ပဓာနံ၊ ပဓာနဟူသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယောပိ၊ကိုယ်သည်လည်း။ စိတ္တမ္ပိ၊စိတ်သည်လည်း။ (ယေန၊ အကြင်ဝီရိယဖြင့်။)ကမ္မနိယံ၊ ဘာဝနာအမှုအား လျော်သည်။ ဝါ၊ ဘာဝနာ အမှုကိုပြုရန် ခန့်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣဒံ၊ ဤဝီရိယသည်။ပဓာနံ၊မည်၏။ ။ပယောဂေါ၊ ပယောဂဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊၏။ ဥပဂ္ဂိလေသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း နီဝရဏတို့ကို။ (ယေန၊ အကြင်စျာန်ဖြင့်။) ပဟီယန္တိ၊ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်တို့သည်။ ဝူပသမန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ အယံ၊ ဤစျာန်သည်။ ပယောဂေါ၊ ပယောဂမည်၏။ ။ဝိသေသော၊ အထူးဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊၏။ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့သည်။(ယေန၊ အကြင်မဂ်ဖြင့်။) ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီဟောန္တိ၊ အစွန်းအစမကျန်အောင် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ အယံ၊ ဤမဂ်သည်။ ဝိသေသော၊ အကျိုးထူးမည်၏။ ဧဝံ၊ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ဧကစိတ္တသ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။အဝိဒိတာ စ၊မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။စိတ္တံ စ၊စိတ်သည်လည်း။ဝိက္ခေပံ၊ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။နဂစ္ဆတိ၊မရောက်။ ပဓာနဥ္စ၊ ဝီရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပယောဂဥ္စ၊ ပယောဂကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဝိသေသံ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ရ၏။

၁၆၀။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ကထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊အပြည့်အစုံ။ သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်သည်။အနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးဟူသော လောကကို။ ဝါ၊ ဤခန္ဓာ အစရှိသော လောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းထင်ရှားစေ၏။ (ကိံဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။) အဗ္ဘာ၊ တိမ်ဘိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော၊ စန္ဒိမာ၊ လသည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူ့ပြည်လောကကို။ ပဘာသေတိ ဣဝ၊ ထွန်းလင်းထင်ရှားစေသကဲ့သို့ပင်တည်း။ ။

တနည်း၊ အဌကထာနှင့် အညီအနက်ကား။ ။ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။) ပရိပုဏ္ဏာ၊ အပြည့်အစုံ။ ဝါ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ကုန်သော။ အနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်သော။ အာနာပါနဿတိယော၊ အာနာပါနသတိတို့သည်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ (ဤ အလို "အာနာပါန ဿတိယဿ"ကို အာနာပါနဿတိ ယော အဿ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်သည်။ တနည်း၊ "အာနာပါနဿတီ ယဿ"ဟု ရှိစေရမည်။ ထိုအရအားဖြင့် အနက်ကား) အာနာပါနဿတီ၊ တို့သည်။ ယဿ၊ အား။ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤခန္ဓာအစရှိသော လောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ၏။ ကိံဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက် စသည်မှ။ (ပဓာန, နိဒဿနနည်းတို့အရ ပြန်သည်။) မုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာ၊ လသည်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤ ဩကာသ လောကကို။ ပဘာသေတိ ဣဝ၊ ထွန်းလင်း ထင်ရှားစေသကဲ့သို့ပင်တည်း။

အာနန္တိ၊ အာန-ဟူသည်ကား။ အဿာသော၊ ဝင်သက်တည်း။ နော ပဿာသော၊ ထွက်သက်မဟုတ်။ အပါနန္တိ၊ အပါန-ဟူသည်ကား။ (အဌကထာ ၆၉-၌ ဤအရာတွင် ပါဠိ၌ "အာပါနန္တိ"ဟု အာဒီဃနှင့် ရှိကြောင်းပြခဲ့၏။ ထိုပြဆိုချက်သို့ လိုက်၍ အာဒီဃနှင့် ပြင်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိပြီ။) ပဿာသော၊ ထွက်သက်တည်း။ နော အဿာသော၊ ဝင်သက်မဟုတ်။ အဿာသဝသေန၊ ဝင်သက်အလိုအားဖြင့်။ ဥပဌာနံ၊ ကပ်၍တည်ခြင်း ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ ပဿာသဝသေန၊ ထွက်သက်အလိုအားဖြင့်။ ဥပဌာနံ၊ ကပ်၍တည်ခြင်းထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှူ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ ယော၊ သည်။ ပဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှူ၏။ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှိုက်၏။ တဿ၊ အား။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ ပရိပုဏ္ဏာတိ၊ ပရိပုဏ္ဏာ-ဟူသည်ကား။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပရိပုဏ္ဏ-မည်ကုန်၏။ (ပရိပူရေတဗ္ဗာတိ ပရိပုဏ္ဏာ-ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြ၏။ သိမ်းဆည်းအပ် ပြည့်စုံစေအပ်သော စျာန်ဝိပဿနာမဂ်ဘရားတို့ကို ရ၏။) ပရိဝါရဋ္ဌေန၊ အခြံအရံဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ။(ပရိသမန္တတော ပူရန္တိ ပူရိယန္တီတိ ဝါ ပရိပုဏ္ဏာ။) ပရိပူရဋ္ဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပရိပုဏ္ဏ မည်ကုန်၏။ သုဘာဝိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘာဝနာ၊ တို့သည်။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းကို မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂုင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ဂုင်း။ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တန, ဧကရသသဘောတို့အား လျော်သော ဝီရိယကို ဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ဂုင်း။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲစေသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းဂုင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ စတဿောဝ။ လေးပါးတို့တည်း။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ဘာဝနဒ္ဒဝ၊ ဤဘာဝနာ၏သဘောတို့ကို။ ဝါ၊ ဤပွါးစေခြင်း သဘောတို့ကို။ ယာနီကတာဝ၊ ယှဉ်ကအပ်ပြီးသော ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဝတ္ထုကတာဝ၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုအပ်ကုန်သည်။အနုဋ္ဌိတာဝ၊ရှေးရှု့ထင်စေအပ်ကုန်သည်။ဝါ၊ဆောက်တည်အပ်ကုန်သည်။ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဆည်းပူးအပ်ကုန်သည်။သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ယာနီကတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊အကြင် အကြင် စျာန်ဝိပဿနာတို့ဌ်။အာကခံတိ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုစျာန်ဝိပဿနာတို့ဌ်။ ဝသိပပ္တတ္တာ၊ နိုင်နင်းခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဗလပပ္တတ္တာ၊ သမထ ဝိပဿနာအားစွမ်းသို့ ရောက်သည်။ ဝေသာရဇ္ဇပပ္တတ္တာ၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေ မေမှာ၊ ထိုသမထ ဝိပဿနာတရားတို့သည်။ ။(မြန်မာမူဌ်"တဿ မေ တေ ဓမ္မာ"ဟု မေ-ပုဒ် ပိုလျက်ရှိ၏။ ယိုးဒယားမူဌ်"တဿ တေ ဓမ္မာ"ဟူ၍သာ ရှိ၏၊ သင့်၏။) အာဝဇ္ဇနပဋိဘဒ္ဓါ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှုနှင့်စပ်ကုန်သည်။ အာကခံပဋိဘဒ္ဓါ၊ လိုချင်မှုနှင့် စပ်ကုန်သည်။ ပုံမနသိကာရပဋိဘဒ္ဓါ၊ နှလုံးသွင်းမှုနှင့် စပ်ကုန်သည်။ စိတ္တုပ္ပါဒပဋိဘဒ္ဓါ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။တေန၊ တို့ကြောင့်။ ယာနီကတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝတ္ထုကတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုတို့တွင် အကြင် အကြင်ဝတ္ထုဌ်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ တည်စေအပ်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထိုထိုဝတ္ထုဌ်။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်မူကား။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြင် အကြင် ဝတ္ထုဌ်။ သတိ၊ သတိသည်။ သူပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထိုထိုဝတ္ထုဌ်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုကတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနုဋ္ဌိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ။(ဤဌ်လည်း"ဝတ္ထုသ္မိံ"ပိုနေ၏၊ ယိုးဒယားမူဌ် မရှိ။) ယေန ယေန၊ အကြင် အကြင် ဘာဝနာဒေးထူးဌ်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေးရှု့ဆောင်၏။ တေန တေန၊ထိုထိုဘာဝနာအထူးဌ်။သတိ၊သည်။အနုပရိဝတ္တတိ၊အစဉ်လိုက်ပါလျက်ဖြစ်၏။ဝါ ပန၊ ကား။ ယေန ယေန၊ အကြင် အကြင် ဘာဝနာအထူးဌ်။ သတိ၊ သည်။ အနုပရိဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်ပါလျက်ဖြစ်၏။ တေန တေန၊ ထိုထိုဘာဝနာအထူးဌ်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနီဟရတိ၊ ရှေးရှု့ဆောင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုဋ္ဌိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပရိစိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိစိတာ၊ ပရိစိတမည်ကုန်၏။ ပရိဝါရဋ္ဌေန၊ အခြံအရံဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ပရိစိတာ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိပူရဋ္ဌေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပရိစိတာ၊ မည်ကုန်၏။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏ္ဟန္တော၊ သိမ်းဆည်းလျက်။ ပါပကေ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ဇိနာတိ၊ အောင်နိုင်၏။ (ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။) ပရိစိတာ၊ မည်ကုန်၏။

သုသမာရဒ္ဓါတိ ဇတ္ထ၊ သုသမာရဒ္ဓါ-ဟူသော ဣါပုဒ်၌။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း အနက်သဘောကိုသည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အမျင်းချင်းကို မလွန်သောသဘောအား ဖြင့်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သုသမာရဒ္ဓမည်ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ထိုအနတိဝတ္တန, ကေရသသဘောတို့အား လျော်သော ဝီရိယကို ဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။တပပ္ပစ္စနီကာနံ၊တိုစျာန်,ဝိပဿနာ,မဂ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ သုသမူဟဘတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ပယ်ဖျက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊သုသမာရဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။

၁၆၁။ သုသမန္တိ ဇတ္ထ၊ သုသမံ-ဟူသော ဣါပုဒ်၌။ သမံ၊ သမသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သုသမံ၊ သုသမသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သမံ၊ သမကား။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာအထူး၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဣ၌ဗောဓိပက္ခိယတရား အပေါင်းသည်။ သမံ၊ကိလေသာကိုငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် သမမည်၏။ ။သုသမံ၊သုသမကား။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားဟို့၏။ (ဣ၌လည်း တေသံ ပုဒ်တခု ပို့နေသည်။ ယိုးဒယားမူ၌ တေသံ တပုဒ်သာရှိသည်၊ သင့်၏။) အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ သခ်ါရတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဣနိဗ္ဗာန်သည်။ သုသမံ၊ အလွန်ညီညွတ်သော တရားဖြစ်သောကြောင့် သုသမမည်၏။

(သဗ္ဗသခ်ံတ ဝိသမာပဂတတ္တာ သုဋ္ဌုသမန္တိ သုသမံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အညီပြန် ချက်ပေတည်း။ရှေးသမပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် တခြားစီဖြစ်နေသောကြောင့် မကောင်းလှ။ သဗ္ဗသခ်ံတသမာပကတ္တာ သုဋ္ဌု သမန္တိ သုသမံ-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင် အလုံးစုံသော သခ်ံတတရားတို့ကို ငြိမ်းစေသဖြင့် အလွန်ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် သုသမ မည်၏ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ရှေးဝစနတ္ထနှင့်လည်း ညီညွတ်၏)။

ဣတိ၊ ဣသို့။ ဣဒဉ္စ သမံ၊ ဣသမမည်သော ဗောဓ်ပက္ခိယ တရားအပေါင်းကိုဌင်း။ ဣဒဉ္စ သုသမံ၊ ဣသုသမ မည်သော နိဗ္ဗာန်ကိုဌင်း။ ဒဿိတံ၊ သိအပ်ပြီးသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်။ ဝိဒိတံ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဖဿိတံ၊ တွေ့အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ဝိရိယံ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်။ အသလ္လီနံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ မမေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ပူပန်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုဘည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟေန၊ထို့ကြောင့်။ သုသမာရဒ္ဓါတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်, အလွန်ငြိမ်းစေတတ်သောတရားတို့ကို ပြီးစေအပ်သ်အပ်ပြီးဟူ၍။ ဥစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(ပဌမ အဖွင့် အလို အားဖြင့် သု-သံ-အာရဒ္ဓါ-တို့ကို တွဲ၍ "သုသမာရဒ္ဓါ" ဟု ပြီးစေသည်။ "ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်" ဟု အနက်ရ၏။ သုသမန္တိ-

စသည်ဖြင့် ပြသော ဒုတိယဇာဖြင့် အလိုအားဖြင့် သမန္နာ့ သုသမကို ကောသိက်ပြု၍ သုသမာ-ဟု ပြီးစေသည်။ တဖန် ထိုသုသမာ ကို အာရဒ္ဓါနှင့် တွဲ၍ "သုသမာရဒ္ဓါ" ဟု ပြီးစေသည်။ "သမမည်သော ဗောဓိပေ ဥယတရားအပေါင်းနှင့် သုသမမည်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိအပ် ရအပ်ကုန်ပြီးသည်" ဟု အနက်ရ၏။ ပဌမအနက်ကို ဟောသော သုသမာရဒ္ဓါ-ပုဒ်နှင့် ဒုတိယအနက်ကို ဟောသော သုသမာရဒ္ဓါ-ပုဒ်တို့ကို တပေါင်းတည်း တွဲလျက် ကောသိက် ပြုပြီးလျှင် "သုသမာရဒ္ဓါ" ပုဒ်ပြီးသည်ဟု အဋ္ဌကထာဌ်ဖွင့်၏။အလွန်ပင် ဆန်းကြယ်လှပါပေ၏)။

အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာတိ ထွေ၊ ဟူသော ဤပါဠိဌ်၌။ ဒီဃံ အဿာသဝဝသေန၊ ရှည်သည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုရိမာ ပုဂိုမာ၊ ရှေးရှေးဌ်ဖြစ်သော အမှတ် သတိသည်။ ပရိဒိတာ၊ လေ့ကျက်အပ်သော ပရိစိတမည်၏။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော အမှာ် သတိသည်။ ဒနုပရိစိတာ၊ နောက်ထပ် ဆင့်၍ လေ့ကျက် အပ်သော အနုပရိစိတမည်၏။

(ရှည်သော ဝင်သက်ကို ရှုမှတ်ရာ၌ ပဌမ အမှတ်သတိက ပရိဒိတမည်၏။ ဒုတိယ အမှတ်သတိက အနုပရိစိတမည်၏။ ဇ ဖန် ဒုတိယအမှတ်သတိက ပရိဒိတမည်၏။ တတိယ အမှတ်သတိက အနုပရိစိတမည်ပြန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ရှေးရှေး အမှတ်သတိက ပရိစိတ မည်သည်၊ နောက်နောက် အမှတ်သတိက အနုပရိစိတ မည်သည် ဟု ဆိုလို၏)။

ဒီဃံ ပဿာသဝဝသေန၊ ရှည်သည်ဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုဂိုမာ ပုရိမာ၊ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော အမှတ်သတိသည်။ပရိစိတာ၊မည်၏။ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော အမှတ် သတိသည်။အနုပရိစိတာ၊မည်၏။ ရဿံ အဿာသသာသေန၊တိုသည်ဟု ဟောအပ် သောဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝဝသေန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-ဟု ဟော အပ်သောထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ သတိသည်။ ပရိစိတာ၊ မည်၏။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊သတိသည်။ အနုပရိစိတာ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သောဠသ ဝတ္ထုကာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အာနာပါနဿတိယေဝ၊ ဘို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းထောက်ဆသော အားဖြင့်။ ပရိစိတာ စေဝ၊(ရှေးကျသော အမှတ်သတိတို့က) လေ့ကျက်အပ်သော ပရိစိတမည်ကုန်သည်၎င်း။ အနုပရိစိတာစ၊ (နောက်ကျသော အမှတ်သတိ တို့က)ထပ်ဆင့်၍ လေ့ကျက်အပ်သော အနုပရိစိတမည်ကုန်သည်၎င်း။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ဆိုအပ်၏။

ယထာတိ ဧတ္ထ၊ ပဒေ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ယထတ္ထာ၊ ယထာသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့သည်။ ဝါ၊ မေဖောက်မပြန် မှန်သောအနက်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ အတ္တာဒမတ္ထော၊ မိမိ ကိုယ်ကို ဆုံးမခြင်းအနက်သည်။ ယထာတ္ထော၊ ယထာသဒ္ဒါ၏အနက်တည်း။ ဝါ၊မှန်သောအနက်တည်း။

(ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ-ဟူသော ပါဌ်၌ "မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမရန် ရည်ရွယ်သော အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် အာနာပါနဿတိကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏၊ ထိုအခြင်းအရာသည်ယထာသဒ္ဒါ၏ အနက်တခု ဖြစ်သည်ဟု" ယူအပ်၏။ အတ္တာသမထတ္ထ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင်။ ဤသို့ယူလျှင် ဤ၌ ပြသော ယထတ္ထ (၁၀) ပါး သည် "ယထာ၊ အကြင် အခြင်း အရာဖြင့်"ဟူသော ဒေသနာ အာကာရထဲမှာပင် အတွင်း

ဝင်သွားသောကြောင့် အနက်လည်း ရှင်း၏။သိလည်း သိလွယ်၏။ သို့သော် အဌကထာ၌ ဤယထတ္ထ သဘာဝအနက် (၁၀)ပါးက တခြား၊ယထာသဒ္ဒါ၏ ပကာရတ္ထကား တခြား ဟူ၍ရင်း၊ ထိုအနက် နှစ်မျိုးကို ဟောသော ယထာသဒ္ဒါ နှစ်ပုဒ်ကို ဧကသိက်ပြုသည် ဟူ၍ရင်း စာမျက်နှာ ၈၆-၌ ဖွင့်ပြထား၏)။

အတ္တသမထတ္ထော၊မိမိကိုယ်ကို ငြိမ်းအေးစေခြင်း အနက်သည်။ယထတ္ထော၊တည်း။ အတ္တပရိနိဗ္ဗာ ပနတ္ထော၊ မိမိ၌ ကိလေသာတို့ကို လုံးဝငြိမ်းစေခြင်း အနက်သည်။ အဘိညတ္ထော၊ အထူး သိခြင်း အနက်သည်။ပရိညတ္ထော၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းအနက်သည်။ ပဟာနတ္ထော၊ ပယ်ခြင်းအနက်သည်။ ဘာဝနတ္ထော၊ ပွါးစေခြင်းအနက်သည်။ သစ္ဆိ ကိရိယတ္ထော၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းအနက်သည်။သစ္စာ ဘိသမယတ္ထော၊ သစ္စာကို သိခြင်းအနက်သည်။ နိရောဓေ၊ မျုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ပတိဋ္ဌာပကတ္ထော၊ တည်စေခြင်း အနက်သည်။ယထတ္ထော၊ ယထာသဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ ဝါ၊ မှန်သောအနက်တည်း။

ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူသည်ကား။ ယော သော ဘဂဝါ၊ အကြင် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ သယမ္ဘူ၊ မိမိအလိုလိုဖြစ်တော်မူ၏။ အနာစရိယကော၊ ဆရာရှိတော်မမူ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားဘူးကုန်သော။ မေ္မသု၊ တရားတို့၌။ သာမံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။ တတ္ထ စ၊ ထိုသိအပ်သော သစ္စာ တို့၌လည်။ ဝါ၊ ထိုသို့သိရာ၌လည်း။ သဗ္ဗညုတံ၊ အလုံးစုံကို သိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏။ (အဌကထာ၌ ပါပုဏိ ကိုမူတည်၍ ဖွင့်သည်။) ဗလေသု စ၊ ဆယ်ပါးသော ညာဏ်တော်အားတို့၌လည်း။ ဝသီဘာဝံ၊ အစိုးရပိုင်နိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။

၁၆၂။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်သနည်း။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ဗုဇ္ဈိတာ၊ သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ဗောဓေတာ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။သဗ္ဗညုတာယ၊အလုံးစုံ (သောတရား)ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ၊အလုံးစုံ (သောတရား)ကို မြင်တော် မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊မည်တော်မူ၏။အနညနေယျတာယ၊သူတပါးက မသိစေအပ်ပဲ (မိမိ အလိုလို)သိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဝိသဝိတာယ၊အမျိုးမျိုးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ထွက်ပေါ်စေသောအားဖြင့် ပွင့်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ဗုဒ္ဓေါ၊မည်တော် မူ၏။ ခီဏာသဝသင်္ခါတေန၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အဖို့ကြောင့်။ ဝါ၊အာသဝေါကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော နိုးခြင်းကြောင့်။ဗုဒ္ဓေါ၊မည်တော်မူ၏။ ။(ပဌမ အနက်အလို ဘာဝပုဒ်ကြေသည်၊ဒုတိယအနက်အလို ဘာဝနှင့်ဗုဇ္ဈနနှစ်ပုဒ်ကြေသည်။) နိရုပလေပ သင်္ခါတေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိလူးလဲမှုကင်းသော အဖို့ကြောင့်။ ဝါ၊တဏှာဒိဋ္ဌိလူးလဲမှုကင်းခြင်းဟု ဆိုအပ် သောညာဏ်မျက်စိ ပွင့်ခြင်း နိုးခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဧကန္တဝီတရာဂေါ၊ စင်စစ် ရာဂကင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဧကန္တဝီတဒေါသော၊ စင်စစ်ဒေါသကင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ဧကန္တဝီတမောဟော၊ စင်စစ်မောဟကင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ မည်တော်မူ၏။ဧကန္တနိက္ကိလေသော၊ စင်စစ် ကိလေသာကင်းတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဧကာယနမဂ္ဂံ၊

တကြောင်းတည်းသော နိဗ္ဗာန်ခရီးကို။ ဂတော၊ သွားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ အနုတ္တရံ၊ အလွန်အကဲမရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ မှန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိသော ဘုရားညာဏ်ကို။ ဧကော၊ သိစေသူမရှိပဲ တပါးတည်း။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ အဗုဒ္ဓိဝိဟတတ္တာ၊ မသိမှုမောဟကို ပယ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘတ္တာ၊ သိမှုညာဏ်ကိုရခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူသော။ ဧတံ နာမံ၊ ဤအမည်သည်။ မာတရာ၊ အမိသည် နကတံ၊ ပြုအပ်, မှည့်အပ်သည်မဟုတ်။ ပိတရာ၊ အဖသည်။ နကတံ၊ ပြုအပ်,မှည့်အပ်သည်မဟုတ်။ ဘာတရာ၊ အစ်ကိုသည်။ နကတံ၊ မဟုတ်။ ဘဂိနိယာ၊ အစ်မသည်။ နကတံ၊ မဟုတ်။မိတ္တာ မစ္စေဟိ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။ ဝါ၊ မိတ်ဆွေကျေးကျွန်တို့သည်။(အမစ္စာ ဘစ္စာ-ဤအဌကထာ အရ ဒုတိယအနက်ပြန်သည်။) နကတံ၊ မဟုတ်။ ညာတိသာလောဟိတေဟိ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း တို့သည်။ နကတံ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ နကတံ၊ မဟုတ်။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ နကတံ၊ ပြုအပ် မှည့်အပ်သည်မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူသော။ ယဒိဒံ နာမံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ နာမံ၊ ဤအမည်သည်။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်အရပ်၌။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ အလုံးစုံကိုသိသော သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရသည်နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ညာဏ်ဖြင့် ပြီးစီး ထင်ရှားသော အမည်ပေတည်း။ သစ္ဆိကာ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းဖြင့် ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ အမည်ပညတ်တော်ပေတည်း။

ဒေသိတာတိဧတ္ထ၊ ဒေသိတာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အတ္တဒမတ္ထော၊ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမခြင်း အနက်ဟူသော။ ယထတ္ထော၊ ယထာသဒ္ဒါ၏အနက်ကို။ ဝါ၊ မှန်သောအနက်ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏။ ။[အတ္တသမထတ္ထော-စသည်၌ အနက် ထင်ရှားပြီ။]

သောတိ၊ သော-ဟူသည်ကား။ ဂဟဋ္ဌော ဝါ၊ လူသည်သော်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ လောကောတိဧတ္ထ၊ လောကော ဟူသောပုဒ်၌။ ခန္ဓလောကော၊ ခန္ဓာလောကသည်ဝင်း။ ဓာတုလောကော၊ ဓာတုလောက-သည်ဝင်း။ အာယတနလောကော၊ အာယတနလောကသည်ဝင်း။ ဝိပတ္တိဘဝလောကော၊အပါယ် လေးပါးဟူသော ဝိပတ္တိဘဝလောကသည်ဝင်း။ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ အပါယ်လားကြောင်း ကံဟူသော ဝိပတ္တိသမ္ဘဝလောကသည်ဝင်း။ သမ္ပတ္တိဘဝလောကော၊ သုဂတိဘဝဟူသော သမ္ပတ္တိဘဝလောကသည်ဝင်း။ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ သုဂတိရောက်ကြောင်း ကံဟူသော သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကသည်ဝင်း။ (လောကော၊ လောကမည်၏။) လောကော၊ လောကသည်။ ဧကော၊ တပါးသာတည်း။ (ကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူ။)အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အာဟာရလျှင် တည်ကြောင်းရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ပေတည်း။ပ။လောကာ၊ လောကတို့သည်။ အဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ (ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူ။) အဌာရသဓာတုယော၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ပေတည်း။

ပဘာသေတီတိဧတ္ထ၊ ပဘာသေတိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။အတ္တဒမတ္ထတ္ထံ၊ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမခြင်း အနက်ဟူသော။ ယထတ္ထံ၊ ယထာသဒ္ဒါ၏အနက်ကို။ ဝါ၊ မှန်သောအနက်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ၊

ထိုးထွင်း၍သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဣမံ လောကံ၊ ဤခန္ဓာအစရှိသော လောကကို။ သြဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းစေ၏။ ဘာသေတိ၊ တောက်ပစေ၏။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပ စေ၏။ပ။နိရောဓေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပကတ္ထံ၊ ဟူသော။ ယထတ္ထံ၊ ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ဣမံ လောကံ၊ ကို။ သြဘာသေတိ၊ ၏။ ဘာသေတိ၊၏။ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၏။

အဗ္ဘာမုတ္တောဝ စန္ဒိမာတိဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠ်၌။ အဗ္ဘာယထာ၊ တိမ်တိုက်ကိုကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။စန္ဒော ယထာ၊ လကိုကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အရိယဉာဏံ၊ အရိယဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ စန္ဒိမာဒေဝပုတ္တောယထာ၊ လနတ်သားကိုကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တောလွတ်သော။ မဟိကာ၊ ဆီးနှင်းမှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ဓူမရဇာ၊မီးခိုးမြူမှ၊ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ ရာဟုဂဟဏာ၊ ရာဟုဖမ်းခြင်းမှ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒော၊ လသည်။ဘာသတေ ယထာ စ၊ထွန်းလင်းသကဲ့သို့ဌင်း။တပတေ ယထာ စ၊တောက်ပသကဲ့သို့ဌင်း။ ဝိရောစတေ ယထာ စ၊ တင့်တယ်သကဲ့သို့ဌင်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ လွတ်သည်ဖြစ်၍။ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်းထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ဝိရောစတေ စ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဗ္ဘာမုတ္တောဝ စန္ဒိမာတိ၊ စန္ဒိမာ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ကား။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ဝေါဒါနေ ဉာဏာနိ၊ ဝေါဒါန ဉာဏ်တို့တည်း။

စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဝေါဒါနဉာဏနိဒ္ဒေသော၊ ဝေါဒါနဉာဏ်တို့ကို
အကျယ်ပြရာအပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဘာဏဝါရော၊ တကြိမ်ရွတ်စာ အပိုင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅-သတောကာရိဉာဏနိဒ္ဒေသ

၁၆၃။ ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ သတောကာရိဿဉာဏာနိ၊ သတောကာရိဉာဏ်တို့သည်။ ဝါ၊ အမှတ်သတိပြုသူ၏ဉာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။

ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ သော်ဌင်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ သော်ဌင်း။ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်ဌင်း။ ပလ္လင်ံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတ္တာ၊ ခွေ၍။ ကာယံ၊ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထားရှ်။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှူ။ သတိံ၊ အမှတ်သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။ သော၊ ထိုသို့ ထိုင်ပြီးသော ရဟန်းသည်။ သတောဧဝ၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ဝါ၊ မှတ်ရှုသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ (သရတီတိ သတော၊ ဝစနတ္ထ။) အဿသတိ၊ဝင်သက်ရှူ၏။ (ဝင်သက် ရှိုက်၏-ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။) သတောဧဝ၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ မှတ်ရှုသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်၏။

(ထုက်သက်ရှု၏-ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။ ထုက်သက်ရှုထုတ်၏-ဟု ပြန်လျှင် သာ၍ ရှင်းလင်း၏။သို့သော်"ရှုသည် ရှိက်သည်"ဟူသော စကားနှစ်လုံးမှာ ကွဲ၍ သုံးသောအခါ၌ ဝင်သက်နှင့် ထုက်သက်ကိုပင် အစဉ်အတိုင်း ရည်၍ ပြောသော စကားလုံးများ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဝင်သက်၌ "ရှုသည်"ဟူသော စကားလုံးကဲ့သို့ ထုက်သက်၌လည်း အလားတူ မြန်မာစကားလုံး သီးခြားရှိသင့်သောကြောင့်၎င်း ဤ၌ ၎င်းကို "ရှိက်"၏ ဟု ဖော်ပြလိုက်သည်)။

ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အာဿသန္တော၊ ဝင်သက်ရှုသည်ရှိသော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အာဿသာမီတိ၊ ရှုသည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်သော ဝင်သက်ကိုမူလည်း။ အာဿသန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော ဝင်သက်ကို။ အာဿသာမီတိ၊ ရှုသည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏-ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။) ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ပဿသန္တော၊ ထုက်သက်ရှိက်သည်ရှိသော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ ပဿသာမီတိ၊ ရှိက်သည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (၁) ရဿံ ဝါ၊ တိုစွာမူလည်း။ အာဿသန္တော၊ဝင်သက်ရှုသည်ရှိသော်။ ရဿံ၊ တိုစွာ။ အာဿသာမီတိ၊ ရှုသည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (ရဿံ ဝါ၊ တိုသော ဝင်သက်ကိုမူလည်း။ အာဿသန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ရဿံ၊တိုသော ဝင်သက်ကို။ အာဿသာမီတိ၊ ရှုသည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏ ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။) ရဿံ ဝါ၊ တိုစွာမူလည်း။ ပဿသန္တော၊ ထုက်သက်ရှိက်သည်ရှိသော်။ ရဿံ၊ တိုစွာ။ ပဿသာမီတိ၊ ရှိက်သည်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (၂) သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်း (ကာယ) ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်ရှားစေလျက်။ အာဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ထုက်သက်အပေါင်း (ကာယ) ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထင်ရှားစေလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ထုက်သက်ရှိက်အံ့။ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။ (၃)။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အရှုပြင်း၍ ရှုနှုန်ရင်းသော ဝင်သက်ဟူသော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အာဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အရှိုက်ပြင်း၍ ရှုနှုန်ရင်းသော ထုက်သက်ဟူသော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ထုက်သက်ရှိက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၄)

ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ ပီတိကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လျက်။ အာဿသိဿာမိ၊ ရှုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိက်အံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၁)။ ။သုခပဋိသံဝေဒီ၊ သုခကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လျက်။ အာဿသိဿာမိ၊ ရှုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၂)။ ။စိတ္တသင်္ခါရ ပဋိသံဝေဒီ၊ သညာ, ဝေဒနာဟူသော စိတ္တသင်္ခါရကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လျက်။ အာဿသိဿာမိ ရှုအံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိက်အံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၃)။ ။စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ရှုနှုန်ရင်းသော စိတ္တသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အာဿသိဿာမိ၊ ရှုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၄)

စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ စိတ်ကို ထင်ရှားစေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၁)။ ။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ-အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ ။အဿသိဿာမိ၊ရှူအံ့။ပ။ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ဣတိ၊သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၂)။ ။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ အာရုံ၌ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထားသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ထားလျက်။ ။အဿသိဿာမိ၊ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၃)။ ။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လွတ်စေလျက်။ ။အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၄)

အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲဟု ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မမြဲဟု ရှုလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၁)။ ။ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ။အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၂)။ ။နိရောဓာနုပဿီ၊ ချုပ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ဝါ၊ ချုပ်စေလျက် ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ (၃)။ ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန် စွန့်လွှတ် စေလွှတ်လျက် ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ ရှူအံ့။ပ။ ပဿသိဿာမိ၊ ရှိုက်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါ၊ ကျင့်၏။ (၄)

၁၆၄။ ဣဓာတိ၊ဣဓ-ဟူသည်ကား။ဣမိဿာ ဒိဋ္ဌိယာ၊ဤအမြင်၌။ဣမိဿာခန္တိယာ၊ဤအလိုဌ်။ ဣမိဿာရုစိယာ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း၌။ဣမသ္မိံ အာဒါယေ၊ ဤအယူ၌။ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ၊ဤတရား၌။ ဣမသ္မိံ ဝိနယေ၊ ဤဝိနည်း၌။ဣမသ္မိံ ဓမ္မ ဝိနယေ၊ဤဓမ္မဝိနယ၌။ဣမသ္မိံ ပါဝစနေ၊ဤမြတ်စွာဘုရား စကားတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယေ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်၌။ ဣမသ္မိံ သတ္ထုသာသနေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓာတိ၊ ဣဓ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘိက္ခူတိ၊ ဘိက္ခု ဟူသည်ကား။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော ဝါ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်သော်လည်းဖြစ်သော။ သေက္ခော ဝါ၊ သေက္ခ သော်လည်းဖြစ်သော။ အကုပ္ပဓမ္မော၊ မပျက်သော သဘောရှိသော။ အရဟာ ဝါ၊ ရဟန္တာ သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အရညန္တိ ဧတ္ထ၊ အရညံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဣန္ဒခီလာ၊ တံခါးခုံမှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဝါ၊ အပဖြစ်သော။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်ဌာနသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောအရပ်သည်။ အရညံ၊ အရညမည်၏။ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ရုက္ခမူလံ-ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်သစ်ပင်ရင်းအရပ်၌။ ဘိက္ခုနော၊ရဟန်း၏။ မဉ္ဇော ဝါ၊ညောင်စောင်းသော်လည်းဖြစ်သော။ ပီဌံ ဝါ၊ အင်းပျဉ်သော်လည်းဖြစ်သော။ဘိသိ ဝါ၊ဘုံလျှိုသော်လည်းဖြစ်သော။ တဋ္ဌိကာ ဝါ၊ ဖျာအခင်းသော်လည်းဖြစ်သော။ စမ္မခဏ္ဍော ဝါ၊ သားရေပိုင်း အခင်းသော်လည် ဖြစ်သော။တိဏသန္ထရော ဝါ၊မြက်အခင်းသော်လည်းဖြစ်သော။ပဏ္ဏသန္ထရော ဝါ၊သစ်ရွက်အခင်းသော်လည်းဖြစ်သော။ ပလာလသန္ထရော ဝါ၊ ကောက်ရိုးအခင်းသော်လည်းဖြစ်သော၊ အာသနံ၊နေရာကို။ ပညတ္တံ၊ ခင်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်းအရပ်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စက်မတိ ဝါ၊ စက်ဖိုမူလည်းသွား၏။တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ရပ်မူလည် ရပ်၏။နိသီဒတိ ဝါ၊ထိုင်မူလည်းထိုင်၏။ သေယျံ ဝါ၊အိပ်ခြင်းကိုမူလည်း။ ကပေ္ပတိ၊ ပြု၏။ (တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းမည်၏။) သုညန္တိ၊သုညံ-

ဟူသည်ကား။ (ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်။) ဂဟဋ္ဌေဟိ ဝါ၊ လူတို့နှင့်ငှင်း။ ပဗ္ဗဇိတေဟိ ဝါ၊ ရဟန်းတို့နှင့်ငှင်း။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူနှင့်။ အနာကိဏ္ဏံ၊ မပြွမ်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ (တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ သုညံ၊ မည်၏။) အဂါရန္တိ၊အဂါရံ-ဟူသည်ကား။ ဝိဟာရော၊ နှစ်ဘက်စောင်းမိုးသော ကျောင်းငှင်။ အစုယောဂေါ၊ တဘက်စောင်းမိုးသော ကျောင်းငှင်း။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်ရှည်ငှင်း။ ဟမ္မိယံ၊ပြာသာဒ်ဦးပြည်းငှင်း။ ဂုဟာ၊လိုဏ်ခေါင်ငှင်း။ (ဣတိ ဣမေ၊ဤသည်တို့တည်း။) နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာတိဧတ္ထ၊ဟူသောဤပုဒ်တို့၌။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတ္ဝာ၊ ခွေ၍။နိသိန္နော၊ထိုင်နေသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ၊ဟူသောဤပုဒ်တို့၌။ သုပဏိဟိတော၊ ကောင်းစွာထားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ကာယော၊ကိုယ်သည်။ ဥဇုကော၊ ဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍။ဌိတော၊တည်သည်၊ဟောတိ၊၏။ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာတိဧတ္ထ၊ဟူသောဤပုဒ်တို့၌။ ပရိတိ ဧသောသဒ္ဒေါ၊ ပရိ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ မုခန္တိ ဧသော သဒ္ဒေါ၊ မုခံ-ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှထွက်သွားခြင်အနက်ရှိ၏။ သတိတိဧသော သဒ္ဒေါ၊ သတိ-ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁၆၅။ သတောဝ အဿသတိ သတောဝ ပဿသတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ဗာတ္တိံ သာယ အာကာရေဟိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။သတော၊အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊အမှတ်ရလျက်။ (သရတီတိ သတော၊ ဝစနတ္ထ။) ကာရီ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်,တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနတော၊ သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အား။ သတိ၊သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ အာရုံ၌ကပ်၍တည်သည်။ ဝါ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဥာဏေန၊ ထိုဥာဏ်ဖြင့်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လျက်။ ကာရီ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟုဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနတော၊ ၏။ ဝါ၊အား။ သတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ထင်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဥာဏေန၊ ဖြင့်။ သတော၊ အမှတ်ရလျက်။ ကာရီ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရဿံ အဿာသဝသေန၊ တိုစွာဟုဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ရဿံ ပဿာသဝသေန၊ တိုစွာဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ် အားဖြင့်။ပ။ သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီအဿာသဝသေန၊ အစ အလယ် အဆုံး အသုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်ရှားစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန၊ အရှူပြင်း၍ ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန၊ ပီတိကိုထင်ရှား စေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန၊ သုခကိုထင်ရှားစေသည်ဟု ဟောအပ်သောဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီအဿာသဝသေန၊ စိတ္တသင်္ခါရကိုထင်ရှားစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿာသဝသေန၊ စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေသည်ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝသေန၊ စိတ်ကို ထင်ရှားစေသည်ဟု ဟောအပ်သော

၀င်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ဒုဘိပွမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသ၀သေန၊ စိတ်ကို ရှင်လန်း၀မ်းမြောက်စေသည်ဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသ၀သေန၊ စိတ်ကို အညီအညွတ်ကောင်းစွာထားသည်ဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ၀ိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသ၀သေန၊ စိတ်ကိုလွတ်စေသည်ဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။အနိစ္စာနုပဿီ အဿာသ၀သေန၊အနိစ္စာနုပဿီ ဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ၀ိရာဂါနုပဿီအဿာသ၀သေန၊ ၀ိရာဂါနုပဿီဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ နိရောဓာနုပဿီ အဿာသ၀သေန၊ နိရောဓာနုပဿီ ဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသ၀ဒသေန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီဟု ဟောအပ်သော ၀င်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသ၀သေန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီဟုဟောအပ်သော ထုက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်၌။ ကေဂ္ဂတံ၊ ဆိုအပ်သော။ အ၀ိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနတော၊ ၏။ ၀ါ၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ ၀ါ၊ အမှတ်ရလျက်။ ကာရီ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဌမစတုက္ကနိဒ္ဒေသ

၁၆၆။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသန္တော၊ ၀င်သက်ရှူသည်ရှိသော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသာမီတိ၊ ရှူသည်ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ ပဿသန္တော၊ ထုက်သက်ရှိုက်သည်ရှိသော်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ ပဿသာမီတိ၊ ရှိုက်သည်ဟူ၍။ ကထံ၊အဘယ်သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်းဟူမူကား။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ အဿာသံ၊ ၀င်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ အမှုန့်ဟုဆိုအပ်သောရှည်သောကာလ၌။၀ါ၊ရှည်သောအဖို့၌။(နောက်အနက်၀ိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာအဖုဒ်) အဿသတိ၊ရှူ၏။ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ပဿာသံ၊ ထုက်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊၌။ပဿသတိ၊ရှိုက်၏။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ၀င်သက်ထုက်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ၌။ အဿသတိပိ၊ ရှူလည်းရှူ၏။ ပဿသတိပိ၊ ရှိုက်လည်း ရှိုက်၏။ ဒီဃံ၊ရှည်သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ၀င်သက်ထုက်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ၌။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ၀င်သက်ထုက်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ၌။ အဿသတိပိ၊ ရှူလည်းရှူ၏။ ပဿသတိပိ၊ ရှိုက်လည်း ရှိုက်၏။ ဒီဃံ၊

ရှူ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ ပဿသတိ၊ ရှိုက်၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ အဿသတိပိ၊ ရှူလည်းရှူ၏။ ပဿသတိပိ၊ ရှိုက်လည်းရှိုက်၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသခ်ါတေ၊ ၌။ အဿသတောပိ၊ ရှူသော ယောဂီအားငင်း။ ပဿသတောပိ၊ ရှိုက်သောယောဂီအားငင်း။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ ဝါ။ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ ပကတိ ဝင်သက်ထွက်သက်မှ။

(ဤတွင် ပါဠိစာအုပ်၌ ပိသဒ္ဒါပိုသည်၊ ပေါင်းဆည်းစရာလည်းမရှိ၊ အထက်ရဿံဝါရ၌လည်း ငင်းပိသဒ္ဒါ မရှိ၊ ယိုးဒယားမူ၌ လည်း မရှိ၊ ထို့ပြင် ဤ၌ နိဂ္ဂဟိတန္တနှင့်ရှိသော ဒီဃံ ပုဒ်ကိုလည်း အထူးသတ်ပြုသင့်၏)။

ဝိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါ၏။ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်၍ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ တည်၏။ (လည်၍ဖြစ်၏လည်းဟူ)။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာသည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ ဝါ၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့သည်။ ကာယော၊ ကာယမည်၏။ (ဤ၌လည်း ဒီဃံ ပုဒ်မှာ နိဂ္ဂဟိတန္တနှင့် ရှိပြန်သဖြင့် အဿာသပဿာသာ ပုဒ်၏ တုလျာဓိကရဏဝိသေသန မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် "ဒီဃံ ဝါ အဿာသန္တော" စသည်တို့၌လည်း ငင်းကိုကြိယာဝိသေသန-ဟု ယူခြင်းသာလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။) ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သောသဘောသည်။ ဝါ၊ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သတိ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ကာယော၊ ကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏ကပ်၍တည်ရာ (ထင်ရာ) ဖြစ်သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာန မည်၏။ နော သတိ၊ သတိ မမည်။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌာနဥေဝ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်တတ် (ထင်တတ်)သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း မည်၏။ သတိ စ၊ သတိလည်း မည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ကာယံ၊ ထိုဝင်သက်ထွက်သက် အပေါင်းကာယကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿနာသတိ ပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်ဟု ရှုသော သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁၆၇။ အနုပဿတီတိဧတ္တ၊ ၌။ တံ ကာယံ၊ ထိုကာယကို။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အနုပဿတိ၊ ရှုသနည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ ဒုက္ခတော။ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သုခတော၊ ချမ်းသာဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် မပျော်မွေ့။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ နိရောဓေတိ၊ ရာဂကိုချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊မဖြစ်စေ။ ။တနည်း၊ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်သည်ဟု နှလုံးသွင်း၏။ နော သမုဒေတိ၊ ဖြစ်သည်,ကြီးပွါးသည်ဟု နှလုံးမသွင်း။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မယူ, လက်မခံ။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ နိစ္စသည်၊ မြဲသည်ဟု ထင်သော အမှတ်သညာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏, ကင်းပျောက်စေ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿန္တော၊ သော်။ သုခသည်၊ ချမ်းသာဟု

ထင်သောအမှတ်သညာကို။ ပဇာတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ အနုပဿနော၊ သော်။ အတ္တသညံ၊ အတ္တဟု ထင်သော အမှတ်သညာကို။ ပဇာတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒနော၊ငြီးငွေ့သည်ရှိသော်။ နန္ဒိံ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းကို။ ပဇာတိ၊ ၏။ ဝိရဇ္ဇနော၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသည် ရှိသော်။ ရာဂံ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ ပဇာတိ၊ ၏။ နိရောဓေနော၊ ချုပ်စေသည်ရှိသော်။ သမုဒယံ၊ ရာဂဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇာတိ၊ ၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇနော၊ စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော်။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်း, လက်ခံခြင်းကို။ ပဇာတိ၊ ပယ်၏, ကင်းပျောက်စေ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံ ကာယံ၊ ထိုကာယကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။

ဘာဝနာတိတ္တော၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဘာဝနာ၊ တို့သည်။ စတသော၊ လေးပါး တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အမျင်းချင်း မလွန်သောသဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းငှင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းငှင်း။ တဒုပဂဝိရိယ ဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုအနတိဝတ္တန, ကေရသသဘောတို့အား သျော်သော ဝီရိယကို ဆောင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ၎င်း။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲထုံစေသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ၎င်းတည်း။ ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း, တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနတော၊ သိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည် ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သညာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဒိဘာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝိဒိဘာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်ကုန်သနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်သနည်း။ ဝေဒနာယ၊၏။ ဥပပါဒေါ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊အဘယ်သို့လျှင်။ ဝိဒိတော၊ထင်ရှားသည်။ ဟောဘိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊၏။ ဥပပါဒေါ၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိဒိတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကံ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ဣတိ၊ဤသို့၊ပ။ ဖဿသမုဒယာ၊ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊၏။ ဥပပါဒေါ၊သည်။ဝိဒိတော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ဖြစ်ပေါ်ခြင်း လက္ခဏာကို။ ပဿတောပိ၊ ရှုမြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ဝေဒနာယ၊၏။ဥပပါဒေါ၊သည်။ ဝိဒိတော၊

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊ ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂိဒိတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေဒနာယ၊၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သျှင်။ဝိဒိတံ၊သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သန့်း ။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခယတုပဋ္ဌာနံ၊ ကုန်ဆုံးသွားသည်ဟုထင်ခြင်းသည်။ ဝိဒိဘံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။မနသိကရောတော၊အား။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟု ထင်ခြင်းသည်။ ဝိဒိတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟု။ မနသိကရောဟော၊အား။ သုညတုပဋ္ဌာနံ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်ဟုထင်ခြင်းသည်။ ဝိဒိဘံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဒိတံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။

ဝေဒနာယ၊၏။ အတ္ထဂ်မော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊အဘယ်သို့သျှင်။ ဝိဒိတော၊ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ဤတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊၏။ တဏှာနိရောဓာ၊ တဏှာ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။ ကမ္မနိရောဓာ၊ ကံ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပ။ ဖဿနိရောဓာ၊ဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊၏။အဿာဒေါ၊ သည်။ ဝိဒိတော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းလက္ခဏာကို။ပဿတောပိ၊ အားလည်း။ ဝေဒနာယ၊၏။ အတ္ထဂ်မော၊သည်။ ဝိဒိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာယ၊၏။ အတ္ထဂ်မော၊သည်။ ဝိဒိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝိဒိဘာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဿတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သည်ရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ ။[ဝေဒနာဝါရနှင့်တူပြီ]။

ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ပ။ ဝိတက္ကာနံ၊ဝိတက်တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဒိတော၊ ထင်ရှားသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိတက္ကသမုဒယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝိတက္ကာနံ၊တို့၏၊ ဥပ္ပါဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။[ဝေဒနာဝါရနှင့်တူပြီ။]ဧဝံ၊ဤသို့။ ဝိတက္ကာ၊ဝိတက်တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။အဿတ္ထံ၊ချုပ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁၆၈။ ဒီဃံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနန္တော၊ သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။

ဣန္ဒြိယာနိ၊ဣန္ဒြေတို့ကို။သမောဓာနေတိ၊ပေါင်း၏။ ။(အာရုံ၌ ထား၏၊ တည်စေ၏ ဟူ၍လည်း ပြန်အပ်၏။ အဋ္ဌကထာ၌ အာရမ္မဏံ-ဟု ဒုတိယန္တနှင့်ရှိသည်မှာ မသင့်။ “အာရမ္မဏေ ဌပေတိ၊ အာရမ္မဏေ ပတိဋ္ဌာပေတီတိ ဝါ အတ္ထော”ဟု ရှိသင့်၏။သို့မှ “အာရမ္မဏေ သမောဓာနေတိ” ဟူသောအဖွင့် ပါဠိနှင့် ညီမည်။) ဂေါစရဋ္ဌ၊ ကျက်စားရာကိုလည်း။ပဇာနာတိ၊ သိ၏။သမတ္ထဋ္ဌ၊ညီမျှခြင်းသဘောနှင့် ညီမျှခြင်း၏ အကျိုးကိုလည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။

(ဤဥဒ္ဒေသအရာ၌ ပါဠိစာအုပ်တွင် ပြထားသော ပေယျာလမှာ ရှေး၌ မပြရသေးသော ဝါကျများဖြစ်သောကြောင့် မသင့်လျော်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို ပြလတ္တံ့သော နိဒ္ဒေသ စကားရပ်မှ ယူ၍ ဖော်ပြဦးအံ့။ ။ဗလာနိ သမောဓာနေတိ၊ဂေါစရဋ္ဌ ပဇာနာတိ၊ သမတ္ထဋ္ဌ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတိ၊ ဂေါစရဋ္ဌ ပဇာနာတိ၊သမတ္ထဋ္ဌ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ မဂ္ဂံ သမောဓာနေတိ၊ ဂေါစရဋ္ဌ ပဇာနာတိ၊ သမတ္ထဋ္ဌ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ဤသို့ အပြည့်အစုံပင် ပါဠိစာအုပ်၌ ဖော်ပြလျက် ရှိသင့်၏)။

ဗလာနိ၊ ဇိုလ်တို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ပ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ပ။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်မည်သော မဂ္ဂင်တရားကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ပ။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ဂေါစရဋ္ဌ၊ ကျက်စားရာကိုလည်း။ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သမတ္ထဋ္ဌ၊ကိုလည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။

ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီတိ ဧတ္ထ၊ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတိ- ဟူသောပါဠိ၌။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်းသနည်း။ အဓိမောက္ခ-ဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအား ဖြင့်။ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။သမောဓာနေတိ၊ပေါင်း၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဤဣန္ဒြေတို့ကို။ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဝေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဂေါစရဋ္ဌ ပဇာနာတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ အာရမ္မဏံ၊ အကြင် အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုအာရုံသည်။ တဿ၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂေါစရံ၊ ကျက်စားရာတည်း။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ဂေါစရံ၊ အကြင်ကျက်စားရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုကျက်စားရာသည်။တဿ၊၏။အာရမ္မဏံ၊အာရုံဘည်း။ပဇာနာတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ။(ပဇာနာတီတိ၊သိတတ်၏ ဟူသည်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဤသို့လည်း ပြန်သင့်၏။) ပဇာနနာ၊ သိခြင်းသည်။ ပညာ၊ ပညာတည်း။

သမန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာရမ္မဏဿ၊ သခ်ါရအာရုံ, နိဗ္ဗာန်အာရုံသို့။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကပ်၍ တည်သောသတိသည်။ သမံ၊ ညီမျှစေတတ်သောကြောင့် သမမည်၏။ စိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်စိတ်၏။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘာဝိသည်။ သမံ၊ သမမည်၏။ စိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကည်ရာဖြစ်သော သခ်ါရအာရုံ, နိဗ္ဗာန်အာရုံသည်။ သမံ၊ သမမည်၏။ စိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်စိတ်၏။ ဓေါဒါနံ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ သမံ၊ သမမည်၏။

အတ္ထောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌော၊ ဝိပဿနာ၏ အပြစ်မရှိခြင်း သဘောတည်း။ နိက္ကိလေသဋ္ဌော၊မင်၏အညစ်အကြေးကင်းခြင်းသဘောတည်း။ဝေါဒါနဋ္ဌော၊ဖိုလ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း သဘောတည်း။ ပဓမဋ္ဌော၊နိဗ္ဗာန်၏မြတ်သော သဘောတည်း။ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ဟူသည်ကား။အာရမ္မ-ဏဿ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌံ၊ ကပ်၍ တည်သော သတိသဘောကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌံ၊မပျံ့လွင့်ခြင်းသမာဓိသဘောကို။ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊သိ၏။စိတ္တဿ၊၏။အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌံ၊ တည်ရာဖြစ်သောသခ်ါရအာရုံ, နိဗ္ဗာန်အာရုံသဘောကို။ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊သိ၏။ စိတ္တဿ၊၏။ ဝေါဒါနဋ္ဌံ၊ဖြူစင်ခြင်းသဘောကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဗလာနိ သမောဓာနေတီတိဇတ္ထ၊ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်တို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်းသနည်း။ အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ ဝီရိယဗလံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ပမာဒေ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သတိဗလံ၊ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏၊ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမာဓိဗလံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊အားဖြင့်။ပညာဗလံ၊ကို။သမောဓာနေတိ၊၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဣမာနိ ဗလာနိ၊ဤဗိုလ်တို့ကို။ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊၌။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဗလာနိ သမောဓာနေတီတိ၊ ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။[ဂေါစရဥ္ဇ ပဇာနာတီတိ-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတီတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၌။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်းသနည်း။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဝိစယဋ္ဌေန၊ စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗော-ဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယသမ္ဗော-ဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဖရဏဋ္ဌေန၊ ပျံ့နှံ့စေခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဥပသမဋ္ဌေန၊ ငြိမ်းခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊၏။ ပဋိသခ်ါနဋ္ဌေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ တို့ကို။ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ဤဘခုတည်းသောအာရုံ၌။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သမောဓာနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။[ဂေါစရဥ္ဇပဇာနာတီတိ စသည်၌တူပြီ]။

မဂ္ဂံ သမောဓာနေတီတိဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။သမော-ဓာနေတိ၊ပေါင်းသနည်း။ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ရှေးရှူတင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသုက်ပ္ပံ၊ ကို။ သမောဓာ-နေတိ၊ ၏။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသဘော အားဖြင့်။ သမ္မာဝါစံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဝေါ-ဒါနဋ္ဌေန၊ ဖြူစင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာအာဇီဝံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါယာမံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းထင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသတိံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေ-

ပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိံ၊ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ မဂ္ဂံ သမောဓာနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။ [ဂေါစရဥ ပဇာနာတီတိစသည်၌တူပြီ]။

ဓမ္မေ သမောဓာနေတီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကထံ၊အသို့လျှင်။ဓမ္မေ၊တို့ကို။ သမောဓာ-နေတိ၊ နည်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။သမော ဓာနေတိ၊ ၏။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဗလာနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေ-တိ၊ ၏။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဌမှထွက်သွားခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သမောဓာနေ-တိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဒဟနဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံကြောင်း ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊၏။ တထဋ္ဌေန မဖောက်မပြန်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။သစ္စံ၊သစ္စာကို။သမောဓာနေတိ၊၏။ အဝိက္ခေ-ပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သမထံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဧကရသဋ္ဌေန တူ သောကိုစွရှိသောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ အနတိ-ဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းကို မလွန်သောသဘောအားဖြင့်။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သောသမာဓိ ပညာကို။သမောဓာနေတိ၊ပေါင်း၏။သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။သီလဝိသုဒ္ဓိံ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ စိတ္တ-ဝိသုဒ္ဓိံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ဝိမုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိမောက္ခံ၊ ဝိမောက္ခကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအား ဖြင့်။ဝိဇ္ဇံ၊ ဝိဇ္ဇာကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ခယေညာဏံ၊ ခယညာဏ်ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဋ္ဌေန၊ တဖန်ငြိမ်းစေသောသဘောအားဖြင့်။ အနုပ္ပါ ဒေ ညာဏံ၊ ဖိုလ်ညာဏ်ဟူသော အနုပ္ပါဒညာဏ်ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ မူလဋ္ဌေန၊ မူလအကြောင်း ရင်းသဘောအားဖြင့်။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ကြောင်း သဘော အားဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ ပေါင်းဆုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဖဿံ၊ ဖဿကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ သမောသရဏဋ္ဌေန၊ စုဝေးရာ သဘောအားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ပမုခဋ္ဌေန၊ အကြီးအမှူး သဘော အားဖြင့်။ သမာဓိံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရခြင်းသဘော အားဖြင့်။ သတိံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ တတုတ္တရဋ္ဌေန၊ ထိုထိုတရားထက်လွန်မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ သာရဋ္ဌေန၊ မြတ်သော သဘော အားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိံ၊ ကို၊ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးသဘော အားဖြင့်။ အမတောဂဓံ၊ အမြိုက်သို့သက်ဝင်သော။ ဝါ၊ သက်ဝင်၍ တည်ရာအမြိုက်တရားဖြစ် သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ တရားတို့ကို။ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မေ

သမောဓာနေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ။[ဂေါစရဇ္ဈ ပဇာနာတီတိ-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္တဇ္ဈ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၁)

၁၆၉။ ရဃံ၊ တိုစ္စာ။ အဃသန္တော၊ ဝင်သက်ရှူသည်ရှိသော်။ ရဃံ၊ တိုစ္စာ။ အဃသာ-မီတိ၊ ရှူသည်ဟူ၍၊ ကထံ၊ အဘိယ်သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ရဃံ၊ ဗ်ုစ္စာ။ ပဃ-သန္တော၊ ထွက်သက်ရှိက်သည်ရှိသော်။ ရဃံ၊ တ်ုစ္စာ။ ပဃသာမီတိ၊ ရှိက်သည်ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ဣတ္တရဟု ဆိုအပ်သော တိုသောကာလ၌။ ဝါ၊ တ့ိသောအဖို့၌။ အဃသတိ၊ ရှူ၏။ ရဃံ၊ တိုသော။ ပဃာသံ၊ ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ ပဃသတိ၊ ရှိက်၏။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသပဃာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတိပိ၊ ရှူလည်း ရှူ၏။ ပဃသတိပိ၊ ရှိက်လည်း ရှိက်၏။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသပဃာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတောပိ၊ ရှူသော ယောဂီအားဇင်း။ ပဃသတောပိ၊ ရှိက်သောယောဂီအားဇင်း။ ဆန္ဒော၊ ထက်သန်သော လိုလားမှု ဆန္ဒသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။

ဆန္ဒဝသေန၊ ဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သာလွန်၍သိမ်မွေ့သော။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ဣတ္တရ ဟုဆိုအပ်သော တိုသော ကာလ၌။ အဃသတိ၊ ရှူ၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊ သော။ ပဃာသံ၊ ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ ပဃသတိ၊။ ရှိက်၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊ တ်ုသော။ အဃာသပဃာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတိပိ၊ ရှူလည်း ရှူ၏။ ပဃသတိပိ၊ ရှိက်လည်းရှိက်၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသပဃာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတောပိ၊ ရှူသောယောဂီအားဇင်း။ ပဃသတောပိ၊ ရှိက်သောယောဂီအားဇင်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ပါမောဇ္ဇ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သာလွန်၍သိမ်မွေ့သော။ ရဃံ၊ တိုသော။ အဃာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတိ၊ ရှူ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊ သော။ ပဃာသံ၊ ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ ပဃသတိ၊ ရှိက်၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ အားဖြင့်။ တတော၊ ထို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊ သော။ အဃာသပဃာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတိပိ၊ ရှူလည်း ရှူ၏။ ပဃသတိပိ၊ ရှိက်လည်းရှိက်၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊အားဖြင့်။ တတော၊ ထက်။ သုခုမတရံ၊ သော။ ရဃံ၊သော။ အဃာသပဃာသံ၊ ကို။ ဣတ္တရသခ်ဏေ၊ ၌။ အဃသတောပိ၊ရှူသော ယောဂီအားဇင်း။ ပဃသတောပိ၊ရှိက်သောယောဂီအားဇင်း။ရဃံ၊ တ်ုသော။ ဝါ၊ တိုစ္စာဟု ဟော အပ်သော။ ။(မြန်မာစာအုပ်ဘို့၌ကား ရဃာ-ဟု ရှိ၏။ ရှေး၌ ဒီဃံ ဟုရှိခဲ့သောကြောင့်ဇင်း။ အထက်စာမျက်နှာ ၁၈၃ ပဿမ္ဘယံဝါရ-၌"ဒီဃံအဃာသာ၊ဒီဃံ ပဃာသာ၊ရဿံအဃာသာ၊ရဿံ ပဃာသာ"ဟု ရှိသောကြောင့်ဇင်း ဤအရာတွင် ယိုးဒယားမူ၌ရှိသောရဿံ ဟူသော နိဂ္ဂဟိတန္တ ပုဒ်သာ ယုတ္တာဘရဖြစ်သည်။) အဃာသပဃာသာ၊ ပကတိ ဝင်သက်ထွက်သက်မှု။စိတ္တံ စိတ်သည်။ ဝိဝတ္တတိ၊ဆုတ်နစ်ဖဲခွါ၏။ဝါ၊ဆုတ်နစ်၍ပဋိဘာဂနိမိတ်၌တည်၏။ဥပေက္ခာ၊ဥပေက္ခာသည်။သဏ္ဌာတိ၊

ကောင်းစွာတည်၏။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ရဿံ၊ တိုသော။ဝါ.တိုစွာဟု ဟောအပ်ကုန်သော။ ။(ဤ၌လည်းနိဂ္ဂဟိတန္တနှင့် ယိုးဒယားမူသာ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။) အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက်ထွက်သက် တို့သည်။ ကာယော၊ ကာယမည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတိ၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ကာယော၊ကာယ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာန မည်၏။ နော သတိ၊ သတိ မမည်။ သတိ၊ သည်၊ ဥပဋ္ဌာနဥေဝ၊ ဥပဋ္ဌာန လည်း မည်၏။ သတိစ၊ သတိလည်း မည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ကာယံ၊ ထိုကာယကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကာယေ၊ ၌။ ကာယာနုပဿနာ၊ သော။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ဘာဝနာ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[အနုပဿတီတိ-စသည်၌ အနက်တူပြီ။] ။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈဘီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၂)

၁၇၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်း(ကာယ) ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်သနည်း။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ထွက်သက်အပေါင်း (ကာယ)ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်သနည်း။ ကာယောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာယာ၊ ကာယတို့သည်။ နာမကာယော စ၊ နာမကာယဝင်း။ ရူပကာယော စ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ နာမကာယော၊ သည်။ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာ၊ ဝင်း။ သညာ၊ ဝင်း။ စေတနာ၊ ဝင်း။ ဖဿော၊ ဝင်း။ မနသိကာရော၊ ဝင်း။ နာမဥ္ဇ၊ နာမ်ဝင်း။ နာမကာယော စ၊ နာမ်အပေါင်းဝင်း။ ယေ စ၊ အကြင် ဝေဒနာ သညာစေတသိက် တို့ကိုလည်း။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေ စ၊ ထို စေတသိက်တို့ဝင်း။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ နာမကာယော၊ နာမကာယမည်၏။ ရူပကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ စ၊မဟာဘုတ်တို့ ဝင်း။ စတုန္ဒံ၊ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ဥပါဒါယရူပဥ္ဇ၊စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်ဝင်း။ အဿာသော စ၊ ဝင်သက်ဝင်း။ပဿာသော စ၊ထွက်သက်ဝင်း။ဥပနိဗန္ဓနာ-ဥပနိဗန္ဓနာယ၊ သတိဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း၏။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏ ထိရာဌာနဝင်း။ ယေ စ၊ အကြင် ဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကိုလည်း။ ကာယသင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ် ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့ဝင်း။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ ရူပကာယော၊ ရူပကာယမည်၏။

တေ ကာယာ၊ ထိုကာယတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ် သော။ အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်းကို။ ပဇာနတော၊ သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ထို သတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။

ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဿံ အဿာသဝဝသေန၊ တိုစ္ဆာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရဿံ ပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဝဇ္ဇတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇာနတော၊ အား။ တေ ကာယာ၊ တို့သည်။ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿတော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌဟတော၊ ဆောက်တည်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါခြင်းဖြင့်။ အဓိမုစ္စတော၊ ဆုံးဖြတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှတော၊ ချီးမြှင့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပယတော၊ အား။ပ။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟတော၊ ကောင်းစွာ ထားသော တည်ကြည်စေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ အား။ပ။ အဘိညေယ္ယံ၊ ရှေးရှု၍ပြု၍ သိအပ်သော တရားကို။ အဘိ-ဇာနတော၊ရှေးရှု၍သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပရိညေယ္ယံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားကို။ ပရိဇာနတော၊ ပိုင်းခြား၍သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော တရားကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်သော တရားကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ မျက်မှောက်ပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တေ ကာယာ၊ ထိုကာယ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒေါ၊ ဤသို့။ ဗေ၊ ကာယာ၊ ထိုကာယတို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-အဿာသပဿာသာ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့သည်။ ကာယော၊ ကာယမည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ထင်သော သဘောသည်။ဝါ၊ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ [ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

အနုပဿတီတိ ဇ္ဈာ၌။ တံ ကာယံ၊ကို။ ကထံ၊လျှင်။ အနုပဿတိ၊နည်း။ပ။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ မှီဝဲထုံစေသော သဘောအားဖြင့်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းငှင်းတည်း။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသာနံ၊ သဗ္ဗကာယာပဋိသံဝေဒီဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့၏။ ဝါ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့မှ ဖြစ်သောစျာန် ဝိပဿနာ မဂ်တို့၏။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းတတ်သော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ စောင့်စည်းခြင်းသဘောသည်။သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ။(ယိုးဒယားမူအရအနက်ကား၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီအဿာသပဿာသာ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့သည်။ ဝါ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့မှဖြင်သောစျာန် ဝိပဿနာ မဂ်တို့သည်။သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းခြင်းသဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊မည်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွှင့်ခြင်း သဘော

အားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဒဿနဌေန၊ မြင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏-ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ အနက်အဓိပ္ပါယ်သာ၍ ချောမော ပြေပြစ်သည်)။ ။အဝိက္ခေပဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဒဿနဌေန၊ မြင်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းသဘောသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစျာန်ဝိပဿနာ မဂ်စိတ္တ၊ပွါဒ်၌။ယော သံဝရဌော၊ အကြင်စောင့်စည်းခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤစောင့်စည်းခြင်းသဘောသည်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာမည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ယော အဝိက္ခေပဌော၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောသည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ယော ဒဿနဌော၊ အကြင်မြင်ခြင်းသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမြင်ခြင်းသဘောသည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣမာ တိသော သိက္ခာယော၊ ဤသုံးပါးသောသိက္ခာတို့ကို။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဥ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၃)

၁၇၁။ ကာယသင်္ခါရံ၊ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟူ၍။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ အားထုတ်သနည်း။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်းဟူမူ။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဒီဃံ အဿာသာ၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်တို့သည်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ဤတရားတို့သည်။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယသင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရတို့မည်ကုန်၏။ တေ ကာယသင်္ခါရေ၊ ထိုကာယသင်္ခါရတို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝူပသမေန္တော၊ ကင်းငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဒီဃံ ပဿာသာ၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်တို့သည်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏။ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ကာယသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝူပသမေန္တော၊ ကင်းငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ရဿံ အဿာသာ၊ တိုစွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်တို့သည်။ ရဿံ ပဿာသာ၊ တိုစွာဟုဟောအပ်သော ထွက်သက်တို့သည်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်ကုန်သော။ အဿာသာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ ကုန်သော။ ပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယိကာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ဖြစ်၍။ ကာယသင်္ခါရာ၊မည်ကုန်၏။ တေ ကာယသင်္ခါရေ၊တို့ကို။ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝူပသမေန္တော၊ ကင်းငြိမ်းစေသည် ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။

ယထာရူပေဟိ၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ထွက်သက်ဟူသော ကာယသင်္ခါရတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ (ဟိတ်အနက်ကား သန္တသုခုမပက္ခ၌

အပရိဖန္ဒနဟေတူဟိ-ဟု တပ်ဆင့်၍ဖွင့်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာနှင့်အညီဖြစ်သည်။ ဤအရာ၌ ကရိဏ်းလော၊ ဟိတ်လော ဆင်ခြင်ရာ၏။ ဟိဘ်အနက် ယုတ္တတရ ဟု ထင်သည်။) ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ယာ အာနမနာ၊ အကြင်နောက်သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရှေးရှု့ညွတ်ခြင်း, ရှေ့သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ (ဒုအနက် ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ) ယာ ဝိနမနာ၊ အကြင်နံပါးသို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ ယာ သန္ဓမနာ၊ အကြင် ထက်ဝန်းကျင်အာဝေးဖြင့် ညွတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အလွန်ညွတ်ခြင်းသည်။ ယာ ပဏာမနာ၊ အကြင်ရှေ့သို့ ညွတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နောက်သို့ညွတ်ခြင်းသည်။ (ဒုအနက် ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဋီ) ယာ ကူဇုနာ၊ အကြင်လှုပ်ခြင်းသည်။ ယာ ဖန္ဒနာ၊အကြင်စဉ်းငယ်လှုပ်ခြင်းသည်။ ယာ စလနာ၊ အကြင်တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ (အဋ္ဌကထာ၌ ဤပုဒ်၏အဖွင့် မထင်။) ယာ ပကမ္မနာ၊အကြင်ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက် ထွက်သက်ဟူသော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ (တဥ္စ အာနမနာဒိကံ၊ ထိုအာနမနအစရှိသော ညွတ်ခြင်း, တုန်လှုပ်ခြင်းကိုလည်း။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။)အဿသိဿာမိတိ၊ဝင်သက်ရှူအံ့ဟူ၍။သိက္ခတိ၊လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။ ။

(ဤ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့်ပြသော ထည့်ပါဠိအနက်မှာ ပါဠိ၌ ယာ-ပုဒ်ပါရှိ၍ အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြချက်အာ လျော်စွာ ပြလိုက်သော ပါဌအနက် ဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်၌ကား ၎င်းယာ-ပုဒ်မရှိပေ၊ ဋီကာ၌လည်း ထိုယာ-ပုဒ်၏ အဖွင့်မရှိပေ။ အာနဖန-စသည်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကိုငြိမ်းစေသည်ဟု ဆိုလျှင် အာနမန-စသည်ကိုလည်း ငြိမ်းစေပြီး ဖြစ်တော့သည်။ ထို့ပြင် ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ—ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်လည်း အာနမန-စသည်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေသည်ဟုသာ ပြလိုရင်းဖြစ်သည်၊ အာနမန-စသည်ကို ငြိမ်းစေသည်ဟု ပြလိုရင်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ယာ ပုဒ် မပါသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရှိသော ပါဌ်သာလျှင် ပရိသုဒ္ဓပါဌ ဖြစ်ရာ၏)။

တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ကာယသင်္ခါရံ၊ကာယသင်္ခါရကို။ပဿမ္ဘယံ—ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ပဿသိဿာမိတိ၊ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။ ယထာရူပေဟိ၊အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ သိမ်းမွှေသော ဝင်သက်ထွက်သက်ဟူသောကာယသင်္ခါရတို့ဖြင့်။ ဝါ၊တို့ကြောင့်။ ကာယဿ၊ကိုယ်၏။ ယာ အာနမနာ၊ အကြင်နောက်သို့ညွတ်ခြင်းသည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ယာ ဝိနမနာ၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ယာ သန္ဓမနာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယာ ပဏာမနာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ယာ အနိဉ္ဇနာ၊ အကြင်မလှုပ်ခြင်းသည်။ ယာ အဖန္ဒနာ၊ အကြင်စဉ်းငယ် မလှုပ်ခြင်းသည်။ ယာ အစလနာ၊ အကြင်မတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ယာ အကမ္မနာ၊ အကြင်ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘော်ရှိသော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ကိုလည်း။ ပဿမ္ဘယံ—ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။(တဥ္စ နအာနမနာဒိကံ၊ ထိုမညွတ်ခြင်း စသည်ကိုလည်း။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်စွာ။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့စွာ။ ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။) အဿသိဿာမိတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်အားထုတ်၏။

(ဤ၌သည်း လက်သည်းကွင်း အဘွင်းက ထည့်သော ပါဠ်အနက်မှာ အဋ္ဌကထာမှ ယူ၍ပြထားသော ပါဠ်အနက်ဖြစ်သည်။ သင့်မသင့်ကို ဆင်ခြင်ရာ၏။ မညွတ်ခြင်း, မာဂုန်မလှုပ်ခြင်းတို့ကို ငြိမ်းစေလျှင် အဘယ်သို့ ဖြစ်လာမည်နည်း။ ညွတ်ခြင်း, တုန်လှုပ်ခြင်း,

ယိမ်းယိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ရာ၏။ ဤအရာ၌ သင့်အောင်ယူဆရန် နည်းလမ်းကို မမြင်မိပေ။ ဤအနက်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြခြင်းမှာလည်း ပါဠိ၌ ယာ-ဟူသော ပုဒ်ကိုငဲ့၍ ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤပါဠိ၌လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကဲ့သို့ ယာ-ပုဒ်မရှိခြင်းသာလျှင် သင့်သည်)။

တထာရူပံ၊သော။သန္တံ၊ သော။သုခုမံ၊သော။ ကာယသခ်ါရံ။၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဿသ်ဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊၏။

ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အပြားအားဖြင့်။ ကာယသခ်ါရံ၊ (သိမ်မွေ့သော) ကာယသခ်ါရကို(သော်လည်း)။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟူ၍။ ကိရ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အကယ်၍ လေ့ကျင့် အားထုတ် ငြားအံ့။ ။တနည်း၊ သိက္ခတိ ကိရ၊ အားထုတ်သတတ်။ ကာယသခ်ါရံ၊ ကို(သော်လည်း)။ ပဿမ္ဘယံ၊ လျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟူ၍၊ ကိရ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အကယ်၍ လေ့ကျင့်အားထုတ်ငြားအံ့။ ။တနည်း၊ သိက္ခတိ ကိရ၊ အားထုတ်သတတ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သိမ်မွေ့သော ဝင်သက်ထွက်သက် ကာယသခ်ါရကိုလည်း ငြိမ်းစေလျက် လေ့ကျင့်အားထုတ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ။တနည်း၊ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ပါတုပလဒ္ဓိယာ စ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်လေကို ရသော(အာရုံပြုသော) စိတ်ကိုလည်း။(ဝင်သက်ထွက်သက် လေကိုရခြင်းကိုလည်း ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။) ပဘာဝနာ၊ဖြစ်စေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊မဖြစ်။အဿာသပဿာသာနဉ္စ၊(သာ၍ သာ၍ သိမ်မွေ့သော)ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်။ န ဟောကိ၊ မဖြစ်။အာနာပါနဿတိယာ စ၊ အာနာပါနသတိကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊မဖြစ်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ၊ အာနာပါနသတိ သမာဓိကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ဖြစ်စေခြင်း ပွါးစေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ စ သမာပတ္တိံ၊ ထိုသမာပတ်ကိုလည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ န သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားသည်လည်း မရှိနိုင်ကုန်။ န ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ(ထိုသမာပတ်မှ)ထသည်လည်း မရှိနိုင်ကုန်။(ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာပုံတည်း)။

ဣတိ ကိရ-ဧဝမေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်ပင်လျှင်။(ကိရသဒ္ဒါ ဧဝ-အနက်)ကာယသခ်ါရံ၊ ကို။ပဿမ္ဘယံ၊လျက်။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ သိက္ခတိ၊အားထုတ်၏။ ကာယသခ်ါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊လျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။သိက္ခတိ၊၏။ ။တနည်း၊ ဣတိဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုဒြပ်ခဲ့သောအပြားအားဖြင့်။ကာယသခ်ါရံ၊ကို။ပဿမ္ဘယံ၊လျက်။အဿသိဿာမီတိ၊ဟူ၍။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ကိရ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အကယ်၍ လေ့ကျင့်အားထုတ်ငြားအံ့။ (ကိရ သဒ္ဒါ ယဒိအနက်၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ဋီ။) ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ဝါတုပလဒ္ဓိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿစ၊ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တံ စ သမာပတ္တိံ၊ကိုလည်း။ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားသည်လည်း ရှိကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊(ထိုသမာပတ်မှ) ထသည်လည်း ရှိကုန်၏။ ယထာ ကထံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ကံသေ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကော-ဋိကော၊တီးခေါက်အပ်သည်ရှိသော်။ ပဋမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ရွုန့်ရင်းကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ အသံတို့သည်။ပဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။သြဋ္ဌာရိကာနံ၊ ရွုန့်ရင်းကုန်သော။သဒ္ဒါနံ၊တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ အခြင်းအရာ၏။ဝါ၊ကို။ သုဂ်ဟိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမနသိ-ကတတ္တာ၊ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ၊ကောင်းစွာ မှတ်အပ်

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သြဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ သဒ္ဒေ၊ အသံသည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထို့နောင်မှ။ သုဒုမကာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။သဒ္ဒါ၊ အသံတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခုမကာနံ၊ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ- နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ကို။ သုဂ္ဂဟီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ၊ကြောင့်။ သုခုမကော၊ သိမ်မွေ့စွာသော။ သဒ္ဒေ၊ အသံသည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထို့နောင်မှ။ သုခုမသဒ္ဒနိမိတ္တာ-ရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့သော အသံ နိမိတ်လျှင် အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ပဌမံ၊ သော။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သြဋ္ဌာရိကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ- နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟီတတ္တာ။ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ အဿာသပဿာသော၊သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမကာ၊ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခုမကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ- နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟီတတ္တာ၊ ကြောင့်။သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုပဓာရိ-တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမကော၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသော၊သည်။နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်သော်လည်း။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထို့နောင်မှ။ သုခုမကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တာရမ္မဏ-တာပိ၊ နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ၊ကိုလည်း။ပဘာဝနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ၊ တ့ကိုလည်း။ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိယာ စ၊ ကိုလသ်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။အာနာပါနဿတိ သမာဓိဿ စ၊ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဉ္စ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။သမာပဇ္ဇန်တိပိ၊ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန်တိပိ၊ ကုန်၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသခ်ါရံ အဿာသပဿာသာ၊ ပဿမ္ဘယံ ကာယသခ်ါရံ ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့သည်။ ကာယော၊ ကာယမည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတိ၊ မည်၏။ပ။ တေန၊ ကြောင့်၊ သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၄)

ကာယေ ကာယာနုပဿနာယ၊ ကာယေ ကာယာနုပဿနာဉ်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာဉာဏာနိ စ၊ အနုပဿနာဉာဏ်တို့သည်ငင်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စ၊ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိတို့သည်ငင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တန်တိကဝတ္ထူနိ၊ သုတ္တန်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့သည်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

(ဤအရာတွင် အဋ္ဌကဿာဉ် "ပဌမစတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ပဌမ စတုက္က နိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော"ရှိသင့်၏)။

(ပဌမ စတုက္ကနိဒ္ဒေသော၊ ပဌမ စတုက္ကကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။)

ဒုတိယော၊ သော။ ဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယစတုက္ကနိဒ္ဒေသ

၁၇၂။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ ပီတိကို ထင်ရှားစေသည် ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ကထံ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ အားထုတ်သနည်း။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ပီတိ၊ သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒီဃံ အဿာသ ဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ ယာ၊ ယင်းနှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ပီတိ၊ နှစ်သိမ့်အားရမှု ပီတိလည်း မည်၏။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ် ပါမောဇ္ဇလည်း မည်၏။ အာမောဒနာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မည်၏။ ပမောဒနာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မည်၏။ ဟာသော၊ ရွှင်ခြင်းလည်းမည်၏။ ပဟာသော၊ အလွန်ရွှင်ခြင်းလည်း မည်၏။ ဝိတ္တိ၊ (ဥစ္စာကဲ့သို့) နှစ်သက်ဖွယ်လည်း မည်၏။ 'ဝါ၊ နှစ်သက်ခြင်းလည်း မည်၏။ ဩဒဂ္ဂျ၊ တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်း မည်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အတ္တမနတာ၊ မိမိစိတ်၏ အဖြစ်လည်း မည်၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ ကို။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ရဿံ အဿာသဝဝသေန၊ တိုစွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရဿံ ပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿာသဝဝသေန၊ သဗ္ဗကာယ ပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသဝဝသေန၊ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ စိတ္တဿ၊ ၏ အတ္တမနတာ၊ မိမိစိတ်၏ အဖြစ်လည်း မည်၏။ အယံ၊ ဤနှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ပီတိ၊ ပီတိမည်၏။

သာ ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊သော။အဝိက္ခေပံ၊ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ အား။ သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝဝသေန၊ ပီတိပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။) ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမည်၏။

[ဤ၌၌ မနသိကာရော-ဟူသော ပါဌသေသထည့်၍ ပြန်ခြင်းအကြောင်းကား ပဌမစတုက္ကဉ္စ် "အဿာသပဿာသာ ကာယော"ဟု တုလျတ္ထ, လိင်္ဂတ္ထ၊ နာမနာမီ အပြည့်အစုံထင်ရှား၏။ ဤဒုတိယစတုက္ကဉ္စ်ကား "ဝေဒနာ'ဟု လိင်္ဂတ္ထ, နာမပုဒ်သာ ထင်၏၊ တုလျတ္ထ, နာမီပုဒ် မထင်ခဲ့။မ ၃၊၁၂၆၊ အာနာပါနဿတိသုတ်၌ကား ဤအရာတွင်

"ဝေဒနာသု ဝေဒနာညတရာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ ယဒိဒံ အဿာသပဿာသာနံ သာဓုကံ မနသိကာရံ"ဟု မနသိကာရကို ဝေဒနာဟု ပဓာနနည်းဖြင့် ဖော်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လိုနေသော တုလျတ္ထ, နာမီပုဒ်ကို ထိုအာနာပါနဿတိသုတ်မှ ဆောင်၍ ပါဌသေသအဖြစ်ဖြင့် ထည့်ပြလိုက်သည်။ သုခပဋိသံဝေဒီ-စသော နောက်သုံးဝါရတို့၌ လည်း နည်းတူပင်]။

ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သော သဘောသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်မည်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏ ကပ်၍ တည်ရာ(ထင်ရာ) ဖြစ်သော ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ နော သတိ၊ သတိမမည်။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌာနဥေဝ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍ တည်တတ် (ထင်တတ်) သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း မည်၏။ သတိစ၊ သတိလည်း မည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဥာဏေန၊ ထိုဥာဏ်ဖြင့်။ တံ ဝေဒနံ၊ ထိုဝေဒနာကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာတိ၊ ဝေဒနာ ဟု ရှုသော သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

[အနုပဿတီတိ စသည်၌ အနက်ရှေးနှင့်တူပြီ]။ ။တေန၊ထို့ကြောင့်။ သမတ္ထဥ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၁)

၁၇၃။ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ ကထံ၊သို့။ သိက္ခတိ၊နည်း။ သုခပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ရှိုက်အံ့ဟု။ ကထံ၊သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ သုခန္တိဇ္ဇတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ သုခါနိ၊ သုခတို့သည်။ ကာယိကဥ သုခံ၊ ၎င်း။ စေတသိကဥ သုခံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊နှစ်ပါးတို့တည်း။ ကာယိကသုခံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ယံ သာတံ၊ အကြင်သာယာအပ်သောသဘောသည်။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ချမ်းသာသည်။ ကာယသမ္ဖဿဇံ၊ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။သာတံ၊ သာယာ အပ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားခြင်းသည်။ ကာယသမ္ဖဿဇာ၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ သာတာ၊ သာယာအပ်သော။ ယာ သုခါဝေဒနာ၊ အကြင်သုခ ဝေဒနာသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသဘောသည်။ကာယိကံ သုခံ၊ကာယိကသုခမည်၏။ စေတသိကံ သုခံ၊ သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ယံ သာတံ၊ အကြင်သာယာ အပ်သောသဘောသည်။ စေတသိကံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊အကြင်ချမ်းသာသည်။ စေတောသမ္ဖဿဇံ၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော။ သာတံ၊ သော။ သုခံ၊ သော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ သည်။ စေတော သမ္ဖဿဇာ၊ သော။ သာတာ၊ သော။ ယာ သုခါဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ စေတသိကံသုခံ၊ မည်၏။

တေ သုခါ၊ ထိုသုခတို့သည်။ကထံ၊သို့။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ဝါ၊ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဥာဏေန၊ဖြင့်။ တေ သုခါ၊ထိုသုခတို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊၏။ဧကဂ္ဂတံ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ အား။ တေ သုခါ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ တေ သုခါ၊ တို့သည်။

ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ (မနသိကာရော၊သည်။) ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ။[ရှေးနှင့်တူပြီ။] တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္တဥ္ဉ ပဋိဝိဒ္ဓ တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၂)

၁၇၄။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ထုတ်သက်ရှိုက်အံ့ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ္တသင်္ခါရသည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒီဃံအဿာသဝသေန၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) သညာ စ၊ သညာလည်းဟူသော။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာလည်းဟူသော။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့်ဝေါကုန်သည်ဖြစ်၍။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့ မည်ကုန်၏။ပ။ အယံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ မည်၏။

တေ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ သို့။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ အားဖြင်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ့တံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ သော။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတ်ယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ ထိုဒိတ္တသင်္ခါရတို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ့တံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊အား။ပ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ အား။ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသင်္ခါ၊ ပဋိသံဝေဒီ အဿာသပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ (မနသိကာရော၊ သည်။) ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ။[တူပြီ။] တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္တဥ္ဉ ပဋိဝိဒ္ဓတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၃)

၁၇၅။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ သော။) သညာ စ၊ ဟူသော။ ဝေဒနာ စ၊ ဟူသော။ စေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ ဖြစ်၍။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ တေ စိတ္တသင်္ခါရေ၊ ထိုစိတ္တသင်္ခါရတို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝူပသမေန္တော၊ ကင်းငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ- ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထုတ်သက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။) ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတိ၊ မည်၏။ ။[တူပြီ။] တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္တဥ္ဉ ပဋိဝိဒ္ဓတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၄)

ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာဃ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿနာဉ်။ အဉ္ဇ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အနုပဿနာဉာဏာနိ စ၊ အနုပဿနာဉာဏ်တို့သည်ထင်း။ အဉ္ဇ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စ၊ တို့သည်ထင်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ စ၊ သုတ်နှင့်ဆိုင်သော ဟောတော်မူအပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်ထင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(ဒုတိယ စတုက္က နိဒ္ဒေသော၊ ဒုတိယစတုက္ကကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။ နိဒ္ဒိတော၊ ပြီးပြီ)

တတိယစတုက္က နိဒ္ဒေသ

၁၇၆။ စိတ္တာပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ်ကို ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ အားဆုတ်သနည်း။ စိတ္တာပဋိသံဝေဒီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝဝေသန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။ ယံ၊ ယင်းဝိညာဉ်သည်။ စိတ္တံ၊ အာရုံကို ကြံဘတ်သောကြောင့် စိတ်လည်းမည်၏။ မနော၊ အာရုံကို ချင့်ချိန်လျက် သိဘာဝ်သောကြောင့် မနလည်း မည်၏။ မာနသံ၊ မာနသလည်း မည်၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသဖွယ် အတွင်းကျသောကြောင့် ဟဒယလည်း မည်၏။ပဏ္ဍရံ၊ အညစ်အကြေးမတင် ဖြူစင်သောကြောင့် ပဏ္ဍရလည်း မည်၏။ မနော၊ မနဟု ဆိုအပ်သော။ မနာယဘနံ၊စိတ်ဟူသော တည်ရာ မနာယတန လည်း မည်၏။ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြေလည်း မည်၏။ ဝိညာဏံ၊ အထူးသဖြင့် သိဘာဝ်သောကြောင့် ဝိညာဉ်လည်း မည်၏။ တဇ္ဇာ၊ ထိုဖဿ အစရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့အား လျော်သော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်လည်း မည်၏။။ပ။ ပဿမ္ဘ ံ စိတ္တသခ်ါရံ ပဿာသ-ဝသေန၊ ပဿမ္ဘ ံ စိဘ္ဘသခ်ါရံ-ဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဝိညာဏံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ် လည်း မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။

တံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ပဋိဝိဒိတံ၊ သိအပ်သည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသည်။ ကထံ၊ သို့။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝေသန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ သော။ အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အာ။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တံ စိတ္တံ ကို။ ပဋိဝိဒိဘံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒီဃံ ပဿာသဝဝေသန၊ အားဖြင့်။ပ။ ဟောတိ၊ ၏ ။ပ။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆိကရောတော၊ အား။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဝိဒိတံ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဝိဒိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿာသ ပဿာသဝဝေသန၊ စိတ္တ ပဋိသံဝေဒီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဝိညာဏံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတိ၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏ ကပ်၍တည်ရာ (ထင်ရာ) ဖြစ်သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာန မည်၏။ နော သတိ၊ သတိ မမည်။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ၊ လည်း မည်၏။ သတိ စ၊ လည်း မည်၏။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ စိတ်ဟု ရှုသော သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[ရှေ့နှင့်တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၁)

၁၇၇။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ-အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ အလှန် ဝမ်းမြောက် စေသည် ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ- အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ အလှန် ဝမ်းမြောက်ခြင်း သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝဝေသန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ သော။

အဝိက္ခေပံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်းဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာမောဒနာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း မည်၏။ပ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အတ္တမနတာ၊ မိမိစိတ်၏ အဖြစ်လည်း မည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသဘောသည်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ မည်၏။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ-ဟု ဟောအပ်သောဝင်သက်ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊သော။) ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သတိမည်၏။ ။[ရှေးနှင့်တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၂)

၁၇၈။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာထားသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟံ-သမာဒဟန္တော၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟု။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ သမာဓိ၊သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ယာ၊ ယင်းတည်ကြည်ခြင်းသည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းလည်းမည်၏။ သဏ္ဌိတိ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းလည်း မည်၏။ အဝဋ္ဌိတိ၊ သက်ဝင်၍ တည်ခြင်းလည်း မည်၏။ အဝိသာဟာရော၊ မရှေ့ရှားခြင်းလည်း မည်၏။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းလည်း မည်၏။ အဝိသာဟဋမာနသတာ၊ မရှေ့ဆောင်အပ်သောစိတ်၏အဖြစ်လည်း မည်၏။ သမထော၊ ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့် သမထလည်း မည်၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေလည်း မည်၏။ သမာဓိဗလံ၊ သမာဓိဗိုလ်လည်း မည်၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိလည်း မည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤ သဘောသည်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ သမာဒဟံ စိတ္တံ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊သော။)ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ဥာဏံ၊ မည်၏။ ။[ရှေးနှင့်တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၃)

၁၇၉။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊နည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ ၍။ ကထံ၊ သို့။ ပဿသိဿာမီတိ။ ထွက်သက်ရှိုက်အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ရာဂတော၊ ရာဂမှ။ ဝိမောစယံ-ဝိမောစယန္တော၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ရာဂတော၊ ရာဂမှ။ ဝိမောစယံ ဝိမောစယန္တော၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒေါသတော၊ ဒေါသမှ။ပ။ မောဟတော၊ မောဟမှ။ပ။ မာနတော၊ မာနမှ။ပ။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိမှ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာမှ။ပ။ ထိနတော၊ ထိနမှ။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စတော၊ ဥဒ္ဓစ္စမှ။ပ။ အဟိရိကတော၊ အဟိရိကမှ။ပ။ အနောတ္တပ္ပတော၊ အနောတ္တပ္ပမှ။ ဝိမောစယံ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ အံ့ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ဝိမောစယံ စိတ္တံ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဝိညာဏံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။ဥပဋ္ဌာနံ၊သည်။သတိ၊မည်၏။ ။[တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၄)

၃ နိ ၉-၁၅- နဗုသ

စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာယ၊စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿနာ-၌။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ အနုပဿနာဉာဏာနိ စ၊ ဉာဏ်တို့သည်၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စ၊ နုဿတိတို့သည်၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

စတုတ္ထစတုက္ကနိဒ္ဒေသ

၁၈၀။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲဟုရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟူ၍။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ အနိစ္စန္တိတ္တေ၊ ပုဒ်၌။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသည်။ ကိံ၊ နည်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မည်ကုန်၏။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။(ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊တို့သည်။) အနိစ္စာ၊ မည်ကန်သနည်း။ (ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။) ဥပ္ပါဒဝယဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသော ယောဂီပုဂ္ဂိလ်သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ အဘယ်မျှသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ပဿတိ၊ နည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ကတိ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ နည်း။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊သည်။ ပဉ္စဝီသတိ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဣမာနိ ပညာသလက္ခဏာနိ၊ ဤငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲဟုရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဝင်သက်ရှူအံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ စက္ခုသို့ မျက်စိ၌။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ။(ဤ၌ စက္ခုသို့နောက်မှ ပေယျာလကို အဘိညေယျနိဒ္ဒေသ စာမျက်နှာနံပါတ်(၇)၌ သောတမှစ၍ နံပါတ်(၉)ဇာတိတိုင်အောင် ဝိပဿနုပဂတရားတို့ကို"သောတသို့ အနိစ္စာနုပဿီ"စသည်ဖြင့် ဖော်ထုတ်၍ ယူအပ်၏)။ ။ဇရာမရဏေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿီအဿာသပဿာသဝသေန၊ အနိစ္စာနုပဿီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ထွက်သက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (အနုပဿိယမာနာ၊ ရှုအပ်ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာစသည်တို့သည်။) ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ။(ဤ၌လည်း တုလျတ္ထ, နာမီပုဒ်လိုနေသောကြောင့် "ဓမ္မာတိ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ယထာဝုတ္တဓမ္မာ"ဟု သရုပ်ဖော်ပြသော အဋ္ဌကထာကိုမှီ၍ ထုတ်ဖော်ပြလိုက်သည်။ မ ၃၊ ၁၂၇၊ အာနာပါနဿတိသုတ်၌ကား အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿပဟာနကို ဓမ္မအရ ဖော်ပြထား၏)။ ။ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။သတိ၊ မည်၏။အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ နော သတိ၊ သတိမမည်။ သတိ၊ သည်။ဥပဋ္ဌာနဥ္စေဝ၊ဥပဋ္ဌာနလည်း မည်၏။သတိ စ၊သတိလည်းမည်၏။တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မေသု၊သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ သဘောတရားဟု ရှုသော သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။[တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။သမတ္ထဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၁)

ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ရူပဝိရာဂေ၊ ရုပ်၏ ပျက်ပြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ ဖြစ်သော ဆန္ဒရှိသည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဉ္ဇ၊ စိတ်သည်လည်း။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပေ၊ ၌။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ရူပေ၊ ၌။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ စက္ခုသ္မိံ၊ ၌။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဇရာမရဏဝိရာဂေ၊ ဇရာမရဏ၏ ပျက်ပြယ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ ဖြစ်သောဆန္ဒရှိသည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ စိတ္တဉ္ဇ၊ စိတ်သည်လည်း။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းကိုရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဝိရာဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသ ဝသေန၊ ဝိရာဂါနုပဿီ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏ အစုမ်းအားဖြင့်။(အနုပဿိယမာနာ၊ ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ တို့သည်။) ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့မည်ကုန်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊သည်။သတိ၊မည်၏။ ။[တူပြီ]။ ။တေန၊ ကြောင့်။သမတ္ထဉ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၂)

နိရောဓာနုပဿီ၊ ချုပ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။သိက္ခတိ၊ နည်း။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု၊ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ရူပေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ရူပနိရောဓေ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ သည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ စိတ္တဉ္ဇ၊ စိတ်သည်လည်း။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပေ၊ ၌။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ချုပ်ခြင်းကိုရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ဇရာမရဏနိရောဓေ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ သည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ စိတ္တဉ္ဇ၊ စိတ်သည်လည်း။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ကောင်းစွာ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။

၁၈၁။ ကတိဟာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်သနည်း။ ပဉ္ဇဟာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။

ကတမေဟိ ပဉ္ဇဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မမြဲသော သဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲသဘောအားဖြင့်။ပ။အနတ္တဋ္ဌေန၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ခြင်းဟူသော အနတ္တသဘောအားဖြင့်။ပ။

သန္တာပဌေန၊ ပူပန်စေတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဝိပရိဏာမဌေန၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဥ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကတမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ နိဒါန နိရောဓေန၊ မူလအကြောင်း ချုပ်သဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သမုဒယနိရော ဓေန၊ နီးကပ်သော ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်သဖြင့်။ပ။ ဇာတိနိရောဓေန' ဇာတိချုပ်သဖြင့်။ပ။ ပဘဝ နိရောဓေန၊ ပဘဝချုပ်သဖြင့်။ပ။ ဟေတုနိရောဓေန၊ ဇနက အကြောင်းချုပ်သဖြင့်။ပ။ ပစ္စယ နိရောဓေန၊ ဥပထမ္ဘက အကြောင်းချုပ်သဖြင့်။ပ။ ဉာဏုပ္ပါဒေန၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်သဖြင့်။ပ။ နိရောဓု ပဋ္ဌာနေန၊ နိရောဓထင်သဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဥ္စဟာက ရေဟိ၊ ကျင်းပါးသော အခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓေ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ မျုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ ဖြစ်သောဆန္ဒရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါမိမုတ္တော။ သဒ္ဓါဖြင့်ဆုံးဖြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သဉ္ဇာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၌။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ချုပ်ခြင်းကို ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ဟု။ သိက္ခတိ၊၏။ပ။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။

ကတိဟာကာရေဟိ၊ ဖြင့်။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတိ ဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ချုပ်ကုန်သနည်း။ပ။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏော၊ ၌။ပ။ နာမရူပေ၊ ၌။ပ။ သဠာယတနေ၊ ၌။ပ။ ဖဿေ၊ ၌။ပ။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ပ။ တဏှာ ယ၊ ၌။ပ။ ဥပါဒါနေ၊ ၌။ပ။ဘဝေ၊ ၌။ပ။ ဇာတိယာ၊ ၌။ပ။ဇရာမရဏော၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ ဖြင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နည်း။ ပဋ္ဌဟာကာ ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇရာမရဏော၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။

ကတမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇရာမရဏော၊ ၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်းဟူသော မမြဲသော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဣမေဟိ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇရာမရဏော၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ ဖြင့်။ ဇရာမရဏ နိရောဓေ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ သည်။ သဒ္ဓါမိမုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ ပဂ္ဂလဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သဉ္ဇာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရာ မရဏော၊ ၌။ နိရောဓာနုပဿီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏော၊ ၌။ နိရောဓာနုပဿီ အဿာသပဿာသဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ (အနုပဿိယမာနာ၊ ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ တို့သည်။) ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ မည်၏။ ။ [တူပြီ]။ တေန၊ ကြောင့်။ သမတ္တဥ္စ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၃)

၁၈၂။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန် စွန့်လွှတ်,စေလွှတ်လျက်ရှုသည်ဖြစ်၍။အဿသိဿာမီတိ၊ဟု။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ ကထံ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါတိတ္ထော၊ ပုဂ်၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂါ စ၊

ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂဋင်း။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂဋင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဒေ့၊ နှစ်ပါး တို့တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ။(ပရိစ္စာဂ၊ စွန့်ခြင်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊ တဖန်လွှတ်ခြင်း။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂ၊စွန့်ခြင်း ဟူသော လွှတ်ခြင်း-စွန့်လွှတ်ခြင်း။ အထက်ဝိပဿနာဥာဏ်, မဂ်ဥာဏ် တို့ဖြင့် ကိလေသာကို စွန့်လွှတ်ခြင်း ပေတည်း)။ ။ရူပနိရောဓေ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ။(ပက္ခန္ဒန ပြေးဝင်ခြင်း-မိမိကိုယ်ကို နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်ခြင်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂ၊တဖန်လွှတ်ခြင်း။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂ၊ ပြေးဝင်ခြင်း ဟူသော လွှတ်ခြင်း-မိမိကိုယ်ကိုစေလွှတ်ခြင်း။ အထက်ဝိပဿနာဥာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်၌ညွှတ်သော အားဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုစေလွှတ်ခြင်း, မဂ်ဥာဏ်ဖြင့် အာရုံပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်ခြင်း မိမိ ကိုယ်ကို စေလွှတ်ခြင်းပေတည်း)။ ။ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန်လွှတ်လျက် ရှုသည် ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊၏။ ရူပေ၊၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ပ။ဝိညာဏံ၊ကို။စက္ခုံ၊ကို။ပ။ဇရာမရဏံ၊ကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်တတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဇရာမရဏနိရောဓေ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပက္ခန္ဒနပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဇရာမရဏေ၊၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ၍။ အဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿာသပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ (အနုပဿိယမာနာ၊ ကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ တို့သည်။) ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့မည်ကုန်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သတိ၊ မည်၏။ ။ [တူပြီ]။ ။တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမတ္ထဥ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။(၄)

ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿနာယ၊ ၌။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနေဥာဏာနိ စ၊ တို့သည်ဋင်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌာနာနုဿတိယော စ၊ တို့သည်ဋင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တန္တိကဝတ္ထူနိ စ၊ သုတ္တန်၌ဟောတော်မူအပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်ဋင်း။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး သော။ သတောကာရိဿဥာဏာနိ၊ သတောကာရိဥာဏ်တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဥာဏ်တို့ပင်တည်း။

ပဥ္ဇမော၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ သတောကာရိဥာဏနိဒ္ဒေသော၊ သတောကာရိဥာဏ်ကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆-ဥာဏရာသိဆက္ကနိဒ္ဒေသ

၁၈၃။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော။ သမာဓိဝသေန ဥာဏာနိ၊ သမာဓိ၏ အစွမ်း အားဖြင့်ဖြစ်သော ဥာဏ်တို့သည်။ကဘမာနိ၊အဘယ်သည်တို့နည်း။ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ရှည်စွာ ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊တခုတည်းသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ ဒီဃံပဿာသဝသေန၊ အားဖြင့်။ပ။ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿာသဝသေန၊ဝိမောစယံ စိတ္တံ-ဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သော။

အဝိကွေပေါ၊ သည်။ သမာဓိ၊မည်၏။ စတုဝိသတိ၊ သော။ သမာဓိဝသေန ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဉာဏ်တို့ပင်တည်း။ (၁)

ဒွေသတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ နည်း။ ဒီဃံ၊ ရှည်သော။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ ရှုသောအနက်သဘောကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏။ (ရှေးနိဿယအနက်)။ ။တနည်း၊ ဒီဃံအဿာသံ၊ ရှည်စွာဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ ရှုသောသဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာဝင်း။

[ပါဋ္ဌိ စာအုပ်တို့၌ ရှိသည့် ပါဌ်အားလျော်စွာ ပြန်အပ်သော အနက်။ ။ ဤအရာ၌ အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် ဒီဃံ အဿာသာ-စသည်ဖြင့် ပဥ္ဇမိဝိဘတျန္တနှင့် ပါဌ်ရှိသင့်၏။ ။"ဒီဃံ အဿာသာ၊ ဒီဃံ-ဟု ဟောအပ်သော ဝင်သက်မှ။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ ရှုသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဝင်း"ဟု အနက်ပြန်။ ထိုသို့သော ဝင်သက်၌ စျာန်ရ၍ ထိုစျာန်ကို အခြေပြုပြီး ဝိပဿနာရှုသော အခါ မမြဲဟု ရှုလျက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်တပါးဟု ဆိုလို၏။ အသိခက်၏။ နောက် အပိုဒ်များ၌လည်း နည်းတူပင်]။

ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ပ။ စိတ္တံ၊ ကို။ဝိမောစယံ ဝိမောစယန္တော၊ ၍။ ပဿာသံ၊ ကို။ ။တနည်း၊ ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿာသံ၊ ဝိမောစယံ စိတ္တံ-ဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ဒွေသတ္တတိ၊ သော။ ဝိပဿနာဝသေန ဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဉာဏ်တို့ပင်တည်း။ (၂)

အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏာနိ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဲဟု ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသံ-အဿသန္တော၊ ဝင်သက် ရှူသောကြောင့်။ (အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ပါဋ္ဌိ၌ အန္တပစ္စယန္တပဋမာဝိဘတ်နှင့် အဿသံ ဟု ရှိစေ၊ဟိတ်အနက်)။ ။ တနည်း၊ အဿာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ ။(ပါဋ္ဌိစာအုပ်တို့၌ ဒုတိယန္တနှင့် အဿာသံ ဟု ရှိရင်းအတိုင်း ရှေးနိဿယအနက်)။ ။ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်မည်၏။ပ။ ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ တဖန်စွန့်လွှတ်, စေလွှတ်လျက် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပဿသံ-ပဿသန္တော၊ ထွက်သက်ရှိုက်သောကြောင့်။ (တနည်း၊ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်ကို။) ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ မည်၏။ အဋ္ဌ၊ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ (၃)

အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဉာဏာနိ၊ နိဗ္ဗိဒါနုလောမဉာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ နည်း။ ။(ဤ၌ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ-ပုဒ်မှာ ဥဒ္ဒေသပါဋ္ဌိနှင့် မညီ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အထူး မဆို၊ နိဗ္ဗိဒါနုလောမိ ဟု ပါဌန္တရရှိကြောင်းသာ ဥဒ္ဒေသအဖွင့်၌ ပြခဲ့သည်)။ ။အနိစ္စာနုပဿီ-အနိစ္စာနုပဿိနော၊ မမြဲဟု ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသံ-အဿသန္တဿ၊ ဝင်သက်ရှူသောသူ၏။ (ဤ၌လည်း အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ အဿသံ ဟု ပါဌ်ရှိစေ၊ဆဋ္ဌီအနက်)။ ။တနည်း၊ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်ကို။ ။(ပါဋ္ဌိစာအုပ်၌ ရှိရင်းအတိုင်း ရှေးနိဿယအနက်)။ ။ဘယတု

ပဋ္ဌာနေ ပညာ၊ ဘေးဟု ထင်သော ပညာသည်။ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဥာဏံ၊ မည်၏။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော၊ ၍။ပဿသံ-ပဿသန္တဿ၊ ထွက်သက်ရှိုက်သော သူ၏။ ။(တနည်း၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊ ၍။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်ကို။) ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဥာဏံ၊ မည်၏။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုလောမေ ဥာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ (၄)

အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဥာဏာနိ၊ နိဗ္ဗိဒါဥာဏ်၏ ငြိမ်းခြင်း၌ ဖြစ်သောဥာဏ်တို့သည်။ ကတမာနိ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿီ-အနိစ္စာနုပဿိနော၊ ဖြစ်၍။ အဿသံ-အဿသန္တဿ၊ ဝင်သက်ရှူသောသူ၏။ (ဋ္ဌ-အညီ ပါဌ်အနက်)။ ။တနည်း၊ အနိစ္စာနုပဿီ၊ ၍။ အဿာသံ၊ ကို။ (ပါဋ္ဌိစာအုပ် ရှိရင်းအတိုင်း ရှေးနိဿယ)။ ။ပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာတည်သော။ ပညာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဥာဏံ၊ မည်၏။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော၊၍။ ပဿသံ-ပဿသန္တဿ၊ ထွက်သက်ရှိုက်သောသူ၏။ ။(တနည်း၊ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ၊၍။ပဿာသံ၊ကို။) ပဋိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ သော။ ပညာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဥာဏံ၊ မည်၏။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဥာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ (၅)

ဧကဝီသတိ၊ သော။ ဝိမုတ္တိသုခေ ဥာဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ကိလေသမှလွတ်သော ဖိုလ်ချမ်းသာ၌။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ၌။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ပ။ ဒိဋ္ဌာနုသယဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယဿ၊ ၏။ဝါ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ၌။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကဿ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသညောဇနဿ၊ ကို။ပ။ ပဋိဃသညောဇနဿ၊ ကို။ သြဋ္ဌာရိကဿ၊ သော။ ကာမရာဂါနုသယဿ၊ ကို။ ပဋိဃာနုသယဿ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ၌။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဏုသဟဂတဿ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာမရာဂသညောဇနဿ၊ ကို။ပ။ ပဋိဃသညောဇနဿ၊ ကို။ အဏုသဟဂတဿ၊ သော။ ကာမရာဂါနုသယဿ၊ ကို။ ပဋိဃာနုသယဿ၊ ကို။ပဟီနတ္တာ၊ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ၌။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ရူပရာဂဿ၊ ရူပရာဂ၏။ ဝါ၊ ကို။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယဿ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ၏။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိသုခေ၊ ၌။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧကဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ဘပါးသော။ ဝိမုတ္တိသုခေ ဥာဏာနိ၊ ဝိမုတ္တိသုခဥာဏ်တို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုခဲ့သော ဥာဏ်တို့ပင်တည်း။

သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ အာနာပါနဿတိ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမဓိကာနိ၊ အကျော်အလွန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ ဒွေဥာဏသတာနိ၊ ဤနှစ်ရာသော ဥာဏ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (၆)

အာနာပါနဿတိကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၄-ဣန္ဒြိယ ကထာ

၁-ပဌမသုတ္တန္တ နိဒ္ဒေသ

၁၈၄။ မေ၊ အက္ခုန်ပ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာလိုက်ရ၏။ တနည်းကား၊ မေ၊ အက္ခုန်ပ်သည်။ သုတံ၊ ကြားနာရသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်ဍ သူဌေး၏။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်အမည်ရှိသော။ အာရာမေ၊ ကျောင်းတိုက်အရာမ်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ တေ ဘိက္ခူ၊၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှုနာခံကုန်၏။ ဝါ၊ ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။တေံ ဝစနံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သော စကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေၚင်း။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေၚင်း။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေၚင်း။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေၚင်း။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေၚင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၁၈၅။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သနည်း။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ၊တဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။

အဿဒ္ဓေ၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားမရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ရှောင်ကြဉ်သောသူအားဖြင်း။ သဒ္ဓေ၊ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသော။ ဝါ၊ မှီငဲလျက်။ ဘဇတော၊ ချဉ်းကပ်သော။ ဝါ၊ ချဉ်းကပ်လျက်။ ပယိရုပါသတော၊ ဆည်းကပ်သောသူအားဖြင်း။ပသာဒနီယေ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သောသူအားဖြင်း။ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ၊ ဤသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။

ကုသီတေ၊ ပျင်းရိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ရှောင်ကြဉ်သောသူအားဖြင်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယေ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသော။ ဝါ၊ လျက်။ ဘဇတော၊ ချဉ်းကပ်သော။ဝါ၊လျက်။ပယိရုပါသတော၊ ဆည်းကပ်သောသူအားဖြင်း။ သမ္မပ္ပဓာနေ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သောသူအားဖြင်း။ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေသည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။

မုဋ္ဌဿတီ၊လွတ်သောသတိရှိကုန်သော။ပုဂ္ဂလေ၊တို့ကို။ပရိဝဇ္ဇယတော၊အားဖြင်း။ ဥပဋ္ဌိတဿတီ၊ ထင်သောသတိရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ သေဝတော၊သော။ ဝါ၊ လျက်။ ဘဇတော၊သော။ ဝါ၊ လျက်။ ပယိရုပါသတော၊ အားဖြင်း။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ အားဖြင်း။ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြေသည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။

အသမာဟိတော၊ မတည်ကြည်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ ပရိ၀ဇ်ယတော၊ အားၔင်း။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊တို့ကို။ သေ၀တော၊သော။ ၀ါ၊ လျက်။ ဘဇတော၊သော။ ၀ါ၊ လျက်။ ပယိရုပါသတော၊ အားၔင်း။ စျာနဝိမောက္ခ၊ စျာန်ဟူသော ဝိမောက္ခတို့ကို။ ၀ါ၊ စျာန် ၄-ပါး, ဝိမောက္ခ ၈-ပါး, ဝိမောက္ခ ၃-ပါးတို့၏ တည်ရာသုတ်တို့ကို။ ။(ရှေးအနက် မဟာဋီကာ၊ နောက်အနက် ဤ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်တည်း)။ ပစ္စ၀ေက္ခတော၊ အားၔင်း။ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြေသည်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ ၏။

ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ ပရိ၀ဇ်ယတော၊ အားၔင်း။ ပည၀န္တော၊ ပညာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။ သေ၀တော၊ သော။ ၀ါ၊လျက်။ ဘဇတော၊သော။၀ါ၊လျက်။ ပယိရုပါသတော၊ ဆည်းကပ်သောသူအားၔင်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယံ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော တရားကို။ ပစ္စ၀ေက္ခတော၊ အားၔင်း။ ဣမေဟိ တီဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေသည်။ ဝိသုဒ္ဓတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ ပဒ္ဓ ပုဂ္ဂလေ၊ ဤငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ပရိဇဉ်ယတော၊ရှောင်ကြဉ်သောသူအားၔင်း။ ဣမေ ပဒ္ဓ ပုဂ္ဂလေ၊တို့ကို။ သေ၀တော၊ မှီ၀ဲသော။ ၀ါ၊ မှီ၀ဲလျက်။ ဘဇတော၊ ချဉ်းကပ်သော။ ၀ါ၊ ချဉ်းကပ်လျက်။ ပယိရုပါသတော၊ ဆည်းကပ်သော သူအားၔင်း။ ဣမေ ပဒ္ဓ သုတ္တန္တိကဒ္ဓန္ဓေ၊ ဤငါးပါးသော သုတ္တန်အဖို့ဒေါစုတို့ကို။ ပစ္စ၀ေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သောသူအားၔင်း။ ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤတဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။

ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘာ၀ိယန္တိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဌမံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဦးစွာသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဒဿဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ဘာ၀ိယန္တိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဒဿဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဌမံ ဣန္ဒြိယံ၊ ဦးစွာသော ဣန္ဒြေကို။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သောယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊ သည်။ အဿဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းကို။ ပဇဟန္တော၊ သည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊ သည်။ ကောသဇ္ဇံ၊ပျင်းရိခြင်းကို။ပဇဟတိ၊၏။ပမာဒံ၊မေ့လျော့ခြင်းကို။ ပဇဟန္တော၊သည်။သတိန္ဒြိယံ၊ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ သတ်ိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊ သည်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ သတ်ိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊ သည်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဇဟန္တော၊ သည်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အ၀ိဇ္ဇံ၊ အ၀ိဇ္ဇာကို။ ပဇဟန္တော၊ သည်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတိ၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဘာ၀ေန္တော၊သည်။ အ၀ိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ ဒဿဟာကာရေဟိ၊ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာ၀ိယန္တိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ ဣမေဟိ ဒဿဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ၀ို့ကို။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာ၀ိတာနိ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်။ သုဘာ၀ိတာနိ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဒဿဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာ၀ိတာနိ၊ ပြီးကုန်သည်။ သုဘာ၀ိတာနိ၊ပြီးကုန်သည်။ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ အဿဒ္ဓိယဿ၊ မယုံကြည်ခြင်းကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ ဘာဝိတံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ သုဘာဝိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဘာဝိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿဒ္ဓိယံ၊ သည်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ သုပ္ပဟီနံ၊ ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [တူပြီ]။ ။ဣမေဟိ ဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ၊ ပြီးကုန်သည်။ သုဘာဝိတာနိ၊ ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၈၆။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိယန္တိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာနိ စေဝ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်ရင်း။ သုဘာဝိတာနိ စ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။ (တဖန် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်ရင်းဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏)။ ။သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။ (ကောင်းစွာ တဖန် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်ရင်းဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏)။ ။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။စဘူဟာကာရေဟိ၊ လေးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာဝိယန္တိ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။ စဘူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာနိ စေဝ၊ ရင်း။ သုဘာဝိတာနိ စ၊ ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ရင်း။ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သောဘာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘာဝိယန္တိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်၏။(ပွါးစေအပ်ဆဲဟုဆိုလို၏)။ ။သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ခဏ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတာနိစေဝ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်ရင်း။ သုဘာဝိတာနိ စ၊ ကောင်းစွာပွါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်ရင်း၊ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။

(တဖန် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်ရင်းဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။ ။ဣန္ဒြေတို့သည် ဘာဝိတ, သုဘာဝိတဖြစ်သောကြောင့် ပွါးစေရန် ဗျာပါရငြိမ်းသဖြင့် သူ့အလိုလို ငြိမ်းကြသည်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ နိဗ္ဗိဒါပဋိပ္ပဿဒ္ဓိညာဏ်၌ကဲ့သို့ ကိစ္စပြီးသဖြင့် ငြိမ်းခြင်းမျိုးသာတည်း။ မဂ်ဖြင့် ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာကို ဖိုလ်ဖြင့် တဖန်ထပ်၍ ငြိမ်းစေခြင်းမျိုးကား မဟုတ်ပေ။ ထိုကြောင့် ဤအရာ၌ ငြိမ်းကုန်သည်—ဟူသော သုဒ္ဓကတ္တားအနက်သာသင့်သည်၊ တဖန် ငြိမ် စေအပ်ကုန်သည်—ဟူသော ကာရိတ်ကံ အနက်ကား မသင့်။ ထိုကာရိတ်ကံအနက်ကို ယူလျှင်"မဂ်ခဏကပင် ဣန္ဒြေတို့ကိုငြိမ်းစေခဲ့သည်" ဟုမလိုအပ်သောအနက်ကျရောက်၏)။

သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။ (ကောင်းစွာတဖန် ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏၊ မသင့်သည်သာ)။ ။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။[သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ—စသည်အနက်တူပြီ]။ ။ဣတိ၊ ဤသို့။စတဿော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဝိသုဒ္ဓိယော စ၊ မဂ်၏စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည်ရင်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ဖလဝိသုဒ္ဓိယော စ၊ ဖိုလ်၏စင်ကြယ်ခြင်း တို့သည် ရင်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိယော စ၊ သမုစ္ဆေဒ၏ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ရင်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိသုဒ္ဓိယော စ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း တို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိယန္တိ၊

ပ္ဒါးစေအပ်ကုန်၏။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ ဘာဝိတာနိစေဝ၊ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီးကုန်သည်ရင်း။ သုဘာဝိတာနိ စ၊ ကောင်းစွာ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီး ကုန်သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကတိနံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ အဘယ်မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေကို ပ္ဒါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကတိပုဂ္ဂလာ၊ အဘယ်မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ၊ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေကိုပ္ဒါးစေခြင်းသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ သုံးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ၊ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကတမေသံ အဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ အဘယ်ရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ သေက္ခာနဉ္စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ၊ ကလျာဏပုထုဇန်ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။ ဣမေသံ အဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊အဘယ်သုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ၊ရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ သဝနေန၊ တရားတော်ကို နာရသဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိသော။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ခီဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီးသောဣန္ဒြေရှိ၏။ သယံဘူတဌေန၊ အလိုလိုသာလျှင် ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ရှိ၏။ အပ္ပမေယျဌေန၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သောသဘောအားဖြင့်။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းသော။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏အကန့်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်သော။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ရှိ၏။ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ ဤသုံးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ဣမေသံ အဌန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဣန္ဒြေကိုပ္ဒါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဘာဝိတိန္ဒြိယာ၊ ပ္ဒါးစေအပ်ပြီးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဌမော သုတ္တန္တ နိဒ္ဒေသော၊ ရှေးဦးစွာသော သုတ္တန်ကို
အကျယ်ပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂-ဒုတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၁၈၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းတည်း။ ဝါ၊ သာဝတ္ထိလျှင် နိဒါန်းရှိသော သုတ်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေရင်း။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေရင်း။ (ဣတိဣမာနိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။)

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သမဏာဝါ၊ ရဟန်းမူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ သူမြတ်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေဟိကေစိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ၊

ဤငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏။ သမုဒယဥ္စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုငှင်း။ အတ္ထင်္ဂမဥ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကိုငှင်း။ အဿာဒဥ္စ၊ သာယာဖွယ်အကျိုးကိုငှင်း။အာဒီနဝဥ္စ၊ အပြစ်ကိုငှင်း။ နိဿရဏဥ္စ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုငှင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သမဏာ ဝါ၊ ရဟန်းမူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ သူမြတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ မေ၊ ငါ၏။ (သာသနေ၊ သာသနာ၌)။ ။တနည်း၊ မေ၊ ငါသည်။ သမဏေသု ဝါ၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေပြီးသော ရဟန်းတို့တွင်မူလည်း။ နသမဏသမ္မတာ၊ ရဟန်းဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ မကောင်းမှုတို့ကို အပပြုပြီးသော သူမြတ်တို့တွင်မူလည်း။ နဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ သူမြတ်ဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ တေ အာယသ္မန္တာ၊ ထိုအသျှင်တို့သည်။ ။(သုက္ကပက္ခ၌ တေ စ ဟု ရှိသောကြောင့်၊ သံ ၁၊ ၄၃၂-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ 'နစ ပနတေ'ဟု ပါ၌မှန် ရှိစေရမည်)။ ။သာမညတ္ထံ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကိုသော်ငှင်း။ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ၊ သူမြတ်အဖြစ်၏ အကျိုးကိုသော်ငှင်း။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။သယံ၊ကိုယ်တိုင်။အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိကုန်၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ စ၊ ဆိုက်ရောက်ကုန်၍လည်း။ နဝိဟရန္တိ၊ မနေကုန်။ ဝါ၊ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။သမဏာဝါ၊ ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ခေါကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ဣမေသံ ပဥ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။ သမုဒယဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ အတ္ထင်္ဂမဥ္စ၊ကိုငှင်း။ အဿာဒဥ္စ၊ကိုငှင်း။ အာဒီနဝဥ္စ၊ကိုငှင်း။ နိဿရဏနဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သမဏာဝါ၊ကုန်သော။ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ ကုန်သော။ တေ ခေါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုကား။ မေ၊ ငါ၏။ (သာသနေ၊၌)။ ။တနည်း၊ မေ၊ ငါသည်။ သမဏေသုစေဝ၊ ရဟန်းတို့တွင်လည်း။ သမဏသမ္မတာ၊ ရဟန်းဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏေသုစ၊ သူမြတ်တို့တွင်လည်း။ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ သူမြတ်ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ။(ဤသုက္ကပက္ခ၌ ဝိကပ် အနက်မဟုတ်၊ သမုစ္စည်း အနက်ဖြစ်သောကြောင့် "သမဏေသုစေဝ ဗြာဟ္မဏေသု စ"ဟု 'စေဝ,စ' တို့နှင့် ပါ၌မှန်ရှိစေရမည်)။ တေ အာယသ္မန္တာ၊ တို့သည်။ သာမညတ္ထဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ ဗြဟ္မညတ္ထဥ္စ၊ ကိုငှင်း။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊၌ပင်လျှင်။ သယံ၊ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ၊ ကုန်၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ကုန်၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ စ၊ ဆိုက်ရောက်ကုန်၍လည်း။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ အပေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၁၈၈။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ပ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပဥ္စန္နံ၊ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။

စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊လေးဆယ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပဥ္စန္နံ၊ကုန်သော။ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ အတ္ထင်္ဂမံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ပဥ္စဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ ။ အဿာဒံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ပ ။ အာဒီနဝေါ၊

အပြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အသိတိသတံအာကာရေဟိ၊ တရာ့ ရှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဠုန်၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ နိဿရဏံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပဠုန်၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ။ တို့၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊နည်း။ပ။သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်းဟူမူကား။ အဓိမောက္ခတ္ထာယ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊ သဒ္ဒါ၌၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိမောက္ခဝသေန၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆန္ဒဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိမောက္ခဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏။သမုဒယော၊ဖြစ်ခြင်းသည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သမုဒယော။ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊၏။ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကောဘုပဋ္ဌာနံ၊ တခုတည်းအဖြစ်၌ ထင်ခြင်းသည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ပဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ပဂ္ဂဟဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌာယ ထင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ ဥပဋ္ဌာနဝသေန၊ ထင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ အဝိက္ခေပတ္ထာယ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း အကျိုးငှါ။ပ။ အဝိက္ခေပဝသေန၊ အားဖြင့်။ပ။ ဒဿနတ္ထာယ၊ မြင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ပညိန္ဒြေ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ ဒဿနဝသေန၊ မြင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ။ ပညိန္ဒြိယဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကောတ္တာပဋ္ဌာနံ၊ တခုတည်းအဖြစ်၌ ထင်ခြင်းသည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိမောက္ခတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊၏။သမုဒယော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ [အနက်တူပြီ]။ ။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ပညိန္ဒြေ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကောတ္တာပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဠုန်၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပဠုန်၊ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။ အတ္ထင်မော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ အဓိမောက္ခတ္ထာယ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အတ္ထင်မော။ ချုပ်ခြင်းသည်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယဿ၊၏။ အတ္ထင်မော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။ ကောတ္တာပဋ္ဌာနံ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်၌ မထင်ခြင်းသည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊၏။ အတ္ထင်မော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဠုန်၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။ အတ္ထင်မော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။ အတ္ထင်မံ၊ချုပ်ခြင်းကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

က-အဿာဒနိဒ္ဒေသ

၁၀၉။ ကတမေဟိ ပဠုဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဠုန်၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။ အဿာဒံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊

သိသနည်း။ အာသဒ္ဓိယသာ၊ မယုံကြည်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ရှင်းသည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ဟောတိ၊၏။ အာသဒ္ဓိယ ပရိဋ္ဌာဟသာ၊ မယုံကြည်ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊၏။အာသာဒေါ်၊သည်။ဟော ဘိ၊၏။ အဓိမောက္ခစရိယာယ၊ အဓိမောက္ခ၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဓန္တာ၊သော။ဝိဟာရာဓိဂမော စ၊ ဝိဟာရကို ရခြင်းသည်လည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိ ယံ၊ကို။ ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ ယံ သုခံ ဝါ၊ အကြင်ချမ်းသာသုခသည်ထင်း။ ယံသောမနဿံ ဝါ၊ အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်ထင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုခ သောမနဿသည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ် သာယာဖွယ်သည်။ ဟောတိ၊၏။

ကောသဇ္ဇာသာ၊ပျင်းရိခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ရှင်းသည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယာသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကောသဇ္ဇပရိဋ္ဌာဟာသာ၊ ပျင်းရိခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ရှင်းသည်။ပ။ပဂ္ဂဟစရိယာသာ၊ချီးမြှောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သည်။ပ။အယံ၊ ဤသုခသောမနဿသည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ပမာဒသာ၊မေ့လျော့ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ရှင်းသည်။ သဘိန္ဒြိယသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပမာဒပရိဋ္ဌာဟာသာ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊သည်။ ၁။ ဥပဋ္ဌာနစရိယာယ၊ ထင်ရှင်း၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ဝေသာရဇ္ဇံ၊ သည်။ပ။ အယံ၊သည်။ သတိန္ဒြိယသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဥဒ္ဓစ္စာသာ၊ပို့လွှင့်ခြင်း၏၊ အနုပဋ္ဌာနံ၊သည်။ သမာဓိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပရိဋ္ဌာဟာသာ၊ပို့လွှင့်ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ပ။ အဝိက္ခေပစရိယာယ၊ မပို့လွှင့်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေသာရဇ္ဇံ၊သည်။ပ။ အယံ၊သည်။ သမာဓိန္ဒြိယသာ၊ ၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ဟောတိ၊၏။

အဝိဇ္ဇာယ၊ မသိခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊သည်။ ပညိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ်၊သည်။ဟောတိ၊၏။ အဝိဇ္ဇာပရိဋ္ဌာဟာသာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ခြင်းသည်။ပ။ ဒဿနစရိယာယ၊မြင်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေသာရဇ္ဇံ၊သည်။ပ။ အယံ၊သည်။ပညိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာသာဒေါ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣမေဟိ ပဋိပဒါသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။ ပဋိပန္နံ၊ကုန်သော။ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာသာဒေါ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ ပဋိပဒါသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။ ပဋိပန္နံ၊ သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာသာဒံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ခ-အာဒိနဝနဒ္ဒသ

၁၉၀။ ကံတမေဟိ ပဋိပဒါသတိယာ အာကာရေဟိ၊တိုဖြင့်။ ပဋိပန္နံ၊ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတမေဟိ ပဋိပဒါသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တိုဖြင့်။ ပဋိပန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။ အာသဒ္ဓိယာသာ၊ မယုံကြည်ခြင်း၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာသဒ္ဓိယပရိဋ္ဌာဟာသာ၊ မယုံကြည်ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏။ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊၏။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ မမြဲသောသဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသာ၊ ၏။

အာဒိနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဌေန၊ ဆင်းရဲသောသဘောအားဖြင့်။ အနတ္တဌေန၊ အတ္တ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အာဒိနဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [ကော သဇ္ဇဿ ဥပဒ္ဒဝနံ-စသည်၌ အနက်သွယ်ပြီ]။ ဣမေဟိ ပဥ္စဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

ဂ-နိဿရဏ နိဒ္ဒေသ

၁၉၁။ ကတမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထုတ်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ အဓိမောက္ခဌေန၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သောသဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အဿဒ္ဓိယာ၊ မယုံကြည်ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿဒ္ဓိယပရိဋ္ဌာဟာ၊ မယုံကြည်ခြင်း တည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုအဿဒ္ဓိယသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှငင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှငင်း။ နိဿဋ္ဌံ၊ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊အပြင်ပမည်ကုန်သော။သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊အလုံး စုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို့ထက်။ ပဏီတတရသဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ သာလွန်၍မြတ်သော သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်းကြောင့်။ ပုရိမတရ သဒ္ဓိန္ဒြိယာ၊ ရှေးဖြစ်သော သဒ္ဓိန္ဒြေမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်၊ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇာ၊ ပျင်းရိခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇပရိဋ္ဌာဟာ၊ ပျင်းရိခြင်းတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇာပရိဋ္ဌာဟာ၊ ပျင်းရိခြင်းတည်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုကောသဇ္ဇသို့ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှ ငင်း။ပ။ဥပဋ္ဌာနဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပမာဒါ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပမာဒပရိဋ္ဌာဟာ၊မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းမှ။နိဿဋ္ဌံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုပမာဒသို့ အစဉ်လိုက်သောကိလေသာတို့မှငင်း။ပ။ အဝိက္ခေပဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာ၊ ဥဒ္ဓစ္စမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ထုတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပရိဋ္ဌာဟာ၊ ဥဒ္ဓစ္စဟူသော ပူလောင်ခြင်းမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဒဿနဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာပရိဋ္ဌာဟာ၊ မှ။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသို့ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှငင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ မှငင်း။နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်ပမည်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံး စုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှငင်း။ နိဿဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို့ထက်။ ပဏီတတရ ပညိန္ဒြိယဿ၊ သာလွန်၍မြတ်သော ပညိန္ဒြေကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်းကြောင့်။ ပုရိမတရ ပဉ္ဉိန္ဒြိယာ၊ ရှေးဖြစ်သော ပညိန္ဒြေမှ။ နိဿဋ္ဌံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၉၂။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပဌမစျာန်၏ ဥပစာဖြစ်သော ရှေးအဘို့၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ ငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့မှ။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊ ပဌမစျာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋ္ဌာနိ၊ ထုတ်မြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပဌမ စျာနေ၊ ပဌမစျာန်၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။)ပဉ္စဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့မှ။ ဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။)ပဉ္စိန္ဒြိယာ့ိ၊ တို့သည်။ နိဿဋ္ဌာနိ၊

ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။အာကိဉ္ဉညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကိဉ္ဉညာယတနသမာပတ်၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။)ပဉ္ဇဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ ကို့မှ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ မှ။ အနိစ္စာနုပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (၈)

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇဟိန္ဒြိယေဟိ၊ တို့မှ။ ဒုက္ခာနုပဿနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။[ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ စသည်၌ အနက်လွယ်ပြီ]။ ။ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာယ၊ ၌။ (ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇဟိန္ဒြေယေဟိ၊ တို့မှ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ (ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (၁၈-၂၆)

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊ ၌။ပ။အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိဝသေန၊ အားဖြင့်။(ပဝတ္တာနိ၊ကုန်သော။) ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (၈-၃၄)

နေက္ခမ္မေ၊ နေက္ခမ္မ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ နိဿဋာနိ၊ ထွက်မြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ပါမောဇ္ဇေ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အရတိယာ၊ မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁၉၃။ ပဌမေ စျာနေ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နီဝရဏေဟိ၊ တို့မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။

အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိစ္စသညာယ၊ မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဝိဝဋ္ဌနာနုပဿနာယ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သညောဂါဘိနိဝေသတော၊ မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊၌။ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေဟိ၊မိစ္ဆာအယူနှင့်တကွ တည်ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့မှ။ နိဿဋာနိ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။သြဋ္ဌာရိကေဟိ၊ကုန်သော။ကိလေသေဟိ၊တို့မှ။နိဿဋာနိ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အဏုသဟဂတေဟိ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ နိဿဋာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသညေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရာ၌။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဿဋာနိ စေဝ၊ ထွက်မြောက် ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုနိဿဋာနိ စ၊ ကောင်းစွာ ထွက်မြောက် ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ငြိမ်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါနိ စ၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ၊ ဤတရာ့ရှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ အသီတိသတံ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

ဒုတိယော သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော။ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သုတ္တန်ကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ပဌမ ဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃-တတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၁၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းတည်း။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဉ္ဇ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဤ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္ဇ၊ ငါးပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေဋင်း။ပ။ (ဣတိ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတ္ထ စ၊ အဘယ်အရာ၌လျှင်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်သနည်း။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု၊ သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့၌ ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော သောတာပတ္တိ အင်္ဂါတို့၌။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတ္ထ စ၊ အဘယ်အရာ၌လျှင်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သနည်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနေသု၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့၌ ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော သမ္မပ္ပဓာန်တို့၌။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတ္ထ စ၊ ၌လျှင်။ သတိန္ဒြိယံ၊ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊သနည်း။စတူသု၊ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ တို့၌။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတ္ထ စ၊ ၌လျှင်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ စျာနေသု၊ စျာန်တို့၌ ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ တို့၌။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတ္ထ စ၊ ၌လျှင်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။ စတူသု။ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌ပေတည်း။ ဧတ္ထ၊ တို့၌။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

စတူသု၊ ကုန်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ပ။စတူသု၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ။ [ဝိဿဇ္ဇနာဝါရ အနက်ထင်ပြီ]။

က-ပဘေဒ ဂဏနနိဒ္ဒေသ

၁၉၅။ စတူသု၊ ကုန်သော။သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတမေဟိ ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ အဘယ် နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်။ ပဉ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ။သပ္ပုရိသသံသေဝေ၊သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲခြင်း

ဟုဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေါ်၊ သောတာပတ္တိ အင်္ဂါ၌။ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဌေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြီးအမှူးအဖြစ် သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ သဒ္ဓိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိက္ခေပဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မသဝနေ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို နာခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေါ်၊ ၌။ ယောနိသော မနသိကာရေ၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေါ်၊ ၌။ ဓမ္မာနုဓမ္မ ပဋိပတ္တိယာ၊ လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော တရားကို ကျင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေါ်၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါ၌။ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဌေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏ ။ပ။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သောတာပတ္တိယင်္ဂေါ်သု၊ တို့၌။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂ္ဂဟဏေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ ဂ္ဂါနှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

စဘူသု၊ ကုန်သော။ သမ္မပ္ပဓာနေသု၊ တို့၌။ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ သမ္မပ္ပဓာနေ၊ ၌။ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဌေန၊ ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနဌေန၊ အားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ပ။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ပ။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ပ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အသမ္မောသာယ၊ မမေ့လျော့ခြင်းငှါ။ ဘိယ္ယောဘာဝါယ၊ လွန်စွာ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဝေပုလ္လာယ၊ ပြန့်ပြောခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးခြင်းငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်ခြင်းငှါ။ သမ္မပ္ပဓာနေ၊ ၌။ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဌေန၊ ဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယသ္သ၊၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

စတူသု၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ သတိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနေ၊ ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၌။ ဥပဋ္ဌာနာဓိပတေယျဌေန၊ ထင်ခြင်းဟူသော အကြီးအမှူးအဖြစ် သဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ သတိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

စတူသု၊ ကုန်သော။ စျာနေသု၊ တို့၌။ သမာဓိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပဌမေ စျာနေ၊ ၌။ အဝိက္ခေပါဓိပတေယျဌေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော အကြီးအမှူးအဖြစ် သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

စတူသု၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ ပညိန္ဒြိယသ္သ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတမေဟိ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ဒုက္ခေ အရိယ

သစ္စေ၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဒ်၌။ ဒဿနာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ မြင်ခြင်းဟူသော အကြီးအမှူး အဖြစ် အားဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏၊ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ခ-စရိယဝါဒ

၁၉၆။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သောဘာပတ္တိ ယင်္ကေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဒါန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သနည်း။ပ။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ ဣမေဟိ ဝီသဘိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ စရိယာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

စာရဝိဟာရနိဒ္ဒေသ

၁၉၇။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ စရန္တံ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသောသူ ကျင့်လေ့ရှိသော သူကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဝိဟရန္တံ၊ နေလေ့ရှိသောသူကို။ ဝိညူ၊ သိကြား လိမ္မာကုန်သော။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓရှိ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ဘက် သီဘင်းသုံးဖော်တို့သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအသျှင်သည်။ ပတ္တော ဝါ၊(စျာန်မဂ်ဖိုလ်သို့)ရောက်ပြီးသည် မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ပါပုဏိ,ဿတိ ဝါ၊ (စျာန်မဂ်ဖိုလ်သို့) ရောက်လတ္တံ့သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂမ္ဘီရေသု၊ နက်နဲကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သြကပ္ပေယျုံ၊ သက်ဝင်မှတဲ့ယူ ကုန်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ စာရော စ၊ ဖြစ်ခြင်း ကျင့်ခြင်းကိုငင်း။ ဝိဟာရော စ၊ နေခြင်းကိုငင်း။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ လျော်စွာ သိအပ်ပြီးသည်။ ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စရိယာတိ ဇေ္ဌေ၊ စရိယာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ စရိယာယော၊ စရိယတို့သည်။ ဣရိယာပထ စရိယာ၊ ဣရိယာပထစရိယငင်း။ အာယတနစရိယာ၊ ငုံး။ သတိစရိယာ၊ ငင်း။ သမာဓိစရိယာ၊ ငင်း။ ဉာဏစရိယာ၊ ငင်း။ မဂ္ဂစရိယာ၊ ငင်း။ ပတ္တိစရိယာ၊ ငင်း။ လောကတ္ထစရိယာ၊ လောက၏ အကျိုးကို ကျင့်ခြင်း ငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ဣရိယာပထစရိယာတိ၊ ဟူသည် ကား။ စတူသု ဣရိယာပထေသု၊ လေးပါးသော ဣရိယာပထတို့၌။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ အာယတနစရိယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရ ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနေသု၊ တို့၌။ စရိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ သတိစရိယာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သတိ ပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ သမာဓိစရိယာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ စျာနေသု၊ စျာန်ဘို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ ဉာဏစရိယာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ မဂ္ဂစရိယာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေသု၊ အရိယာမဂ်တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ ပတ္တိစရိယာတိ၊ ကား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သာမညဖလေသု၊ သာမညဖိုလ်တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ လောကတ္ထစရိယာတိ၊ ကား။ တထာဂတောသု၊ ရွေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ ကောင်းသော လာခြင်းရှိကုန်သော။ အရဟန္တေသု၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော ရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တတ်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု၊ သစ္စာလေးပါးကို မှန်စွာ ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့၌။ စရိယာ၊ ဖြစ်သောအကျင့်တည်း။ ပဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသ၌။ ဝါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု၊ တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ သာဝကေသု၊ တို့၌။ စရိယာ၊ တည်း။

ဣရိယာပထစရိယာ စ၊ ဣရိယာပထစရိယသည်ကား။ ပဏိဓိသမ္ပန္နာနံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သို့၏။ (စရိယာ၊ စရိယပေတာည်း။) အာယတနစရိယာ စ၊ သည်ကား။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဝါရာနံ၊ လုံခြုံသော ဒွါရရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ စ၊ စရိယပေတာည်။) သတိစရိယာ စ၊ သတိစရိယသည်ကား။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ၊ မမေ့မလျော့သော အားဖြင့် နေလေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) သမာဓိစရိယာ စ၊ သည်ကား။ အဓိစိတ္တံ၊ သမာဓိကို။ အနုယုတ္တာနံ၊ အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) ဉာဏစရိယာ စ၊ သည်ကား။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာနံ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) မဂ္ဂစရိယာ စ၊ မဂ္ဂစရိယ သည်ကား။ သမ္မာပဋိပန္နာနံ၊ မှန်စွာ ကျင့်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) ပတ္တိစရိယာ စ၊ သည်ကား။ အမိဂတာဖလာနံ၊ ရအပ်သော ဖိုလ်ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) လောကတ္ထစရိယာ စ၊ သည်ကား။ တထာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။)ပဒေသေ၊ တစိတ်ဘဒေသဉ်။ ဝါ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) ပဒေသေ၊ အားဖြင့်။ သာဝကာနံ၊ တ ည့်တော်တို့၏။ (စရိယာ၊ တည်း။) ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကား။ ဒွဒ္ဒ စရိယာယော၊ ရှစ်ပါးသော စရိယ တို့တည်း။

အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြင်ကုန်သော။ အဋ္ဌ စရိယာယော၊ ရှစ်ပါးသော စရိယတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓိမုစ္စန္တော၊ ဆုံးဖြတ်သောသူသည်။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ စရတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဂ္ဂဏှန္တော၊ ချီးမြှောက်သောသူသည်။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော၊ ထင်စေသူသည်။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော သူသည်။ သမာဓိနာ။ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ပဇာနန္တော၊ အပြားအားဖြင့် သိသောသူသည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ဝိဇာနန္တော၊ အာရုံပြုကာမျှသိသောသူသည်။ ဝိညာဏစရိယာယ၊ ဝိညာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယာပေန္တိ၊ လွန်စွာဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတန စရိယာယ၊ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသေသံ၊ တရားအထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသစရိယာယ၊ ဖြင့်။ စရတိ၊ ၏။ ဣမာ အဋ္ဌ စရိယာယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာ၊ တို့ကား။ အဋ္ဌစရိယာယော၊ တို့တည်း။

အပရာပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ စရိယာယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဒဿနစရိယာ စ၊ ဒဿနစရိယဂင်း။ ။[တနည်း၊ ဒဿနစရိယာ စ၊ သည်ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ စရိယာ၊ တည်း။ နောက်အပိုဒ်မျှားဌ်လည်း နည်းတူပင်]။ ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ ၏။ အဘိနိရောပနစရိယာ စ၊ ဂင်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိဿ၊ ၏။ အဝိက္ခေပစရိယာ စ၊ ဂင်း။ ဣမာ၊ တို့ကား။ အဋ္ဌ စရိယာယော၊ တို့တည်း။

ဝိဟာရောတိ ဇတ္ထ၊ ပုဒ်ဌ်။ အဓိမုစ္စန္တော၊ ဆုံးဖြတ်သောသူသည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ပ။ပဇာနန္တော၊ သိသောသူသည်။ ပညာယဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

အနုပုဒ္ဓေါတိဇတ္ထ၊ ဌ်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောကို။ အနုပုဒ္ဓေါ၊ ကျော်စွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသဘော

ကို။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥပဒ္ဒဝနဒ္ဒေဝ၊ ထင်ခြင်းသဘောကို။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊၏။အဝိက္ခေပဒ္ဒေဝ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသဘောကို။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဒဿနဒ္ဒေဝ၊ မြင်ခြင်းသဘောကို။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပဋိဝိဒ္ဓေါတိတ္ထော၊ ၌။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမောက္ခဒ္ဒေဝ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘောကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဒဿနဒ္ဒေဝ၊ ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယထာစရန္တန္တိ တော္ထ၊ ပုဒ်၌။ ဧဝံ၊ ကျ်ိသို့။ သဒ္ဓါဃ၊ ဖြင့်။ စရန္တံ၊ ကျင့်သောသူကို။ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ စရန္တံ၊ ကို။

ယထာဝိဟရန္တန္တိ တော္ထ၊ ပုဒ်၌။ ဧဝံ၊ ကျ်ိသို့။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ဝိဟရန္တံ၊ နေသ့ရှိသောသူကို ။ပ။ ဧဝံ၊ ကျ်ိသို့။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရန္တံ၊ ကို။

ဝိညူတိတ္ထော၊ ပုဒ်၌။ ဝိညူ၊ သဘောမှန် ကိုသိသောသူတည်း။ ဝိဘာဝီ၊ သိပြီးကို ထင်ရှားစေသောသူတည်း။မေဓာဝီ၊ လျင်စွာသိသောပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သူဘည်း။ ပဏ္ဍိဘာ၊ ပညာဖြင့် ဖြစ်သောသူတည်း။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သူတည်း။

သဗြဟ္မစာရိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဧကမ်မံ၊ တူသောကံသည်ရင်း။ ဧကုဒ္ဒေသော၊ တူသောပါတိမောက်ပြခြင်းသည်ရင်း။ သမသိက္ခတာ၊ တူသော သိက္ခာရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။(အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟိုပင်တည်း)။

ဂမ္ဘီရေသု ဌာနေသူတီဒတ္ထ၊ ၌။ စျာနာ စ၊ စျာန်တို့ကိုဌင်း။ ဝိမောက္ခာစ၊ ကိုကိုဌင်း။သမာဓိစ' တို့ကိုဌင်း။ သမာပတ္တိယော စ၊ တို့ကိုဌင်း။ မဂ္ဂါ စ၊ မဂ်တို့ကိုဌင်း။ ဖလာနိ စ၊ ဖိုလ်တို့ကိုဌင်း။ အဘိညာယော စ၊ အဘိညာတို့ကိုဌင်း။ပဋိသမ္ဘိဒါ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဂမ္ဘီရာနိ၊ နက်နဲကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ ဌာနတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဩကပ္ပေယျန္တိဒတ္ထ ပုဒ်၌။ သဒ္ဒဟေယျုံ၊ယုံကြည်ကုန်ရာ၏။ အဓိမုစ္စေယျုံ၊ ဆုံးဖြတ်ကုန်ရာ၏။ အဒ္ဓါတိတ္ထော၊ ၌။ အဒ္ဓါတိ၊ အဒ္ဓါ ဟူသော။ တေံ၊ ကျ်ိသဒ္ဓါသည်။ကေံသဝစနံ၊စင်စစ်ကိုဟောသော သဒ္ဓါတည်း။ တေံ၊ (အဒ္ဓါ ဟူသော)ကျ်ိသဒ္ဓါသည်။နိဿံသယဝစနံ၊သံသယကင်းခြင်းကိုဟောသော သဒ္ဓါတည်း။တေံ၊ သည်။နိက္ကင်္ခဝစနံ၊ ယုံမှားကင်းခြင်းကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း။ တေံ၊ သည်။ အဒ္ဓေ့ဇ္ဇဝစနံ၊ နှစ်ခွမဟုတ် သည်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။တေံ၊ သည်။အဒ္ဒေ့ဇ္ဇကဝစနံ၊ နှစ်မျိုးမသွပ်ရှားသည်ကို ဟောသော သဒ္ဓါဘည်း။ တေံ၊ သည်။ နိယျောဂဝစနံ၊ သတ်မှတ်အပ်သည်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ တေံ၊ သည်။ အပက္ကဏဝစနံ၊ မချုတ်ကေန်အနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ တေံ၊ သည်။ အဝတ္ထာပနဝစနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။

အာယသ္မာတိတ္ထော၊ ၌။ အာယသ္မာတိ၊ ဟူသော။ တေံ၊ သည်။ ပိယဝစနံ၊ ချစ်ဖွယ်ကိုဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဧဘံ၊ သည်။ ဂရုဝစနံ၊ အလေးပြုအပ်သည်ကို ဟောသောသဒ္ဓါဘည်း။ တေံ၊ သည်။ သဂါရဝ ဝစနံ၊ ရိုသေခြင်းနှင့်ဘက္ခ ဖြစ်သည်တို့ ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဧတံ၊ သည်။

သပ္ပဋိဿာဓိဝစနံ၊ တုံ့ဝပ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ ပတ္တော ဝါတိတ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ အဓိဂတော ဝါ၊ ရအပ်ပြီးသည် မူလည်း (ဖြစ်ရာ၏)။ ပါပုဏိဿတိ ဝါ တိတ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ အဓိဂမိဿတိ၊ ရလတ္တံ့သည်မူလည်း (ဖြစ်ရာ၏)။

တတိယော သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သုတ္တန်ကို
အကျယ်ပြခြင်းသည်။နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၄-စတုတ္ထသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၁၉၈။ ပုရိမနိဒါနံ၊ ရှေးသုတ်၌ နိဒါန်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ပဋ္ဌ၊ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပဋ္ဌ၊ငါးပါးတို့ဟူသည်။ကတမာနိ၊ကား။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သဒ္ဓိန္ဒြေရင်း။ပ။ ပည်န္ဒြိယံ၊ ရင်း။(ဣတိ၊ တို့တည်း)။ပဋ္ဌ၊ကုန်သော။ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊တို့ကို။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်သဘောအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။တေနဋ္ဌေန၊ထို ခြောက်ပါးသော သဘောအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲ အဖြစ် သဘောအားဖြင့်ရင်း။ အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန၊ အစဖြစ်သော သီလကို သုတ်သင်ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်ရင်း။အဓိမတ္တဋ္ဌေန၊ လွန်သော အတိုင်းအရှည်ဟူသော သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ဝါ၊အားကြီးသော သဘောအားဖြင့်ရင်း။အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊တည်သောသဘောအားဖြင့်ရင်း။ပရိယာ ဒါနဋ္ဌေန၊ ကုန်စေသော သဘောအားဖြင့်ရင်း။ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန၊ တည်စေသော သဘောအားဖြင့် ရင်း။ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

က-အာဓိပတေယျဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၁၉၉။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲအဖြစ် သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ အဿဒ္ဓိယံ၊ ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသောအကြီးအကဲအဖြစ်သဘောအားဖြင့်။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘော အားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ပ။ကောသဇ္ဇံ၊ကို။ပဇဟတော၊အား။ ပဂ္ဂဟာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော အကြီးအကဲအဖြစ် သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏ ။ပ။

ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟတော၊ အား။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ဖြင့်။ အဓိမောက္ခာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ပ။ဇဝံ၊ဤသို့။အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ခ-အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၂၀၀။ အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန၊ အစဖြစ်သော သီလကို သုတ်သင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဿဒ္ဓိယသံဝရဋ္ဌေန၊ မယုံကြည်ခြင်းကို တားမြစ်

စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အာဒိဝိသောဓနာ၊ အစကိုသုတ်သင်ခြင်းပေတည်း။ ။(သဒ္ဓိန္ဒြေသည် အသဒ္ဓိယကို တားမြစ်သောအဘို့အားဖြင့် သီလဝိသုဒ္ဓိ၌ ပါဝင်၍ သီလဝိသုဒ္ဓိ တစိတ်တဒေသ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် သဒ္ဓိန္ဒြေက အစကိုစင်ကြယ်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏)။ ။ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇသံဝရဋ္ဌေန၊ ပျင်းရိခြင်းကို တားမြစ်စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အာဒိဝိသောဓနာ၊ပေတည်း။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ပမာဒသံဝရဋ္ဌေန၊မေ့လျော့ခြင်းကိုတားမြစ်စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊မည်၏။ သတိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အာဒိဝိသောဓနာ၊ ပေတည်း။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ ဥဒ္ဓစ္စသံဝရဋ္ဌေန၊ ပျံလွင့်ခြင်းကို တားမြစ်စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သမာဓိန္ဒြိယသ၊ ၏။ အာဒိဝိသောဓနာ၊ပေတည်း။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာသံဝရဋ္ဌေန၊ အဝိဇ္ဇာကို တားမြစ်စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပညိန္ဒြိယသ၊ ၏။အာဒိဝိသောဓနာ၊ပေတည်း။နေက္ခမ္မေ၊ နေက္ခမ္မ၌။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒသံဝရဋ္ဌေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို တားမြစ်စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အာဒိဝိသောဓနာ၊ ပေတည်း။ပ။အရဟတ္တမဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗကိလေသသံဝရဋ္ဌေန၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို တားမြစ် စောင့်ရှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။အာဒိဝိသောဓနာ၊ ပေတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန၊ အစဖြစ်သော သီလကို သုတ်သင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၈-အဓိမတ္တဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၂၀၁။ အဓိမတ္တဋ္ဌေန၊ လွန်သော အတိုင်းအရှည်ဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အားကြီးသော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊တို့ကို။ကထံ၊လျှင်။ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။သဒ္ဓိန္ဒြိယသ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်သည်။ ဝါ၊ အားကြီးသည်။ဟောတိ၊၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ၏။ပီတိဝသေန၊ ပီတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပီတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။သံဝေဇေတွာ၊ ထိတ်လန့်စေ၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒဟတိ၊ ကောင်းစွာ ထား၏။ သမာဓိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊အားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ တထာသမာဟိတံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် တည်ကြည်သော။ စိတ္တံ စိတ်ကို။သာဓုကံ၊ကောင်းစွာ။ ပဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ပဂ္ဂဟဝသေန၊ဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ တထာပဂ္ဂဟိတံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် ချီးမြှောက်အပ်သော။စိတ္တံ၊ ကို။သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ နာနတ္တကိလေသေဟိ၊ အထူးထူးသော ကိလေသာတို့မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ဝိမုစ္စတိ၊လွတ်၏။ ဝိမောက္ခဝသေန၊ ဖြင့်။

သဒ္ဒါဝသေန၊ဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊လွတ်သောကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သ ည်။ကေရသာ၊တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော။ ဘာဝနာဝသေန၊ဘာဝနာ၏အစုမ်းအားဖြင့်။ ။(အဋ္ဌကထာ၌ ဘာဝနာဝသေနာတိ ကေရသဘာဝနာဝသေန-ဟုဖွင့်၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ကေရသဋ္ဌေန-ပုဒ် ရှိဟန်မတူ။ ၂၂၁-၌လည်း ၎င်းကို မူကဲ့ပြထား၏)။ ။သဒ္ဒါဝသေန၊ဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တေတော၊ထိုထက်။ဝါ၊ ထိုဝိပဿနာ၏ အာရုံမှ။ ပဏီတတရော၊ သာလွန်၍မြတ်သော နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌။ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါ၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိဝဋ္ဋနာဝသေန၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါသည်၏ အစုမ်းအားဖြင့်။ သဒ္ဒါဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိဝဋ္ဋိတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။

(အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ အနက်တည်း။ ရှေးဘာဝိတတ္တာ၊ တတော-၌လည်း တနေ့ ကာရဏေန ဟု နည်းတူပင် ဖွင့်၏။ ရှေးနိဿယ၌ကား၎င်း၌လည်း "တတော၊ ထို့ထက်" ဟူ၍ပင် ပြန်ထားသည်။ ၎င်းအရာ၌ကား တတော-ပုဒ်ဖြင့် တစုံတရာမျှ အကျိုးမမြင်ပေ)။ ဝေါသဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏။ ဝေါသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒါဝသေန၊ဖြင့်။သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေါသဇ္ဇိတတ္တာ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ နိရောဓဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒါဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ နိရောဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါစ၊ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂဝင်း။ ပက္ခန္ဒနဝေါသဂ္ဂေါစ၊ ပက္ခန္ဒနဝေါသဂ္ဂဝင်း။ဤတိ၊သို့။ ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝေါသဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ကိလေသေစ၊ ကိလေသာတို့ကိုဝင်း။ ခန္ဓေစ၊တို့ကိုဝင်း။ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်တတ်၏။ ဤတိဝသ္မာ၊ကြောင့်။ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ၊ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ မည်၏။ နိရောဓနိဗ္ဗာန မာတုယာ၊နိရောဓဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာနမာတ်သို့။စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ပြေးဝင်တတ်၏။ဤတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပက္ခန္ဒနဝေါသဂ္ဂေါ၊ ပက္ခန္ဒနဝေါသဂ္ဂ မည်၏။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏ အစုမ်းအားဖြင့်။ ဤမေ ဒွေ ဝေါသဂ္ဂါ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဝေါသဂ္ဂတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

အာဿဒ္ဓိယဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။အာဿဒ္ဓိယ ပရိဠာဟဿ၊ မယုံကြည်ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တည်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သြဠာရိကာနံ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဏုသဟဂတာနံ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ သဗ္ဗ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဒါဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ကောသဇ္ဇဿ၊ ကို။ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ကောသဇ္ဇပရိဠာဟဿ၊ ပျင်းရိခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တည်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဒါဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဒိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ကောသဇ္ဇဿ၊ ကို။ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ကောသဇ္ဇပရိဠာဟဿ၊ ပျင်းရိခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တည်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ ဆန္ဒော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ သတိန္ဒြိယဿ၊ ကို။

ဘာ၀နာယ၊ ပ္ဟါးစေ၍ငး်ဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ပမာဒဿ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပမာဒပရိဠာဟဿ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စပရိဠာဟဿ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သ်ည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ အဝိဇ္ဇာပရိဠာဟဿ၊အဝိဇ္ဇာဟူသော ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ အဓိမတ္တာဒ္ဒန၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်ဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဒုတိယဘာဏ၀ါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဃ-အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၂၀၂။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဆောက်တည်သောအနက်အားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သနည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ကို။ ဘာ၀နာယ၊ ပ္ဟါးစေခြင်းဒ္ဂါ။ ဆန္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒ၀သေန၊ ဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒ္ဓါ၀သေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဆန္ဒ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇံ။ ပါမောဇ္ဇသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇ၀သေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါ၀သေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ပ။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ တည်သောသဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ .ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

င-ပရိယာဒါနဋ္ဌ နိဒ္ဒေသ

ပရိယာဒါနဋ္ဌေန၊ ကုန်စေသောသဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အာဿဒ္ဓိယံ၊ ကို။ ပရိယာဒိယတိ။ ကုန်စေ၏။ ။[အနက်ဆင်ပြီ]။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂေ၊ ဉ်။ ပဥ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပရိယာဒိယန္တိ၊ ကုန်စေကုန်၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပရိယာဒါနဋ္ဌေန၊ ကုန်စေသောသဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

စ-ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ

၂၀၃။ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန၊ တည်စေသောသဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သနည်း။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါဘရုးရှိသောသူသည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ အဓိမောက္ခေ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဒ္ဂါ။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ သဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓါတရုးရှိသောသူ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ (တံ၊ထိုသဒ္ဓါဘရုးရှိသောသူကို။ ။တံယော သဒ္ဓံ-ဟူသောအဋ္ဌကထာနှင့်အညီတည့်သည်)။ ။ အဓိမောက္ခေ၊ ဒ္ဂါ။ ပဘိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ ဝီရိယ၀ါ၊ ဝီရိယရှိသောသူသည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟေ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းဒ္ဂါ။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ ဝီရိယ၀ေတာ၊ ဝီရိယရှိသော သူ၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ (တံ၊ ထို့ဝီရိယရှိသောသူကို။)ပဂ္ဂဟေ၊ ဉ်။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ သတိမာ၊ သတိရှိသောသူသည်။ သတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ ထင်ခြင်းဒ္ဂါ။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ သတိမတော၊ သတိရှိသောသူ၏။ သဘိန္ဒြိယံ၊ သည်။ပ။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သောသူသည်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊

ကို။ အဝိက္ခေပေ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ သမာဟိတဿ၊ ၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ပ။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသောသူသည်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဒဿနေ၊ မြင်ခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ပညဝတော၊ ပညာရှိသောသူ၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဒဿနေ၊ မြင်ခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ နေက္ခမ္မေ၊ နေက္ခမ္မ၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ယောဂါဝစရဿ၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နေက္ခမ္မေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ၊ တည်စေ ကုန်၏။ပ။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေ၊ အရဟတ္တမဂ်၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန၊ တည်စေ တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

စတုတ္ထော သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သောသုတ္တန်ကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၅-ဣန္ဒြိယသမောဓာန

၂၀၄။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝန္တော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ရှိသော်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝီတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပ။ဟောတိ၊ နည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝန္တော၊ သော်။ ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလော၊ သမထအာရုံ၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမထနိမိတ္ထူပဋ္ဌာနကုသလော၊ စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း သမထနိမိတ်၏ထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္ထူပဋ္ဌာနကုသလော၊ စိတ်ကိုချီးမြှောက်ကြောင်း ပဂ္ဂဟနိမိတ်၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပူပဋ္ဌာနကုသလော၊ မပျံ့လွင့်သော သမာဓ၏ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩဘာသူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ဥာဏ်အလင်း၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ပဟံသနူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ရှင်စေခြင်း၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခူပဋ္ဌာနကုသလော၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ရှိသော်။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သေက္ခော၊ သည်။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ ကတမေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏူပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဧကတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော၊ တခုတည်းအဖြစ်၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

ဝီတရာဂေါ၊ သည်။ သမာမိ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ကကမေတိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ပ။ ဥာဏူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ဥာဏ်၏ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိမုတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ဝိမုတ္တိ၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

၂၀၅။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ဘာဝေန္တော၊ ပ္ဒါးစေသည်ရှိသော်။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။အနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပ။ဝီတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပ။ဟောတိ၊နည်း။

ပုထုဇ္ဇနော၊သည်။ဝိပဿနံ၊ ကို။ဘာဝေန္တော၊သော်။ နဝဟာကာရေဟိ၊ ကိုးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊ ၏။ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။အနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ အနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ခယတော၊ ကုန်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ပ ဃနတော၊ တခဲနက်အားဖြင့် ။ပ။ ဝယတော၊ ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ပ။ အာယူဟနာနုပဋ္ဌာနကုလလော၊ အားထုတ်ခြင်း၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊၏။ဓုဝတော၊ ခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ပ။အနိမိတ္တူပဋ္ဌာနကုသလော၊ နိစ္စနိမိတ်ကင်းသောအားဖြင့် ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊၏။ နိမိတ္တာနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ နိစ္စနိမိတ်၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတူပဋ္ဌာနကုသလော၊တောင့်တဖွယ်ကင်းသောအားဖြင့် ထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏိဓိအနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ တောင့်တခြင်း၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုညတူပဋ္ဌာနကုသလော၊ အတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့် ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊၏။ အဘိနိဝေသာနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ အတ္တဟုမြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်း၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ ထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊ ၏။ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ မထင်ခြင်း၌လိမ္မာသည်။ဟောတိ၊၏။

၂၀၆။ သေက္ခော၊ သည်။ပ။ဥာဏူပဋ္ဌာနကုသလော၊ သိမှုဥာဏ်၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊၏။အညာဏအနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ မသိမှုမောဟ၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝိသညောဂူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ယောဂ လေးပါးအလိုအားဖြင့် မယှဉ်ခြင်း၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သညောဂါနူပဋ္ဌာနကုသလော၊ ယောဂ လေးပါးအလိုအားဖြင့် ယှဉ်ခြင်း၏ မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊၏။ နိရောဓူပဋ္ဌာနကုသလော၊ သင်္ခါရချုပ်သော နိဗ္ဗာန်၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊၏။ သင်္ခါရာနုပဋ္ဌာနကုသလော၊သင်္ခါရ၏မထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝီတရာဂေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနံ၊ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ဥပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုပဋ္ဌာနကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏူပဌာနကုသလဝသေန၊ သမထအာရုံ၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသော ဥာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ပေါင်း၏။ ဂေါစရဥ၊ ကျက်စားရာကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သမတ္ထဥ၊ ညီမျှခြင်းသဘောနှင့် ညီမျှခြင်း၏အကျိုး ကိုလည်း။ ပဋိဇျတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏ ။ပ။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မတို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဂေါစရဥ၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊၏။ သမတ္ထဥ၊ ကိုလည်း။ ပဋိဝိဇျတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ဣန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတီတိဇ္ဇ၊ ပါဌ်၌။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ပေါင်းသနည်း။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ဆုံးဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမောဓာနေတိ၊ ၏။ပ။သမထနိမိတ္တူပဌာနကုသလဝသေန၊စိတ်၏ ငြိမ်းကြောင်း သမထနိမိတ်၏ ထင်ခြင်း၌ လိမ္မာသော ဥာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ [ပဂ္ဂဟနိမိတ္တူပဌာနကုသလဝသေန-စသည်၌ အနက်လွယ်ပြီ] ။ ။သမတ္ထဥ၊ ကိုလည်း။ ပဋိဝိဇျတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

၂၀၇။ စတုသဋ္ဌိယာ အာကာရေဟိ၊ ခြောက်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။တိဏ္ဏန္နံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာသော အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယေ ဥာဏံ၊ ကုန်ခြင်း၌ဖြစ်သော ခယ ဥာဏ်မည်၏။

[ဤမှစ၍ အနဝသေသော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ခီယတိ၊ ဇတ္ထေတေ အာသဝါ ခိယန္တိ-တိုင်အောင် ပါဋိအနက်များသည် ပါဋိစာအုပ်နံပါတ် ၁၁၁၊ စာပိုဒ်နံပါတ် ၁၀၇၊ နိဿယ စာအုပ်နံပါတ် ၁၂၄၊ အာသဝက္ခယဥာဏနိဒ္ဒေသနှင့် အလုံးစုံ တူပြီ]။

အနဝသေသော၊ သော။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ သည်။ ခီယတိ၊ ၏။ ဇတ္ထေ၊ ဤအရဟတ္တမဂ်၌။ ဇတေ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။

၂၀၈။ တဿ တထာဂတဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဣဓ၊ဤသုံးပါးသော လောက ဓာတ်၌။ အဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်သော တရားမည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ အထော၊ ထိုမြို့။ အဝိညာတံ၊ မသိအပ်သော တရားမည်သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုမျှ။နအတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။ အဇာနိတဗ္ဗံ၊မသိအပ် မသိနိုင်သော တရားမည်သည်။ကိဉ္စိ၊မျှ။ နအတ္ထိ၊မရှိလတ္တံ့။ နေယျံ၊ သိအပ် သိထိုက်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရား သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားသဘောကို။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။အဘိညာသိ၊ ထူးကဲလွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတဥာဏ်တော်ဖြင့်သိတော် မူပြီ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။တထာဂတော၊ကို။ သမန္တစက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

သမန္တစက္ခူတိ ဇတ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု မည်သနည်း။ ဗုဒ္ဓဥာဏာနိ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်တို့သည်။ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၌။ ပဝတ္တ၊ ဖြစ်သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ် မည်၏။ ဒုက္ခ သမုဒယေ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း၌။ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏ ။ပ။ သဗ္ဗညုတ ညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ် မည်၏။ အနာဝရဏဥာဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ မည်၏။ဣမာနိ စုဒ္ဒသဥာဏာနိ၊ဤတဆယ့်လေးပါးသောဥာဏ်တို့သည်။ဗုဒ္ဓဥာဏာနိ၊တို့မည်ကုန်၏။ စုဒ္ဒသန္နံ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဗုဒ္ဓဥာဏာနံ၊ ဤဗုဒ္ဓဥာဏ်တို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော၊ ဥာဏာနိ၊ ဥာဏ်တို့သည်။သာဝကသာဓာရဏာနိ၊သာဝကတို့နှင့်။ဆက်ဆံကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဥာဏာနိ၊ တို့သည်။ သာဝကေဟိ၊ သာဝကတို့နှင့်။အသာဓာရဏာနိ၊ မဆက်ဆံကုန်။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောကို။ ဥာတော၊ သိအပ်ပြီ။ အညာတော၊ မသိအပ်သော။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ မည်၏။ ယံ-ယေန၊ အကြင်ဥာဏ်ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု မည်၏။ တံ၊ ထိုဥာဏ်သည်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေမည်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမည်၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံလွှင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ယာဝတာ၊ လောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။ ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပြီ။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ပညာယ၊ဖြင့်။ဖဿိတော၊ တွေ့အပ်ပြီ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဖဿိတော၊ မတွေ့အပ်သော။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ မည်၏။ ယံ-ယေန၊ ကြောင့်။ သမန္တစက္ခု၊ မည်၏။ တံ၊ သည်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ပ။ [ယာဝတာ သမုဒယဿ သမုဒယဋ္ဌော-စသည်၌ ရှေးနှင့် အနက်တူပြီ]။ ။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ဖြင့်။သမာဓိန္ဒြိယံ၊၏။

သဒ္ဒဟန္တော၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ပဂ္ဂဏှန္တော၊ ချီးမြှောက်သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဒဟတိ၊ ယုံကြည်၏။ သဒ္ဒဟန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ထင်စေ၏။ပ။ သမာဒဟတိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာထားသည် ဖြစ်၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သဒ္ဒဟိတတ္တာ၊ယုံကြည်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပဂ္ဂဟိတံ၊ ချီးမြှောက်အပ်၏။ပဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဒဟိတံ၊ ယုံကြည်အပ်၏။ပ။ ယံ၊ အကြင်ဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုမည်၏။ တံ၊ ထိုဥာဏ်သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ ယံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဥာဏံ၊ ဗုဒ္ဓဥာဏ်မည်၏။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုမည်၏။ ယေန စက္ခုနာ၊ အကြင်စက္ခုဖြင့်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ကိလေသာမှုရှိကုန်သော။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသော ကိလေသာမှုရှိကုန်သော။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုသောဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ သုဝိညာပယေ၊ သိစေလွယ်ကုန်သော။ ဒုဝိညာပယေ၊ သိစေနိုင်ခဲကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ၊ တမလွန်လောကနှင့် အပြစ်ကို ဘေးအားခြင့် ရှုလေ့ရှိကုန်သော။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ၊ တမလွန်လောကနှင့် အပြစ်ကို ဘေးအားဖြင့် ရှုလေ့မရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

[အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေတိ၊ စသည်၌ ရှေးစာမျက်နှာ အမှတ် ၁၂၉ နိဿယနှင့် တူပြီ]။

ဣမေဟိ ပညာသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤငါးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊တို့ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အညာတိ၊ခပ်သိမ်းသော အပိုင်းအခြားဖြင့် သိ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

တတိယဘာဏဝါရော၊ သည်။နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဣန္ဒြိယကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၅-ဝိမောက္ခကထာ

ဥဒ္ဒေသ

၂၀၉။ ပုရိမနိဒါနံ၊ ရွေးသုတ်၌ နိဒါန်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤ သုံးပါးတို့တည်း။ တယော၊ သုံးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။သုညတော ဝိမောက္ခော၊သုညာ ဝိမောက္ခဝင်း။အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခ ဝင်း။အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခဝင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခ တို့သည်၊ ဣမေ တယော၊ ဤ သုံးပါးတို့တည်း။

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခတို့သည်။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ပါးတည်း။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အဇ္ဈတ္တာဝုဋ္ဌာန၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ လေးပါးသော ဝိမောက္ခတို့ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာန၊ အပသန္တာန်မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာန၊ နှစ်ပါးသော အဖို့မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမေက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ အဇ္ဈတ္တာဝုဋ္ဌာနာန်၊ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနဝိမောက္ခတို့အား။ အနုလောမာ၊ လျော်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာန်၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနာန်၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာန ပဋိပဿဒ္ဓိ၊ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာန၏ ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာန ပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာန၏ ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင် ။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာန ပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ဒုဘတောဝဋ္ဌာန၏ ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့ဝင်း။ ရူပီ၊ အဇ္ဈတ္တ၌ ဖြစ်စေအပ်သော ရူပစျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ရူပါနိ၊ ဗဟိဒ္ဓကသိုဏ်းခပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌။ အရူပသညီ၊ ရုပ်အမှတ် ရူပစျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ သုဘန္တေဝ၊ တင့်တယ် သည် ကောင်းသည်ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိ၊ သမာပတ်ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓ သမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ သမယဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။အသမယဝိမောက္ခော၊ဝင်း။သမယိကော ဝိမောက္ခော၊ဝင်း။အသမယိကော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ကုပ္ပေါဝိမောက္ခော၊ကုပ္ပဝိမောက္ခဝင်း။အကုပ္ပေါဝိမောက္ခော၊ဝင်း။လောကိယောဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ လောကုတ္တရဝိမောက္ခော၊ဝင်း။သာသဝေါဝိမောက္ခော၊ဝင်း။အနာသဝေါဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ သာမိသောဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ နိရာမိသော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ နိရာမိသာ နိရာမိသတရော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ပဏိဟိတောဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ပဏိဟိတပဋိပဿဒ္ဓိဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ သညုတ္တောဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ဝိသညုတ္တောဝိမောက္ခော၊ ဝင်း၊ ကေတ္တဝိမောက္ခော၊ဝင်း။နာနတ္တဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ သညာဝိမောက္ခော၊ ဝင်း။ ဉာဏဝိမောက္ခော၊

ၚင်း။ သီတိသိယာဝိမောက္ခော၊ ၚင်း။ စျာနဝိမောက္ခော၊ ၚင်း။အနုပါဒါ၊ မစ့ဲလန်းမူ၍။ စိတ္တာဿ၊ စိတ်၏။ဝိမောက္ခော၊လွတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဝိမောက္ခၚင်း။ကွတိကွမေ၊ကျိုသည်တို့တည်း။(၇၅)

နိဒ္ဒေသ

၂၁၀။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော။ အဘယ်နည်း။ ကွ၀၊ ကျိသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောသို့ကပ်၍သော်ၚင်း။ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍သော်ၚင်း၊ သုညာဂါရဂတော ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်းသို့ ကပ်၍သော်ၚင်း။ ကွတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ရှု၏။ ကွဒံ၊ ကျိခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှၚင်း။ ဝါ၊အတ္တ၏အဖြစ်မှၚင်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမှၚင်း။ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာအဖြစ်မှၚင်း။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ကွတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ရှု၏။သော၊ ထိုသို့ရှုသောရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ ကွတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ သုညတဝိမောက္ခမည်၏။ အယံ၊ ကျိသည်ကား။ သုညတောဝိမောက္ခော၊ သုညတဝိမောက္ခတည်း။

အနိမိတ္တောဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ကွ၀၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည် ။ပ။ကွဒံ၊ ကျိခန္ဓာငါးပါ အပေါင်းသည်။ အတ္တေန ဝါ၊ မှၚင်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မှၚင်း။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ကွတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ နိမိတ္တံ၊ မြဲဟန်အရိပ်နိမိတ်ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ ကွတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနိမိတ္တောဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အယံ၊ ကျိသည်ကား။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ တည်း။

အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ ပဏိဓိံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတောဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အယံ၊ ကား။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ တည်း။

အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊ ဟူသည်။ ကတမော၊ နည်းဟူမူကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ စျာနာနိ၊ စျာန်တို့တည်း။ အယံ၊ ကျိစျာန်လေးပါးသည်။ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနော၀ိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိဓမောက္ခော၊ ဟူသည်။ ကတမော၊ နည်းဟူမူကား။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပသမာပတ္တိယော၊ အရူပသမာပတ်တို့တည်း။ အယံ၊ ကျိအရူပသမာပတ် လေးပါးသည်။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနောဝိမောက္ခော၊ ဟူသည်။ ကတမော၊ နည်းဟူမူကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊ အရိယမဂ်တို့တည်း။ အယံ၊ ကျိအရိယမဂ်လေးပါးသည်။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနောဝိမောက္ခော၊ မည်၏။

အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမော၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်သည်။ နိဝရဏေဟိ၊ နိဝရဏတို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တတိယံ စျာနံ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊ သည်။ သုခဒုက္ခေဟိ၊ သုခဒုက္ခတို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကွမေ၊ ကျိသည်တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ (၄)

ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ နည်းဟူမူကား။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ သမာပတ်သည်။ ရူပသညာယ၊ ရူပသညာမှ ၎င်း။ ပဋိဃသညာယ၊ ပဋိဃသညာမှ၎င်း။ နာနတ္တသညာယ၊ နာနတ္တသညာမှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ သ၌။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ၊မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ပ။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာ၊ ဗဟိဒ္ဓမည်သော အာရုံမှ ထကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။

(အာကိဉ္စညာယတန ဝိမောက္ခသည် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်ဟူသော အဇ္ဈတ္တမှ ထ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနဝိမောက္ခသည်လည်း နတ္ထိဘော ပညတ်ဟူသော နဝတ္တဗ္ဗ အာရုံမှ ထ၏။ ၎င်းဝိမောက္ခ နှစ်ပါးသည် အဘယ်သို့ ဗဟိဒ္ဓမှ ထသည် မည်သနည်း ဟု ဆိုခြားအံ့။ ဤအရာ၌ နိဝရဏ, ဝိတက်, ဝိစာရ စသော အာရမ္မဏိကတရားကို အဇ္ဈတ္တဟူ၍၎င်း၊ ထိုမှထသော ရူပစျာန် လေးပါးကို အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနဝိမောက္ခဟူ၍၎င်း၊ အာရုံကို -ဗဟိဒ္ဓဟူ၍၎င်း၊ ထိုမှထသော အရူပစျာန်လေးပါးကို ဗဟိဒ္ဓဝုဋ္ဌာန ဝိမောက္ခဟူ၍၎င်း ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအရူပဝိမောက္ခ နှစ်ပါးသည်လည်း ဗဟိဒ္ဓမှထသည် မည်ပေသည်)။ (၄၈)

ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနာ၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့မှထကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ ဟူမူကား။ သောတာတို့မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသမှ၎င်း။ ဒိဋ္ဌာနုသယာ၊မှ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ၊မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကာ ကိလေသေဟိ စ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်သို့ အစည်းလိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာဘို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ မည်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်ဘို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂသညောဇနာ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ်မှ၎င်း။ ပဋိဃသညောဇနာ၊ မှ၎င်း။ သြဠာရိကာ၊ သော။ ကာမရာဂါနုသယာ၊ ကာမရာဂါနုသယမှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ထိုကာမရာဂအစရှိသည်သို့အစဉ် လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ တို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ ဘို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊သည်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အာရုဏသဟဂတာ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာမ ရာဂသညောဇနာ၊ မှ၎င်း။ ပဋိဃသညောဇနာ၊ မှ၎င်း။ အာရုဏသဟဂတာ၊ သော။ ကာမ ရာဂါနုသယာ၊ မှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ တဒနုဝတ္တကာ ကိလေသေဟိ စ၊ ထိုကာမ ရာဂစသည်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ တို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ထ၏။အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ရူပ ရာဂါ၊ ရူပရာဂမှ၎င်း။ အရူပရာဂါ၊မှ၎င်း။မာနာ၊ မှ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စာ၊မှ၎င်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာမှ၎င်း။ မာနာနုသယာ၊မာနာနုသယမှ၎င်း။ ဘဝရာဂါနုသယာ၊မှ၎င်း။အဝိဇ္ဇာနုသယာ၊ မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုရူပရာဂ စသည်သို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ဗဟိဒ္ဓါကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊၏။ ဤသည်တို့သည်။ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနာ၊နှစ်ပါးသောအဖို့မှ ထကုန်သော။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (၄-၁၂)

၂၁၁။ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနာနံ၊ အဇ္ဈတ္တမှထသော ဝိမောက္ခတို့အား။ အနုလောမာ၊ လျော်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊တို့သည်။ကတမေ၊ ဟူမူကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ပဋိလာ

ဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ဝိတက္ကော စ၊ ၎င်း။ဝိစာရော စ၊၎င်း၊ ပီတိ စ၊၎င်း။သုခဥ္စ၊၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ကို။ ပဋိလာဘာတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ပ။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တာဝုဋ္ဌာနာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ ကုန်၏သော။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (၄-၁၆)။

ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနံ၊ ဗဟိဒ္ဓမ္မာသော ဝိမောက္ခတို့အား။ အနုလောမာ၊ လျော်ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ အာဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိ ံ၊ သမာပတ်ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ငှါ။ပ။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (၄-၂၀)

ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ မူကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဝင်း။ပ။ဣမေ၊ဤသည်တို့ကား။ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနာနံ၊ တို့အား။ အနုလောမာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။(၄-၂၄)

အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာနပဋိပဿဒ္ဓိ၊ အဇ္ဈတ္တဝုဋ္ဌာန ပဋိပဿဒ္ဓိ-ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ ကား။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ပဌမစျာန်ကို။ပဋိလာဘော ဝါ၊ ရခြင်းသော်ငင်း။ ဝိပါကော ဝါ၊ ဝိပါက်သော်ငင်း ။ပ။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (၄-၂၈၊ ၄-၃၂)

ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ မူကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသာ၊ မဂ်၏။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ငင်း။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂသာ၊ ၏။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ငင်း။အနာဂါမိမဂ္ဂသာ၊ ၏။ အနာဂါမိဖလံ၊ငင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂသာ ၏။ အရဟတ္တဖလံ၊ ငင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဒုဘတောဝုဋ္ဌာနပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာန ပဋိပဿဒ္ဓိ-ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခာ၊ တို့မည်ကုန်၏။ (၄-၃၆)

၂၁၂။ ရူပီ၊ ရူပစျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ရူပါနိ၊ ဗဟိဒ္ဓကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ဝိမောက္ခမည်သည်။ ကထံ၊အာဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္တံ၊မိမိကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ နီလနိမိတ္တံ၊ ညိုသောအဆင်း နိမိတ်ကို။ မနသိကရောတိ၊နှလုံးသွင်း၏။ နီလသညံ၊ အညိုဟူသော အမှတ်သညာကို။ ပဋိလဘတိ၊ရ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုအဆင်း နိမိတ်ကို။သုဂ္ဂဟိတံ၊ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်ကို။ဥပဓာရေတိ၊မှတ်၏။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြားအပ်သည်ကို။ အဝတ္ထာပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ သော၊ သည်။ တံနိမိတ္တံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ သူပဓာရိတံ၊ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်ကို။ ဥပဓာရေတ္ဝာ၊မှတ်၍။ သဉ္ဇာဝတ္တိတံ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြားအပ်သည်ကို။ အဝတ္ထာပေတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ နီလနိမိတ္တေ၊ ညိုသောအဆင်းနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ နီလသညံ၊ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ သည်။ တံနိမိတ္တံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကို။ကရောတိ၊ ပြု၏။ သူပဓာရိတံ၊ ကို။ ဥပဓာရေတိ၊

မှတ်၏။ သဒ္ဒဝတ္ထိတံ၊ ကို။ အဝတ္ထာပေတိ၊ ၏။သော၊ သည်။ ဝံနိမိတ္တံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟီတံ၊ ကို။ကတ္တာ၊ ပြု၍။ သူပဓာရိတံ၊ အပ်သည်ကို။ ဥပဓာရေတ္တာ၊ ၍။ သဒ္ဒဝတ္ထိတံ၊ သည်ကို။ အဝတ္ထာပေတ္တာ၊ ၍။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ဗ ဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာလေ့လာခြင်းကို ပြု၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဌင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဌင်း။ ဣဒံ ဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါး စုံသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ခုနည်းသာတည်း။ဣတိ၊ဤသို့။ ရူပသညီ၊ ရုပ်၌အမှတ် (ရူပစျာန်)ရှိသည်။ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အခြို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ ပီတနိမိတ္တံ၊ဝါသောအဆင်း နိမိတ်ကို။ပ၊ လောဟိတနိမိတ္တံ၊ နီသောအဆင်း နိမိတ်ကို။ပ။ သြဒါတ နိမိတ္တံ၊ ဖြူသောအဆင်း နိမိတ်ကို။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ရူပီ၊ ဖြစ်၍။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၃၇)

အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အရူပသညီ၊ ရုပ်အမှတ် ရူပစျာန် မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊ သော။ ပီတနိမိတ္တံ၊ ကို ။ပ။ လောဟိတနိမိတ္တံ၊ကို။ပ။သြဒါတနိမိတ္တံ၊ ကို။ နမနသိကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ သြဒါတသည်၊ ကို။ န ပဋိလဘတိ၊ မရ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ သြဒါတနိမိတ္တော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ဆောင်၏။ သြဒါတသည်၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တံနိမိတ္တံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟီဘံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ပ။ တဿ၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အထင်သည် ၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ အရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပသညီ၊ ရုပ်အမှတ် ရူပစျာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အရူပသညီ၊၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၃၈)

သုဘန္တေဝ၊ တင့်တယ်သည် ကောင်းသည် ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝိမောက္ခော၊ မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့် တကွသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ကေဝံ ဒိသံ၊ တခုသောဒေသကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ တထာ၊ထို့အတူဖြန့်၍နေ၏။တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ တထာ။ထို့အတူဖြန့်၍နေ၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ တထာ၊ ထို့အတူ ဖြန့်၍ နေ၏။ ဣတိ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်ကိုဌင်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်ကိုဌင်း။ တိရိယံ၊ အလယ်ဖြစ်သော အရပ်ကိုဌင်း။သဗ္ဗဓိ၊ခပ်သိမ်းသောအရာ၌။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌ မိမိကိုယ်အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊အလုံးစုံသော သတ္တဝါ ရှိသော။ လောကံ၊ လောကကို။ မေတ္တာ သဟဂတေန၊မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။(စေတသာ၊စိတ်ဖြင့်။)ဝိပုလေန၊ပြန့်ပြောသော။မဟဂ္ဂတေန၊မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ အဝေရေန၊ ရန်ခိုက် ဒေါသကင်းသော။ အဗျာပဇ္ဇေန၊ နှလုံးမသာမှု စိတ်ဆင်းရဲကင်းသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ဝါ၊ မေတ္တာကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။(တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။စိတ္တော၊စိတ်၌။)အပ္ပဋိကူလာ၊

ရှုံရှာဖွယ်မဟုတ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် တင့်တယ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကရုဏာ သဟဂတေန၊ ကရုဏာနှင့်တကွဖြစ်သော။စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဧကံ၊သော။ ဒိသံ၊ အရပ်ကို ။ပ။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မုဒိတာသဟဂတေန၊ မုဒိတာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ပ။မုဒိတာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ဖြင့်။ ဧကံ၊သော။ဒိသံ၊ကို။ ဖရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊၏။ပ။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ ဝါ၊ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ကြောင့်။ သတ္တာ၊တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။သုဘန္တေဝ၊တင့်တယ်သည်ကောင်းသည် ဟူ၍သာလျှင်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏။ (၃၉)

၂၁၃။ အာကာသာနဥ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ သမာပတ်ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသော။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ရူပသညာနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ပဋိဃသညာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တသညာနံ၊ တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့်။ အာကာသော၊ သည်။ အနန္တော၊ အဆုံးမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက်။ အာကာသာနဥ္စာယတနံ၊ စျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အာကာသာနဥ္စာယတနသမာပတ္တိဝိမောက္ခော၊ အာကာသာနဥ္စာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခ မည်၏။ (၄၀)

ဝိညာဏဥ္စာယတနသမာပတ္တိ၊ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ ကတမော၊အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ အာကာသာနဥ္စာယတနံ၊ ကို။သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းလျက်။ ဝိညာဏဥ္စာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ လျှင်။ဝိညာဏဥ္စာယတနသမာပတ္တိဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၄၁)

အာကိဥ္စညာယတနသမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏဥ္စာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ကိဥ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်းလျက်။ အာကိဥ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အာကိဥ္စညာယ တနသမာပတ္တိဝိမောက္ခော၊မည်၏။ (၄၂)

နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ကတမော၊နည်း။ဣဓ၊၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။အာကိဥ္စညာယတနံ၊ကို။သမတိက္ကမ္မ၊၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊၍။ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ လျှင်။နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၄၃)

သညာဝေဒယိတနိရောဓ သမာပတ္တိ၊ ဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓသမာပတ္တိ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၄၄)

သမယဝိမောက္ခော၊ သမယဝိမောက္ခသည်။ ကတမော၊ နည်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်၏သော။ စျာနာနိ စ၊စျာန်တို့၎င်း။ စတသော၊ကုန်သော။ အရူပသမာပတ္တိယော စ၊ အရူပသမာပတ်တို့၎င်း။ အယံ၊ ဤသမာပတ်ရှစ်ပါးသည်။ သမယဝိမောက္ခော၊ ဝင်စားခိုက်၌ ကိလေသာမှ လွတ်သော ကြောင့် သမယဝိမောက္ခမည်၏။ (၄၅)

အသမယဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ စ၊ တို့၎င်း။စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ စ၊ သာမညဖိုလ်တို့၎င်း။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ နိဗ္ဗာန်၎င်း။အယံ၊ ဤလောကုတ္တရာ ၉-ပါးသာည်။အသမယ ဝိမောက္ခော၊အခါခပ်သိမ်း ကိလေသာမှလွတ်သောကြောင့် အသမယဝိမောက္ခမည်၏။ (၄၆)

သာမယိကော၊ ဝင်စားခိုက်၌ဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ပ။ အသာမယိကော၊ ဝင်စားခိုက်၌သာမဟုတ်မူ၍ အခါခပ်သိမ်းဖြစ်သော။ဝိမောက္ခော၊ သည်။ပ။ ကုပ္ပေါ၊ပျက်စီးတတ်သော။ပ။ အကုပ္ပေါ၊ မပျက်စီးတတ်သော။ပ။ လောကိယော၊ လောကီဖြစ်သော။ ပ ။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ပ။ သာသဝေါ၊ အာသဝနှင့်တကွဖြစ်သော ။ပ။ အနာသဝေါ၊အာသဝကင်းသော။ပ။ သာမိသော၊ အာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ရူပပ္ပဋိသည္ဓတ္တော၊ ရုပ်နှင့်စပ်သော ရူပစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခတည်း။အယံ၊ သည်။ 'သာမိသော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၄၇-၅၅)

နိရာမိသော၊ အာမိသကင်းသော။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ ကတမော၊နည်း။ အရူပပ္ပဋိသည္ဓတ္တော၊ ရုပ်နှင့်မစပ်သော အရူပစျာန်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ တည်း။ အယံ၊ သည်။ နိရာမိသော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၅၆)

နိရာမိသာ၊ အာမိသကင်းသည်ထက်။ နိရာမိသတရော၊ သာ၍ အာမိသကင်းသော။ ပ ။ ပဏီဟိတော၊ တဏှာဖြင့် တောင့်တအပ်သော။ပ။ အပဏိဟိတော၊ တဏှာဖြင့် မတောင့်တအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ပ။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ ၎င်း။ အယံ၊ သည်။ အပဏိဟိတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၅၇-၅၈)

ပဏိဟိတပဋိပဒါပဋိပဒါသဒ္ဒါ၊ တောင့်တအပ်သော ဝိမောက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ပဋိလာဘော ဝါ၊ ရခြင်းသော် ၎င်း။ ဝိပါကော ဝါ၊ (ပဌမစျာန်၏) အကျိုးဝိပါက်သော်၎င်း။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်ကို။ ပဋိလာဘော ဝါ၊ ရခြင်းသော်၎င်း။ ဝိပါကော ဝါ၊ အကျိုးဝိပါက်သော်၎င်း။ အယံ၊ လျှင်။ ပဏိဟိတပဋိပဒါပဋိပဒါသဒ္ဒါ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၅၉)

သညုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ပ။ ဝိသညုတ္တော၊ မယှဉ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ပ။ ကေတ္တ ဝိမောက္ခော၊တခုတည်း သဘောရှိသော ဝိမောက္ခသည်။ပ။ နာနတ္တဝိမောက္ခော၊အထူးထူးသဘောရှိသော ဝိမောက္ခသည်။ ကတမော၊နည်း။ပ။ အယံ၊ သည်။ နာနတ္တဝိမောက္ခော၊မည်၏။(၆၀-၆၃)

၂၁၄။ သညာဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဧကော၊တခုသော။ သညာဝိမောက္ခော၊ သညာဝိမောက္ခသည်။ ဝတ္ထု၀သေန၊ နိစ္စသညာစသော၀တ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သညာဝိမောက္ခ၊ သညာဝိမောက္ခတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ သညာဝိမောက္ခ၊ တို့သည်။ ပရိယာယေန၊ လွတ်ခြင်း

ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဧကော၊ တခုသော။ သညာဝိမောက္ခော၊ ဘည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

သိယာတိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်သည်။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။) သညာယ၊ သညာမှု။ မုစ္စတိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဉာဏံ၊ သည်။ သုခတော၊ သုခအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။) သညာယ၊ သညာမှု။ မုစ္စတိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။) သညာယ မှု။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နန္ဒိယာ၊ နှစ်သက်သောအားဖြင့်။ (ပဇတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊ မှု။ပ။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ရာဂတော၊ တပ်မက်သော အားဖြင့်။(ပဝတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊မှု။ပ။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ သမုဒယတော၊ သမုဒယအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊ မှု။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ အာဒါနတော၊ စွဲယူလက်ခံသောအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊ မှု။ ပ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိမိတ္တတော၊ မြဟန်အရိပ်နိမိတ်အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။) သညာယ၊ မှု။ပ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ပဏိဓိယာ၊ တောင့်တသောအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ဖြစ်သော။) သညာယ၊မှု။ပ။ သုညတာနုပဿနာဉာဏံ၊သည်။ အဘိနိဝေသတော၊ အတ္တ ဟု နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ဖြင်သော။) သညာယ၊ မှု။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကော၊ တခုသော။ သညာဝိမောက္ခော၊ သည်။ ဝတ္ထု ဝဇသန၊ အားဖြင့်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ သညာဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣဘိ စ၊ ဤသို့လည်း။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ သညာဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ပရိယာယေန၊ လွတ်ခြင်း ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဧကော၊ တခုသော။ သညာဝိမောက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ စ၊ လည်း။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊ မှု။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ သညာဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၆၄)

၂၁၅။ ညာဏဝိမောက္ခော၊ ညာဏဝိမောက္ခသည်။ ကတမော၊ နည်း။ပ။ သိယာတိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ ဟုဆိုအပ်သော။ ယထာဘူတံ ဉာဏံ၊ ယထာဘူတဉာဏ်သည်။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအာ ဖြင့်။(ပဝတ္တာ၊ သော။) သမ္မောဟာ၊ တွေဝေခြင်းဟူသော။ အညာဏာ၊ မသိခြင်းမှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ညာဏဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ပ။ (၆၅)

၂၁၆။ သီဘိသိယာဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ပ။သိယာတိတ္ထေ၊ ပုဒ်၌။ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော။ အနုတ္တရံ၊ အနုတ္တရဖြစ်သော။ သီတိဘာဝံဉာဏံ၊ မျှမ်းစ္ဝာဖြစ်ကြောင်း သီတိဘာဝဉာဏ်သည်။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ သော။) သန္တာပပရိဠာဟဒရထာ၊ ပြင်းစ္ဝာ ပူပန်ခြင်း ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်ခြင်း ပူပန်ခြင်းတို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီတိသိယာ

ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ပ။အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ သီတိသိယာဝိမောက္ခော၊ သီတိသိယာဝိမောက္ခ မည်၏။ (၆၆)

၂၁၇။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ ဈာနဝိမောက္ခသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘသည်။ ဈာယတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ဈာန်မည်၏။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ဈာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ မည်၏။ ဈာယန္တော၊ ရှုလျက်။ မုစ္စတိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဈာပေန္တော၊ လောင်ကျွမ်းစေလျက်။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဈာယန္တီတိ၊ ရှုကုန်၏ဟူသည်မှာ။ ဓမ္မာ၊ ဈာန်တရားတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ (ဈာယန္တိ၊ ရှုကုန်၏။) ဈာပေတီတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေ၏ဟူသည်မှာ။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဈာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေ၏။ ဈာတေ စ၊ ရှုတတ်သော တရားတို့ကိုဋင်း။ ဈာပေ စ၊ လောင်ကျွမ်းစေအပ်သော ကိလေသာတို့ကိုဋင်း။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဈာယတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ ဈာန်မည်၏။ ဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒကို။ ဈာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဈာယတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ ခပ်သိမ်းသောကိလေသာတို့ကို။ ဈာပေတိ၊ လောင်ကျွမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ မည်၏။ ဈာယန္တော၊ ရှုလျက်။ မုစ္စတိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဈာပေန္တော၊ လောင်ကျွမ်းစေလျက်။မုစ္စတိ၊ ၏။ဣတိ၊ကြောင့်။ဈာနဝိမောက္ခော၊မည်၏။ ဈာတေ စ၊ရှုသော တရားတို့ကိုဋင်း။ ဈာပေ စ၊ လောင်ကျွမ်းစေအပ်သော ကိလေသာတို့ကိုဋင်း။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဈာနဝိမောက္ခော၊ တည်း။

၂၁၈။ အနုပါဒါစိတ္တဿ၊၏။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ ကတမော၊အဘယ်နည်း။ ဧကော၊တခုသော။ အနုပါဒါစိတ္တဿ၊၏။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ ဝတ္ထုဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသ၊ကုန်သော။ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။) သိယာ၊ ၏။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဧကော တခုသော။ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ စ၊ လည်း။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

သိယာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။သိယာ၊ဖြစ်နိုင်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ဥပါဒါနာ၊ စွဲလမ်းခြင်းမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပါဒါစိတ္တဿ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ပ။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ကတိဟုပါဒါနေဟိ၊ အဘယ်မျှသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်သနည်း။ပ။ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ပ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်သနည်း။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ သုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ဧကုပါဒါနာ၊ တပါးသော ဥပါဒါန်မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ပ။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ စတူဟုပါဒါနေဟိ၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဉာဏံ

သည်။ စတူဟုပါဒါနေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ အနိမိတ္တာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ဧကုပါဒါနာ၊ မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ သုညတာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။

အနိစ္စာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ကတမေဟိ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ အဘယ်သုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်သနည်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာ၊ ဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်မှဂင်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနာ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်မှဂင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနာ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်မှဂင်း။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ဣမေဟိ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ ဤသုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ကတမာ ဧကုပါဒါနာ၊ အဘယ်တခုသော ဥပါဒါန်မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်သနည်း။ ကာမုပါဒါနာ၊ ကာမဥပါဒါန်မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ဣဒံဧကုပါဒါနာ၊ ဤတခုသော ဥပါဒါန်မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ကတမေဟိ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ အဘယ်သုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်သနည်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာ၊ မှဂင်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနာ၊ မှဂင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနာ၊ မှဂင်း။ မုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်။ ဣမေဟိ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ ဤသုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ပ။

ယဉ္စ အနိစ္စာနုပဿနာဥာဏံ၊ အကြင်အနိစ္စာနုပဿနာဥာဏ်သည်ဂင်း။ ယဉ္စ အနတ္တာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်ဂင်း။ ယဉ္စ အနိမိတ္တာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်ဂင်း။ ယဉ္စ သုညတာနုပဿနာဥာဏံ၊ သည်ဂင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဥာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသော ဥာဏ်တို့သည်။ တီဟုပါဒါနေဟိ၊ သုံးပါးသော ဥပါဒါန်တို့မှ။ မုစ္စန္တိ၊ လွှတ်ကုန်၏။ပ။အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ (၆၈)

ဝိမောက္ခကထာယ၊ ၌။ ပဌမဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂၁၉။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ဣမာနိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ လွှတ်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဤဝိမောက္ခမုခတို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ လောကနိယျာနာယ၊ သုံးပါးသောလောကမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊သတ္တလောက၏ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒပရိာဋ္ဌုမတော၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အစ အပိုင်းအခြား, ပျက်ခြင်းဟူသော(သွားရာလမ်း)အဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သမနုပဿနတာယ၊ ရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ၊သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌လည်း။စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ စိတ်၏ ကောင်းစွာပြေးဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ။(လောကနိယျာနံ၊ သုံးပါးသော လောကမှ ထွက်မြောက်ခြင်း။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ မနောသမုတ္တေဇနတာယ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထိတ်လန့်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတာယ စ ဓာတုယာ၊ တောင့်တမှု တဏှာကင်းသော(ဝါ၊ တောင့်တဖွယ် သင်္ခါရကင်းသော) နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌လည်း။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ ဖြင့်။ (လောကနိယျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) သဗ္ဗဓမ္မေ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို။ ပရတော၊ စီမံခန့်ခွဲ၍မရသဖြင့် သူစိမ်းပြင်ပဟု။ သမနုပဿနတာယ၊ ရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သုညတာယ စ ဓာတုယာ၊ အတ္တမှဆိတ်သော နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌လည်း။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ ဖြင့်။ (လောကနိယျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။)။ ။

[တနည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋ္ဌီကာနှင့်အညီ အနက်ကား--သဗ္ဗသခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒ-ပရိဝဋ္ဌုမတော၊ အားဖြင့်။ သမနုပဿနတာယ၊ ရှုခြင်းငှါ။ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ၊ ၌လည်း။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ စိတ်၏ ကောင်းစွာပြေးဝင်ခြင်းငှါ။ (သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)။ ။တနည်း(သံဝတ္တနကံ၊ဖြစ်သော။ဝိမောက္ခမုခံ၊အနိစ္စာနုပဿနာ-ဟူသော ဝိမောက္ခမုခဝုင်း။ ဤနောက်ဆုံးအနက်ကား "တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ"နှင့် လျော်အောင် ပြန်အပ်သော အတ္တနောမတိ-ပေတည်း။ နောက် ၂-ပိုဒ်၌ လည်း နည်းတူပင်)။

သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ တို့၌။ မနောသမုတ္တေဇနတာယ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထိတ်လန့်စေခြင်းငှါ။ အပ္ပဏိဟိတာယ စ ဓာတုယာ၊၌လည်း။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ ငှါ။ (သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) တနည်း (သံဝတ္တနကံ၊သော။ဝိမောက္ခမုခံ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဟူသော ဝိမောက္ခမုခဝုင်း။) သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပရတော၊ ဟု။ သမနုပဿနတာယ၊ ငှါ။ သုညတာယ စ ဓာတုယာ၊ ၌လည်း။ စိတ္တသမ္ပက္ခန္ဒနတာယ၊ ငှါ။ (သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တနည်း၊ သံဝတ္တနကံ၊ သော။ ဝိမောက္ခမုခံ၊ အနတ္တာနုပဿနာ-ဟူသော ဝိမောက္ခမုခဝုင်း]။ ။

တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့သည်။ လောကနိယျာနာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှစ်လုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ သခ်ါရာ၊ အဘယ်သခ်ါရတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ထင်ကုန်သနည်း။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂-၂၉၆-၌ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ဟု ရှိ၏။ သင့်၏။) ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌန္တိ ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ခယတော၊ ကုန်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သုညတော၊ အတ္တမှဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကိံဗဟုလံ၊ အဘယ်သဘောများသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အဓိမောက္ခဗဟုလံ၊ အဓိမောက္ခများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလံ၊ ပဿဒ္ဓိများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ဝေဒဗဟုလံ၊ အသိညာဏ်များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။အဓိမောက္ခဗဟုလော၊ အဓိမောက္ခများသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမိန္ဒြိယံ၊ အဘယ်ဣန္ဒြေကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ပဿဒ္ဓိများသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝေဒဗဟုလော၊ အသိညာဏ်များသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ နည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော ဖြစ်၍။ အဓိမောက္ခဗဟုလော

သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ သည်။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝေဒဗဟုလော၊ သည်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ အဓိမောက္ခဗဟုလဿ၊ အား။ ကတမိန္ဒြိယံ၊ အဘယ်ဣန္ဒြေသည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊ အကြီးအကဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝါ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ကတိန္ဒြိယာနိ၊ အဘယ်မျှသောဣန္ဒြေတို့သည်။ တဒန္ဓယာ၊ ထိုကြီးကဲသောဣန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်သနည်း။သဟဇာတပစ္စယာ၊တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်သနည်း။အညမညပစ္စယာ၊အချင်းချင်းအားကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ နိဿယပစ္စယာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူ ပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊သနည်း။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ယှဉ်၍ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ သနည်း။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ဟောန္တိ၊သနည်း။ ကေနဋ္ဌေန၊အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာမည်သနည်း။ ကော ပုဂ္ဂလော၊သည်။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ဖြစ်၍။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ၊ ပဿဒ္ဓိများသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၍။ အဓိမောက္ခဗဟုလဿ၊ အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝါ၊ ငှါ။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊ လေးပါးသောဣန္ဒြေတို့သည်။တဒန္ဓယာနိ၊ထိုကြီးကဲသောသဒ္ဓိန္ဒြေသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ မည်၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊သည်။သမ္မာပဋိပွန္နော၊မှန်စွာကျင့်၏။သော ပုဂ္ဂလော၊သည်။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ၊မှားယွင်းစွာကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊၍။ပဿဒ္ဓိဗဟုလဿ၊အား။သမာဓိန္ဒြိယံ၊သည်။အာဓိပတေယ္ပံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဘာဝနာယ၊၌။ ဝါ၊ငှါ။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ တဒန္ဓယာ၊ ထိုကြီးကဲသော သမာဓိန္ဒြေတို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၍။ ဝေဒဗဟုလဿ၊ အား။ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊၌။ ဝါ၊ငှါ။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ တဒန္ဓယာ၊ ထိုကြီးကဲသော ပညိန္ဒြေသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဧကရသဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ဘာဝနာ၊မည်၏။ပ။

၂၂၀။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၍။ အဓိမောက္ခဗဟုလဿ၊ အား။ ကတမိန္ဒြိယံ၊သည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊သည်။ဟောတိ၊နည်း။ ဘာဝနာယ၊၌။ ကတိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ တဒန္ဓယာ၊ ထိုကြီးကဲသောဣန္ဒြေသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ပ။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊တို့သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ပဋိဝေဓကာလေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောအခါ၌။ကတမိန္ဒြိယံ၊ အဘယ်ဣန္ဒြေသည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ပဋိဝေဓာယ၊ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ကတိန္ဒြိယာနိ၊အဘယ်မျှသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ တဒန္ဓယာ၊ ထိုကြီးကဲသောဣန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ပ။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ် အနက်သဘောကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝေဓမည်သနည်း။ ဒုက္ခတော၊အားဖြင့်။ပ။အနတ္တတော၊အားဖြင့်။ပ။

အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊၍။ အဓိမောက္ခဗဟုလဿ၊အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။ အာဓိပတေယ္ပံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ပ။ ပဋိဝေဓကာလေ၊ ထိုးထွင်း၍သိသောအခါ၌။ ပညိန္ဒြိယံ၊

သည်။အာဓိပတေယျံသည်။ ဟောတိ၏။ ပဋိဝေဓာယ၊ငှါ။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ တဒန္တရာ၊ ထိုကြိမ်းကဲသောပညိန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပ။ကေရသာ၊တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ကေရသဒ္ဒေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာ၊မည်၏။ ဒဿနဒ္ဒေန၊ မြင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝေဓ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောပိ၊ ထိုးထွင်းသိသည် ဖြစ်၍လည်း။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဘာဝေန္တောပိ၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍လည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊၏။

၂၂၁။ အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတမိန္ဒြိယံ၊ အဘယ်ဣန္ဒြေသည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊သနည်း။ ကဘမိန္ဒြိယဿ၊အဘယ်ဣန္ဒြေ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊လွန်သောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊သဒ္ဓါငိမုတ္တ မည်သည်။ဝါ၊သဒ္ဓါဖြင့်လွတ်သည်။ဟောတိ၊နည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။ပ။ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခီမည်သည်။ ဝါ၊ နာမကာယဖြင့်မျက်မှောက်ပြုသည်။ဟောတိ၊နည်း။ အနတ္တတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။ပ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ မည်သည်။ဝါ၊မြင်ခြင်းကြောင့်ရောက်သည်။ဟောတိ၊ နည်း။

အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊အား။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊သည်။အဓိမတ္တံ၊ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါငိမုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။ ပညိန္ဒြိယံ၊သည်။ အဓိမတ္တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ပဉ္ဉိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊သည်။ ဟောဘိ၊၏။

သဒ္ဓဟန္တော၊ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်ပြီ။ ဣဘိ၊ ထိုကြောင့်။ သဒ္ဓါငိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ တွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခီမည်၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ ဣဘိ၊ကြောင့်။ဒိဋ္ဌိပ္ပဒ္တော၊ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တမည်၏။သဒ္ဓဟန္တော၊ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ဒ ဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ စျာနဖဿံ၊ စျာန်အတွေ့ကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဖုသတိ၊ တွေ့၏။ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခီ၊ မည်၏။ သဒ်ါရာ၊ သဒ်ါရ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာတည်။ ဣဘိ၊ ကျိသို့။ ဣဘင်္၊ သိအပ်သည်။ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသိအပ်သည်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၊ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဖဿိတံ၊ တွေ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သော။ ယော စာယံ-ယော စ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခီမည်သော။ယော စ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တမည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊သည်၎င်း။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝတ္ထုဝသေန၊ တပါးပါး သော ဣန္ဒြေဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိယာယေန၊ တပါးပါးသော ဣန္ဒြေပရိယာယ်အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာပိ၊သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်လည် မည်ကုန်သည်၎င်း။ ကာယသက္ခီပိ၊ ကာယသက္ခီပုဂ္ဂိုလ်

လည်း မည်ကုန်သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌပုတ္တာပိ၊ ဒိဋ္ဌပုတ္တပုဂ္ဂိုလ်လည်း မည်ကုန်သည်၎င်း။ သိယာ-ဘ၀ေယျုံ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။

သိယာတိ ဇတ္ထ၊ ဥ်။ ကထဥ္စ၊ လျင်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အာ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သော အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ပ။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်ကုန်သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခီမည်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ပ။

သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ ယောစာယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ ကာယသက္ခီ၊ မည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ မည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဝတ္ထု၀သေန၊ အားဖြင့်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာပိ၊ ၎င်း။ ကာယသက္ခီပိ၊ ၎င်း။ ဒိဋ္ဌပတ္တာပိ၊၎င်း။ သိယာ-ဘ၀ေယျုံ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။

သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ပ။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ မည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣမေ တယောပုဂ္ဂလာ၊ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဤပုဂ္ဂလာပုဒ်၏ နောက်၌ ပေယျာလ ပိုနေသည်) “သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။အညောယေ၀၊ တပါးတခြားသာလျှင်တည်း။ ကာယသက္ခီ၊ သည်။ အညောယေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ သည်။ အညောယေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့ အသီးသီး တခြားစီ။) သိယာ-ဘ၀ေယျုံ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။

သိယာတိ ဇတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ကထဥ္စ၊ လျင်။ သိယာ-ဘ၀ေယျုံ၊ ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌပတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ ကာယသက္ခီ၊ မည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ မည်သော။ ယော စ အယံပုဂ္ဂလော၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ဣမေ တယော ပုဂ္ဂလာ၊တို့သည်၊ (ဤ၌လည်း “သဒ္ဓါဝိမုတ္တာပိ ကာယသက္ခီပိ ဒိဋ္ဌပတ္တာပိ ဝတ္ထု၀သေန ပရိယာယေန” ဟူသော စာပိုဒ်နှင့် ပုဒ်မ ပိုနေသည်။) သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သည်။ အညောယေ၀၊ တပါးတခြားသာလျှင်တည်း။ ကာယသက္ခီ၊ သည်။ အညောယေ၀၊ တည်း။ ဒိဋ္ဌပတ္တော၊ သည်။ အညောယေ၀၊ တည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့ အသီးအသီး တခြားစီ)သိယာ-ဘ၀ေယျုံ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိ

လဘတိ၊ရ၏။တေန၊ထို့ကြောင့်။သဒ္ဓါနုသာရီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊ လေးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ တဒန္တရာ၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စဘုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇယ ဟိ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋ္ဌလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓါနုသာရိနော၊ သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်၊ပ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ သစ္ဆိကာတုံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ပ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာနိ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုဘာဝိတာနိ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ပ။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္ဆိကတုံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။

၂၂၂။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မကို။ ဘာဝိတာ ဝါ၊ ပွါးစေပြီးမူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ ဘာဝေန္တိ ဝါ၊ ပွါးစေဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဘာဝိဿန္တိ ဝါ၊ ပွါးစေလတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဓိဂတာ ဝါ၊ ရပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဓိဂစ္ဆန္တိ ဝါ၊ ရဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဓိဂမိဿန္တိ ဝါ၊ ရလတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပတ္တာဝါ၊ ရောက်ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏန္တိ ဝါ၊ ရောက်ဆဲမူလည် ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏိဿန္တိ ဝါ၊ ရောက်လတ္တံ့မူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိလဒ္ဓါ ဝါ၊ ရပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိလဘန္တိ ဝါ၊ ရဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိလဘိဿန္တိ ဝါ၊ ရလတ္တံ့မူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိဝိဒ္ဓါ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိဿန္တိ ဝါ၊ ထိုးဇွင်း၍ သိလတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သစ္ဆိကတာ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။သစ္ဆိကရောန္တိ ဝါ၊မျက်မှောက်ပြုဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။သစ္ဆိကရိဿန္တိ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုလတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖဿိတာ ဝါ၊ တွေ့ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖဿန္တိ ဝါ၊ တွေ့ဆဲသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဖဿိဿန္တိ ဝါ၊ တွေ့လတ္တံ့မူလည်း ဖြင်ကုန်၏။ ဝသိပ္ပတ္တာ ဝါ၊ အစိုးရနိုင်နင်းခြင်းသို့ ရောက်ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏန္တိ ဝါ၊ ရောက်ဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏိဿန္တိ ဝါ၊ ရောက်လတ္တံ့မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ (ပါရမီ၊ စျာန်၏အဆုံးသို့၊ တနည်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၏အဆုံးသို့။) ပါရမိပ္ပတ္တာ ဝါ၊ အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ ပါပုဏိဿန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ ဝါ၊ ရဲရင့်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပါပုဏန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ ပါပုဏိဿန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစုမ်း အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။

ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ အဗျာပါဒံ၊ ကို။ပ။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ပ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနံ၊ကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ၊ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ ကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ ကို။ပ။

ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော။ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ပ။ အရိယံ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ဘာဝိတာ ဝါ၊ ပွါးစေပြီး မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌဝိမောက္ခေ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့ကို။ သာဝိတာဝါ၊ ပွါးစေပြီး မူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ပ။

ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ တိသော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့ကို။ သိက္ခိတာ ဝါ၊ ကျင့်ပြီး မူလည်းဖြစ်ကုန်၏။ပ။

ယေ ဟိ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိဇာနန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကုန်၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇဟန္တိ၊ ပယ်ကုန်၏။ နိရောဓံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောန္တိ၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ပွါးစေကုန်၏။သဗ္ဗေ၊ပေ်သိမ်းကုန်သော။တေ ပဂ္ဂလာ၊တို့သည်။သဒ္ဒါန္ဒြိယဿ၊၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယသက္ခီ၊တို့မည်ကုန်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ၊ တို့မည်ကုန်၏။

ကတိဟာကာရေဟိ၊ အာဒယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သစ္စပဋိဝေဓေ၊ သစ္စာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိသနည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စပဋိဝေဓေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာပဋိဝေဓံ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟူသော ထိုးဆွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။(ကြိယာဝိသေသနပေတည်း)။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ ပဟာနပဋိဝေဓံ၊ ပယ်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓံ၊ ပွါးစေခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ။၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယသက္ခီ၊ မည်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။

ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စပဋိဝေဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ပ။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို။ အဘိညာပဋိဝေဓော စ၊ အဘိညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငင်း။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို။ ပရိညာပဋိဝေဓော စ၊ ပရိညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငင်း။ သဗ္ဗာကုသလာနံ၊ ဒုလုံးစုံသောအကုသိုလ် တို့ကို။ ပဟာနပဋိဝေဓော စ၊ ပယ်ခြင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငင်း။စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ၊လေးပါးသောမဂ်တို့ကို။ ဘာဝနာပဋိဝေဓော စ၊ ဘာဝနာဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငင်း။ နိရောဓသဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓော စ၊ သစ္ဆိကိရိယာဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငင်း။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။သစ္စပဋိဝေဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍သိသော ပုဂ္ဂိုလ်

သည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ သမာဓိန္ဒြိယဿ၊၏။ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ ကာယသက္ခီ၊ မည်၏။ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝဿေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။

ဒုတိယဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂၂၃။ အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊အား။သခ်ါရာ၊တို့သည်။ ကထံ၊အဘယ်သို့။ ဥပဒ္ဒုတ္တိ၊ ထင်ကုန်သနည်း။ ။(ပေမူဠ္ဍ ဥပဒ္ဒဟန္တိ-ဟု ၌၏။ သင့်၏။) ။ပ။ အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ခယဘော၊ ကုန်သောအားဖြင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒုတ္တိ၊ ကုန်၏။ ။ [ရှေးနှင့်တူပြီ]။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ စိဘ္ဂံ၊ စိတ်သည်။ ကိဉ္စဟုသံ၊ အဘယ်သဘောမျှားသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ။[ရှေးနှင့်ဘူပြီ]။

အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ အဓိမောက္ခဟုလော၊ အဓိမောက္ခ များသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမံ ဝိမောက္ခံ၊ အဘယ် ဝိမောက္ခကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ပ။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊၍။ အဓိမောက္ခဟုလော၊ သည်။ အနိမိတ္တံဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ [ရှေးနှင့်တူပြီ]။

၂၂၄။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊၍။ အဓိမောက္ခဟုလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတမော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ အာဓိပတေယျော၊ အကြီးအကဲသည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၌။ပါ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ကတိ ဝိမောက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော ဝိမောက္ခတို့သည်။ တဒန္တယာ၊ ထိုကြီးကဲသော ဝိမောက္ခသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ သဟဇာတ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ နည်း။ပ။ ကေရသာ၊ ကုန်ဘ၊ည်။ ဟောန္တိ၊ နည်း။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာမည်သနည်း။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ပ။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရေတော၊ ၍။ အဓိမောက္ခဟုလဿ၊ အား။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခသည်။ အာဓိပတေယျော၊ အကြီးအကဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝါ၊ ငှါ။ ဒွေဝိမောက္ခာ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဝိမောက္ခတို့သည်။ တဒန္တယာ၊ ထိုအနိမိတ္တဝိမောက္ခသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ၊ မှားယွင်းစွာကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိမောက္ခဘာဝနာ၊ ဝိမောက္ခကို ပွါးစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရေတော၊ ၍။ အဓိမောက္ခဟုလဿ၊ အား။ ကတမော ဝိမောက္ခော၊သည်။ အာဓိပတေယျော၊သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ပ။ ပဋိဝေဓကာလေ၊ ထိုးဆွင်း၍ သိသောအခါ၌။ ကတမော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ အာဓိပတေယျော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ နည်း။ ပဋိဝေဓဘယ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ ကတိ ဝိမောက္ခာ၊ အဘယ်မျှသော ဝိမောက္ခတို့သည်။ တဒန္တယာ၊ ထိုကြီးကဲသောဝိမောက္ခသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ နည်း။ ။[၂၂၅ စာပိုဒ်အဆုံးထိ အနက်ထင်ရှားပြီ]။ ။ဘုဝဝေန္တောပိ၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍လည်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးဆွင်း၍သိ၏။

၂၂၆။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကတမော ဝိမောက္ခော၊ အဘယ် ဝိမောက္ခသည်။အဓိမတ္တော၊သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်သနည်း။ပ။ [ဣန္ဒိယ ဝါရ ၂၂၁-၂-စာပိုဒ်များနှင့် တူပြီ၊ ဣန္ဒိယအရာ၌ ဝိမောက္ခဟု ဆိုခြင်းမျှသာ ထူးတော့သည်]။

ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ၊၏။ဝသေန၊ဖြင့်။သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ကာယသက္ခီ၊မည်၏။ သုညတဝိမောက္ခဿ၊၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။

၂၂၇။ အနိစ္စတော၊အားဖြင့်။မနသိကရောန္တော၊သည်။ ကတမေ ဓမ္မေ။ အဘယ်ဘရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ကထံ၊ အဘယ် ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ မှန်သောအမြင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တဒန္ဓယေန၊ ထိုမျက်မှောက်မြင်အပ်သော သဘောတရားသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ကုန်သည်။ ကထံ ဟောန္တိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရာ၌။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်သနည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ပ။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဒန္ဓယေန၊ ထိုမျက်မှောက်မြင်အပ်သော သဘောတရားသို့ အစဉ် လိုက်သဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကောင်း စွာမြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ဤကောင်းစွာမြင်အပ်သော သင်္ခါရတို့၌။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တကို။ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝိပါက် ရုပ် နာမ် အယဉ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဒန္ဓယေန၊ သဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဒုက္ခတော၊ အာ ဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ တို့၌။ ကင်္ခါ၊ ကို။ ပဟီယတိ ၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တဥ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကိုဋင်း။ ပဝတ္တဥ၊ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝိပါက် ရုပ် နာမ် အယဉ်ကိုဋင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဒန္ဓယေန၊ သဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့ကို။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ တို့၌။ ကင်္ခါ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

ယဥ္စ ယထာဘူတံ ညာဏံ၊ အကြင်ယထာဘူတညာဏ်သည်ဋင်း။ ယဥ္စ သမ္မာဒဿနံ၊ အကြင် သမ္မာဒဿနညာဏ်သည်ဋင်း။ ယာ စ ကင်္ခါဝိတရဏာ၊ အကြင်ကင်္ခါဝိတရဏသည်ဋင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။ နာနတ္ထာ စေဝ၊ ထူးသောအနက်လည်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နာနာဗျဥ္ဇနာ စ၊ ထူးသောသဒ္ဒါလည်း ရှိကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ဧကတ္ထာ၊တူသောအနက် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူးသလော။

ယဉ္စ ယထာဘူတံ ဉာဏံ၊ သည်၎င်း။ ယဉ္စ သမ္မာဒဿနံ၊ သည်၎င်း။ ယာ စ ကခ်ါဝိတရဏာ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ဤမေ ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ တူသော အနက် ရှိကုန်၏။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကိံ၊ အဘယ်သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်သနည်း။ပ။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။မနသိကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ထင်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်ဖြစ်နေသော ဝိပါက် ရုပ် နာမ် အယဉ်သည်။ ဘယတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ပဝတ္တဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေပညာ၊ အကြောင်ဘေးအားဖြင့် ထင်ရာ၌ ပညာသည်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်ဘယတု ပဋ္ဌာနပညာသည်၎င်း။ယဉ္စ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ အကြောင်အပြစ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်အာဒီနဝဉာဏ်သည်၎င်း။ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ၊ အကြောင်နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဤမေ ဓမ္မာ၊ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။နာနတ္ထာ စေဝ၊ဖြစ်၍။ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ကေတ္ထာ၊ ဖြစ်၍။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူးသလော။ ယာစ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊သည်၎င်း။ ယဉ္စ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊သည်၎င် ။ယာစ နိဗ္ဗိဒါ၊သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဤမေ ဓမ္မာ၊ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်၏။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

ယာ စ အနုတ္ထာနုပဿနာ၊ အကြောင်အနတ္တာနုပဿနာသည်၎င်း။ ယာ စ သုညတာနုပဿနာ၊ အကြောင်သုညတာနုပဿနာသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဤမေ ဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ နာနတ္ထာ စေဝ၊ ဖြစ်၍။နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ကေတ္ထာ၊ ၍။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူးသလော။ပ။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ လျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကိံ၊ အဘယ်တရားကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ တဖန်ရှုရ၍။ ဝါ၊ သို၍။ ဉာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ တဖန်ရှု၍။ ဝါ၊ သို၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။နိမိတ္တဥ္စ၊ ကိုဋ်း။ ပဝတ္တဥ္စ၊ ကိုဋ်း။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ယာ စ မုစ္စိတုကမျတာ၊ အကြောင် မုစ္စိတုကမျတာဉာဏ်သည်၎င်း။ ယာစ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ အကြောင်ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်သည်၎င်း။ ယာ စ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ အကြောင်သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။ ဗျဥ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ ကုတော၊ အဘယ်တရားမှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထသနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်တရား၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပကာ္ခန္ဒာတိ၊ ပြေးဝင်သနည်း။ပ။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိမိတ္တာ၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ အနိမိတ္တေ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပကာ္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိမိတ္တာ စ၊ မှ၎င်း။ ပဝတ္တာ စ၊

မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ အနိမိတ္တေ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကင်းသော။ အပ္ပဝတ္တေ၊ ရုပ် နာမ် အယဉ်ကင်းသော။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။

ယာ စ ဗဟိဒ္ဓါဝိဝဋ္ဌနေ ပညာ၊ အကြင်ဗဟိဒ္ဓသခ်ါရနိမိတ်မှ ထလျက် ဆုတ်နစ်ဖဲခွါရာ၌ ဖြစ်သော ပညာသည်၎င်း။ ယေ စ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ အကြင်ဂေါတြဘူတရားတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ပ။ နာနံ၊ ထူး၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ ကတမေန ဝိမောက္ခေန၊ အဘယ်ဝိမောက္ခဖြင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်သနည်း။ပ။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဖြင့်။ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ပ။

ယာစ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဌနေ ပညာ၊ အကြင်အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓနှစ်ပါးစုံမှ ထလျက် ဆုတ်နစ်ဖဲခွါခြင်း၌ဖြစ်သော ပညာသည်၎င်း။ ယဉ္စ မဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ အကြင်မဂ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။ နာနံ၊ ထူး၏။

၂၂၈။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ သုံးပါးသော ဝိမောက္ခတို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ အထူးထူးသော ခဏ၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ပ။ ဧကက္ခဏေ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌။ ဟောန္တိ၊ နည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကတမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်လေးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲသဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဆောက်တည်ခြင်း တည်စေခြင်း သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဘိနီဟာရဋ္ဌေန၊ ရှေးရှူဆောင်ခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်း။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်သွားခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်းတည်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ကထံ ဟောန္တိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ၏။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခသည်။ အာဓိပတေယျော၊ အကြီးအကဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ဆောက်တည်ခြင်း သဘောအားဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ကထံ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏၊ ဝါ၊ တည်စေ၏။ပ။

အဘိနီဟာရဋ္ဌေန၊ ရှေးရှူဆောင်ခြင်း သဘောအားဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ကထံ ဟောန္တိ၊ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊သည်။

အနိမိတ္တဝိမောက္ခသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစ္ဆမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ရှေးရှု့ဆောင်၏။ (နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု့ဆောင်သည်ဟု ယူဒၨပ်၏)။ပ။

နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်။ပ။ ကထံ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ နိယျာတိ၊ ထွက်သွား၏။ ။(သခ်ါရမှ ထွက်၍ နိဗ္ဗာန်ဆီသို့ သွားသည်ဟု ဆိုလို၏။ ၎င်းကိုပင် အဋ္ဌကထာ၌ "ဥပဂစ္ဆတိ၊ ချဉ်းကပ်သည်"ဟု ပရိယာယ်တပါးဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည်)။ပ။ ဣမေဟိ စတူဟာကာရေဟိ၊ ဤလေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကေက္ခဏေ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ ပေါင်းဆုံရာ သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဓိဂမနဋ္ဌေန၊ ရောက်ခြင်း သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိလာဘဋ္ဌေန၊ ရခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်း။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဖဿနဋ္ဌေန၊ တွေ့ခြင်း သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဘိသမယဋ္ဌေန၊ ရှေးရှု့တွေ့ဆုံခြင်းသဘောအားဖြင့်၎င်းတည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်၎င်း။ပ။ အဘိသမယဋ္ဌေန၊ ဖြင့်၎င်း။တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကေက္ခဏေ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တာ၊ မြဲယောင်အရိပ် နိစ္စနိမိတ်မှ။ မုဉ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်၏။ ယတော၊ အကြောင်နိစ္စနိမိတ်မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိစ္စနိမိတ်၌။ န ပဏိဒဟတိ၊ စိတ်ကိုမထား။ ဝါ၊ မတောင့်တ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြောင်နိစ္စနိမိတ်၌။ န ပဏိဒဟတိ၊ မတောင့်တ။ တေန၊ထိုနိစ္စနိမိတ်မှ။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ယေန၊ အကြောင်နိစ္စနိမိတ်မှ။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တေန နိမိတ္တေန၊ ထိုနိစ္စနိမိတ်ဖြင့်။ အနိမိတ္တာ၊ နိမိတ်ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်၎င်း။ပ။ ကေက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ ပဏိဓိယာ၊ တောင့်တခြင်းမှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြောင်ဒုက္ခ၌။ ။(ဒုက္ခဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော အာရုံနိမိတ်၌-ဟု ဆိုလို၏။ ရှေးအနိမိတ္တဝိမောက္ခ၌ နိစ္စနိမိတ်၌-ဟု ပြန်သက့ဲသို့ ဤ၌လည်း "ယတ္ထ၊ အကြောင်ချမ်းသာယောင် အရိပ် သုခနိမိတ်၌" ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏)။ နပဏိဒဟတိ၊ မတောင့်တ။ တေန၊ ထိုဒုက္ခမှ။ (ထိုသုခနိမိတ်မှ ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏)။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ယေန၊ အကြောင်ဒုက္ခမှ။ (အကြောင်သုခနိမိတ်မှ လည်းဟူ) သုညော၊ ၏။ တေန နိမိတ္တေန၊ ထိုဒုက္ခနိမိတ်ဖြင့်။ (ထိုသုခနိမိတ်ဖြင့် လည်းဟူ) အနိမိတ္တော၊ နိမိတ်ကင်း၏။ (ဒုက္ခနိမိတ်၌ မသာယာသည်ကို ကင်းသည်ဟု ယူသင့်၏။ သုခနိမိတ်ဖြင့် ဟု ပြန်လျှင်ကား ထိုသုခနိမိတ်မထင်ခြင်းကို ယူအပ်၏။ အနက်သွားဖြောင့်မတ်၏)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ပ။

အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ သည်။ အဘိနိဝေသာ၊ အတ္တဟု နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ယေန၊ အကြင်အတ္တဟု နှလုံးသွင်းဖွယ်အရိပ် အဘိနိဝေသနိမိတ်မှ။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တေန နိမိတ္တေန၊ ထိုအဘိနိဝေသနိမိတ်ဖြင့်။ အနိမိတ္တော၊ နိမိတ်ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ပ။ ဣမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တယော ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၉။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မုခံ၊ မုခသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခမုခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခပစ္စနီကံ၊ ဝိမောက္ခ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခာနုလောမံ၊ ဝိမောက္ခအားလျော်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခဝိဝဋ္ဌော၊ ဝိမောက္ခ၌ ကင်းခြင်း (ဖဲခွါဆုတ်နစ်ခြင်း) သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခဘာဝနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိမောက္ခပုဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဝိမောက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ ၎င်း။ ပ။ သုညဘာနုပဿနာညာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ၊ နိစ္စာဘိနိဝေသစသော အလုံးစုံသော နှလုံးသွင်းခြင်းတို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။

ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာညာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ အဘိနိဝေသာ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ သုညတဝိမောက္ခပေတည်း။

အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာညာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ နိမိတ္တာ၊ (ထင်သော) နိမိတ်မှ။ အဘိနိဝေသတော၊ နိစ္စစသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းဖွယ်အားဖြင့်။ နိမိတ္တာ၊ (ထင်သော) နိမိတ်မှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အယံ၊ ကား။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခပေတည်း။

အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာညာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ပဏိဓိယာ၊ စိတ်ကို ထားခြင်း တောင့်တခြင်းမှ။ ပ။ အဘိနိဝေသတော၊ နှလုံးသွင်းဖွယ်အားဖြင့်။ ပဏိဓိယာ၊ မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အယံ၊ ကား။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော၊ ပေတည်း။　(၁)

၂၃၀။ မုခံ၊ မုခသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်ဝိမောက္ခ၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇကုသလာ၊ အပြစ်ကင်း၍ ကုသိုလ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ မဂ်ညာဏ်၏ အသင်းအပင်း၌ ပါဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ မုခံ၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်ခြင်းငှါ တံခါးပေါက်ပေတည်း။　(၂)

ဝိမောက္ခမုခံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝိမောက္ခမုခံ၊ မည်၏။ ဝိမောက္ခဥ္ဇ၊ လွတ်ရာလည်း ဟုတ်၏။ (တံ၊ ထိုလွတ်ရာသည်။)

မုခဉ္စ၊ မြတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမောက္ခမုခံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိမောက္ခ မုခံ၊ ပေတည်း။ (၃)

ဝိမောက္ခပစ္စနိကံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အကုသလမူလာနိ၊ အကုသိုလ်မူလတို့သည်။ ဝိမောက္ခပစ္စနိကာနိ၊ ဝိမောက္ခ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ မည်ကုန်၏။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ဒုစရိုက်တို့သည်။ ဝိမောက္ခပစ္စနိကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိမောက္ခပစ္စနိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိမောက္ခပစ္စနိကံ၊ ပေတည်း။ (၄)

ဝိမောက္ခာနုလောမံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်မူလတို့သည်။ ဝိမောက္ခာနုလောမာနိ၊ ဝိမောက္ခာနုလောမမည်ကုန်၏။ ။[ထင်ပြီ]။ (၅)

ဝိမောက္ခဝံဝဋ္ဋော၊ သည်။ ကတမော၊နည်း။ သညာဝံဝဋ္ဋော၊ သညာဝံဝဋ္ဋဂုဏ်း။ပ။ သစ္ခဝံဝဋ္ဋော၊ ဂုဏ်းတည်း။ သဉ္ဉာနန္တော၊ မှတ်သားလျက်။ ဝံဝဋ္ဋတိ၊ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါ၏။ ဝါ၊ကင်း၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ သညာဝံဝဋ္ဋော၊ မည်၏။ ဖေတယန္တော၊ စေ့ဆော်လျက်။ပ။ ဝိဇာနန္တော၊ အာရုံပြု သိလျက်။ပ။ ဉာဏံ၊ မှန်စွာ သိခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ပ။ ဝေါသဇ္ဇန္တော၊ စွန့်လျက်။ပ။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်သော သဘောဌာ။ ဝံဝဋ္ဋတိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါ၏။ ဝါ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သစ္ခဝံဝဋ္ဋော၊ မည်၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်မဂ်ခဏာဌာ။ သညာဝံဝဋ္ဋော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်ခဏာဌာ။ စေတောဝိဝဋ္ဋော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ။[ပါဠိတော်နံပါတ် ၁၀၆၊ စာပိုဒ်နံပါတ် ၁၀၀ နှင့် တူပြီ]။ ။အယံ၊ ကား။ ဝိမောက္ခဝံဝဋ္ဋော၊ ပေတည်း။ (၆)

ဝိမောက္ခဘာဝနာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ကို။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်း။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်း။ ဗဟုလီကမ္မံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်း-လေ့လာခြင်းငင်း။ပ။ အရဟတ္တ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲခြင်း။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်း။ ဗဟုလီကမ္မံ၊ လေ့လာခြင်းငင်း။ အယံ၊ ကား။ ဝိမောက္ခဘာဝနာ၊ ပေတည်း။ (၇)

ဝိမောက္ခပဋိပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘော ဝါ၊ ရခြင်းသော်ငင်း။ ဝိပါကော ဝါ၊ (ပဌမစျာန်၏) ဝိပါက်သော်ငင်း။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ၊ ၏။ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ငင်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိမောက္ခပဋိပဿဒ္ဓိ၊ စျာန်ဝိမောက္ခ, မဂ်ဝိမောက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းပေတည်း။ (၈)

ဝိမောက္ခကထာ၊ ပိမောက္ခ ကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

တတိယဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး၏။

၆-ဂတိကထာ

၂၃၁။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ မနုဿဂတိ, ဒေဝဂတိ ဟု ဆိုအပ်သော ဂတိသမ္ပတ္တိ၌။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေခဏာ၌။ ကတိနံ ဟေတူနံ၊ အဘယ်မျှကုန်သော ဟိတ်တို့၏။ ပစ္စယာ၊

အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ၊ ခတ္တိယမဟာသာလတို့၏ဂုဏ်း။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ၊ဗြာဟ္မဏမဟာသာလတို့၏ဂုဏ်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ၊ ဂဟပတိမဟာသာလတို့၏ဂုဏ်း။ကာမာ၀စရာနံ ဒေ၀ါနံ၊ ကာမာ၀စရနတ်တို့၏ဂုဏ်း။ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၊ဉာဏသမ္ပယုတ်ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ကတိနံ ဟေတူနံ၊တို့၏။ပစ္စယာ၊ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ရူပါ၀စရာနံ ဒေ၀ါနံ၊ ရူပါ၀စရနတ်တို့အား။ ဂတိနံ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။အရူပါ၀စရာနံ ဒေ၀ါနံ၊ အရူပါ၀စရနတ်တို့အား။ ကတိနံ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။

ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၊ ၌။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၌။ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော ဟိတ်တို့၏၊ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

၂၃၂။ ဂတိသမ္ပတ္တိယာ၌။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၊ ၌။ ကဘမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးကုန်သောဟိတ်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဇာနက္ခဏေ၊ ဇောခဏ၌။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဇာတစေတနာယ၊ ဖြစ်သော စေတနာအား။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကုသိုလ်မူလဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။သန်ဒိဋ္ဌ၊ သန်ဒိဋ္ဌဘို့သည်။(သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။)ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိကန္တိက္ခဏေ၊ ကံ,ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်ကို နှစ်သက်ငြိတွယ်သောခဏ၌။ ဒဋ္ဌ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဇာတစေတနာယ၊ ဖြစ်သော စေတနာအား။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ အကုသိုလ်မူလ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သန်ဒိဋ္ဌ၊ သန်ဒိဋ္ဌတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ဇာတစေတနာယ၊ အား။ သဟဇာတ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမရူပ ပစ္စယာပိ နာမ်ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝိညာဏပစ္စယာပိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။(သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။) ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညပစ္စယာ၊ အချင်းချင်းဖြင့်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဿယပစ္စယာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ်တို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာမရူပ ပစ္စယာပိ နာမ်ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဝိညာဏပစ္စယာပိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။(သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။) ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညပစ္စယာ၊ အချင်းချင်းဖြင့်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဿယပစ္စယာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ်တို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဇီဝိတသန်ဒိဋ္ဌာ၊ အာယု, ဥသ္မာ, ဝိညာဏ် ဟု ဆိုအပ်သော ဇီဝိတသန်ဒိဋ္ဌဘို့သည်။

သဟဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ဥ်။ နာမဥ္စ၊ နာမ်သည်၎င်း။ ရူပဥ္စ။ ရုပ်သည်၎င်း။ သဟာဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ဥ်။ ဣမေ စုဒ္ဒသ ဓမ္မာ၊ ဤတဆယ့်လေးပါးသော တရားတို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏာဉ်။ ဣမေ အဋ္ဌဝိသတိ ဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညပစ္စယာ၊ အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ နိဿယပစ္စယာ၊ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂတိသမ္ပယုတ်ယာ၊ မနုဿဂတိ ဒေဝဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဂတိသမ္ပယုတ်ဉ်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်ပဋိသန္ဓေခဏာဉ်။ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ၊ဤရှစ်ပါးသော ဟိတ်တို့၏။ ပစ္စယာ၊အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ (၁)

ခတ္တိယမဟာသာလာနံ၊ တို့၏ငင်း။ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ၊ တို့၏ငင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ၊ တို့၏ငင်း။ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၏ငင်း။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော၊ ဉ်။ ဂတမေသံ အဋ္ဌန္နံ ဟေတူနံ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးသောဟိတ်တို့၏။ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ။[ဤမှနောက်ဉ် တူပြီ]။ (၂-၃-၄)

၂၃၃။ ဂတိသမ္ပယုတ်ယာဉ်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေခဏာဉ်။ ကတိနံ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ပ။

ဂတိသမ္ပယုတ်ယာ၊ဉ်။ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တော၊ဉ်။ ဆန္နံ ဟေတူနံ၊ ခြောက်ပါးသော ဟိတ်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

ဂတိသမ္ပယုတ်ယာ၊ဉ်။ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တော၊ဉ်။ ကတမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ၊အဘယ်ခြောက်ပါးကုန်သော ဟိတ်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကုသလကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောခဏာဉ်။ ဒွေ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုခဏာဉ်။ ဇာတစေတနာယ၊ ဖြစ်သောစေတနာအား။ သဟဇာတပစ္စယာ၊ တကွဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ကုသလမူလပစ္စယာပိ၊ ကုသိုလ်မူလဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ (သမ္ဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။) ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။ ကာမာဝစရာနံ ဒေဝါနံ၊ ကာမာဝစရနတ်တို့၏။ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တော၊ဉ်။ ဣမေသံ ဆန္နံ ဟေတူနံ၊ ဤခြောက်ပါးကုန်သော ဟိတ်တို့၏။ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဂတိကထာ၊ ဂတိအပြားကို ဆိုသော စကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၇-ကမ္မကထာ

၂၃၄။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ကမ္မံ၊

ကံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။

ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ (၄-၁၀)

ကမ္မံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မံ၊သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ (၂-၁၂)

၂၃၅။ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကုသလဿ ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကုသလံ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ကုသလဿ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။ပ။

သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ပ။အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။ကဏ္ဍံ၊ မည်းညစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။သုက္ကံ၊ ဖြူစင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုခုဒြယံ၊ ချမ်းသာကိုပွါးစေသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။ ဒုခုဒြယံ၊ ဆင်းရဲကိုပွါးစေသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဒုက္ခဝိပါကဿ၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။

ကမ္မကထာ၊ ကံကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဂ-ဝိပလ္လာသကထာ

၂၃၆။ ပုရိမနိဒါနံ၊ ရှေသုတ်၏ နိဒါန်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သညာဝိပလ္လာသာ၊ သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ စိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနိစ္စေ၊ မမြဲသည်၌။ နိစ္စန္တိ၊ မြဲသည်ဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) သညာဝိပလ္လာသော၊ သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငှင်း။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငှင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အယူ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငှင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၌။ သုခန္တိ၊ ချမ်းသာသုခဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော)။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သည်၌။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ သော)။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသုဘေ၊ မဘင့်တယ်သည်၌။ သုဘန္တိ၊ တင့်တယ်သည်ဟူ၍။ သညာဝိပလ္လာသော၊ ငှင်း။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ ငှင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ငှင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သညာဝိပလ္လာသာ၊ သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ စိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ စိတ်၏

ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နသညာဝိပလ္လာသာ၊ သညာ၏မဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ စိတ်၏ မဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊ ဒိဋ္ဌိ၏မဖောက်ပြန်ခြင်းတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနိစ္စေ၊ မမြဲသည်၌။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ (ပဝတ္တောသော။) နသညာဝိပလ္လာသော၊ သညာ၏မဖောက်ပြန်ခြင်းငင်း။ နစိတ္တဝိပလ္လာသော၊ငင်း။ နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ငင်း။ပ။

အနိစ္စေ၊ မမြဲသည်၌။ နိစ္စသညိနော၊ မြဲသည်ဟူအမှတ်ရှိကုန်သော။ ဒုက္ခေ စ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၌လည်း။ သုခသညိနော၊ ချမ်းသာသုခဟု အမှတ်ရှိကုန်သော။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သည်၌။ အတ္တာတိ(သညိနော)၊ အတ္တဟုအမှတ်ရှိကုန်သော။ အသုဘေ၊ မဂၤဇ်တယ်သည်၌။ သုဘသညိနော၊ တင့်တယ်သည်ဟု အမှတ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ခိတ္တစိတ္တာ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသညိနော၊ ဖောက်ပြန်သော သညာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တေ ဇနာ သတ္တာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဘို့သည်။ မာရဿ၊ မာရ်မင်း(သေမင်း)၏။ ယောဂယုတ္တာ၊ယောဂ ၄-ပါးဟူသော ကျော့ကွင်း၌ ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အယောဂက္ခေမ ဂါမိနော၊ ယောဂဘေးတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ယောဂဘေးတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်နိုင်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဇာတိမရဏ္ဏဂါမိနော၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံသာရံ၊ သံသရာသို့။ ဝါ၌။ ဂစ္ဆန္တိ သံသရန္တိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ကြရကုန်၏။

ယဒါ စ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ပဘင်္ကရာ၊ ပညာတည်းဟူသော အရောင်အလင်းကို ပြုတော်မူတတ်ကုန်သော။ဗုဒ္ဓါ၊မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။လောကသ္မိံ၊လောက၌။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဒုက္ခ။ပသမဂါမိနံ၊ ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤသစ္စာလေးပါးတရားတော်ကို။ ပကာသေန္တိ၊ ဟောပြတော်မူကုန်၏။

တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ သုတ္ဝာန၊နာကြားရသောကြောင့်။ သပ္ပညာ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ပညာဖြင့် ပညာရှိကုန်သော။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ သစိတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းသော မိမိစိတ်ကို။ ပစ္စလဒ္ဓုံ၊ရကုန်ပြီ။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသော သဘောကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအားဖြင့်။ ဒက္ခုံ၊ မြင်ကုန်ပြီ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသဘောကို။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအားဖြင့်။ အဒ္ဒက္ခုံ၊ မြင်ကုန်ပြီ။

အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သည်၌။ အနတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်ဟူ၍။ အသုဘံ၊ မတင့်တယ်သော သဘောကို။ အသုဘတော၊ မတင့်တယ်သောအားဖြင့်။ အဒ္ဒသုံ၊ မြင်ကုန်ပြီ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ မှန်သော အသိအမြင်ကို ယူကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို။ ဥပစ္စဂုံ၊ ကျော်လွန်ကုန်ပြီ။ ။

စတ္တာရော၊ ကုန်ဒသာ။ ဣမေ ဝိပလ္လာသာ၊ ဤဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပဋိလဿ၊ ပဋိလိသ်သည်။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီလော။ အပဟီနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးသည်ရှိသော်။ ကေစိ၊ အချို့သော ဝိပလ္လာသတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ကေစိ၊ တို့ကို။ အပဟီနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး။ အနိစ္စေ၊ ဌ်။ နိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ သော။) သညာဝိပလ္လာသော၊ သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ဒေယျ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဒုက္ခေ၊ ဌ်။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ သညာ၊ သညာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ အနတ္တနိ၊ ဌ်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (ပဝတ္တော၊ သော။) သညာဝိပလ္လာသော၊ ကို။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ အသုဘေ၊ ဌ်။ သုဘန္တိ၊ ဟူ၍။ သညာ၊ သညာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အယူ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဒုဿု ဝတ္ထူသု၊ အနိစ္စ,အနတ္တဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော ဝတ္ထု၊တို့ဌ်။ ဆဝိပလ္လာသာ၊ ခြောက်ပါးသော ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို။ပဟီနာ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဒုဿု ဝတ္ထူသု၊ ဒုက္ခ အသုဘဟု ဆိုအပ်ကုန်သော နှစ်ပါးသော ဝတ္ထု၊တို့ဌ်။ဒွေဝိပလ္လာသာ နှစ်ပါးသော ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို။ ပဟီနာ၊ကုန်ပြီ။စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝိပလ္လာသာ၊ တို့ကို။ အပဟီနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး။ စတူသု ဝတ္ထူသု၊ အနိစ္စ အနတ္တ ဒုက္ခ အသုဘဟု ဆိုအပ်ကုန်သော လေးပါးကုန်သော ဝတ္ထု၊တို့ဌ်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိပလ္လာသာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိပလ္လာသာ၊ တို့ကို။ အပဟီနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

ဝိပလ္လာသကထာ၊ ဝိပလ္လာသကို ပြဆိုသော စကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၉-မဂ္ဂကထာ

၂၃၇။ မဂ္ဂေါတိတ္ထေ၊ မဂ်ဟူသော စကားရပ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်မည်သနည်း။သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏော၊သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။မဂ္ဂေါ စေဝ၊ ပဋိပဒါဖြစ်သောအကြောင်း အကျင့်လမ်းလည်းမည်၏။ဟေတု စ၊ရောက်စေသော အကြောင်းလည်း မည်၏။ သဟဇာတာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ဥပတ္ထမ္ဘနာယ၊ထောက်ပံ့ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊ အကျင့်လမ်းလည်း မည်၏။ ဟေတု စ၊ ရောက်စေသော အကြောင်းလည်း မည်၏။ ကိဓလသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပရိယာဒါနာယ၊ ကုန်စေခြင်းငှါ။ ပဋိဝေခဒိဝိသောခနာယ၊ ပဋိဝေဓ၏အစဖြစ်သော သိလနှင့်ဒိဋ္ဌိကို သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ စိတ္တဿ၊ သမ္မယုတ်စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနာယ၊ (မိမိ၏ကိစ္စ၌) တည်ခြင်းငှါ။ စိတ္တဿ၊၏။ ဝေါဒါနာယ၊ ဖြူစင်ခြင်းငှါ။ ဝိသေသာဓိဂမာယ၊ တရားအထူးကိုရခြင်းငှါ။ ဥတ္တရိပဋိဝေဓာယ၊ လောကီတရားထက်ကျော်လွန်၍သိခြင်းငှါ။ သစ္စာဘိသမယာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ။ နိရောဓေ၊ နိရောဓ၌။ ပတိဋ္ဌာပနာယ၊ (စိတ်ကို) တည်စေခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊အကျင့်လမ်းလည်း မည်၏။ ဟေတု စ၊ ရောက်စေသောအကြောင်းလည်း မည်၏။

အာဘိနိဿောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ရှေးရှုတင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသက်ပွါးသမ္မာသးက်ပွသည်။ မိစ္ဆာသက်ပွဿ၊ မိစ္ဆာသက်ပွကို့။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊မည်၏။ ဟေတု စ၊ မည်၏။။ပ။။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို သိမ်းဆည်းသောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာသည်။ မိစ္ဆာဝါစာယ၊ မိစ္ဆာဝါစာကို့။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။။ပ။။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တဿ၊မိစ္ဆာကမ္မန္တကို့။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ဖြူစင်သော သဘောအားဖြင့်။သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝဿ၊ကို့။ ပဟာနာယ၊ငှါ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဝါယာမော၊သည်။ မိစ္ဆာဝါယာမဿ၊ ကို့။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။။ပ။။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။ မိစ္ဆာသမာဓိဿ၊ မိစ္ဆာသမာဓိကို့။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊မည်၏။။ဟေတု စ၊မည်၏။။ပ။။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၊ သကဒါဂါမိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။။ပ။။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ဩဠာရိကဿ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာမရာဂ သညောဇနဿ၊ကာမရာဂသံယောဇဉ်ကို့။။ပဋိဃသညောဇနဿ၊ပဋိဃသံယောဇဉ်ကို့။။ဩဠာရိကဿ၊ ရုန့်ရင်းသော။။ ကာမရာဂါနုသယဿ၊ကို့။ ပဋိဃာနုသယဿ၊ကို့။ ပဟာနာယ၊ငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊ မည်၏။ ဟေတု စ၊မည်၏။။ပ။။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏော၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊အားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။။ပ။။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊အားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊သည်။အဏုသဟဂတဿ၊သိမ်မွေ့သော။။ကာမရာဂသညောဇနဿ၊ကို့။ ပဋိဃသညောဇနဿ၊ ကို့။ အဏုသဟဂတဿ၊သော။။ ကာမရာဂါနုသယဿ၊ ကို့။ ပဋိဃာနုသယဿ၊ ကို့။ ပဟာနာယ၊ငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊ မည်၏။ ဟေတု စ၊ မည်၏။။ပ။။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏော၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ပ။။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ရူပရာဂဿ၊ကို့။ အရူပရာဂဿ၊ကို့။ မာနဿ၊ကို့။ ဥဒ္ဓစ္စဿ၊ကို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာကို့။ မာနာနုသယဿ၊ကို့။ ဘဝရာဂါနုသယဿ၊ ကို့။ အဝိဇ္ဇာနုသယဿ၊ ကို့။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊လည်းမည်၏။ ဟေတု စ၊ လည်းမည်၏။။ပ။။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒဿနမဂ္ဂေါ၊ မြင်သော မဂ်မည်၏။ ။[မြင်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်မည်၏-ဟူ၍လည်း ပြန်၏။ နောဂ်ပုဒ်များဦးလည်း နည်းတူပင်။] သမ္မာသက်ပွါ၊ သည်။ အာဘိနိရောပနမဂ္ဂေါ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်သော မဂ်မည်၏။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ၊ သိမ်းဆည်းသော မဂ်မည်၏။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သည်။ သမုဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေသော မဂ်မည်၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သည်။ ဝေါဒါနမဂ္ဂေါ၊ ဖြူစင်သော မဂ်မည်၏။ သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ ပဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ၊ ချီးမြှောက်သော မဂ်မည်၏။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ၊ ထင်သော မဂ်မည်၏။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပမဂ္ဂေါ၊ မပျံ့လွင့်သော မဂ်မည်၏။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ ဥပဋ္ဌာနမဂ္ဂေါ၊ ထင်သော မဂ်မည်၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဝိစယမဂ္ဂေါ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်သော မဂ်မည်၏။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟမဂ္ဂေါ၊

ချီးမြှောက်သော မဂ်မည်၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ဖရဏာမဂ္ဂေါ၊ ပြန့်နှံ့စေသော မဂ်မည်၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ဥပသမမဂ္ဂေါ၊ ငြိမ်းသော မဂ်မည်၏။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ အာဝိက္ခေပမဂ္ဂေါ၊ မပျံ့လွင့်သော မဂ်မည်၏။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနမဂ္ဂေါ၊ ဆင်ခြင်သော မဂ်မည်၏။

သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ အာဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယမဂ္ဂေါ၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သော မဂ်မည်၏။ ။[ကောဿဇ္ဇ-စသည်၌ အနက်လွယ်ပြီ]။

အာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ အကမ္မိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဗလာ၊ ဗိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်သွားသော သဘောအားဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ မဂ္ဂင်္ဂတို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သော သဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ပဒဟနဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ တထဋ္ဌေန၊ မချွတ်မယွင်းမှန်သော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာဉာဏ်တို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သမထော၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော သဘောအားဖြင့်။ဝိပဿနာ၊သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ တခုသည် တခုကို မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ယုဂနဒ္ဓတရားတို့သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းသော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ မုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမောက္ခော၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ခယေ ဉာဏံ၊ ခယဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ မူလဋ္ဌေန၊ မူလရင်းသဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ မနသိကာရော၊ မနသိကာရသည်။ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေသော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ သမောဓာနဋ္ဌေန၊ ပေါင်းဆုံသော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သမောသရဏဋ္ဌေန၊ စုဝေးရာသဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ ပမုခဋ္ဌေန၊ အဦးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ သတိ၊ သည်။ အာဓိပတေယ္ယဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲ အစိုးရသောသဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ပညာ၊ ပညာသည်။ တတုတ္တရဋ္ဌေန၊ ထိုထိုသို့သောတရားတို့ထက် လွန်မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ သာရဋ္ဌေန၊ မြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဗိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

မဂ္ဂကထာ၊ မဂ်ကိုပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၁၀-မဏ္ဍပေယျကထာ

၂၃၈။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤသာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်သည်။ မဏ္ဍပေယျံ၊ ကြည်လင်၍ သောက်သုံးထိုက်သော အကျင့်ပေတည်း။ သတ္ထာ၊ ဟောကြားညွှန်ပြသော ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မုခီဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ။ (ဤပါဠို သံ ၁-၂၆၇-၌ ရှိ၏။)

သတ္ထာရိ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မုခီဘူတေ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်စဉ်။ ဒေသနာမဏ္ဍော၊ ဒေသနာဟူသော အကြောင်းရင်း။ ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော၊ လက်ခံကျင့်သုံးသူဟူသော အကြည်ဉာဏ်ရင်း။ ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော၊ အကျင့်မြတ်ဟူသော အကြည်ဉာဏ်ရင်း။ ဤတိ၊ သို့။ တိဓတ္တမဏ္ဍော၊ သုံးပါး အပြားအားဖြင့် အကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ .

ဒေသနာမဏ္ဍော၊ ဒေသနာအကြည်သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ စတုန္နံ၊ လေးပါး ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို။ အာစိက္ခနာ၊ ပြောကြားခြင်းသည်။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ပညာပနာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ပဋ္ဌပနာ၊ အပြားအားဖြင့် ထားခြင်းသည်။ ဝိဝရဏာ၊ ဖွင့်ခြင်းသည်။ ဝိဘဇနာ၊ ဝေဘန်ခြင်းသည်။ ဥတ္တာနီကမ္မံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ပ။အရိယဿ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ အာစိက္ခနာ၊ ပြောကြားခြင်းသည်။ပ။ဥတ္တာနီကမ္မံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဒေသနာ မဏ္ဍော၊ ဒေသနာအကြည်မည်၏။ (၁)

ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော၊ လက်ခံကျင့်သုံးသူအကြည်သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ သည်ရင်း။ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့သည်ရင်း။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာတို့သည်ရင်း။ ဥပါသိကာယော၊ ဥပါသိကာမတို့သည်ရင်း။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်ရင်း။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်ရင်း။ အညေပိ၊ တပါးသည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေဝါပနကေစိ၊အကြင်အမှတ်မရှိကုန်သော။ ပဉ်ညာတာရော၊ သိတတ်သော သူတို့သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော၊ မည်၏။ (၂)

ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ အရိယော၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်ပင်လျှင်တည်း။ ဣဒံ-အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်းသည်။ သေယျထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်ရင်း။ပ။သမ္မာသမာဓိ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော၊ အကျင့်မြတ်အကြည်မည်၏။ (၃)

၂၃၉။ အဓိမောက္ခမဏ္ဍော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း အကြောင်းသည်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမည်၏။ အာသဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်းသည်။ကာသဒ္ဓေါ၊ အနောက်အကျူမည်၏။ အာသဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော။ ကာသဒ္ဓံ၊ အနောက်အကျူကို။ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိ မောက္ခမဏ္ဍံ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း အကြည်ကို။ ပိဝတိ၊ သောက်၏။ ဣဘိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယျံ၊မဏ္ဍပေယျမည်၏။ပဂ္ဂဟမဏ္ဍော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း အကြည်သည်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းသည်။ ကာသဇ္ဇော၊ အနောက်အကျူမည်၏။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကာသဇ္ဇံ၊ အနောက်အကျူကို။ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟမဏ္ဍံ၊

ချီးမြောက်ခြင်း အကြည်ကို။ ပိဝတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော၊ သည်။ သတိဋ္ဌိယံ၊ မည်၏။ ပမာဒေါ၊ သည်။ ကသင္ဍော၊ မည်၏။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကသင္ဍံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ၍။ သတိဋ္ဌိယဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍံ၊ ကို။ ပိဝတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မည်၏။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍော၊ သည်။ သမာဓိဋ္ဌိယံ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ကသင္ဍံ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ပို့လွှင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကသင္ဍံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ သမာဓိဋ္ဌိယဿ၊ ၏။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍံ၊ ကို။ ပိဝတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မဏ္ဍပေယျမည်၏။ ဒဿနမဏ္ဍော၊ မြင်ခြင်းအကြည်သည်။ပညိဋ္ဌိယံ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကသင္ဍော၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သော။ ကသင္ဍံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ပညိဋ္ဌိယဿ၊ ၏။ ဒဿနမဏ္ဍံ၊ ကို။ ပိဝတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မဏ္ဍပေယျမည်၏။

အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယမဏ္ဍော၊ မတုန်သှဉ်စေနိုင်ခြင်း အကြည် သည်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်မည်၏။ အဿဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်းသည်။ ကသင္ဍော၊ မည်၏။ အဿဒ္ဓိယံ၊ မယုံကြည်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကသင္ဍံ၊ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊၍။ သဒ္ဓါဗလဿ၊သဒ္ဓါဗိုလ်၏။ အဿဒ္ဓိယေ၊ ကြောင့်။အကမ္မိယမဏ္ဍံ၊ကို။ ပိဝတိ၊သောက်၏။ ဣတိသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မဏ္ဍပေယျမည်၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းရိခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယမဏ္ဍော၊ သည်။ ဝီရိယဗလံ၊ ဝီရိယဗိုလ် မည်၏။ပ။

ဥပဋ္ဌာနမဏ္ဍော၊ ထင်ခြင်းအကြည်သည်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊မည်၏။ပ။ဖရဏာမဏ္ဍော၊ပြန့်နှံ့ စေခြင်းအကြည်သည်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊မည်၏။ ပရိဋ္ဌာဟော၊ ပူလောင်ခြင်းသည်။ကသင္ဍော၊ မည်၏။ပ။ဥပသမမဏ္ဍော၊ ငြိမ်းခြင်းအကြည်သည်။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ မည်၏။ ပဋိသင်္ခါန မဏ္ဍော၊အမျှရှုဆင်ခြင်ခြင်းအကြည်သည်။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ မည်၏။ပ။

ဒဿနမဏ္ဍော၊ မြင်ခြင်းအကြည်သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ပ။ အဝိက္ခေပမဏ္ဍံ၊ မပို့လွှင့်ခြင်း အကြည်ကို။ပိဝတိ၊သောက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဏ္ဍပေယံ၊ မဏ္ဍပေယျမည်၏။

၂၄၀။ မဏ္ဍော၊ အကြည်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ပေယံ၊ သောက်အပ်သော အရာသည်။ အတ္ထိ၊၏။ ကသင္ဍော၊ အနောက်အကျ်ုသည်၊ အတ္ထိ၊၏။ အဓိမောက္ခမဏ္ဍော၊သည်။သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊မည်၏။ အဿဒ္ဓိ ယံ၊သည်။ ကသင္ဍော၊မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေ၌။ ယော အတ္ထရဿော၊ အကြင်အတ္ထရသသည်။ ယော ဓမ္မရဿော၊ အကြင်ဓမ္မရသသည်။ ယော ဝိမုတ္တိရဿော၊ အကြင်ဝိမုတ္တိရသသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤရသသည်။ ပေယံ၊ ပေယျမည်၏။ ။[အနက်တူပြီ]။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊အကြီးအကဲဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဝုံသည်။ မဏ္ဍော။ မည်၏။အကမ္မိယဋ္ဌေန၊မတုန်လှုပ်စေနိုင်သောသဘောအားဖြင့်။ဗလာ၊ဗိုလ်တို့သည်။မဏ္ဍော၊မည်၏။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း သဘောအားဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ မဏ္ဍော၊မည်၏။ ပဒဟာနဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ တို့သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ တို့သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သော

သဘောအားဖြင့်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်။ ဝါ၊ သစ္စညာဏ်တို့သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ အဝိက္ခေ ပဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ သမထော၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ အနုပဿနဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုသောသဘောအားဖြင့်။ဝိပဿနာ၊သည်။မဏ္ဍော၊မည်၏။ဧကရသဌေန၊တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ အနတိဝတ္တနဌေန၊တခုသည် တခုကို မလွန်သောသဘောအားဖြင့်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သောတရားတို့သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ သံဝရဌေန၊ စောင့်စည်းသော သဘောအားဖြင့်။သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ အဝိက္ခေ ပဌေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ဒဿနဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ မုတ္တဌေန၊လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိမောက္ခော၊သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ပဋိဝေခဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောသဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ပရိစ္စာဂဌေန၊ စွန့်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ သမုစ္ဆေဒဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ခယေ ညာဏံ၊ ခယ ညာဏ်သည်။မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဌေန၊ ငြိမ်းသောသဘောအားဖြင့်။ အနုပ္ပါဒေညာဏံ၊အနုပ္ပါဒညာဏ်သည်။မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒသည်။ မူလဌေန၊ မူလရင်းသဘောအားဖြင့်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ပ။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရိယောသာနဌေန၊ အဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ မဏ္ဍော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မဏ္ဍပေယျကထာ၊ မဏ္ဍပေယျကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော၊ ဘာဏဝါရသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ မဟာဝဂ္ဂဿ။ ထိုဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်း ခေါင်းစဉ်ကား။ ညာဏဒိဋ္ဌိ စ၊ ညာဏကထာနှင့် ဒိဋ္ဌိကထာတို့ဌင်း။ အဿာသာ၊ အာနာပါန ကထာဌင်း။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြိယကထာဌင်း။ ဝိမောက္ခ ပဥ္စမာ၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဝိမောက္ခကထာဌင်း။ ဂတိ ကမ္မ ဝိပလ္လာသာ၊ ဂတိကထာ ကမ္မကထာ ဝိပလ္လာသကထာတို့ဌင်း။ မဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂကထာဌင်း။ မဏ္ဍေန၊ မဏ္ဍပေယျကထာနှင့် တက္ခ။ တေ-တာ၊ ထိုကထာတို့သည်။ ဒသ၊ဆယ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အသမော၊ တပါးသောဝဂ်တို့နှင့် မတူသော။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပဝရော၊ မြတ်သော။ ဧသ ဝရဝဂ္ဂေါ၊ ဤဝဂ်မြတ်ကို။ နိကာယဓရေဟိ၊ နိကာယ်ဆောင်ဆရာတို့သည်။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၂-ယုဂနဒ္ဓဝဂ်

၁-ယုဂနဒ္ဓကထာ

၁။ မေ-မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဧဝံ၊ဤသို့။သုတံ၊ ကြားနာမှတ်သားအပ်၏။ဧကံ၊တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည်။ ကောသမ္ဗိယံ။ ကောသမ္ဗီပြည်၌။ ဃောသိတာရာမေ၊ ဃောသိတာရုံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ။တတြခေါ၊ ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည်။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ အာဝုသော ဘိက္ခဝေါတိ၊ငါ့ရှင်ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။တေဘိက္ခူ၊ထိုရဟန်း တို့သည်။ အာဝုသောတိ၊ ငါ့ရှင်ဟူ၍။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ပစ္စဿောသုံ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဧတံ ဝစနံ။ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယောဟိကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘိက္ခူ ဝါ၊ ရဟန်းယောကျ်ား သည်ရင်း။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်ရင်း။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အရဟတ္တပ္ပတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ကို။ ဗျာကရောတိ၊ ပြောကြား၏။ သော သဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံသော ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမသည်။ ။(အဂ်ုတ္တရနှင့် အညီ "သဗ္ဗော သော"–ဟူ၍သာလျှင် သင့်သည်။ရင်းသည် ယော ကောစိ-ဟူသော အနိယတ်၏ နိယတ်ပုဒ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်စာအုပ်တို့၌ ရှိသော သဗ္ဗသော-ပါဋ္ဌကား မသင့်။ နိဿယဟောင်း၌ "သဗ္ဗသော သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်" ဟု အနက် ပြန်ထား၏။ မကောင်း)။ ။ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဝါ၊ လေးပါးကုန်သော ပဋိပဒါမဂ်တို့ဖြင့်သော်ရင်း။ ဧတေသံ၊ ဤလေးပါးသော ပဋိပဒါမဂ်တို့တွင်။အညတရေန ဝါ၊တပါးပါးသော မဂ်ဖြင့်သော်ရင်း။ဗျာကရောတိ၊ပြောကြား၏။ ကတမေဟိ စတူဟိ၊ အဘယ်လေးပါးတို့ဖြင့်။ ဗျာကရောတိ၊ ကြားသနည်း။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သမထလျှင် ရှေသွားရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သမထလျှင်ရှေသွားရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ တဿ၊ ထို ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ တံမဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို။ အာသေဝတော၊ မှီဝဲသော။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောတော၊ အကြိမ်များစွာပြုသော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ။တပါးသောမဂ်ကား။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဝိပဿနာလျှင် ရှေသွားရှိသော။ သမထံ၊ သမထကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဝိပဿနာလျှင် ရှေသွားရှိသော။ သမထံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ တဿ၊အား။ ဝါ၊ ၏ သန္တာန်၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။သဥ္ဇာယတိ၊ဖြစ်ပေါ်၏။ သော၊ သည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို။ အာသေဝတိ၊မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ တံမဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို။ အာသေဝတော၊ မှီဝဲသော။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောတော၊

အကြိမ်များစွာပြုသော။ တဿ၊ အား။ ဝါ၊ ၏ သန္တာန်၌။ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကား။ ဘိက္ခု၊သည်။ သမထ ဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံတွဲအပ်လျက်။ ဝါ၊ အစုံတွဲအပ်သည်ကိုပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။သမထဝိပဿနံ၊သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံတွဲအပ်လျက်။ ဝါ၊ ပြု၍။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော။ တဿ၊ အား။ ဝါ၊ ၏ သန္တာန်၌။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကား။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ဝါ၊ ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ဓမ္မဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ၊ အရောင် အလင်းစသောတရားတို့၌ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စကဖောက်ပြန်စွာယူအပ်သော။ ဝါ၊ အရောင်အလင်းစသည်ကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားဟု နှလုံးသွင်းသော ဥဒ္ဓစ္စက ဖောက်ပြန်စွာယူအပ်သော။မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ယံ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အစ္ဆတ္တမေဝ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တမည်သော ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၌သာလျှင်။ သန္ဋိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ သန္နိသီဒတိ၊ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်လျက်နေ၏။ ဧကောဒိ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သော သမယော၊ ထိုသို့ စိတ်တည်ကြည်သော အခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ (တသ္မိံ သမယေ၊ထိုစိတ်တည်ကြည်သောအခါ၌။)တဿ၊ထိုရဟန်းအား။ဝါ၊ထိုရဟန်း၏သန္တာန်၌။ မဂ္ဂေါ၊မဂ်သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ဖြစ်ပေါ်၏။သော၊သည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။အာသေဝတိ၊၏။ ဘာဝေတိ၊၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။တံ မဂ္ဂံ၊ကို။ အာသေဝတော၊မှီဝဲသော။ ဘာဝယတော၊ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောတော၊အကြိမ်များစွာပြုသော။ တဿ၊ထိုရဟန်းအား။ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ သညောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယောဟိကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘိက္ခု ဝါ၊ သည်ၜင်း။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ သည်ၜင်း။ မမ၊၏။သန္တိကေ၊ ၌။ အရဟဘ္တပ္ပတ္တံ၊ ကို။ ဗျာကရောတိ၊ ပြောကြား၏။ သော သဗ္ဗော၊ သည်။ ဣမေဟိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဝါ၊ ဤလေးပါးသော ပဋိပဒါမဂ်တို့ဖြင့်သော်ၜင်း။။ ဧကော သံ၊ ဤလေးပါးသော ပဋိပဒါမဂ်တို့ဘင်။ အညတရေန ဝါ၊ တပါးပါးသော မဂ်ဖြင့်သော်ၜင်း၊ ဗျာကရောတိ၊ ပြောကြား၏။

၁-သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၂။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သမထလျှင် ရှေသွားရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥထံ ဘာဝေတိ၊ အဘယ်သို့ ပွါးစေသနည်း။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ နေက္ခမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တာဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိ၌။ ဇာတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စဟု။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုသော သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ရှုသောသဘောသည်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခဟု။ပ။ အနတ္တတော၊ အနတ္တဟု။ အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမထော၊ သမထသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။

မဂ္ဂေါ သဥ္ဇာယတီတိဧတ္ထ၊ မဂ္ဂေါသဥ္ဇာယတိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သဥ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဒဿနဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမည်သော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာသေဝတိ၊ ၏။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။

အာသေဝတီတိဧတ္ထ၊ အာသေဝတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကထံ၊ သို့။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲသနည်း။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်သည် ဖြစ်၍။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်သည် ဖြစ်၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ ဆောက်တည်သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓါယ၊သဒ္ဓါခြင်းဖြင့်။ အဓိမုစ္စန္တော၊ဆုံးဖြတ်သည် ဖြစ်၍။ ဝီရိယံ၊ဝီရိယကို။ ပဂ္ဂဏ္ဍန္တော၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ သတိံ၊ သဘိကို။ ဥပဋ္ဌာပေန္တော၊ ထင်စေသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာ ထားသည်ဖြစ်၍။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ အဘိညေယျံ၊ အထူးသဖြင့် သိအပ်သောတရားကို။ အဘိဇာနန္တော၊ အထူးသဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သောတရားကို။ ပရိဇာနန္တော၊ ပိုင်းခြား၍ သိသည်ဖြစ်၍။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော တရားကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်သော တရားကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသည်ဖြစ်၍။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားကို။ သစ္ဆိကရောန္တော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်ဖြစ်၍။ အာသေဝတိ၊ ၏။ပ။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ပ။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာ ပြု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို။ အာသေဝတော၊ သော။ ဘာဝယတော၊ သော။ ဗဟုလီကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဣတိဧတ္ထ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်သော စကားရပ်၌။ ကထံ၊ အသို့။ သညောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သနည်း။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကိုဋင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကိုဋင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ကိုဋင်း။ဣမာနိ တီဏိ သညောဇနာနိ၊ ဤသုံးပါးသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ သည်ဋင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ သည်ဋင်း။ ဣမေ ဒွေ အနုသယာ၊ ဤနှစ်ပါးသော အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ။[သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန-စသည်၌ အနက်လွယ်ပြီ]။

၃။ အဗျာပါဒဝသေန၊ အဗျာပါဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ အာလောကသညာဝသေန၊ အာလောကသညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿာသဝသေန၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ-ဟု ဟောအပ်သော ထွက်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။စိတ္တဿ၊၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏။ တဘ္ဆ၊ ထိုသမာဓိ၌။ ဇာတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿနဌေန၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏။ပ။

၄။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဝိပဿနာ ရှေသွားရှိသော။ သမထံ၊ ကို။ ကထံ၊ အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စဟု။ အနုပဿနဌေန၊ ရှုသောသဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ရှုသော

သဘောသည်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဟု။ပ။ အနတ္တတော၊ ဟု။ အနုပဿနဉ္ဉေန၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ စ၊ ထို့မှတပါး။ တတ္ထ၊ ထိုဝိပဿနာဉ်။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စိတ် စေတသိက်တရားတို့၏။ ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာ-ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာယ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် (ညွတ်သောအားဖြင့်) တည်ရာ အာရုံရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) တနည်းကား၊ ဝေါသဂ္ဂါရမ္မဏတာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော ဇဟိဒ္ဓအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ဝါ၊ ပြေးဝင်အပ်သော ဂေါစရဇ္ဈတ္တ အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ စိတ္တဿ၊ ဝိပဿနာစိတ်၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ သမထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။

၅။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံတွဲအပ်သည်ကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြု၍။ ကထံ၊ အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ သောဋ္ဌသဟိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး ဖြစ်ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ အာရမ္မဏဇ္ဈေန၊ အာရုံသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဂေါစရဇ္ဈေန၊ ကျက်စားရာ သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ပဟာနဇ္ဈေန၊ ပယ်သောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ပရိစ္စာဂဇ္ဈေန၊ စွန့်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဝုဋ္ဌာနဇ္ဈေန၊ ထသောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဝိဝဋ္ဋနဇ္ဈေန၊ ကင်းသောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဝါ၊ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါသောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ သန္တဇ္ဈေန၊ငြိမ်သက်သောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ပဏီတဇ္ဈေန၊မြတ်သောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဝိမုတ္တဇ္ဈေန၊ လွတ်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ အနာသဝဇ္ဈေန၊ အာသဝေါကင်းသော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ တရဏဇ္ဈေန၊ လွန်မြောက်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ အနိမိတ္တဇ္ဈေန၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ အပ္ပဏိဟိတဇ္ဈေန၊ တောင့်တခြင်းကင်းသော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ သုညတဇ္ဈေန၊ ဆိတ်သောသဘောအားဖြင့်ဂင်း။ကေရသဇ္ဈေန၊တူသော ကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။အနတိဝတ္တနဇ္ဈေန၊ တခုသည်တခုကို မလွန်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ယုဂနဒ္ဓဇ္ဈေန၊ အစုံတွဲအပ်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့် ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္ဘာ၊ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊၏။

အာရမ္မဏဇ္ဈေန၊ အာရုံသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္ဘာ၊၍။ ကထံ၊ အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဿ၊၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော။အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော။ သမာဓိ၊သမာဓိသည်။ နိရောဓာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိ၏။ အဝိဇ္ဇံ၊အဝိဇ္ဇာကို။ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုပဿနဉ္ဉေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နိရောဓာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊သို့။ အာရမ္မဏဇ္ဈေန။ အားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ ကေရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစုံဖွဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အာရမ္မဏဇ္ဈေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။ (၁)

ဂေါစရဇ္ဈေန၊ ကျက်စားရာသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္ဘာ၊ ပြု၍။ ကထံ၊အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။

စိတ္တာဿ၊စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ ဟူသော။ သမာဓိ၊ သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတော၊ ၏။ အနုပဿနဒ္ဒေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂေါစရဒ္ဒေန၊ ကျက်စားရာသဘောအားဖြင့် ။ပ။ (၂)

ပဟာနဒ္ဒေန၊ ပယ်သောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္တာ၊ပြု၍။ ကထံ၊အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကိုဎင်း။ ခန္ဓေ စ၊ခန္ဓာတို့ကိုဎင်း။ ပဇဟတော၊၏။ပ။တေန၊ထို့ကြောင့်။ ပဟာနဒ္ဒေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၃)

ပရိစ္စာဂဒ္ဒေန၊ စွန့်သောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ကထံ၊အသို့။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသနည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ၊ တို့ကိုဎင်း။ ခန္ဓေ စ၊ခန္ဓာတို့ကိုဎင်း။ပရိစ္စဇတော၊စွန့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂဒ္ဒေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏ ။ (၄)

ဝုဋ္ဌာနဒ္ဒေန၊ထသောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္တာ၍။ ကထံ၊ အသို့။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေသနည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ၊တို့မှဎင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊တို့မှဎင်း။ ဝုဋ္ဌဟတော၊ ထသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တာဿ၊၏။ပ။ (၅)

ဝိဝဋ္ဋနဒ္ဒေန၊ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါသော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ကတ္တာ၍။ ကထံ၊အသို့။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ၊ တို့မှဎင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ တို့မှဎင်း။ ဝိဝဋ္ဋနတော၊ ဆုတ်နစ်ဖဲ့ခွါသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တာဿ၊၏။ပ။ (၆)

သန္တဒ္ဒေန၊ငြိမ်သက်သောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ကထံ၊ အသို့။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တာဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ ဟူသော။ သမာဓိ၊ သည်။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတော၊ ပယ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုပဿနဒ္ဒေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရောဓဂေါစရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တဒ္ဒေန၊ ငြိမ်သက်သော သဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ ဧကရသာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစုံဘွဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သန္တဒ္ဒေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၇)

ပဏီတဒ္ဒေန၊မြတ်သောသဘောအားဖြင့်။သမထဝိပဿနံ၊ကို။ယုဂနဒ္ဓံ၊ကို။ကထံ၊အသို့။ ဘာဝေ-တိ၊ နည်း။ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ ပဏီတော၊ မြတ်သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဏီတဒ္ဒေန .သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတီတိ၊ ဘာဝေတိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၈)

ဝိမုတ္တဒ္ဒေန၊ လွတ်သော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ ကာမာ သဝါ၊ ကာမာသဝမှ။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဇဟတော၊ ၏။ အနုပဿနဒ္ဒေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာသဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ

သဝမ္ပ။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်။ နိရောဓေဂေါစရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဂဝိရာဂါ၊ ရာဂကင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရာဂကင်းခြင်းကြောင့်။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ စေတောဝိမုတ္တိမည်၏။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ အဝိဇ္ဇာကင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကင်းခြင်းကြောင့်။ ပညာဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝိမုတ္တာဌေန၊ လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၉)

အနာသဝဌေန၊ အာသဝေါကင်းသော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ ကာမာသဝေန၊ ကာမာသဝဖြင့်။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါကင်းသည်။ပ။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာသဝေန၊ ဖြင့်။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါကင်းသည်။ နိရောဓေဂေါစရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (၁၀)

တရဏဌေန၊ လွန်မြောက်သော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ တရဏဇတာ၊ လွန်မြောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတာ၊ ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ ဟူသော။ သမာဓိ၊ သည်။ နိရောဓေဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာ ရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ တရတော၊ ၏။ အနုပဿနဌေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ နိရောဓဂေါစရာ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၁၁)

အနိမိတ္တဌေန၊သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသောသဘောအားဖြင့်။ပ။ဘာဝေတိ၊နည်း။ပ။သမာဓိ၊သည်။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့ဖြင့်။ အနိမိတ္တော၊ နိမိတ်ကင်းသည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၁၂)

အပ္ပဏိဟိတဌေန၊ တောင့်တခြင်းကင်းသော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ သဗ္ဗပဏိဓိဟိ၊ အလုံးစုံသော တောင့်တခြင်းတို့ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ တောင့်တခြင်းကင်းသည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (၁၃)

သုညတဌေန၊ ဆိတ်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ သဗ္ဗာဘိနိဝေသေဟိ၊အလုံးစုံသော နှလုံးသွင်းခြင်းတို့မှ။ သုညော၊ဆိတ်သည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘာဝေတီတိတ္ထော၊ ဘာဝေတိ-ဟူသော ဣတိပုဒ်၌။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ဝေါ၊ ဣသို့။ သုညတဌေန၊ အားဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ အစုံတွဲအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဣတဆယ့်ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ ကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ ဣသို့။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ (၁၄)

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသော၊ သုတ္တန်ကို အကျယ်ပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၂-ဓမ္မုဒ္ဒစ္စဝါရနိဒ္ဒေသ

၆။ ဓမ္မုဒ္ဒစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ၊ အရောင်အလင်းအစရှိသော တရားတို့၌ ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စက ဖောက်ပြန်စ့ာ ယူအပ်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ကထံဟောတိ၊ နည်း။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအားဖြင့်။

မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဩဘာသော၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဩဘာသော၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဩဘာသံ၊ အလင်းကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ တတော၊ ထို့သို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စမည်၏။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထို့ဥဒ္ဓစ္စက။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဖောက်ပြန်စွာယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ထင်သောသတိကို။ ဝါ၊ ထင်သောအာရုံကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ ဒုက္ခတော၊ဆင်းရဲအားဖြင့်။ပ။ တေန၊ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မဒ္ဒိစ္စ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော (ဣတိ)၊ ဓမ္မဒ္ဒိစ္စ က ဖောက်ပြန်စွာ ယူအပ်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ယံ-ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ တံ စိတ္တံ၊ထိုစိတ်သည်။ အဇ္ဈတ္တညေဝ၊ ဝိပဿနာ၏ အာရုံဟူသော ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၌သာလျှင်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ သန္နိသီဒတိ၊ ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်လျက် နေ၏။ ဧကောဒိ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သော သမယော၊ထိုသို့ဝိပဿနာစိတ်ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၌ တည်သောအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ တဿ မဂ္ဂေါ သဥ္ဇာယတိတိတ္ထေ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သဥ္ဇာယတိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ကထံ၊အသို့။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သဥ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်ပေါ်သနည်း။ပ။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဗျန္တီ ဟောန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။

အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပီတိ၊ ဝမ်းမြောက်သော ပီတိသည်။ ပဿဒ္ဓိ၊ ပဿဒ္ဓိသည်။ သုခံ၊ချမ်းသာ ရှင်ပျသော သုခသည်။ အဓိမောက္ခော၊ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သော အဓိမောက္ခသည်။ ပဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်သော လုံ့လသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သောသတိသည်။ ဥပေက္ခာ၊ အညီအမျှရှုသော ဥပေက္ခာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့သော နိကန္တိသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ နှစ်သက်ပျော်မွေ့ခြင်းသည်။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိကန္တိံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ တတော၊ ထို့သို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်သောကြောင့်။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စမည်၏။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထို့ဥဒ္ဓစ္စက။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဖောက်ပြန်စွာယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မဒ္ဒိစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသော (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ပ။

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓမ္မဒ္ဒိစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသံ၊ အရောင်အလင်း စသောတရားတို့၌ ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စက ဖောက်ပြန်စွာ ယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ အရောင်အလင်းစသည်ကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရား ဟု နှလုံးသွင်းသော ဥဒ္ဓစ္စက ဖောက်ပြန်စွာ ယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၇။ ဩဘာသေ စေဝ၊ အရောင်အလင်း၌ဌင်း။ ဝါ၊ အရောင် အလင်းကြောင့်ဌင်း။ ဉာဏေ စ၊ ဉာဏ်၌ဌင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ဌင်း။ ပီတိယာ စ၊ ပီတိ၌ဌင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ဌင်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ ပဿဒ္ဓိ၌ဌင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ဌင်း။

သုခေ စေဝ၊ သုခ၌ရင်း။ ဝါ၊ကြောင့်ရင်း။ ယေဟိ၊ ယင်း ဥပက္ကိလေသတို့ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဝေဓတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

အဓိမောက္ခေ စ၊၌ရင်း။ ဝါ၊ကြောင့်ရင်း။ ပဂ္ဂါဟေ စ၊ ၌ရင်း။ ဝါ၊ကြောင့်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနေ စ၊ ထင်သော သတိ၌ရင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယ စေဝ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဥပေက္ခာ၌ရင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဥပေက္ခာယ စ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ၌ရင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ နိကန္တိယာ စ၊ ၌ရင်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

ယဿ၊ အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိ၊ ဤဆယ်ပါးသော ဌာနတို့ကို။ ပညာ-ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စကုသလော၊ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သော၊သည်။)သမ္မောဟံ စ၊ တွေဝေခြင်းသို့လည်း။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

(မန္ဒပညဿ၊ ပညာနုန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိက္ခိပတိ စေဝ၊ ပျံ့လည်း ပျံ့လွင့်၏။ ကိလိဿတိ စ၊ ညစ်လည်း ညစ်နွမ်း၏။ စိတ္တဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို ပွါးစေသော ဘာဝနာသည်။ စဝတိ၊ ရွှေလျှော၏။(မဇ္ဈိမပညဿ၊ အလယ်အလတ် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိက္ခိပတိ၊ပျံ့လွင့်၏။ နကိလိဿတိ၊ မညစ်နွမ်း။ ဘာဝနာ၊သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။

(တိက္ခပညဿ၊ ပညာထက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်၏။ နကိလိဿတိ၊ မညစ်နွမ်း။ ဘာဝနာ၊သည်။ နပရိဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်။ (အတိတိက္ခပညဿ၊ အလွန်ပညာထက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။) စိတ္တံ၊ သည်။ နစ ဝိက္ခိပတေ၊ ပျံ့လည်း မပျံ့လွင့်။ နစ ကိလိဿတိ၊ ညစ်လည်း မညစ်နွမ်း။ စိတ္တဘာဝနာ၊သည်။နစဝတိ၊မရွှေလျှော။

ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ၊ ဤလေးပါးသော ဌာနတို့ဖြင့်။ (သမ္ပဇာနာတိ-၌စပ်)။ ။(ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော။ ယောဂီ၊ သည်။) ဒသဌာနေ၊ ဩဘာသ-စသော ဆယ်ပါးသောဌာန၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဝါ၊ စိတ်ကို။ (ဝိဂ္ဂဟိတံ-၌စပ်)။ ။သင်္ခေပဝိက္ခေပဝိဂ္ဂဟိတံ၊ တွန့်ဆုတ်လျက်ကျုံ့ခြင်း,တက်ကြွလျက် ပျံ့လွင့်ခြင်းတို့က ဖောက်ပြန်စွာ ယူခြင်း ဖောက်ပြန်စေခြင်းကို။ သမ္ပဇာနာတိ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ယုဂနဒ္ဓကထာ၊ အစုံတွဲအပ်သောသမထနှင့် ဝိပဿနာတို့ကို ပြဆိုသောစကားသည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-သစ္စကထာ

၈။ ပုရိမနိဒါနံ၊ ရှေးသုတ်၌ရှိသောနိဒါန်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာနိ၊ မချွတ်မယွင်းကုန်။ အနညထာနိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့

ဆိုအပ်သော။ ဧတံ၊ ဤသဘောသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဝိတထံ၊ မချွတ်ယွင်း။ ဧတံ၊ သည်။ အနညထံ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ ဧတံ၊ ဤသဘောသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ပ။အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ ဧတံ၊ ဤသဘောသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ ဧတံ၊ ဤသဘောသည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဝိတထံ၊ မချွတ်ယွင်း။ ဧတံ၊ သည်။ အနညထံ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာနိ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာနိ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။

၁-ပဌမသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောအနက်သဘောအားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်သနည်း။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒုက္ခဋ္ဌာ၊ ဒုက္ခ၏ အနက်သဘောတို့သည်။ တထာ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ပီဠနဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်ခြင်းသဘော။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေတတ်သောသဘော။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော။ဒုက္ခဿ၊ဒုက္ခ၏။စတ္တာရော၊ကုန်သော။ ဣမေ ဒုက္ခဋ္ဌာ၊ ဤဒုက္ခ၏အနက်သဘောတို့သည်။ တထာ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ တထဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။

သမုဒယော၊ သမုဒယသည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ကထံ၊ သို့။ သစ္စံ၊ မည်သနည်း။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သမုဒယဋ္ဌာ၊ သမုဒယအနက်သဘောတို့သည်။ တထာ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာ၊ မဖြစ်ကုန်။ သမုဒယဿ၊ ၏။ အာယူဟနဋ္ဌော၊ အားထုတ်ခြင်းသဘော။ နိဒါနဋ္ဌော။ ဝင်္ခဋ္ဌဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောသဘော။ သံယောဂဋ္ဌော။ ဝင်္ခဋ္ဌယှဉ်စေခြင်းသဘော။ ပလိဗောဓဋ္ဌော။ နှောင့်ယှက်ပိတ်ပင်ခြင်းသဘော။ပ။

နိရောဓော၊ နိရောဓသည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောအနက်သဘောအားဖြင့်။ ကထံ၊အသို့။ သစ္စံ၊ နည်း။ နိရောဓဿ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ နိရောဓဋ္ဌာ၊ နိရောဓအနက်တို့သည်။ တထာ၊ ၏။ အဝိတထာ၊ ကုန်။ အနညထာ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိရောဓဿ၊ ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော။ ဝင်္ခမှထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော သဘော။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သော သဘော။ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ မပြုပြင်အပ်သောသဘော။ အမတဋ္ဌော၊ သေခြင်းကင်းသောသဘော။ပ။

မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောအနက်သဘောအားဖြင့်။ ကထံ၊ အသို့။ သစ္စံ၊ နည်း။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ကုန်သော။ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မဂ်၏အနက်သဘောတို့သည်။တထာ၊ ၏။ အဝိတထာ၊ ကုန်။အနညထာ၊ မဖြစ်ကုန်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝင်္ခမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော သဘော။ ဟေတုဋ္ဌော၊ အကြောင်းဖြစ်သောသဘော။ ဒဿနဋ္ဌော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သောသဘော။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အကြီးအကဲဖြစ်သောသဘော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။

ဣမေ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ ဤမဂ်၏အနက်သဘောတို့သည်။ တထာ၊ ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ မချုတ်ယွင်းကုန်။ အနံညထာ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။တထဋ္ဌေန၊အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။

၉။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ တခုတည်းသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သနည်း။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ အနတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ သစ္စဋ္ဌေန၊ မချုတ်ယွင်းစေသော အမှန် သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ဂင်း။ ဣမေဟိ စတူဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေသင်္ဟိတာနိ၊တထဋ္ဌ-စသည်တို့တွင် တခု တခုသောသဘောဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ယံ၊ အကြောင်တရားအပေါင်းကို။ ကေသင်္ဟိတံ၊ တခုသော သဘောဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားအပေါင်းသည်။ ကေတ္တံ၊တခုတည်းသော သဘောမည်၏။ ။တနည်းကား။ ယံ-ယသ္မာ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ ကေသင်္ဟိတံ၊ တခုသော သဘောဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ တံ-ဟသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်းသော သဘောကို။ ဧကေန ဉာဏေန၊ တခုတည်းသောဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ တခုတည်းသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

တထဋ္ဌေန၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊သို့။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ တခုတည်းသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သနည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ တခုတည်းသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ မှန်သော သဘောပေတည်း။ သမုဒယဿ၊ ၏။ သမုဒယဋ္ဌော၊ သမုဒယသဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ တည်း။ နိရောဓဿ၊ ၏။ နိရောဓဋ္ဌော၊ နိရောဓသဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ တည်း။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ မဂ္ဂဋ္ဌော၊ မဂ်သဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ တည်း။ ဣမေဟိ စတူဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ကေသင်္ဟိတာနိ။တခုသော တထဋ္ဌဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ။[ယံ-စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

အနတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တမဟုတ်သော အနက်အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ သို့။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်သနည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနတ္တဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ အနတ္တဋ္ဌော၊ အတ္တမဟုတ်သော အနက်သဘောပေတည်း။ ။[တူပြီ]။

သစ္စဋ္ဌေန၊ မချုတ်ယွင်းစေသော အမှန်သဘောအားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊သို့။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်သနည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သစ္စဋ္ဌေန၊အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ သစ္စဋ္ဌော၊ မချုတ်ယွင်းစေသော အမှန်သဘောပေတည်း။ ။[တူပြီ]။

ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ကထံ၊ သို့။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်သနည်း။ စတူဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခဿ၊၏။ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ပဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောပေတည်း။ ။[တူပြီ]။

၁၀။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ တခုတည်းသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သနည်း။ယံ ဓမ္မဇာတံ၊အကြင်တရားသဘောသည်။အနိစ္စံ၊မမြဲ။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊သည်။အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ဒုက္ခဉ္စ၊မမြဲလည်း မမြဲ။ ဒုက္ခဉ္စ၊ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲတည်း။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အနိစ္စဉ္စ၊ မမြဲလည်း မမြဲ။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲတည်း။ အနတ္တာ စ၊အတ္တလည်း မဟုတ်။တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အနိစ္စဉ္စ၊မမြဲလည်း မမြဲ။ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲတည်း။ အနတ္တာ စ၊ အတ္တလည်း မဟုတ်။ တထဉ္စ၊ မှန်လည်းမှန်၏။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အနိစ္စဉ္စ၊ မမြဲလည်း မမြဲ။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲတည်း။ အနတ္တာ စ၊ အတ္တလည်း မဟုတ်။ တထဉ္စ၊မှန်လည်း မှန်၏။ သစ္စဉ္စ၊ သစ္စာလည်း မည်၏။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ကေသင်္ဂီတံ၊ တခုသောသဘောဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ပ။

ကတိဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့ကို။ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊သနည်း။နဝဟာကာရေဟိ၊ ကိုးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ကုန်၏။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အနတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တမဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။သစ္စဋ္ဌေန၊ သစ္စာသဘော အားဖြင့်၎င်း။ ပဇ္ဇိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အဘိညဋ္ဌေန၊ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ပရိညဋ္ဌေန၊ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပဟာနဋ္ဌေန၊ ပယ်အပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ဘာဝနဋ္ဌေန၊ ပွါးစေအပ်သော သဘော အားဖြင့်၎င်း။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော သဘော အားဖြင့်၎င်း။ဤမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့ကို။ကေသင်္ဂီတာနိ၊တခုသော သဘောဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏ ။ပ။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌေ၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်သော သဘောပေတည်း။ပ။အဘိညာယ၊ အဘိညာ၏။ အဘိညဋ္ဌေ၊ အထူးသဖြင့် သိအပ်သော သဘောသည်။ တထဋ္ဌေ၊ တည်း။ ပရိညာယ၊ ပရိညာ၏။ ပရိညဋ္ဌေ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော သဘောသည်။ တထဋ္ဌေ၊ တည်း။ ပဟာနဿ၊ ပဟာန်၏။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ ပယ်အပ်သော သဘောသည်။ တထဋ္ဌေ၊ တည်း။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာ၏။ ဘာဝနဋ္ဌေ၊ပွါးစေအပ်သော သဘောသည်။ တထဋ္ဌေ၊ တည်း။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၏။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ၊ သည်။ တထဋ္ဌေ၊ မှန်သော သဘောပေတည်း။ ဤမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဇ္ဇိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေသင်္ဂီတာနိ၊တခုတည်းသော သဘောအားဖြင့် သင်္ဂြိဟ်အပ်ကုန်၏။ပ။

အနတ္တဋ္ဌေန၊ အတ္တ မဟုတ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။သစ္စဋ္ဌေန၊ သစ္စာသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပဇ္ဇိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကထံ၊ သို့။ ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ တခုဟုတည်းသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သနည်း။ နဝဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဇ္ဇိဝေဓဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ကုန်၏။ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌေ၊ ဒုက္ခသဘောသည်။ပဇ္ဇိဝေဓဋ္ဌေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောပေတည်း။ပ။

၁၁။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့ကို။ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ဒ္ဝါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့ကို။ကေပဉ္ဇိဝေဓာနိ၊ ကုန်၏။ တထဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်၎င်း။

အနတ္တဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်ဂုင်း။ သစ္စဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်ဂုင်း။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်ဂုင်း။ အဘိဇာနန ဋ္ဌေန၊ အထူးသိအပ်သောသဘောအားဖြင့်ဂုင်း။ ပရိဇာနနဋ္ဌေန၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သောသဘော အားဖြင့်ဂုင်း။ ဓမ္မဋ္ဌေန၊ ဓမ္မသဘောအားဖြင့်ဂုင်း။ တထဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်ဂုင်း။ ညာတဋ္ဌေန၊ သိအပ် သော သဘောအားဖြင့်ဂုင်း။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေန၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော သဘောအားဖြင့်ဂုင်း။ ဖဿနဋ္ဌေန၊ တွေ့ထိအပ်သော သဘောအားဖြင့်ဂုင်း။အဘိသမယဋ္ဌေန၊ထိုးထွင်း၍ သိအပ်, ရှေးရှု့ တွေ့သိအပ်သောသဘောအားဖြင့်ဂုင်း။ဣမေဟိ ဒ္ဒါဒသဟိ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ကေသင်္ဂီတာနိ၊အပ်ကုန်၏။ပ။ ဒုက္ခဿ၊၏။ပိဋ္ဌနဋ္ဌော၊နှိပ်စက်ခြင်း သဘောသည်ဂုင်း။ သန်း တဋ္ဌော၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောသည်ဂုင်း။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်ခြင်း သဘောသည်ဂုင်း။ ဝိပရိ ဏာမဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောသည်ဂုင်း။တထဋ္ဌော၊မှန်သောသဘောပေတည်း။ သမုဒယဿ၊ ၏။အာယူဟနဋ္ဌော၊ အားထုတ်ခြင်းသဘောသည်ဂုင်း။နိဒါနဋ္ဌော၊ ဝဋ်၌ဖြစ်ကြောင်း သဘောသည် ဂုင်း။ သံယောဂဋ္ဌော၊ ဝဋ်၌ယှဉ်စေသောသဘောသည်ဂုင်း။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ နှောင့်ယှက်ပိတ်ပင် သော သဘောသည်ဂုင်း။ တထဋ္ဌော၊ပေတည်း။ နိရောဓဿ၊၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်ရာ သဘောသည်ဂုင်း။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သော သဘောသည်ဂုင်း။ အသင်္ခ တဋ္ဌော၊မပြုပြင်အပ်သော သဘောသည်ဂုင်း။ အမတဋ္ဌော၊သေခြင်းကင်းသော သဘောသည်ဂုင်း။ တထဋ္ဌော၊ပေတည်း။ မဂ္ဂဿ၊၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း သဘောသည်ဂုင်း။ ဟေတုဋ္ဌော၊အကြောင်းဖြစ်သောသဘောသည်ဂုင်း။ ဒဿနဋ္ဌော၊နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော သဘောသည် ဂုင်း။ အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော သဘောသည်ဂုင်း။ တထဋ္ဌော၊ ပေတည်း။ ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊တို့ကို။ ကေသင်္ဂီတာနိ၊အပ်ကုန်၏။ပ။

၁၂။ သစ္စာနံ၊တို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ သစ္စာနံ၊သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊လက္ခဏာတို့သည်။ ဒွေ၊တို့တည်း။ သင်္ခတလက္ခဏဥ္စ၊ သင်္ခတလက္ခဏာဂုင်း။ အသင်္ခတ လက္ခဏဥ္စ၊အသင်္ခတလက္ခဏာဂုင်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာ တို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။

သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ဆ၊ခြောက်ပါးတို့တည်း။ သင်္ခတာနံ၊ သင်္ခတဖြစ်ကုန် သော။ သစ္စာနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၏။ ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ပညာ ယတိ၊ ထင်၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သောဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၏။ အညထတ္တံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသောအိုခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ အသင်္ခတဿ၊ အသင်္ခတဖြစ်သော။ သစ္စဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဌိတဿ၊ တည်ဆဲဖြစ်သောနိရောဓသစ္စာ၏။ အညထတ္တံ၊ တပါးသော အခြင်း အရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသော အိုခြင်းသည်။ နော ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာ တို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ဣမာနိ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။

ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ထင်၏။ပ။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ဒ္ဝါဒသ၊ ဤတဆယ့် နှစ်ပါးတို့တည်း။

စတုန္နံ သစ္စာနံ၊ လေးပါးသောသစ္စာတို့တွင်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတို့သာည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာသည်။ ကုသလံ၊ကုသိုလ်တည်း။ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာသည်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတတည်း။ ဒုက္ခသစ္စံ၊သည်။ သိယာ၊ အခ္ခို။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်တည်း။ သိယာ၊ အခ္ခို။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း။ သိယာ၊အခ္ခို။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတတည်း။ ။တနည်းကား။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတသည်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။

ဝတ္ထုဝသေန၊ အကုသိုလ် ကုသိုလ် အဗျာကတ ဒုက္ခ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂ-ဟူသော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ တီဏိ သစ္စာနိ၊ သုံးပါးသော သစ္စာတို့ကို။ ကေသစ္စေန၊ တပါးသော သစ္စာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက် အပ်ကုန်သည်ရင်း။ ကေသစ်၊ တပါးသောသစ္စာကို။တိဟိ သစ္စေဟိ၊ သုံးပါးသောသစ္စာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ရေတွက်အပ်သည်ရင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ သိယာတိတ္ထေ၊ သိယာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကထဥ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သနည်း။ ယံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ အကြင်ဒုက္ခသစ္စာသည်။ အကုသလံ၊ တည်း။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း။ဝေါ၊ ဤသို့။ အကုသလဋ္ဌေန၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ဒ္ဝေသစ္စာနိ၊နှစ်ပါးသောသစ္စာတို့ကို။ကေသစ္စေန၊တပါးသော(အကုသိုလ်) သစ္စာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ကေသစ်၊ တပါးသော (အကုသိုလ်) သစ္စာကို။ ဒ္ဝီဟိ သစ္စေဟိ၊ နှစ်ပါးသော(ဒုက္ခ, သမုဒယ)သစ္စာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ အပ်၏။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၂ ဒုတိယသုတ္တန္တပါဠိ

၁၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သမ္မောဓာ၊သစ္စာလေးပါးတရားကို သိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။အနဘိသမ္မုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တဿဲဝ၊ ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ မေ-မမ၊ ငါ၏။ ဧတံ-သော ပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ကိံ အဟောသိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ခဲ့သနည်းဟူမူကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်နည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာသည်။ ကိံ ၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ အဿာဒေါ၊သာယာဖွယ်သည်။ကော၊အဘယ်နည်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။တဿ မယှံ၊ထိုသို့ကြံစည်သောငါ၏။ ဧတံ၊ဤသို့သောအသိဉာဏ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍ ။ ယံ သုခံ၊ အကြင်သုခသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင် သောမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သုခသောမနဿသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ယံ-ယေန အာကာရေန၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ။(ဤ၌ တံ ဒုက္ခံ-ဟု တံ-ပုဒ် ပိုနေသည်)။

ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမမြဲ ဆင်းရဲ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ရူပဿိံ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်လျှင်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဝေဒနံ။ ဝေဒနာကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်သုခသည်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခ်ံ၊ အကြင်သုခသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင် သောမနဿသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤဝိညာဉ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သုခ သောမနဿသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ယံ-ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ။(ဤဦဋ္ဌလည်း တံ-ပုဒ် ပိုသည်) ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမမြဲ ဆင်းရဲ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဝိညာဏဿိံ၊ ဝိညာဉ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကိုဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။။ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာဖွယ်ကိုလည်း။ အဿာဒတော၊ သာယာဖွယ်အားဖြင့်။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း။ နိဿရဏတော၊ ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်သောအတိုင်း။ နဗ္ဘညာသိ်ံ၊ မသိသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ သမာရကေ၊ မာရ်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော။ လောကေ၊ လောကဌ်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ နတ်လူနှင့်တကွသော။ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်းထဲ၌။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ်ံ၊ ကိုယ်တော်တိုင် မှန်စွာသိသော ဘုရားဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ထိုးထွင်း၍ သိပြီရပြီ ဟူ၍။ နေဝ ပစ္စညာသိ်ံ၊ ဝန်ခံတော်မမူခဲ့သေး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင် အခါ၌ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ ဤငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ပ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ အဗ္ဘညာသိ်ံ၊ သိပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ပ။ ပစ္စညာသိ်ံ၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အကုပ္ပါ၊ မပျက်နိုင်ပြီ။ အယံ ဇာတိ၊ ဤဘဝသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ဘဝပေတည်း။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏဉ္စ ဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်သည်လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၃-ဒုတိယသုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၁၄။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊အကြင်သုခသည်။ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်သောမနဿသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သုခ သောမနဿသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဟာနပဋိဝေဓော၊ ပယ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍

သိခြင်းသည်။ သမုဒယသစ္စံ-သမုဒယသစ္စာဏံ၊ သမုဒယသစ္စာကို သိသော ဉာဏ်မည်၏။ ယံ-ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမမြဲ ဆင်းရဲ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိညာပဋိဝေဓေ၊ ပိုင်းခြားရ၌ သိသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဒုက္ခသစ္စံ-ဒုက္ခသစ္စာဏံ၊ မည်၏။ ရူပသ္မိ ံ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်လျှင်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစ္ဆိကိရိယာပဋိဝေဓေ၊ မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ နိရောဓသစ္စံ-နိရောဓသစ္စာဏံ၊ မည်၏။ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မှန်သော အမြင်သည်။ ယော သင်္ကပ္ပေါ၊ အကြင်ကောင်းသော အကြံသည်။ ယာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ ယော ကမ္မန္တော၊ အကြင်အမှုသည်။ ယော အာဇီဝေါ၊ အကြင် အသက်မွေးခြင်းသည်။ ယော ဝါယာမော၊ အကြင်လုံ့လပြုခြင်းသည်။ယာ သတိ၊ အကြင် အမှတ်ရသော သတိသည်။ ယော သမာဓိ၊ အကြင်တည်ကြည်သော သမာဓိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ ဘာဝနာပဋိဝေဓော၊ ဤမဂ္ဂဘာဝနာ-ဟူသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ မဂ္ဂသစ္စံ-မဂ္ဂသစ္စာဏံ၊ မည်၏။ ။[ယံ ဝေဒနံ-စသည်၌ အနက်ထင်ရှားပြီ]။

၁၅။ သစ္စန္တိတ္ထေ၊ သစ်-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သစ္စံ၊သစ္စာမည်သနည်း။သေနဋ္ဌေန၊ ရှာမှီးသောသဘောအားဖြင့်၎င်း။ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းသောသဘောအားဖြင့်၎င်း။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။ သေနဋ္ဌေန၊ ရှာမှီးသော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ကိ ံနိဒါနံ၊ အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ ကိ ံသမုဒယံ၊အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း။ကိ ံဇာတိကံ၊ အဘယ်တရားလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ ကိ ံပဘဝံ၊ အဘယ်တရားလျှင် အမှန်ရှိသနည်း။ ဣတိဝေါ၊ ဤသို့။ သေနဋ္ဌေန၊ ရှာမှီးသောသဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဇာတိနိဒါနံ၊ ဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိသမုဒယံ၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိဇာတိကံ၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိပဘဝံ၊ ဇာတိလျှင် အမှန်ရှိ၏။ ဣတိဝေါ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ သိမ်းဆည်းသော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။ ဇရာမရဏဉ္စ၊ ဇရာမရဏကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဇရာမရဏသမုဒယဉ္စ၊ ဇရာမရဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏနိရောဓဉ္စ၊ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိ ံပဋိပဒဉ္စ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။

ဇာတိ၊ဇာတိသည်။ ကိ ံနိဒါနာ၊ အဘယ်တရားလျှင် အကြောင်းရှိသနည်း။ ။[တူပြီ]။ ။ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိ ံပဋိပဒဉ္စ၊အကျင့်ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ သစ္စံ၊ သစ္စာမည်၏။

၁၆။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာတို့၏လည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်

မြောက်ရာ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။ နိရောဓပဗ္ဗာနနာ၊ နိရောဓသာစ္စာကို သိခြင်းသည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာမည်၏။ပ။

(ပါဠိစာအုပ်နံပါတ် ၃၀၂-အစ နှစ်ကြောင်းဌ် "ဇရာမရဏံ သိယာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သိယာ သမုဒယသစ္စံ။ပ။မဂ္ဂသစ္စံ"ဟူသော ဤစာပိုဒ် ပိုနေသည်။ ဇရာမရဏသည် မည်သည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါ၏မျှ အကြောင်းမဖြစ်သောကြောင့် သမုဒယသစ္စာ မမည်နိုင်။ ဇာတိစသော ရှေးအင်္ဂါများသာလျှင် နောက်နောက်အင်္ဂါ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် သမုဒယသစ္စာ မည်နိုင်ပေသည်။ အဋ္ဌကထာဌ်လည်း ဇာတိမှစ၍ ဖွင့်ပြထားသည်။ ဇရာမရဏကိုကား မပြ)။

ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ သိယာ၊ ရုံခါ။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ သိယာ၊ရုံခါ။သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ပ။အဝိဇ္ဇာ၊အဝိဇ္ဇာသည်။ ။(ပါဠိဌ် ဘဒဝါ-ဟု ရှိနေ၏။ မပြည့်စုံ။ အဋ္ဌကထာနှင့်လည်း မညီ)။ ။သိယာ၊ရုံခါ။ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ သိယာ၊ ရုံခါ။ သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ တို့၏ လည်း။ နိဿရဏံ၊ သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။နိရောဓပဗ္ဗာနနာ၊ နိရောဓသစ္စာကို သိခြင်းသည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မည်၏။ဤတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

သစ္စကထာ၊ သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၃-ပေါဇ္ဈင်္ဂကထာ

၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းရှိသော သုတ်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပေါဇ္ဈင်တို့သည်။ဤမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ် သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ဌင်း။ပ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပေါဇ္ဈင်တို့သည်။ ဤမေ ခေါ သတ္တ၊ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။

ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပေါဇ္ဈင်မည်သနည်း။ပေါဓဘယ၊သိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန်တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပေါဇ္ဈင်မည်ကုန်၏။ပုဗ္ဗန်တိ၊သိတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ အနုပုဗ္ဗန်တိ၊ တဖန်သိတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ပဋိပုဗ္ဗန်တိ၊ နောက်ထပ်တဖန် သိတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မုဗ္ဗန်တိ၊ ကောင်းစွာ သိတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ (၁)

ပုဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ အနုပုဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ တဖန် သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ပဋိပုဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ နောက်ထပ်တဖန် သိတတ်သော အနက် ကြောင့်။ပ။သမ္မုဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာသိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။(၂)

ပေါဓေန္တိ၊ သိစေတတ်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ပ။သမ္မောဓနဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာသိစေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပေါဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ (၃-၄)

ဗောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန၊ သိသော မင်္ဂလာဏ်၏အဖို့၌ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။သမ္မောဓိပက္ခိယဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာ မင်္ဂလာဏ်၏အဖို့၌ ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ (၅)

ဗုဒ္ဓိလဘနဋ္ဌေန၊ပညာကိုရသော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဗုဒ္ဓိပဋိလဘနဋ္ဌေန၊ ပညာကို တဖန်ရသော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဗုဒ္ဓိရောပနဋ္ဌေန၊ ပညာသို့ တင်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဗုဒ္ဓိအဘိရောပနဋ္ဌေန၊ ပညာသို့ရှေးရှု့တင်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဗုဒ္ဓိပါပနဋ္ဌေန၊ ပညာသို့ ရောက်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ဗုဒ္ဓိသမ္မာပနဋ္ဌေန၊ပညာသို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ဗောဇ္ဈင်မည်ကုန်၏။ (ဆက္က)

မူလ မူလကာဒိဒသက

၁၈။ မူလဋ္ဌေန၊ နောက်နောက်ဗောဇ္ဈင်တို့၏မူလဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလစရိယဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးသောအနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ သိမ်းဆည်းအပ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပရိဝါရဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ အခြံအရံဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပရိပူရဏဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ ပြည့်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပရိပါကဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ ရင့်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်၍ အမျိုးမျိုး ကဲ့ပြားသော ပဋိသမ္ဘိဒါဟူသောအနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒါပါပနဋ္ဌေန၊ မူလဖြစ်သောပဋိသမ္ဘိဒါသို့ရောက်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ မူလပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ မူလဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါ၌။ ဝသီဘာဝဋ္ဌေန၊ လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ မူလပဋိသမ္ဘိဒါယ၌။ ဝသီဘာဝပပ္ပတ္တာနမ်ိ၊လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းသို့ရောက်သော ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။(အင်္ဂဋ္ဌေန၊ အင်္ဂါဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။) ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။(၁)

ဟေတုဋ္ဌေန၊ဇနကအကြောင်းဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ပ။ဟေတုစရိယဋ္ဌေန၊ဇနကအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးသောအနက်ကြောင့်။ပ။ ဟေတုပဋိသမ္ဘိဒါယ၊၌။ ဝသီဘာဝပပ္ပတ္တာနမ်ိ၊ ရောက်သော ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။(အင်္ဂဋ္ဌေန၊ကြောင့်။) ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်မည်ကုန်၏။ (၂)

ပစ္စယဋ္ဌေန၊ ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်မည်ကုန်၏။ပ။(၃)။

ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌေန၊ စင်ကြယ်သော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဝိသုဒ္ဓိစရိယဋ္ဌေန၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးသောအနက်ကြောင့်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ပ။ (၄)

အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန၊ အပြစ်မရှိသောအနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။ (၅)

နေက္ခမ္မဋ္ဌေန၊ စျာန်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ပ။ (၆)

ဝိမုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ပ။ ဝိမုတ္တိစရိယဋ္ဌေန၊ လွတ်ခြင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးသောအနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။ (၇)

အနာသဝဋ္ဌေန၊ အာသဝေါကင်းသော အနက်ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။ (၈)

ဝိဝေကဋ္ဌေန၊ ဆိတ်သောအနက်ကြောင့်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။ (၉)

ဝေါသဂ္ဂဌေန၊ စွန့်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ပ။ (၁၀)

၁၉။ မူလဋ္ဌံ၊ မူလသဘောကို။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ သိတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။ဝေါသဂ္ဂဋ္ဌံ၊စွန့်ခြင်းသဘောကို။ပ။

မူလစရိယဋ္ဌံ၊ မူလဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးသောသဘောကို။ဗုဇ္ဈန္တိ၊ သိတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။ပ။

မူလပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ၊မူလဖြစ်၍သိမ်းဆည်းခြင်းသဘောကို။ပ။ဝေါသဂ္ဂပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ဝေါသဂ္ဂဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါဋ္ဌံ။ ဝသီဘာဝဋ္ဌံ၊ကို။ဗုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊မည်ကုန်၏။ပ။

ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌံ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းသဘောကို။ပ။ [ပရိဝါရဋ္ဌံ-စသည်၏ အနက်မှာ ပါဠိမျက်နှာ နံပါတ်-၁၆၊ စာပိုဒ်နံပါတ် ၁၁-မှ ၁၉-အထိ စာပိုဒ်များနှင့် တူပြီ]။

အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အဆုံးဖြစ်သောသဘောဖြင့်။ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ မည်ကုန်၏။

၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းရှိသော သုတ်တည်း။ တတြခေါ၊ ထိုသာဝတ္ထိပြည်ဝယ် နေတော်မူသောအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့ကို။အာဝုသော ဘိက္ခဝေါတိ၊ ငါ့ရှင် ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။ တေ ဘိက္ခဝေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အာဝုသောတိ၊ ငါ့ရှင်ဟူ၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ပစ္စဿောသုံ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အသျှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ၎င်း။ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဣမေ ခေါ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့ဘည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမေသံ ခေါ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ဤခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့တွင်။ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ အကြင်အကြင် ဗောဇ္ဈင်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ ဝါ၊ နံနက်အခါကာလပတ်လုံး။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှါ၊ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ ထိုထိုဗောဇ္ဈင်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါကာလပတ်လုံး။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ၊ မွန်းတည့်အခါကာလပတ်လုံး။ ဝါ နေ့လည်ပိုင်းအခါကာလပတ်လုံး။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေအခါကာလပတ်လုံး။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှါ။ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ သာယန္ဟသမယံ၊ လုံး။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။ (ဝါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ဖြစ်စေ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါအား။ (စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။) စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အပ္ပမာဏောတိ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိဟူ၍။ မေ၊ ငါ့အား။ (ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုသမာရဒ္ဓါတိ၊ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်-ပြည့်စုံသည်ဟူ၍။မေ၊ ငါ့အား။ (ဉာဏံ၊အသိဉာဏ်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ တိဋ္ဌန္တံ စ၊ တည်နေလျှင်လည်း။ ဝါ၊ တည်နေသည်လည်းဖြစ်သော။ နံ၊ ထိုသတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို။ တိဋ္ဌတိတိ၊ တည်နေသည်ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိ၏။ မေ၊ ငါ၏။သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သည်။ သစေပိ စဝတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ရွေ့လျော ကင်းကွာသွားငြားအံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍

ရွေ့လျော ကင်းကွာသွားစေကာမူ။ မေ၊ ငါ၏။ (သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။) ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ စ၀တီဘိ၊ ရွေ့လျော ကင်းကွာ သွားသည် ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိ၏ ။ပ။ အာ၀ုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တည်း။ (၀ါ၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်စေ။) ဣတိ၊ သို့။မေ၊ ငါ့အား။ (စိတ္တံ၊ သည်။) စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ အပ္ပမာဏော တိ၊ ဟူ၍။ မေ၊ ငါ့အား။ (ဉာဏံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ စ၀တီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ ၏။

အာ၀ုသော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအတူဆိုသည်ရှိသော်ကား။ ရညော ၀ါ၊ မင်း၏ငင်း။ ရာဇမဟာမတ္တာဿ ၀ါ၊ မင်း၏အမတ်ကြီး၏ငင်း။ ဒုဿကရဏ္ဍကော၊ ပုဆိုးသေတ္တာသည်။ နာနာ ရတ္တာနံ၊ အထူးထူးသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ ပုဆိုးတို့ဖြင့်။ ပူရော၊ ပြည့်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုမင်း, မင်း၏အမတ်သည်။ ယညဒေ၀ ဒုဿယုဂံ၊ အကြင် အကြင် ပုဆိုးအစုံကိုပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ ၀ါ၊ ပတ်လုံး။ ပါရုပိတုံ၊ ၀တ်ရုံခြင်းငှါ။ အာဟရေယျ၊ အလိုရှိရာ၏။ တံတဒေ၀ ဒုဿယုဂံ၊ ထိုထို ပုဆိုးအစုံကိုပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ နံနက် အခါကာလပတ်လုံး။ ပါရုပေယျ၊ ၀တ်ရုံရာ၏။ ယညဒေ၀ ဒုဿယုဂံ၊ ကိုပင်လျှင်။ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ၊ ပတ်လုံး။ သာယန္ဟသမယံ၊ ပတ်လုံး။ ပါရုပိတုံ၊ ငှါ။ အာဟရေယျ၊ ၏။ တံတဒေ၀ဒုဿယုဂံ၊ ကိုပင်လျှင်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ပတ်လုံး။ ပါရုပေယျ သေယျထာပိ၊ ၀တ်ရုံရာသကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀ံ ခေါ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ အာ၀ုသော၊ ငါ့သျှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမေသံ သတ္တာနံ့ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ဤခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့တွင်။ ယေန ယေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ အကြင်အကြင်ဗောဇ္ဈင်ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ ပတ်လုံး။ ဝိဟရိတုံ၊ နေခြင်းငှါ။ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ တေန တေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ၊ ပတ်လုံး။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ပ။

သုတ္တန္တနိဒ္ဒေသ

၂၁။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိမ္ဗောဇ္ဈင်တည်း။ (၀ါ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်စေ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ (စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။) စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (နှလုံးသွင်းသော အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သော သတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။

[သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ သိသံကတ္ဝာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တဿ, အညေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ၉၀ အယံ(၉၀ မယ့်) သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဟောတီတိ (ဟောတူတိ) ဣတိ စေ ပ၀တ္တဿ,ကထံ သော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာ။ ။ ဣတိစေ ပ၀တ္တဿာတိ ၉၀ သိသကရဏေ (သိသကရဏ၀သေန) ပ၀တ္တဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ,ထေရဿ,စိတ္တဿ ၀ါ။ ဂဏ္ဌိပဒ။ ။ဤအဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဌိတို့ကို မှီ၍ပြန်အပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ဣတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဌ္ဌ ရှေးနိဿယအနက်ကား။ "ဣတိ၊ ဤသို့။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသိသေန၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း"ဟု ပြန်၏။ နောက်ဌ္ဌလည်း နည်းတူပင်]။

ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။နိရောဓေ၊ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ဥပဒ္ဒဝတိ၊ ထင်၏။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ (စိတ္တံ၊စိတ်သည်။)စေ ဟောတိ၊အံ့။ဣတိ၊ဤသို့။(နှလုံးသွင်းသော မထေရ်၏။)ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သေယျထာပိ၊ ဥပမာအတူဆိုသည် ရှိသော်ကား။ စျာယတော၊ တောက်လောင်နေသော။ တေလပ္ပဒီပဿ၊ ဆီမီး၏။ အစ္စိ၊ မီးလျှံသည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတာ၊ လောက်။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။ အပ္ပိ၊ ရှိ၏။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ အစ္စိ၊ မီးလျှံသည်။ ဟောတိသေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ ယာဝတာ၊ လောက်။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ဥပဒ္ဒဝတိ၊ ထင်၏။ တာဝတာ၊ လောက်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အား။ (စိတ္တံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (နှလုံးသွင်းသော အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ (နှလုံးသွင်းအပ်သော) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသောတရားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ ။(ဤအရာ၌ စေ-သဒ္ဒါ ပိုနေဟန်ရှိ၏။ သုတ်ရင်း၌လည်း ၎င်းစေသဒ္ဒါ မရှိ။သို့မဟုတ်လျှင် “ဤသို့ ငါ့အား အသိဉာဏ်ဖြစ်သည်”ဟု အနက်ရ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (သိသော အသျှင်သာရိပုတြာ မထေရ်၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊(သိအပ်သော) အတိုင်းအရှည်မရှိသော ဗောဇ္ဈင်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိလေသာ စ၊ အနုသယကိလေသာတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနာ စ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်တို့သည်၎င်းလည်း။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ ပမာဏဗဒ္ဓါ၊ အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့နှင့် စပ်ကုန်၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ အစလေဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အသန်္ဓိတဋ္ဌေန၊ မပြုပြင်အပ်သော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယာဝတာ၊ လောက်။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ဥပဒ္ဒဝတိ၊ ထင်၏။ တာဝတာ၊ လောက်။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသောတရားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အား။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (တနည်း စေ-မပါသော ပ်ဒ်၌အနက်ကား ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ ဥဘံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိသော အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊(သိအပ်သော) အတိုင်းအရှည် မရှိသော ဗောဇ္ဈင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုသမာရဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်-ပြည့်စုံသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ စေဟောတိ၊ အံ့။ ။တနည်းကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ ဥဘံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သိသော အသျှင်သာရိပုတြာ၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ (သိအပ်သော) ပြည့်စုံသော ဗောဇ္ဈင်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိလေသာ စ၊ ကိလေသာတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနာ စ၊ပရိယုဋ္ဌာန်တို့သည်၎င်း။ ယေ စ သင်္ခါရာ၊တို့သည်လည်း။ ပေါနောဘဝိကာ၊ ကုန်၏။ တေ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝိသမာ၊ မညီညွတ်ကုန်။ နိရောဓေ၊ သည်။ သန္တဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဏီတဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်၎င်း။ သမဓမ္မော၊ ညီညွတ်သောတရားမည်၏။ ယာဝတာ၊ လောက်။

နိရောဓော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တာ၀တာ၊ လောက်။ သုသမာရဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်-ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ ။တနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ ဥဘာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သိသော အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏။) ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပြည့်စုံသောဗောဇ္ဈင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ တိဋ္ဌန္တံ စ၊ တည်နေလျှင်လည်း။ နံ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်ကို။ တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိသနည်း။ သစေပိ စဝတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ရွှေ့လျှောကင်းကွာသွားငြားအံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍ ရွှေ့ လျှောကင်းကွာသွားစေကာမူ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ စဝတီတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာမိ၊ သိသနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ စဝတိ၊ ရွှေ့ လျှောသနည်း။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ စဝတိ၊ ၏။ ကတမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သနည်း။ အနုပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာ၀ဇ္ဇိတတ္တာ၊ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို။ အနာ၀ဇ္ဇိတတ္တာ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်မဆင်ခြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊၏။ အပ္ပ၀တ္ထုံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာ၀ဇ္ဇိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပ၀တ္ထုံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းကို။ အနာ၀ဇ္ဇိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ပ။နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို ။ပ။ နိရောဓံ၊ သင်္ခါရချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ။ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ အနာ၀ဇ္ဇိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ။[စဝတိ-၀ါရ အနက်ထင်ပြီ]။

ဗောဇ္ဈင်္ဂကထာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၄-မေတ္တာကထာ

၂၂။ သာ၀တ္ထိနိဒါနံ၊ သာ၀တ္ထိနိဒါန်းရှိသောသုတ်တည်း။ ။ဘိက္ခ၀ေ၊ ရဟန်းတို့။ အာသေ၀ိတာယ၊ အဖန်တလဲလဲ မှီ၀ဲအပ်သော။ ဘာ၀ိတာယ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာယ၊ အကြိမ်မျှားစွာပြုအပ်သော။ယာနီကတာယ၊ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်သော။၀တ္ထုကတာယ၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုအပ်သော။ အနုဋ္ဌိတာယ၊ ရှေးရှုထင်သော။ ပရိစိတာယ၊ လေ့လာအပ်သော။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော။ စေတော၀ိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏လွတ်မြောက်ခြင်း ၀င်စားခြင်း သဘောဖြစ်သော။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာ၏။ (တနည်း၊ မေတ္တာယ စေတော၀ိမုတ္တိယာ၊ မေတ္တာစျာန်၏။)ကောဒဿ အာနိသံသာ၊တဆယ့်တပါးသောအကျိုးတို့ကို။ပါဠိကခ်ဲ့၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ကောဒဿ၊ တဆယ့်တပါးသောအကျိုးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ သုခံ၊ချမ်းသာစွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ ပါပကံ၊ မကောင်းသော။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။န ပဿတိ၊ မမြင်မက်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အမနုဿာနံ၊ နတ်တို့သည်။ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေ၀တာ၊ နတ်တို့သည်။

ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ အာဿ၊ ထိုမေတ္တာပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ မီးသည်၎င်း။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်၎င်း။ သတ္ထံ ဝါ၊ လက်နက်သည်၎င်း။ န ကမတိ၊ မကျ မရောက်။ တံဝဋ္ဋံ၊ လျင်စွာ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်၏။ မုခဝဇ္ဇော၊ မျက်နှာအဆင်းသည်။ ဝိပ္ပသီဒတိ၊အထူးသဖြင့် ကြည်၏။အာသမ္မူဠှော၊မတွေဝေသည်ဖြစ်၍။ကာလံ၊ စုတေခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဥတ္တရိ၊ ထိုမေတ္တာသမာပတ်ထက်အလွန်။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍မသိသည်ရှိသော်။ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ လားရောက်သည်။ဟောတိ၊၏။ပ။

အနောမိသော၊ အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ ဖြန့်အပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သြဓိသော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ ဖြန့်အပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဒိသာဖရဏာ၊ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့် ဖြန့်အပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ အတ္ထိ၊၏။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ စိတ်ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခီ၊ ချမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထုက်သက်ဝင်သက်နှင့် စပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ အတ္တဘောဌ် အကျုံးဝင်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်။ အနီဃာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ သတည်း။ သုခီ၊ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု၊ သတည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ ဤငါးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနောဓိသော့၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော အားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ ဖြန့်အပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

သဗ္ဗာ၊ကုန်သော၊ဣတ္ထိယော၊ မိန်းမတို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ယောကျ်ားတို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အနရိယာ၊အရိယာမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ ဒေဝါ၊နတ်တို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊လူတို့သည်။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာ၊ ဝိနိပါတိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အပါယ်ဘုံသားတို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ပ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်စေကုန်သတည်း။ပ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌။ပ။ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ၊ အနောက်မျက်နှာ အရပ်၌။ပ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ၊ မြောက်မျက်နှာ အရပ်၌။ပ။ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ၊ တောင်မျက်နှာအရပ်၌။ပ။ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊အရှေ့ကောင်အထောင့် အရပ်၌။ပ။ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ၊ အနောက်မြောက်အထောင့်အရပ်၌။ပ။ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ၊ အရှေ့မြောက်အထောင့်အရပ်၌။ပ။ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ၊ အနောက်တောင် အထောင့်အရပ်၌။ပ။ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ၊အောက်အရပ်၌။ပ။ဥပရိမာယ ဒိသာယ၊အထက်အရပ်၌။ပ။ဣတိ၊သို့။ ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒိသာဖရဏာ၊ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့် ဖြန့်အပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

၁-ဣန္ဒြိယဝါရ

၂၃။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ ပီဋ္ဌနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ အပီဋ္ဌနာယ၊ မနှိပ်စက်သဖြင့်။ ဥပဃာတံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။ဝဇ္ဇေတွာ၊ကြဉ်၍။ အနုပဃာတေန၊ မညှဉ်းဆဲသဖြင့်။ သန္တာပံ၊ ပူပန်စေခြင်းကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ကြဉ်၍။ အသန္တာပေန၊ မပူပန်စေသဖြင့်။ ပရိယာဒါနံ၊ အသက်ကို ကုန်စေခြင်းကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊၍။ အပရိယာဒါနေန၊ အသက်ကို မကုန်စေသဖြင့်။ဝိဟေသံ၊ပင်ပန်းစေခြင်းကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊၍။ အဝိဟေသာယ၊မပင်ပန်းစေသဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရိနော၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ဟောန္တု၊ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဝေရိနော၊ရန်ရှိကုန်သည်။မာ ဟောန္တု၊ မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခိနော၊ ချမ်းသာကုန်သည်။ ဟောန္တု၊သတည်း။ ဒုက္ခိနော၊ဆင်းရဲကုန်သည်။မာဟောန္တု၊မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဒုက္ခိတတ္တာ၊ ဆင်းရဲသော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ မာ ဟောန္တု၊ မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဣ၏၊ သို့။ ဣမေဟိ အဌဟာကာရေဟိ၊ ဤရှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ မေတ္တာယတိ၊ ချစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာမည်၏။ တံခမ္မံ၊ ထိုမေတ္တာတရားကို။ စေဘယတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတော၊ စေတောမည်၏။ သဗ္ဗဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌာနေဟိ၊ခပ်သိမ်းသောဗျာပါဒ ဒေါသဖြစ်ခြင်းတို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် လွှတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိမည်၏။ မေတ္တာစ၊ မေတ္တာလည်းဟုတ်၏။ စေတော စ၊စေတောလည်း ဟုတ်၏။ ဝိမုတ္တိ စ၊ဝိမုတ္တိလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။

သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရိနော၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ခေမိနော၊ ဘေးမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ သတည်း။ သုခိနော၊ ချမ်းသာကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ အဓိမုစ္စတိ၊ ဆုံးဖြတ်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေဖြင့် ထုံစေအပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏။ပ။ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝီရိယံ၊ လို့လကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဝီရိယိန္ဒြိယပရိဘာဝိတာ၊ ဝီရိယိန္ဒြေဖြင့် ထုံစေအပ်သော။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

ဣမာနိ ပဥ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ မေတ္တာယစေတောဝိမုတ္တိယာ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကို။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဣမေဟိ ပဥ္ဇဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ အာသေဝီယတိ၊ မှီဝဲအပ်၏။ပ။ဘာဝနာ၊ ပွါးစေကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဘာဝီယတိ၊ ပွါးစေအပ်၏။ပ။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။မေတ္တာယစေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ၏။ အလင်္ကာရာ၊ တန်ဆာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။သွာလင်္ကတာ၊ ကောင်းစွာတန်ဆာဆင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ မေတ္တာယစေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ၏။ ပရိက္ခာရာ၊ အစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ သုပရိက္ခတာ၊ ပြုပြင်ဝပ်ဆင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပ။ သုပရိဝုတာ၊ ကောင်းစွာခြံရံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမာနိ ပဥ္ဇိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။မေတ္တာယ

စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ကို့။ အာသေဝနာ၊ မှီဝဲကုန်သည်။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေကုန်သည်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုကုန်သည်။ (မေတ္တာယစေတောဝိမုတ္တိယာ၏။)အာဝဇ်္ဇာရာ၊ တန်ဆာတို့သည်။ ပရိက္ခာရာ၊ အစိတ်အပိုင်း အဆောက်အဦတို့သည်။ ပရိဝါရာ၊အခြံအရံတို့သည်။ပါရိပူရီ၊ ပြည့်စုံကြောင်းတို့သည်။ သဟဇာတာ၊ တကွဖောက်ကုန်သည်။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ သံသဋ္ဌာ၊ နှီးနှောကုန်သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ပက္ခန္ဒနာ၊ ပြေးဝင်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပြေးဝင်ကြောင်းတို့သည်။ ပသီဒနာ၊ ကြည်လင်စေကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြည်လင်ကြောင်းတို့သည်။ သန္ဋိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာတည်စေကုန်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာတည်ကြောင်းတို့သည်။ ဝိမုစ္စနာ၊ လွတ်စေကုန်သည်။ ဝါ၊ လွတ်ကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတံသန္တန္တိ-သောသန္တာတိ ဖဿနာ၊ ဤမေတ္တာသည် ငြိမ်သက်၏ဟု တွေ့ထိကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ယာနိကတာ၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ အနုဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှုထင်ကုန်သည်။ ပရိစိတာ၊ အဖန်တလဲလဲ လေ့ကျက်အပ်ကုန်သည်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ကုန်သည်။ သုဘာဝိတာ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်။ သွာဓိဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်ကုန်သည်။ သုသမုဂ္ဂတာ၊ ကောင်းစွာတက်ကုန်သည်။ သုဝိမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာလွတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (မေတ္တံ၊ မေတ္တာကို့။)နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဇောတေန္တိ၊ ထွန်းပစေကုန်၏။ ပတာပေန္တိ၊ တောက်ပစေကုန်၏။

[၂-ဗလဝါရ၊ ၃-ဗောဇ္ဈင်္ဂဝါရ၊ ၄-မဂ္ဂင်္ဂဝါရတို့နှင့် သဗ္ဗသံ ပါဏာနံ-စသော ဝါရတို့၌ အနက်ထင်ရှားပြီ]။

၅-ဝိရာဂကထာ

၂၈။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်မည်၏။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော ကိလေသာတို့မှငင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှငင်း။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပမည်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်အာရုံတို့မှလည်း။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသည်။ ဝိရာဂါရမ္မဏော၊ဝိရာဂမည်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိ၏။ ဝိရာဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏။ ဝိရာဂေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ သမုဒါဂတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဝိရာဂေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဝိရာဂေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ပတိဋ္ဌိတော၊ မြဲမြံစွာ တည်၏။

ဝိရာဂေါတိ ဧတ္ထ၊ ဝိရာဂေါ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ဝိရာဂါ၊ ဝိရာဂတို့သည်။ ဒွေ၊နှစ်ပါးတို့တည်း။ နိဗ္ဗာန၌၊နိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂ မည်၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ဇာတာ၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရား တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ဝိရာဂါ၊ ရာဂကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ဤတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ဝိရာဂါ၊ ဝိရာဂမည်ကုန်၏။ သဟဇာတာနိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တင်္ဂါနိ၊ ခုနစ်ပါးသော

မဂ္ဂင်တို့သည်။ ဝိရာဂံ၊ ဝိရာဂမည်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ဂစ္ဆန္တိ၊ အာရုံပြု၍ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂမည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ပင်တည်း။ ဘေန မဂ္ဂေန၊ ဤမဂ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါ စ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်ဌင်း။သာ၀ကာ စ၊ တပည့်သာ၀က တို့သည်ဌင်း။ အဂတံ ဒိသံ၊ မရောက်ဘူးသေးသော အရပ်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကြသ့ားတော်မူကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ အဥ္ဉဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ သော၊ ထိုတရား အပေါင်းသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ပရပ္ပ၀ါဒါနံ၊ တပါးသော မိစ္ဆာ၀ါဒရှိကုန်သော။ ပုထုသမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ များစွာသော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ယာ၀တာ-ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ မဂ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္တကာနံ မဂ္ဂါနံ၊ ထိုမဂ်ဘို့ထက်။ အရိယော၊ ဖြူစင်သော။ အဥ္ဇဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဒယမေ၀ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်သာလျှင်။ အေဂ္ဂေါ စ၊ အထွဋ်အမြတ်လည်း ဖြစ်၏။သေဋ္ဌော စ၊ အထူးသဖြင့်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏။ပါမောက္ခော စ၊ အကြီးအမှူးလည်းဖြစ်၏။ ဥတ္တမော စ၊ မြင့်မြတ်လည်း မြင့်မြတ်၏။ ပ၀ရော စ၊ အလွန်လည်း တောင့်တအပ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဂ္ဂါနံ။ မဂ်တို့ထက်။ အဥ္ဇဂိကော၊ အင်္ဂါဂိကမဂ်သည်။ သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။

အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ ရှေးရှု့တင်သော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊သည်။မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပမှ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ကင်း၏။ ။[အနက်တူပြီ]။ ။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒဿန ဝိရာဂေါ၊ ဒဿနဝိရာဂမည်၏။သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အဘိနိရောပန ဝိရာဂေါ၊ အဘိနိရောပနဝိရာဂမည်၏။ပ။

ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊သည်။ ပဋိသင်္ခါနဝိရာဂေါ၊ ပဋိသင်္ခါန ဝိရာဂ မည်၏။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယဝိရာဂေါ၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သော ဝိရာဂ မည်၏။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းခြင်းဌ်။ပ။အာခ်ပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲဖြစ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊တို့သည်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂမည်၏။ အကမ္မိယဋ္ဌေန၊ မဘုန်လှုပ်စေနိုင်သော သဘော အားဖြင့်။ ဗလံ၊ သည်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂမည်၏။ပ။ သံ၀ရဋ္ဌေန၊စောင့်စည်းသောသဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊သည်။ ဝိရာဂေါ၊မည်၏။ပ။ သမုစ္ဆေဒနဋ္ဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ခယေဉာဏံ၊ သည်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ။ဆန္ဒေါ၊ ဆန္ဒသည်။ မူလဋ္ဌေန၊ မူလရင်းဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂမည်၏။ပ။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ သာရဋ္ဌေန၊ မြတ်သောသဘော အားဖြင့်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အဆုံးဖြစ်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ။(နောက်၌မဂ္ဂေါ-ဟု-ဆိုလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤအရာ၌ “ဝိရာဂေါ”ဟူ၍ပင် ရှိသင့်၏)။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဒဿနမဂ္ဂေါ၊ ဒဿနမဂ်မည်၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊သည်။ အဘိနိရောပနမဂ္ဂေါ၊ အဘိနိရောပနမဂ်မည်၏။ပ။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ မဒ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။

၂၉။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိမည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်သနည်း။ သောတာပတ္တိဖလက္ခဏော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် ခဏာဌ်။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သောသဘောအားဖြင့်။သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊

သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုဝတ္တက ကိလေသေဟိ စ၊ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှဌင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ခန္ဓာတို့မှဌင်း။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ဖိုလ်ဟူသော ဝိမုတ္တိသည်။ ဝိမုတ္တာရမ္မဏာ၊ ဝိမုတ္တိမည်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိ၏။ ဝိမုတ္တိဂေါစရာ၊ဝိမုတ္တိမည်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် ကျက်စားရာရှိ၏။ဝိမုတ္တိယာ၊ဝိမုတ္တိမည်သော နိဗ္ဗာန်၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ၌။ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ မြဲမြံစွာတည်၏။ ဝိမုတ္တိတိဧတ္ထ၊ ဝိမုတ္တိ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဝိမုတ္တိယော၊ ဝိမုတ္တိတို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊နိဗ္ဗာန်သည်လည်း။ ဝိမုတ္တိ၊မည်၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ဇာတာ၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ စ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်လည်း။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ပင်တည်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊သည်။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ရှေးရှူတင်သော အနက်ကြောင့်။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ၊မှ။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။[ဝိရာဂဝါရနှင့် တူပြီ]။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဒဿနဝိမုတ္တိ၊ ဒဿနဝိမုတ္တိမည်၏။ပ။ပညိန္ဒြိယံ၊သည်။ ဒဿနဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိမည်၏။ပ။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အဆုံးဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ။ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိသည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်မည်၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊မည်၏။ ဝိမုတ္တိ၊ဝိမုတ္တိသည်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဝိရာဂကထာ၊ ဝိရာဂကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၆-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါကထာ၊ ၁-ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဝါရ

၃၀။ မေ-မယာ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာမှတ်သားအပ်၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ၌။ ဣသိပတနေ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့၏ ကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသော အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဥ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ပဥ္စဝဂ္ဂီမည်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းဖြစ်သောသူသည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ အန္တာ၊ ဤအဖို့တို့ကို။ (ဝါ၊ ဤအယုတ်တရားတို့ကို။) န သေဝိတဗ္ဗာ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်။ ဒွေ အန္တာ၊ အဖို့နှစ်ပါးတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမ တို့၌။ ကာမ

သုခလ္လိကာနုယောဂေါ၊ ကိလေသာကာမချမ်းသာကိုယှဉ်စေခြင်း အားထုတ်ခြင်းဟူသော။ ဟီနော၊ ယုတ်သော။ ဂမ္မော၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါ အမျှားစုတို့၏အကျင့်ဖြစ်သော။အနရိယော၊အရိယာတို့၏ အကျင့်မဟုတ်သော။အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သော။ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့နှင့်စပ်သော။ ယောစာယံ-ယော စ အယံ အန္ဓော၊ အကြင် (အယုတ်တရား)အဖို့သည်၎င်း။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ မိမိကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို ယှဉ်စေခြင်းအားထုတ်ခြင်းဟူသော။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသော။ အနရိယော၊ အဒိုယာတို့၏ အလေ့အကျင့်မဟုတ်သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီးပွါးနှင့် မစပ်သော။ ဝါ၊အကျိုးမဲ့နှင့်စပ်သော။ ယောစာယံ-ယော စ အယံ အန္ဓော၊အကြင် (အယုတ်တရား) အဖို့သည်၎င်း။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဧတေ အန္ဓေ၊ ဤ(အယုတ်တရား) အဖို့တို့သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မူ၍။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အလယ်သမ်း အကျင့်မဇ္ဈိမပဋိပဒါသည်။ စက္ခုကရဏီ၊ ပညာမျက်စိကို ပြုတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ ဉာဏကရဏီ၊ အသိဉာဏ်ကို ပြုတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အပ်သော။ ယာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အကြင်မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ စက္ခုကရဏီ၊ ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ ၏။ ဥပသမာယ၊ ခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ ခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ ခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ထိုမဇ္ဈိမာပဋိပဒါသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ အရိယော၊ ဖြူစင်သော။ အင်္ဂဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်ပင်လျှင်တည်း။ ဣဒံ-အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ သေယျထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဌင်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိဌင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ သာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ သည်။ အယံ ဧခါ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်ပင်လျှင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ဧခါ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဇရာပိ၊ အိုရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဗျာဓိပိ၊ နာရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ၏။ မရဏမ္ပိ၊ သေရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မနှစ်လိုအပ်ကုန်သော သူတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ အတူတကွပေါင်းဖော်ရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ပိယေဟိ၊ ချစ်နှစ်လိုအပ်ကုန်သော သူတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကွေကွင်းရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ ပိစ္ဆံ၊ အကြင်အလိုကို။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုသို့မရခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ။တနည်း။ ယမ္ပိ-ယေနပိ၊ အကြင်အလိုဖြင့်လည်း။ (အလဘ္ဘနေယျဝတ္ထုံ၊ မရနိုင်ကောင်းသော ဝတ္ထုကို။) ဣစ္ဆံ-ဣစ္ဆန္တေန၊ ဒေးလိုရှိပါလျက်။ န လဘတိ၊ မရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမရနိုင်သည်ကို အလိုရှိခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။

ဣဒံ ဧခါ ပန၊ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ယာယံ-ယာ အယံ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန် ဘာဝ

သစ်ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်တပ်စဲခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုသို့သောအာရုံဝတ္ထုတို့၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ နှစ်သက်တတ်၏။ ဣဒံ-အယံ တဏှာ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမဝဏှာ၊ ကာမတဏှာဎင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ဎင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဎင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော။အကြွင်အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းသည်။ ယော စာဂေါ၊ အကြွင်စွန့်ခြင်းသည်။ ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြွင်တဖန်စွန့်ခြင်းသည်။ ယာ မုတ္တိ၊ အကြွင်လွတ်ခြင်းသည်။ ယောအနာလယော၊ အကြွင်မတွယ်တာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံခေါ၊ ဤသည်လျှင်။ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာသို့ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ အရိယော၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်ပင်လျှင်တည်း။ ဣဒံ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ သေယျထာ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဎင်း။ပ။သမ္မာသမာဓိ၊ ဎင်း တည်း။

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ဒုက္ခံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု။ မကြားဘူးကုန်သေးသော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခအရိယသစ္စာကို။ ပရိညေယ္ယံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။မေ၊ ငါ့အား။ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ပြီ။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ ပုဗ္ဗေ၊၌။ အနနုဿုတေသု။ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ-တံခေါ ပန ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခသမုဒယ အရိယ သစ္စာကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ပ။ အာလောကော၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ဣတိ၊ဤသို့။မေ၊ ငါ့အား။ပ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။တံ ခေါ ပန ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ။ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊သို့။မေ၊ငါ့အား။ ပ။ အာလောကော၊သည်။ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ငါ့အား။ပ။

ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပဋိးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ဣတ္ထိသို့။ပ။ ဘာဝိတံ၊ ပဋိးစေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အား။ပ။ အာလောကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယာဝ ကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်ပတ်လုံး။မေ၊ အား။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု အရိယသစ္စေသု၊ ဤအရိယသစ္စာတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ တိပရိဝဋ္ဋံ၊ သုံးဆင့်သုံးပြန်လည်သော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတဉာဏ် အမြင်သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်သေး။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါသည်။ သဒေဝ ကေ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာရကေ၊ မာရ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာနှင့် တကွဖြစ်သော။လောကေ၊လောကဋ္ဌ။သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။သဒေဝ မနုဿာယ၊ နတ်လူတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ကိုယ်တော်တိုင် မှန်စွာသိသော ဘုရားဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ ရပြီဟူ၍။နေဝပစ္စညာသိ ံ၊ ဝန်ခံတော်မမူခဲ့သေး။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ မေ၊ ငါ့အား။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။တိပရိဝဋ္ဋံ၊ သော။ ဒွါဒသာကာရံ၊သော။ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ၊သည်။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊သည်။အဟောသိ၊ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အထ၊ ထိုသို့စင်ကြယ်သောအခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ပ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စညာသိ ံ၊ ဝန်ခံခဲ့ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာမှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အကုပ္ပါ၊ မပျက်နိုင်ပြီ။ အယံ ဇာတိ၊ ဤဘဝသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ဘဝပေတည်း။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊တဖန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိပြီ။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဉာဏဉ္စ ဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်သည်လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊မိန့်တော်မူ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ အလွန်နှစ်သက်အားရ သဘောကျလက်ခံကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီး၏။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ဂါထာမဖက် စုဏ္ဏိယသက်သက်ဖြင့်ဟောကြားသော ဤတရားတော်ကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အာယသ္မတော၊ ရှည်သော သက်တော်ရှိသော။ ကောဏ္ဍညဿ၊ ကောဏ္ဍညမထေရ်အား။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာမြူကင်းသော။ ဝီတမလံ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ ဓမ္မစက္ခုံ၊ တရားမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ယံကိဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော တရားသည်။ သမုဒယမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားအပေါင်းသည်။ နိရောဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မစက္ခုံ၊ တရားမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မစက္ကေ၊ တရားဧက်ကို။ ဝါ၊ ဓမ္မစက္ကတရားကို။ ပဝတ္တိတေ၊ လည်စေအပ်,ဟောအပ်ပြီးလတ်သော်၊ ဘုမ္မာဒေဝါ၊ ဘုမ္မဇိုးနတ်တို့သည်။ဒ ဒ္ဒံ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ၌။ ဣသိပတနေ၊ရသေ့ရဟန်းတို့၏ ကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။

ဇေတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မစကြာတရားကို။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေအပ်, ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သမဏေန ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်သော်၎င်း။ ဒေဝေန၀ါ၊ နတ်သည်သော်၎င်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်သည်သော်၎င်း။ဗြာဟ္မုနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်သော်၎င်း။ လောကသ္မိ ံ၊ လောက၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်သော်၎င်း။ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ မဘားမြစ်နိုင်ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသုံ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ၊ ဘုမ္မဇိုးနတ်တို့၏။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည်။ အနုဿာဝေသုံ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏။ပ။

ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ တေန ခဏေန၊ ထိုခဏဖြင့်။ ။(တေန လယေန၊ ထိုလယဖြင့်။ဤပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌မရှိ၍ အပိုပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်)။ ။တေန မုဟုတ္တေန၊ထိုမုဟုတ်ဖြင့်။ယာဝဗြဟ္မ လောကာ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်။ သဒ္ဒေါ၊ ကျော်စောသောအသံသည်။ အဘ္ဘာဂ္ဂစ္ဆတိ၊ လွှမ်းမိုး၍တက်၏။ အယဉ္စ ဒသသဟဿီလောကဓာတု၊ ဤတသောင်းသော လောကဓာတ်သည်လည်း။ သံကမ္ပိ၊တုန်လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပိ၊ ထိုမျှဤမျှ တုန်လှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ အိုးထိမ်းစက်ကဲ့သို့ တုန်လှုပ်၏။ ဒေဝါနံ၊နတ်တို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်တို့၏အာနုဘော်ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အပွမာဏော၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဥဠာရော၊ပြန့်ပြောသော။ သြဘာသော၊ အလင်းသည်။ လောကော၊ လောက၌။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍညသည်။ အညာသိ ဝတ၊ သိပေပြီဘကား။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ သည်။ အညာသိ ဝတ၊ သိပေပြီတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကြူးတော်မူ၏။ ဣတိ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်ကောဏ္ဍည မထေရ်အား။ အညာသိကောဏ္ဍညောတ္ဝေ၀၊ အညာသိကောဏ္ဍည-ဟူ၍သာလျှင်။ ဣဒံ နာမံ၊ ဤအမည်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

(က) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါအား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု။ မကြားဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု။ တရားတို့၌။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။အာလောကော၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။

စက္ခုံ ဉဒပါဒိတိတ္ထေ၊ ဟူရာ၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်သဘောအားဖြင့်။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်သနည်း။ပ။စက္ခုံ ဉဒပါဒိတိတ္ထေ၊ စက္ခုံ ဉဒပါဒိ-ဟူရာ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊မြင်သော သဘောအားဖြင့်။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိသောသဘောအားဖြင့်။ ပ။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအားဖြင့်။ပ။ သြဘာသဋ္ဌေန၊ ထွန်းလင်းသော သဘောအားဖြင့်။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။ ဉဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

စက္ခုံ၊ စက္ခုသဒ္ဒါသည်။ ဓမ္မေ၊ ပါဠိဓမ္မတည်း။ပ။ ဣမေ ပဉ္စဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အာရမ္မဏာ စေဝ၊ အာရုံတို့သာည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂေါစရ စ၊ကျက်စားရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအာရုံ

ပါဋိဓမ္မတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် ပါဋိဓမ္မတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ကျက်စားရာ ပါဋိဓမ္မတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၏။အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒဿနဋ္ဌော၊ မြင်သော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဉာတဋ္ဌော၊ သိသော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဇာနနဋ္ဌော၊ အပြားအားဖြင့် သိသော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဩဘာသဋ္ဌော၊ ထွန်းလင်းသော သဘောသည်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣမေ ပဉ္စ အတ္ထာ၊ ဤငါးပါးသော အနက် အတ္ထတို့သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ စေဝ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဂေါစရာ စ၊ ကျက်စားရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် အနက်အတ္ထတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုအတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အတ္ထေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဒါ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဉ္စဓမ္မေ၊ ငါးပါးသော ပါဋိဓမ္မတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ကောင်းစွာ ပြခြင်းငှါ။ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ ပါဋိသဒ္ဒါ ဝေါဟာရတို့ငှင်း။ ပဉ္စ အတ္ထေ၊ ငါးပါးသော အနက်အတ္ထတို့ကို။ သန္ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဗျဉ္ဇနနိရုတ္တာဘိလာပါ၊ တို့ငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ စေဝ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂေါစရာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုနိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။

ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ပါဋိဓမ္မတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့ငှင်း။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ အနက်အတ္ထတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့ငှင်း။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ နိရုတ္တီသု၊ နိရုတ္တိတို့၌။ ဝါ၊ ပါဋိသဒ္ဒါတို့၌။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့ငှင်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဣမာနိ ဝီသဘိ ဉာဏာနိ၊ ဤနှစ်ဆယ်သော ဉာဏ်တို့သည်။ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ၊၏။အာရမ္မဏာ စေဝ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂေါစရာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် နှစ်ဆယ်သော ဉာဏ်တို့သည်။ တဿာ၊ ထိုပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၏။ အာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဒါ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တံ ခေါ ပနိဒံ- တံ ခေါ ပန ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုဒုက္ခအရိယသစ္စာကို။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ပ။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ [ရှေ့နှင့် တူပြီ]။ ။ ဒုက္ခေ အရိယသစ္စေ၊ ၌။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပါဋိဓမ္မတို့သည်။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ အတ္ထာ၊ အနက်အတ္ထတို့သည်။ တိံ သ၊သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိရုတ္တိယော၊ ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်။ သဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ်ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။[သမုဒယသစ္စာဝါရ-စသည်၌ အနက်ထင်ရှားပြီ]။

စတုသု၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့၌။ သဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပါဋိဓမ္မတို့သည်ငှင်း။ သဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ အနက်အတ္ထတို့သည်ငှင်း။ ဝီသတိသတနိရုတ္တိယော၊ တရာ့

နှစ်ဆယ်ကုန်သော ပါဠိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်ရင်း။ စတ္တာလီသဉ္ဆ ဉာဏာနိ၊ လေးဆယ်သော ဉာဏ်တို့သည်ရင်း။ ဒွေစ ဉာဏသတာနိ၊ နှစ်ရာသော ဉာဏ်တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂-သတိပဋ္ဌာန ဝါရ

၃၁။ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿနာ၊ကိုယ်ဟု ရှုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ငါ့အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ သော။ ဓမ္မေသု၊တို့၌။ စက္ခုံ၊ စက္ခုသည်။ဉဒပါဒိ၊ထင်ရှားဖြစ်၏။ပ။ သာ ခေါ ပနာယံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ၊ ထိုကာယေ ကာယာနုပဿနာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွါးဓစအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ပ။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ငါ့အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ပ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဘာနေသု ဉာဏံ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါဣတိ၊ ဒါ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနေ၊ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၌။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်ရင်း။ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။အတ္ထာ၊တို့သည်ရင်း။ တိဏ္ဍသ၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။ နိရုတ္တိယော၊ တို့သည်ရင်း။ သဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ်ကုန်သော။ ဉာဏာနိ၊ ဉာဏ်တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။[တူပြီ]။

၃-ဣဒ္ဓိပါဒဝါရ

၃၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတော၊ ဆန္ဒလွန်ကဲသော သမာဓိ, ပြင်းစွာအားထုတ်သောပဓာနသင်္ခါရတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြည့်စုံကြောင်းတရားဣဒ္ဓိပါဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ ပုဗ္ဗေ၌။ပ။ သော ခေါပနာယံ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ထိုဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ငါ့အား။ပ။ ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ။[တူပြီ]။

၄-သတ္တဗောဓိသတ္တဝါရ

၃၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿီအမည်ရှိသော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနနုဿုတေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သမုဒယော သမုဒယောတိ၊ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ နိရောဓော နိရောဓောတိ၊ ချုပ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဉဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿီအမည်ရှိသော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း အား။ ဝေယျာကရဏော၊ အကြောင်းအရာကို ဟောကြားသော ဒေသနာ၌။ ဒသဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသော ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ ဒသအတ္ထာ၊ ဆယ်ပါးသော အနက်အတ္ထတို့သည်။ ဝိသတိနိရုတ္တိယော၊ နှစ်ဆယ်သော ပါဠိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်။ စတ္တာလိသံ ဉာဏာနိ၊ လေးဆယ်သော ဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ။[တူပြီ]။ ။သတ္တန္နံ၊ကုန်သော။ဗောဓိသတ္တာနံ တို့၏။ သတ္တ သု၊ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝေယျာကရဏေသု၊ တို့၌။ သတ္တတိဓမ္မာ၊ ခုနစ်ဆယ်သော ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ သတ္တတိအတ္ထာ၊ ခုနစ်ဆယ်သော အနက်အတ္ထတို့သည်။ စတ္တာလီသသတံနိရုတ္တိယော၊ တရာ့လေးဆယ်သော ပါဠိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်။ အသီတိစဒ္ဓေစ ဉာဏသတာနိ၊ နှစ်ရာ့ရှစ်ဆယ်သော ဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၅-အဘိညာဒိ၀ါရ

၃၄။ ယာ၀တာ၊အ[ကြင်]မျလောက်။အဘိညာယ၊အဘိညာ၏။အဘိညဋ္ဌော၊အဘိညာ၏ အနက် သဘောကို။ ဉာတေ၊သိအပ်သည်။ ဒိဋ္ဌေ၊မြင်အပ်သည်။ ဝိဒိတေ၊ ထင်ရှားသိအပ်သည်။ သစ္ဆိ ကတေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဖဿိတေ၊ တွေ့ထိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဖဿိတေ၊ မတွေ့ထိအပ်သေး။ အဘိညဋ္ဌေ၊ အဘိညာ၏ အနက် သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။ အဘိညာယ၊ အဘိညာ၏။ အဘိ ညဋ္ဌေ၊ အဘိညာ အနက်သဘော၌။ ပဥ္စဒ်သတိဓမ္မာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ ပဥ္စ ဝိသတိအတ္ထာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အနက်အတ္ထတို့သည်။ ပညာသံနိရုတ္တိယော၊ငါးဆယ်သောပါဠိ သဒ္ဒါ၀ေါဟာရတို့သည်။ သတံညာဏာနိ၊ တရာသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာ၀တာ၊ အ[ကြင်]မျလောက်။ပရိညာယ၊ပရိညာ၏။ ပရိညဋ္ဌေ၊ ပရိညာ၏ အနက်သဘောကို။ [တူပြီ]။ ။ အဘိညာယ၊ အဘိညာ၏။ အဘိညဋ္ဌေ၊ ၌။ ပရိညာယ၊ ပရိညာ၏။ ပရိညဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဟာနာယ၊ ၏။ ပဟာနဋ္ဌေ၊၌။ဘာ၀နာယ၊၏။ ဘာ၀နဋ္ဌေ၊ ၌။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၏။ သစ္ဆိကိရိယဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဥ္စဝိသတိ ဓမ္မာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော အ[ကြောင်း]ပါဠိဓမ္မတို့သည်။ ပဥ္စဝိသတိအတ္ထာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး ကုန်သော အနက်အတ္ထတို့သည်။ အဓုတေယျာနိ နိရုတ္တိသတာနိ၊ နှစ်ရာ့ငါးဆယ်သော ပါဠိသဒ္ဒါ ၀ေါဟာရတို့သည်။ ပဥ္စညာဏသတာနိ၊ ငါးရာသောဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၆-ခန္ဓာဒိ၀ါရ

၃၅။ ယာ၀တာ၊ အ[ကြင်]မျလောက်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ခန္ဓဋ္ဌော၊ ခန္ဓာ၏ အနက်သဘော ကို။ ဉာတေ၊ သိအပ်၏။ပ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဥ္စဝိသတိဓမ္မာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော တရားတို့သည်။ပ။ သတံဉာဏာနိ၊ တရာသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ယာ၀တာ၊ အ[ကြင်]မျလောက်။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဓာတုဋ္ဌော၊ ဓာတ်၏အနက်သဘော ကို။ပ။သခ်ံတာနံ၊သခ်ံတတို့၏။ သခ်ံတဋ္ဌော၊ သခ်ံတ၏အနက်သဘောကို။အသခ်ံတဿ၊ အသခ်ံတ တရား၏။ အသခ်ံတဋ္ဌော၊ အသင်္ခတ၏ အနက်သဘောကို။ ဉာတေ၊ သိအပ်သည်။ ။[တူပြီ]။

၇-သစ္စ၀ါရ

၃၆။ ယာ၀တာ၊ လောက်။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌော၊ ဒုက္ခ၏ အနက်သဘောကို။ပ။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ မဂ္ဂဋ္ဌော၊မဂ်၏ အနက်သဘောကို။ ဉာတေ၊ သိအပ်သည်။ပ။

၈-ပဋိသမ္ဘိဒါ၀ါရ

၃၇။ ယာ၀တာ၊ လောက်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒဋ္ဌော၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါအနက်သဘောကို။ ဉာတေ၊ သိအပ်သည်။ ။[တူပြီ]။

၉-ဆဗ္ဗဒ္ဓဓမ္မ၀ါရ

၃၈။ ယာ၀တာ၊ လောက်။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ကို။ ဉာတံ၊ သိအပ်သည်။ ။[တူပြီ]။

အနာဝရဏဉာဏေ၊ ၌။ ပဉ္ဇဝီသတိဓမ္မာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ပါဋိဓမ္မတို့သည်ငုင်း။ ပဉ္ဇဝီသတိအတ္ထာ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အနက်အတ္ထတို့သည်ငုင်း။ ပညာသနိရုတ္တိဓမ္မာ၊ ငါးဆယ်သော ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်ငုင်း။ သတံဉာဏာနိ။ တရာသောဉာဏ်တို့သည်ငုင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆသု။ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေသု။ ဗုဒ္ဓဓမ္မတို့၌။ ဒိယစုသတံဓမ္မာ၊ တရာ့ငါးဆယ်သော ပါဋိဓမ္မတို့သည်ငုင်း။ ဒိယစုသတံအတ္ထာ၊ တရာ့ငါးဆယ်သော အနက်အတ္ထတို့သည်ငုင်း။ တီဏိ နိရုတ္တိသတာနိ၊ သုံးရာသော ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်ငုင်း။ ဆဉာဏသတာနိ၊ ခြောက်ရာသော ဉာဏ်တို့သည်ငုင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါဓိကရဏေ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါအရာ၌။ အစုနဝမ ဓမ္မသတာနိ၊ အခွဲလျှင် ကိုးရာမြောက်ရှိသော။ ဝါ၊ ရှစ်ရာ့ငါးဆယ်သော ပါဋိဓမ္မတို့သည်ငုင်း။ အစုနဝမအတ္ထသတာနိ၊ တို့သည်ငုင်း။ ။(ဤ၌ အစုနဝမ-ဟူသောပါဌ်မှာ ရှေးဟံသာဝဘီရိုက် ပါဋိမူဟောင်းနှင့် နိဿယ ဟောင်း၌ ရှိရင်းပါဌ်ပေတည်း။အစုတေယျ-စသည်နှင့် ညီသောကြောင့်သင့်၏)။ ။နိရုတ္တိသဟဿဉ္ဇ၊ တထောင်သော ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်ငုင်း။ သတ္တ စ နိရုတ္တိသတာနိ၊ ခုနစ်ရာသော ပါဋိသဒ္ဒါဝေါဟာရတို့သည်ငုင်း။ တီဏိ ဉာဏသဟဿာနိ၊ သုံးထောင်သော ဉာဏ်တို့သည်ငုင်း။ စတ္တာရိ ဉာဏသတာနိစ၊ လေးရာသော ဉာဏ်တို့သည်ငုင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါ ကထာ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါကို ပြဆိုသောစကားသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၇-ဓမ္မစက္ကကထာ၊ ၁-သစ္စဝါရ

၃၉။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ပ။ အာယသ္မတော-ကောဏ္ဍညဿ၊ အသျှင်ကောဏ္ဍညအား။ အညာသိကောဏ္ဍညောတ္ဝေ၊ အညာသိကောဏ္ဍညဟူ၍သာလျှင်။ ဣဒံနာမံ၊ ဤအမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ စက္ခုံ၊ စက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ပ။သြဘာသဋ္ဌော။ ထွန်းလင်းသောသဘောသည်။အတ္ထော၊ အနက် အတ္ထတည်း၊ဣမေ ပဉ္ဇဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော ပါဋိဓမ္မတို့သည်။ ဣမေ ပဉ္ဇအတ္ထာ၊ ဤငါးပါးသော အနက်အတ္ထတို့သည်။ ဒုက္ခဝတ္ထုကာ၊ ဒုက္ခလျှင် မှီရာရှိကုန်၏။ သစ္စဝတ္ထုကာ၊ သစ္စာလျှင် မှီရာရှိကုန်၏။ သစ္စာရမ္မဏာ၊ သစ္စာလျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ သစ္စဂေါစရာ၊ သစ္စာလျှင် ကြက်စားရာရှိကုန်၏။ သစ္စသင်္ဂဟိတာ၊ သစ္စာဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ သစ္စပရိယာပန္နာ၊ သစ္စာ၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ သစ္စေ၊ သစ္စာ၌။ သမုဒါဂတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ သစ္စေ၊ ၌။ ဌိဘာ၊ တည်ကုန်၏။ သစ္စေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ မြဲမြံစွာ တည်ကုန်၏။

၄၀။ ဓမ္မစက္ကန္တိ ဧတ္ထ၊ ဓမ္မစက္ကံ-ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကေနဋ္ဌေန။အဘယ်အနက်ကြောင့်။ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကမည်သနည်း။ ဓမ္မဉ္ဇ၊ ဣန္ဒြေ ဗိုလ်-စသော တရားကိုလည်း။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။

စက္ကဠ၊တရားစက်ကိုလည်း ။ပ၀တ္တေတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကမည်၏။ စက္ကဠ၊ ဒေသနာစက်ကိုလည်း။ ပ၀တ္တေတိ၊၏။ ဓမ္မဠ၊ ဣန္ဒြေ ဗိုလ် စသော တရားတော်ကိုလည်း။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ဓမ္မေန၊ တရားဖြင့်။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ဓမ္မစရိယာဃ၊ တရားကိုကျင့်ခြင်းငှါ။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ ပတိဋ္ဌာ ပေန္တော၊ တည်စေသည်ဖြစ်၍။ ပ၀ဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တောတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊၌။ ဝသိံပါပေန္တော၊ လေ့လာနိုင်နင်းခြင်းသို့ ရောက်စေ သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ပါရမိပ္ပတ္တော၊ အထွဋ္ဌအထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ပါရမိံ၊ အထွဋ္ဌအထိပ်သို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊တရား ကို။ သက္ကာရောန္တော၊ အရှိအသေပြုသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ဂရုံကရောန္တော၊ အလေးအမြတ်ပြုသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ မာနေန္တော၊ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပူဇေန္တော၊ ပူဇော်သည်ဖြစ်၍ ။ပ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အပစာယ မာနော၊ အရှိအသေပြုသည်ဖြစ်၍။ပ။ ဓမ္မဒ္ဓဇော၊ တရားတည်းဟူသော တံခွန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ပ။ ဓမ္မကေတု၊ တရားတည်းဟူသော မှန်ကင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ပ။ ဓမ္မာဓိပတေယျော၊ တရားတည်း ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မ စက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကမည်၏။ တံ ခေါ ပန ဓမ္မစက္ကံ၊ ထိုဓမ္မစက်ကို။ သမဏောနဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ပ။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်၎င်း။အပ္ပဋိဝတ္တိယံ၊ မတားမြစ် နိုင်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေဟူသော ဓမ္မကို။ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ပ။

အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အကြီးအကဲဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုဣန္ဒြေ ဟူသော ဓမ္မကို။ ပ၀တ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။ပ။အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ။ သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အဆုံး ဖြစ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ တံ ဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုဓမ္မကို။ ပ၀တ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ မည်၏။　　။[ဤမှနောက်၌ တူပြီ]။

ဓမ္မစက္ကကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၈-လောကုတ္တရကထာ

၄၃။ ကတမေ ဓမ္မာ၊ အဘယ် တရားတို့သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ မည်ကုန် သနည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၎င်း။ပ။အရိယော၊

ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌကထာကော၊ အဂ်ါရုဓ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်ထင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊ အရိယာမဂ်တို့သည်ထင်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ၊ သာမညဖိုလ်တို့သည်ထင်း။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊နိဗ္ဗာန်သည်ထင်း။ ဣမေ ဓမ္မာ.ဤတရားတို့သည်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာမည်ကုန်၏။

လောကုတ္တရာတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာမည်ကုန်သနည်း။ လောကံ၊လောကကို။ တရန္တိ၊ ကျော်လွန်ကုန်၏။ ဣတိ၊ထို့ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာမည်ကုန်၏။ လောကာ၊ လောကမှ။ ဥတ္တရန္တိ၊ လွန်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာမည်ကုန်၏။ လောကတော၊မှ။ ဥတ္တရန္တိ၊ လွန်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကမှာ၊ မှ။ ဥတ္တရန္တိ၊ လွန်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကံ၊ ကို။ အတိက္ကမန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ လောကံ၊ ကို။ သမတိက္ကမန္တိ၊ ကောင်းစွာ လွန်သွားကုန်၏။ လောကေန၊ လောကထက်။ အတိရေကာ၊ လွန်ကဲကုန်၏။ လောကန္တံ၊ လောကအဆုံးသို့။ တရန္တိ၊ ကူးမြောက်ကုန်၏။ လောကာ၊ လောကမှ။ နိဿရန္တိ၊ ထွက်မြောက်တတ်ကုန်၏။ လောကတော၊ မှ။ နိဿရန္တိ၊ ကုန်၏။ လောကာ၊ မှ။ နိဿဋာ၊ ကျွတ်လွတ်ထွက်သွားကုန်၏။ လောကေန၊ မှ။ လောကမှာ၊ မှ။ နိဿဋာ၊ ကုန်၏။ လောကော၊ ဌ်။ နာ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ လောကသ္မိံ၊ လောကဌ်။ နာ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ နာ လိမ္ပန္တိ၊ မလူးကပ်ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ နလိမ္ပန္တိ၊ ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ အသံလိတ္တာ၊ မလူးကပ်ကုန်။ လောကေန၊ လောကဖြင့်။ အသံလိတ္တာ၊ ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ အနုပလိတ္တာ၊ မလူးကပ်ကုန်။ လောကေန၊ ဖြင့်။ အနုပလိတ္တာ၊ ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်၏။ လောကေန၊ လောကမှ။ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်၏။ လောကာ၊ မှ။ လောကတော၊ မှ။ လောကမှာ၊ လောကမှ။ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်၏။ လောကော၊ လောကဌ်။ ဝိသညုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ လောကေန၊ လောကနှင့်။ ဝိသညုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ လောကာ၊ မှ။ ဝိသညုတ္တာ၊ ကုန်။ လောကသ္မိံ၊လောကဌ်။ဝိသညုတ္တာ။ မယှဉ်ကုန်။ လောကတော၊ မှ။ လောကမှာ၊ မှ။ ဝိသညုတ္တာ၊ ကုန်။ လောကာ၊ မှ။ သုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်တတ်ကုန်၏။ လောကတော၊ မှ။ လောကမှာ၊ မှ။ လောကာ၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ကုန်၏။ လောကတော၊ လောကမှ။ လောကမှာ၊ မှ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ လောကာ၊ လောကမှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ ထတတ်ကုန်၏။ပ။ လောကာ၊ လောကမှ။ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ ဆုတ်နစ်ဖဲခွါကုန်၏။ပ။လောကော၊ လောကဌ်။ နာ သဇ္ဇန္တိ၊ မငြိတတ်ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ နာ ဂယှန္တိ၊မယူအပ်ကုန်။ လောကော၊ ဌ်။ နာ ဗဇ္ဈန္တိ၊ မဖွဲ့အပ်ကုန်။ လောကံ၊ လောကကို။ သမုစ္ဆိန္နဒ္ဒိ၊ ကောင်းစွာဖြတ်ဘတ်ကုန်၏။ လောကံ၊ လောကကို။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ကောင်းစွာ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောကံ၊ လောကကို။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ လောကံ၊ ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘိတတ္တာ၊ ငြိမ်းစေကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဿ၊ လောကကို။ အတီတာ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ လောကဿ၊ လောက၏။ အပထာ၊ ရောက်နိုင်သော အရပ်မဟုတ်ကုန်။ အဂတိ၊ ရောက်နိုင်သော အရပ်မဟုတ်ကုန်။ အဝိသယာ၊ အရာမဟုတ်ကုန်။ လောကဿ၊ နှင့်။ အသာဓာရဏာ၊ မဆက်ဆံကုန်။ လောကံ၊ လောကကို။ ဝမန္တိ၊ ပျို့အန်တတ်ကုန်၏။ လောကံ၊ လောကကို။ နာ ပစ္စာဝမန္တိ၊ တဖန် ပြန်၍မမျိုတတ်ကုန်။ လောကံ၊ကို။ ပဇဟန္တိ၊ စွန့်တတ်ကုန်၏။ လောကံ၊ ကို။ နာ ဥပါဒိယန္တိ၊ မစွဲယူတတ်ကုန်။ လောကံ၊ ကို။ ဝိသိနေန္တိ၊ ဖြန့်ကျဲပစ်ကုန်၏။ လောကံ၊ ကို။

နဉဿိနေန္တိ၊ မပေါင်းစုတတ်ကုန်။ လောကံ၊ ကို။ ဝိဓူပေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ် ငြိမ်းစေတတ်ကုန်၏။ လောကံ၊ ကို။ နဿံဓူပေန္တိ၊ မတောက်လောင်စေတတ်ကုန်။ လောကံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ကောင်း စွာလွန်၍။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုး၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

လောကုတ္တရကထာ၊ လောကုတ္တရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၉-ဗလကထာ

၄၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းရှိသောသုတ်တည်း။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဗလာနိ၊ ဗလတို့သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည် တို့နည်း ဟူမူကား။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓ၊ဗလၔင်း။ပ။ပညာဗလံ၊ ပညာဗလၔင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗလာနိ၊ ဗလတို့သည်။ ဣမာနိ ဒေါ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။

အပိစ၊ တနည်းကား။ ဗလာနိ၊ ဗလတို့သည်။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလၔင်း။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာဗလၔင်း။ ဒဿ၊ ဆယ်ပါး ကုန်သော။ သေခဗလာနိ၊ သေက္ခဗလတို့ၔင်း။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ အသေခဗလာနိ၊ အသေက္ခဗလ တို့ၔင်း။ဒဿ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ခီဏာသဝဗလာနိ၊ တို့ၔင်း။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိဗလာနိ၊ တို့ၔင်း။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ တထာဂတဗလာန၊ တထာဂတဗလတို့ၔင်းတည်း။

သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း၊ အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလမည်၏။ သဟဇာ တာနံ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဥပတ္ထမ္ဘနဋ္ဌေန၊ ခိုင်စေတတ်သောသဘော အားဖြင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလမည်၏။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပရိယာဒါနဋ္ဌေန၊ ကုန်စေတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ပဋိဝေဓာဒိဝိသောဓနဋ္ဌေန၊ ပဋိဝေဓ၏ အစဖြစ်သော သီလကို သုတ်သင်တတ်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာ ဖြစ်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ ဖြူစင်သောသဘောအားဖြင့်။ပ။ ဝိသေသာဓိဂမနဋ္ဌေန၊ တရားအထူးကိုရသော သဘောအားဖြင့်။ပ။ ဥတ္တရိပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထို့ထက်အလွန် ထိုးထွင်း၍သိသောသဘောအားဖြင့်။ ပ။ သစ္စာဘိသမယဋ္ဌေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ရှေးရှုတွေ့သိတတ်သော သဘောအားဖြင့်။ပ။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ရာ၌။ ပတိဋ္ဌာပကဋ္ဌေန၊ တည်စေ တတ်သောသဘောအားဖြင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလမည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗလတည်း။ (၁)။ ။[ကတမံ ဝီရိယဗလံ—စသည်၌ အနက်တူပြီ]။

ဟိရိဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မန၊ ကာမမှထွက်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဟိရိယတိ၊ ရှက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိရိဗလံ၊ မည်၏။ ။ [လွှယ်ပြီ]။ (၆)

ဩတ္တပ္ပဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မန၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဩတ္တပ္ပတိ၊ ကြောက်လန့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩတ္တပ္ပဗလံ၊ မည်၏။ ပ။ (၇)။

ပဋိသန်ဒါနဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မေန၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပဋိသန်ဒါတိ၊ အပြစ်မြင်လျက် ရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန်ဒါနဗလံ၊ မည်၏။ ပ။(၈)။

ဘာဝနာဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမစ္ဆန်ဒံ၊ ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်လျက်။ နေက္ခမ္မံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေတတ်၏။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဗလံ၊ မည်၏။ ပ။ (၉)။

အနဝဇ္ဇဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေက္ခမ္မေ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဗလံ၊ မည်၏။ ပ။ (၁၀)။

သင်္ဃဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်သည်ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သင်္ဃာတိ၊ ချီးမြှောက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဃဗလံ၊ မည်၏။ ပ။(၁၁)။

ခန္တီဗလံ၊ ခန္တီဗလသုည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေက္ခမ္မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ (ယောဂိဿ၊ ယောဂီအား။) ခမတိ၊ နှစ်သက် မြိန်ရှက်၏။ပ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပညာပေတိ၊ နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ပ။ နိဗ္ဗာပေတိ၊ ရှုစေတတ်၏။ပ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေတတ်၏။ပ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်တတ်၏။ပ။ (၁၂-၁၄)

သမထဗလံ၊ သမထဗလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝိက္ခေပေါ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလမည်၏။ပ။

သမထဗလန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလမည်သနည်း။ပဌမေန စျာနေန၊ပဌမစျာန်ဖြင့်။ နီဝရဏေ၊ကြောင့်။ နကမ္မတိ၊မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာကြောင့်ဌင်း။ ခန္ဓေ စ၊ ခန္ဓာကြောင့်ဌင်း။ နကမ္မတိ၊ မတုန်တတ်။ နစလတိ၊ မလှုပ်တတ်။ နဝေဓတိ၊မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလမည်၏။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်ကား။ သမထဗလံ၊ တည်း။ (၁၇)

ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာဗလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ။ဝိပဿနာဗလန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်သနည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စဟု ရှုသဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စဟုထင်သော အမှတ်ကြောင့်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ပ။ အဝိဇ္ဇာယ စ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဌင်း။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ၊အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာကြောင့်ဌင်း။ ခန္ဓေ စ၊ ခန္ဓာကြောင့်ဌင်း။ နကမ္မတိ၊ မတုန်တတ်။ နစလတိ၊ မလှုပ်တတ်။ နဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိပဿနာဗလံ၊ တည်း။ (၁၈)

ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သေခဗလာနိ ၊ သေက္ခဗလတို့သည်။ပ။ အသေခဗလာနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်ဆဲ။ ဣတိ

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၁ဗလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ၌။ သိက္ခိတတ္တာ၊ ကျင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသေခဗလံ၊ အသေက္ခဗလမည်၏။ပ။ ဣမာနိ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ သေခဗလာနိ၊ သေက္ခဗလတို့တည်း။ ဣမာနိ ဒသ၊ဤဆယ်ပါးတို့သည်။အသေခဗလာနိ၊ အသေက္ခဗလတို့တည်း။

ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ခီဏာသဝဗလာနိ၊ ခီဏာသဝဗလတို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ခီဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ရဟန်းသည်။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်စွာသိသော ပညာဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခီဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းသည်။ပ။ ယမ္ပိ သုဒိဋ္ဌာ၊ အကြင်ကောင်းစွာမြင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းသည်လည်း။ ခီဏာသဝဿ၊ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဗလံ၊အားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ ဗလံ၊ ယင်းအားကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ခီဏာသဝေါ၊ ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အာသဝါ၊ အာသဝတို့သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ခန်းကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာသဝါနံ ခယံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ကုန်ခြင်းကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံပေ၏။ (၁)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ ခီဏာသဝဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ အဂ်ါရကာသူပမာ၊ မီးကျီးတွင်း ဥပမာရှိကုန်သော။ ကာမာ၊ ကာမတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊တိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ပ။(၂)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊တပါးကား။ ခီဏာသဝဿ၊သော။ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ဝိဝေကနိန္နံ၊ ဝိဝေကသို့ညွတ်သည်။ ဝိဝေကပေါဏံ၊ ဝိဝေကသို့ ကိုင်းသည်။ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ၊ ဝိဝေကသို့ရှိုင်းသည်။ ဝိဝေကဋ္ဌံ၊ ဝိဝေကဋ္ဌတည်သည်။ နေက္ခမ္မာဘိရတံ၊ ဈာန်ဋ္ဌ မ္မေလျော်သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ၊ အာသဝေါ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ ကိလေသာတရားတို့မှ။ ဗျန္တီဘူတံ၊ ကင်းရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ခီဏာသဝဿ၊ ရှိသော။ပ။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့မှ။ယံ ဗျန္တီဘူတံ၊ အကြင်သို့ ကင်းရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ပ။ (၃)

ပုနစ၊လည်း။ပ။ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဘာဝိတာ ပ္ပါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ သုဘာဝိတာ၊ကောင်းစွာ ပ္ပါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ယမ္ပိ ဘာဝိတာ၊အကြင်ပ္ပါးစေအပ်ကုန်ပြီးသည်။ယမ္ပိ သုဘာဝိတာ၊ အကြင်ကောင်းစွာပ္ပါးစေအပ် ကုန်ပြီးသည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဣမာနိ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ခီဏာသဝဗလာနိ၊ ခီဏာသဝဗလမည်ကုန်၏။ (၄-၁၀-၄၈)

ဒသ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိဗလာနိ၊ ဣဒ္ဓိဗလတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ အဓိဋ္ဌာနာ၊အဓိဋ္ဌာန်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌာန်။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ ရုပ်ပြောင်းရုပ်လဲဖန်ဆင်းသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌာန်။မနောမယာ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးဌာန်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာ၊ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ပြန့်သော။ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးဌာန်။သမာဓိဝိပ္ပယုတ္တာ၊ သမာဓိ၏အာနုဘော်ပြန့်သော။ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌာန်။ အရိယာ၊ အရိယာတို့ အားဖြစ်သော်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဌာန်။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊ ကံ၏အကျိုးကြောင့်

ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ပုညဝတော၊ ဘုန်းရှိသောသူ၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ဝိဇ္ဇာမယာ၊ အတတ်ဖြင့် ပြီးသော။ ဣဒ္ဓိ၊၎င်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ သမာပယောဂပစ္စယာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြီးစီး ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဝင်း။ ဣမာနိ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ဣဒ္ဓိဗလာနိ၊ ဣဒ္ဓိဗလတို့တည်း။ (၁၀-၅၈)

ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ တထာဂတဗလာနိ၊ တထာဂတဗလတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း။ ဌာနတော၊ အကြောင်းဟုတ်သောအားဖြင့်။ အဋ္ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကိုလည်း။ အဋ္ဌာနတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ပဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်ကိုလည်း။ ဌာနတော၊ အကြောင်းပဟုတ်သောအားဖြင့်။ အဋ္ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း။ အဋ္ဌာနတော၊ အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအဝိုင်း။ ယမ်မို ပဇာနာတိ၊ အကြင် သိတော်မူ၏။ဣဒမ်မို၊ ဤသို သိခြင်းသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊၏။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ယံ ဗလံ၊ အကြင်အားတော်ကို။ အာဂမ္မ၊စွဲ၍။ တထာဂတော။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာသဘံဌာနံ၊ မြတ်သောအရာကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ်တို့၌။ သီဟနာဒံ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသော မိန့်ခွန်းစကားကို။ နဒတိ၊ မိန့်မြွက်ဟောကြားတော်မူ၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောတရားစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏။ ဝါ၊ လည်စေတော်မူ၏။ (၁)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊သည်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မသမာဒါနာနံ၊ ကံကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့၏။ ဝါ၊ ဆောက်ဘည် ပြုလုပ်အပ်သော ကံတို့၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဌာနသော၊ အထောက်အပံ့ အကြောင်းအားဖြင့်။ဟေတုသော၊ အကြောင်းရင်းအားဖြင့်။ယထာဘူတံ၊ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မသမာဒါနာနံ၊တို့၏။ဝိပါကံ၊ကို။ဌာနသော၊အားဖြင့်။ဟေတုသော၊အားဖြင့်။ယထာဘူတံ၊တိုင်း။ ယမ်မို ပဇာနာတိ၊ အကြင်သိတော်မူ၏။ ဣဒမ်မို၊ ဤသို့သိခြင်းသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ (၂)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ ံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဂတိငါးပါးနှင့် နီဗ္ဗာန်သို့ လားစေတတ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ ံ၊ သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ ယမ်မို ပဇာနာတိ၊ အကြင်သိတော်မူ၏။ဣဒမ်မို၊ ဤသို့သိခြင်းသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊၏။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ (၃)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ အနေကဓာတုံ၊ များသော ဓာတ်ရှိသော။ နာနာဓာတုံ၊ အထူးထူးသော၊ ဓာတ်ရှိသော။ လောကံ၊ (ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်) လောကကို။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ (၄)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ နာနာဓိမုတ္တိကတံ၊ အထူးထူးသော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ (၅)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ ဣန္ဒြေ၏ရင့်ခြင်းမရင့်ခြင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ (၆)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ စျာနဝိမောက္ခသမာဓိ သမာပတ္တီနံ၊ စျာန် ဝိမောက္ခသမာဓိ သမာပတ်တို့၏။ သံကိလေသဥ္ဇ၊ ညစ်ညူးခြင်းကိုဌင်း။ ဝေါဒါနဥ္ဇ၊ ဖြူစင်ခြင်းကိုဌင်း။ ဝုဋ္ဌာနဥ္ဇ၊ ထခြင်းကိုဌင်း။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ပ။ (၇)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ တပါးမက များသောအပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေး၌ နေဘူးဖြစ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့တော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ဤခန္ဓာအစဉ်ဟူသည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ၊ တဘဝကိုဌင်း။ ဒွေပိ ဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုဌင်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သာကာရံ၊ အခြင်းအရာနှင့်တကွသော။ သဥဒ္ဒေသံ၊ ညွှန်ပြကြောင်းနှင့် တကွသော။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့တော်မူ၏။ တထာဂတော၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ကို။ ယမ္ပိ အနုဿရတိ၊ ၏။ဣဒံ၊ သည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ နည်း။ပ။ (၈)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။သတ္တေ၊သတ္တဝါတို့ကို။ပဿတိ၊မြင်တော်မူ၏။တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ (၉)

ပုနစ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ တထာဂတော၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စေတောဝိမုတ္တိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ပညာဝိမုတ္တိကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တဘော, မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင်။သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။အဘိညာ၊ ထူးသောညာဏ်ဖြင့်သိ၍။သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ပ။ ယမ္ပိ ဝိဟရတိ၊ အကြင်နေတော်မူ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသို့ နေတော်မူခြင်းသည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရားအားတော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ ဗလံ၊ ကို။ အဂမ္မ၊ စွဲ၍။ တထာဂတော၊ သည်။ အာသဘံ၊ သော။ ဌာနံ၊ ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပရိသာသု၊ တို့၌။ သီဟနာဒံ၊ ကို။ နဒတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဣမာနိ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ တထာဂတဗလာနိ၊ တို့တည်း။

၄၅။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊ မည်နည်း။ပ။

အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်း၌။ အကမ္ပိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သဒ္ဓါဗလံ၊မည်၏။ပ။ပါပကေ၊ယုတ်မာကုန်သော။အကုသလေ ဓမ္မေ၊တို့ကို။ဟိရီယတိ၊ ရှက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟိရိဗလံ၊ မည်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပတိ၊ လန့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။

သြတ္တပ္ပဗလံ၊ မည်၏။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဋိသင်္ခါတိ၊ ဆင်ခြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသင်္ခါနဗလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနေကျမှ အဗျာပါဒ အစရှိသည်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဗလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာနေကျမှ အစရှိသည်၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဗလံ၊ မည်၏။ ဝေန၊ ထိုနေကျမှ အစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သင်္ကာဟိ၊ ချီးမြှောက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ကာဟဗလံ၊ မည်၏။တံ၊ ထိုနေကျမှ အစရှိသော တရားသည်။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခမတိ၊ နှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္တိဗလံ၊ မည်၏။တေန၊ ထိုနေကျမှ အစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပညာပေတိ၊ နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိဗလံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုနေကျမှ အစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာပေတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာဘိဗလံ၊ မည်၏။ တေန၊ထိုနေကျမှအစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဿရိယဗလံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုနေကျမှအစရှိသည်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာဘိ၊ ဆောက်တည်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုသမာဓိဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမထ၌။ ဇာတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။အနုပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။တတ္ထ၊ ထိုသေက္ခဗလ၌။သိက္ခတိ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေခဗလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအသေက္ခဗလ၌။ သိက္ခိတတ္တာ၊ ကျင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသေခဗလံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုလောကီ လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ခမ်းကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခီဏာသဝဗလံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုတန်ခိုးရှိသောသူအား။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံတတ်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိဗလံ၊ မည်၏။ အပ္ပမေယျဋ္ဌေန၊ မနှိုင်းယှဉ်မမျှင့်ချိန်နိုင်ကောင်းသော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊အားဖြင့်။ တထာဂတဗလံ၊ တထာဂတဗလမည်၏။ ။

ဗလကထာ၊ ဗလကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-သုညကထာ

၄၆။ မေ-မယာ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရာမ်ဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။တေန၊ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ကပ်လေ၏။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ဦးလွန်ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်နေပြီးသော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ နားတော်လျောက်၏။

ဘန္တေ၊ အရှင် ဘုရား။ လောကော၊ လောကသည်။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ လောကော၊ လောကသည်။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့်။ လောကော၊ လောကသည်။ သုညောတိ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ၏။အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မာ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တ-အထည် ကိုယ်မှုဂုဏ်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အစိတ် အပိုင်း မှုဂုဏ်း။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ လောကော၊ လောကသည်။ သုညောတိ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ စက္ခုံ၊ စက္ခုသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှုဂုဏ်း။အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အစိတ်အပိုင်းမှုဂုဏ်း။ သုညံ။ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ရူပါ၊ ရူပါရုံဘို့သည် ။ပ။ သုညာ၊ ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ပ။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊သည်။ပ။စက္ခုသမ္ဖဿ ပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခသော်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဒုက္ခသော်လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ အဒုက္ခမသုခသော်လည်းဖြစ်သော။ ယမ္ပိဒံ ယမ္ပိ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ခံစားခြင်းသဘောသည်လည်း။ ဥပဥ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုခံစားခြင်းသဘောသည်လည်း။ အတ္တေန ဝါ၊ မှုဂုဏ်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မှုဂုဏ်း။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။

သောတံ၊ သည်။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ပ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ အတ္တေန ဝါ၊ မှုဂုဏ်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မှုဂုဏ်း။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သုညော လောကောတိ၊ သုညော လောကော·ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၁-မာတိကာ

၄၇။ သုညသုညံ၊ သုညသုညဂုဏ်း။ သခ်ါရသုညံ၊ သခ်ါရသုညဂုဏ်း။ ဝိပရိဏာမသုညံ၊ ဝိပရိဏာမသုညဂုဏ်း။ပ။ ပရိယောဂါဟဏ သုညံ၊ ပရိယောဂါဟဏ သုညဂုဏ်း။ သမ္မဇာနဿ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဝတ္တပရိယာဒါနံ၊ မပြတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တခန္ဓာ အယဉ်၏ကုန်ရာ အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာန် ဟု ဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗသုညတာနံ၊ အလုံးစုံသော သုညတတို့တွင်။ ဝါ၊ တို့ထက်။ ပရမတ္ထသုညံ၊ မြတ်သော သဘောဖြစ်သော သုညဂုဏ်း။ (၂၅)

သုညသုညံ၊ သုညသုညသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ စက္ခု၊ သည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှုဂုဏ်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာမှုဂုဏ်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ မြဲသောသဘောမှုဂုဏ်း။ ဓုဝေန ဝါ၊ ခိုင်သော သဘောမှုဂုဏ်း။ သဿတေန ဝါ၊ တည်မြဲသောသဘောမှုဂုဏ်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ မဖောက် မပြန်သောသဘောမှုဂုဏ်း။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ပ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သုညသုညံ၊ သုညသုညတည်း။ဝါ၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁)

သခ်ါရသုညံ၊ သခ်ါရသုညသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော။ ပုညာဘိသင်္ခါရဂုဏ်း။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ဂုဏ်း။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ ဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ အပုညာဘိသင်္ခါရေန စ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရမှုဂုဏ်း။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရေန စ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမှုဂုဏ်း။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။

အပရေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ကာယသခ်ါရော၊ ကာယသခ်ါရဂုင်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယသခ်ါရော၊ ကာယသခ်ါရသည်။ ဝစီသခ်ါရေန စ၊ ဝစီသခ်ါရမှဂုင်း။ပ။ သုညော၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။

အပရေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ အတီတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ဂုင်း။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ဂုင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့ဂုင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ သုံးပါးဟူသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အတီတာ၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ အနာဂတေဟိ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေဟိ စ၊ သခ်ါရတို့မှဂုင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေဟိ စ၊ သခ်ါရတို့မှဂုင်း။ သုညာ၊ ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏။ပ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သခ်ါရသုညံ၊ သခ်ါရသုညတည်း။ ဝါ၊ တပါးသော သခ်ါရတို့မှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၂)

ဝိပရိဏာမသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သဘာဝေန၊ အလိုလိုဖြစ်ခြင်းသဘောမှ။ဝါ၊ သုညသုညသဘောအားဖြင့်။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ။(အဘာဝေန၊ သုညံ-ဟု ပေါရာဏတရပါဠိမှန် ဖြစ်ရာ၏။သို့ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ရှိဆဲရုပ်သည် မရှိခြင်းမှ ဆိတ်သုဉ်း သည်-ဟု အနက်ဖြောင့်၏)။ ။ဝိဂတံ၊ချုပ်ကင်းသော။ရူပံ၊ရုပ်သည်။ ဝိပရိဏာတဥ္စေဝ၊ ဖောက်လည်း ဖောက်ပြန်၏။ သုညဥ္စ၊ ဆိတ်လည်း ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဇာတာ၊ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ပ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိပရိဏာမသုညံ၊ ဝိပရိဏာမသုညတည်း။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲသောအားဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၃)

အဂ္ဂသုညံ၊ အဂ္ဂသုညသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ သဗ္ဗသခ်ါရသမထော၊ ခပ်သိမ်းသော သခ်ါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ တဏှာ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂ၏ ကင်းရာဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ- ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေ ပဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်၏။ တေ ပဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ သေဋ္ဌံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်၍ မြင့်မြတ်၏။ တေ ပဒံ၊ သည်။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ အဆူးသဖြင့် မြတ်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဂ္ဂသုညံ၊ အဂ္ဂသုညတည်း။ ဝါ၊ အထွဋ္ဌအထိပ်ဖြစ်သော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းပေတည်း။ (၄)

လက္ခဏသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ဗာလလက္ခဏဥ္စ၊လူမိုက်၏ လက္ခဏာဂုင်း။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏဥ္စ၊ ပညာရှိ၏ လက္ခဏာဂုင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗာလလက္ခဏံ၊ လူမိုက်၏ လက္ခဏာသည်။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏေန၊ ပညာရှိ၏ လက္ခဏာမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။။ပ။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ဥပ္ပါဒလက္ခဏံ၊ ဥပ္ပါဒ လက္ခဏာဂုင်း။ ဝယလက္ခဏံ၊ ဝယလက္ခဏာဂုင်း။ ဌိတညတ္ထလက္ခဏံ၊ ဂုင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝယလက္ခဏေန စ၊ မှဂုင်း။ ဌိတညတ္ထလက္ခဏေန စ၊ မှဂုင်း။ သုညံ၊ ၏။။ပ။

ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဥပ္ပါဒလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝယလက္ခဏေန စ၊ မှဂုင်း။ ဌိတညတ္ထလက္ခဏေန စ၊ မှဂုင်း။ သုညံ၊ ၏။။ပ။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ လက္ခဏသုညံ၊ လက္ခဏသုညတည်း။ ဝါ၊ တပါးသော လက္ခဏာမှ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၅)

ဝိကွဓမ္ဘာနသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေကွဓမေန၊ နေကွဓမဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၁၊ ကာမစ္ဆန္ဒ သည်။ ဝိကွဓမ္ဘိဘော စေ၁၊ ခွဒါအပ်သည်လည်း။ ဟေဘိ၊ ၏။ သုညော စ၊ နေကွဓမမ္မလည်း ဆိတ် သုဉ်း၏။။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေ၁၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ သည်။ ဝိကွဓမ္ဘိတာ စေ၀၊ ခွဒါအပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုညာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်မ္ မလည်း ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိကွဓမ္ဘနသုညံ၊ ဝိကွဓမ္ဘနသုညတည်း။ ၀ါ၊ ခွဒါသဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၆)

တဒင်္သုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေကွဓမေန၊ နေကွဓမ္မမ္မ။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၁၊ သည်။ တဒင် သုညော၊ တဒင်္ဖြင့်ဆိတ်သုဉ်း၏။။ပ။ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာယ၊ ဝိဝဋ္ဋနာနုပဿနာမ္မ။ သညောဂါဘိနိ ဝေသော။ ယှဉ်တွဲလျက် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ တဒင်္သုညော၊ တဒင်္ဖြင့် ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဣဒံ၊ ကား။ တဒင်္သုညံ၊ တဒင်္သုညတည်း။၀ါ၊ တဒင်္ဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၇)

သမုစ္ဆေဒသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊နည်း။နေကွဓမေန၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၁၊ သည်။ သမုစ္ဆိန္နောစေ၀၊ ဖြတ်အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ သုညောစ၊ နေကွဓမမ္မလည်း ဆိတ်သုဉ်း၏။။ပ။ ဣဒံ၊ကား။ သမုစ္ဆေဒသုညံ၊ တည်း။၀ါ၊ ဖြတ်ခြင်းဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၈)

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊နည်း။ပ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ စေ၀၊ ငြိမ်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သုညော စ၊ နေကွဓမမ္မလည်း ဆိတ်သုဉ်း၏။။ပ။ဣဒံ၊ ကား။ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသုညံ၊တည်း။ ၀ါ၊ငြိမ်းခြင်းဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၉)

။ပ။နိဿဋ္ဌော စေ၀၊ ထွက်သွားသည်လည်း။၀ါ၊ကင်းသည်လည်း။ဟောတိ၊၏။ပ။ဣဒံ၊ ကား။ နိဿရဏသုညံ၊ တည်း။ ၀ါ၊ ထွက်သွားခြင်း ကင်းခြင်းဖြင့် ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။(၁၀)

အဇ္ဈတ္တသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တ မည်သော။ စက္ခုံ၊ စက္ခုသည်။ အတ္တောန ၀ါ၊ အတ္တမှဌင်း။ အတ္တနိယေန ၀ါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမှဌင်း။ နိစ္စေန ၀ါ၊ မှဌင်း။ ဓုဝေန ၀ါ၊ မှဌင်း။ သဿတေန ၀ါ၊ မှဌင်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ၀ါ၊ မှဌင်း။ သုညံ၊ ၏။။ပ။ (၁၁)

ဗဟိဒ္ဓါသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊နည်း။ဗဟိဒ္ဓါ၊ဗဟိဒ္ဓမည်ကုန်သော။ရူပါ၊အဆင်းတို့သည်။ပ။(၁၂)

ဒုဘတောသုညံ၊ ဒုဘတောသုညသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊အဇ္ဈတ္တမည်သော။ ယဉ္စ စက္ခု၊ အကြင်စက္ခုသည်ဌင်း။ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓ မည်ကုန်သော။ ယေ စ ရူပါ၊ အကြင် ရူပါရုံတို့သည်ဌင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဧတံ ဉာဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်။ပ။ ဣဒံ၊သည်။ ဒုဘတောသုညံ၊ ဒုဘတော သုညတည်း။ ၀ါ၊ နှစ်ပါးစုံ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၃)

သဘာဂသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဇ္ဈတ္တဉ်ဖြစ်ကုန်သော။အာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့သည်။ သဘာဂါနိ စေ၀၊ သဘောလည်း တူကုန်၏။သုညာနိ စ၊ ဆိတ်လည်း ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏။ ဗာဟိရာနိ၊ ဗဟိဒ္ဓဉ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ အာယတနာနိ၊တို့သည်။ပ။ ဆ ဝိညာဏကာယာ၊ ခြောက်ပါးသော ဝိညာဏကာယတို့သည်။ပ။ဆ ဖဿကာယာ၊ ခြောက်ပါး သော ဖဿကာယတို့သည်။ပ။ဣဒံ၊ကား။ သဘာဂသုညံ၊သဘာဂသုညတည်း။၀ါ၊သဘောတူ ဖြစ်၍ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၄)

ဝိသဘာဂသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ ကုန်သော။ ဆ အာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့သည်။ ဆဟိ ဗာဟိရေဟိ အာယတနေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော

ဗာဟိရာယတနတို့နှင့်။ ဝိသဘာဂါနိ စေဝ၊သဘောမတူကုန်သည်ဖြည်း။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။သုညာနိ စ၊ ဆိတ်လည်း ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝိသဘာဂသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ သဘောမတူမှု၍ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၅)

ဧသနာသုညံ၊ ဧသနာသုညသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မေသနာ၊ နေက္ခမ္မကိုရှာခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ သုညာ၏ ။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ဧသနာသုညံ၊ ဧသနာသုညတည်း။ ဝါ၊ ရှာခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၆)

ပရိဂ္ဂဟာသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ နေက္ခမ္မပရိဂ္ဂဟော၊ နေက္ခမ္မကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညော၊ ၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ပရိဂ္ဂဟာသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၇)

ပဋိလာဘာသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မပဋိလာဘော၊ နေက္ခမ္မကို ရခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညော၊၏။ပ။ ပဋိလာဘာသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ရခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၈)

ပဋိဝေဓသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊နည်း။နေက္ခမ္မပဋိဝေဓော၊ နေက္ခမ္မကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညော၊ ၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ပဋိဝေဓသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၁၉)

ကေတ္တာသုညံ၊ ကေတ္တာသုညသည်။ နာနတ္တာသုညံ၊ နာနတ္တာသုညသည်။ကတမံ၊နည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒော၊ သည်။ နာနတ္တံ၊ နာနတ္တာမည်၏။ နေက္ခမ်မံ၊ နေက္ခမ္မသည်။ ကေတ္တံ၊ ကေတ္တမည်၏။ နေက္ခမ္မကတ္တံ၊ နေက္ခမ္မကေတ္တာကို။ စေတယတော၊ စေ့ဆော်သောသူအား။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ကေတ္တာသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ တခုတည်းဖြစ်၍ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။နာနတ္တာသုညံ၊တည်း။ ဝါ၊ အထူးထူးဖြစ်၍ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၂၀-၂၁)

ခန္ဓိသုညံ၊သည်။ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မခန္ဓိ၊နေက္ခမ္မဟူသော နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညာ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ခန္ဓိသုညံ၊တည်း။ ဝါ၊နှစ်သက်ခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၂၂)

အဓိဋ္ဌာနသုညံ၊ သည်။ ကတမံ၊နည်း။ နေက္ခမ္မာဓိဋ္ဌာနံ၊ နေက္ခမ္မကို ဆောက်တည်ခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊မှ။ သုညံ၊၏။ပ။ ဣဒံ၊ကား။ အဓိဋ္ဌာနသုညံ၊တည်း။ဝါ၊ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၂၃)

ပရိယောဂါဟဏသုညံ၊ ပရိယောဂါဟဏသုညသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မပရိယောဂါဟဏံ၊ နေက္ခမသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ကာမစ္ဆန္ဒေန၊ မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်သုဉ်း၏။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ပရိယောဂါဟဏသုညံ၊ တည်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်ခြင်းဟူသော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ (၂၄)

သမ္မဇာနသ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဝတ္တာပရိယာဒါနံ၊ သော။ သဗ္ဗ သုညတာနံ၊တို့တွင်။ဝါ၊ တို့ထက်။ ပရမတ္ထသုညံ၊ မြတ်သော သဘောဖြစ်သောသုညသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေက္ခမ္မေန၊ နေက္ခမ္မဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ၏။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ပ။ [ဉာဏကထာ အပိုဒ်နံပါတ် ဂဖ-နှင့်တူပြီ]။

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သမ္မဇာနဿ၊ ပဂ္ဂိုလ်၏။ ပဝတ္တ ပရိယာဒါနံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုကုန်စေခြင်း ဟူသော။ သဗ္ဗသုညတာနံ၊ တို့တွင်။ ၀ါ၊ တို့ထက်။ ပရမတ္ထသုညံ၊ မြတ်သော သဘောဖြစ်သော သုညတည်း။ ၀ါ၊ မြတ်သောသဘောဖြစ်သော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ (၂၅)

သုညကထာ၊ သုညကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ယုဂနဒ္ဓ၀ဂ္ဂေါ၊ ယုဂနဒ္ဓ၀ဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ ၀ဂ္ဂဿ၊ ထိုယုဂနဒ္ဓ၀ဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းခေါင်းစဉ်ကား။

ယုဂနဒ္ဓါ၊ ယုဂနဒ္ဓကထာဌင်း။ သစ္စဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သစ္စကထာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂကထာတို့ဌင်း။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာကထာဌင်း။ ဝိရာဂပဉ္ဉာမာ၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဝိရာဂကထာဌင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဌင်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကကထာဌင်း။ လောကုတ္တရ ဗလ သုညာ၊ လောကုတ္တရကထာ, ဗလကထာ, သုညကထာတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိကာယဓရေဟိ၊ နိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော သင်္ဃနာ ဆရာတို့သည်။ ဒုပိတော၊ ထားအပ်သော။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ သေ-ဧသော ၀ဂ္ဂေါ၊ဤ၀ဂ်သည်။ အသမော၊ တပါးသော၀ဂ်နှင့် မတူသော။ ပ၀ရော၊ မြတ်သော။ ၀ရ၀ဂ္ဂေါ၊ ၀ဂ်မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

၃-ပညာဝဂ်

၁-မဟာပညာကထာ

၁။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ဘာဝိတာ၊ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ပညံ၊ ပညာကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ပ။အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာသည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဇဝနပညံ၊ ဇဝနပညာကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ပ။ ဣမာ သတ္တပညာ၊ ဤခုနစ်ပါးသော ပညာတို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ ပဏ္ဍိတအဖြစ်ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ဣမာ အဋ္ဌပညာ။ ဤရှစ်ပါးသော ပညာတို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ ပုထုပညံ၊ ပုထုပညာကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ဣမာ နဝပညာ၊ ဤကိုးပါးသောပညာတို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ ဟာသပညံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။

ဟာသပညာ၊ ဟာသပညာသည်။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ တဿာ၊ ထိုပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏။ ။(အဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့် တဿ၊ ထိုပညာဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်-ဟု ပါဠိအနက် ရှိသင့်၏)။ ။အတ္ထဝဝတ္ထာနတော၊အတ္ထကို ပိုင်းခြားသောမှတ်သောအားဖြင့်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ကို။ အဓိဂတာ၊ ရသည်။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဖဿိတာ၊ တွေ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော၊ ဓမ္မကိုပိုင်းခြားသောမှတ်သောအားဖြင့်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ကို။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်သည်။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဖဿိတာ၊ တွေ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ သည်။ ဣမာ စတသ္သော ပဋိသမ္ဘိဒါယော၊ ဤလေးပါးသောပဋိသမ္ဘိဒါတို့ကို။ အဓိဂတာ၊ရအပ်ကုန်သည်။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဖဿိတာ၊ တွေ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ပညံ၊ ပညာကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ပ။

၂။ ရူပေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ပညံ၊ ပညာကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ သော်။ ဗဟုလီကတာ၊ သော်။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ပညံ၊ ပညာကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေသနည်း။ပ။တဿ၊ အား။ စတသ္သော၊ ကုန်သော။ဣမာ ပဋိသမ္ဘိဒါယော၊ တို့ကို။ အဓိဂတာ၊ ကုန်သည်။ သစ္ဆိကတာ၊ ကုန်သည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဖဿိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါး

တို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်ဘို့နည်းဟူမူကား။ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲခြင်းငင်း။ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို နာခြင်းငင်း။ ယောနိသော မနသိကာရော၊ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းငင်း။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ၊ လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော အကျင့်တရားကို ကျင့်ခြင်းငင်း။ပ။ပညာပဋိလာဘာယ၊ ပညာကိုရခြင်းငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပညာဗုဒ္ဓိယာ၊ ပညာ၏ပွါးခြင်းငှါ။ပ။ပညာဝေပုလ္လာယ၊ ပညာ၏ ပြန့်ပြောခြင်းငှါ။ မဟာပညတာယ၊ ကြီးမြတ်သော ပညာရှိသူဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပုထုပညတာ၊ယ၊ ထူးခဲသောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိပုလပညတာယ၊ပြန့်ပြောသောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဂမ္ဘီရပညတာယ၊နက်နဲသော ပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အသာမန္တပညတာယ၊ မနီးသောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဘူရိပညတာယ၊ မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပညာဗာဟုလ္လာယ၊ ပညာများသူဖြစ်ခြင်းငှါ။ သီဃပညတာယ၊ လျင်သောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ လဟုပညတာယ၊ ပေါ့ပါးသောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဟာသပညတာယ၊ ရွှင်သောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဇဝနပညတာယ၊ မြန်သော ပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ တိက္ခပညတာယ၊ ထက်သောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ၊ ထိုးထွင်းသောပညာရှိသူ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ပ။

၁-သောဋ္ဌသပညာနိဒ္ဒေသ

၄။ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဇေတ္ထ၊ ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ-ဟူသော ဤပါဠိတော်။ ပညာပဋိလာဘေ၊ ပညာကိုရခြင်းသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ သေက္ခာနဉ္စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငင်း။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝစနတိ၊ ပွါးဆဲဖြစ်၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ။(ဤ၌ ဝစနတိ-ပိုသည်၊ အံဒ္ဓ ၁-၄၁၂-၌ ပါဠိမှန် ရှိ၏။)။ ။ဝစိဘဝနာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးကို ပွါးစေခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပညာဗုဒ္ဓိ၊ ပညာ၏ ပွါးခြင်းတည်း။ (၂)

ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိတိဇေတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ ပညာဗုဒ္ဓိ၊ ပညာ၏ပွါးခြင်းသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ သေက္ခာနဉ္စ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငင်း။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ စ၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝစနတိ၊ ပွါးဆဲဖြစ်၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ။(ဤ၌ ဝစနတိ-ပိုသည်၊ အံဒ္ဓ ၁-၄၁၂-၌ ပါဠိမှန် ရှိ၏။)။ ။ဝစိဘဝနာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးကို ပွါးစေခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာဗုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပညာဗုဒ္ဓိ၊ ပညာ၏ ပွါးခြင်းတည်း။ (၂)

ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌ်ဖ်ဝ်။ ပညာဝေပုလ္လံ၊ ပညာ၏ ပြန့်ပြော ခြင်းသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ သေက္ခာနဉ္စ။ တို့၏ငင်း၊ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏ ကဿ စ၊ ၏ငင်း။ ပညာ၊ သည်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ဆဲဖြစ်၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ပညာ၊ သည်။ ဝေပုလ္လဂတာ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇတ္ထေ၊ ဠ်။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ပညာဝေပုလ္လံ၊ ပညာ၏ ပြန့်ပြော ခြင်းတည်း။ (၃)

မဟာပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌ်ဖ်ဝ်။ မဟာပညာ၊ မြတ်သောပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ မဟန္တေ၊ မြတ်ကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်အကျိုးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဟာပညာ။ မဟာပညာမည်၏။ မဟန္တေ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ပါဠိအကြောင်းဗဟို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းတတ်၏။ မဟန္တာ၊ မြတ်ကုန်သော။ နိရုတ္တိယော၊ နိရုတ္တိတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ မဟန္တာနိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ပဋိဘာနာနိ၊ ပညာဟို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းတတ်၏။ မဟန္တေ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓေ၊ သီလကျေးဇူးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သမာဓိက္ခန္ဓေ၊ သမာဓိကျေးဇူးတို့ကို။ ပညက္ခန္ဓေ၊ ပညာကျေးဇူးတို့ကို။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ၊ ဝိမုတ္တိကျေးဇူးတို့ကို။ ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿနက္ခန္ဓေ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿနကျေးဇူးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ မဟန္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဌာနာဌာနာနိ၊ အရာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို။ မဟန္တာ၊ ကုန်သော။ ဝိဟာရ သမာပတ္တိယော၊ ဝိဟာရ သမာပတ်တို့ကို။ မဟန္တာနိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ပ။ မဟန္တာ၊ ကုန်သော။ အာဘိညာယော၊ အာဘိညာတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ မဟန္တံ၊ မြတ်သော။ ပရမတ္ထံ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးသဘော ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဟာပညာ။ မဟာပညာမည်၏။ မဟာပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇတ္ထေ၊ ဠ်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မဟာပညာ၊ မဟာပညာတည်း။ (၄)

ပုထုပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိဋ္ဌ်ဖ်ဝ်။ ပုထုပညာ၊ ပုထုပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ပုထုနာနာခန္ဓေသု၊ အထူးထူးသောခန္ဓာတို့၌။ ဉဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုထုပညာ၊ ပုထုပညာမည်၏။ ပုထုနာနာအာယတနေသု၊ အထူးထူးသော အာယတနတို့၌။ ပုထုနာနာ ဓာတူသု၊ အထူးထူးသော ဓာတ်တို့၌။ပ။ ပုထုနာနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု၊ အထူးထူးသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၌။ပ။ ပုထုနာနာ သုညတမနုပလဗ္ဘေသု၊ အတ္တ, အတ္တနိယဟု မရအပ်သော အထူးထူးသော သုညတတရားတို့၌။ပ။ ပုထုနာနာ အတ္ထေသု၊ အထူးထူးသော အနက် အကျိုးတို့၌။ပ။ ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏော၊ ပုထုဇဉ်တို့နှင့်ဆက်ဆံကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ လောကီတရားတို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ပရမတ္ထေ၊ပရမတ္ထ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုထုပညာ၊ မည်၏။ ပုထုပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇတ္ထေ၊ ဠ်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုထုပညာ၊ ပုထုပညာတည်း။ (၅)

ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဠိဋ္ဌ်ဖ်ဝ်။ ဝိပုလပညာ၊ သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိပုလေ၊ ပြန့်ပြောကုန်သော။အတ္ထေ၊တို့ကို။ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊

ထို့ကြောင့်။ ဝိပုလပညာ၊ ဝိပုလပညာမည်၏။ ဝိပုလံ၊ သော။ ပရမတ္ထံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပုလပညာ၊ ဝိပုလပညာ မည်၏။ ဝိပုလပညာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဝိပုလပညာ၊ ဝိပုလပညာတည်း။ (၆)

ဂမ္ဘီရပညာယ သံဝတ္တန္တီတိဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဂမ္ဘီရပညာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဂမ္ဘီရေသု၊ နက်နဲကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရပညာ၊ ဂမ္ဘီရပညာမည်၏။ပ။ ဂမ္ဘီရေသု၊ နက်နဲကုန်သော။ သုညတမနုပလဗ္ဘေသု၊ အတ္တ အတ္တနိယ ဟု မရအပ်သော သုညတတရားတို့၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရပညာ၊ မည်၏။ ဂမ္ဘီရေသု၊နက်နဲကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ အနက်အကျိုးတို့၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည် ။ပ။ ဣယံ၊ ဤသည်ကား။ ဂမ္ဘီရပညာ၊ ဂမ္ဘီရပညာတည်း။ (၇)

အသာမန္တပညာယ သံဝတ္တန္တီတိဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အသာမန္တပညာ၊ အသာမန္တပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထဝဝတ္ထာနတော၊ အနက်အကျိုးကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါကို။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်သည်။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဖဿိတာ၊ တွေ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနတော၊ပါဠိအကြောင်းကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ကို။ပ။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်ကို။ ဝါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်ကို။ အတ္ထေ စ၊ အနက် အကျိုးဌာန်ဌာနဌာနဌာန

တို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာလေးပါးကို မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလို သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ အသာမန္တာ ပညော၊ အသာမန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်မည်တော်မူ၏။

၅။ ပညာပဘေဒကုသလော၊ ပညာအပြားဌ် လိမ္မာတော်မူ၏။ ပဘိန္နဉာဏော၊ အဆုံးမရှိသော အပြားအားဖြင့် ပြားသောဉာဏ်ရှိတော်မူ၏။အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒေါ၊ရအပ်ပြီးသောပဋိသမ္ဘိဒါရှိတော်မူ၏။ စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ဒသဗလဓာရီ၊ အားတော်ဆယ်ပါးကို ဆောင်တော်မူ၏။ ပုရိသာသဘော၊ မြတ်သောယောကျ်ား ဖြစ်တော်မူ၏။ ပုရိသသီဟော၊ ခြင်္သေ့မင်းသဖွယ် ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ပုရိသနာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသဖွယ် ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ပုရိသာဇညော၊ အာဇာနည်ယောကျ်ား မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ပုရိသဓောရယော၊ ဝန်ဆောင်နွားလားသဖွယ် ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ အနန္တဉာဏော၊ အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်တော်ရှိတော်မူ၏။ အနန္တတေဇော၊ အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်အလင်းတန်ခိုးရှိတော်မူ၏။ အနန္တယသော၊ အဆုံးမရှိသော ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူ၏။ အဇေ့ာ၊ ပညာတည်းဟူသော ဥစ္စာဖြင့် ကြွယ်ဝတော်မူ၏။ မဟဒ္ဓနော၊ ပညာတည်းဟူသော များသောဥစ္စာရှိတော်မူ၏။ ဓနဝါ၊ ပညာတည်းဟူသော ဥစ္စာရှိတော်မူ၏။ နေတာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တော်မူတတ်၏။ ဝိနေတာ၊ ဝေနေယျတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်၏။ အနုနေတာ၊ လျော်စွာ ဆုံးမတော်မူတတ်၏။ ပညာပေတာ၊ သိစေတော်မူတတ်၏။ နိဗ္ဗာပေတာ၊ ဆုံးဖြတ်လျက် ရှုစေတော်မူဘတ်၏။ ပေက္ခေတာ၊ ဆင်ခြင်စေတော်မူတတ်၏။ပသာဒေတာ၊ ကြည်လင်စေတော်မူတတ်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မိမိ၏ သန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူးသေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။ အသဉ္ဇာတဿ၊ဝေနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ မဖြစ်ဘူးသေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ သဉ္ဇနေတာ၊ ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏။ အနက္ခာတဿ၊မဟောကြားဘူးသေးသော။မဂ္ဂဿ၊မဂ်ကို။အက္ခာတာ၊ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂညူ၊ကိုယ်တော်တိုင်ဖြစ်စေအပ်သော အရိယာမဂ်ကို သိတော်မူ၏။ မဂ္ဂဝိဒူ၊ဝေနေယျတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သော အရိယာမဂ်ကို သိတော်မူ၏။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ အရိယာမဂ်လမ်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတော်မူ၏။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သာဝကာ ပန၊ တပည့်သားတော်တို့သည်ကား။ အဃဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရာ ၏။ မဂ္ဂါနုဂါမိ၊ အရိယာမဂ်လမ်းသို့ လိုက်သွားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။

သော ဟိ ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇာနံ-ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော တရားအပေါင်းကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ပဿံ ပဿိတဗ္ဗံ၊မြင်အပ်သော တရားအပေါင်းကို။ ပဿတိ၊မြင်တော်မူတတ်၏။ စက္ခုဘူတော၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဉာဏဘူတော၊ဉာဏ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဓမ္မဘူတော၊ တရားသဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော၊ ဗြဟ္မာသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝတ္တာ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောကြားတော်မူဘတ်၏။ ပဝတ္တာ၊ အထူးထူး အပြားပြား အားဖြင့် ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ နိန္နေတာ၊ ထုတ်ဖော်၍ပြတတ်၏။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတာ၊ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မဿာမိ၊ တရား၏အရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊တရားကြောင့်လူနတ်တို့၏အရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာဂတော၊ဂျေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ အလားတူပင်ဖြစ်တော်မူ၏။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ အညာတံ၊ မသိအပ်သော အရာသည်။ အဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်သော အရာသည်။ အဝိဒိတံ၊ မထင်သောအရာသည်။ အသစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်မပြု

အပ်သောအရာသည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ အဖသိတံ၊ မတွေ့အပ်သောအရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သောတရားအပေါင်းကိုဎင်း။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောတရားအပေါင်းကိုဎင်း။ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားအပေါ်င်းကိုဎင်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းကြီးတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏမုခေ၊ ဉာဏ်တော်အဝ၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သိထိုက်သော။ နေယျံနာမ၊ နေယျတရားမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

(ဤ၌ အတ္ထိ-နောင်ရှိသော "တံ သဗ္ဗံ" ကား အပိုပင်။သျှာမူဋ္ဌလည်း ဎင်း "တံ သဗ္ဗံ" မရှိ၊ အနိယ ဝါကျလည်း မဆုံးသေး၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-ပုဒ်ကို နေယျံ-၏ အဖွင့်ဟု အဋ္ဌကထာဌ္ဌ ဆို၏။အတ္တတ္ထောဝါ မှ ပရမတ္ထော ဝါ-အတ္ထော-တိုင်အောင် နေယျ၏ သရုပ်ကို ပြသည်။ ထိုကြောင့် ဇာနိတဗ္ဗံ-၏ ရှေးဌ်ရှိသော "တံ သဗ္ဗံ" မှာ အပိုပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်)။

အတ္တတ္ထော ဝါ၊ မိမိအကျိုးမူလည်းဖြစ်သော။ ပရတ္ထော ဝါ၊သူတပါး အကျိုးမူလည်း ဖြစ်သော။ ဥဘယတ္ထော ဝါ၊ နှစ်ပါးစုံသောအကျိုးမူလည်းဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မျက်မြောက်၌ ဖြစ်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အကျိုးမူလည်းဖြစ်သော။ သမ္ပရာယိကော၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အကျိုးမူလည်းဖြစ်သော။ ဥတ္တာနော၊ပေါ်လွင်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲသော။အတ္ထော ဝါ၊အနက်မူလည်းဖြစ်သော။ ဂူဠ္ဠော၊ လျို့ဝှက်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဋိစ္ဆန္နော၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ နေယျော၊ ဆောင်၍သိအပ်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်းဖြစ်သော။ နီတော၊ ဆောင်ပြအပ်ပြီးသော။ဝါ၊ တိုက်ရိုက်သိအပ်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိသော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ နိက္ကိလေသော၊ ညစ်ညူးခြင်း ကင်းသော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဝေါဒါနော၊ ဖြူစင်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်း ဖြစ်သော။ပရမတ္ထော၊ပရမတ္ထဖြစ်သော။ အတ္ထော ဝါ၊ အနက်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ် သိထိုက်သော။ နေယျံနာမ၊ နေယျမည်သောတရားသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ အနွောဗုဒ္ဓဉာဏော၊ ဘုရားဉာဏ်တော်၏အတွင်း၌။ ပရိဝတ္တတိ၊ လည်၍ ဖြစ်၏။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ဉာဏ်တော်သို့အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ဗုဒ္ဓဿ၊၏။ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ ၏။ အတီတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ ဗုဒ္ဓဿ၊၏။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋိဟတံ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိ။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊သည်။ အပ္ပဋိဟတံ၊ မရှိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊၌။ ဗုဒ္ဓဿ၊၏။ ဉာဏံ၊သည်။အပ္ပဋိဟတံ၊မရှိ။ယာဝတကံ၊အကြင်မျှလောက်။နေယျံ၊သိအပ်သောတရားအပေါင်းသည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တာဝတကံ၊ ထိုမျှလောက်။ဉာဏံ၊ သိသော်ဉာဏ်ဘော်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်။ဉာဏံ၊ သိသော်ဉာဏ်တော်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တာဝတကံ၊ ထိုမျှလောက်။နေယျံ၊ သိအပ်သောတရားသည်။ အတ္ထိ၊၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော်သည်။ နေယျပရိ

ယန္တိကံ၊ သိအပ်သောတရားလျှင် အပိုင်းအခြားရှိ၏။ နေယျံ၊ သိအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ဥာဏပရိယန္တိကံ၊ ဥာဏ်တော်လျှင်အပိုင်းအခြားရှိ၏။ နေယျံ၊ သိအပ်သော တရားအပေါင်းကို။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍။ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်ကို။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍။ နေယျပထော၊သိအပ်သော တရားနယ်ပယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသိအပ်သောတရား သိတတ်သော ဥာဏ်တော်တို့သည်။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော၊ အချင်းချင်း၏ အဆုံးအပိုင်းအခြား၌ တည်ကုန်၏။ယထာ၊ ဥပမာဘယ်သို့နည်းဟူမူကား။ သုဖုသိတာနံ၊ ကောင်းစွာထိကုန်သော။ ဝါ၊ကောင်းစွာ စပ်ကုန်သော။ ဒ္ဒိနှံ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလာနံ၊ ပအုပ်အပြင်တို့၏။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက်ဖြစ်သော။ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ ပအုပ်အပြင်သည်။ ဥပရိမံ၊အထက်ဖြစ်သော။ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ ပအုပ်အပြင်ကို။ နာဘိဝတ္တတိ၊ မလွန်။ ဥပရိမံ၊ အထက်ဖြစ်သော။ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ ပအုပ်အပြင်သည်။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက်ဖြစ်သော။ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ ပအုပ်အပြင်ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊မလွန်။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော၊ အချင်းချင်း၏ အဆုံးအပိုင်းအခြား၌ တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ နေယျဥ္ဇ၊သိအပ်သော တရားသည်ဝင်း။ ဥာဏဥ္ဇ၊ သိတတ်သော ဥာဏ်သည်ဝင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော၊ တည်ကုန်၏။ ယာဝတကံ၊ အကြင်မျှလောက်။ နေယျံ၊ သိအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ပ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့ကို။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော၊ တည်ကုန်၏။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော တရားတို့၌။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်စပ်ကုန်၏။ အာကန်နပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ အလိုတော်နှင့် စပ်ကုန်၏။ မနသိကာရပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်ကုန်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၌။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဥာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာသယံ၊ အလိုကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ အနုသယံ၊ အနုသယကို။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ စရိတံ၊ စရိုက်ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အဓိမုတ္တိံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ ကိလေသာတည်းဟူသော မြူနည်းကုန်သော။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ ကိလေသာတည်းဟူသော မြူများကုန်သော။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုန့်သောဣန္ဒြေရှိကုန်သော။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ သုဝိညာပယေ၊ သိစေလွယ်ကုန်သော။ ဒုဝိညာပယေ၊ သိစေနိုင်ခဲကုန်သော။ ဘဗ္ဗေ၊ ကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ အဘဗ္ဗေ၊ မကျွတ်ထိုက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူတတ်၏။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။ သမာရကော၊မာရ်နှင့်တကွသော။ သဗြဟ္မကော၊ ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော။ လောကော၊ လောကသည်ဝင်း။ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့် တကွသော။ သဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူနှင့်တကွသော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်ဝင်း။ အန္တောဗုဒ္ဓဥာဏေ၊ ဘုရားဥာဏ်တော်၏ အတွင်း၌။ ပရိဝတ္တတိ၊ လည်၍ ဖြစ်၏။

ယထာ၊ဥပမာအားဖြင့်။အန္တမသော၊ အထက်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ တိမိတိမိဂ်လံ၊ တိမိတိမိဂ်လငါးကြီးကို။ ဥပါဒါယ၊ သိမ်းယူ၍။ ဝါ၊ အစပြု၍။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ မစ္ဆ

ကစ္ဆပါ၊ ငါးလိပ်တို့သည်။ အန္ဆောမဟာသမုဒ္ဒေ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်း၌။ ပရိဝတ္တန္တိ ယထာ၊ လည်၍ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။ပ။ ပရိဝတ္တတိ၊ လည်၍ ဖြစ်၏။ ယထာ၊ တနည်း ဥပမာအားဖြင့်။ အန္တမသော၊ အထက်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝေနတေယျံ၊ ဝေနတေယျ အနှယ်ဖြစ်သော။ ဂရုဠံ၊ ဂဠုန်မင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ သိမ်းယူ၍။ ဝါ၊ အစပြု၍။ ယေကေစိ၊ကုန်သော။ ပက္ခိနော၊ ငှက်တို့သည်။ အာကာသသ္မာ၊ ကောင်းကင်၏။ ပဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသအရပ်၌။ ပရိဝတ္တန္တိ ယထာ၊ လည်၍ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ပညာယ၊ ပညာအားဖြင့်။ သာရိပုတ္တာသမာ၊ သာရိပုတြာနှင့် တူကုန်သော။ ယေ ပိတေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဉာဏာသ္မာ၊ ဘုရားဉာဏ်တော်၏။ ပဒေသေ၊ တစိတ်တဒေသ၌။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ လည်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏံ၊ ဘုရားဉာဏ်တော်သည်။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ ပညံ၊ ပညာကို။ ဖရိတွာ၊ ပြန့်နှံ့၍။ အတိဃံသိတွာ၊ ကျော်လွန်လွှမ်းမိုး၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ယေ ပိ တေ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာ၊ အကြင်မင်းပညာရှိတို့သည်၎င်း။ ယေ ပိ တေ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့သည်၎င်း။ ယေပိတေ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာ၊ အကြင်သူကြွယ် ပညာရှိတို့သည်၎င်း။ ယေ ပိ တေ သမဏပဏ္ဍိတာ၊ အကြင်ရဟန်းပညာရှိတို့သည်၎င်း။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိကုန်၏။ ကတပရပ္ပဝါဒါ၊ သိအပ်ပြီးသော သူတပါးတို့၏ ဝါဒရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သူတပါးတို့နှင့် ဝါဒပြိုင်ပဲ့ရှိကုန်၏။ဝါလဝေဓိရူပါ၊ ဝါလဝေဓိအမည်ရှိသော လေးသမားနှင့် တူကုန်၏။ ပညာဂတေန၊ မိမိ၏ပညာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဂတာနိ၊ သူတပါး၏အယူတို့ကို။ ဝေါဘိန္ဒန္တာ-ဝိ-အဝ-ဘိန္ဒန္တာ၊ ဖျက်ဆီးကုန်လျက်။ စရန္တိမညေ၊ လှည့်လည်ကျက်စားကုန်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ တေ၊ ထိုမင်းပညာရှိစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဉ်း၊ ပြဿနာကို။ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ ပြုစီရင်ကုန်၍ ပြုစီရင်ကုန်၍။ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ မျဉ်းကပ်ကုန်၍။ဂူဠှာနိစ (ဌာနာနိ)၊လျှို့ဝှက်သော အရာဌာနတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ စ (ဌာနာနိ)၊ ဖုံးကွယ်အပ်သော အရာဌာနတို့ကို၎င်း။ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏။ တေ ပဉ္ဉာ၊ ထိုပြဿနာတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကထိတာ စ၊ ပြောကြားအပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဝိသဇ္ဇိတာ စ၊ ဖြေရှင်းအပ်ကုန်သည်၎င်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ၊ ညွှန်ပြအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သည်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ စ၊ ထိုမင်းပညာရှိ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပက္ခိတ္တကာ၊ အနီးခြေရင်း၌ ချထားအပ်သော အခြံအရံ တပည့်သာဝကတို့သည်။ သမ္မဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့ တပည့်သာဝက ဖြစ်ပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ ထို့အခါ၌။ ယဒိဒံ ယာ အယံ ပညာ၊ အကြင်ဘုရားဉာဏ်တော်တည်း ဟူသောပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာယ ပညာယ၊ ထိုပညာတော်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရာဌာန၌။ ဘဂဝါ-ဘဂဝါဧဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်။ အတိရောစတိ၊ သာလွန်၍ တင့်တယ်တော်မူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ အသာမန္တပညော၊ အသာမန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဝါ၊ အောက်ပညာနှင့် မနီးသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သော ပညာသည်။ အသာမန္တပညာ၊ အသာမန္တပညာတည်း။ (၈)

၆။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဘူရိပညာ၊ ဘူရိပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ အဘိဘုယျတိ၊ နှိမ်နင်းတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊ မည်၏။ အဘိဘဝိတာ၊ နှိမ်နင်းပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊ မည်၏။

ဒေါသံ၊ ကို။ အာဝိဘုယျတိ၊ ၏။ပ။ မောဟံ၊ မောဟကို။ပ။ ကောဓံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ပ။ ဥပနာဟံ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို။ မက္ခံ၊ သူ့ဂုဏ်ကျေးဇူးခြေဖျက်ခြင်းကို။ ပဠာသံ၊ ဂုဏ်ပြုံင်ခြင်းကို။ ဣဿာ၊စူခြင်းကို။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်းကို။ မာယံ၊ မိမိအပြစ်မပေါ်အောင်လှည့်ပတ်ခြင်းကို။ သာဌေယျံ၊ မရှိသောဂုဏ်ဖြင့်ပလ္ဘားခြင်းကို။ထမ္ဘံ၊ မောက်မာခြင်းကို။ သာရမ္ဘံ၊ ချုတ်ချယ်ခြင်းကို။ မာနံ၊ မာန်ထောင်ခြင်းကို။ အတိမာနံ၊ အလွန် အထင်ကြီးခြင်းကို။ မဒံ၊ ယစ်ခြင်းကို။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒုစ္စရိတေ၊ ဒုစရိုက်၃ို့ကို။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။အဘိသင်္ခါရေ၊အဘိသင်္ခါရတို့ကို။ပ။သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘဝဂါမိကမ္မေ၊ ဘဝသို့လားစေတတ်သော ကံတို့ကို၊ အဘိဘုယျတိ၊ နှိမ်နင်းတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊ မည်၏။ အဘိဘဝိတာ၊ နှိမ်နင်းပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊ မည်၏။ ဂုဂေါ၊ ဂုဂသည်။ အရိ၊ ရန်သူမည်၏။ တံ အရိံ၊ ထိုရန်သူကို။ မဒ္ဒနိပညာ၊ နှိမ်နင်းတတ်သော ပညာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊ ဘူရိပညာမည်၏။ပ။ ပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ ဘူရိ၊ ဘူရိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပထဝီသမာယ၊ မြေကြီးနှင့်တူသော။ ဝိတ္ထတာယ၊ ပြန့်ကျယ်သော။ ဝိပုလာယ၊ ပြန့်ပြောသော။ ပညာယ၊ ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။(တဿ ပညာ၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာသည်)။ ဘူရိပညာ၊ ဘူရိပညာမည်၏။ အပိစ၊ တနည်းကား။ ဘူရိ၊ ရှိသောသဘော၌ ပျော်မွေ့သော ပညာ။ မေဓာ၊ လျင်စွာသိသော ပညာ။ ပရိဏာယိကာ၊ ရွေ့ဆောင်ညွှန်ပြ တတ်သောပညာ။ ဣတိ ဧတံ၊ ဘူရိဟူသော, မေဓာဟူသော, ပရိဏာယိကာ ဟူသော ဤအမည်သုံးပါးသည်။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘူရိပညာ၊မည်၏။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဘူရိပညာ၊ ဘူရိပညာတည်း။ (၉)

ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ပညာဗာဟုလ္လံ၊ ပညာဗာဟုလ္လသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာဂရုကော၊ ပညာကိုအလေးပြုသည်။ ပညာစရိတော၊ ပညာပြောသည်။ပညာသယော၊ ပညာလျင်စိတ်၏ကိန်းဝပ်ရာ ရှိသည်။ ပညာဓိမုတ္တော၊ ပညာ၌ နှလုံးသွင်းသည်။ ပညာဓဇော၊ ပညာတံခွန်ရှိသည်။ ပညာကေတု။ ပညာမှန်ကင်းရှိသည်။ ပညာဓိပတေယျော၊ ပညာအကြီးအကဲရှိသည်။ ဝိစယဗဟုလော၊ တရားသဘောကိုစိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်။ ပဝိစယဗဟုလော၊ တရားသဘောကို အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် စိစစ်ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်။ ဩက္ကာယနဗဟုလော၊ ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ ထင်စေခြင်းများသည်။ သမ္မောက္ခာယနဗဟုလော၊ ကောင်းစွာရှုခြင်းသဘောရှိသည်။ ဝိဘူတဝိဟာရီ၊ ထိုထိုတရားကိုထင်ရှားစေ၍ နေလေ့ရှိသည်။ တစ္စရိတော၊ ထိုပညာစရိုက်ရှိသည်။ တဂ္ဂရုကော၊ ထိုပညာကို အလေးပြုသည်။ တဒ္ဓဇုလော၊ ထိုပညာအဖြစ်များသည်။ တန္နိန္နော၊ ထိုပညာ၌ ညွတ်သည်။ တပ္ပေါဏော၊ ထိုပညာ၌ ကိုင်းသည်။ တပ္ပဗ္ဘာရော၊ ထိုပညာ၌ ရှိုင်းသည်။ တဒဓိမုတ္တော၊ ထိုပညာ၌ နှလုံးသွင်းသည်။ တဒဓိပတေယျော၊ ထိုပညာလျင်အကြီးအကဲရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂဏဂရုကော၊အပေါင်းအဖော်ဂဏ၌ အလေးပြုသောသူကို။ ဂဏဗာဟုလိကော၊ အပေါင်းအဖော်များခြင်းရှိ အားထုတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ဌင်း။ စီဝရဂရုကော၊ သင်္ကန်းဌ အလေးပြုသောသူကို။ စီဝရဗာဟုလိကော၊ သင်္ကန်းများခြင်းရှိ အားထုတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ဌင်း။ ပတ္တဂရုကော၊ သပိတ်ဌ အလေးပြုသောသူကို။ပတ္တဗာဟုလိကော၊ သပိတ်များခြင်းရှိ အားထုတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့

ၚင်း။ သေနာသနဂရုကော၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌ အလေးပြုသောသူကို။ သေနာသနဗာဟုလိကော်တိ၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ များခြင်းဌါ အားထုတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ၚင်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဓ သာသနေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ကေစ္စေ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညာဂရုကော၊ သည်။ပ။တဒဓိပတေယျော၊ သည်။ ဟော်တိ၊ ၏။ ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိတိတွေ၊ ဤပါဠိ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ပညာဗာလုလ္လံ၊ ပညာဗာဟုလ္လတည်း။ (၁၀)

သီဃပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိတွေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ သီဃပညာ၊ လျင်သောပညာသည်။ ကတမာ၊အဘယ်နည်း။ သီဃံသီဃံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ သီဃာနိ၊ သီလတို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီဃပညာ၊ သီဃပညာ မည်၏။ သီဃံသီဃံ၊ စွာ။ဣန္ဒြိယသံဝရံ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီဃပညာ၊ မည်၏။ သီဃံသီဃံ၊ စွာ။ဘောဇနေ မတ္တညုတံ၊ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်ကို။ပ။ဇာဂရိယာနုယောဂံ၊ နိုးကြားခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ပ။သီလကွန်ဓံ၊ သီလကျေးဇူးကို။ ပ။ ဌာနာဌာနာနိ၊ အရာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတတ်၏။ပ။ဝိဟာရသမာပတ္တိယော၊ ဝိဟာရသမာပတ်တို့ကို။ပ။ သီဃံသီဃံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ ပရမတ္ထံ၊ မြတ်သောသဘောဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီဃပညာ၊ သီဃပညာ မည်၏။ သီဃပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧတွေ၊ ဤ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သီဃပညာ၊ သီဃပညာတည်း။ (၁၁)

လဟုပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိတွေ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ လဟုပညာ၊သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ လဟုံ လဟုံ၊ ပေါ့ပါးစွာပေါ့ပါးစွာ။ သီလာနိ၊ သီလတို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြည့်စေတတ်သော သတ်တို့ကြောင့်။ လဟုပညာ၊ လဟုပညာမည်၏။ပ။ လဟုပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိတွေ၊ ဤ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ လဟုပညာ၊ လဟုပညာတည်း။ (၁၂)

ဟာသပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိတွေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဟာသပညာ၊ ဟာသပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟာသဗဟုလော၊ ရွှင်ခြင်းများသည်ဖြစ်၍။ ဝေဒဗဟုလော၊ ဝမ်းသာခြင်းများသည်ဖြစ်၍။ တုဋ္ဌိဗဟုလော၊ နှစ်သိမ့်အားရခြင်း များသည်ဖြစ်၍။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသည်ဖြစ်၍။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ ဟာသပညာ၊ ဟာသပညာမည်၏။ပ။ ဟာသပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧတွေ၊ ဤ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဟာသပညာ၊ ဟာသပညာတည်း။ (၁၃)

၇။ ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧတွေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဇဝနပညာ၊ ဇဝနပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အတီတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြင်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌မူလည်း ဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ မူလည်း ဖြစ်သော။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည် မူလည်း ဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည် မူလည်း ဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ဒူရေ ဝါ၊ အကြင်အဝေးဌ် မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံသန္တိကေ ဝါ၊ အကြင်အနီး၌ မူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှုတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ရူပံ၊

ထိုရုပ်ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ခိပ်ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဇ၀တိ၊ သိလျက် ဖြစ်တတ်၏။ ဣဘင်္ဂတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဇ၀နပညာ၊ ဇ၀နပညာမည်၏။ပ။ [သမ္မသနဉာဏ်ပိုင်းနှင့် အမျှး အားဖြင့် တူ၏]။

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဟူသော သဘော အားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနှစ်သာရ မရှိသော သဘော အားဖြင့်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုလယိတ္ဝာ၊ နှိုင်းချိန်၍။ တီရယိတ္ဝာ၊ ဆုံးဖြတ်၍။ ဝိဘာ ဝယိတ္ဝာ၊ ထင်စွာပြု၍။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ရူပနိရောဓေ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ခိပ်ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဇ၀တိ၊ သိလျက်ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဇ၀နပညာ၊ ဇ၀နပညာမည်၏။ပ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အဝိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ဆသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သခ်ံတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော သဘောတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစဲ့၍ ဖြစ်၏။ ခယမ်မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဝယမ်မံ၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိ၏။ ဝိရာဂမ်မံ၊ ကင်းခြင်း သဘော ရှိ၏။ နိရောဓမ်မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုလယိတ္ဝာ၊ နှိုင်းချိန်၍။ပ။ ဇရာမရဏ နိရောဓေ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ခိပ်ပံ၊ စွာ။ ဇ၀တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇ၀နပညာ၊ မည်၏။ ဇ၀နပညာတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇေတ္ထ၊ ၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဇ၀နပညာ၊ ဇ၀နပညာတည်း။ (၁၄)

တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇေတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ တိက္ခပညာ၊ တိက္ခပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ခိပ်ပံ၊ လျင်စွာ။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညာ၊ တိက္ခပညာမည်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို။ နာဓိဝါသေတိ၊ လက်မခံ။ ပဇဟတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ဖျောက်တတ်၏။ ဗျန္တီကရောတိ၊ ကင်းသည်ကို ပြုတတ်၏။ အနဘာဝံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တိက္ခပညာ၊ မည်၏။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ နာဓိဝါသေတိ၊ လက်မခံ။ပ။ ကေသ္မိ ံ အာသနေ၊တခုတည်းသောနေရာ၌။ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ စ၊ တို့ကိုဂုင်း။ စတ္တာရိသာမညဖလာနိ စ၊တို့ကိုဂုင်း။ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော စ၊ တို့ ကိုဂုင်း။ဆ အဘိညာယော စ၊တို့ကိုဂုင်း။အဓိဂတာ၊ ရအပ်ကုန်သည်။သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်သည်။ပညာယ၊ပညာဖြင့်။ဖဿိတာ၊တွေ့အပ်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိက္ခပညာ၊ တိက္ခပညာမည်၏။ တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တန္တီတ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တိက္ခပညာ၊ တိက္ခပညာတည်း။ (၁၅)

နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တန္တီတိဇေတ္ထ၊ဟူသောဤပါဠိ၌။နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ နိဗ္ဗေဓိကပညာသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ ကေစ္စေ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့၌။ ဥဒ္ဓေဂဗဟုလော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း များသည်။ ဥတ္တာသဗဟုလော၊ ကြောက်လန့်ခြင်းများသည်။ ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော၊ ပျင်းရိခြင်း များသည်။အရတိဗဟုလော၊ မမွေ့လျော်ခြင်းများသည်။ ဟောတိ၊၏။ အနဘိရတိဗဟုလော၊

မပျော်ပိုက်ခြင်းများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဗဟိမုခေါ၊သခ်ါရတို့မှအပဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရှေးရှု့သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ တို့၌။ န ရမတိ၊ မမွေ့လျော်။အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ မဖောက်ထွင်းဘူးသေးသော။ အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗံ၊ မခွဲဘူးသေးသော။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘအစုကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ၊ ဖောက်ထွင်းတတ်၏။ ပဒါလေတိ၊ ခွဲတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ နိဗ္ဗေဓိကပညာမည်၏။ပ။ နိဗ္ဗေဓိကပညာတာယ သံဝတ္တန္တီတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။အယံ၊ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ နိဗ္ဗေဓိကပညာ၊ နိဗ္ဗေဓိကပညာတည်း။ (၁၆)

ဣမာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးတို့သည်။ သောဋ္ဌသပညာယော၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပညာတို့တည်း။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ပညာဟ်၊ ဤပညာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒပတ္တော၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊၏။

၂-ပဂ္ဂလဝိသေသနိဒ္ဒေသ

၈။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒပတ္တော၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်ကုန်သော။ ပဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်ယောက်တို့တည်း။ ဧကော၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗယောဂသမ္မုန္နော၊ ရှေးကအားထုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဧကော၊ သည်။ နပုဗ္ဗယောဂသမ္မုန္နော၊ ရှေးကအားထုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် မပြည့်စုံ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗယောဂသမ္မုန္နော၊ ပြည့်စုံ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန၊ ထိုရှေးကအားထုတ်ခဲ့သောအကြောင်းကြောင့်။ အတိရေကော၊ သာလွန်သည်။ ဟောတိ၊၏။ အဓိကော၊ လွန်ကဲသည်။ဟောတိ၊၏။ ဝိသေသော၊ ထူးသည်။ဟောတိ၊၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဘိဒ္ဓတိ၊ အထူးအပြားသို့ ရောက်၏။

ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒပတ္တာ၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါသို့ရောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊တို့သည်၊ဒ္ဝေ၊ နှစ်ယောက်တို့တည်း။ ဒ္ဝေပိ၊နှစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗယောဂသမ္မုန္နာ၊ရှေးက အားထုတ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဧကော၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ ဧကော၊သည်။ နဗဟုဿုတော။ များသောအကြားအမြင် မရှိ။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန၊ ထိုများသော အကြား အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အတိရေကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဘိဒ္ဓတိ၊ ၏။ပ။ ဧကော၊ သည်။ ဒဿနာဗဟုလော၊ တရားဟောခြင်း များ၏။ ဧကော၊ သည်။ နဒဿနာဗဟုလော၊ တရားဟောခြင်း မများ။ ယော၊ သည်။ဒဿနာဗဟုလော၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန၊ ထိုတရားဟောမှု များခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဧကော၊ သည်။ ဂရုပနိဿိတော၊ ဆရာကို မှီ၏။ ဧကော၊ သည်။ နဂရုပနိဿိတော၊ ဆရာကို မမှီ။ ယော၊ သည်။ ဂရုပနိဿိတော၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန၊ ထိုဆရာကို မမှီခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဧကော၊ သည်။ ဝိဟာရဗဟုလော၊ ဝိပဿနာဖြင့် နေခြင်း များ၏။ ဧကော၊ သည်။ နဝိဟာရဗဟုလော၊ မများ။ ယော၊ သည်။ ဝိဟာရဗဟုလော၊ များ၏။ သော၊ သည်။ တေန၊ ထိုဝိပဿနာဖြင့် နေမှု များခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဧကော၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော၊ ဆင်ခြင်ခြင်း များ၏။ ဧကော၊ သည်။ နပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော၊ ဆင်ခြင်ခြင်း မများ။ ယော၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဗဟုလော၊ ၏။ သော၊ သည်။ တေန၊ ထိုထိုဆင်ခြင်မှု များခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ဧကော၊ သည်။ သေခပဋ္ဌိသမ္ဘိဒပတ္တော၊

သေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်၏။ ကော၊ သည်။ အသေခပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော၊ အသေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်၏။ပ။ တေန၊ ထိုအသေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကော၊ သည်။ သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော၊ သာဝကပါရမီဉာဏ်သို့ ရောက်၏။ ကော၊ သည်။ န သာဝကပါရမိပ္ပတ္တော၊ သာဝကပါရမီဉာဏ်သို့ မရောက်။ပ။ တေန၊ ထိုသာဝကပါရမီဉာဏ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကော၊ သည်။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော၊ အ၊ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။ တေန၊ ထိုပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အတိရေကော၊ သာလုန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိကော၊လုန်ကဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။၀ိသေသော၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဘိဒ္ဓတိ၊ အထူးအပြားသို့ ရောက်၏။

ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကိုဂုဏ်း။ သဒေ၀ကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဉ္စ၊ လောကကိုဂုဏ်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို မဖောက်မပြန်သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ဖြစ်တော်မူ၏။ ၀ါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ပညာပဘေဒကုသလော၊ ပညာအပြားဌ် လိမ္မာတော်မူ၏။ ။[ဤမှစ၍ စာမျက်နှာ ၃၇၅ စာပိုဒ် ၅-အနက်နှင့် တူပြီ]။

အထခေါ၊ ထိုအခါဌ်။ ယဒိဗံ- ယာ အယံ ပညာ၊အကြင်ဘုရားဉာဏ်တည်းဟူသော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာယ ပညာယ၊ ထိုပညာဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌ဘာနဌ်။ ၀ါ၊ ထိုအရာဌ်။ ဘဂ၀ါ-ဘဂ၀ါ၀ေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်။ အတိရောစတိ၊ သာလုန်၍တင့်တယ်တော်မူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တော၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မဟာပညာကထာ၊ မဟာပညာကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ဣဒ္ဓိကထာ

၉။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်း တန်ခိုးသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒ္ဓိယော၊ တန်ခိုးတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ ဘူမိယော၊ အဆောက်အဦဘုံတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ပါဒါ၊ တည်ရာပါဒတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ပဒါနိ၊ နိဿော အကြောင်းပဒတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ မူလာနိ၊ အကြောင်းရင်းမူလတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။

ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိပဥ္စ၊ ဤအမေးဌ်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးမည်၏။ ဣဒ္ဓိယော၊ တန်ခိုးတို့သည်။ ကတ်၊အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဣတိပဥ္စ၊ ဤအမေးဌ်။ ဣဒ္ဓိယော၊တန်ခိုးတို့သည်။ ဒဿ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဣဒ္ဓိ ယာ၊

တန်ခိုး၏။ပ။ ဘူမိယော၊ အဆောက်အဦဘုံတို့သည်။ စတဿော၊ လေးပါးတို့တည်း။ ပါဒါ၊ ပါး တို့သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ ပဒါနိ၊ ပဒတို့သည်။ အင္ဂ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း။ မူလာနိ မူလတို့သည်။ သောဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးတို့တည်း။

၁၀။ ဒသ ဣဒ္ဓိယော၊ ဆယ်ပါးသော တန်ခိုးတို့သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ အဓိဋ္ဌာနာ၊အဓိဋ္ဌာန်ကြောင့်ဖြစ်သော။ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးဌင်း။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ရုပ်ပြောင်းရုပ်လဲဖန်ဆင်းသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။မနောမယာ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးဌင်း။ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဉာဏ်၏အာနုဘော် ပြန့်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ သမာဓိဝိပ္ပယုတ္တာ၊ သမာဓိ၏အာနုဘော်ပြန့်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ အရိယာ၊အရိယာတို့အားဖြစ်သော။ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးဌင်း။ကမ္မဝိပါကဇာ၊ကံ၏အကျိုးကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ ပုညဝတော၊ ဘုန်းရှိသောသူ၏။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ ဝိဇ္ဇာမယာ၊ အတတ်ဖြင့် ပြီးသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသောသဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဌင်း။ ဣမာ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။

ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဘူမိယော၊ ဘုံတို့သည်။ ကတမာ၊ တို့နည်း။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ဟူသော။ ဝိဝေကဇာဘူမိ၊ ဝိဝေကဇဘုံဌင်း။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ဒုတိယစျာန်ဟူသော။ ပီတိသုခဘူမိ၊ ပီတိသုခဘုံဌင်း။ တတိယံ စျာနံ၊ တတိယစျာန် ဟူသော။ ဥပေက္ခာသုခဘူမိ၊ ဥပေက္ခာသုခဘုံဌင်း။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊ စတုတ္ထစျာန် ဟူသော။ အဒုက္ခမသုခါဘူမိ၊ အဒုက္ခမသုခဘုံဌင်း။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမာ ဘူမိယော၊ ဤဘုံတို့သည်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ တန်ခိုးကိုရခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ တန်ခိုးကို တဖန်ရခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနတာယ၊ အထူးထူးအပြားပြား တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ၊ တန်ခိုးကို အထွေထွေအထူးထူး ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝသိဘာဝါယ၊ တန်ခိုး၌အစိုးရခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝေသာရဇ္ဇာယ၊ တန်ခိုး၌ ရဲရင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပါဒါ၊ ပါဒတို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာန သင်္ခါရ သမန္နာဂတံ၊ဆန္ဒကြီးမှူးသော သမာဓိ, အားထုတ်မှု သင်္ခါရတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ဣဒ္ဓိပါဒံ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို။ဘာဝေတိ၊ပွါးစေ၏။ပ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ၊ ပညာကြီးမှူးသော သမာဓိ, အားထုတ်မှု သင်္ခါရတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊တန်ခိုး၏။စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ပါဒါ၊ဤပါဒတို့သည်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ ငှါ။ပ။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ အင္ဂ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ ပဒတို့သည်။ကတမာနိ၊ တို့နည်း ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သမာဓိ ံ၊ သမာဓိကို။ စေ လဘတိ၊ အကယ်၍ရသည်ဖြစ်အံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ကို။ စေ လဘတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဆန္ဒော၊ သည်။ န သမာဓိ၊သမာဓိမဟုတ်။ သမာဓိ၊ သည်။ န ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒမဟုတ်။ ဆန္ဒော၊ သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ သမာဓိ၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ပ။ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ အင္ဂ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊ ဤပဒတို့သည်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ ငှါ။ ဣဒ္ဓိ။ပ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ သောဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ မူလာနိ၊ မူလတို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ အနောနတံ၊ မနိမ့်ကျမဆုတ်နစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇေ၊ ပျင်းခြင်းကြောင့်။

နဣဥ္ဇတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာနေဥ္ဇံ၊ အာနေဥ္ဇမည်၏။ အနုန္နတံ၊ မတက်ကြွ မပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်။ နဣဥ္ဇတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။အာနေဥ္ဇံ၊ အာနေဥ္ဇမည်၏။ အနဘိနတံ၊ မညွှတ်လွန်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ရာဂေ၊ တပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အနပနတံ၊ မဖဲခွါသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဗျာပါဒေ၊ စိတ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ။ပ။ အနိဿိတံ၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် မမှီသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိကြောင့်။ပ။အပဋိဗဒ္ဓံ၊ ကျေးဇူးတုံ့ကို မျှော်သောအားဖြင့် မစပ်သော။စိတ္တံ၊သည်။ ဆန္ဒရာဂေ၊ ဆန္ဒရာဂကြောင့်။ပ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမရာဂေ၊ ကြောင့် ။ပ။ ဝိသညုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာကြောင့်။ပ။ ဝိမရိယာဒိကတံ၊ ကိလေသာ အပိုင်းအခြားကင်းအောင် ပြုအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိလေသမရိယာဒေ၊ ကိလေသာ အပိုင်းအခြားကြောင့်။ပ။ ဧကတ္တဂတံ၊ဧကတ္တဋ္ဌတည်သော။စိတ္တံ၊သည်။နာနတ္တကိလေသေဟိ၊ အထူးထူးသော ကိလေသာတို့ကြောင့်။ပ။သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဿဒ္ဓိယေ၊ မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ပ။ သြဘာသဂတံ၊ ပညာအရောင်အလင်းသို့ ရောက်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရေ၊ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အမိုက် မှောင်ကြောင့်။ နဣဥ္ဇတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနေဥ္ဇံ၊ အာနေဥ္ဇမည်၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ သောဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ မူလာနိ၊ ဤမူလတို့သည်။ ဣဒ္ဓိလာဘာယ၊ တန်ခိုးကိုရခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ တန်ခိုးကိုတဖန်ရခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနတာယ၊ အထူးထူး အပြားပြား တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ၊ တန်ခိုးကို အထွေထွေ အထူးထူး ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ဣဒ္ဓိဝသီဘာဝါယ၊ တန်ခိုး၌ အစိုးရခြင်းငှါ။ဣဒ္ဓိဝေသာရဇ္ဇာယ၊တန်ခိုး၌ ရဲရင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဒသဣဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

၁၀။ အဓိဋ္ဌာနာဣဒ္ဓိ၊အဓိဋ္ဌာန ဣဒ္ဓိသည်။ကတမာ၊အဘယ်နည်း။ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ တပါးမကများသော အပြားရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဏ်ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဗဟုဓာ၊ အများသည်။ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုဓာပိ၊ အများသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက် အဖြစ်ကိုငှင်း။ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ် အဖြစ်ကိုငှင်း၊ တိရောကုဋ္ဌံ၊ တောင်ထွဋ် တဖက်ကိုငှင်း။ တိရောပါကာရံ၊ တံတိုင်း တဖက်ကိုငှင်း။ တိရောပဗ္ဗတံ၊ တောင်တဖက်ကိုငှင်း။ အသဇ္ဇမာနော၊ မငြိမရှက်။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို။ ဥဒကေ သေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့။ ကရောတိ၊ ၏။ ဥဒကေပိ၊ရေ၌လည်း။ အဘိဇ္ဇမာနော၊မကွဲမပြားသည် ဖြစ်၍။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ဂစ္ဆတိ၊သွား၏။အာကာသေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ ပလ္လင်္ကေန၊ထက်ဝယ်ဖြင့်။ပဏ္ဌီ၊အတောင်ရှိသော၊သကုဏောသေယျထာပိ၊ငှက်ကဲ့သို့။ဂစ္ဆတိ၊သွား၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။မဟိဒ္ဓိကေ၊ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ဧဝံ၊ဤသို့။မဟာနုဘာဝေ၊ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ၊ ဤလနေတို့ကိုလည်း။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ပရိမဇ္ဇတိ၊ဆုပ်နယ်၏။ ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်လည်း။ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပါဋ္ဌိ၊ ပါဋ္ဌိတည်း။

ဣဓာတိ ထွေ၊ ဣဓ-ဟူသော ဤပါဒ်၌။ ဣမိဿာ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဤအယူ၌။ ဣမိဿာ ခန္ဓိယာ၊ ဤနှစ်သက်ခြင်း၌၊ ဣမိဿာရုစိယာ၊ ဤသို့သောအလို၌။ဣမသ္မိံ အာဒါယေ၊ ဤသို့စွဲလမ်းခြင်း၌။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ ဤတရား၌။ဣမသ္မိံ ဝိနယေ၊ဤ ဝိနည်း၌။ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌။ဣမသ္မိံ ပါဝစနေ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်၌။ ဣမသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယေ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်၌။ ဣမသ္မိံ သတ္ထုသာသနေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဓာတိ၊ ဣဓ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခူတိတွေ့၊ ဘိက္ခု-ဟူသောဤပုဒ်၌။ဘိက္ခု၊ရဟန်းသာည်။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော ဝါ၊ ပုထုဇ္ဇဉ်ကလျာဏရဟန်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။သေခေါ ဝါ၊ သေက္ခရဟန်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုပ္ပဓမ္မော၊မပျက်သောသဘောရှိသော။ပ။အရဟာ ဝါ၊ ရဟန္တာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ။အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိတွေ့၊ ဟူသော ဤပါဒ်၌။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ပြိုးစိုးပြည့်စုံခြင်း တန်ခိုးအဖို့ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ။ကောပိ ဟုတ္ဝာ ဗဟုဓာ ဟောတိတွေ့၊ ဟူသောဤပါဒ်၌။ပကတိယာ၊ ပကတိ(ပြကတေ့)အားဖြင့်။ ကောဘ၊ တယောက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဗဟုကံ၊ အများကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ သတံ ဝါ၊ အရာကိုဂုဏ်း။ သဟဿံ ဝါ၊ အထောင်ကိုဂုဏ်း။ သတသဟဿံ ဝါ၊အသိန်းကိုဂုဏ်း။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ဆင်ခြင်ပြီး၍။ ဗဟုလော၊ အများသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ ဗဟုလော၊ အများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မာ စူဠပန္ထကော၊ အသျှင်စူဠပန္ထကမထေရ်သည်။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်သော်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဗဟုဓာ၊ အများသည်။ဟောတိ ယထာ၊ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ စိတ်ကို အစိုးရခြင်းသို့ရောက်သော။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်သော်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဗဟုဓာ၊အများသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဗဟုဓာပိ ဟုတ္ဝာ ဧကော ဟောတိတွေ့၊ ဟူသောဤပါဒ်၌။ ပကတိယာ၊ ပကတိအားဖြင့်။ ဗဟုကော၊ အများသည်။ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်လျက်။ဧကံ၊ တယောက်ကို။အာဝဇ္ဇတိ၊၏။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဆင်ခြင်ပြီး၍။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်သို့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

၁၁။ အာဝိဘာဝန္တိတွေ့၊ အာဝိဘာဝံ-ဟူသော ဤပါဒ်၌။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုဖြင့်။ အနာဝဋံ၊ အပိတ်အပင်မရှိသည်။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ၊ မဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ ဝိဝဋံ၊ ဟင်းလင်းပေါ်သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏။ တိရောဘာဝန္တိတွေ့၊ တိရောဘာဝံ-ဟူသော ဤပါဒ်၌။ ကေနစိ၊ တစုံတခုဖြင့်။ အာဝဋံ၊ ပိတ်ပင်အပ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ ပိဟိတံ၊ ပိတ်ပင်အပ်သည်။ ပဋိကုဇ္ဇိတံ၊ ဖုံးအုပ်ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဘိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဘတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေတိ ထွေ့၊ အာကာသေ-ဟူသော ဤပါဒ်၌။ ပကတိယာ၊ ပကတိအားဖြင့်။ အာကာသကသိဏ သမာပတ္တိယာ၊ အာကာသကသိုဏ်းကိုမှီ၍ဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ လာဘီ၊ ရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံရောကုဋ္ဋံ၊ တောင်ထွဋ်၏တဖက်ကိုဂုဏ်း။ပ။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဆင်ခြင်ပြီး၍။ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိရောကုဋ္ဋံ၊ တောင်ထွဋ်၏တဖက်သို့ဂုဏ်း။ပ။ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။အနိဒ္ဓိမန္တေဝ၊ တန်ခိုးမရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊

လူတို့သည်။ ကေနစိ၊ တဒုံတခုသော၀တ္ထုဖြင့်။ အနာ၀ဋ္ဌေ၊ အပိတ်အပင်မရှိသော။ အပရိက္ခီတ္တော၊ အကာအရံမရှိသောအရပ်၌။ အသင္ဍမာနာ၊ မငြိမထိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တီ ယထာ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀ံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။

ပထ၀ိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေတိ ဧတ္ထ၊ ဥဒက-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ပကာဝိယာ၊ အား၌။ အာပေါကသိဏသမာပတ္တိယာ၊ အာပေါကသိုဏ်းကို မှီ၍ဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ လာဘီ၊ ရသည်။ဟောတိ၊ ၏။ ပထ၀ိ ံ၊မြေကို။အာ၀ဇ္ဇတိ၊ဆင်ခြင်၏။ အာ၀ဇ္ဇိတ္၀ာ၊ ဆင်ခြင်ပြီး၍။ဥဒကံ၊ရေသည်။ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ဥဉ္ဇေန၊ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပထ၀ိယာ၊ မြေ၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊ ၀ုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို။ ။(ပါဠို၌ ဥမ္မုဇ္ဇ၊ပေါ်ခြင်းကစ၍ ဆိုသော်လည်း မြန်မာ၌ နိမုဇ္ဇ၊ ၀ုပ်ခြင်းကစ၍ ဆိုမှစကားချေသည်)။ ။ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပကတိယာ၊ အား၌။ အနိဒ္ဓိမန္တော၊ တန်ခိုး မရှိကုန်သော။မနုဿာ၊လူဘို့သည်။ဥဒကေ၊ရေ၌။ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ၊၀ုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို။ကရောန္တိယထာ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀ံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။ ဥဒကေသေယျထာပိ။ ရေ၌ကဲ့သို့။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထ၀ိယန္တိ ဧတ္ထ၊ ပထ၀ိယံ-ဟူသော ဤပါဠို၌။ ပကတိယာ၊ အား၌။ ပထ၀ီကသိဏသမာပတ္တိယာ၊ ပထ၀ီကသိုဏ်းကိုမှီ၍ဖြစ်သောသမာပတ်ကို။ လာဘီ၊ ရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာ၀ဇ္ဇိတ္၀ာ၊ ၍။ ပထ၀ီ၊ မြေသည်။ ဟောတု၊ သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဉ္ဇေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ ပထ၀ီ၊ မြေသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ မကဲ့မကျဲ့သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပကတိယာ၊ အား၌။ အနိဒ္ဓိမန္တော၊ တန်ခိုးမရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အဘိဇ္ဇမာနာယ၊ မကဲ့မကျဲ့သော။ ပထ၀ိယာ၊ မြေ၌။ ဂစ္ဆန္တိယထာ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀ံ၊ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။ ပထ၀ိယံ သေယျထာပိ၊မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။

အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော တိ ဧတ္ထ၊ သကုဏော-ဟူသော ဤပါဠို၌။ ပကတိယာ၊ အား၌။ပ။သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အန္တလိက္ခေ၊ အန္တလိက္ခ-ဟု ဆိုအပ်သော။ အာကာသေ၊ကောင်းကင်၌။စက်မတိပ်၊စကြ်ံ သွားမူလည်းသွား၏။ တိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်မူလည်းရပ်၏။ နိသီဒတိပိ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်၏။ သေယျမိ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းကိုလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ပြု၏။ ပကတိယာ၊ အား၌။အနိဒ္ဓိမန္တော၊ ကုန်သော။မနုဿာ၊လူတို့သည်။ပထ၀ိယံ၊၌။စက်မန္တိပိယထာ၊ စကြ်ံ သွားမူလည်း သွားကုန်သကဲ့သို့။ တိဋ္ဌန္တိပိ ယထာ၊ ရပ်မူလည်း ရပ်ကုန်သကဲ့သို့။ နိသီဒန္တိပိ ယထာ၊ ထိုင်မူလည်း ထိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ သေယျမိ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေန္တိ ယထာ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀ံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။ အာကာသေ၊ ၌။ ပက္ခီ၊ အတောင်ရှိသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ငှက်ကဲ့သို့။ စက်မတိပိ၊ စကြ်ံ လည်းသွား၏။ပ။ သေယျမိ။ အိပ်ခြင်းကိုမူလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။

၁၂။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧ၀ံ မဟိဒ္ဓိကေ ဧ၀ံ မဟာနုဘာ၀े ပါဏိနာ အာမသတိ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိတိတ္ထော၊ပရိမဇ္ဇတိ-ဟူသော ဤပါဠို၌။ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ဣဒ္ဓိမာ၊တန်ခိုးရှိသော။ပ။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ နိသိန္နကော ဝါ၊ ထိုင်လျက်သော်၎င်း။နိပန္နကော ဝါ၊ အိပ်လျက်သော်၎င်း။ စန္ဒိမ သူရိယေ၊ လ နေ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဆင်ခြင်ပြီး၍။ ဟတ္ထပါသေ၊ ဟတ္ထပါ ာ်၌၊ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ဣဉ္စဏေန၊ ဖြင့်။အဓိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟတ္ထပါသေ၊ လက်လှမ်းမှီရာ ဟတ္ထပါသ်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ထိုရဟန်းသည်။ နိသိန္နကော ဝါ၊ ထိုင်လျက်သော်၎င်း။ နိပန္နကော ဝါ၊ လျောင်းလျက်သော်၎င်း။ စန္ဒိမသူရိယေ၊ လနေ တို့ကို။ ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ အာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ပရာမသတိ၊ ထိုမှ ဤမှ သုံးသပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။ အနိဒ္ဓိမန္တော၊ တန်ခိုးမရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဟတ္ထပါသေ၊ လက်လှမ်းမှီရာ ဟတ္ထပါသ်၌။ ကိဥ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသောလျှင် ဖြစ်သော။ ရူပဂတံ၊ ရုပ်ဝတ္ထုကို။ အာမသန္တိ ယထာ၊ သုံးသပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ပရာမသန္တိ ယထာ၊ ထိုမှဤမှ သုံးသပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ပရိမဇ္ဇန္တိယထာ၊ ဆုပ်နယ်ကုန်သကဲ့သို့။ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။

ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိတိတ္ထေ၊ ဝသံဝတ္တေတိ-ဟူသောဤပါဠိ၌။ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိကုန်သော။ပ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့။ဂန္ဓုကာမော သဉ်းလို့သည်။သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ဒုရေပိ၊ အဝေးဌာ သော်လည်း။သန္တိကေ ဟောတူတိ၊အနီးဌာ ဖြစ်စေဟူ၍။ သန္တိကေ၊ အနီးဌာ။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အနီးဌာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သန္တိကေပိ၊ အနီးဌာသော်လည်း။ ဒူရေ ဟောတူတိ၊ အဝေးဌာဖြစ်စေဟူ၍။ ဒူရေ၊ အဝေးဌာ။ အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ ဒူရေ၊ အဝေးဌာ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗဟုကမ်ပိ၊ အများကိုသော်လည်း။ထောကံ ဟောတူတိ၊အနည်းငယ်ဖြစ်စေဟူ၍။ ထောကံ၊ အနည်းငယ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊၏။ ထောကံ၊ အနည်းငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ထောကမ်ပိ၊ အနည်းငယ်ကို သော်လည်း။ ဗဟုကံ ဟောတူတိ၊ အများဖြစ်စေဟူ၍။ ဗဟုကံ၊ အများကို၊အဓိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟုကံ၊ အများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်။တဿ ဗြဟ္မုနော၊ ထိုဗြဟ္မာ၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ၊ နတ်၌ဖြစ်သော သောတဓာတ်ဖြင့်။တဿ ဗြဟ္မုနော၊၏။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုဏာတိ၊ကြား၏။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ စေတောပရိယဉာဏ်ဖြင့်။ တဿ ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ ပဇာနာတိ၊သိ၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊တန်ခိုးရှိသော။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ စိတ်ကိုအစိုးရခြင်းသို့ရောက်သော။သော၊ ထို၊ဟန်းသည်။ ဒိဿမာနေန၊ ထင်ရှားသော။ ကာယေန၊ကိုယ်ဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့။ ဂန္ဆုကာမော၊ သွားလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ကာယဒသေန၊ ကိုယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာန်၏။ ကာယဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ကို။ ပရိဏာမေတ္ဝာ၊ ညွတ်စေ၍။ ကာယဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။သုခသညဉ္စ၊ သုခဟူသော ငြိမ်သက်ချမ်းသာသော အမှတ်သညာကိုဌင်း။လဟုသညဉ္စ၊ ပေါ့ပါးသော အမှတ်သညာကိုဌင်း။ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ ကိုယ်၌သက်စေ၍။ ဒိဿမာနေန၊ ထင်ရှားသော။ကာယေန၊ကိုယ်ဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားရောက်၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ပ။ အဒိဿမာနေန၊ မထင်ရှားသော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ တဿ ဗြဟ္မုနော၊ ထိုဗြဟ္မာ၏။ ပုရတော၊ ရှေ၌။ မနေ မယံ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ အလုံးစုံသောအင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဟီနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သောဣန္ဒြေရှိသော။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ အဘိနိမ္မိနာတိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။သစေ စင်္ကမတိ၊ အကယ်၍စင်္ကြံသွားသည်ဖြစ်အံ့။ နိမ္မိတောပိ၊ နိမ္မိတရုပ်သည်လည်း။တတ္ထ၊

ထိုအရပ်၌။ စက််မတိ၊ စကြ်ံသွား၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ ရှိသော။ သော၊သည်။သစေ တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ ရပ်သည်ဖြစ်အံ့။ နိမိ့တောပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ ရှိသော။ သော၊သည်။ သစေ နိသီဒတိ၊ အကယ်၍ထိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ နိမိ့တောပိ၊သည်လည်း။တတ္ထ၊ထိုဖြဟ့ပြည်၌။ နိသီဒတိ၊ထိုင်၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ ရှိသော။ သော၊သည်။သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ သစေ ကပ္ပေတိ၊ အကယ်၍ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ နိမိ့တောပိ၊သည်လည်း။ တတ္ထ၊၌။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော။ သော၊သည်။ သစေ ဓူမာယတိ၊အကယ်၍အခိုးလွှတ်သည်ဖြစ်အံ့။ နိမိ့တောပိ၊သည်လည်း။ ဓူမာယတိ၊ အခိုးလွှတ်၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။သော၊သည်။ သစေ ပဇ္ဇလတိ၊အကယ်၍ အလျှံလွှတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ နိမိ့တောပိ၊သည်လည်း။ တတ္ထ၊၌။ ပဇ္ဇလတိ၊ အလျှံလွှတ်၏။ပ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဘာသတိ၊ ဟော၏။ပ။ ပဥ်း၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုဒေရပ်၌။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဥ်း၊ ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေ၏။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ သော၊ သည်။ တေန ဖြဟ့မုနာ၊ ထိုဖြဟ့မာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစေ သန္တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ ရပ်တည်သည်ဖြစ်အံ့။ သစေ သလ္လပတိ၊ အကယ်၍ စကားပြောသည်ဖြစ်အံ့။ သာကစ္ဆံ၊ ဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်းသို့။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ရောက်သည် ဖြစ်အံ့။ နိမိ့တောပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ တေန ဖြဟ့မုနာ၊ ထိုဖြဟ့မာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်တည်၏။ သလ္လပတိ၊ ပြောဟော၏။ သာကစ္ဆံ၊ ဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ယညဒေဝ၊ အကြင်အကြင် အမှုကို ပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တံ တဒေဝ၊ ထိုထိုအမှုကိုပင်လျှင်။ နိမိ့တော၊ နိမိ့တရုပ်သည်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ အဓိဋ္ဌာနဣဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးတည်း။ (၁)

၁၃။ ဝိကုဗ္ဗနာဣဒ္ဓိ၊ ဝိကုဗ္ဗန တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ အရဟတော၊ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စလေးပါး တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလို သိတော်မူပြီးသော။ သိခိဿ၊ သိခီအမည်ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အဘိဘူနာမ၊ အဘိဘူအမည်ရှိသော။ သာဝကော၊ တပည့်သားတော်သည်။ ဖြဟ့မုလောကော၊ ဖြဟ့မာပြည်၌။ ဋ္ဌိတော၊တည်လျက်။ သဟဿိ လောကဓာတုံ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဝိညာပေသိ၊ သိစေ၏။ သော၊ ထိုအဘိဘူ မထေရ်သည်။ ဒိဿမာနေနပိ၊ ထင်ရှားသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အဒိဿမာနေနပိ။ မထင်ရှားသည်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ ဒိဿမာနေနပိ၊ ဖြစ်သော။ ဟေဋ္ဌိမေန၊ အောက်ဖြစ်သော။ ဥပရူကာယေန၊ ထက်ဝက်သော ကိုယ်ဖြင့်။ အဒိဿမာနေနပိ၊ ဖြစ်သော။ ဥပရိမေန၊ အထက်ဖြစ်သော။ ဥပရူကာယေန၊ ထက်ဝက်သော ကိုယ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ပ။ သော။ ထိုမထေရ်သည်။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊ ပကတိအသွင်ကို။ ဝိဇဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ကုမာရဝဏ္ဏံ ဝါ၊ သူငယ်၏အသွင်ကိုမူလည်း။ ဒဿေတိ။ ပြ၏။ နာဂဝဏ္ဏံ ဝါ၊ နဂါးအသွင်ကိုမူလည်း။ သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ဂဠုန်အသွင်ကိုမူလည်း။ ယက္ခဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ဘီလူးအသွင်ကိုမူလည်း။ ဣန္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ၊ သိကြားအသွင်ကို မူလည်း။ ဒေဝဝဏ္ဏံ ဝါ၊ နတ်အသွင်ကို မူလည်း။ ဖြဟ့မဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ဖြဟ့မာအသွင်ကို မူလည်း။ သမုဒ္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာအသွင်ကို မူလည်း။ ပဗ္ဗတဝဏ္ဏံ ဝါ၊ တောင်အသွင်ကိုမူလည်း။ ဝနဝဏ္ဏံ ဝါ၊ တောအသွင်ကို မူလည်း။ သီဟဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ခြင်္သေ့အသွင်ကို မူလည်း။ ဗျဂ္ဃဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ကျားအသွင်ကိုမူလည်း။ ဒီပိဝဏ္ဏံ ဝါ၊ သစ်အသွင်ကိုမူလည်း။ ဟတ္ထိမ်ပို၊

ဆင်အသွင်ကိုလည်း။ အဿမို့၊ မြင်းအသွင်ကိုလည်း။ ရထမို့၊ ရထားကိုလည်း။ ပတ္တိမို့၊ ခြေသည်ကိုလည်း။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ သေနာဗျူဟမို့၊ စစ်ဆင်ဟန်ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဝိကုဗ္ဗနာဣဒ္ဓိ၊ ဝိကုဗ္ဗနဣဒ္ဓိတည်း။ (၂)

၁၄။ မနောမယာဣဒ္ဓိ၊ မနောမယ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမှာ ကာယာ၊ ဤကိုယ်မှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ရူပိံ၊ ရုပ်ရှိသော။ မနောမယံ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဟီနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ အဘိနိမ္မိနာတိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ မုဉ္ဇမှာ၊ ဖြူဆံမြက်မှ။ ဣသိကံ၊ ဖြူဆံညောက်ကို။ ပဝါဟေယျ၊ နုတ်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မုဉ္ဇော၊ ဖြူဆံမြက်တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဤသိကာ၊ ဖြူဆံညောက်တည်း။ မုဉ္ဇော၊ ဖြူဆံမြက်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဤသိကာ၊ ဖြူဆံညောက်သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ မုဉ္ဇမှာတော့ဝ၊ ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင်။ ဤသိကာ၊ ဖြူဆံညောက်ကို။ ပဝါဇ္ဇော၊ ထုတ်အပ်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ တနည်း ဥပမာအားဖြင့် မူကား။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ကောသိယာ၊သန်လျက်အိမ်မှ။ဒ္ဃသိံ၊သန်လျက်(ထားရှည်ထားလွယ်)ကို။ပဝါဟေယျ၊ ထုတ်ရာ၏။တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ သန်လျက်တည်း။ အယံ၊ဤသည်ကား။ ကောသိ၊ သန်လျက်အိမ်တည်း။ အဿ၊ သန်လျက်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ကောသိ၊ သန်လျက်အိမ်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ကောသိယာတော့ဝ၊ သန်လျက်အိမ်မှပင်လျှင်။ အဿ၊ သန်လျက်ကို။ ပဝါဇ္ဇော၊ ထုတ်အပ်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သောစိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ တနည်း ဥပမာအားဖြင့် မူကား။ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ကရဏ္ဍာ၊ အရေခွံဟောင်းမှ။အဟိံ၊ မြွေကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဟိ၊ မြွေတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ကရဏ္ဍော၊ အရေခွံဟောင်းတည်း။ အဟိ၊ မြွေသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ကရဏ္ဍော၊ အရေခွံဟောင်းသည်။ အညော၊ တပါးဟ်ည်း။ကရဏ္ဍာတော့ဝ၊ အရေခွံဟောင်းမှပင်လျှင်။ အဟိ၊ မြွေကို။ ဥဒ္ဓတော၊ ထုတ်အပ်၏။ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အသိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ပ။အယံ၊ ဤသည်ကား။ မနောမယာ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးတည်း။ (၃)

၁၅။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဉာဏ်၏ပြန့်နှံ့သော အဟုန်ရှိသော။ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စသညာကို။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ဣဒ္ဓိတိ၊ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာဣဒ္ဓိ၊ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာဣဒ္ဓိမည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညာယ၊ သုခသညာကို။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ အတ္တသညာကို။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ရာဂသာ၊ ရာဂကို။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သမုဒယသာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အာဒါနသာ၊ ယူခြင်းလက်ခံခြင်းကို။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။

အာယသ္မတော ဗာကုလဿ၊ အသျင်ဗာကုလမထေရ်အား။ ဥာဏဝိပ္ပါရာ၊ ဥာဏ်၏ ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသော။ ဣဒ္ဓိ၊တန်ခိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ၊အသျင်သံကိစ္စမထေရ်အား။ ဥာဏဝိပ္ပါရာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော ဘူတပါလဿ၊ အသျင်ဘူတပါလမထေရ်အား။ ဥာဏဝိပ္ပါရာ၊သော။ ဣဒ္ဓိ၊သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဥာဏဝိပ္ပါရာဣဒ္ဓိ၊ဥာဏ်၏ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသော တန်ခိုးတည်း။ (၄)

၁၆။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သမာဓိ၏ ပြန့်နှံ့ခြင်း အဟုန်ရှိသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပဌမေန စျာနေန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။ နီဝရဏာနံ၊ နီဝရဏတို့ကို။ ပဟာနဋ္ဌော၊ ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိဝိပ္ပါရာဣဒ္ဓိ၊ သမာဓိဝိပ္ပါရာဣဒ္ဓိမည်၏။ ဒုတိယေန စျာနေန၊ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ပ။ တတိယေန စျာနေန၊ဖြင့်။ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ပ။စတုတ္ထေန စျာနေန၊စျာန်ဖြင့်။ သုခဒုက္ခာနံ၊ သုခဒုက္ခတို့ကို။ပ။ အာကာသာနဥ္ဇာယတနသမာပတ္တိယာ၊ အာကာသာနဥ္ဇာယတန သမာပတ်ဖြင့်။ ရူပသညာယ၊ ရူပသညာကိုဌင်း။ ပဋိဃသညာယ၊ ပဋိဃသညာကိုဌင်း။ နာနတ္တသညာယ၊ နာနတ္တသညာကိုဌင်း။ ပဟာနဋ္ဌော၊ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ပ။နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်ဖြင့်။ အာကိဥ္ဇညာယတနသညာယ၊ အာကိဥ္ဇညာယတနသညာကို။ ပဟာနဋ္ဌော၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမာဓိဝိပ္ပါရာဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ အသျင်သာရိပုတြာမထေရ်အား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သမာဓိ၏ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော သဋ္ဌိဝဿ၊ အသျင်သဋ္ဌိဝမထေရ်အား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော ခါဏုကောဏ္ဍညဿ၊ အသျင်ခါဏုကောဏ္ဍည မထေရ်အား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သော။ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရာယ၊ ဥတ္တရာ အမည်ရှိသော။ ဥပါသိကာယ၊ ဥပါသိကာမအား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာမာဝတိယာ၊ သာမာဝတီအမည်ရှိသော။ ဥပါသိကာယ၊ ဥပါသိကာမအား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ သမာဓိဝိပ္ပါရာဣဒ္ဓိ။ သမာဓိဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိတည်း။(၅)

၁၇။ အရိယာဣဒ္ဓိ၊ အရိယာတန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဝတ္ထု၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေလိုဏ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ အာကခ်တိ၊ အကယ်၍အလိုရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်ဝတ္ထု၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ပ။ ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဝတ္ထု၌ဌင်း။ အပ္ပဋိကူလေ စ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သောဝတ္ထု၌ဌင်း။ တဒုဘယံ၊ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်, နှစ်သက်ဖွယ် နှစ်ပါးစုံကို။ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုလျက်။ သတော၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေလိုဏ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ အာကခ်တိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံဝတ္ထု၌။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုလျက်။ သတော၊ ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဝတ္ထု၌။ အပ္ပဋိကူလသညီ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ အနိဋ္ဌသို့၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဝတ္ထုသို့၊

ဝတ္ထုဒ္ဒ။မေတ္တာယ ဝါ၊ မေတ္တာဖြင့်မူလည်း။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဓာတုတော ဝါ၊ဓာတ်အားဖြင့်မူလည်း။ ဥပသံဟရတိ၊ အနီးသို့ဆောင်၏။ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ခေလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်. ဝတ္ထုဒ္ဒ။ အပ္ပဋိက္ခေလသညီ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ် ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

အပ္ပဋိက္ခေလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သောဝတ္ထုဒ္ဒ။ ပဋိက္ခေလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ ဣဒ္ဓသို့၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဝတ္ထုသို့၊ ဝတ္ထုဒ္ဒ။ အသုဘာယ၊ အသုဘသဘောဖြင့်။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ အနိစ္စတော ဝါ၊ အနိစ္စအားဖြင့်မူလည်း။ ဥပသံဟရတိ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏။ပ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ပြီး၍။ သုမနော၊ ဝမ်းသာသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုမ္မနော၊ နှလုံးမသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥပေက္ခကော၊လျစ်လျူ။ရှုလျူက်။ သတော၊အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ သမ္မဇာနော၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သောတေန၊ နားဖြင့်။သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားပြီး၍။ပ။ ဃာနေန၊ နှာခေါင်းဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ ဃာယိတ္ဝာ၊ နမ်းသိပြီး၍။ ဇိဝှါယ၊ လျှာဖြင့်။ ရသံ၊ အရသာကို။ သာယိတ္ဝာ၊ လျက်သိပြီး၍။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အတွေ့ကို။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ထိသိပြီး၍။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သဘောအာရုံကို။ ဝိညာယ၊ သိပြီး၍။ သုမနော၊ ဝမ်းသာသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အရိယာဣဒ္ဓိ၊ အရိယာတန်ခိုးတည်း။ (၆)

၁၈။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊ကံ၏ အကျိုးဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပက္ခီနံ၊ ငှက်တို့၏ငင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏ငင်း။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏ငင်း။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိနိပါတိကာနံ၊ ဝိနိပါတိက အသူရာတို့၏ငင်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ကောင်းကင်၌ သွားနိုင်ခြင်းစသော တန်ခိုးတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးတည်း(၇)

ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ ကောင်းမှု(ဘုန်းကံ)ရှိသူ၏ တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ စတုရိဒ္ဓိနိယာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာယ၊ စစ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ အန္တမသော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ အဿဗန္ဓဂေါပုရိသေ၊ မြင်းထိန်း နွားထိန်းယောကျ်ားတို့ကို။ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ ။(အဋ္ဌကထာ၌ အစ္ဆန္တသံယောဂ ဟု ဆို၏။ စဉ်းစားသင့်၏)။ ။ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ဇောတိကဿ၊ ဇောတိက အမည်ရှိသော။ ဂဟပတိဿ၊ သူကြွယ်၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံခြင်းတန်ခိုးသည်။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ ကောင်းမှု (ဘုန်းကံ) ရှိသူ၏ တန်ခိုးတည်း။ ဇဋိလဿ၊ ဇဋိလအမည်ရှိသော။ ဂဟပတိဿ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ တည်း။ပ။ မဟာပုညာနံ၊ ကြီးသော ဘုန်းကံရှိကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ မေဏ္ဍကသူဌေး,သူဌေးကတော်, သား,ချွေးမနှင့် ကျွန်ပုဏ္ဏ-ဟူသော ငါးယောက်သော သူတို့၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ပြည့်စုံခြင်းတန်ခိုးသည်။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ ကောင်းမှုရှိသူ၏ တန်ခိုးတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ ကောင်းမှု (ဘုန်းကံ)ရှိသူ၏ တန်ခိုးတည်း။ (၈)

ဝိဇ္ဇာမယာဣဒ္ဓိ၊ မန္တန်ဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုးသည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဝိဇ္ဇာဓရာ၊ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်တို့သည်။ ဝိဇ္ဇံ၊ မန္တန်ကို။ ပရိဇပ္ပေတွာ၊ စုတ်၍။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပျံသွားကုန်၏။ အန္တလိက္ခေ၊ အန္တလိက္ခဟု ဆိုအပ်သော။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဟတ္ထိမ္ပိ၊ ဆင်ကိုလည်း။

ဒဿနန္တိ၊ ပြကုန်၏။ အဿမို့၊ မြင်းကိုလည်း။ ရထမို့၊ ရထားကိုလည်း။ ပတ္တိမို့၊ ခြေသည်ကိုလည်း။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ သေနာဗျူဟမို့၊ စစ်ဆင်ဟန်ကိုလည်း။ ဒဿနန္တိ၊ ပြကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဇ္ဇာမယာဂ္ဂဒ္ဒိ၊ မန္တန်ဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုးတည်း။ (၉)။

တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ သမ္မာ ပယောဂပစ္စယာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်သနည်း။ နေက္ခမ္မေန၊ နေက္ခမ္မဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ အဗျာပါဒေန၊ အဗျာပါဒဖြင့်။ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒကို။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊၏။ဣတိ-တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ တို့၌။ပ။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ပ။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ။၉ဝ၊ ဤသို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံသော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးမည်၏။ ၉ဝ၊ ဤဆိုခဲ့သော အပြားအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁ဝ)။ ။ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကား။ ဒဿ ဣဒ္ဓိယော၊ ဆယ်ပါးသော တန်ခိုးတို့တည်း။

ဣဒ္ဓိကထာ၊ ဣဒ္ဓိကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၃-အဘိသမယကထာ

၁၉။ အဘိသမယောတိတ္ထ၊ အဘိသမယော- ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံသနည်း။ ဝ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသနည်း။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဟဒ္ဓိ အဘိသမေတိ၊ အကယ်၍ သိသည်ဖြစ်အံ့။ တေနဟိ၊ထိုသို့ စိတ်ဖြင့် သိပါမူကား။ ။(ထိုသို့ စိတ်ဖြင့် သိတပြီးကား-ရှေးနိဿယ)။ ။ဝ၊ထိုသို့ ဖြစ်ပါမူကား။ အညာဏီ၊ ဉာဏ်မရှိပဲလျက်။ အဘိသမေတိ၊ သိသလော။ အညာဏီ၊ ဉာဏ်မရှိပဲလျက်။ န အဘိသမေတိ၊ သိသည်ကား မဟုတ်။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ သိ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဟဒ္ဓိ အဘိသမေဝိ၊ အကယ်၍ သိသည်ဖြစ်အံ့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိပါမူကား။ (“အစိတ္တေန စ၊ စိတ်မရှိသဖြင့်လည်း။ အဘိသမေတိ၊ သိသလော။ ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လည်း”။ ။ဤအနက်ကား မြန်မာမူ ရှိရင်းအတိုင်း ရှေးနိဿယအနက်တည်း။ ဤအရာ၌ “အစိတ္တေန စ, ဉာဏေန စ”ပုဒ်များ မရှိသော သျာမူသာ သင့်သည်)။ ။အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိပဲလျက်။ အဘိသမေတိ၊ သိသလော။ အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိပဲလျက်။ န အဘိသမေတိ၊ သိသည်ကားမဟုတ်။ စိတ္တေန စ၊ စိတ်ဖြင့်ရင်း။ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း။ အဘိသမေတိ၊ သိ၏။ပ။

တေနဟိ၊ ထိုသို့ စိတ်ဉာဏ်နှစ်ပါးလုံးဖြင့် သိပါမူကား။ ကာမာဝစရစိတ္တေန စ၊ ကာမာဝစရ စိတ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ အဘိသမေတိ၊ သိသလော။ ကာမာဝစရစိတ္တေန စ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဉာဏေန စ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ န အဘိသမေတိ၊ သိသည်ကား မဟုတ်။

တေနဟိ၊ ထိုသို့ ကာမာဝစရစိတ်နှင့် ဉာဏ် နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ပ။

တေနဟိ၊ ထိုသို့ အရူပါဝစရစိတ်နှင့် ဉာဏ်နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ပ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ကမ္မဿကတာစိတ်နှင့် ဉာဏ်နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ သစ္စာနုလောမိကစိတ္တေန စ၊ သစ္စာအား လျော်သောစိတ်ဖြင့်ဂုဏ်း ။ပ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့သစ္စာအားလျော်သော စိတ်နှင့် ဉာဏ်နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ အတီတစိတ္တေန စ၊အတိတ်စိတ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ပ။တေနဟိ၊ ထိုသို့ အတိတ် စိတ်နှင့်ဉာဏ် နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ပ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့အနာဂတ် စိတ်နှင့်ဉာဏ် နှစ်ပါးစုံဖြင့် မသိပါမူကား။ ပစ္စုပ္ပန္နလောကိယစိတ္တေန စ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောကီစိတ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဉာဏေန စ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ အဘိသမေတိ၊ သိသလော။ ပစ္စုပ္ပန္နလောကိယစိတ္တေန စ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဉာဏေန စ၊ ဖြင့်ဂုဏ်း။ န အဘိသမေတိ၊ သိသည်ကား မဟုတ်။လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌။ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တေန စ၊ ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဂုဏ်း။အဘိသမေတိ၊သိ၏။ပ။ကထံ အဘိသမေတိ၊သိသနည်း။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ ဥပပါဒါဓိပတေယျံ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာ၌ အကြီးအကဲဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်သည်။ ဉာဏသဿ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ဟေတု စ၊ဇနကအကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ပစ္စယော စ၊ ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ တံသမ္မယုတ္တံ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊မဂ်စိတ်သည်။ (ဤမျှသာ)မဟုတ်သေး။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ဒဿနာဘိသမယော၊မြင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းမည်၏။သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အဘိနိရောပနာဘိသမယော၊ ရှေးရှု့တင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်း မည်၏။ပ။ ပရိဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ သမုဋ္ဌာနာဘိသမယော၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဝေါဒါနာဘိသမယော၊ စင်ကြယ်စေခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ပဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော၊ ထင်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။အဝိက္ခေပါဘိသမယော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ပဝိစယာဘိသမယော၊စိစစ်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဖရဏာဘိ သမယော၊ ပြန့်နှံ့စေခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဥပသမာဘိသမယော၊ ငြိမ်းခြင်းဟူသော

၂၀။ ကိံ နု၊ အသ္မိနည်း။ အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ တွေကောယေဝ၊ ဤမျှ သာလော။ နဟိ၊ (ဤမျှသာ)မဟုတ်သေး။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ဒဿနာဘိသမယော၊မြင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းမည်၏။သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ အဘိနိရောပနာဘိသမယော၊ ရှေးရှု့တင်ခြင်းဟူသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်း မည်၏။ပ။ ပရိဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ သမုဋ္ဌာနာဘိသမယော၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဝေါဒါနာဘိသမယော၊ စင်ကြယ်စေခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ပဂ္ဂဟာဘိသမယော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ ဥပဋ္ဌာနာဘိသမယော၊ ထင်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။အဝိက္ခေပါဘိသမယော၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း ဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ပဝိစယာဘိသမယော၊စိစစ်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဖရဏာဘိ သမယော၊ ပြန့်နှံ့စေခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ဥပသမာဘိသမယော၊ ငြိမ်းခြင်းဟူသော

သိခြင်းမည်၏။ပ။ပဋိသန်ဒါဘိသမယော၊ အမျှရှုခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ သဒ္ဓါဗလံ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်သည်။ အဿဒ္ဓိယေ၊မယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ အကမ္မိယာဘိသမယော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းဟူသော သိခြင်းမည်၏။ပ။ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဒဿနာဘိသမယော၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယာ၊ တို့သည်။ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန၊ အစိုးရသော သဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍သိကြောင်း အဘိသမယမည်၏။ ဗလာ၊ တို့သည်။ အကမ္မိယဋ္ဌေန၊ မတုန်လှုပ်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ မည်၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း သဘောအားဖြင့်။ပ။မဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ဟေတုဋ္ဌေန၊ အကြောင်းရင်းသဘောအားဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ထင်သောသဘောအားဖြင့်။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ တို့သည်။ ပဒဟာဋ္ဌေန၊ အားထုတ်သော သဘောအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ပြီးစီးကြောင်းသဘောအားဖြင့်။ သစ္စာ၊သစ္စာ တို့သည်။ တထဋ္ဌေန၊ မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိအပ်သော အဘိသမယမည်၏။ တနည်းကား။ သစ္စာ၊ သစ္စာဉာဏ်တို့သည်။ တထဋ္ဌေန၊ဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိကြောင်း အဘိသမယမည်၏။သမထာ၊တို့သည်။အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ၊ တို့သည်။အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသောသဘောအားဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ တို့သည်။ ဧကရသဋ္ဌေန၊တူသောကိစ္စရှိသော သဘောအားဖြင့်။ယုဂနဒ္ဓါ၊ အစုံတွဲအပ်သောတရားတို့သည်။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းကို မလွန်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်စည်းခြင်း သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ (ပါဠိ၌ စိတ္တ-ကျနေသည်)။ ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဝိမောက္ခာ၊ ဝိမောက္ခတို့သည်။ မုတ္တဋ္ဌေန၊ လွတ်သောသဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ပဋိဝေဓဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍သိသော သဘောအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်သော သဘောအားဖြင့်။ ခယေဉာဏံ၊ ခယဉာဏ်သည်။ သမုစ္ဆေဒဋ္ဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်သော သဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိသော အဘိသမယမည်၏။ ဆန္ဒေါ၊ ဆန္ဒသည်။ မူလဋ္ဌေန၊ အကြောင်းရင်း မူလသဘော အားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိကြောင်း အဘိသမယမည်၏။ပ။ ဝိမုတ္တိ၊ သည်။ သာရဋ္ဌေန၊ အနှစ်သာရသဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိကြောင်း အဘိသမယမည်၏။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ အပြီးအဆုံးသတ် သဘောအားဖြင့်။ အဘိသမယော၊ သိအပ်သော အဘိသမယမည်၏။

၂၁။ ကိန္နု၊ အသို့နည်း။ အဘိသမယော၊ သည်။ တွေ့ကောယေဝ၊ ဤမျှသာလော။ နဟိ (ဤမျှသာ) မဟုတ်သေး။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ပ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ပ။ အမတောဂဓံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမယော၊ မည်၏။

ယဉ္စာယံ-ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်မဂ္ဂင်္ဂါန် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ သော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ (ပါဠို၌ ဤအရာတွင်။ပ။ ပိုနေသည်။ သျှာမူ၌ “သ္စာယံ အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ”ဟု ရှိ၏)။ ။အနာဂတေ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဇဟာဘိ၊ ပယ်သလော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။

ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာခွင့်ရစေရန် ဝိဿဇ္ဇနာပေတည်း။ အတီတေ၊ ဖြစ်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဉ္ဇိ ယဒိ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်မူကား။ (ထိုသို့ပယ်တပြီးကား။) ခီဏံ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဝါ၊ ကုန်စေရာရောက်၏။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသောကိလေသာကို။ ဝိဂမေတိ၊ ကင်းစေ၏။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီးသော ကိလေသာကို။ အတ္ထင်္ဂမေတိ၊ ကွက်ပျောက်စေ၏။အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ ကိလေသဇာတံ၊ အကြင် ကိလေသာအပေါင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ရှိဆဲမဟုတ်။ တံ၊ ထိုမရှိသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရာရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြစ်တင်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။

အနာဂတေ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်သည်း စောဒနာခွင့်ရစေရန် ဝိဿဇ္ဇနာပေတည်း။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဉ္ဇိ ယဒိ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ (ထိုသို့ ပယ်တပြီးကား။) အဇာတံ၊ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝါ၊ ပယ်ရာ ရောက်၏။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ မပေါ်သေးသော။ပ။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံ ကိလေသဇာတံ၊ အကြင်ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ရှိဆဲမဟုတ်။ တံ၊ ထိုမရှိသော ကိလေသာကို။ ဝါ၊ ရှိဆဲမဟုတ်သော ကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြစ်တင်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။

ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လည်း စောဒနာ ခွင့်ရစေရန် ဝိဿဇ္ဇနာပေတည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဉ္ဇိ ယဒိ ပဇဟတိ၊ အံ့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ (ထိုသို့ပယ်တပြီးကား။)ရတ္တော၊ တပ်မက်လျက်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှားလျက်။ ဒေါသံ၊ ဒေါသကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်၏။ မူဋ္ဌော၊ တွေဝေ လျက်။ မောဟံ၊ မောဟကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝိနိဗဒ္ဓေါ၊ မာနဖြင့် ခက်ထန်လျက်။ မာနံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ပရာမဋ္ဌော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်လျက်။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဝိကွေပဂတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်။ ဥဒ္ဒစ္စံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ အနိဋ္ဌင်္ဂတော၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ထာမဂတော၊ ဖြစ်စွမ်းနိုင်သော ကိလေသာရှိလျက်။ အနုသယံ၊ အနုသယကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ကဏ္ဍသုက္ကာ၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ် ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊အစုံတွဲအပ်ကုန်လျက်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ စ၊ မဂ္ဂဘာဝနာသည်လည်း။ သံကိလေသိကာ၊ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ၌ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နဟိ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကိုလည်း။ ဟဉ္ဇိ ယဒိ နပဇဟတိ၊ အကယ်၍ ပယ်သည် မဟုတ်ငြားအံ့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ ဝါ၊ ထိုသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာတို့ကို မပယ်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိရာ။

ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မ၌ရာ။ ကိလေသပပဟာနံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊မရှိရာ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ တရားကို သိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိရာ။ ဤတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။

နဟိ၊ မရှိသည်ကား မဟုတ်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိခြင်းသည်။အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ။(ပါဠိ၌ နဟိ-ပါဠိကျနေသည်။ သျှာမူ၌ “နဟိ၊အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ-စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ အဋ္ဌကထာနှင့် ညီညွတ်ပေ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား“နဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ”စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ဋီကာ၌လည်း ထိုနှင့်အညီပင် ဖွင့်ပြထား၏)။ ။ ပဏာကထံဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ တရုဏော၊ နုပျိုသော။ အဇာတဖလော၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော။ ဝါ၊ မသီးသေးသော။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ ပဟမေနံ-တံ ဇနံ ရုက္ခံ၊ ထိုသစ်ပင်ကို။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ ဝါ၊အမြစ်ရင်းမှ။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ တဿ ရုက္ခဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ယေ အဇာတဖလာ၊အကြင်မဖြစ်သေးသော အသီးတို့သည်။(တသ္မိံ ရုက္ခေ၊ထိုသစ်ပင်ကို။ မူလံ- မူလတော၊ အမြစ်ရင်းမှ။ အစ္ဆိန္နေ၊ မဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဇာယေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။)တေ၊ ထိုသို့သော အသီးတို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နဇာယန္တိ၊ မဖြစ်လာကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ မပေါ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မပေါ်လာကုန်။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်လာကုန်။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။နပါတုဘဝန္တိ သေယျထာပိ၊ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ထို့အတူပင်လျှင်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟေတုဇနက အကြောင်းတည်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ဥပ္ပါဒသည်။ ပစ္စယော၊ ဥပတ္ထမ္ဘက အကြောင်းတည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိဿ၊မြင်၍။ အနုပ္ပါဒေ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်း၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ အနုပ္ပါဒေ၊ ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ပက္ခန္ဒတ္တာ၊ပြေးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။(ဤဟိတဲပုဒ်ကို နဇာယန္တိ-စသည်၌စပ်)။ ။ ဥပ္ပါဒပစ္စယာ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်စပ်သော သဓ်ါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ ကိလေသာ၊ ထိုဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နဇာယန္တိ၊ မဖြစ်လာကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ မပေါ်သေးကုန် မူ၍သာလျှင်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မပေါ်လာကုန်။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်လာကုန်။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေးကုန်မူ၍သာလျှင်။နပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်။ဧဝံ၊ ဤသို့။ဟေတုနိရောဓော၊အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ ဟေတု၊ ဇနက အကြောင်းတည်း။ နိမိတ္တံ၊ သဓ်ါရ နိမိတ်သည်။ ဟေတု၊ တည်း။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟေတု၊ တည်း။အာယူဟနာ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ဥပတ္ထမ္ဘက အကြောင်းတည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ အာယူဟနေ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ အနာယူဟနေ၊ အားမထုတ်ခြင်း၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ အနာယူဟနေ၊ အားမထုတ်ခြင်း၌။

စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ပက္ခန္ဒတ္တာ၊ပြေးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နဇာယန္တိ-စသည်၌စပ်)။ ။အာယူ ဟနပစ္စယာ၊ အားထုတ်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာ တို့သည်။နိဗ္ဗတ္တေတ္တယျုံ၊ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ ကိလေသာ၊ ထိုကိလေသာတို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်သေးကုန်မူ၍ သာလျှင်။ န ဇာယန္တိ၊မဖြစ်လာကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ သာလျှင်။ နနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မပေါ်လာကုန်။ပ။န ပါတုဘဝန္တိ၊ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ဟေတူနိရောဓာ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အပြားအားဖြင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ တရားကို သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဘိသမယကထာ၊ အဘိသမယကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ပြီး၏။

၄-ဝိဓေက ကထာ

၂၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းရှိသောသုတ်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေကေစိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိကုန်သော။ ဗလကရဏီယာ၊ခွန်အားဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မန္တာ၊ အမှုတို့ကို။ ကရီယန္တိ၊ပြုအပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ကမ္မန္တာ၊ ထိုအမှုတို့ကို။ ပထဝိံ၊မြေကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊တည်၍။ ကရီယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဗလကရဏီယာ၊ခွန်အားဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သော။တေ ကမ္မန္တာ၊ထိုအမှုတို့ကို။ကရီယန္တိ သေယျထာပိ၊ ပြုအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ ဧ့။ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလံ သီလကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သီလေ၊ သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ အရိယံ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ မဂ္ဂံ၊ မင်္ဂကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ပ။ ဗဟုလီ ကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ မဂ္ဂံ၊ မင်္ဂကို။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘာဝေတိ၊ပွါးစေသနည်း။ပ။ ဗဟုလီကရောတိ၊ အကြိမ်မျှားစွာပြုသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိဝေကကို မှီသော။ ဝိရာဂနိဿိတံ၊ ဝိရာဂကိုမှီသော။ နိရောဓနိဿိတံ၊နိရောဓကိုမှီသော။ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ၊ ဝေါသဂ္ဂ အလို့ငှါ ရင့်ကျက်ဆဲ ရင့်ကျက် ပြီးဖြစ်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ။ပ။ သမ္မာသမာဓိံ၊ သမ္မာသမာဓိကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလံ၊ သီလကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သီလေ၊ သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ အရိယံ၊ သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ အရိယံ၊သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဗဟုလီ ကရောတိ၊ ၏။

၂၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ၊ မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းတို့သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ၊ တို့သည်။ ပထဝိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊မှီကုန်၍။ ပထဝိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ကုန်၍။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဝိရူဠှိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ၊ ထိုမျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းတို့သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဝိရူဠှိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ သေယျထာပိ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ ခေါ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေ

သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ အကြိမ်များစွာ ပြုသည်ရှိသော်။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဥ္ဥ၊အသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ပ။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်သနည်း။ပ။

၂၄။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ပဥ္ဥ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေကတို့သည်။ ပဥ္ဥ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိရာဂါ၊ ဝိရာဂတို့သည်။ ပဥ္ဥ၊ ငါးပါးကုန်သော။ နိရောဓာ၊ နိရောဓတို့သည်။ ပဥ္ဥ၊ ကုန်သော။ ဝေါသဂ္ဂါ၊ ဝေါသဂ္ဂတို့သည်။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ နိဿယာ၊ မှီရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။သမ္မာ သမာဓိဿ၊ သမ္မာ သမာဓိ၏။ ပဥ္ဥ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေကတို့သည်။ပ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ပဥ္ဥ၊ ကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေကတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကဋင်း။ပ။ နိဿရဏဝိဝေကော၊ နိဿရဏ ဝိဝေကဋင်း။ ဣမေ ပဥ္ဥ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။

ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော စ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကသည်ကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ နီဝရဏာနံ၊ နီဝရဏတို့၏။ ဝိဝေကော၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းပေတည်း။ တဒင်္ဂဝိဝေကော စ၊ တဒင်္ဂဝိဝေကသည်ကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ ကိလေသာအစိုင်အခဲကို ဖောက်ခွဲခြင်းအဖို့ရှိသော။ သမာဓိံ၊ ဝိပဿနာ သမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၏။ ဝိဝေကော၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းပေတည်း။ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကော စ၊ သည်ကား။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ခယဂါမိမဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်သော မဂ်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဝေကော၊ ကိလေသာတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းပေတည်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကော စ၊ သည်ကား။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိဝေကော၊ မဂ်ဖြင့် ကင်းဆိတ်ပြီးသော ကိလေသာတို့၏ တဖန်ငြိမ်းလျက် ကင်းဆိတ်ခြင်း ပေတည်း။ နိဿရဏ ဝိဝေကော စ၊ သည်ကား။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ဣမေ ပဥ္ဥ ဝိဝေကာ၊ ဤငါးပါးသော ဝိဝေကတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣမေသု ပဥ္ဥသု ဝိဝေကေသု၊ ဤငါးပါးသော ဝိဝေကတို့၌။ ဆန္ဒဇာတော၊ ဖြစ်သောအလိုရှိသည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဖြင့်းဆုံဖြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဥ္ဥ၊ စိတ်သည်လည်း။ သွာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ပဥ္ဥ၊ ကုန်သော။ ဝိရာဂါ၊ ဝိရာဂတို့သည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိရာဂေါ၊ ဝိက္ခမ္ဘန ဝိရာဂဋင်း။ပ။ ဣမေ ပဥ္ဥ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘန ဝိရာဂေါ စ၊ သည်ကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ နီဝရဏာနံ၊ နီဝရဏတို့၏။ ဝိရာဂေါ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းပေတည်း။ပ။[ဝိဝေကဝါရနှင့် နည်းမှီး၍ပြန်ပါ]။

ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓော စ၊ သည်ကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ၏။ နီဝရဏာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းပေတည်း။ပ။ နိဿရဏနိရောဓော စ၊ သည်ကား။ အမတာ ဓာတု၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ပေတည်း။ပ။

ဝိကွမ္ဘနဝေါသဂ္ဂေါ စ၊ သည်ကား။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ၏။ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းပေတည်း။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဣမေ ပဉ္စဝိဝေကာ၊ ကျင်းပါးသော ဝိဝေကတို့သည်။ဣမေ ပဉ္စ ဝိရာဂါ၊ကျင်းပါးသော ဝိရာဂတို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ နိရောဓာ၊ ကျင်းပါးသော နိရောဓတို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ ဝေါသဂ္ဂါ၊ ကျင်းပါးသော ဝေါသဂ္ဂတို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ နိဿယာ၊ ကျိမှီရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၅။ [သမ္မာသက်ပွဝါရ-စသည်၌ အနက်လွယ်ပြီ]။

၂၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ဗလကရဏီယာ၊ ကုန်သော။ ကမ္မန္တာ၊ အမှုတို့ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ပ။သီလေ၊ သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ သတ္တာဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ပ။ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ငါးပါးသော ဇိုလ်တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ပ။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ပ။

၂-ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ

၂၇။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊ ဝိဝေကတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိရာဂါ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိရောဓာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝေါသဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ နိဿယာ၊ မှီရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဝိဝေကကထာ၊ ဝိဝေကကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၅-စရိယကထာ

၂၈။ စရိယာတိတ္ထေ၊ စရိယာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဣရိယာပထစရိယာ။ ဣရိယာပထ စရိယ ၎င်း။ အာယတနစရိယာ၊ အာယတနစရိယဝင်း။ သတိစရိယာ၊ ၎င်း။ပ။ ဣတိ၊ ကျဲသို့။ အဋ္ဌ စရိယာယော၊ ရှစ်ပါးသော စရိယတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။[ပါဠိစာမျက်နှာ နံပါတ် ၂၁၅-၌ အနက်နှင့်တူပြီ]။

စရိယကထာ၊ စရိယကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၆-ပါဠိဟာရိယကထာ

၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားတတ်သော ပြာဋိဟာတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ တီဏိ၊ သုံးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာဝင်း။ အာဒေသနာ ပါဋိဟာရိယံ၊ အတပ်ဟောပြာဋိဟာဝင်း။ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ၊ အဆုံးအမပြာဋိဟာဝင်း။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ သည်။ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ တပါးမကများသောအပြားရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်လည်း။

ဟုတ္ဝာ၊ဖြစ်လျက်။ ဗဟုဓာ၊ အများသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုဓာပိ၊ အများသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်အဖြစ်ကိုဂုင်း။ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်အဖြစ်ကိုဂုင်း။ပ။ ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ဤတန်ခိုးကို။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ဤလောကဌ်။ ကေစ္စော၊သည်။ နိမိတ္တေန၊ နိမိတ်ဖြင့်။ အာဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဝါ၊ အတပ်ဟော၏။ ဧဝမ်ပိ၊ ဤသို့လည်း။ တေ၊သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတ္ထမ်ပိ၊ ဤသို့သောအပြား အားဖြင့်လည်း။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဒိသတိ၊၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုံ၊ များစွာကို။စေပိ အာဒိသတိ၊ အကယ်၍ညွှန်းစေကာမူ။ တံ၊ထိုသို့ညွှန်းခြင်းသည်။ တထေဝ၊ ထိုညွှန်းသည့်အတိုင်း မှန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိမိတ္တေန၊ နိမိတ်ဖြင့်။ န အာဒိသတိ၊ ညွှန်းသည်မဟုတ်။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧဝမ်ပိ၊ ဤသို့လည်း။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ဗ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုံ၊ များစွာကို။ စေပိ အာဒိသတိ၊ အကယ်၍ညွှန်းစေကာမူ။ တံ၊ ထိုညွှန်းခြင်းသည်။ တထေဝ၊ ထိုညွှန်းသည့်အတိုင်း မှန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ကေစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိမိတ္တေန၊ နိမိတ်ဖြင့်။ န အာဒိသတိ၊ ညွှန်းသည်မဟုတ်။ မနုဿာနံ ဝါ၊ တို့၏ဂုင်း။ပ။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ နာပိ အာဒိသတိ၊ ညွှန်းသည်လည်းမဟုတ်။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိတက္ကယတော၊ ကြံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိစာရတော၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ၊ ဝိတက်၏ပြန့်နှံ့သော အဟုန်ကြောင့်ဖြစ်သော အသံကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ အာဒိသတိ၊ညွှန်း၏။ ဧဝမ်ပိ၊ ဤသို့လည်း။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ အပိစ ခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ အဝိတက္ကံ၊ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိ ံ၊သမာဓိသို့။ သမာပန္နဿ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စေတော၊ စိတ်ကို။ စေတသာ၊ (မိမိ၏) အဘိညာစိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ဣမဿ ဘောတော၊ ဤအသျှင်၏။ မနောသဉ်ါဏ၊ မနောသဉ်ါဏတို့ကို။ ပဏိဟိတာ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ဣမဿ စိတ္တဿ၊ ဤစိတ်၏။အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၍။ အမုကံနာမ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဝိတက်၊ ဝိတက်ကို။ ဝိတက္ကယိဿတိ၊ ကြံလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုံ၊ များစွာကို။ စေပိ အာဒိသတိ၊ အကယ်၍ညွှန်းစေကာမူ။ တံ၊ ထိုညွှန်းချက်သည်။ တထေဝ၊ မှန်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ အညထာ၊ဖြင့်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောညွှန်းခြင်းကို။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ၊ အတပ်ဟောပြာဋိဟာဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

။ပ။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဓ၊ဤ။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနုဿာသတိ၊ ဆုံးမ၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ဝိတက္ကေထ၊ ကြံကြကုန်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ ဝိတက္ကေထ၊ မကြံကုန်

လင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကုန်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ မနသိကရောထ၊ နှလုံးမသွင်းကုန်လင့်။ ကွဒံ၊ ဤဒုစရိုက်တရားကို။ ပဇဟထ၊ စွန့်ကုန်လော့။ ကွဒံ၊ ဤသုစရိုက်တရားကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ ကွတိ၊ ဤသို့။ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကွဒံ၊ ဤသို့သောဆုံးမခြင်းကို။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ၊ အဆုံးအမပြာဋိဟာဟ္ဂျ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ပါဋိဟာရိယာနိ၊ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားတတ်သော ပြာဋိဟာတို့သည်။ ကွမာနိ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၃၁။ နေက္ခမ္မံ၊ သည်။ ကွဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ကွတိဘသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကွဒ္ဓိ၊ ကွဒ္ဓိမည်၏။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဋိဟရတိ၊ ပယ်ရှားတတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပါဋိဟာရိယံ၊ ပါဋိဟာရိယမည်၏။ ဝါ၊ ပြာဋိဟာမည်၏။ ယေ ပဂ္ဂလာ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေန နေက္ခမ္မေန၊ ထိုနေက္ခမ္မနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ပဂ္ဂလာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တာ၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ အနာဝိလသင်္ကပ္ပါ၊ မနောက်ကျုသော အကြံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ကွတိ၊ ဤသို့။(အာဒေဿနာ၊ ညွှန်းခြင်းသည်။) အာဒေဿနာပါဋိဟာရိယံ၊ မည်၏။ တံ ခေါ ပန နေက္ခမ္မံ၊ ထိုနေက္ခမ္မကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗဟုလီကာတဗ္ဗံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တဒနုဓမ္မတာ၊ ထိုနေက္ခမ္မ အားလျော်သော သဘောရှိသော။ သတိ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ထင်စေအပ်၏။ ကွတိ၊ ဤသို့။ (အနုသာသနီ၊ဆုံးမခြင်းသည်။) အနုသာသနီ ပါဋိဟာရိယံ၊ မည်၏။

အဗျာပါဒေါ၊ အဗျာပါဒသည်။ ကွဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကွဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒံ၊ကို။ ပဋိဝိဟရတိ၊ ပယ်ရှားတတ်၏။ ကွတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပါဋိဟာရိယံ၊မည်၏။ပ။

အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကွဇ္ဈတိ၊ပြည့်စုံ၏။ ကွတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကွဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သဗ္ဗ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဋိဟရတိ၊ ပယ်ရှားတတ်၏။ ကွတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဋိဟာရိယံ၊မည်၏။ပ။

၃၂။ ပ။ ယာ စ ကွဒ္ဓိ၊ အကြင်တန်ခိုးသည်၎င်း။ ယဉ္စ ပါဋိဟာရိယံ၊ အကြင်ပြာဋိဟာသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကွဒံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကို။ ကွဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ၊ ဟ္ဂျ၍။ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကွတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပါဋိဟာရိယကထာ၊ ပါဋိဟာရိယ ကထာသည်။နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၇-သမသီသကထာ

၄၃။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သမုဿ ဒေ စ၊ ဖြတ်ရာ၌၎င်း။ နိရောဓေ စ၊ ချုပ်စေရာ၌၎င်း။ အနုပဋ္ဌာနတာ-အနုပဋ္ဌာနတာယ စ၊ တဖန် မထင်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း၌၎င်း။(ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)ပညာ၊ သည်။ သမသီသဋ္ဌေဉာဏံ၊ သမသီသ၌

ဉာဏ်မည်သည်။ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ။[ဉာဏကထာ ၃၆-သမသီသဋ္ဌ ဉာဏနိဒ္ဒေသနှင့် အလုံးစုံတူ၏]။

သမသီသကထာ၊ သမသီသကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၄။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့်သိသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿံ၊ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊ ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ သဘောတရားဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။။ပ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။

၃၅။ (က)ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ကိုယ်ဟု အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ ဣမ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝီကာယံ၊ ပထဝီဓာတ် အပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ ။[ပါဠိစာမျက် ၁၇၅-အာနာပါနကထာနှင့် တူပြီ]။

ဣမ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။အာပေါကာယံ၊ ကို။ တေဇောကာယံ၊ ကို။ ဝါယောကာယံ၊ကို။ ကေသကာယံ၊ ဆံပင်အပေါင်းကို။ အဋ္ဌိမဉ္ဇကာယံ၊ ရိုးတွင်းခြဉ်ဆီအပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ ဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ ။[တူပြီ]။ ။ဝံ၊ ဤသို့။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ကာယာနုပဿီ၊ ကိုယ်ဟုရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

(ခ)ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ ဝေဒနာဟု ရှုသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိဟရတိ၊နေသနည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခံ ဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာကို။ပ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ပ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ အဒုက္ခ မသုခ ဝေဒနာကို။ပ။ သာမိသံ၊ အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ နိရာမိသံ၊ အာမိသ ကင်းသော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာကို။ပ။စက္ခုသမ္ဖဿဇံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇံ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ ဟု၊ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ပ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

(၈) စိတ္တော၊ ၌။ စိတ္တာနုပဿီ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝိဟရတိ၊နေသနည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံ။ စိတ်ကို။ ဝီတရာဂံ၊ ရာဂကင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ပ။ သံခိတ္တံ၊ တွန့်ဆုတ်လျက်ကျုံ့သော။ စိတ္တံ၊ကို။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ မဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အမဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သဥတ္တရံ၊ သဥတ္တရဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အသမာဟိတံ၊ မတည်ကြည်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဝိမုတ္တံ၊ မလွတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကို။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဉ်ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ ဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ပ။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ စိတ္တာနုပဿီ၊ စိတ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

(ဃ) ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ တရားဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ အသို့။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ ဣဓ၊၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယံ၊ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ အဝသေသဓမ္မံ၊ ကြွင်းသော သဘောတရားကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ ဟု။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ပ။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။ ဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ သဘောတရား ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ ကျိသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

သတိပဋ္ဌာနကထာ၊ သတိပဋ္ဌာနကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၉-ဝိပဿနာကထာ

၃၆။ မေ၊ အက္ခန်ပ်သည်။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။သုတံ၊ နာကြားမှတ်သားအပ်၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊အခါ၌။ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။သာဝတ္ထိယံ၊၌။အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရာမ်ဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ တေ ဘိက္ခူ၊၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ ဘုရားအား။ ပစ္စဿောသုံ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကျိစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝတ-ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ကဥ္စိ၊တစုံတခုသော။ သခ်ါရံ၊ သခ်ါရကို။ နိစ္စတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ မြဲသည်ဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထို ရဟန်းသည်။ အနုလောမိကာယ၊ အရိယာမဂ်အားလျော်သော။ ခန္တိယာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ-တေံ ဌာနံ၊ ကျိအကြောင်းသည်။ နော ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အနုလောမိကာယ၊ သော။ ခန္တိယာ၊ နှင့်။ အသမန္နာဂတော၊ မပြည့်စုံဘဲ။ ဝါ၊ မပြည့်စုံသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထို့ရဟန်းသည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ ဝါ၊ တိမတ်မှန်ကန်သော ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝတ-ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ကဥ္စိ၊တစုံတခုသော။ သခ်ါရံ၊ သခ်ါရကို။ နိစ္စတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ မြဲသည်ဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထို ရဟန်းသည်။ အနုလောမိကာယ၊ အရိယာမဂ်အားလျော်သော။ ခန္တိယာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ-တေံ ဌာနံ၊ ကျိအကြောင်းသည်။ နော ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အနုလောမိကာယ၊ သော။ ခန္တိယာ၊ နှင့်။ အသမန္နာဂတော၊ မပြည့်စုံဘဲ။ ဝါ၊ မပြည့်စုံသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထို့ရဟန်းသည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ ဝါ၊ တိမတ်မှန်ကန်သော

သဘောဖြစ်လျက် ကိန်းသေမြဲစေတတ်သော အရိယာမဂ်သို့။ သြက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့၊ ဣတိ-စေတံ ဌာနံ၊ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ အနောက္ကမမာနော၊ မသက်ရောက်ဘဲ။ ဝါ၊ မသက်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုသော်၎င်း။ပ။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊မျက်မှောက်ပြုလတ္တံ့။ဣတိ-စေတံ ဌာနံ၊ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝတ-ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗသဒ်္ဓါရေ၊ ခပ်သိမ်းသော သဒ်္ဓါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ အနုလောမိကာယ၊ အရိယာမဂ်အားလျော်သော။ ခန္တိယာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ-စေတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိပေ၏။ အနုလောမိကာယ၊ လျော်သော။ ခန္တိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့။ပ။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမမာနော၊သက်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။သောတာပတ္တိဖလံ ဝါ၊သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုသော်၎င်း။ပ။ သစ္ဆိကရိဿတိ၊ မျက်မှောက်ပြုလတ္တံ့။ဣတိ-စေတံ ဌာနံ၊ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိပေ၏။ (၂)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝတ-ကေန္တေန၊စင်စစ်အားဖြင့်။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ သဒ်္ဓါရံ၊ သဒ်္ဓါရကို။ သုခတော၊ ချမ်းသာအားဖြင့်။ ဝါ၊ ချမ်းသာဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော်။သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဆင်းရဲဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော်။ပ။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ ဝါ၊ အတ္တဟု။ပ။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနတ္တဟု။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသော်။ပ။

၃၇။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ အရိယာမဂ်အားလျော်သော။ ခန္တိံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ ကတိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်သနည်း။စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ သော။ ခန္တိံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ပ။

ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်လေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ လျော်သော။ ခန္တိံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ပ။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်သနည်း။ ပဥ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ရောဂတော၊ စဲကပ်နေသော ရောဂါနှင့် တူသောအားဖြင့်။ ဂဏ္ဍတော၊ အဖူး အသုံး အနာစိမ်းနှင့် တူသောအားဖြင့်။ သလ္လတော၊ မြားငြောင့်နှင့်တူသော အားဖြင့်။ အဃတော၊ မကောင်းမှု၏ တည်ရာဝတ္ထုဖြစ်၍ မကောင်းမှုနှင့် တူသောအားဖြင့်။ အာဗာဓတော၊ နာဖျားခြင်းစသော အနာရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပအားဖြင့်။ ပလောကတော၊ ပျက်စီးတတ်သော အားဖြင့်။ ဣတိတော၊ ဘေးရန်အားဖြင့်။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ရုတ်တရက်ကပ်ရောက်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါအားဖြင့်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအားဖြင့်။ဥပသဂ္ဂတော၊မျှားစွဲသော အကျိုးမဲ့တို့နှင့်စပ်ယှဉ်သောအားဖြင့်။ စလတော၊ တုန်လှုပ်သောအားဖြင့်။ ပဘင်္ဂုတော၊ ပျက်စီးလွယ်သော အားဖြင့်။ အဓုဝတော၊ မခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ အတာဏတော၊ မစောင့်ရှောက်တတ်သောအား

ဖြင့်။ အလေဏတော၊ ပုန်းအောင်းရာ မရှိသောအားဖြင့်။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော အားဖြင့်။ ရိတ္တတော၊ အနှစ်သာရမှကင်းသောအားဖြင့်။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးအားဖြင့်။ သုညတော၊ အတ္တာမှ ဆိတ်သုဉ်းသော အားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ အသာရကတော၊ အနှစ်မရှိသောအားဖြင့်။ အဃမူလတော၊မကောင်းမှု၏အကြောင်းရင်းမူလအားဖြင့်။ ဝဓကတော၊ သူသတ်ယောကျ်ားနှင့်တူသောအားဖြင့်။ဝိဘဝတော၊ကြီးပွါးမှုကင်းသောအားဖြင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါနှင့်တကွဖြစ်သောအားဖြင့်။ သခ်ၤတတော၊ ပြုပြင်အပ်သောအားဖြင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ်တည်းဟူသော သေမင်း၏ အစာဖြစ်သောအားဖြင့်။ ဇာတိဓမ္မတော၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဇရာဓမ္မတော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ မရဏဓမ္မတော၊ သေခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ သောကဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ပရိဒေဝဓမ္မတော၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ ပင်ပန်းခြင်း သဘော ရှိသောအားဖြင့်။ သံကိလေသိကဓမ္မတော၊ ညစ်ညူးခြင်းသဘောရှိသော အားဖြင့်။ (ပဿတိ၊ ရှု၏။)

၃၈။ ပဥ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ရှုလျက်။ဝါ၊ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။အနုလောမိကံ၊ အရိယာမဂ်အားလျော်သော။ခန္ဓိံ၊ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ပဥ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ချုပ်ရာသဘောသည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ငြိမ်းခြင်းပေတည်း။ ဝါ၊ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မြင်လျက်။ ဝါ၊ မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။

ပဥ္စန္နံ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏။ နိရောဓော၊ သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ပ။ အာရောဂျံ၊ ရောဂါကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ပ။ အဂဏ္ဍံ၊ အိုင်း အမာကင်းသော။ပ။ ဝိသလ္လံ၊ မြားငြောင့်ကင်းသော။ပ။ အနဃံ၊ မကောင်းမှုကင်းသော။ပ။ အနာဗာဓံ၊ အနာကင်းသော။ပ။ အပရပ္ပစ္စယံ၊ အခြားတပါးသော အကြောင်းကင်းသော။ပ။ အပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိသော။ပ။ အနီတိကံ၊ ဘေးရန်ကင်းသော။ပ။ အနုပဒ္ဒဝံ၊ ဥပဒ္ဒဝေါကင်းသော။ပ။ အဘယံ၊ ဘေးမရှိသော။ပ။ အနုပသဋ္ဌံ၊ အကျိုးမဲ့နှင့် စပ်ခြင်းကင်းသော။ပ။ အစလံ၊ မတုန်လှုပ်သော။ပ။ အပဘင်္ဂုံ၊ မပျက်စီးတတ်သော။ပ။ ခေမံ၊ ခိုင်မြဲသော။ပ။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော။ပ။ လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာဖြစ်သော။ပ။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော။ပ။ အရိတ္တံ၊ အနှစ်သာရမကင်းသော။ပ။ အတုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးမဟုတ်သော။ပ။ ပရမသုညံ၊ အလုံးစုံသောသခ်ၤဂတို့၏ အလွန်ဆိတ်သုဉ်းခြင်း, မြတ်သော ဆိတ်သုဉ်းခြင်းဖြစ်သော။ပ။ပရမတ္ထံ၊ အမြတ်ဆုံးသဘောဖြစ်သော ။ပ။ အနာဒီနဝံ၊ အပြစ်မရှိသော။ပ။အဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော။ပ။သာရံ၊ အနှစ်သာရဖြစ်သော။ပ။ အနဃမူလံ၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်းမဟုတ်သော။ပ။အဝကံ၊ မသတ်တတ်သော။ပ။အဝိဘဝံ၊ ကြီးပွါးခြင်းကင်းသည် မဟုတ်သော။ပ။အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော။ပ။အသခ်ၤတံ၊ မပြုပြင်အပ်သော ။ပ။ နိရာမိသံ၊ မစ္စုမာရ်တည်းဟူသော သေမင်း၏အစာမဟုတ်သော။ပ။ အဇာတံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကင်းသော။ပ။အဇရံ၊ အိုခြင်းကင်းသော။ပ။အဗျာဓိံ၊ နာခြင်းကင်းသော။ပ။

အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ပ။အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော။ပ။အပရိဒေဝံ၊ ငိုကြွေးခြင်းကင်းသော။ပ။အနုပါယာသံ၊ ပင်ပန်းခြင်းကင်းသော ။ပ။ ပဋိက္ခေန္တေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို။ သံကိလေသိကဓမ္မတော၊ ညစ်ညူးခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုလောမိကံ၊ လျော်သော။ ခန္ဓိ ံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ပဋိနိဿ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ချုပ်ရာသဘောသည်။ အသံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်ညူးခြင်းကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿန္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။

၃၉။ အနိစ္စတောတိ၊ အနိစ္စဟု ရှုခြင်းသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာတည်း။ ဒုက္ခတောတိ၊ ဒုက္ခဟု ရှုခြင်းသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာတည်း။ ရောဂတောတိ၊ ရောဂါ-ဟု ရှုခြင်းသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ တည်း။ ဂဏ္ဍတောတိ၊ ဂဏ္ဍ-ဟု ရှုခြင်းသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ တည်း။ပ။ပရတောတိ၊ ပရ-ဟု ရှုခြင်းသည်။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ အနတ္တာနုပဿနာတည်း။ပ။ သံကိလေသိကဓမ္မတောတိ၊ သံကိလေသိကဓမ္မတော-ဟု ရှုခြင်းသည်။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာတည်း။ ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤလေးဆယ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ လျော်သော။ ခန္ဓိ ံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သမ္မတ္တနိယာမသို့။ သြက္ကမတိ၊ ၏။

ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ လျော်သော။ ခန္ဓိ ံ၊ ကို။ ပဋိလဘန္တဿ၊ ရသော်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣမေဟိ စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊တို့ဖြင့်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမန္တဿ၊ သက်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာတို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ တို့သည်။ ကဘိ၊ တို့နည်း။အနတ္တာနုပဿနာ၊တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။

အနတ္တာနုပဿနာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝေသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ တို့သည်။ ပညာသ၊ ငါးဆယ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာ၌။ ယာနိ၊ အကြင် အနုပဿနာတို့ကို။ ဝုစ္စရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထို အနုပဿနာတို့သည်။ သတဥ္ဥေဝ၊ တရာသည်ရင်း။ ပဋိဝေသတိ စေဝ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဝိပဿနာကထာ၊ ဝိပဿနာကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-မာတိကာကထာ

၄၀။ နိစ္ဆာတော၊ဆာလောင်မှုမရှိခြင်း။ ။(အမိလာတော-ဟူသော ပဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ,ဒဟတိ-ဒဟန္တိယော၀, ရာဂဂ်ိ-စသော အခိပ်ပါယတ္ထသံဝဏ္ဏနာတို့ကိုထောက်၍ ဤအရာ၌ နိဗ္ဗာတော-ဟု တတိယ, စတုတ္ထကွဲရုတို့နှင့် ရှိသင့်၏။ နိဗ္ဗာတော၊ မလောင်ကျွမ်းအပ်၍ မညှိုးနွမ်းခြင်း-ဟု ပြန်သင့်၏)။ ။မောက္ခော၊လွတ်ခြင်းဟူသော။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက်ခြင်း။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၊ဝိဇ္ဇာဟူ

သောလှတ်ခြင်း။ အဓိသီလံ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သောသီလ။ အဓိစိတ္တံ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သော စိတ်ဟူသောသမာဓိ။ အဓိပညာ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သောပညာ။ ပဿဒ္ဓိ၊ ငြိမ်းခြင်း။ ဥဇုံ၊ ဉာဏ်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာ။ ပဝိဝေကော၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း။ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း။ စရိယာ၊ သွားခြင်း, ကျင့်ခြင်း။ ဗျာနဝိမောက္ခော၊ ဗျာန်ဝိမောက္ခ။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဆောက်တည်ခြင်း။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်း။(ဣတိ၊ဤသည်ကား။မာတိကာ၊ မာတိကာတည်း။)

၎ာ။ နိစ္ဆာတောတိတ္ထေ၊ နိစ္ဆာတော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မေန၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒအလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်ခြင်းမရှိ။(နိဇ္ဈာတေ၊ပူလောင်ခြင်းမရှိ။)အဗျာပါဒေန၊အဗျာပါဒဖြင့်။ဗျာပါဒတော၊ ဗျာပါဒအလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဗျာပါဒမှ။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်ခြင်းမရှိ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊အလုံးစုံသောကိလေသာတို့မှ။နိစ္ဆာတော၊ဆာလောင်ခြင်းမရှိ။

မောက္ခော ဝိမောက္ခောတိ ဇတ္ထေ၊ မောက္ခော ဝိမောက္ခော- ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မေန၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ ကာမစ္ဆန္ဒမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတ်တာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မောက္ခော၊ မောက္ခမည်၏။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏။ အဗျာပါဒေန၊ အဗျာပါဒဖြင့်။ ဗျာပါဒတော၊ ဗျာပါဒမှ။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဣတိတာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မောက္ခော၊ မောက္ခမည်၏။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မောက္ခော၊ မောက္ခမည်၏။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏။

ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိတိ ဇတ္ထေ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ- ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မေန၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိတာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။ ကာမစ္ဆန္ဒတော၊ မှ။ မုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိတာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ဝိဇ္ဇန္တော၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သိအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ရအပ်သည်ဖြစ်၍။ မုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ မုစ္စန္တော၊ လွတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိတာသမ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိမည်၏။ အဗျာပါဒေါ၊ အဗျာပါဒသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ပ။

အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ အဓိပညာတိ ဇတ္ထေ၊ အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ အဓိပညာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မေန၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်သော သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်သော သဘော အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို နေက္ခမ္မစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ယော သံဝရဋ္ဌော၊ အကြင် စောင့်စည်းခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤစောင့်စည်းခြင်း သဘောသည်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလ သိက္ခာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထို နေက္ခမ္မစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ယော အဝိက္ခေပဋ္ဌော၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤမပျံ့လွင့်ခြင်း သဘောသည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ဤ။ ယော ဒဿနဋ္ဌော၊ အကြင်မြင်ခြင်း သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံ။ ဤမြင်ခြင်း သဘောသည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ မည်၏။ ။အဗျာပါဒေန၊ ဖြင့်။ ဗျာပါဒံ၊ ကို။ သံဝရဋ္ဌေန၊ စောင့်တတ်သော သဘောအားဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ပ။

ပဿဒ္ဓိတိဇ္ဇော၊ ပဿဒ္ဓိ- ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေကွမေ့န၊ နေကွမ့ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ပ။

ဉာဏန္တိဇ္ဇော၊ ဉာဏံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေကွမ့်၊ နေကွမ့သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ စျာနပစ္စဝေက္ခဏာ စသည်ဖြင့် သိသောသဘောအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ဗျာပါဒဿ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ပ။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိသောသဘောအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။

ဒဿနန္တိဇ္ဇော၊ ဒဿနံ- ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေကွမ့်၊ နေကွမ့သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ကို။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ စျာနပစ္စဝေက္ခဏာ စသည်ဖြင့် မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ ဒဿနံ၊ ဒဿနမည်၏။ပ။

ဝိသုဒ္ဓိတိဇ္ဇော၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ နေကွမေ့န၊ ဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ ဗျာပါဒံ၊ ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ အဗျာပါဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ပ။

နေကွမ့ဇ္ဇော၊ နေကွမ့်-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ နေကွမ့်၊ အကြင်အလောဘသည်။ ဝါ၊ အကြင် အသုဘ ပဌမစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေံ၊ ဤအလောဘသည်။ ဝါ၊ ဤအသုဘ ပဌမစျာန်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွား ကုန်ဆုံးရာတည်း။ တနည်း၊ ကာမာနံ၊ ကာမတို့မှ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ။(ဤအရာ၌ကား အာရုပ္ပနှင့်တွဲ၍ ဆိုသောကြောင့် အသုဘပဌမစျာန်လည်း သင့်၏။ အဋ္ဌကထာ၌ကား အလောဘ ဟူ၍သာ ပြဆို၏)။ ။ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ အာရုပ္ပံ၊ အကြင်အာရုပ္ပစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေံ၊ ဤအာရုပ္ပစျာန်သည်။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ ဝါ၊ ရုပ်တို့မှ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ပန၊ ထို့မှတပါး။ ဘူတံ၊ အကြောင်းကြောင့် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သော။ သခ်ံတံ၊ အကြောင်းတရား တို့က ညီညွတ်၍ ပြုအပ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစဲမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်သော။ ယံ ခေါ ကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော သခ်ါရတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နိဇရာဓေါ၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ တဿ၊ ထို သခ်ါရတရား၏။ ဝါ၊ ထို သခ်ါရတရားမှ။ နေကွမ့်၊ ထွက်မြောက်သော တရားတည်း။ အဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှ။ နေကွမ့်၊ တည်း။ပ။

နိဿရဏန္တိဇ္ဇော၊ နိဿရဏံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ။ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ နေကွမ့်၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေံ၊ သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမတို့၏။ ဝါ၊ တို့မှ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ပ။

ပဝိဝေကောဘိ ဇ္ဇော၊ ကော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေကွမ့်၊ ၁သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ပဝိဝေကော၊ ကင်းဆိတ်ရာ ပဝိဝေကတည်း။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပဝိဝေကော၊ တည်း။ ။

ဝေါသဂ္ဂေါတိ ဇ္ဇော၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေကွမေ့န၊ ကာမမှထွက်မြောက်သော အလောဘဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဝေါသဇ္ဇတိ၊ စွန့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေါသဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ပ။

စရိယာတိ ဧတ္ထ၊ စရိယာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မေန၊ အလောဘဖြင့်။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဗျာပါဒံ၊ ကို။ ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ပ။

စျာနဝိမောက္ခောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှထုတ်မြောက်သော အလောဘသည်။ စျာယတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဝါ၊ တောက်ပတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စျာနံ၊ စျာန်မည်၏။ ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ စျာပေတိ၊ လောင်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ကျမ်းစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။စျာနံ၊စျာန်မည်၏။စျာယန္တော၊ရှုလျက်။ ဝါ၊ တောက်ပလျက်။ဝိမုစ္စတိ၊လွတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စျာနဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ စျာပေန္တော၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို လောင်စေ, ကျမ်းစေလျက်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စျာနဝိမောက္ခော၊ စျာနဝိမောက္ခမည်၏။ စျာယန္တီတိ၊ ရှုကုန်၏ တောက်ပကုန်၏ ဟူသည်ကား။ ဓမ္မာ၊ စျာန်တရားတို့တည်း။ ဝါ၊ စျာန်တရားတို့သည်။ (စျာယန္တိ၊ ရှုကုန် တောက်ပကုန်၏။)စျာပေတီတိ၊ လောင်စေ, ကျမ်းစေ၏ ဟူသည်ကား။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကိုတည်း။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကို။(စျာပေတိ၊ လောင်စေ,ကျမ်းစေ၏။)။ ။(ဤ၌ စျာပေန္တီတိ-ဟု ဗဟုဝုစ်နှင့် ရှိ၏။ ဝိမောက္ခကထာ စာမျက်နှာ ၂၄၁-၌ စျာပေတီတိ-ဟု ဧကဝုစ်နှင့် ရှိ၏။ထိုပါဠိသာ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်)။ ။စျာတေ စ၊ ရှုတတ်, တောက်ပတတ်သော စျာန်တရားတို့ကိုဂုင်း။ စျာပေ စ၊ လောင်စေအပ်, ကျမ်းစေအပ်သော ကိလေသာတို့ကိုဂုင်း။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စျာယီ၊ စျာယီမည်၏။ အဗျာပါဒေါ၊ အဗျာပါဒသည်။ စျာယတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဝါ၊ တောက်ပတတ်၏။ ။[တူပြီ]။

၄၂။ ဘာဝနာ အဓိဋ္ဌာနံ ဇီဝိတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဇီဝိတံ-ဟူသော ဤပါဠိ၌။ကာမစ္ဆန္ဒံ၊ ကို။ပဇဟန္တော၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။ နေက္ခမ္မံ၊ ကာမမှ ထုတ်မြောက်သော အလောဘကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေတတ်၏။ ဣတိကသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘာဝနာသမ္ပန္နော၊ဘာဝနာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ အလောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သွာယံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝနာသမ္ပန္နော၊ ဘာဝနာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမံ၊ အညီ အညွတ်။ ဇီဝတိ၊ အသက်မွေး၏။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ နော ဇီဝတိ၊ အသက်မမွေး။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ နည်းလမ်းမှန်စွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်မွေး၏။ မိစ္ဆာ၊ မှားသောအားဖြင့်။ နော ဇီဝတိ၊ အသက်မမွေး။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်စွာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်ညူးစွာ။ နော ဇီဝတိ၊ အသက်မမွေး။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဇီဝသမ္ပန္နော၊ အာဇီဝနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝနာသမ္ပန္နော၊ သော။ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော၊ သော။ အာဇီဝသမ္ပန္နော၊ အာဇီဝနှင့် ပြည့်စုံသော။ သွာယံ- သော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယညဒေဝ-ယံ ယံ ဧဝ ပရိသံ၊ အကြင်အကြင် ပရိသတ်သို့လျှင်။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်၏။ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဗြာဟ္မဏပရိသံ၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဂဟပတိပရိသံ၊ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့။ သမဏပရိသံ၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အကယ်၍ ကပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝိသာရဒေါ၊ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်ရ၏။ အမကုံဘူတော၊ မျက်နှာကြည်သာသည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်ရ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ကပ်ရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်

ကြောင့်။ ဘာဝနာသမ္မန္နော၊ ဘာဝနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဓိဋ္ဌာနသမ္မန္နော၊ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ အာဇီဝသမ္မန္နော၊ အာဇီဝနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင် တည်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မာတိကာကထာ၊ မာတိကာကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပညာဝဂ္ဂေါ၊ ပညာဝဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တတြ၊ ထိုပညာဝဂ်၌။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဒါန်းကား။ ပညာ၊ ပညာကထာဝဏ်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိကထာဝဏ်း။ အဘိသမယော၊ အဘိသမယကထာဝဏ်း။ ဝိဝေကော၊ ဝိဝေကကထာဝဏ်း။ စရိယပဉ္ဇမော၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော စရိယကထာဝဏ်း။ ပါဋိဟာရိ၊ ပါဋိဟာရိယကထာဝဏ်း။ သမသီသီ၊ သမသီသီကထာဝဏ်း။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန ကထာဝဏ်း။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကထာဝဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မာတိကာယ၊ မာတိကာကထာနှင့် တကွ။ တေ-တာ ကထာယော၊ ထိုကထာတို့သည်။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပညာဝဂ္ဂမို့၊ ပညာဝဂ်၌။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း။

ဣမမို့ ပဋိသမ္ဘိဒါပကရဏေ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ကျမ်း၌။ ဝဂ္ဂါ၊ ဝဂ်တို့သည်။ နာမတော၊ အမည်အားဖြင့်။ မဟာဝဂ္ဂေါ စ၊ မဟာဝဂ်ဝဏ်း။ ယုဂနဒ္ဓေါ စ၊ ယုဂနဒ္ဓဝဂ်ဝဏ်း။ ပညာဝဂ္ဂေါ စ၊ ပညာဝဂ်ဝဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော ဧဝ၊ သုံးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အယံ ဂန္ထော၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ကျမ်းသည်။ အနန္တနယမဂ္ဂေသု၊ အဆုံးမရှိသော နည်းလမ်းတို့၌။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ သာဂရူပမော၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ ကြီးနှင့် တူပေ၏။ တာရကာကိဏ္ဏော၊ ကြယ်တာရာတို့ဖြင့် ပြည့်မြဲသော။ နဘံယထာ စ၊ ကောင်းကင်ကဲ့သို့ဝင်း။ ထူလော၊ ကြီးကျယ်သော။ ဇာတဿရော ယထာ စ၊ အင်းအိုင်ကြီး ကဲ့သို့ဝင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထိကာနံ၊ ပို့ချဟောပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝိသာလာယ၊ ဉာဏ်ပညာကျယ်ပြန့်ခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယောဂီနံ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဉာဏဇောတနံ၊ ဉာဏ်ကို ထွန်းလင်းစေတတ်သည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီး၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ပြီ။

(ဤနိဿယမူဟောင်း ပေစာဋ္ဌ သက္ကရာဇ် ၁၂၆၇-ခု တပို့တွဲလဆန်း ၂-ရက်နေ့ ရေးကူး၍ ပြီးသည်-ဟု ပါရှိ၏။

ထိုမူဟောင်းကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဖြူးရန်အတွက် မူသန့်သုတ်သင်ပြင်ဆင်ရာ သက္ကရာဇ် ၁၃၂၁-ခုနှစ် နတ္တော်လဆုတ် ၁၂-ရက် စနေနေ့ ညဉ့်ဦး ၆-နာရီ မိနစ် ၃၀-အချိန်တွင် မူသန့်ပြင်ဆင်၍ ပြီးသည်)။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်နိဿယ

ဤတွင် ပြီးပြီ။

နှ-ဗ-သ-စ—၂၆၅—၃၁-၃-၆၀—၃၀၀၀။

နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့တွင် ရနိုင်သည့်စာအုပ်များ

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ပိဋကတ်တော်များ

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ပါဠိတော်များကို လစ်သိုစက်ကြီးဖြင့် တလွှာချင်း တအုပ်ကျစီ ပြီးစီးအောင် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်လျက် ရှိနေပါပြီ၊ အလှူရှင်များသည် အုပ်ရေ ၄၀-ရှိ ပါဠိတော် (အဝတ်ဖုံး) တစုံအတွက် ကြိုတင်ငွေပေးသွင်း၍ (အောက်ပါ) ရိုက်ပြီးသမျှ ပါဠိတော်များကို ယခု ရယူထားနိုင်သည့်ပြင် ကျန်ပါဠိတော်များအတွက်တလွှာချင်း တအုပ်ကျရရှိသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ယခုအခါရနိုင်သည့် ပါဠိတော်များ

အမည်	ဘိလပ်ဖုံး
၁ ဝိနည်းငါးကျမ်းတစုံ	၆၀ -
၂ ဒီဃနိကာယ် ၃-ကျမ်းတစုံ	၃၀ -
၃ မဇ္ဈိမနိကာယ် ၃-ကျမ်းတစုံ	၃၆ -
၄ သံယုတ္တနိကာယ် ၃-ကျမ်းတစုံ	၃၆ -
၅ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၃-ကျမ်းတစုံ	၃၆ -
၆ ဓမ္မသင်္ဂဏီ	၁၀ -
၇ ဝိဘင်္ဂ	၁၂ -
၈ ဓာတုကထာနှင့် ပုဂ္ဂလပညတ္တိ	၁၀ -
၉ ကထာဝတ္ထု	၁၂ -
၁၀ ယမက ပ-ဒု-တ ၃-အုပ်	၁၂ စိ
၁၁ ပဋ္ဌာန ပ-ဒု-တ-စ-မ-၅-အုပ်	၁၂- ၈၀ စိ
၁၂ ခုဒ္ဒကနိကာယ ၁၁-ကျမ်း	၁၂၄
စုကြေးဖုံး	၁၀၂

မဇ္ဈိမနိကာယ် ၃-ကျမ်းမှတပါး ကျန်ကျမ်းစာအုပ်များမှာ စုကြေးဖုံးမရနိုင်ပါ။

မဇ္ဈိမနိကာယ်တစုံ စုကြေးဖုံး ၃၀ -

အမှတ် ၁-၂-၃-၄ ပါဠိတော်များကို အစုံလိုက်မဟုတ်ဘဲ တအုပ်စီခွဲ၍ ဝယ်ယူလျှင်လည်း ရောင်းပါသည်။

ရနိုင်သည့် အဋ္ဌကထာကျမ်းစာအုပ်များ

၁	ပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ ပ-ဒု	၁၀ စိ
၂	ပါစိတျာဒိ ။	၁၀ -
၃	စူဠဝဂ္ဂါဒိ ။	၁၀ -
၄	သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ။	၁၀ -
၅	အဋ္ဌသာလိနီ ။	၁၂ -
၆	ဒီဃနိကာယ (မဟာဝဂ္ဂ)	၁၀ -
၇	။ (ပါထိကဝဂ္ဂ)	၈ -
၈	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ ပ-၁၂၊ ဒု-၁၀	-
၉	သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ	၁၂ -
၁၀	ပဋ္ဌပကရဏ	၁၂ -
၁၁	မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ ပ-ဒု	၁၀ စိ
၁၂	မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ	၁၀ -
၁၃	ဥပရိပဏ္ဏာသ ။	၈ -
၁၄	သဂါထာဝဂ္ဂ ။	၈ -
၁၅	နိဒါနဝဂ္ဂနှင့် ခန္ဓဝဂ္ဂ	၁၀ -
၁၆	သဠာယတနဝဂ္ဂ ။	၁၀ -
၁၇	အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ ပ-ဒု-တ	၁၀ စိ
၁၈	ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ ပ-ဒု	၁၀ စိ
၁၉	ကခ်ဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ	၇ -
၂၀	ခုဒ္ဒကပါဌ ။	၆ -
၂၁	ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ပ၊ဒု	၈ စိ
၂၂	ဥဒါန အဋ္ဌကထာ	၈ -
၂၃	ဣတိဝုတ္တက အဋ္ဌကထာ	၇ -
၂၄	ဝိမာနဝတ္ထု ။	၈ -
၂၅	ပေတဝတ္ထု ။	၇ -
၂၆	သုတ္တနိပါတ (ပဌမတွဲ)	၇ -
	၎င်း (ဒုတိယတွဲ)	၈ -
၂၇	ထေရဂါထာ အဋ္ဌကထာ ပ-ဒု	၁၄ စိ
၂၈	ထေရီဂါထာ ။	၁၀ -
၂၉	အပဒါန ။ (ပဌမတွဲ)	၁၂ -
၃၀	၎င်း ။ (ဒုတိယတွဲ)	၁၀ -
၃၁	ဇာတကအဋ္ဌကထာ (ပဌမတွဲ)	၁၄ -
၃၂	၎င်း ။ (ဒုတိယတွဲ)	၁၂ -
၃၃	၎င်း ။ (တတိယတွဲ)	၁၃ -
၃၄	၎င်း ။ (စတုတ္ထတွဲ)	၁၃ -
၃၅	၎င်း ။ (ပဉ္စမတွဲ)	၁၄ -
၃၆	၎င်း ။ (ဆဋ္ဌမတွဲ)	၁၂ -
၃၇	၎င်း ။ (သတ္တမတွဲ)	၁၂ -
၃၈	စူဠနိဒ္ဒေသနေတွ်။	၁၂ -

အမည်		ဘိလပ်ဖုံး
၃၉	မဟာနိဒ္ဒေသ ။	၁၂ -
၄၀	ဗုဒ္ဓဝင် ။	၁၂ -
၄၁	စရိယာပိဋက ။	၁၀ -
၄၂	ဝိနယသင်္ဂဟ ။	၁၃ -

သံဂါယနာအမေးအဖြေများ

၁	သံဂါယနာအမေးအဖြေ (ဝိနယ)	ပ-ဒု ၅ စီ
၂	ဒီဃနိကာယ် ။	၄ ၅၀
၃	မဇ္ဈိမနိကာယ် ။ ပ-ဒု	၄ ၅၀ စီ
၄	သံယုတ္တနိကာယ် (ပဌမတွဲ)	၅ -
၅	၎င်း ။ (ဒုတိယတွဲ)	၅ -
၆	အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(ပဌမတွဲ)	၅ -

ပိဋကတ်မြန်မာပြန် စာအုပ်များ

၇	ပါရာဇိကမြန်မာပြန်	၁၂ -
၈	ပါစိတ် ။	၁၄ -
၉	ဝိနည်းမဟာဝါ ။	၁၄ -
၁၀	စူဋ္ဌဝါ ။	၁၀ -
၁၁	သုတ်သီလက္ခန် ။	၁၀ -
၁၂	သုတ်မဟာဝါ ။	၁၀ -
၁၃	သုတ်ပါထိက ။	၁၀ -
၁၄	ပဋိသမ္ဘိဒါမင် ။	၁၂ -
၁၅	အင်္ဂုတ္တိုရ် ။ (ပဌမတွဲ)	၁၃ -
၁၆	အင်္ဂုတ္တိုရ် ။ (ဒုတိယတွဲ)	၁၄ -
၁၇	အင်္ဂုတ္တိုရ် ။ (တတိယတွဲ)	၁၂ -
၁၈	ပရိဝါ ။	၁၂ -
၁၉	သံယုတ် (ပဌမတွဲ)	၁၂ -
၂၀	။ (ဒုတိယတွဲ)	၁၀ -
၂၁	။ (တတိယတွဲ)	၁၂ -
၂၂	။ မူလပဏ္ဏာသ	၁၂ -

စက္ကူဖုံးများ အလိုရှိပါက ဘိလပ်ဖုံး ဈေးနှုန်းထက် တအုပ်လျှင် ၂/-ကျပ်နှုန်း လျှော့၍ ရောင်းပါသည်။

အခြားမြန်မာပြန်စာအုပ်များ

၂၃	ဋီကာကျော်မြန်မာပြန် (ပ)	၄ -
၂၄	၎င်း (ဒု-တ)	၄ ၅၀-စီ
၂၅	ဝိသုဒ္ဓိမင်မြန်မာပြန် (ပဌမတွဲ)	၆ -
၂၆	၎င်း (ဒုတိယတွဲ)	၅ ၅၀-
၂၇	၎င်း (တတိယတွဲ)	၇ -
၂၈	ဘိက္ခုပါတိမောက်မြန်မာပြန်	၁ ၅၀-

အမည်		ဘိလပ်ဖုံး

အခြားကျမ်းစာအုပ်များ

၂၉	မဇ္ဈိမနှင့် ဥပရိပဏ္ဏာသဋ္ဌီကာ	၆ ၅၀
၃၀	မောဂ္ဂလာနဗျာကရဏကျမ်း	၆ -
၃၁	အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပနီ	၂ ၅၀
၃၂	မြို့ပြင်ကြီးသင်္ဂြိဟ်အကောက်	၂ ၅၀
၃၃	နမက္ကာရဋ္ဌီကာ	၂ ၅၀
၃၄	အဘိဓမ္မာနေ့အရေးတော်ပုံ	၁ ၅၀
၃၅	မင်္ဂလာအဖွင့်အကျယ်လက်စွဲ (စံကျောင်း)	၂ -
၃၆	ပဋိသမ္ဘိဒါမင်ပါဋိတော်နိဿယ	၁၀ -
၃၇	အခါတော်နေ့လက်စွဲ	၂ ၅၀
၃၈	မဟာဗုဒ္ဓဝင်(ပဌမတွဲ)အပိုင်း(၁)	၉ ၅၀
၃၉	၎င်း ။ ။ (၂)	၈ ၅၀
၄၀	ဆဋ္ဌမူပရိတ္တပါဋိ	၂၅
၄၁	ဓမ္မစကြာအနတ္တလက္ခဏသုတ် ပါဠိနိသျ	၁ -
၄၂	ဓမ္မစကြာပါဋိတော်နှင့် ပရိတ် တော်(၆) သုတ်တွဲ	- ၄၀
၄၃	ဗြဟ္မယာစနကထာ	- ၇၅

၎င်း၌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်၏လျှောက်ထားချက်အရ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဝန်ဆောင်အဖွဲ့မှ ဖြေဆိုတော်မူသည်။

၄၄	အဋ္ဌကထာ သံဂါယနာစီစစ်ခဏ်း (ပဌမတွဲ)	၅ -
၄၅	၎င်း (ဒုတိယတွဲ)	၄ -
၄၆	၎င်း (တတိယတွဲ)	၅ -

ကျမ်းစာအုပ်များကို ၂၀ဝိ-ဘိုးနှင့် အထက်ဝယ်ယူသူများအား ငွေ ၁၁ဝိ-လျှင် ၁၅/-ကျပ်ရာခိုင်နှုန်း ကော်မရှင်ပေးပါမည်။

စာစောင်

၄၇	သာသနာ့ရောင်ခြည်စာစောင်	၁ ၅၀
၄၈	ဓမ္မရောင်ခြည်စာစောင် (Light of Dhamma)	၂ -

၎င်း ၃-လတကြိမ် ထုတ်ဝေသည့် စာစောင်များကို နှစ်ကြေးနှင့် ကြည့်ရှုလိုပါက သာသနာ့ရောင်ခြည် တနှစ်အတွက် (ပြည်တွင်း) ၆-ကျပ် - (ပြည်ပ) ၇-ကျပ်ယူပါသည်၊ ဓမ္မရောင်ခြည် စာအုပ်များကို (ပြည်တွင်း) ၇-ကျပ် (ပြည်ပ) ၈-ကျပ်ယူပါသည်၊ စာစောင်များကို ငွေ ၅ဝိ-ဘိုးနှင့် အထက်ဝယ်ယူသူများအား ငွေ ၁၀ဝိ လျှင် ၂၅/-ရာခိုင်နှုန်း ကော်မရှင် ပေးပါသည်။

